

1318.

Na osnovu člana 125b stav 3 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18 i 82/20), Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

PRAVILNIK

O PROGRAMU I NAČINU POLAGANJA STRUČNOG ISPITA ZA OBAVLJANJE POSLOVA IZRADE TEHNIČKE DOKUMENTACIJE, ODNOSNO GRAĐENJA OBJEKATA

("Službeni list Crne Gore", br. 100/20 od 06.10.2020)

Član 1

Stručni ispit za obavljanje poslova izrade tehničke dokumentacije, odnosno građenja objekata polaže se prema programu i na način propisan ovim pravilnikom.

Član 2

Stručni ispit za obavljanje poslova izrade tehničke dokumentacije, odnosno građenja objekata, polaže se prema programu datom u Prilogu 1.

Član 3

Za polaganje stručnog ispita lice koje ispunjava uslove iz člana 123 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18 i 82/20) podnosi Inženjerskoj komori Crne Gori (u daljem tekstu: Komora) pisanu prijavu.

Prijava iz stava 1 ovog člana sadrži sljedeće podatke:

- 1) ime, ime oca i prezime;
- 2) datum i mjesto rođenja;
- 3) podatke o stručnoj spremi;
- 4) ispitni rok u kojem želi da se polaže stručni ispit.

Lice iz stava 1 ovog člana uz prijavu, prilaže:

- 1) kopiju lične karte ili pasoša;
- 2) diplomu ili uvjerenje o završenim akademskim studijama;
- 3) potvrdu o radnom iskustvu.

Član 4

Nakon prijema zahtjeva i dokumentacije iz člana 3 ovog pravilnika, Komora donosi rješenje o ispunjenosti uslova za polaganje stručnog ispita, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

Član 5

Lice koje je dobilo rješenje iz člana 4 ovog pravilnika (u daljem tekstu: Kandidat) stručni ispit polaže se pred Komisijom za polaganje stručnog ispita (u daljem tekstu: Komisija).

Komisija ima predsjednika, dva člana, i sekretara.

Predsjednika, jednog člana i sekretara Komisije imenuje Komora, a jednog člana određuje organ državne uprave nadležan za poslove građevinarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 6

Stručno-administrativne poslove za Komisiju obavlja sekretar Komisije, kojeg imenuje Komora.

Za sekretara Komisije može biti imenovano lice koje posjeduje najmanje:

- VII-1 podnivo okvira kvalifikacija, iz oblasti pravnih nauka;
- tri godine radnog iskustva.

Član 7

Predsjednik Komisije određuje datum, vrijeme i mjesto polaganja stručnog ispita.

Sekretar Komisije objavljuje spisak kandidata koji će polagati stručni ispit u određenom roku, najkasnije 15 dana prije početka polaganja ispita.

Spisak kandidata se objavljuje na internet stranici Komore.

Član 8

Prije početka polaganja stručnog ispita, sekretar Komisije utvrđuje identitet Kandidata, uvidom u ličnu kartu, pasoš, ili drugu javnu ispravu sa fotografijom, na osnovu koje se može utvrditi identitet.

Za vrijeme polaganja stručnog ispita, nije dozvoljena međusobna komunikacija kandidata, korišćenje mobilnog telefona, ili drugih sredstava kojima se ometa polaganja ispita.

Kandidati koji ne poštuju pravila iz stava 2 ovog člana, biće udaljeni sa polaganja stručnog ispita.

Član 9

Stručni ispit sastoji se iz usmenog djela.

Stručni ispit polaže se na način što kandidat odgovara na pitanja svakog člana Komisije.

Član 10

Konačan uspjeh Kandidata na stručnom ispitu utvrđuje Komisija.

Uspjeh Kandidata na stručnom ispitu ocjenjuje se ocjenom "položio" ili "nije položio".

Ocijenom "nije položio" ocjenjuje se Kandidat koji nije pokazao zadovoljavajuće znanje.

Član 11

Kandidat koji nije ocijenjen ocjenom "položio" može ponovo polagati stručni ispit, u narednom ispitnom roku.

Član 12

Ako Kandidat neopravdano ne pristupi polaganju stručnog ispita ili odustane od započetog polaganja stručnog ispita, smatraće se da stručni ispit nije položio.

Polaganje stručnog ispita može se odložiti ako je Kandidat zbog bolesti ili iz drugih opravdanih razloga, spriječen da pristupi polaganju stručnog ispita.

Zahtjev za odlaganje ispita Kandidat podnosi Komisiji.

Član 13

U toku polaganja stručnog ispita vodi se zapisnik koji sadrži: ime i prezime Kandidata; odgovarajući stepen stručne spreme; sastav Komisije; datum i mjesto polaganja stručnog ispita; postavljena pitanja; konačan uspjeh Kandidata; zaključak o eventualnom odlaganju ili o upućivanju na ponovno polaganje ispita.

Zapisnik potpisuju članovi Komisije.

Član 14

O polaganju stručnog ispita vodi se evidencija.

Na osnovu zapisnika o polaganju stručnog ispita Kandidatu se izdaje uvjerenje o položenom stručnom ispitu.

Komora izdaje uvjerenje iz stava 2 ovog člana na obrascu 1.

Član 15

Prilog 1 i obrazac 1 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Član 16

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01-1673/1

Podgorica, 1. oktobra 2020. godine

Rukovodilac radom Ministarstva,

Duško Marković, predsjednik Vlade Crne Gore, s.r.

PRILOG 1

PROGRAM STRUČNOG ISPITA IZ OBLASTI IZGRADNJE OBJEKATA

Program za polaganje stručnog ispita obuhvata poznavanje:

I Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i podzakonskih akata donijetih na osnovu ovog zakona:

OPŠTI:

- Pravilnik o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za građenje objekta;
- Pravilnik o načinu vršenja revizije glavnog projekta;
- Pravilnik o obliku i izgledu table za građenje objekata;
- Pravilnik o načinu vršenja stručnog nadzora nad građenjem objekata;
- Pravilnik o načinu vođenja i sadržini građevinskog dnevnika i građevinske knjige;
- Pravilnik o načinu i postupku osmatranja tla i objekta u toku građenja i upotrebe.

LEGALIZACIJA:

- Pravilnik o načinu ispitivanja, načinu izrade i sadržaju analize statičke i seizmičke stabilnosti bespravnog objekta površine do 500 m².

ENERGETIKA:

- Pravilnik o načinu izrade i bližoj sadržini tehničke dokumentacije složenih inženjerskih objekata za proizvodnju, prenos i distribuciju električne i toplotne energije;
- Pravilnik o načinu vršenja revizije složenih inženjerskih objekata za proizvodnju, prenos i distribuciju električne i toplotne energije;
- Pravilnik o sadržaju elaborata pripremljenih radova za građenje složenih inženjerskih objekata za proizvodnju, prenos i distribuciju električne i toplotne energije;
- Pravilnik o načinu obavljanja stručnog nadzora složenog inženjerskog objekta za proizvodnju, prenos i distribuciju električne i toplotne energije;
- Pravilnik o načinu vršenja tehničkog pregleda složenih inženjerskih objekata za proizvodnju, prenos i distribuciju električne i toplotne energije.

SAOBRAĆAJ:

- Pravilnik o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za složene inženjerske objekte;
- Pravilnik o načinu vršenja revizije složenog inženjerskog objekta;
- Pravilnik o sadržaju elaborata o pripremljenim radovima za složene inženjerske objekte saobraćajne infrastrukture;
- Pravilnik o načinu obavljanja stručnog nadzora složenog inženjerskog objekta;
- Pravilnik o načinu vršenja tehničkog pregleda složenih inženjerskih objekata.

II Zakona o građevinskim proizvodima i podzakonskih akata donijetih na osnovu ovog zakona:

- Uredba o načinu priznavanja inostranih isprava i znakova za građevinske proizvode;
- Pravilnik o listi usaglašanih standarda za građevinske proizvode;
- Pravilnik o klasifikaciji građevinskih proizvoda u odnosu na njihove reakcije i otpornost na požar;
- Pravilnik o obliku i sadržaju dokumenta o tehničkoj ocjeni i načinu vođenja evidencije; izdatih dokumenata o tehničkoj ocjeni građevinskog proizvoda.

OBRAZAC 1

INŽENJERSKA KOMORA CRNE GORE

Na osnovu člana 146 stav 1 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18 i 82/20), Inženjerska komora Crne Gore izdaje

**UVJERENJE
O POLOŽENOM STRUČNOM ISPITU**

(IME I PREZIME), (STRUČNO ZVANJE), rođen (DATUM) godine u (MJESTO ROĐENJA), (DRŽAVA ROĐENJA)

položio je (DATUM POLAGANJA) godine

**STRUČNI ISPIT ZA OBAVLJANJE POSLOVA IZRADE TEHNIČKE DOKUMENTACIJE I
GRADENJA OBJEKATA.**

U Podgorici, (datum) godine

Registarski broj

(BROJ)

Predsjednik Komisije

(IME I PREZIME)

Predsjednik Komore

(IME I PREZIME)

ZAKON

O PLANIRANJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA

("Službeni list Crne Gore", br. 064/17 od 06.10.2017, 044/18 od 06.07.2018, 063/18 od 28.09.2018, 011/19 od 19.02.2019, 082/20 od 06.08.2020)

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se sistem planiranja prostora, način i uslovi izgradnje objekata, legalizacija bespravnih objekata i druga pitanja od značaja za planiranje prostora i izgradnju objekata (u daljem tekstu: planiranje i izgradnja).

Ciljevi planiranja i izgradnje

Član 2

Ciljevi planiranja i izgradnje su:

- 1) ravnomjeren i regionalno uravnotežen prostorni razvoj usklađen sa potrebama društva, privrede i kapacitetima prostora;
- 2) racionalno i efikasno korišćenje i očuvanje prostornih potencijala i resursa na kopnu, moru i u podmorju i zaštita prirodnih dobara;
- 3) razvijanje regionalnih prostornih osobenosti i očuvanje identiteta i prepoznatljivosti predjela;
- 4) međusobno usklađen razmještaj različitih ljudskih djelatnosti i aktivnosti u prostoru, uz zaštitu integralnih vrijednosti prostora;
- 5) zaštita i unapređenje kulturnih dobara i zaštićene okoline uz očuvanje integriteta i autentičnosti kulturnih vrijednosti, stvaranje uslova za održivo korišćenje kulturnih dobara i visokovrijednog izgrađenog prostora sa uvažavanjem i razvijanjem specifičnih karakteristika, integriteta i vrijednosti prirodnih i urbanih predjela i ambijenta;
- 6) uređenje građevinskog zemljišta i kvalitetan i human razvoj gradskih i ruralnih naselja, kao i bezbjedni i zdravi životni i radni uslovi;
- 7) podsticanje investicionog ambijenta usmjerenog na razvoj i povećanje kvaliteta prostora uz istovremeni privredni razvoj;
- 8) primjena najbolje prakse u razvoju urbanih cjelina i unapređenje kvaliteta u oblasti urbanističkog planiranja i arhitektonskog projektovanja, kao i unapređenje kvaliteta objekata;
- 9) zaštita od zemljotresa, klizišta i drugih elementarnih nepogoda;
- 10) stabilnost i trajnost objekata;
- 11) zaštita od tehničko-tehnoloških i drugih nesreća;
- 12) racionalno korišćenje prirodnih bogatstava, energije i povećanje stepena energetske efikasnosti, i
- 13) stvaranje uslova za pristup, kretanje i boravak lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.

Načela

Član 3

Planiranje i izgradnja zasnivaju se na načelima:

- 1) integralnog pristupa u procesu planiranja u skladu sa kojim se planiranje prostora, kao stalni proces, zasniva na sveobuhvatnom sagledavanju korišćenja i zaštite prostora, na način što se planira sprovođenje svih zahvata u prostoru, bez obzira na njihovu lokaciju, namjenu ili vrstu;
- 2) prostorne održivosti razvoja i kvaliteta planiranja i izgradnje u skladu sa kojim se podstiče privredni i socijalni razvoj društva, kao i održivi razvoj;

- 3) usklađenosti planskih dokumenata sa potvrđenim međunarodnim ugovorima, deklaracijama i konvencijama;
- 4) horizontalne integracije u skladu sa kojim se pri izradi, donošenju i sprovođenju razvojnih dokumenata (strategije, planovi, programi i dr.), propisa i drugih opštih akata kojima se utiče na prostorni razvoj i korišćenje prostora, koji se donose na osnovu posebnih propisa, moraju uvažavati načela planiranja, naročito u pogledu ostvarivanja prostorne održivosti u procesima kojima se utiče na uređenje naselja, korišćenje prirodnih dobara, zaštitu životne sredine, razvoj djelatnosti, infrastrukture i njihov razmještaj u prostoru;
- 5) vertikalne integracije u skladu sa kojim su, pri donošenju planskih dokumenata i razvojnih dokumenata (strategije, planovi, programi i sl.) koji se donose na osnovu posebnih propisa, a kojima se utiče na planiranje prostora ili prostorni razvoj, svi učesnici izrade tih dokumenata dužni da međusobno saraduju i uvažavaju ciljeve i interese izražene u dokumentima višeg nivoa;
- 6) sprječavanja ili ublažavanja uticaja klimatskih promjena u skladu sa kojim se planiraju mjere za ublažavanje klimatskih promjena i prilagođavanje na klimatske promjene;
- 7) ostvarivanja i zaštite javnog i pojedinačnog interesa u skladu sa kojim se procjenjuju i međusobno usklađuju javni interes i pojedinačni interesi koji se moraju poštovati u obavljanju poslova planiranja i izgradnje, pri čemu pojedinačni interesi ne smiju štetiti javnom interesu;
- 8) smanjenja seizmičkog rizika u skladu sa kojim se preduzimaju mjere u planiranju i izgradnji za ublažavanje posljedica zemljotresa čije se događanje predviđa;
- 9) javnosti u skladu sa kojim javnost ima pravo da učestvuje u postupcima izrade i donošenja planskih dokumenata, kao i da se obavještava i podstiče učešće javnosti u poslovima planiranja i izgradnje, i
- 10) zabrane diskriminacije u skladu sa posebnim propisima.

U cilju ostvarivanja načela iz stava 1 ovog člana organi državne uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave, organizacije i druga pravna lica dužni su da međusobno saraduju u poslovima planiranja i izgradnje.

Elektronska komunikacija

Član 4

Komunikacija u oblasti planiranja, izgradnje, izdavanja licenci i legalizacije bespravnih objekata obavlja se elektronskim putem u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava, elektronska identifikacija, elektronski potpis i elektronski dokument i ovim zakonom.

Elektronska komunikacija iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje se u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata, donošenja upravnih i ostalih akata, kao i kroz međusobnu komunikaciju sa nadležnim organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, organima za tehničke uslove, pravnim licima koja reviduju tehničku dokumentaciju i vrše stručni nadzor nad građenjem, pravnim i fizičkim licima i drugim subjektima koji učestvuju u poslovima planiranja i izgradnje.

Ako stranka to zahtijeva, zahtjev za izdavanje upravnog akta, odnosno prijava građenja, prijava upotrebe objekta i zahtjev za legalizaciju, podnosi se odnosno izdaje i u analognoj odnosno pisanoj formi.

Način i postupak komunikacije iz st. 1, 2 i 3 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove planiranja i izgradnje (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Značenje izraza

Član 5

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) adaptacija je izvođenje radova na postojećem objektu, kojima se: vrši promjena organizacije prostora u objektu, vrši zamjena uređaja, postrojenja, opreme i instalacija, a kojima se ne utiče na stabilnost i sigurnost objekta, ne mijenjaju konstruktivni elementi, ne mijenja spoljni izgled i ne utiče na bezbjednost susjednih objekata, saobraćaja, zaštite od požara i životne sredine;
- 2) bazne studije su studije koje se izrađuju za oblasti koje nijesu istražene na način koji obezbjeđuje studijsko-analitičku i informacionu osnovu za izradu planskog dokumenta;
- 3) blok je složena jedinica građevinskog zemljišta koja se sastoji od jedne ili više urbanističkih parcela, odnosno jedne ili više katastarskih parcela ili djelova katastarskih parcela, a granica bloka se, po pravilu, poklapa sa regulacionim linijama i granicama urbanističkih parcela;
- 4) centar jedinice lokalne samouprave je naselje gradskog karaktera definisano u skladu sa zakonom kojim se uređuje teritorijalna organizacija Crne Gore;

- 5) detaljno urbanističko rješenje je rješenje zasnovano na dugoročnoj strategiji i koncepciji planiranja prostora koje sadrži osnovu koncepcije i parametre izgradnje objekata prema vrsti i namjeni;
- 6) gradilište je prostor na kojem se gradi, uklanja objekat ili mijenja stanje u prostoru, kao i prostor potreban za primjenu tehnologije građenja;
- 7) građevinska linija je linija na, iznad i ispod površine zemlje i vode definisana grafički i numerički, koja predstavlja granicu do koje je dozvoljeno graditi objekat;
- 8) indeks izgrađenosti je količnik bruto građevinske površine objekata i ukupne površine jedinice građevinskog zemljišta (parcele, lokacije, bloka, zone);
- 9) indeks zauzetosti je količnik izgrađene površine pod objektima i ukupne površine jedinice građevinskog zemljišta (parcele, lokacije, bloka, zone);
- 10) infrastruktura su komunalne, saobraćajne, energetske, elektronsko komunikacione i druge komunikacije kojima se obezbjeđuje zajedničko snabdijevanje, usluge i drugi oblici povećanja kvaliteta života u naselju ili korisnicima prostora na određenom području;
- 11) inženjerski objekti su: inženjerske konstrukcije, postrojenja, dimnjaci, auto-putevi, brze saobraćajnice, putevi, ulice, mostovi, vijadukti, tuneli, podzemni i nadzemni prolazi, željezničke i tramvajske pruge, manevarske površine i platforme, antenski stubovi, luke, pristaništa, marine, brane i akumulacije ispunjene jalovinom ili pepelom za koje je propisano tehničko osmatranje, plovni kanali i ostali hidrotehnički objekti, nasipi, dalekovodi, naftovodi, gasovodi, toplovodi, paravodi, vodovodi, objekti za zahvatanje i tretman vode za piće i druge potrebe, elektrane, termoelektrane, postrojenja za skladištenje i pretakanje tečnog prirodnog gasa, postrojenja za skladištenje i pretakanje tečnog naftnog gasa, postrojenja za skladištenje i pretakanje nafte i derivate nafte, stanice za snabdijevanje motornih vozila naftnim derivatima i gasom, objekti u kojima se proizvode i skladište opasne materije i slični objekti i postrojenja koja bi svojim radom mogla ugroziti životnu sredinu, objekti za proizvodnju toplote za daljinsko grijanje, trafostanice i razvodna postrojenja, kablovske podzemne instalacije, kanalizaciona mreža, objekti za prikupljanje i prečišćavanje otpadnih voda, složene industrijske građevine, građevine i postrojenja za hemijsku i tešku industriju, deponije, postrojenja za dobijanje energije iz otpada, postrojenja za anaerobnu digestiju otpada, sportski tereni i drugi objekti za sport i rekreaciju i drugi objekti koji nijesu zgrade;
- 12) namjena površina je svrha za koju se prostor može urediti, izgraditi ili koristiti na način određen planskim dokumentom;
- 13) naselje je područje definisano u skladu sa zakonom kojim se uređuje teritorijalna organizacija Crne Gore;
- 14) objekat je prostorna, funkcionalna, konstruktivna, arhitektonska, estetska, tehničko-tehnološka ili biotehnička cjelina sa ili bez instalacija, postrojenja i opreme koja se u njega ugrađuje (zgrade, inženjerski objekti, javne zelene površine, groblja i dr.);
- 15) održavanje objekta je tehničko osmatranje objekta u eksploataciji i obezbjeđenje adekvatne upotrebe objekta tokom njegove eksploatacije, kao i tekuće održavanje zgrada, objekata putne i željezničke infrastrukture, elektroenergetskih, vodovodnih, kanalizacionih, telekomunikacionih i ostalih inženjerskih objekata;
- 16) organ za tehničke uslove je organ državne uprave, organ uprave, organ lokalne uprave i pravno lice nadležno za: zaštitu životne sredine, saobraćaj, turizam, ekonomiju, energetiku, vodovod i kanalizaciju, vode, regionalno vodosnabdijevanje, elektroinstalacije, zaštitu kulturnih dobara, elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, zaštitu i zdravlje na radu, katastar, zaštitu i spašavanje, upravljanje državnom imovinom i dr. koji u postupku izrade planskog dokumenta i tehničke dokumentacije dostavlja neophodne tehničke uslove, podloge, mišljenja, saglasnosti i druge dokaze potrebne za planiranje i izgradnju;
- 17) plan razvoja je dokument organa državne uprave, organa za tehničke uslove, organizacije i pravnog lica kojim se predviđaju aktivnosti u određenom vremenskom periodu;
- 18) pravila parcelacije su elementi definisani planskim dokumentom za određivanje veličine, oblika i površine parcele na kojoj je moguće graditi objekat;
- 19) predio je područje čije su karakteristike rezultat međusobnog djelovanja prirodnih i/ili ljudskih faktora;
- 20) pripremni radovi su radovi na pripremi gradilišta odnosno radovi koji su vezani za ograđivanje gradilišta; radovi na uklanjanju postojećih objekata i dr; građenje i postavljanje objekata i instalacija privremenog karaktera za potrebe izvođenja radova; građenje, odnosno postavljanje objekta za potrebe prezentacije budućeg objekta; obezbjeđenje prostora za dopremu i smještaj građevinskog materijala i drugi radovi kojima se obezbjeđuje sigurnost susjednih objekata i obezbjeđenje nesmetanog odvijanja saobraćaja i korišćenje okolnog prostora;

- 21) prostor je sastav fizičkih struktura iznad i ispod zemljine površine, do kojih dosežu neposredni uticaji ljudske djelatnosti;
- 22) prostorni razvoj je izmjena prostora ljudskom djelatnošću u cilju njegove zaštite, unapređenja, korišćenja i upravljanja;
- 23) regulaciona linija je linija koja dijeli javnu površinu od površina namijenjenih za druge namjene;
- 24) rekonstrukcija je izvođenje radova na postojećem objektu, kojima se vrši: nadogradnja; dogradnja; sanacija oštećenog objekta; ojačanje konstrukcije; zamjena instalacija, uređaja, postrojenja i opreme, izmjena tehnološkog procesa i drugi radovi kojima se utiče na stabilnost i sigurnost objekta; mijenjaju konstruktivni elementi; mijenja spoljni izgled zgrade u odnosu na glavni projekat; utiče na životnu sredinu i na bezbjednost susjednih objekata i saobraćaja; mijenja režim voda; mijenjaju uslovi zaštite prirodne i nepokretne kulturne baštine, dobara koja uživaju prethodnu zaštitu i zaštitu njihove zaštićene okoline;
- 25) selo je naselje u kome se stanovništvo prvenstveno bavi poljoprivredom;
- 26) urbana sanacija je skup planskih mjera i uslova kojima se unapređuje karakter izgrađenog dijela građevinskog područja i javnih površina devastiranih bespravnom gradnjom, vrši njihovo komunalno opremanje, kao i sprovode mjere urbane revitalizacije u cilju saniranja djelimično realizovanih investicija;
- 27) zaštitne zone su površine zemljišta, vodne površine ili vazdušni prostor koji su definisani planskim dokumentom i namijenjeni za zaštitu života i zdravlja ljudi, zaštitu životne sredine, bezbjednost i funkciju građevina, površina ili prostora, u skladu sa posebnim propisima;
- 28) zelena infrastruktura je strateški planirana mreža prirodnih i poluprirodnih područja sa drugim ekološkim oblicima, dizajnirana da obezbjeđuje širok spektar usluga ekosistema kao što su prečišćavanje vode, kvalitet vazduha, prostor za rekreaciju i ublažavanje i prilagođavanje klimatskim promjenama;
- 29) zgrada je stalni objekat koji ima krov i spoljne zidove, izgrađena kao samostalna upotrebna cjelina koja pruža zaštitu od vremenskih i drugih spoljnih uticaja, a namijenjena je za stanovanje, obavljanje djelatnosti ili za smještaj i čuvanje životinja, robe i opreme za proizvodne i uslužne aktivnosti itd, i
- 30) zona je prostorna cjelina istih ili sličnih funkcionalnih i urbanističkih karakteristika.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. PLANIRANJE PROSTORA

1. Obuhvat

Sadržina planiranja

Član 7

Planiranjem prostora se smatra praćenje stanja u prostoru, izrada i donošenje planskih dokumenata i sprovođenje planskih dokumenata.

Pojam planskog dokumenta

Član 8

Planskim dokumentom definiše se organizacija, korišćenje i namjena prostora, kao i način i uslovi realizacije planskih rješenja.

Planski dokumenti moraju biti međusobno usklađeni.

Planski dokument je javni dokument.

Donošenjem planskog dokumenta utvrđuje se javni interes za eksproprijaciju nepokretnosti, radi izgradnje planiranih objekata.

Planiranje u građevinskom području

Član 9

Planskim dokumentom određuje se građevinsko područje radi razgraničenja izgrađenih djelova naseljenih mjesta i površina predviđenih za njihov razvoj od ostalih površina namijenjenih za razvoj poljoprivrede i šumarstva,

eksploatacije mineralnih sirovina, energetike, kao i drugih djelatnosti koje se, s obzirom na svoju namjenu, mogu planirati van građevinskog područja.

Naselja se mogu planirati samo na građevinskom području.

Građevinsko područje je područje određeno planskim dokumentom na kojem su izgrađena naselja i područje planirano za uređenje, razvoj i proširenje naselja, a sastoji se od građevinskog područja naselja, izdvojenog dijela građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja van naselja.

Van građevinskog područja, planskim dokumentom može se planirati izgradnja:

- 1) infrastrukture i složenih inženjerskih objekata;
- 2) objekata od posebnog značaja za odbranu, zaštitu i spašavanje;
- 3) objekata namijenjenih poljoprivrednoj proizvodnji;
- 4) objekata u funkciji obrade mineralnih sirovina;
- 5) proizvodnih energetske objekata;
- 6) kampova i sportsko-rekreativnih igrališta na otvorenom, i
- 7) objekata namijenjenih za stanovanje i pomoćnih objekata za vlastite potrebe na poljoprivrednim gazdinstvima i za potrebe seoskog turizma.

Van građevinskog područja može se vršiti istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina u skladu sa smjernicama određenim planskim dokumentom.

Planiranje područja mora

Član 10

Radi ostvarivanja privrednih, ekoloških i socijalnih ciljeva, pri planiranju prostora uspostavlja se i planiranje područja mora.

U cilju obezbjeđenja usklađenosti i koordinacije, pri planiranju područja mora obezbjeđuje se saradnja sa susjednim državama.

Način saradnje iz stava 2 ovog člana određuje se u postupku izrade planskog dokumenta.

Registar planskih dokumenata

Član 11

Planski dokumenti evidentiraju se i objavljuju u registru planskih dokumenata (u daljem tekstu: Registar).

Registar vodi Ministarstvo.

Uvid u Registar je slobodan i bez naknade.

Bliži sadržaj i način vođenja Registra propisuje Ministarstvo.

Član 11a

Ministarstvo, na zahtjev zainteresovanog lica, izdaje izvod iz planskog dokumenta iz Registra, u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Za izdavanje izvoda iz stava 1 ovog člana plaća se naknada u visini koju propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

2. Praćenje stanja u prostoru (monitoring)

Sadržina

Član 12

Praćenjem stanja u prostoru smatra se formiranje i vođenje dokumentacione osnove i informacionog sistema o prostoru i izrada i usvajanje izvještaja o stanju uređenja prostora.

Dokumentaciona osnova i informacioni sistem

Član 13

Za potrebe izrade, donošenja i sprovođenja planskih dokumenata, vršenja nadzora, trajnog praćenja stanja u prostoru i izrade izvještaja o stanju uređenja prostora, Ministarstvo formira i vodi jedinstvenu dokumentacionu osnovu i informacioni sistem o prostoru.

Dokumentacionu osnovu iz stava 1 ovog člana čini skup podataka i dokumenata o prostoru u tekstualnom, grafičkom, numeričkom i tabelarnom prikazu.

Organi državne uprave, organi lokalne uprave i drugi organi dužni su da Ministarstvu u roku od pet dana od dana izdavanja, dostave svaki akt koji čini dokumentacionu osnovu o prostoru.

Organ za tehničke uslove dužan je da, u rokovima iz stava 3 ovog člana, dostavi Ministarstvu svaki akt koji čini dokumentacionu osnovu o prostoru.

Informacioni sistem o prostoru (u daljem tekstu: informacioni sistem) je integrisani skup komponenti za sakupljanje, snimanje, čuvanje, obradu i prenošenje informacija o prostoru Crne Gore.

Sastavni dio informacionog sistema je dokumentaciona osnova, sa indikatorima za praćenje sprovođenja planskih dokumenata.

Sadržaj i način vođenja dokumentacione osnove i informacionog sistema i indikatore za praćenje sprovođenja planskih dokumenata propisuje Vlada.

Izveštaj o stanju uređenja prostora

Član 14

Ministarstvo podnosi Vladi godišnji izvještaj o stanju uređenja prostora, na usvajanje.

Izveštaj o stanju uređenja prostora sadrži, naročito: analizu sprovođenja planskih dokumenata; ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom; uticaj sektorskih politika na oblast planiranja; aktivnosti u vršenju prenetih i povjerenih poslova; aktivnosti drugih pravnih lica na poslovima vezanim za planiranje; praćenje stanja građevinskog područja; podatke o uređenosti građevinskog zemljišta; podatke o prijavama za građenje odnosno postavljanje objekta; podatke o izdatim građevinskim dozvolama za složene inženjerske objekte; izgrađenim odnosno postavljenim objektima; kao i druge elemente od važnosti za prostor za koji se Izveštaj izrađuje.

Izveštaj o stanju uređenja prostora se objavljuje u "Službenom listu Crne Gore".

Ministarstvo je dužno da izvještaj o stanju uređenja prostora objavi na internet stranici u roku od sedam dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

3. Izrada i donošenje planskih dokumenata

Vrste planskih dokumenata

Član 15

Planski dokumenti su:

- 1) prostorni plan Crne Gore;
- 2) plan generalne regulacije Crne Gore.

Donošenje prostornog plana Crne Gore i plana generalne regulacije Crne Gore je obavezno.

Prostorni plan Crne Gore i plan generalne regulacije Crne Gore donosi Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština).

Prostorni plan Crne Gore

Član 16

Prostorni plan Crne Gore je strateški dokument i opšta osnova organizacije i uređenja prostora Crne Gore kojim se određuju državni ciljevi i mjere prostornog razvoja, u skladu sa ukupnim ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno-istorijskim razvojem Crne Gore.

Prostornim planom Crne Gore određuju se, naročito: politika korišćenja prostora i razvoj funkcija i djelatnosti u Crnoj Gori; položaj i pravci prostornog razvoja Crne Gore u odnosu na okruženje; programske projekcije dugoročnog razvoja i prostornog uređenja; osnove dugoročne politike planiranja; koncept organizacije uređenja i korišćenja prostora sa mrežom naselja; koncept planiranja područja mora; infrastrukturni sistemi i način njihovog povezivanja sa infrastrukturnim sistemima u okruženju.

Prostorni plan Crne Gore sadrži, naročito: smjernice za izradu plana generalne regulacije Crne Gore; smjernice za zaštitu životne sredine; smjernice za zaštitu, upravljanje i planiranje predjela; smjernice za zaštitu kulturne baštine; osnove zaštite od interesa za odbranu zemlje i zaštitu i spašavanje; smjernice za sprječavanje i zaštitu od elementarnih nepogoda i tehničko-tehnoloških i drugih nesreća; smjernice za smanjenje seizmičkog rizika; smjernice za prilagođavanje plana generalne regulacije Crne Gore na klimatske promjene; smjernice za povećanje energetske

efikasnosti i korišćenje obnovljivih izvora energije; smjernice za koncesiona područja i ostale smjernice za sprovođenje plana.

Plan generalne regulacije Crne Gore

Član 17

Plan generalne regulacije Crne Gore je planski dokument kojim se detaljnije određuju ciljevi i mjere prostornog i urbanističkog razvoja Crne Gore, uz uvažavanje specifičnih potreba koje proizlaze iz regionalnih posebnosti, razrađuju ciljevi planiranja prostora i uređuje racionalno korišćenje prostora i područja mora, u skladu sa ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno-istorijskim razvojem.

Plan generalne regulacije Crne Gore donosi se za sjeverni, središnji i primorski region, kao i područje nacionalnih parkova i područje pod zaštitom Organizacije za obrazovanje, nauku i kulturu Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: UNESCO).

Obuhvat regiona određuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj, izuzimajući područja nacionalnih parkova i područja pod zaštitom UNESCO.

Primorski region, pored obuhvata u skladu sa zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj, obuhvata i teritorijalno more i isključivu ekonomsku zonu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje more.

Planom generalne regulacije Crne Gore određuje se, naročito: namjena površina; uslovi uređivanja, izgradnje i korišćenja prostora; koridori i kapaciteti za infrastrukturu; granice građevinskih područja naselja; granice izdvojenih građevinskih područja van naselja; granice izdvojenih djelova građevinskog područja naselja; granice obuhvata za koje se razrađuju detaljna urbanistička rješenja; granice zona urbane sanacije; prostor predviđen za razradu urbanističkim projektima; granice područja pod zaštitom do II kategorije po kategorizaciji Međunarodne unije za očuvanje prirode (IUCN), međunarodno zaštićenih područja i područja ekološke mreže.

Plan generalne regulacije Crne Gore sadrži, naročito: pravila uređenja i pravila građenja po zonama; pravila parcelacije; smjernice urbane sanacije; smjernice za izradu urbanističkih projekata; smjernice za pejzažnu arhitekturu; smjernice za zaštitu kulturne baštine; smjernice za unapređenje i zaštitu prirode i životne sredine; smjernice za prevenciju i zaštitu od elementarnih nepogoda i tehničko-tehnoloških i drugih nesreća; smjernice za prilagođavanje na klimatske promjene; smjernice za smanjenje seizmičkog rizika; smjernice za povećanje energetske efikasnosti i korišćenje obnovljivih izvora energije; smjernice za koncesiona područja; ekonomsko-tržišnu projekciju, i ostale smjernice za sprovođenje plana.

Za centar jedinice lokalne samouprave, plan generalne regulacije Crne Gore obavezno sadrži detaljno urbanističko rješenje.

Radi prostornog razvoja seoskog područja i podsticanja njihovog održivog razvoja, a uvažavajući geomorfološke različitosti (brdska, planinska, primorska i dr.), kao i regionalne i tradicionalne osobenosti (zbijen, razbijen tip, povremeno i stalno naseljena), plan generalne regulacije Crne Gore obavezno sadrži osnovu uređenja seoskih područja.

Period donošenja

Član 18

Prostorni plan Crne Gore donosi se za period od 20 godina.

Plan generalne regulacije Crne Gore donosi se za period od deset godina.

Sadržaj planskog dokumenta

Član 19

Planski dokument iz člana 15 ovog zakona obavezno sadrži tekstualni i grafički dio.

Tekstualni dio planskog dokumenta obavezno sadrži smjernice za sprovođenje planskog dokumenta.

Smjernice za sprovođenje plana generalne regulacije Crne Gore sadrže pravila uređenja i pravila građenja.

Plan generalne regulacije Crne Gore sadrži urbanističko-tehničke uslove.

Grafički dio, u zavisnosti od vrste planskog dokumenta, čine kartografski prikazi i grafički prilozi na kojima se, u zakonom propisanoj razmjeri, prikazuju postojeće stanje i planirani zahvati u prostoru.

Bliži sadržaj i formu planskog dokumenta propisuje Ministarstvo.

Razmjere izrade

Član 20

Prostorni plan Crne Gore izrađuje se na topografskim kartama razmjere 1:100.000, 1:50.000, 1:25.000 i 1:5.000, a mogu se koristiti i satelitski snimci ili ortofoto snimci.

Plan generalne regulacije Crne Gore izrađuje se na topografskim kartama razmjere 1:50.000, 1:25.000 i 1: 5.000 i topografsko-katastarskim planovima razmjere 1:2.500 i 1:1.000 za zone u kojima se radi detaljno urbanističko rješenje.

Planski dokumenti izrađuju se na kartama, topografsko-katastarskim planovima i katastrima vodova u digitalnoj formi i georeferenciranim ortofoto podlogama, a prezentiraju se na kartama i topografsko-katastarskim planovima u analognoj formi izrađenim na papirnoj podlozi i moraju biti identični po sadržaju.

Ovjerena digitalna forma karata, katastarskih planova i katastra vodova obezbjeđuje se od organa uprave nadležnog za poslove katastra (u daljem tekstu: Katastar).

Ako Katastar ne posjeduje digitalnu formu karata, katastarskih planova i katastara vodova dužan je da obezbijedi analognu formu koja mora biti ovjerena, skenirana i georeferencirana.

Poslovi na izradi i donošenju planskog dokumenta

Član 21

Poslove na izradi i donošenju planskog dokumenta vrši Ministarstvo.

Poslovima iz stava 1 ovog člana, smatraju se, naročito: priprema odluke o izradi planskog dokumenta i programskog zadatka; obezbjeđenje baznih studija, podloga i ostale dokumentacije potrebne za izradu planskog dokumenta; pribavljanje smjernica i uslova u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode; organizacija izrade planskog dokumenta; priprema koncepta planskog dokumenta; sprovođenje postupka prethodnog učešća javnosti; izrada planskog dokumenta; sprovođenje javne rasprave; priprema odluke o donošenju planskog dokumenta; drugi poslovi u vezi izrade i donošenja planskog dokumenta.

Koncept planskog dokumenta Ministarstvo priprema po pribavljenom mišljenju vršioca revizije planskog dokumenta.

Metodologiju izrade planskog dokumenta propisuje Ministarstvo.

Rukovodilac izrade planskog dokumenta

Član 22

Izradom planskog dokumenta rukovodi rukovodilac izrade planskog dokumenta.

Rukovodioca izrade planskog dokumenta određuje Vlada na predlog ministra nadležnog za poslove planiranja.

Za rukovodioca izrade prostornog plana Crne Gore može se odrediti diplomirani prostorni planer koji posjeduje najmanje kvalifikaciju VII 1 podnivoa okvira kvalifikacija sa najmanje 15 godina radnog iskustva na poslovima prostornog planiranja.

Za rukovodioca izrade plana generalne regulacije Crne Gore može se odrediti diplomirani inženjer arhitekture ili diplomirani prostorni planer koji posjeduje najmanje kvalifikaciju VII 1 podnivoa okvira kvalifikacija sa najmanje 15 godina radnog iskustva na poslovima prostornog odnosno urbanističkog planiranja.

Rukovodilac izrade planskog dokumenta odgovoran je za usklađenost planskog dokumenta sa ovim zakonom.

Rukovodilac izrade planskog dokumenta određuje stručni tim za izradu planskog dokumenta, uz saglasnost Ministarstva.

U stručni tim iz stava 6 ovog člana može da se odredi lice koje posjeduje najmanje kvalifikaciju VIII 1 podnivoa okvira kvalifikacija sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima prostornog odnosno urbanističkog planiranja.

U stručni tim iz stava 6 ovog člana obavezno se određuje najmanje jedan predstavnik jedinice lokalne samouprave za čiju se teritoriju izrađuje planski dokument, koga imenuje izvršni organ jedinice lokalne samouprave.

Rukovodilac izrade planskog dokumenta i stručni tim imaju pravo na naknadu u visini određenoj aktom iz stava 2 ovog člana.

Ustupanje podloga

Član 23

U cilju izrade planskih dokumenata organi državne uprave, organ za tehničke uslove, organizacije i pravna lica, dužni su da, u digitalnoj formi, Ministarstvu ustupe kopije topografsko-katastarskog plana, katastar vodova, ortofoto

snimke, geološke podloge, uključujući podloge za davanje koncesija za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina (u daljem tekstu: podloge), kao i planove razvoja, u roku od deset dana od dana podnošenja zahtjeva.

Katastar je dužan da na zahtjev Ministarstva dostavi sve podatke o nadzemnim i podzemnim vodovima sa pripadajućim uređajima i postrojenjima (vodovod, kanalizacija, toplovod, naftovod, gasovod, elektro-energetski vodovi, elektronski komunikacioni objekti, drenaža, industrijski i drugi vodovi), u roku od deset dana od dana podnošenja zahtjeva.

Pripadajućim uređajima vodova iz stava 2 ovog člana, smatraju se uređaji koji su građeni ili izgrađeni na vodovima, i koji omogućavaju funkcionisanje i cjelishodno korišćenje vodova (okna, stubovi, armature i dr.).

Podloge, planovi razvoja i podaci o vodovima iz st. 2 i 3 ovog člana, ustupaju se Ministarstvu bez naknade.

Odluka o izradi planskog dokumenta

Član 24

Izradi planskog dokumenta pristupa se na osnovu odluke o izradi planskog dokumenta (u daljem tekstu: odluka o izradi) koju donosi Vlada.

Odluka o izradi sadrži, naročito: pravni osnov izrade; teritoriju odnosno područje za koje se plan izrađuje, rok izrade; način finansiranja, način saradnje sa susjednim državama u odnosu na planiranje prostora i područja mora i dr.

Nacrt odluke o izradi plana generalne regulacije Crne Gore Ministarstvo dostavlja jedinici lokalne samouprave radi davanja predloga smjernica za izradu programskog zadatka.

Predlog smjernica za izradu programskog zadatka jedinica lokalne samouprave dostavlja Ministarstvu u roku od 30 dana od dana prijema nacrta odluke iz stava 3 ovog člana.

Ako jedinica lokalne samouprave ne dostavi predlog smjernica za izradu programskog zadatka u roku iz stava 4 ovog člana, smatraće se da nema zahtjeva u pogledu dopune nacrta odluke o izradi.

Predlozi smjernica iz stava 4 ovog člana obavezno sadrže pozive na odredbe zakona, posebnih propisa, sektorskih strategija, planova, studija i drugih dokumenata propisanih posebnim zakonima na kojima se zasnivaju predlozi smjernica.

Predlozima smjernica iz stava 4 ovog člana ne mogu se postavljati uslovi kojima se mijenjaju ciljevi, programska polazišta i smjernice za izradu planskog dokumenta određeni Prostornim planom Crne Gore.

Istovremeno sa donošenjem odluke o izradi donosi se, u skladu sa posebnim propisom, i odluka o izradi strateške procjene uticaja na životnu sredinu.

Odluka o izradi objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Ministarstvo je dužno da odluku o izradi objavi na internet stranici u roku od sedam dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Programski zadatak

Član 25

Sastavni dio odluke o izradi je programski zadatak koji sadrži, naročito: obuhvat i granice planskog dokumenta; uslove i smjernice planskog dokumenta višeg reda i razvojnih strategija; principe, viziju i ciljeve planiranja, korišćenja, uređenja i zaštite prostora; konceptualni okvir planiranja, korišćenja, uređenja i zaštite planskog područja sa strukturom osnovnih namjena površina i korišćenja zemljišta.

Zabrana građenja

Član 26

Odluka o izradi sadrži, po potrebi, i odredbu o zabrani građenja na prostoru ili dijelu prostora za koji se taj plan izrađuje, kao i vrstu objekata na koje se zabrana građenja odnosi.

Zabrana građenja iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na objekte na kojima postoje stečena prava kao i na objekte iz člana 109a ovog zakona.

Stečenim pravom smatra se pravo građenja objekta na osnovu prijave građenja i dokumentacije iz člana 91 ovog zakona odnosno pravo stečeno po osnovu važeće građevinske dozvole.

Odluka o zabrani građenja može se donijeti i nakon donošenja odluke o izradi.

Zabrana građenja primjenjuje se do roka utvrđenog odlukom iz st. 1 i 4 ovog člana.

Prethodno učešće javnosti

Član 27

Ministarstvo je dužno da nakon donošenja odluke o izradi i izrade koncepta planskog dokumenta organizuje upoznavanje zainteresovane javnosti sa ciljevima i svrhom izrade planskog dokumenta, mogućim planskim rješenjima i efektima planiranja (u daljem tekstu: prethodno učešće javnosti).

Obavještenje o prethodnom učešću javnosti Ministarstvo objavljuje na internet stranici i u jednom dnevnom štampanom mediju koji se izdaje i distribuira na teritoriji Crne Gore.

Ministarstvo je dužno da o prethodnom učešću javnosti obavijesti jedinicu lokalne samouprave i organ za tehničke uslove, u roku od dva dana od dana objavljivanja obavještenja iz stava 2 ovog člana.

Način organizacije prethodnog učešća javnosti određuje Ministarstvo, s tim što učešće javnosti ne može trajati kraće od 30 dana.

Ministarstvo je dužno da u roku od 30 dana od dana isteka roka iz stava 4 ovog člana sačini izvještaj o mišljenjima i predlozima zainteresovane javnosti, kao i izvještaj o mišljenjima i predlozima jedinice lokalne samouprave i organa za tehničke uslove.

Izvještaj o mišljenjima i predlozima zainteresovane javnosti i izvještaj o mišljenjima i predlozima jedinice lokalne samouprave i organa za tehničke uslove, Ministarstvo je dužno da objavi na internet stranici u roku od sedam dana od dana isteka roka iz stava 5 ovog člana.

Bliži način organizacije prethodnog učešća javnosti propisuje Ministarstvo.

Dostavljanje nacrt planskog dokumenta jedinici lokalne samouprave i organu za tehničke uslove

Član 28

Nacrt planskog dokumenta Ministarstvo, prije revizije, dostavlja na mišljenje jedinici lokalne samouprave i organu za tehničke uslove.

Jedinica lokalne samouprave i organ za tehničke uslove dužni su da mišljenje na nacrt planskog dokumenta dostave Ministarstvu u roku od 30 dana od dana prijema nacrt.

Ako se mišljenje na nacrt planskog dokumenta ne dostavi u roku iz stava 2 ovog člana, smatraće se da nema primjedbi.

Ako organ za tehničke uslove u mišljenju navede da nije saglasan sa predloženim tehničkim uslovima, dužan je da u roku od 60 dana od dana prijema nacrt planskog dokumenta dostavi novi predlog u pogledu tehničkih uslova za čije je izdavanje nadležan.

Tehničkim uslovima iz stava 4 ovog člana smatraju se uslovi priključenja na infrastrukturu.

Revizija planskog dokumenta

Član 29

U postupku izrade planskog dokumenta obavezna je revizija.

Revizijom planskog dokumenta smatra se: provjera usklađenosti planskog dokumenta sa odlukom o izradi; provjera međusobne usklađenosti u smislu člana 8 ovog zakona; provjera usklađenosti planskog rješenja sa pravilima struke; provjera usklađenosti sa propisanim standardima i normativima; provjera opravdanosti planskog rješenja i provjera usklađenosti sa ovim zakonom.

Revizija planskog dokumenta može biti pozitivna ili negativna.

O izvršenoj reviziji planskog dokumenta sačinjava se izvještaj.

Izvještaj iz stava 4 ovog člana dužni su da potpišu svi članovi vršioca revizije.

Savjet za reviziju

Član 30

Reviziju planskog dokumenta vrši Savjet za reviziju (u daljem tekstu: Savjet).

Savjet imenuje Vlada.

U Savjet se može imenovati lice koji posjeduje najmanje kvalifikaciju VII 1 podnivoa okvira kvalifikacija i koje ima najmanje 15 godina radnog iskustva na poslovima prostornog odnosno urbanističkog planiranja.

U Savjet se obavezno imenuje i predstavnik jedinice lokalne samouprave za čiju teritoriju se vrši revizija planskog dokumenta.

U Savjet se ne može imenovati lice zaposleno u Ministarstvu, kao ni lice koje vrši inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona.

Revizija nacrtu planskog dokumenta

Član 31

Ministarstvo dostavlja nacrt planskog dokumenta na reviziju Savjetu.

Savjet je dužan da reviziju nacrtu planskog dokumenta izvrši u roku od 60 dana od dana dostavljanja nacrtu planskog dokumenta.

Izveštaj o reviziji nacrtu planskog dokumenta Savjet je dužan da dostavi Ministarstvu u roku od sedam dana od dana isteka roka iz stava 2 ovog člana.

Ministarstvo je dužno da izvještaj o reviziji nacrtu planskog dokumenta objavi na internet stranici u roku od sedam dana od dana dostavljanja.

Dostavljanje planskog dokumenta Vladi radi utvrđivanja nacrtu

Član 32

Ministarstvo je dužno da nacrt planskog dokumenta sa mišljenjima iz čl. 27 i 28 ovog zakona i izvještajem iz člana 31 ovog zakona dostavi Vladi, radi utvrđivanja nacrtu i njegovog stavljanja na javnu raspravu.

Uz nacrt planskog dokumenta dostavlja se program održavanja javne rasprave.

Ministarstvo je dužno da nacrt planskog dokumenta objavi na internet stranici u roku od sedam dana od dana utvrđivanja nacrtu.

Javna rasprava

Član 33

Javna rasprava iz člana 32 ovog zakona oglašava se u jednom dnevnom štampanom mediju koji se izdaje i distribuira na teritoriji Crne Gore i na internet stranici Ministarstva i traje najmanje 30 radnih dana od dana oglašavanja.

Ministarstvo je dužno da jedinici lokalne samouprave i organu za tehničke uslove dostavi posebno obavještenje o javnoj raspravi, u roku od dva dana od dana oglašavanja javne rasprave u jednom dnevnom štampanom mediju koji se izdaje i distribuira na teritoriji Crne Gore.

Javna rasprava sprovodi se organizovanjem okruglih stolova, tribina, prezentacija i dostavljanjem predloga, sugestija i komentara.

Izveštaj o javnoj raspravi

Član 34

Ministarstvo je dužno da u roku od 30 dana od dana završetka javne rasprave sačini izvještaj o javnoj raspravi.

Izveštaj o javnoj raspravi sadrži, naročito:

- popis svih učesnika javne rasprave;
- predloge, primjedbe i sugestije koje su prihvaćene, sa naznakom učesnika;
- obrazloženje o predlozima, primjedbama i sugestijama koje nijesu prihvaćene ili su djelimično prihvaćene, sa naznakom učesnika;
- popis učesnika javne rasprave čiji su predlozi i primjedbe date izvan određenog roka, i
- osvrt na predloge i mišljenja iz člana 27 ovog zakona.

Mišljenje na izvještaj o javnoj raspravi daje Savjet u roku od 15 dana od dana dostavljanja od strane Ministarstva.

Ministarstvo je dužno da na internet stranici, u roku od sedam dana od dana dostavljanja mišljenja Savjeta, objavi izvještaj o javnoj raspravi sa mišljenjem Savjeta.

Ponovna javna rasprava

Član 35

Ako se nakon sprovedene javne rasprave planski dokument bitno razlikuje od nacrtu planskog dokumenta koji je razmatran na javnoj raspravi, sprovodi se ponovna javna rasprava.

Bitnu razliku iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo, u izvještaju o javnoj raspravi.

Ponovna javna rasprava sprovodi se na način utvrđen čl. 33 i 34 ovog zakona i traje najmanje 15 radnih dana od dana objavljivanja.

Priprema predloga planskog dokumenta

Član 36

Na osnovu izvještaja o javnoj raspravi, Ministarstvo priprema predlog planskog dokumenta.

Dostavljanje predloga planskog dokumenta organu za tehničke uslove

Član 37

Ministarstvo dostavlja predlog planskog dokumenta iz člana 36 ovog zakona organu državne uprave nadležnom za zaštitu životne sredine, organima uprave nadležnim za saobraćaj i zaštitu kulturnih dobara, pravnim licima nadležnim za uslove priključenja na infrastrukturu radi davanja saglasnosti, a jedinici lokalne samouprave radi davanja mišljenja.

Saglasnost odnosno mišljenje iz stava 1 ovog člana daje se u roku od 30 dana od dana dostavljanja planskog dokumenta.

Ako se saglasnost, odnosno mišljenje ne dostavi u roku iz stava 2 ovog člana smatraće se da su subjekti iz stava 1 ovog člana saglasni sa rješenjima planskog dokumenta.

Dostavljanje predloga planskog dokumenta Vladi

Član 38

Nakon pribavljanja saglasnosti iz člana 37 ovog zakona, Ministarstvo dostavlja predlog planskog dokumenta Vladi, radi utvrđivanja.

Uz predlog planskog dokumenta Ministarstvo dostavlja izvještaj iz člana 36 ovog zakona.

Ministarstvo je dužno da predlog planskog dokumenta objavi na internet stranici u roku od sedam dana od dana utvrđivanja predloga.

Odluka o donošenju

Član 39

Prostorni plan Crne Gore i plan generalne regulacije Crne Gore donose se odlukom.

Sadržaj odluke

Član 40

Odluka o donošenju planskog dokumenta sadrži, naročito: granice područja koje planski dokument zahvata; odredbe o sprovođenju planskog dokumenta; odredbe o prestanku važenja planskog dokumenta koji je bio na snazi do donošenja novog planskog dokumenta i dr.

Objavljivanje odluke o donošenju

Član 41

Odluka o donošenju planskog dokumenta i planski dokument objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore".

Izmjene i dopune planskog dokumenta

Član 42

Izmjene i dopune planskog dokumenta vrše se na način i po postupku utvrđenim ovim zakonom za izradu i donošenje planskog dokumenta, s tim što javna rasprava traje najmanje 15 radnih dana od dana oglašavanja.

Izmjene i dopune planskog dokumenta iz stava 1 ovog člana mogu se vršiti samo u obuhvatu regiona ili nacionalnog parka i područja pod zaštitom UNESCO.

Postupak izmjena i dopuna planskog dokumenta može da inicira i izvršni organ jedinice lokalne samouprave.

Način postupanja

Član 43

Način potpisivanja, ovjeravanja, dostavljanja, arhiviranja i čuvanja planskog dokumenta propisuje Ministarstvo.

Finansijska sredstva za izradu

Član 44

Finansijska sredstva za izradu planskog dokumenta obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore.

4. Sprovođenje plana generalne regulacije Crne Gore

Urbanistički projekat

Član 45

Radi sprovođenja plana generalne regulacije Crne Gore, skupština jedinice lokalne samouprave donosi urbanistički projekat, na predlog izvršnog organa jedinice lokalne samouprave.

Urbanistički projekat izrađuje privredno društvo iz člana 122 ovog zakona.

Urbanistički projekat donosi se za prostor definisan planom generalne regulacije Crne Gore, i to: prostor na kome predstoji značajnija i složenija izgradnja odnosno koji predstavlja posebno karakterističnu cjelinu, prostor devastiran bespravnom gradnjom, kao i za naselja i djelove naselja koji predstavljaju nepokretna kulturna dobra od međunarodnog i nacionalnog značaja.

Urbanistički projekat sadrži urbanističko rješenje kojim se definiše prostorni raspored objekata, dimenzije objekata, uređenje terena i osnovna infrastruktura, u skladu sa smjernicama definisanim planom generalne regulacije Crne Gore, kao i vizuelizacija objekata, odnosno naselja.

Donošenje urbanističkog projekta za naselja i djelove naselja koji predstavljaju nepokretna kulturna dobra od međunarodnog i nacionalnog značaja je obavezno.

U slučaju izrade urbanističkog projekta iz stava 5 ovog člana shodno se primjenjuje i zakon kojim se uređuju kulturna dobra.

Urbanistički projekat izrađuje se na topografsko-katastarskim planovima razmjere 1:1.000 i 1:500 ili 1:250.

Ako je inicijativu za izradu urbanističkog projekta podnio zainteresovani korisnik prostora, troškovi izrade urbanističkog projekta padaju na njegov teret.

Urbanistički projekat objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Bliži sadržaj i uslove izrade urbanističkog projekta propisuje Ministarstvo.

Projektni zadatak za urbanistički projekat

Član 46

Izradi urbanističkog projekta pristupa se na osnovu projektnog zadatka.

Projektni zadatak iz stava 1 ovog člana izrađuje glavni gradski arhitekta na osnovu smjernica iz plana generalne regulacije Crne Gore, po pribavljenom mišljenju glavnog državnog arhitekta i organa uprave nadležnog za zaštitu kulturnih dobara.

Glavni državni arhitekta i organ uprave nadležan za zaštitu kulturnih dobara, dužni su da mišljenje na projektni zadatak dostave glavnom gradskom arhitekti u roku od deset dana od dana prijema projektnog zadatka.

Ako mišljenje na projektni zadatak glavni državni arhitekta i organ uprave nadležan za zaštitu kulturnih dobara ne dostave u roku iz stava 3 ovog člana smatraće se da nemaju primjedbi.

Revizija urbanističkog projekta

Član 47

U postupku izrade urbanističkog projekta obavezna je revizija.

Revizijom urbanističkog projekta smatra se provjera usklađenosti sa projektnim zadatkom i planom generalne regulacije Crne Gore.

Reviziju iz stava 1 ovog člana vrši komisija za reviziju urbanističkog projekta (u daljem tekstu: Komisija) koju imenuje izvršni organ jedinice lokalne samouprave.

Komisija je dužna da reviziju izvrši u roku od 15 dana od dana dostavljanja urbanističkog projekta i da o tome sačini izvještaj.

Izvještaj iz stava 4 ovog zakona dužni su da potpišu svi članovi Komisije.

Izvještaj o reviziji urbanističkog projekta Komisija je dužna da dostavi izvršnom organu jedinice lokalne samouprave u roku od sedam dana od dana isteka roka iz stava 4 ovog člana.

Jedinica lokalne samouprave je dužna da izvještaj o reviziji urbanističkog projekta objavi na internet stranici u roku od sedam dana od dana prijema.

Saglasnost na urbanistički projekat

Član 48

Izvršni organ jedinice lokalne samouprave, prije revizije, dostavlja urbanistički projekat na saglasnost glavnom državnom arhitekti i organu uprave nadležnom za zaštitu kulturnih dobara.

Glavni državni arhitekta i organ uprave nadležan za zaštitu kulturnih dobara dužni su da saglasnost na urbanistički projekat dostave izvršnom organu jedinice lokalne samouprave u roku od 15 dana od dana dostavljanja.

Ako glavni državni arhitekta i organ uprave nadležan za zaštitu kulturnih dobara saglasnost na urbanistički projekat ne dostave u roku iz stava 2 ovog člana smatraće se da su saglasni.

Elaborat parcelacije

Član 49

Radi usklađivanja katastarskih parcela sa pravilima parcelacije definisanim planom generalne regulacije Crne Gore, izrađuje se elaborat parcelacije.

Elaborat parcelacije izrađuje se samo za jedinicu građevinskog zemljišta na nivou bloka.

Elaboratom parcelacije određuju se urbanističke parcele.

Elaborat parcelacije, prenijet na geodetsko katastarske podloge, sadrži grafički i tabelarni prikaz urbanističkih parcela, sa podacima i površinama katastarskih parcela ili njihovih djelova koji ulaze u sastav urbanističke parcele.

Vlasnik katastarske parcele može, u roku od šest mjeseci od dana donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, da obezbijedi izradu elaborata parcelacije i dostavi ga Katastru.

Ako vlasnik katastarske parcele ne postupi u skladu sa stavom 5 ovog člana, izradu elaborata parcelacije po službenoj dužnosti obezbjeđuje Katastar.

Elaborat parcelacije iz stava 6 ovog člana ne može se mijenjati do izmjene plana generalne regulacije Crne Gore.

Elaborat parcelacije izrađuje privredno društvo iz člana 122 ovog zakona.

Elaborat parcelacije izrađuje se na katastarskim planovima razmjere 1:2500, 1:1000 i 1:500.

U slučaju iz stava 5 ovog člana finansijska sredstva za izradu elaborata parcelacije obezbjeđuje vlasnik katastarske parcele.

Bliži sadržaj i uslove izrade elaborata parcelacije propisuje Ministarstvo.

Sprovođenje elaborata parcelacije

Član 50

Katastar sprovodi parcelaciju na zahtjev vlasnika katastarske parcele iz člana 49 stav 5 ovog zakona, odnosno po službenoj dužnosti.

Vlasnik katastarske parcele iz člana 49 stav 5 ovog zakona, dužan je da elaborat parcelacije dostavi Katastru radi sprovođenja parcelacije, u roku od sedam dana od dana izrade.

Uz zahtjev za sprovođenje parcelacije, vlasnik iz stava 1 ovog člana, pored elaborata parcelacije, dužan je da Katastru dostavi saglasnost vlasnika ostalih katastarskih parcela za sprovođenje parcelacije, dat za period važenja planskog dokumenta.

Katastar je dužan da parcelaciju sprovede u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

U postupku sprovođenja parcelacije Katastar donosi rješenje o formiranju katastarskih parcela koje čine urbanističku parcelu u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Rješenje iz stava 5 ovog člana Katastar je dužan da objavi na internet stranici u roku od tri dana od dana izdavanja.

Urbanistička parcela

Član 51

Urbanistička parcela je jedinstveni dio prostora sastavljen od jednog poligona čija je površina i oblik u skladu sa pravilima parcelacije određenim planskim dokumentom, obuhvata jednu ili više katastarskih parcela ili njihovih djelova i zadovoljava uslove izgradnje propisane planskim dokumentom.

Urbanistička parcela mora imati obezbijeđen kolski pristup sa gradske saobraćajnice ili javnog puta.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, u starim gradskim jezgrima u kojima ne postoji mogućnost obezbjeđivanja kolskog pristupa, urbanističkoj parceli se može obezbijediti samo pješачki pristup sa gradske saobraćajnice ili javnog puta.

Kompletiranje urbanističke parcele

Član 52

Vlasnik katastarske parcele obavezan je da trpi promjene granica katastarske parcele prema elaboratu parcelacije.

Ako urbanistička parcela obuhvata više katastarskih parcela različitih vlasnika, vlasnik kome pripada najveći dio urbanističke parcele, može da ponudi otkup zemljišta vlasnicima kojima pripadaju ostali djelovi urbanističke parcele, radi kompletiranja urbanističke parcele, u roku od 15 dana od dana sprovođenja elaborata parcelacije.

Ako vlasnik kome pripada najveći dio urbanističke parcele u roku iz stava 2 ovog člana ne ponudi otkup preostalog dijela urbanističke parcele vlasnicima kojima pripadaju ostali djelovi urbanističke parcele, otkup preostalog dijela urbanističke parcele može ponuditi i bilo koji vlasnik dijela urbanističke parcele.

Procjenu vrijednosti zemljišta iz stava 2 ovog člana na zahtjev vlasnika koji je ponudio otkup preostalog dijela urbanističke parcele vlasnicima kojima pripadaju ostali djelovi urbanističke parcele, vrši Katastar odnosno ovlašćeni procjenitelj.

Ako se vlasnici ne sporazumiju o načinu kompletiranja urbanističke parcele u skladu sa st. 1 do 4 ovog člana, primjenjivaće se zakon kojim se uređuje eksproprijacija.

Ako vlasnik iz stava 5 ovog člana nije zakonom određeni korisnik eksproprijacije, prostor se može privesti namjeni u skladu sa članom 53 ovog zakona.

Lokacija za građenje

Član 53

Lokacija za građenje (u daljem tekstu: lokacija) je prostor koji se privodi namjeni, u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima i smjernicama utvrđenim planskim dokumentom.

Lokacija može biti jedna ili više katastarskih parcela, jedna ili više urbanističkih parcela, dio jedne ili djelovi više urbanističkih parcela određenih elaboratom parcelacije.

Lokacija mora da zadovoljava pravila parcelacije definisana planskim dokumentom.

Uslovi izgradnje na lokaciji određuju se shodno urbanističko-tehničkim uslovima i smjernicama utvrđenim planskim dokumentom i površini lokacije.

Lokacija je privedena namjeni u smislu stava 1 ovog člana, kada je objekat izgrađen u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima i smjernicama utvrđenim planskim dokumentom.

Javni konkurs za idejno arhitektonsko rješenje

Član 54

Za izradu idejnog arhitektonskog rješenja, na osnovu kojeg se izrađuje tehnička dokumentacija, obavezno se raspisuje javni konkurs za objekte za potrebe državnih organa, lokalne samouprave, zdravstvenih, prosvjetnih, naučnih, kulturnih, sportskih i objekata socijalne zaštite koji su u državnoj svojini.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, javni konkurs nije obavezan za:

- objekte koji se finansiraju u cjelosti ili djelimično iz donacija ili kredita međunarodnih finansijskih institucija ili iz sredstava drugih država kroz projekte međudržavne saradnje i pomoći,
- rekonstrukciju objekata.

Javni konkurs iz stava 1 ovog člana raspisuje i sprovodi Ministarstvo.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, za objekte koji se u cjelosti ili djelimično finansiraju iz budžeta lokalne samouprave, javni konkurs raspisuje i sprovodi nadležni organ lokalne uprave.

Način i postupak raspisivanja i sprovođenja javnog konkursa iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Sadržina urbanističko-tehničkih uslova

Član 55

Urbanističko-tehnički uslovi sadrže, naročito:

- 1) situacioni plan sa granicama parcele odnosno lokacije i odnosima prema susjednim parcelama, odnosno koridor planiranog objekta;
- 2) namjenu parcele odnosno lokacije;
- 3) pravila parcelacije;
- 4) građevinsku i regulacionu liniju;
- 5) preporuke za smanjenje uticaja i zaštitu od zemljotresa, kao i druge uslove za zaštitu od elementarnih nepogoda i tehničko-tehnoloških i drugih nesreća;
- 6) uslove i mjere za zaštitu životne sredine;
- 7) uslove za pejzažno oblikovanje;
- 8) uslove i mjere zaštite nepokretnih kulturnih dobara i njihove zaštićene okoline;
- 9) uslove za lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom;
- 10) uslove za postavljanje i gradnju pomoćnih objekata;
- 11) uslove za objekte koji mogu uticati na bezbjednost vazdušnog saobraćaja;
- 12) mogućnost faznog građenja objekta;
- 13) uslove za priključenje na infrastrukturu;
- 14) uslove za objekte koji mogu uticati na promjene u vodnom režimu;
- 15) potrebu izrade geodetskih, geoloških (geotehničkih, inženjersko-geoloških, hidrogeoloških, geomehaničkih i seizmičkih) podloga, kao i vršenja geotehničkih istražnih radova i drugih ispitivanja;
- 16) potrebu izrade urbanističkog projekta.

Urbanističko-tehnički uslovi za zgrade, osim uslova iz stava 1 ovog člana sadrže i:

- 1) maksimalnu spratnost odnosno maksimalnu visinsku kotu;
- 2) maksimalno dozvoljeni kapacitet (bruto građevinska površina, indeks izgrađenosti, indeks zauzetosti);
- 3) smjernice za oblikovanje i materijalizaciju, posebno u odnosu na ambijentalna svojstva područja u skladu sa državnim smjernicama razvoja arhitekture;
- 4) parametre za parkiranje odnosno garažiranje vozila;
- 5) uslove za unapređenje energetske efikasnosti.

Urbanističko-tehnički uslovi za trg, skver, šetalište i gradski park osim uslova iz stava 1 ovog člana, sadrže i smjernice za oblikovanje i materijalizaciju prostora u skladu sa državnim smjernicama razvoja arhitekture.

Državne smjernice razvoja arhitekture

Član 56

U cilju unapređenja kvaliteta i kulture prostornog i arhitektonskog oblikovanja i stvaranja visokovrijednog izgrađenog prostora, kao i stvaranja uslova za unapređenje kvaliteta izgrađene sredine, očuvanje identiteta i prepoznatljivosti prirodnog i kulturnog predjela i podsticanja održivog razvoja, donose se državne smjernice razvoja arhitekture.

Državne smjernice razvoja arhitekture sadrže, naročito: preporuke oblikovanja i materijalizacije objekata, u odnosu na ambijentalna svojstva područja.

Državne smjernice razvoja arhitekture izrađuje Ministarstvo u saradnji sa strukovnim udruženjima, akademskim institucijama, nevladinim organizacijama i organom uprave nadležnim za zaštitu kulturnih dobara.

Državne smjernice razvoja arhitekture donosi Vlada, za period od deset godina.

III. UREĐIVANJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Pojam građevinskog zemljišta

Član 57

Građevinsko zemljište je zemljište na kome su izgrađeni objekti i zemljište koje je namijenjeno za redovnu upotrebu objekta, kao i zemljište koje je u skladu sa planskim dokumentom namijenjeno za građenje i korišćenje objekata.

Građevinsko zemljište može biti izgrađeno i neizgrađeno.

Izgrađenim građevinskim zemljištem smatra se zemljište na kojem su izgrađeni objekti u skladu sa planskim dokumentom.

Neizgrađenim građevinskim zemljištem smatra se zemljište na kojem nijesu izgrađeni objekti odnosno izgrađeni objekti nijesu u skladu sa planskim dokumentom.

Obaveza uređivanja građevinskog zemljišta

Član 58

Uređivanje građevinskog zemljišta obezbjeđuje jedinica lokalne samouprave.

Građevinsko zemljište može biti uređeno i neuređeno.

Uređeno građevinsko zemljište je zemljište koje je komunalno opremljeno na način što je obezbijeđen pristupni put, javna rasvjeta, atmosferska kanalizacija i priključak na vodovodnu i fekalnu infrastrukturu.

Neuređeno građevinsko zemljište je zemljište koje nije komunalno opremljeno na način iz stava 3 ovog člana.

Uređivanje građevinskog zemljišta, u smislu stava 3 ovog člana, jedinica lokalne samouprave obezbjeđuje u skladu sa planom komunalnog opremanja.

Plan komunalnog opremanja iz stava 5 ovog člana donosi jedinica lokalne samouprave.

Uređivanje građevinskog zemljišta obuhvata pripremu građevinskog zemljišta za komunalno opremanje i komunalno opremanje.

Priprema građevinskog zemljišta za komunalno opremanje

Član 59

Priprema građevinskog zemljišta za komunalno opremanje obuhvata, naročito:

- 1) rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, izradu tehničke i druge dokumentacije;
- 2) preduzimanje mjera zaštite kulturnog dobra i zaštite spomenika prirode koji bi mogli biti ugroženi radovima na pripremi zemljišta;
- 3) rušenje postojećih objekata i uređaja i uklanjanje materijala, premještanje postojećih nadzemnih i podzemnih instalacija, kao i preduzimanje mjera za zaštitu postojeće infrastrukture koja bi mogla biti ugrožena radovima na pripremi zemljišta.

Komunalno opremanje građevinskog zemljišta

Član 60

Komunalno opremanje građevinskog zemljišta obuhvata građenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture i to:

- 1) pristupnih puteva i ulica u naselju, javne rasvjete, objekata i uređaja za javno vodosnabdjevanje i upravljanje komunalnim otpadnim i atmosferskim vodama, do priključka na parcelu uključujući i priključak;
- 2) nadvožnjaka, podvožnjaka, mostova, pješačkih prolaza, pločnika, trgova, skverova i javnih parkirališta u naselju;
- 3) javnih zelenih površina u naselju, blokovskog zelenila na javnim površinama, terena za rekreaciju, dječijih igrališta, parkova, pješačkih staza i travnjaka, biciklističkih staza;
- 4) objekata za odlaganje i obradu komunalnog i građevinskog neopasnog otpada;
- 5) skloništa za zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja;
- 6) javnih toaleta;
- 7) drugih komunalnih objekata i instalacija utvrđenih zakonom i propisom jedinice lokalne samouprave kojim se uređuju komunalne djelatnosti, a obuhvataju komunalne djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje, i
- 8) priključaka komunalnih instalacija čija funkcija može biti od značaja u uslovima nastanka vanredne situacije ili elementarnih nepogoda.

Pod objektima za upravljanje komunalnim otpadnim vodama iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne smatraju se septičke jame.

Zajedničko komunalno opremanje

Član 61

Komunalno opremanje za objekte iz člana 60 stav 1 tač. 2 do 8 ovog zakona, smatra se zajedničkim komunalnim opremanjem.

Zajedničko komunalno opremanje obuhvata i pripremu za komunalno opremanje iz člana 59 ovog zakona, u dijelu koji se odnosi na komunalno opremanje iz člana 60 stav 1 tač. 2 do 8 ovog zakona.

Zajedničko komunalno opremanje obezbjeđuje jedinica lokalne samouprave.

Naknada za uređenje

Član 62

Za neuređeno građevinsko zemljište plaća se naknada za uređenje.

Naknada za uređenje plaća se za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i za pripremu građevinskog zemljišta za objekte iz člana 60 stav 1 tač. 1 do 8 ovog zakona.

Uslove, visinu naknade, način, rokove i postupak plaćanja naknade za uređenje propisuje nadležni organ lokalne samouprave, shodno ekonomsko-tržišnoj projekciji iz plana generalne regulacije Crne Gore, učešća zainteresovanog korisnika prostora u komunalnom opremanju, stepena komunalne opremljenosti i dr., uz prethodnu saglasnost Vlade.

Plaćanje naknade za uređenje

Član 63

Naknadu za uređenje građevinskog zemljišta plaća vlasnik neuređenog građevinskog zemljišta, koje je planskim dokumentom predviđeno za građenje.

Naknadu za uređenje građevinskog zemljišta utvrđuje nadležni organ lokalne uprave rješenjem.

Naknada iz stava 1 ovog člana, plaća se u jednakim mjesečnim ratama za period važenja plana generalne regulacije Crne Gore, osim ako se vlasnik iz stava 1 ovog člana i jedinica lokalne samouprave ne dogovore drugačije.

Gradska renta

Član 64

Za uređeno građevinsko zemljište plaća se gradska renta.

Gradsku rentu plaća vlasnik uređenog građevinskog zemljišta koje je planskim dokumentom namijenjeno za građenje zgrade.

Gradsku rentu utvrđuje organ lokalne uprave rješenjem.

Gradska renta se utvrđuje na godišnjem nivou, a plaća se u jednakim mjesečnim ratama.

Finansijska sredstava stečena po osnovu gradske rente koriste se za zajedničko komunalno opremanje uređenog građevinskog zemljišta.

Uslove, način, rokove i postupak plaćanja gradske rente propisuje jedinica lokalne samouprave, u zavisnosti od stepena izgrađenosti objekata i uređaja komunalne infrastrukture zajedničkog komunalnog opremanja, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Komunalno opremanje građevinskog zemljišta od strane zainteresovanog korisnika prostora

Član 65

Komunalno opremanje građevinskog zemljišta iz člana 60 ovog zakona može izvršiti i zainteresovani korisnik prostora.

Međusobni odnosi zainteresovanog korisnika prostora i jedinice lokalne samouprave, u slučaju iz stava 1 ovog člana, uređuju se ugovorom.

Finansijska sredstva za uređenje građevinskog zemljišta

Član 66

Finansijska sredstva za uređenje građevinskog zemljišta jedinica lokalne samouprave obezbjeđuje iz:

- 1) naknade za uređenje;
- 2) gradske rente;
- 3) sredstava javno-privatnog partnerstva;
- 4) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Finansijska sredstva iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana uplaćuju se na posebne račune budžeta jedinice lokalne samouprave.

IV. IZGRADNJA OBJEKATA

1. Zajedničke odredbe

Izgradnja i građenje

Član 67

Izgradnja objekata je skup radnji koje obuhvataju izradu tehničke dokumentacije, reviziju tehničke dokumentacije, građenje objekata, vršenje stručnog nadzora nad građenjem objekata i stvaranje uslova za upotrebu objekata.

Građenje objekta je izvođenje radova (pripremni radovi, radovi na izradi građevinskih konstrukcija, građevinsko-instalaterski radovi, radovi na ugradnji građevinskih proizvoda, ugradnji postrojenja i opreme i drugi radovi) radi građenja novog objekta, rekonstrukcije objekta ili radi promjene stanja u prostoru.

Osnovni zahtjevi za objekat

Član 68

Osnovni zahtjevi za objekat su zahtjevi koje objekat, zavisno od svoje namjene, mora da ispunjava u toku građenja i upotrebe, a kojima se obezbjeđuje njegova bezbjednost u cjelini, kao i bezbjednost svakog njegovog posebnog dijela.

Osnovni zahtjevi za objekat iz stava 1 ovog člana su:

1) mehanička otpornost i stabilnost prema kojoj objekat mora biti projektovan i izveden na način da zbog opterećenja koje djeluje prilikom građenja i upotrebe ne dođe do:

- a) pada cijele ili dijela izgrađene konstrukcije;
- b) značajnih deformacija u stepenu koji nije dozvoljen;
- c) oštećenja drugih dijelova objekta ili instalacija ili ugrađene opreme koje može nastati kao posljedica značajne deformacije konstrukcije koja nosi opterećenje;
- d) oštećenja čija je posljedica nesrazmjerna uzroku;

2) zaštita u slučaju požara prema kojoj objekat mora biti projektovan i izveden tako da u slučaju izbijanja požara:

- a) noseća konstrukcija može da izdrži opterećenje za određeni vremenski period;
- b) bude ograničeno izbijanje i širenje požara i dima u okviru objekta;
- c) bude ograničeno širenje požara na okolne objekte;
- d) korisnici mogu napustiti objekat ili biti spašeni na drugi način;
- e) bude obezbijeđena sigurnost spasilačkih timova;

3) higijena, zdravlje ljudi i zaštita životne sredine prema kojima objekat mora biti projektovan i izveden na način da ne ugrožava higijenu ili zdravlje i bezbjednost radnika, korisnika ili susjeda, ili ne prouzrokuje prekoračenje dozvoljenih graničnih vrijednosti uticaja na životnu sredinu ili na klimu, tokom izgradnje, upotrebe ili rušenja, odnosno tokom vijeka trajanja, koji mogu nastati:

- a) ispuštanjem otrovnih gasova;
- b) emisijom opasnih supstanci, isparljivih organskih jedinjenja, gasova sa efektom staklene bašte ili opasnih čestica u vazduh unutar objekta ili okolni vazduh;
- c) emitovanjem opasnih zračenja;
- d) ispuštanjem opasnih supstanci u podzemne vode, more, površinske vode ili zemljište;
- e) ispuštanjem opasnih supstanci u vodu za piće ili supstanci koje imaju neki drugi negativan uticaj na vodu za piće;
- f) pogrešnim ispuštanjem otpadnih voda, emisijom dimnih gasova ili pogrešnim odlaganjem čvrstog ili tečnog otpada;
- g) prisustvom vlage u djelovima objekta ili na površinama unutar objekta;
- h) prisustvom radioaktivnog gasa radona unutar objekta;

4) bezbjednost i pristupačnost pri upotrebi prema kojoj objekat mora biti projektovan i izveden na način da ne predstavlja neprihvatljive rizike od nezgoda ili štete pri službi ili radu kao što su klizanje, padanje, sudar, opekotine, strujni udari, povrede od eksplozija i provalne krađe, a naročito tako da se vodi računa o pristupačnosti i upotrebi od strane lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom;

5) zaštita od buke prema kojoj objekat mora biti projektovan i izveden tako da buka koju čuju korisnici ili susjedi bude na nivou koji ne ugrožava njihovo zdravlje i koja im omogućava spavanje, odmor i rad u zadovoljavajućim uslovima;

6) ekonomično korišćenje energije i čuvanje toplote prema kojoj postavljene grijne, rashladne i ventilacione instalacije i osvjetljenje moraju biti projektovani i izvedeni na način da se ostvaruje poboljšanje energetske efikasnosti, vodeći računa o korisnicima i klimatskim uslovima lokacije, odnosno da objekat bude i energetski efikasan (da se koriste minimalne količine energije tokom njegove izgradnje, odnosno uklanjanja);

7) održivo korišćenje prirodnih resursa prema kojem objekat mora biti projektovan, izveden ili srušen na način da se prirodni resursi koriste na održiv način, a naročito da se obezbijedi:

- a) ponovna upotreba ili mogućnost reciklaže objekta, odnosno materijala i djelova od kojih je izgrađen nakon rušenja;
- b) trajnost objekta;
- c) korišćenje sirovina i sekundarnih materijala iz objekta prihvatljivih sa stanovišta životne sredine.

Odstupanje od osnovnih zahtjeva za objekat

Član 69

Od pojedinih osnovnih zahtjeva za objekat iz člana 68 ovog zakona može se, na osnovu posebnog zakona, odstupiti zbog specifične prirode objekta i djelatnosti koja će se obavljati u objektu.

Građevinski proizvod

Član 70

Građevinski i drugi proizvodi koji se ugrađuju u objekat moraju da ispunjavaju zahtjeve propisane zakonom.

Uslovi za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti

Član 71

Izgradnja objekata u javnoj upotrebi vrši se na način kojim se licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom obezbjeđuje nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad.

Objektima u javnoj upotrebi iz stava 1 ovog člana smatraju se objekti namijenjeni za javno korišćenje (objekti državnih organa i lokalne samouprave, zdravstva, obrazovanja, kulture, otvoreni i zatvoreni sportski i rekreativni objekti, saobraćajni terminali, pošte).

Izgradnja stambenih, stambeno-poslovnih objekata i poslovnih objekata vrši se na način kojim se licima iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje nesmetan pristup i kretanje u zajedničkim prostorijama.

Stambeni i stambeno-poslovni objekti sa deset i više stanova moraju se izgrađivati na način kojim se obezbjeđuje jednostavno prilagođavanje objekta, najmanje jedne stambene jedinice na svakih deset stanova za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.

Pristup, kretanje i boravak lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom dužan je da obezbijedi vlasnik objekta u javnoj upotrebi.

Bliže uslove i način prilagođavanja objekata iz st. 1, 3 i 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Tehnički propisi

Član 72

Tehničkim propisima u oblasti izgradnje objekata se razrađuju osnovni zahtjevi za objekat, uslovi za izradu tehničke dokumentacije, svojstva koja moraju imati građevinski proizvodi u odnosu na njihove bitne karakteristike, način izvođenja građevinskih radova i drugi tehnički zahtjevi u vezi sa objektom i njegovim građenjem.

Tehničke propise iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo, odnosno drugi nadležni organ u skladu sa zakonom.

Zabrana priključenja na infrastrukturu

Član 72a

Gradilište odnosno objekat na kome se izvode radovi odnosno koji je izgrađen bez podnijete prijave građenja i dokumentacije propisane ovim zakonom ili složeni građevinski objekat bez građevinske dozvole i revidovanog glavnog projekta ne može biti priključen na infrastrukturu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, na infrastrukturu se mogu priključiti kulturno-istorijski objekti sa statusom nepokretnog kulturnog dobra na kojima se sprovode konzervatorske mjere u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita kulturnih dobara i objekti za koje je podniet zahtjev za legalizaciju, u skladu sa ovim zakonom.

Za potrebe priključenja objekta iz stava 2 ovog člana, tehničke uslove priključenja pribavlja vlasnik, odnosno držalac kulturnog dobra.

2. Tehnička dokumentacija

Pojam i uslovi izrade

Član 73

Tehnička dokumentacija je skup pisane, numeričke i grafičke dokumentacije kojom se utvrđuje koncepcija, uslovi i način građenja objekta.

Tehnička dokumentacija izrađuje se u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima, ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima struke u odnosu na pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom.

Tehnička dokumentacija, u odnosu na vrstu i sadržinu, mora biti međusobno usklađena.

Izdavanje urbanističko-tehničkih uslova

Član 74

Urbanističko-tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije izdaje Ministarstvo u roku od 20 dana od dana podnošenja zahtjeva zainteresovanog lica.

U zahtjevu iz stava 1 ovog člana, pored podataka propisanih zakonom kojim se uređuje upravni postupak, navode se i podaci o identifikaciji katastarske parcele.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za dalekovode, žičare, ski liftove, puteve, željeznice, vodovode, kanalizacione vodove, telekomunikacione vodove, optičke kablove, gasovode, toplovode i naftovode, kao i sve druge vodove, umjesto podataka o identifikaciji katastarske parcele, mogu se navesti podaci o situaciji trase.

Ministarstvo je dužno da urbanističko-tehničke uslove izda u skladu sa planskim dokumentom.

Uslove koje prema posebnim propisima izdaje organ za tehničke uslove, a koji su neophodni za izradu tehničke dokumentacije, kao i list nepokretnosti i kopiju katastarskog plana, pribavlja Ministarstvo.

Investitor odnosno projektant može Ministarstvu podnijeti zahtjev za izmjenu odnosno dopunu tehničkih uslova sa predlogom drugačijeg rješenja u pogledu priključaka.

Zahtjev iz stava 6 ovog člana Ministarstvo dostavlja nadležnom organu za tehničke uslove na saglasnost.

Ako organ za tehničke uslove ne dostavi uslove iz st. 5 i 7 ovog člana, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva smatraće se da je saglasan sa urbanističko-tehničkim uslovima utvrđenim planskim dokumentom odnosno predlogom drugačijeg rješenja u pogledu priključaka.

Ministarstvo je dužno da izdate urbanističko-tehničke uslove dostavi nadležnom inspekcijском organu u roku od tri dana od dana izdavanja.

Ministarstvo je dužno da urbanističko-tehničke uslove objavi na internet stranici u roku od jednog dana od dana izdavanja.

Za izdavanje uslova iz st. 1 i 5 ovog člana plaća se naknada čiju visinu određuje Vlada.

Za davanje saglasnosti iz stava 7 ovog člana, kao i za list nepokretnosti i kopiju plana ne plaća se taksa, naknada, odnosno drugi troškovi izdavanja.

Urbanističko-tehnički uslovi izdaju se na obrascu koji propisuje Ministarstvo.

Vrste tehničke dokumentacije

Član 75

Tehnička dokumentacija izrađuje se kao:

- 1) idejno rješenje;
- 2) idejni projekat;
- 3) glavni projekat, i
- 4) projekat izvedenog objekta.

Način izrade i sadržinu tehničke dokumentacije iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Idejno rješenje

Član 76

Idejnim rješenjem se utvrđuje generalna koncepcija za izgradnju objekta, a naročito: uklapanje objekta u prostor; položaj objekta u okviru lokacije i prema susjednim objektima; 3D vizuelizacija objekta; uslovi i rješenja priključenja objekta na saobraćajnu, instalacionu i drugu infrastrukturu i uređenje lokacije.

Idejnim rješenjem može se odrediti i faznost (tehničko-tehnološka i funkcionalna cjelina) građenja objekta.

Idejno rješenje, u zavisnosti od vrste i namjene objekta, mogu da čine:

- 1) arhitektonski projekat,
- 2) građevinski projekat,
- 3) elektrotehnički projekat, i
- 4) mašinski projekat.

Idejni projekat

Član 77

Idejnim projektom se određuju: položaj, kapacitet, arhitektonske, tehničke, tehnološke i funkcionalne karakteristike objekta; organizacioni elementi građenja objekta; elementi održavanja objekta i procijenjena vrijednost radova na građenju objekta.

Idejni projekat naročito sadrži podatke o: mikrolokaciji objekta; tehničko-tehnološkim i eksploatacionim karakteristikama objekta; orijentacionom proračunu stabilnosti i sigurnosti objekta; tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima građenja objekta; analizi varijantnih energetskih sistema zgrada sa procjenom energetske efikasnosti zgrada; rješenju infrastrukture i orijentacionoj vrijednosti radova na građenju objekta.

Idejni projekat se izrađuje za potrebe investitora.

Idejnim projektom razrađuje se idejno rješenje.

Idejni projekat, u zavisnosti od vrste i namjene objekta, mogu da čine:

- 1) arhitektonski projekat,
- 2) građevinski projekat,
- 3) elektrotehnički projekat, i
- 4) mašinski projekat.

Glavni projekat

Član 78

Glavnim projektom se utvrđuju arhitektonsko-građevinske, tehnološke, tehničke i eksploatacione karakteristike objekta sa opremom i instalacijama, sa razradom svih neophodnih detalja za građenje objekta i vrijednost radova građenja objekta.

Glavnim projektom razrađuje se idejno rješenje odnosno idejni projekat.

Glavni projekat, u zavisnosti od vrste i namjene objekta, mogu da čine:

- 1) arhitektonski projekat,
- 2) građevinski projekat,
- 3) elektrotehnički projekat, i
- 4) mašinski projekat.

Za objekat u javnoj upotrebi glavni projekat obavezno sadrži i rješenja za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, odnosno za objekte iz člana 71 stav 3 ovog zakona, rješenja za nesmetan pristup i kretanje u zajedničkim prostorijama.

Obavezni dio glavnog projekta zgrade je i 3D vizuelizacija.

Ako se za građenje objekta glavnim projektom predviđa ugrađivanje djelova, elemenata i opreme, koja je fabrički proizvedena, glavni projekat ne mora da sadrži tehničku dokumentaciju na osnovu koje su proizvedeni ti djelovi, elementi i oprema.

Glavni projekat se izrađuje za potrebe građenja objekta.

Projekat izvedenog objekta

Član 79

Projekat izvedenog objekta je glavni projekat sa izmjenama nastalim u toku građenja objekta usljed okolnosti iz čl. 97 i 98 ovog zakona.

Projekat izvedenog objekta se radi i za potrebe održavanja objekta.

Ostali projekti, elaborati i podloge

Član 80

Izradi projekata iz člana 77 stav 5 i člana 78 stav 3 ovog zakona, u zavisnosti od vrste i namjene objekta prethodi izrada projekata, elaborata ili podloga: geodezije, geomehanike, tehnologije i dr.

Projekti odnosno elaborati pejzažne arhitekture, procjene uticaja na životnu sredinu, protivpožarne zaštite, toplotne i zvučne zaštite objekta, energetske efikasnosti, enterijera i dr., se izrađuju u toku izrade projekata iz člana 77 stav 5 i člana 78 stav 3 ovog zakona ili nakon njihove izrade, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

Revizija glavnog projekta

Član 81

Revizija glavnog projekta za sve objekte je obavezna.

Revizija glavnog projekta obuhvata provjeru:

- usklađenosti projekta sa urbanističko-tehničkim uslovima, ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima struke u odnosu na pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom, kao i projektnim zadatkom;
- ispunjenosti osnovnih zahtjeva za objekat;
- međusobne usklađenosti svih djelova tehničke dokumentacije, kao i predmjera i predračuna svih radova na građenju objekta.

Revizija glavnog projekta obuhvata i provjeru usklađenosti projekta sa idejnim rješenjem na koji je data saglasnost glavnog državnog arhitekta i provjeru ispunjenosti uslova prilagođenosti objekta licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom.

O izvršenoj reviziji sačinjava se izvještaj, koji potpisuje revident.

Izvještaj o reviziji iz stava 4 ovog člana može biti pozitivan ili negativan.

Investitor je dužan da imenuje revidenta.

Troškove revizije snosi investitor.

Način vršenja revizije glavnog projekta propisuje Ministarstvo.

Pribavljanje saglasnosti

Član 82

Revident je dužan da u postupku revizije glavnog projekta pribavi od organa za tehničke uslove kopiju katastarskog plana i list nepokretnosti, saglasnosti, mišljenja i druge dokaze utvrđene zakonom.

Organ za tehničke uslove dužan je da u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva od revidenta odgovori i dostavi tražene dokaze.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, na dostavljanje odgovora i dokaza organa uprave nadležog za zaštitu kulturnih dobara, za područje pod zaštitom UNESCO, primjenjuje se rok utvrđen zakonom kojim se uređuju kulturna dobra.

Ako organ za tehničke uslove u propisanom roku ne dostavi dokaze iz stava 1 ovog člana, smatraće se da je saglasan sa dostavljenim revidovanim glavnim projektom.

Za izdavanje dokaza iz stava 1 ovog člana ne plaća se taksa, naknada, odnosno drugi troškovi izdavanja.

Ponovna revizija

Član 83

U slučaju da, poslije revizije glavnog projekta, a prije podnošenja prijave građenja, dođe do promjene tehničkih propisa, glavni projekat se mora usaglasiti sa tim promjenama i podliježe ponovnoj reviziji.

Revizija tehničke dokumentacije izrađene po propisima drugih država

Član 84

Tehnička dokumentacija izrađena po propisima drugih država podliježe reviziji kojom se provjerava njena usklađenost sa ovim zakonom i pravilima struke.

Tehnička dokumentacija izrađena prema propisima drugih država smatra se izrađenom u skladu sa ovim zakonom, ako je konačni izvještaj o reviziji pozitivan.

Tehnička dokumentacija izrađena po propisima drugih država iz stava 1 ovog člana mora biti prevedena na crnogorski jezik.

Pozitivan izvještaj o reviziji

Član 85

Revident je dužan da u pozitivnom izvještaju o izvršenoj reviziji glavnog projekta navede tačne konstatacije o usklađenosti u smislu člana 81 stav 2 ovog zakona.

Revident glavnog projekta je dužan da u pozitivnom izvještaju o izvršenoj reviziji glavnog projekta, osim konstatacija iz stava 1 ovog člana, navede i tačne konstatacije o usklađenosti u smislu člana 81 stav 3 ovog zakona i sačini pisanu izjavu da se na osnovu glavnog projekta može graditi objekat.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana revident je dužan da dostavi investitoru i projektantu koji je izradio glavni projekat.

Negativan izvještaj o reviziji

Član 86

Revident je dužan da u negativnom izvještaju o izvršenoj reviziji glavnog projekta navede neusklađenost tehničke dokumentacije u smislu člana 81 stav 2 ovog zakona.

Revident glavnog projekta dužan je da u negativnom izvještaju o izvršenoj reviziji glavnog projekta, osim neusklađenost iz stava 1 ovog člana, navede i neusklađenost glavnog projekta u smislu člana 81 stav 3 ovog zakona.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana, revident je dužan da dostavi investitoru i projektantu koji je izradio glavni projekat.

Glavni državni arhitekta

Član 87

Radi sprovođenja državnih smjernica razvoja arhitekture u Ministarstvu se imenuje glavni državni arhitekta.

Glavnog državnog arhitektu imenuje Vlada, na predlog Ministarstva.

Glavni državni arhitekta može biti lice koje je diplomirani inženjer arhitekture koji posjeduje najmanje kvalifikaciju VII 1 podnivoa okvira kvalifikacija, sa najmanje deset godina radnog iskustva u oblasti urbanizma i arhitektonske prakse.

Glavni državni arhitekta:

1) daje saglasnost na idejno rješenje arhitektonskog projekta zgrade, trga, skvera, šetališta ili gradskog parka u pogledu usaglašenosti sa:

- smjernicama za oblikovanje i materijalizaciju iz člana 55 stav 2 tačka 3 i stav 3 ovog zakona; i
- osnovnim urbanističkim parametrima (indeks izgrađenosti, indeks zauzetosti, spratnost odnosno visina objekta i odnos prema građevinskoj liniji);

2) daje saglasnost na idejno rješenje arhitektonskog projekta privremenog objekta za koji se izrađuje glavni projekat u odnosu na program iz člana 116 ovog zakona, koji je usklađen sa državnim smjernicama razvoja arhitekture;

3) izrađuje projektni zadatak za urbanistički projekat;

4) daje saglasnost na urbanistički projekat;

5) daje saglasnost na Program privremenih objekata u dijelu oblikovanja i materijalizacije;

6) utvrđuje smjernice za usklađivanje spoljnog izgleda objekata iz člana 154 ovog zakona.

Izuzetno od stava 4 tačka 1 ovog člana glavni državni arhitekta ne vrši provjeru:

- prvonagrađenog idejnog arhitektonskog rješenja, odnosno najbolje rangiranog rada na osnovu kojeg se izrađuje glavni projekat, a koji je bio predmet raspisivanja javnog konkursa iz člana 54 ovog zakona;

- idejnog rješenja rekonstrukcije kulturno-istorijskog objekta koji ima status nepokretnog kulturnog dobra, odnosno zgrade unutar kulturno-istorijske cjeline, u skladu sa zakonom kojim se propisuje zaštita kulturnih dobara;

- idejnog rješenja rekonstrukcije zgrade, kojom se ne predviđa izmjena spoljnog izgleda.

Saglasnost iz stava 4 tač. 1, 2, 4 i 5 ovog člana izdaje se rješenjem u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva i čini sastavni dio glavnog projekta.

Ministarstvo je dužno da zahtjev za davanje saglasnosti i saglasnosti iz stava 6 ovog člana, kao i smjernice iz stava 4 tačka 6 ovog člana objavi na internet stranici u roku od jednog dana od dana podnošenja zahtjeva, odnosno davanja saglasnosti.

Prenošenje poslova

Član 88

Poslovi glavnog državnog arhitekta iz člana 87 stav 4 tačka 1 ovog zakona koji se odnose na zgrade do 3000 m² bruto građevinske površine, izuzev hotela odnosno turističkog naselja sa četiri ili pet zvjezdica i turističkog rizorta, kao i poslovi iz člana 87 stav 4 tač. 2, 3, 5 i 6 prenose se na jedinicu lokalne samouprave.

Poslovi glavnog državnog arhitekta iz člana 87 stav 4 tačka 1 ovog zakona koji se odnose na zgrade bruto građevinske površine 3000 m² i više, hotel odnosno turističko naselje sa četiri ili pet zvjezdica i turistički rizort, mogu se povjeriti jedinici lokalne samouprave.

Za obavljanje poslova iz stava 1 ovog člana izvršni organ jedinice lokalne samouprave imenuje glavnog gradskog arhitektu koji mora da ispunjava uslove iz člana 87 stav 3 ovog zakona.

Glavni gradski arhitekta može imati stručnu službu.

Po žalbi na rješenje glavnog gradskog arhitekta odlučuje Ministarstvo.

Više jedinica lokalne samouprave može imenovati jednog glavnog gradskog arhitektu.

Aktom o imenovanju iz stava 3 ovog člana određuje se i zarada glavnog gradskog arhitekta.

Glavni gradski arhitekta dužan je da u roku od jednog dana od dana podnošenja zahtjeva odnosno davanja saglasnosti iz člana 87 ovog zakona objavi na internet stranici lokalne samouprave idejno rješenje, zahtjev i saglasnost iz člana 87 ovog zakona.

Upoznavanje lokalne javnosti sa građenjem

Član 89

Investitor je dužan da danom podnošenja prijave građenja, na mjestu izgradnje objekta istakne tablu sa podacima: o investitoru, projektantu, revidentu, izvođaču radova, stručnom nadzoru, ovlašćenom inženjeru koji je rukovodio izradom tehničke dokumentacije, revizoru koji je rukovodio revizijom tehničke dokumentacije, ovlašćenom inženjeru koji rukovodi građenjem i revizoru koji rukovodi stručnim nadzorom, 3D vizuelizaciju objekta, odnosno prikaz trase infrastrukture i dr.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, investitor rekonstrukcije posebnog dijela stambene zgrade dužan je da u roku iz stava 1 ovog člana, upozna skupštinu stanara sa podacima o namjeravanim radovima, isticanjem obavještenja na oglasnoj tabli ulaza.

Obavještenje iz stava 2 ovog člana sadrži sve podatke iz stava 1 ovog člana.

U slučaju promjene podataka iz stava 1 ovog člana, investitor je dužan da izvrši zamjenu table u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

Oblik i izgled table iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prijava radova adaptacije

Član 90

Vlasnik ili nosilac drugog prava na postojećem objektu ili dijelu objekta, dužan je da o radovima adaptacije podnese prijavu nadležnom inspeksijskom organu.

Lice iz stava 1 ovog člana, uz prijavu, podnosi opis radova koje namjerava da izvodi, kao i pregled tehničkih specifikacija za materijale koje namjerava da ugradi.

U slučaju da organ iz stava 1 ovog člana, utvrdi da se radovi navedeni u prijavi smatraju rekonstrukcijom objekta, dužan je da u roku od sedam dana od dana prijema prijave, upozori lice iz stava 1 ovog člana, na neophodnost postupanja u skladu sa čl. 89, 91, 92 i 109a ovog zakona.

Nadležni inspeksijski organ je dužan da prijavu radova adaptacije iz stava 1 ovog člana, objavi na internet stranici u roku od jednog dana od dana podnošenja prijave.

3. Građenje objekta i stručni nadzor

Uslov građenja

Član 91

Investitor gradi objekat na osnovu prijave građenja i dokumentacije propisane ovim zakonom.

Investitor je lice koje podnosi prijavu i dokumentaciju za građenje odnosno postavljanje objekta, propisanu ovim zakonom.

Dokumentacija iz stava 1 ovog člana sadrži, naročito:

- 1) glavni projekat ovjeren u skladu sa ovim zakonom;
- 2) izvještaj o pozitivnoj reviziji glavnog projekta;
- 3) dokaz o osiguranju od odgovornosti projektanta koji je izradio odnosno revidenta koji je revidovao glavni projekat, u skladu sa ovim zakonom;
- 4) ugovor o angažovanju izvođača radova;
- 5) ugovor o angažovanju stručnog nadzora, i
- 6) dokaz o pravu svojine na zemljištu, odnosno drugom pravu na građenje na zemljištu (list nepokretnosti, ugovor o koncesiji, odluka o utvrđivanju javnog interesa) ili dokaz o pravu svojine na objektu, odnosno drugom pravu na građenje, ako se radi o rekonstrukciji objekta.

Ako se podnosi prijava građenja za rekonstrukciju objekta u kojem je, shodno propisima o turizmu, dozvoljena prodaja djelova objekta, dokaz iz stava 3 tačka 6 ovog člana podnosi pravno lice koje upravlja objektom.

Dostavljanje prijave

Član 92

Prijavu građenja i dokumentaciju iz člana 91 ovog zakona, investitor je dužan da podnese nadležnom inspeksijskom organu, u roku od 15 dana prije početka građenja.

Prijava građenja može da sadrži i prijavu uklanjanja postojećeg objekta u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima.

Prijava građenja objavljuje se na internet stranici nadležnog inspeksijskog organa u roku od jednog dana od dana podnošenja prijave.

Obaveze investitora

Član 93

Prije početka građenja objekta investitor je dužan da izvođaču radova, dostavi ovjereni revidovani glavni projekat u elektronskoj i analognoj formi.

Investitor je dužan da završi građenje objekta u roku od pet godina od dana prijave građenja objekta.

Odredba stava 2 ovog člana, ne odnosi se na složene inženjerske objekte.

Ako u toku građenja objekta dođe do promjene izvođača radova, odnosno stručnog nadzora, investitor je dužan da u roku od tri dana od dana nastanka promjene, pisanim putem obavijesti nadležni inspeksijski organ, a ugovor o angažovanju izvođača radova, odnosno stručnog nadzora nadležnom inspeksijskom organu dostavi u roku od tri dana od dana potpisivanja.

Promjena investitora

Član 94

Ako se u toku građenja objekta promijeni investitor, novi investitor dužan je da u roku od 30 dana od dana nastanka promjene prijavi promjenu nadležnom inspeksijskom organu.

Uz prijavu iz stava 1 ovog člana novi investitor je dužan da podnese i dokaz o pravu svojine na zemljištu, odnosno drugom pravu na građenje na zemljištu ili dokaz o pravu svojine na objektu, odnosno drugom pravu na građenje, ako se radi o rekonstrukciji objekta.

Promjena investitora iz stava 1 ovog člana može se vršiti do dana stavljanja objekta u upotrebu.

Obaveze prilikom izvođenja radova

Član 95

Prilikom izvođenja radova lice koje vrši stručni nadzor dužno je da obezbijedi da izvođač radova:

- 1) izvodi radove u skladu sa revidovanim glavnim projektom;
- 2) vrši obilježavanje regulacionih i građevinskih linija, nivelacionih kota objekta, odnosno trase na terenu, u skladu sa revidovanim glavnim projektom;
- 3) na gradilištu posjeduje primjerak glavnog projekta u analognoj formi ovjeren od strane projektanta i revidenta, štambiljom na kojem je upisan broj, datum i potpis i pečatom na svakom listu glavnog projekta;
- 4) organizuje gradilište na način kojim će se obezbijediti pristup lokaciji, nesmetani saobraćaj i zaštita okoline za vrijeme trajanja građenja;
- 5) zaštititi stabla, živu ogradu i ostale zasade, koji se na osnovu posebnih propisa moraju čuvati i zaštititi tokom izvođenja građevinskih radova;
- 6) obezbijedi sigurnost objekta, zaštitu i zdravlje na radu zaposlenih i zaštitu okoline (susjednih objekata i infrastrukture);
- 7) obezbijedi dokaz o kvalitetu izvedenih radova, odnosno ugrađenih građevinskih proizvoda, instalacija i opreme, izdat od strane ovlašćenog lica;
- 8) vodi građevinski dnevnik i građevinsku knjigu;
- 9) obezbijedi mjerenja i geodetsko osmatranje ponašanja tla i objekta u toku građenja;
- 10) obrađuje građevinski otpad nastao tokom građenja na gradilištu u skladu sa planom upravljanja građevinskim otpadom, sačinjenim u skladu sa posebnim propisima, i
- 11) ukloni objekte privremenog karaktera koji su služili za izvođenje radova na gradilištu u roku od 30 dana od dana završetka radova.

Način vođenja i sadržinu građevinskog dnevnika i građevinske knjige iz stava 1 tačka 8 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Gradilišna dokumentacija

Član 96

Izvođač radova dužan je da na gradilištu ima:

- 1) licencu izvođača radova za obavljanje djelatnosti iz člana 122 ovog zakona;
- 2) rješenje o imenovanju ovlašćenog inženjera koji rukovodi građenjem objekta u cjelini;
- 3) licencu ovlašćenog inženjera koji rukovodi građenjem objekta u cjelini;
- 4) licencu stručnog nadzora za obavljanje djelatnosti iz člana 124 ovog zakona;
- 5) rješenje o imenovanju revizora koji rukovodi vršenjem stručnog nadzora nad građenjem objekta u cjelini;
- 6) licencu revizora koji rukovodi vršenjem stručnog nadzora nad građenjem objekta u cjelini;
- 7) dokaz o osiguranju od odgovornosti izvođača radova i stručnog nadzora;
- 8) građevinski dnevnik i građevinsku knjigu;
- 9) prijavu građenja;
- 10) ovjereni revidovani glavni projekat u elektronskoj i analognoj formi;
- 11) elaborat o uređenju gradilišta;
- 12) elaborat o obilježavanju lokacije i iskolčavanju objekta;
- 13) zapisnike nadležnih inspekcijских organa, i
- 14) drugu dokumentaciju koju je dužan da prikuplja i čuva tokom građenja.

Ako je za građenje objekta tehničkom dokumentacijom predviđeno ugrađivanje djelova, elemenata i opreme koja je fabrički proizvedena, na gradilištu, uz dokumentaciju iz stava 1 ovog člana, izvođač radova dužan je da ima i prateću dokumentaciju u skladu sa zakonom.

Izmjena revidovanog glavnog projekta usljed nedostataka i nepredviđenih okolnosti

Član 97

Ako izvođač radova primijeti nedostatke u revidovanom glavnom projektu, koji ne utiču na promjenu horizontalnih i vertikalnih gabarita objekta, kao ni promjenu fasade zgrade, ako je objekat koji se gradi zgrada, dužan je pisanim putem, u roku od jednog dana od dana kada je primijetio nedostatke, da upozori stručni nadzor.

Ako stručni nadzor primijeti nedostatke u revidovanom glavnom projektu, odnosno ocijeni da su primjedbe izvođača radova iz stava 1 ovog člana opravdane, naložiće investitoru da bez odlaganja izvrši izmjenu glavnog projekta i njegovu reviziju i obavijestije o tome nadležni inspekcijски organ.

Investitor odnosno projektant koji je izradio glavni projekat, dužan je da bez odlaganja otkloni nedostatke iz st. 1 i 2 ovog člana, na koje je bio upozoren.

U slučaju da investitor odnosno projektant koji je izradio glavni projekat ne postupi u skladu sa stavom 3 ovog člana, stručni nadzor je dužan da u roku od sedam dana od dana prijema upozorenja, o tome obavijesti nadležni inspekcijski organ.

Nedostacima iz stava 1 ovog člana smatra se i neispunjavanje uslova iz člana 71 ovog zakona.

Ako nedostaci iz stava 1 ovog člana, ugrožavaju život i zdravlje ljudi, sigurnost objekta, okolinu, saobraćaj i/ili susjedne objekte, izvođač radova dužan je da, po nalogu stručnog nadzora, obustavi izvođenje radova.

U slučaju iz stava 6 ovog člana, stručni nadzor dužan je da obavijesti investitora i nadležni inspekcijski organ i izda nalog izvođaču radova da preduzme radove u skladu sa članom 111 ovog zakona.

Ako izvođač radova zbog nedostataka prouzrokovanih nepredviđenim okolnostima (nedovoljna nosivost tla, visoki nivo podzemnih voda, promjene djelova elemenata i opreme koja je fabrički proizvedena i instalacije i sl.), ne može da izvodi radove po revidovanom glavnom projektu dužan je da o tome obavijesti stručni nadzor koji o tome obavještava nadležni inspekcijski organ.

Izmjenu glavnog projekta u slučaju iz stava 8 ovog člana, investitor odnosno projektant koji je izradio glavni projekat, vrši nakon prijema zapisnika nadležnog inspekcijskog organa kojim se potvrđuje postojanje nepredviđenih okolnosti.

Revizija projekta iz stava 9 ovog člana je obavezna.

Izvođač radova dužan je da obavijesti nadležni inspekcijski organ u slučaju nailaska na arheološka nalazišta, fosile, aktivna klizišta, podzemne vode i sl. i obustavi radove koji ih mogu ugroziti.

Izmjena revidovanog glavnog projekta usljed drugih okolnosti

Član 98

Nakon podnesene prijave građenja revidovani glavni projekat može se mijenjati samo pod uslovom da je izmjena u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima.

Glavni projekat se može mijenjati, u smislu stava 1 ovog člana i radi poboljšanja funkcionalnosti objekta, bolje organizacije prostora i sl.

Izmjena iz stava 1 ovog člana može se vršiti najdalje do podnošenja zahtjeva za upis objekta u katastar nepokretnosti iz člana 104 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, investitor je dužan da inspekcijskom organu podnese prijavu sa revidovanim izmijenjenim glavnim projektom.

U slučaju da se izmjena iz stava 1 ovog člana odnosi na izmjenju elemenata idejnog rješenja na osnovu kojih je data saglasnost iz člana 87 ovog zakona, investitor je dužan da pribavi novu saglasnost glavnog državnog odnosno glavnog gradskog arhitekta na novo idejno rješenje.

U slučaju iz stava 5 ovog člana investitor je dužan da inspekcijskom organu, osim dokumentacije iz stava 4 ovog člana, podnese i saglasnost glavnog državnog odnosno glavnog gradskog arhitekta.

Prijavu iz st. 4 i 6 ovog člana nadležni inspekcijski organ objavljuje na internet stranici u roku od jednog dana od dana prijema prijave.

Obaveza obezbjeđenja gradilišta

Član 99

U slučaju da investitor ne završi građenje objekta u roku iz člana 93 stav 2 ovog zakona, ili obustavi radove duže od 30 dana, dužan je da gradilište zatvori i obezbijedi na način kojim će da obezbijedi nesmetani saobraćaj, bezbjednost lica, susjednih objekata i okoline i postavi neprozirne zaštitne ograde oko gradilišta.

Na gradilištu iz stava 1 ovog člana, u gradskim zonama određenim odlukom jedinice lokalne samouprave, investitor je dužan da postavi neprozirni zastor na izgrađenoj konstrukciji zgrade sa izgledom fasade objekta u razmjeri 1:1.

U slučaju građenja nove zgrade odnosno rekonstrukcije postojeće zgrade u gradskim zonama određenim odlukom jedinice lokalne samouprave, investitor je dužan da postupi u skladu sa stavom 2 ovog člana.

Obaveza vršenja stručnog nadzora

Član 100

Investitor je dužan da u toku građenja objekta obezbijedi vršenje stručnog nadzora.

Nadzor iz stava 1 ovog člana vrši se počev od dana izvođenja pripremnih radova na objektu do završetka svih radova i stavljanja objekta u upotrebu i obuhvata sve faze građenja.

Nadzor iz stava 1 ovog člana obuhvata, naročito: kontrolu izvođenja radova prema revidovanom glavnom projektu, ovom zakonu i posebnim propisima; kontrolu usklađenosti radova; provjeru kvaliteta izvođenja radova; kontrolu kvaliteta materijala, instalacija i uređaja koji se ugrađuju; provjeru da li materijali, instalacije i uređaji koji se ugrađuju imaju propisanu dokumentaciju neophodnu za njihovo stavljanje u upotrebu; redovno praćenje dinamike izvođenja radova i poštovanje ugovorenih rokova; kontrolu primjene mjera koje je naložio izvođaču radova da preduzme u cilju otklanjanja nedostataka pri izvođenju radova; kontrolu radova koji se nakon zatvaranja, odnosno pokrivanja ne mogu kontrolisati; kontrolu primjene mjera za zaštitu životne sredine; definisanje faza za koje je neophodno sačiniti izvještaj; davanje tehnoloških i organizacionih upustava izvođaču radova i rješavanje drugih pitanja u vezi građenja objekta; saradnju sa projektantom radi obezbjeđenja detalja za nesmetano izvođenje radova i rješavanje drugih pitanja u vezi građenja objekta.

Troškove stručnog nadzora snosi investitor.

Vršenje stručnog nadzora

Član 101

Zapažanja tokom stručnog nadzora, stručni nadzor upisuje u građevinski dnevnik.

Stručni nadzor dužan je da, bez odlaganja, u pisanoj formi obavijesti investitora ako se radovi ne izvode prema revidovanom glavnom projektu, ovom zakonu i posebnim propisima i/ili naloži izvođaču radova da otkloni utvrđene nedostatke u roku koji mu odredi.

Ako izvođač radova u roku iz stava 2 ovog člana ne otkloni utvrđene nedostatke, stručni nadzor je dužan da građenje objekta suprotno revidovanom glavnom projektu, ovom zakonu i posebnim propisima, bez odlaganja prijavi nadležnom inspekcijском organu.

Izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru

Član 102

O izvršenom stručnom nadzoru, stručni nadzor sačinjava izvještaj.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana sačinjava se po fazama građenja objekta i kao konačan izvještaj.

Prije završetka određene faze građenja, stručni nadzor dužan je da obavijesti nadležni inspekcijски organ tri radna dana prije početka prijema radova određene faze građenja.

Nadležni inspekcijски organ može da prisustvuje prijemu pojedinačne faze građenja objekta.

Izvještaje po fazama stručni nadzor dužan je da dostavlja nadležnom inspekcijском organu u roku od tri dana od dana prijema radova određene faze građenja.

Prije sačinjavanja konačnog izvještaja, stručni nadzor je dužan da obavijesti organ uprave nadležan za zaštitu kulturnih dobara u slučaju gradnje na ili u neposrednoj blizini objekta koji je zaštićeno kulturno dobro, koji utvrđuje da li je objekat izgrađen u skladu sa revidovanim glavnim projektom, odnosno projektom izvedenog objekta.

Konačni izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru sa zapisnikom organa iz stava 6 ovog člana u kojem je konstatovano da je objekat građen u skladu sa revidovanim glavnim projektom, odnosno projektom izvedenog objekta, stručni nadzor dužan je da istovremeno dostavi investitoru, izvođaču radova, Ministarstvu, organu uprave nadležnom za zaštitu kulturnih dobara, u slučaju gradnje na ili u neposrednoj blizini objekta koji je zaštićeno kulturno dobro i nadležnom inspekcijском organu.

Način vršenja stručnog nadzora, obavezne faze u toku građenja za koje se radi izvještaj i način izrade i bližu sadržinu izvještaja o stručnom nadzoru propisuje Ministarstvo.

Konačni izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru

Član 103

Stručni nadzor dužan je da u konačnom izvještaju o izvršenom stručnom nadzoru, navede tačne konstatacije o izvedenim radovima na građenju objekta i da pisanu izjavu da je objekat građen u skladu sa revidovanim glavnim projektom odnosno izgrađen u skladu sa revidovanim projektom izvedenog stanja, zakonom i drugim propisima odnosno izjavu da je objekat pogodan za upotrebu i da se može namjenski koristiti.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži i elaborat originalnih terenskih podataka izvedenog stanja ovjeren od strane licencirane geodetske organizacije.

4. Upotreba objekta

Uslov upotrebe objekta

Član 104

Upotreba objekta nije dozvoljena prije upisa objekta u katastar nepokretnosti.

Investitor je dužan da u roku od 15 dana od dana prijema konačnog izvještaja stručnog nadzora, podnese zahtjev za upis u katastar nepokretnosti.

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana, pored dokaza propisanih zakonom kojim se uređuje upis prava na nepokretnosti, investitor je dužan da podnese i konačni izvještaj stručnog nadzora.

Probni rad i funkcionalno ispitivanje

Član 105

Kod objekata koji imaju ugrađene instalacije, opremu i postrojenja, koja služe tehnološkom procesu djelatnosti investitora, a ne samom objektu, investitor je dužan da po završetku montaže, pristupi probnom radu i funkcionalnom ispitivanju (u daljem tekstu: probni rad).

Rješenje o probnom radu izdaje inspektor nadležan za oblast na koju se odnosi probni rad.

Probni radom se ispituje funkcionisanje ugrađenih instalacija, opreme i postrojenja, utvrđuje kvalitet izvedenih radova, ugrađenog materijala i ispunjavanje projektom predviđenih parametara tehničkog procesa.

Uslovi i trajanje probnog rada utvrđuju se glavnim projektom.

Posebne obaveze investitora

Član 106

Konačni izvještaj stručnog nadzora, u zavisnosti od karakteristika tla i objekta, može da sadrži i obavezu investitora da u određenom roku vrši odgovarajuća osmatranja ponašanja tla i objekta i uticaja objekta na životnu sredinu i da o rezultatima tih osmatranja i preduzetim mjerama obavještava nadležni inspeksijski organ.

Način i postupak osmatranja ponašanja tla i objekata u toku građenja i upotrebe propisuje Ministarstvo.

Primopredaja izgrađenog objekta

Član 107

Investitor i izvođač radova koji je gradio objekat odnosno izvodio pojedine radove, dužan je da, u roku od 60 dana od dana prijema konačnog izvještaja stručnog nadzora, izvrši primopredaju objekta i konačan obračun vrijednosti izvedenih radova, osim ako ugovorom nije drukčije određeno.

Konačnu primopredaju objekta investitor i izvođač radova dužni su da izvrše u roku od 30 dana od dana isteka garantnog roka za završne radove, osim ako ugovorom nije drukčije određeno.

Ako investitor stavi u funkciju objekat ili dio objekta prije primopredaje, smatra se da je primopredaja izvršena.

Obaveza održavanja objekta

Član 108

Vlasnik objekta dužan je da održava objekat u stanju kojim se obezbjeđuje ispunjenje osnovnih zahtjeva za objekat iz člana 68 ovog zakona, tokom njegovog vijeka trajanja, u skladu sa glavnim projektom.

Održavanje objekta vrši se na osnovu elaborata održavanja objekta.

Sadržina elaborata održavanja objekta

Član 109

Elaboratom održavanja objekta posebno se određuje preduzimanje mjera neophodnih za očuvanje stabilnosti objekta, zaštitu životne sredine, zaštitu od požara, energetska efikasnost objekta, kao i ostale mjere potrebne za upotrebu objekta.

Elaborat održavanja objekta sadrži: uputstvo za upotrebu i održavanje objekta; obavezne redovne preglede i obim tih pregleda; rokove i obim vanrednih pregleda; vrstu i obim neophodnih radova na održavanju kako bi se osiguralo da objekat tokom njegove upotrebe ispunjava osnovne zahtjeve za objekat iz člana 68 ovog zakona; način, metodologiju i vremenski plan osmatranja tla i objekta u toku eksploatacije, kao i način obrade mjerenja, prikazivanja

rezultata i formiranja dokumentacije o osmatranjima, kriterijume za upoređivanje rezultata mjerenja sa dozvoljenim vrijednostima i način praćenja i interpretacije rezultata osmatranja; dokumenta koja prate ugrađene građevinske proizvode, uređaje i opremu nabavljenu na tržištu (šema vezivanja, djelovanja, katalog opreme, garancije); izvještaje o kontrolama izvršenim tokom izvođenja radova i probnog rada (geološka i geotehnička istraživanja, utvrđivanje kvaliteta ugrađenog materijala, opreme, probna opterećenja, kontrolni nivelman i dr.) i odgovarajuću foto-dokumentaciju.

Rekonstrukcija objekta do privođenja namjeni

Član 109a

Na postojećem objektu koji je izgrađen u skladu sa zakonom može se, u okviru postojećeg gabarita, odobriti rekonstrukcija shodno njegovoj namjeni, do privođenja lokacije namjeni prema odgovarajućem planskom dokumentu.

Centralni registar građenja

Član 110

Građenje objekata upisuje se u centralni registar građenja objekata koji obuhvata:

- 1) idejna rješenja na koja su date saglasnosti glavnog državnog odnosno glavnog gradskog arhitekta;
- 2) dokumentaciju iz čl. 91, 117 i 120 ovog zakona;
- 3) izmijenjene revidovane glavne projekte iz čl. 97 i 98 ovog zakona;
- 4) izvještaje o izvršenoj reviziji;
- 5) konačne izvještaje o izvršenom stručnom nadzoru, i
- 6) projekte izvedenih objekata.

Centralni registar iz stava 1 ovog člana vodi Ministarstvo.

Bliži sadržaj i način vođenja registra iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

5. Ograničenje u pogledu primjene zakona

Sadržina ograničenja

Član 111

Odredbe ovog zakona koje se odnose na izgradnju ne primjenjuju se u slučaju kada se objekat gradi zbog spriječavanja prijetećih prirodnih i drugih nepogoda i vanrednog ili ratnog stanja, ili ako gradnja objekta ugrožava život i zdravlje ljudi, sigurnost okolnih objekata, saobraćaj ili susjedne objekte, kako bi se spriječilo njihovo negativno djelovanje ili osigurala zaštita i sanirale njihove neposredne štetne posljedice.

Ako je djelovanjem događaja iz stava 1 ovog člana došlo do oštećenja objekta, objekat se može vratiti u prvobitno stanje u skladu sa tehničkom dokumentacijom na osnovu koje je građen i prijave građenja nadležnom inspeksijskom organu.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, za oštećeni zaštićeni objekat kulturnog dobra, treba pribaviti prethodnu saglasnost organa uprave nadležnog za zaštitu kulturnih dobara.

V. UKLANJANJE OBJEKATA

Uklanjanje dotrajalih objekata

Član 112

Nadležni inspeksijski organ naložiće, po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresovanog lica, uklanjanje objekta za koji se utvrdi da je usljed dotrajalosti, nedostataka ili većih oštećenja ugrožena stabilnost, radi čega predstavlja neposrednu opasnost za život i zdravlje ljudi, za susjedne objekte i za bezbjednost saobraćaja.

Rješenje o uklanjanju objekta, iz stava 1 ovog člana, nadležni inspeksijski organ donosi u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Uklanjanje objekta vrši se na osnovu elaborata o uklanjanju.

Troškove uklanjanja objekta iz stava 1 ovog člana snosi vlasnik objekta.

Uklanjanje objekta po prijavi vlasnika

Član 113

Vlasnik objekta može da ukloni objekat na osnovu prijave koja se podnosi nadležnom inspekcijskom organu.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, vlasnik je dužan da priloži dokaz o svojini nad objektom i elaborat o uklanjanju.

Troškove uklanjanja objekta, u smislu stava 1 ovog člana, snosi vlasnik objekta, a objekat uklanja privredno društvo koje ispunjava uslove iz člana 122 ovog zakona.

Elaborat o uklanjanju objekta

Član 114

Elaboratom o uklanjanju objekta ili njegovog dijela tehnički se razrađuju rješenja, odnosno postupak i način uklanjanja objekta i stvari koje se nalaze u objektu, prethodno rješavanje pitanja odvajanja priključaka objekta sa energetske i/ili druge infrastrukture i sigurnosne mjere.

Elaborat o uklanjanju objekta ili njegovog dijela sadrži:

- 1) nacрте, proračune i/ili druge inženjerske dokaze da tokom uklanjanja neće doći do gubitka stabilnosti konstrukcije kojim bi se ugrozio život i zdravlje ljudi ili okolina;
- 2) tehnički opis uklanjanja objekta ili njegovog dijela i način upravljanja građevinskim materijalom i građevinskim otpadom, odnosno obuhvata zahvata u prostoru nakon uklanjanja objekta ili njegovog dijela;
- 3) proračun stabilnosti susjednog i drugog zemljišta i/ili susjednih i drugih objekata ako uklanjanje objekta ili način njegovog uklanjanja utiče na stabilnost tog zemljišta i/ili ispunjavanje osnovnih zahtjeva za objekat.

Elaborat o uklanjanju objekta ili njegovog dijela podliježe reviziji.

Elaborat o uklanjanju objekta ili njegovog dijela može da izrađuje privredno društvo koje ispunjava uslove iz člana 122 ovog zakona.

Troškove izrade elaborata o uklanjanju snosi vlasnik objekta.

VI. PRIVREMENI I POMOĆNI OBJEKTI

1. Privremeni objekti

Pojam

Član 115

Privremeni objekti su objekti, uređaji i oprema čije se postavljanje odnosno građenje ne definiše planskim dokumentom.

Privremeni objekti ne mogu se postavljati, odnosno graditi ako svojim postavljanjem odnosno građenjem narušavaju komunalne funkcije, ugrožavaju infrastrukturu i zelene površine, narušavaju integritet kulturnih dobara sa zaštićenom okolinom, ugrožavaju životnu sredinu, kao ni na lokacijama u neposrednoj blizini primarnih ugostiteljskih objekata definisanim programom privremenih objekata (u daljem tekstu: Program), bez obzira na kategoriju objekta, osim ako su u funkciji primarnog ugostiteljskog objekta.

Bliže uslove za vrstu objekata, uređaja i opreme iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Program

Član 116

Privremeni objekti postavljaju se odnosno grade u skladu sa Programom usklađenim sa državnim smjernicama razvoja arhitekture.

Program iz stava 1 ovog člana sadrži, naročito: zone i smjernice sa urbanističkim uslovima za postavljanje privremenih objekata, kao i vrste, oblik i dimenzije privremenih objekata.

Program donosi jedinica lokalne samouprave, za period od pet godina, a po prethodno pribavljenoj saglasnosti Ministarstva i organa državne uprave nadležnog za turizam i organa uprave nadležnih za zaštitu kulturnih dobara i zaštitu životne sredine u odnosu na zaštićena područja, kao i organa uprave nadležnog za saobraćaj u odnosu na privremene objekte uz državni put i organa lokalne uprave nadležnog za saobraćaj u odnosu na privremene objekte uz opštinski put.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, za područja morskog dobra, odnosno nacionalnog parka, Program donosi Ministarstvo, po prethodno pribavljenom mišljenju jedinice lokalne samouprave, organa državne uprave nadležnog za turizam i organa uprave nadležnih za zaštitu kulturnih dobara i zaštitu životne sredine, kao i organa uprave

nadležnog za saobraćaj u odnosu na privremene objekte uz državni put i organa lokalne uprave nadležnog za saobraćaj u odnosu na privremene objekte uz opštinski put.

Program se objavljuje na internet stranici Ministarstva odnosno jedinice lokalne samouprave u roku od tri dana od dana donošenja.

Urbanističke uslove za privremene objekte izdaje Ministarstvo odnosno jedinica lokalne samouprave, a tehničke uslove izdaje organ za tehničke uslove.

Na izdavanje urbanističkih odnosno tehničkih uslova shodno se primjenjuju odredbe člana 74 ovog zakona.

Za izdavanje uslova iz stava 6 ovog člana plaća se naknada čiju visinu određuje Vlada.

Uslov postavljanja, odnosno građenja privremenog objekta

Član 117

Privremeni objekat investitor može da postavi, odnosno gradi na osnovu prijave i dokumentacije propisane ovim zakonom.

Dokumentacija iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) dokaz o pravu svojine odnosno drugom pravu na zemljištu;
- 2) dokaz o uređivanju odnosa u pogledu plaćanja lokalne komunalne takse, za korišćenje javnih površina;
- 3) tehničku dokumentaciju izrađenu u skladu sa urbanističkim uslovima iz Programa i tehničkim uslovima pribavljenim od organa za tehničke uslove; i
- 4) saglasnost iz člana 87 stav 7 ovog zakona.

Dokumentacija iz stava 2 tačka 3 ovog člana, u zavisnosti od vrste i namjene privremenog objekta, može da bude tipski projekat, odnosno druga vrsta projekta.

Prijavu i dokumentaciju iz st. 1 i 2 ovog člana, investitor je dužan da podnese nadležnom inspekcijском organu lokalne uprave u roku od 15 dana prije početka postavljanja odnosno građenja.

Odredba stava 2 tač. 3 i 4 ovog člana ne odnosi se na privremeni objekat koji je izgrađen odnosno postavljen u skladu sa propisima koji su važili prije donošenja Programa i koji je usklađen sa urbanističkim uslovima iz Programa.

Urbanistički uslovi iz stava 2 tačka 3 ovog člana u odnosu na spoljnji izgled privremenog objekta, izdaju se u skladu sa državnim smjernicama razvoja arhitekture.

2. Pomoćni objekti

Pojam

Član 118

Pomoćnim objektima smatraju se objekti koji čine funkcionalnu cjelinu sa stambenim, poslovnim i stambeno-poslovnim objektom, kao i objekti koji su u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti.

Uslovi za postavljanje odnosno građenje pomoćnih objekata definišu se planskim dokumentom.

Vrste pomoćnih objekata

Član 119

Pomoćnim objektima smatraju se:

- 1) pomoćni objekti koji služe korišćenju stambenog odnosno poslovnog objekta (garaže, bazeni odnosno ostave koje nijesu u sklopu osnovnog objekta, septičke jame, bunari, ograde, međe, podzide, potporni zidovi i sl.);
- 2) pristupne rampe, liftovi i slični objekti za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom;
- 3) ekonomski objekti na poljoprivrednom gazdinstvu (objekti za gajenje životinja, prateći objekti za gajenje životinja, objekti za skladištenje stočne hrane, objekti za smještaj poljoprivredne mehanizacije, alata i oruđa, objekti za skladištenje poljoprivrednih proizvoda i drugi slični objekti);
- 4) pomoćni objekti u funkciji zaštite i valorizacije nepokretnih kulturnih dobara (zaštitne konstrukcije, centri za posjetioce, info-pultovi, prostori za prezentacije); i
- 5) foto-naponski paneli za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, snage do 10 kW, na krovu osnovnog odnosno drugog pomoćnog objekta.

Uslov postavljanja odnosno građenja pomoćnog objekta

Član 120

Pomoćni objekat investitor može da postavi odnosno gradi na osnovu prijave i dokumentacije propisane ovim zakonom.

Dokumentacija iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) dokaz o pravu svojine odnosno drugom pravu na zemljištu i
- 2) tehničku dokumentaciju izrađenu u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima.

Dokumentacija iz stava 2 tačka 2 ovog člana, u zavisnosti od vrste i namjene pomoćnog objekta, može biti tipski projekat, odnosno druga vrsta projekta.

Prijavu iz stava 1 ovog člana i dokumentaciju iz stava 2 ovog člana, investitor je dužan da podnese nadležnom inspeksijskom organu lokalne uprave u roku od 15 dana prije početka postavljanja odnosno građenja.

VII. OBAVLJANJE DJELATNOSTI

Subjekti obavljanja djelatnosti

Član 121

Djelatnost izrade tehničke dokumentacije, revizije tehničke dokumentacije, građenja objekata odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta i vršenje stručnog nadzora može da obavlja privredno društvo, pravno lice, odnosno preduzetnik (u daljem tekstu: privredno društvo), koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, reviziju tehničke dokumentacije i vršenje stručnog nadzora za izgradnju objekata infrastrukture odnosno za objekte u državnoj svojini, koji se grade za potrebe državnih organa i pravnih lica čiji je osnivač država, može vršiti komisija iz člana 124 stav 5 ovog zakona, kao i privredno društvo u vlasništvu države ako ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, reviziju tehničke dokumentacije i vršenje stručnog nadzora za izgradnju objekata infrastrukture odnosno za objekte na kojima svojinsko-pravna ovlaštenja vrši jedinica lokalne samouprave, koji se grade za potrebe organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave, organizacija i javnih službi čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, može vršiti privredno društvo u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom.

Dvije ili više jedinica lokalne samouprave mogu organizovati zajedničko obavljanje poslova iz stava 3 ovog člana, u skladu sa zakonom.

Djelatnost izrade tehničke dokumentacije i građenja objekta, odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta, može da obavlja i strano privredno društvo, ako ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom.

Uslovi za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenja

Član 122

Privredno društvo koje izrađuje tehničku dokumentaciju (projektant) odnosno privredno društvo koje gradi objekat (izvođač radova), dužno je da za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije, dijela tehničke dokumentacije odnosno građenje ili izvođenje pojedinih vrsta radova na građenju objekta, ima najmanje jednog zaposlenog ovlašćenog inženjera po vrsti projekta koji izrađuje i to za: arhitektonski, građevinski, elektrotehnički i mašinski projekat, odnosno vrsti radova koje izvodi na osnovu tih projekata.

Obavljanje pojedinih poslova iz stava 1 ovog člana projektant odnosno izvođač radova može da obezbijedi i na osnovu zaključenog ugovora sa drugim privrednim društvom koje ima zaposlenog ovlašćenog inženjera za određenu vrstu projekta odnosno radova.

Privredno društvo iz stava 1 ovog člana obavezno je da tehničku dokumentaciju izrađuje u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima, ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima struke u odnosu na pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom, odnosno izvodi radove u skladu sa revidovanim glavnim projektom, ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima struke.

Privredno društvo iz stava 1 ovog člana, dužno je da imenuje ovlašćenog inženjera koji rukovodi izradom cjelokupne tehničke dokumentacije odnosno ovlašćenog inženjera koji rukovodi građenjem objekta u cjelini.

Privredno društvo iz st. 1 i 2 ovog člana, dužno je da imenuje ovlašćenog inženjera za svaku vrstu projekta iz stava 1 ovog člana, odnosno ovlašćenog inženjera za svaku vrstu radova koje izvodi na osnovu tih projekata.

Uslovi za ovlašćenog inženjera

Član 123

Ovlašćeni inženjer može da bude fizičko lice koje obavlja poslove izrade tehničke dokumentacije odnosno građenja objekta, odgovarajuće struke, koji posjeduje najmanje kvalifikaciju VIII podnivoa okvira kvalifikacija i najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima izrade tehničke dokumentacije i/ili građenja objekta, položen stručni ispit i da je član Inženjerske komore Crne Gore (u daljem tekstu: Komora).

Lice iz stava 1 ovog člana odgovorno je za izradu tehničke dokumentacije u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima, ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima struke u odnosu na pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom, odnosno za rukovođenje građenjem pojedinih vrsta radova na objektu i za izvođenje tih radova u skladu sa revidovanim glavnim projektom, ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima struke.

Ovlašćeni inženjer koji rukovodi izradom tehničke dokumentacije u cjelini odgovoran je za usaglašenost svih faza tehničke dokumentacije, odnosno ovlašćeni inženjer koji rukovodi građenjem objekta u cjelini odgovoran je za međusobnu usklađenost i koordinaciju radova koji se izvode na objektu.

Ovlašćeni inženjer koji izrađuje dio tehničke dokumentacije odgovoran je za dio koji je izradio, odnosno ovlašćeni inženjer koji rukovodi građenjem pojedinih vrsta radova na objektu odgovoran je za izvođenje tih radova.

Ovlašćeni inženjer koji rukovodi izradom cjelokupne tehničke dokumentacije istovremeno može biti i ovlašćeni inženjer dijela tehničke dokumentacije, odnosno ovlašćeni inženjer koji rukovodi građenjem objekta u cjelini istovremeno može biti i ovlašćeni inženjer za pojedine radove na građenju objekta.

Uslovi za obavljanje djelatnosti revizije tehničke dokumentacije i stručnog nadzora

Član 124

Privredno društvo koje vrši reviziju tehničke dokumentacije (revident) odnosno privredno društvo koje obavlja poslove stručnog nadzora nad građenjem objekta (stručni nadzor), dužno je da za obavljanje djelatnosti revizije tehničke dokumentacije i stručnog nadzora ima najmanje po jednog zaposlenog revizora za arhitektonski, građevinski, elektrotehnički i mašinski projekat.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, privredno društvo iz stava 1 ovog člana dužno je da ima, za zgrade bruto građevinske površine do 300 m², najmanje jednog zaposlenog revizora za arhitektonski ili građevinski projekat; za zgrade bruto građevinske površine od 300 do 1.000 m², najmanje jednog zaposlenog revizora za arhitektonski i građevinski projekat; za zgrade bruto građevinske površine od 1.000 do 10.000 m², najmanje jednog zaposlenog revizora za arhitektonski, građevinski i elektrotehnički projekat i za inženjerske objekte koji nijesu složeni inženjerski objekti, najmanje jednog zaposlenog revizora za dva projekta iz člana 78 stav 3 ovog zakona.

Revident odnosno stručni nadzor odgovoran je za usklađenost tehničke dokumentacije sa urbanističko-tehničkim uslovima, ovim zakonom i posebnim propisima, odnosno za usklađenost izgrađenog objekta sa revidovanim glavnim projektom, kao i za štetu koja bi mogla da nastane investitorima ili trećim licima.

Revident odnosno stručni nadzor dužan je da imenuje revizora koji rukovodi revizijom cjelokupne tehničke dokumentacije i revizora za svaki posebni dio tehničke dokumentacije, odnosno revizora koji rukovodi stručnim nadzorom nad građenjem cjelokupnog objekta i revizora za pojedine radove na građenju objekta.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za objekte finansirane u cjelosti ili djelimično iz: državnog budžeta, donacija, kredita međunarodnih finansijskih institucija, sredstava drugih država kroz projekte međunarodne saradnje i pomoći, reviziju odnosno stručni nadzor može da obavlja i komisija koju čine fizička lica koja ispunjavaju uslove iz člana 194 ovog zakona.

U slučaju iz stava 5 ovog člana, komisiju određuje Ministarstvo na predlog investitora.

Fizičko lice koje je član komisije iz stava 5 ovog člana, dužno je da prije početka obavljanja djelatnosti zaključi ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti za štetu koja može da nastane investitorima ili trećim licima od vršenja njegove djelatnosti i dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju nadležnom inspeksijskom organu.

Minimalnu sumu osiguranja na koju se zaključuje ugovor iz stava 7 ovog člana, način utvrđivanja osigurane sume i visinu naknade za rad komisije iz stava 5 ovog člana propisuje Vlada.

Uslovi za revizora

Član 125

Revizor može da bude fizičko lice koje obavlja poslove revizije tehničke dokumentacije odnosno stručnog nadzora nad građenjem, koje je crnogorski državljanin sa najmanje sedam godina radnog iskustva na izradi tehničke dokumentacije i/ili građenja objekta u svojstvu ovlašćenog inženjera, položenim stručnim ispitom i da je član Komore.

Revizor iz stava 1 ovog člana, dužan je da izvrši provjeru usklađenosti tehničke dokumentacije sa urbanističko-tehničkim uslovima, ovim zakonom, posebnim propisima i odgovoran je za tačnost izvještaja o usklađenosti, odnosno da vrši stručni nadzor nad građenjem objekta i odgovoran je da se ti radovi izvode u skladu sa revidovanim glavnim projektom, ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima struke.

Revizor iz stava 1 ovog člana, koji rukovodi revizijom tehničke dokumentacije u cjelini odnosno stručnim nadzorom nad građenjem objekta u cjelini, odgovoran je za provjeru međusobne usklađenosti svih djelova tehničke dokumentacije, odnosno za provjeru međusobne usklađenost svih radova na građenju objekta.

Revizor iz stava 1 ovog člana, koji rukovodi revizijom dijela tehničke dokumentacije, odnosno stručnim nadzorom nad izvođenjem pojedinih vrsta radova na objektu odgovoran je za reviziju dijela tehničke dokumentacije koji je revidovao, odnosno da se pojedini radovi izvode u skladu sa revidovanim glavnim projektom, ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima struke.

Revizor iz stava 1 ovog člana, koji rukovodi revizijom tehničke dokumentacije u cjelini može biti istovremeno i revizor dijela tehničke dokumentacije, odnosno revizor koji rukovodi stručnim nadzorom nad građenjem objekta u cjelini može biti istovremeno i revizor nad izvođenjem pojedinih radova na građenju objekta.

Stručno usavršavanje

Član 125a

Ovlašćeni inženjer odnosno revizor ima pravo i obavezu stručnog usavršavanja radi sticanja stručnih znanja učesćem na kursevima, seminarima, simpozijumima, kongresima i drugim stručnim i naučnim skupovima u zemlji i inostranstvu i drugim vrstama stručnog usavršavanja iz djelokruga svog rada, kao i obavezu da kontinuirano prati i usvaja savremena znanja.

Ovlašćeni inženjer odnosno revizor koji se stručno usavršava u skladu sa stavom 1 ovog člana stiče odgovarajući broj bodova tokom stručnog usavršavanja u toku jedne godine.

Privredno društvo u kojem je zaposleno lice iz stava 1 ovog člana je dužno da obezbijedi uslove za stručno usavršavanje iz stava 1 ovog člana.

Program obuke stručnog usavršavanja ovlašćenih inženjera i revizora iz stava 1 ovog člana utvrđuje Komora.

Način vrednovanja stručnog usavršavanja iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Stručni ispit

Član 125b

Fizičko lice arhitektonske, građevinske, elektro i mašinske struke sa najmanje VIII podnivoa okvira kvalifikacija za obavljanje djelatnosti iz člana 123 ovog zakona, mora da ima položen stručni ispit.

Stručnim ispitom provjerava se poznavanje propisa iz oblasti izgradnje objekata.

Program i način polaganja stručnog ispita propisuje Ministarstvo.

Djelatnost stranog lica koje ne posjeduje odobrenje za obavljanje djelatnosti

Član 126

Strano privredno društvo ili fizičko lice koje ne posjeduje odobrenje za obavljanje djelatnosti izdato od nadležnog organa države sjedišta odnosno prebivališta stranog lica (u daljem tekstu: odobrenje) može da obavlja djelatnost ako ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom za domaća lica, a strano fizičko lice mora da ispunjava i uslove utvrđene zakonom kojim se uređuje zapošljavanje i rad stranaca.

Djelatnost stranog lica iz države koja je članica EEP

Član 127

Strano privredno društvo iz države potpisnice Ugovora o evropskom ekonomskom prostoru (u daljem tekstu: EEP) koje posjeduje odobrenje za obavljanje djelatnosti iz člana 122 ovog zakona, može da obavlja djelatnost pod uslovom da se odobrenje odnosi na djelatnost uređenu ovim zakonom.

Strano fizičko lice, državljanin države potpisnice EEP koje posjeduje odobrenje, može da obavlja djelatnost iz člana 123 ovog zakona, pod uslovom da se odobrenje odnosi na djelatnost uređenu ovim zakonom.

Privredno društvo odnosno fizičko lice iz st. 1 i 2 ovog člana, dužno je da, prije početka prvog posla, odobrenje dostavi Ministarstvu i nadležnom inspekcijskom organu.

Djelatnost stranog lica iz države koja nije članica EEP

Član 128

Strano privredno društvo iz države koja nije članica EEP, koje posjeduje odobrenje može da obavlja djelatnosti iz člana 122 ovog zakona, pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Strano fizičko lice, državljanin države koja nije članica EEP, koje ima odobrenje, može da obavlja djelatnost, ako ima priznatu inostranu kvalifikaciju za obavljanje te djelatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje priznavanje inostranih kvalifikacija i regulisane profesije i zakonom kojim se uređuje zapošljavanje i rad stranaca, na principu uzajamnosti.

Strano privredno društvo odnosno fizičko lice iz st. 1 i 2 ovog člana, dužno je da, prije početka prvog posla, odobrenje dostavi Ministarstvu i nadležnom inspekcijskom organu.

Privremeno i povremeno obavljanje djelatnosti stranog lica

Član 129

Strano privredno društvo, koje ima odobrenje može privremeno ili povremeno da obavlja djelatnost pod uslovom da prije početka prvog posla o namjeri privremenog ili povremenog obavljanja djelatnosti dostavi Ministarstvu i nadležnom inspekcijskom organu pisanu izjavu i odobrenje koje se odnosi na djelatnost uređenu ovim zakonom.

Strano fizičko lice, koje posjeduje odobrenje, može djelatnost obavljati privremeno ili povremeno.

Privremenim obavljanjem djelatnosti smatra se obavljanje djelatnosti stranog lica za određeni vremenski period, najduže do godinu dana, uz mogućnost produženja tog roka.

Povremenim obavljanjem djelatnosti smatra se obavljanje djelatnosti stranog lica za konkretni posao (izrada tehničke dokumentacije, izvođenje radova i dr.).

U slučaju iz stava 2 ovog člana, strano fizičko lice dužno je da prije početka prvog posla podnese Ministarstvu pisanu izjavu o vršenju privremenih odnosno povremenih poslova i dokaz da ima stručne kvalifikacije potrebne za obavljanje te djelatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje priznavanje inostranih kvalifikacija i regulisane profesije.

Elektronski potpis

Član 130

Privredno društvo i odgovorno lice u privrednom društvu iz člana 122 ovog zakona koje je izradilo urbanistički projekat odnosno tehničku dokumentaciju dužno je da potpiše naprednim elektronskim potpisom (u daljem tekstu: elektronski potpis) svaki dio urbanističkog projekta odnosno tehničke dokumentacije.

Privredno društvo i odgovorno lice u privrednom društvu iz člana 124 ovog zakona koje je revidovalo tehničku dokumentaciju dužno je da potpiše elektronskim potpisom svaki dio tehničke dokumentacije.

Privredno društvo i odgovorno lice u privrednom društvu iz člana 124 ovog zakona koje je vršilo stručni nadzor dužno je da potpiše elektronskim potpisom konačni izvještaj o vršenju stručnog nadzora, kao i izjavu iz člana 103 stav 1 ovog zakona.

Odgovornim licem u privrednom društvu iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, osim lica koje je ovlašćeno da postupa u ime privrednog društva, smatra se i:

- 1) ovlašćeni inženjer koji rukovodi izradom urbanističkog projekta odnosno tehničke dokumentacije u cjelini, koji je dužan da elektronskim potpisom potpiše svaki posebni dio urbanističkog projekta odnosno tehničke dokumentacije čijom izradom rukovodi;
- 2) ovlašćeni inženjer koji izrađuje dio urbanističkog projekta odnosno tehničke dokumentacije i koji je dužan da elektronskim potpisom potpiše taj dio urbanističkog projekta odnosno tehničke dokumentacije;
- 3) revizor tehničke dokumentacije koji rukovodi revizijom tehničke dokumentacije u cjelini, koji je dužan da elektronskim potpisom potpiše svaki posebni dio tehničke dokumentacije čijom revizijom rukovodi;
- 4) revizor dijela tehničke dokumentacije koji reviduje dio tehničke dokumentacije i koji je dužan da elektronskim potpisom potpiše taj dio tehničke dokumentacije;
- 5) ovlašćeni inženjer koji rukovodi građenjem objekta u cjelini, koji je dužan da elektronskim potpisom potpiše izjavu da je objekat građen u skladu sa revidovanim glavnim projektom, ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima struke, odnosno da je objekat podoban za upotrebu;
- 6) ovlašćeni inženjer koji rukovodi izvođenjem pojedinih vrsta radova na građenju objekta koji je dužan da elektronskim potpisom potpiše izjavu da su pojedine vrste radova na objektu izvedene u skladu sa revidovanim glavnim projektom, ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima struke i da je objekat podoban za

upotrebu i da izjavu dostavi ovlaštenom inženjeru koji rukovodi građenjem objekta u cjelini, u roku od pet dana od dana završetka pojedinih vrsta radova;

7) revizor koji rukovodi stručnim nadzorom nad građenjem objekta u cjelini, koji je dužan da elektronskim potpisom potpiše konačni izvještaj o vršenju stručnog nadzora nad građenjem objekta po fazama građenja i konačni izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru nad građenjem objekta, i

8) revizor koji vrši stručni nadzor nad građenjem pojedinih vrsta radova na objektu, dužan je da elektronskim potpisom potpiše izvještaj o stručnom nadzoru nad građenjem objekta po fazama građenja i konačni izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru nad građenjem objekta.

Odgovornost za štetu i osiguranje od profesionalne odgovornosti

Član 131

Privredno društvo koje obavlja djelatnost iz člana 121 ovog zakona, dužno je, da prije početka vršenja djelatnosti, zaključi ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti za štetu koja može da nastane investitorima ili trećim licima.

Ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti dužan je da zaključi i rukovodilac izrade planskog dokumenta iz člana 22 ovog zakona.

Osiguranje iz st. 1 i 2 ovog člana mora da pokrije rizik odgovornosti za štetu prouzrokovanu licima, za štetu na objektima i za finansijski gubitak.

Minimalnu sumu osiguranja i način utvrđivanja osigurane sume iz stava 3 ovog člana propisuje Vlada.

Osiguranje od profesionalne odgovornosti ugovoreno u državi sjedišta lica iz potpisnice EEP, priznaje se, ako je zaključeno u skladu sa ovim zakonom i ako to osiguranje pokriva štetu koja može biti prouzrokovana u Crnoj Gori.

Zabrana konflikta interesa

Član 132

Poslove ovlaštenog inženjera, revizora tehničke dokumentacije, revizora građenja objekta i člana stručnog tima za izradu planskog dokumenta ne smije da obavlja lice zaposleno u Ministarstvu, nadležnom organu lokalne uprave odnosno organu za tehničke uslove, kao ni lice koje vrši inspeksijski nadzor u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, poslove člana stručnog tima za izradu planskog dokumenta može obavljati lice koje je predstavnik jedinice lokalne samouprave iz člana 22 stav 8 ovog zakona.

Reviziju tehničke dokumentacije ne smije da vrši investitor, privredno društvo koje je izradilo tehničku dokumentaciju, odnosno učestvovalo u izradi tehničke dokumentacije ili dijela tehničke dokumentacije, fizičko lice zaposleno u privrednom društvu koje je izradilo tehničku dokumentaciju ili dio tehničke dokumentacije ili je učestvovao u njenoj izradi, kao ni fizičko lice zaposleno kod investitora.

Stručni nadzor nad građenjem objekta ne smije da vrši investitor, fizičko lice zaposleno kod investitora, privredno društvo koje je izvođač radova na tom objektu i lice zaposleno u privrednom društvu koje je izvođač radova na tom objektu.

Reviziju planskog dokumenta, tehničke dokumentacije odnosno stručni nadzor nad građenjem objekta ne može da vrši član Savjeta odnosno revizor koji je sa rukovodiocem izrade planskog dokumenta odnosno ovlaštenim inženjerom koji je izradio tehničku dokumentaciju odnosno koji gradi objekat:

- 1) srodnik u pravoj liniji i pobočnoj do drugog stepena srodstva;
- 2) bračni i vanbračni supružnik;
- 3) usvojlac i usvojenik;
- 4) član zajedničkog domaćinstva.

Obaveza obavještavanja

Član 133

Privredno društvo iz člana 121 ovog zakona, dužno je da Ministarstvu dostavi obavještenje o imenovanju ovlaštenog inženjera za izradu tehničke dokumentacije, revizora tehničke dokumentacije, ovlaštenog inženjera za građenje objekta i revizora građenja objekta.

Obrasci

Član 134

Obrasce zahtjeva iz člana 50 stav 1, člana 52 stav 4, člana 74 st. 1 i 6, člana 87 stav 7, člana 104 stav 2, člana 112 stav 1, člana 136 stav 1, člana 138 stav 1, člana 156 stav 1 i člana 163 stav 1, prijave iz člana 90 stav 1, člana 91 stav 1, člana 94 stav 1, člana 98 stav 4, člana 101 stav 3, člana 113 stav 1, člana 117 stav 1, člana 120 stav 1 i člana 185 stav 5; obavještenja iz člana 89 stav 2, člana 97 st. 7 i 8 i člana 133 i izjave iz člana 85 stav 2, člana 103 stav 1, člana 129 st. 1 i 5, člana 130 stav 4 tač. 5 i 6, člana 158 stav 1 tač. 4 i 5 i stav 3 ovog zakona, propisuje Ministarstvo.

VIII. LICENCE

Nadležnost za izdavanje licenci

Član 135

Licenca je akt kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za obavljanje djelatnosti iz čl. 122, 123, 124 i 125 ovog zakona.

Licencu izdaje rješenjem Ministarstvo.

Izdavanje licenci

Član 136

O zahtjevu za izdavanje licence Ministarstvo je dužno da odluči u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva.

Na osnovu licence fizičkog lica može se izdati licenca za obavljanje djelatnosti samo jednom privrednom društvu.

Licenca se ne može izdati privrednom društvu po osnovu dopunskog rada fizičkog lica.

Imalac licence je dužan da obavijesti Ministarstvo o svim promjenama uslova na osnovu kojih je izdata licenca za obavljanje djelatnosti, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Za izdavanje licenci ne plaća se naknada.

Ministarstvo je dužno da na internet stranici objavi izdatu licencu u roku od tri dana od dana izdavanja licence.

Period za koji se izdaje licenca

Član 137

Licenca za fizičko lice izdaje se na neodređeno vrijeme.

Licenca za privredno društvo izdaje se za period od pet godina.

Mirovanje licenci

Član 138

Ministarstvo može na zahtjev imaooca licence odrediti mirovanje prava i obaveza iz licence ako su nastupile okolnosti zbog kojih fizičko lice, nije u mogućnosti da obavlja djelatnost za određeni period.

Mirovanje licence određuje se rješenjem.

Ukidanje licence

Član 139

Ministarstvo će ukinuti licencu ako:

- 1) imalac licence djelatnost vrši suprotno članu 122 stav 3, članu 123 st. 2, 3 i 4, članu 124 stav 2 i članu 125 st. 2, 3 i 4 ovog zakona;
- 2) se utvrdi da je licenca izdata na osnovu netačnih podataka;
- 3) imalac licence prestane da ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz člana 122 st. 1, 2, 4 i 5, člana 123 st. 1 i 5, člana 124 st. 1 i 3 i člana 125 stav 1 ovog zakona;
- 4) imaoocu licence bude oduzeta poslovna sposobnost;
- 5) imalac licence prestane da postoji po sili zakona;
- 6) imalac licence postane trajno nesposoban za obavljanje poslova, i
- 7) imalac licence u toku jedne godine se nije stručno usavršavao odnosno ako u toku jedne godine nije stekao propisani broj bodova u skladu sa članom 125a ovog zakona, u kom slučaju predlog za ukidanje licence podnosi Komora.

Ministarstvo je dužno da po službenoj dužnosti pokrene postupak ukidanja licence ako sazna da su se stekli uslovi iz stava 1 ovog člana.

Ako revident, stručni nadzor, revizor, glavni državni odnosno gradski arhitekta, nadležni organ lokalne uprave, organ za tehničke uslove, odnosno nadležni inspeksijski organ sazna da su se stekli uslovi za ukidanje licence, dužan je da podnese predlog za ukidanje licence.

Ukidanje licence, u slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana vrši se na period od tri mjeseca do pet godina ili trajno ako imalac licence djelatnost vrši suprotno čl. 122 i 123 ovog zakona, odnosno na period od jedne do pet godina ili trajno ako imalac licence djelatnost vrši suprotno čl. 124 i 125 ovog zakona.

Revidentu odnosno stručnom nadzoru i revizoru iz člana 125 st. 3 i 4 ovog zakona licenca se obavezno ukida trajno ako je sačinio pozitivan izvještaj o reviziji, a osnovni urbanistički parametri (indeks izgrađenosti, indeks zauzetosti, spratnost odnosno visina objekta i odnos prema građevinskoj liniji) u revidovanom glavnom projektu nijesu u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima, odnosno objekat koji se gradi nije u skladu sa osnovnim urbanističkim parametrima iz revidovanog glavnog projekta.

Donošenjem izvršnog rješenja kojim se ukida licenca prestaju sva prava po osnovu izdate licence.

O ukidanju licence Ministarstvo obavještava nadležni inspeksijski organ u roku od tri dana od dana donošenja rješenja o ukidanju licence.

Licenca se ukida na način i po postupku po kojem se izdaje.

Nakon isteka roka na koji je licenca ukinuta, može se podnijeti zahtjev za izdavanje nove licence.

Ministarstvo je dužno da na internet stranici objavi rješenje o ukidanju licence, u roku od tri dana od dana donošenja rješenja.

Registar licenci

Član 140

Izdate i ukinute licence upisuju se u registar licenci koji vodi Ministarstvo.

Podaci iz registra iz stava 1 ovog člana su javni i objavljuju se na internet stranici Ministarstva.

Podzakonski akt za licence

Član 141

Bliži način i postupak izdavanja, mirovanja i ukidanja licenci i način vođenja registara licenci propisuje Ministarstvo.

IX. KOMORA

Član 142

Komora se stara o unapređenju stručnosti i zaštiti interesa svojih članova, zaštiti javnog interesa u oblasti izgradnje, unapređenju uslova za obavljanje djelatnosti u oblasti izgradnje i vrši javna ovlašćenja utvrđena ovim zakonom.

Radi obezbjeđivanja stručnosti i zaštite javnog interesa, lica koja rade na poslovima izgradnje objekata učlanjuju se u Komoru.

Članstvo u Komori

Član 143

Član Komore može biti fizičko lice koje obavlja djelatnost uređenu ovim zakonom.

Član Komore može biti i strano fizičko lice.

Pravni položaj

Član 144

Komora ima svojstvo pravnog lica.

Sjedište Komore je u Podgorici.

Komora za svoje obaveze odgovara svojom imovinom.

Statut

Član 145

Komora ima statut.

Statutom Komore bliže se uređuje: organizacija Komore; nadležnost i način izbora i ovlašćenja organa Komore; prava, obaveze i odgovornosti članova Komore; način odlučivanja i sprovođenje odluka; postupak donošenja statuta i drugih akata; finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za rad Komore.

Nadzor nad zakonitošću rada Komore vrši Ministarstvo, u skladu sa zakonom.

Nadležnost

Član 146

Komora obavlja sljedeće poslove:

- 1) unapređuje i obezbjeđuje stručno usavršavanje članova;
- 2) vodi registar članova Komore;
- 3) vodi registar članova kojima miruje članstvo u Komori;
- 4) vodi registar stručnih obuka i ostvarenog broja bodova članova Komore;
- 5) predlaže tehničke osnove za izradu propisa iz člana 72 ovog zakona;
- 6) organizuje i sprovodi polaganje stručnog ispita iz člana 125b ovog zakona;
- 7) utvrđuje programe obuke iz člana 125a stav 4 ovog zakona;
- 8) određuje visinu članarine svojih članova;
- 9) štiti, usklađuje i zastupa interese svojih članova;
- 10) donosi etički kodeks i stara se o njegovom sprovođenju;
- 11) uređuje disciplinsku odgovornost, vodi disciplinske postupke protiv svojih članova i izriče disciplinske mjere; i
- 12) daje stručna mišljenja i ekspertize po zahtjevima državnih organa i institucija.

U registar članova Komore može se upisati fizičko lice koje posjeduje najmanje kvalifikaciju VIII1 podnivoa okvira kvalifikacija.

Poslove iz stava 1 tač. 1, 5, 6 i 7 ovog člana Komora vrši kao javno ovlašćenje.

Nadzor nad obavljanjem poslova iz stava 3 ovog člana vrši Ministarstvo.

Predstavljanje i zastupanje

Član 147

Komora predstavlja i zastupa svoje članove u zemlji i inostranstvu i uspostavlja, održava i unapređuje saradnju sa profesionalnim udruženjima u oblasti izgradnje drugih država.

Disciplinska odgovornost

Član 148

Član Komore dužan je da postupa u skladu sa ovim zakonom, statutom Komore, etičkim kodeksom i drugim aktima Komore.

U slučaju povrede obaveza iz stava 1 ovog člana, član Komore odgovara u skladu sa statutom Komore.

Statutom Komore utvrđuju se teže i lakše povrede dužnosti.

Finansiranje

Član 149

Sredstva za rad Komore obezbjeđuju se iz:

- 1) članarine i
- 2) drugih izvora u skladu sa zakonom i opštim aktima Komore.

Mirovanje članstva u Komori

Član 150

Članstvo u Komori miruje pod uslovima propisanim Statutom Komore.

O mirovanju članstva u Komori odlučuje se na način i po postupku po kome se vrši upis u registar iz člana 146 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

Za vrijeme mirovanja članstva, članu Komore miruju sva prava i obaveze po osnovu članstva u Komori.

Javnost rada

Član 151

Rad Komore je javan.

Statut i druge opšte akte Komora objavljuju u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici Komore, u roku od tri dana od dana njihovog donošenja.

X. LEGALIZACIJA BESPRAVNIH OBJEKATA

Pojam bespravnog objekta

Član 152

Bespravnim objektom smatra se zgrada koja je izgrađena suprotno propisima kojima je u vrijeme izgradnje bila utvrđena obaveza pribavljanja građevinske dozvole.

Bespravnim objektom ne smatra se zgrada za koju u vrijeme izgradnje nije postojala obaveza pribavljanja građevinske dozvole, a koja nije upisana u katastar nepokretnosti ili drugu odgovarajuću evidenciju nepokretnosti.

Dokaz o vremenu izgradnje zgrade iz st. 1 i 2 ovog člana utvrđuje se na osnovu podataka iz lista nepokretnosti.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, dokaze o vremenu izgradnje objekta podnosi vlasnik, suvlasnik odnosno držalac bespravnog objekta ili dijela bespravnog objekta (u daljem tekstu: vlasnik bespravnog objekta).

Dokazi iz stava 4 ovog člana mogu biti: dokaz o priključenju objekta na elektroenergetsku mrežu, dokaz o plaćanju računa ili račun za utrošenu električnu energiju, dokaz o priključenju, objekta na vodovodnu ili kanalizacionu mrežu, račun ili dokaz o plaćanju računa za isporuku vode, dokaz odnosno rješenje o utvrđivanju poreza na nepokretnost za objekat ili dokaz o plaćanju poreza.

Bespravni objekat iz stava 1 ovog člana je stambena, poslovna i poslovno-stambena zgrada na kojoj su izvedeni grubi konstruktivni građevinski radovi najmanje jedne etaže, koja je izgrađena bez građevinske dozvole, odnosno suprotno građevinskoj dozvoli.

Bespravni objekat je i dio zgrade izgrađen bez građevinske dozvole, odnosno suprotno građevinskoj dozvoli i pomoćni objekat u funkciji zgrade.

Grubi konstruktivni građevinski radovi iz stava 6 ovog člana su izvedeni: temelji, stubovi sa gredama, zidovi i ploča iznad zidova ili krovna konstrukcija.

Poslovne zgrade odnosno djelovi poslovno-stambene zgrade iz stava 6 ovog člana su: trgovački i tržišni centri, izložbeni centri, sajmišta, poslovne zgrade, objekti uprave, industrijski objekti, objekti za proizvodno zanatstvo, skladišta i stovarišta i objekti za obavljanje turističke i ugostiteljske djelatnosti.

Bespravni objekat osnovnog stanovanja

Član 153

Bespravnim objektom osnovnog stanovanja smatra se stambeni objekat neto građevinske površine do 200m², u kojem stanuje vlasnik bespravnog objekta i članovi njegovog porodičnog domaćinstva, koji imaju prebivalište u mjestu u kojem je izgrađen objekat, ako vlasnik i članovi njegovog porodičnog domaćinstva nemaju u svojini drugi stambeni objekat na teritoriji Crne Gore.

Članovima porodičnog domaćinstva iz stava 1 ovog člana smatraju se lica koja sa vlasnikom bespravnog objekta žive u zajedničkom domaćinstvu i to:

- supružnik ili lice koje sa vlasnikom bespravnog objekta živi u vanbračnoj zajednici;
- djeca rođena u braku ili van braka, usvojena ili pastorčad, i
- druga lica koja je vlasnik bespravnog objekta ili njegov supružnik dužan po zakonu da izdržava, a koja sa njim stanuju u istom stanu, odnosno porodičnoj stambenoj zgradi.

Ako vlasnik bespravnog objekta osnovnog stanovanja ili član njegovog porodičnog domaćinstva posjeduje drugi stambeni objekat na teritoriji Crne Gore koji nije podoban za stanovanje, uz zahtjev za legalizaciju prilaže izjavu o nepodobnosti objekta sa podacima o identifikaciji.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, nadležni organ lokalne uprave, po službenoj dužnosti, pribavlja nalaz i mišljenje sudskog vještaka građevinske struke o podobnosti objekta za stanovanje, o trošku podnosioca zahtjeva.

Postupak legalizacije

Član 154

Legalizaciju bespravnih objekata sprovodi nadležni organ lokalne uprave.

Vlasnik bespravnog objekta dužan je da pribavi rješenje o legalizaciji.

Rješenje o legalizaciji donosi nadležni organ lokalne uprave.

Rješenje o legalizaciji iz stava 3 ovog člana može se izdati za bespravni objekat koji je izgrađen u skladu sa osnovnim urbanističkim parametrima i/ili smjernicama važećeg planskog dokumenta donijetog do stupanja na snagu ovog zakona, odnosno u roku iz čl. 217 i 218 ovog zakona i koji se nalazi na orto-foto snimku iz člana 155 ovog zakona.

Rješenje o legalizaciji za bespravni objekat koji nije izgrađen u skladu sa osnovnim urbanističkim parametrima i/ili smjernicama važećeg planskog dokumenta donesenog do stupanja na snagu ovog zakona odnosno u roku iz čl. 217 i 218 ovog zakona, može se izdati za objekat koji se nalazi na orto-foto snimku iz člana 155 ovog zakona i koji je izgrađen u skladu sa planom generalne regulacije Crne Gore.

Osnovni urbanistički parametri iz st. 4 i 5 ovog člana su namjena, indeks izgrađenosti, indeks zauzetosti, spratnost odnosno visina objekta i odnos prema građevinskoj liniji.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, rješenje o legalizaciji iz stava 3 ovog člana može se izdati za bespravni pomoćni objekat koji je izgrađen u skladu sa propisom jedinice lokalne samouprave kojim se uređuju pomoćni objekti.

Rješenje o legalizaciji bespravnog objekta iz st. 3 i 4 ovog člana obavezno sadrži smjernice za usklađivanje spoljnog izgleda objekta iz planskog dokumenta, sa rokom usklađivanja od tri godine od dana izvršnosti rješenja.

Ako planski dokument ne sadrži smjernice za usklađivanje spoljnog izgleda bespravnog objekta iz stava 8 ovog člana, nadležni organ lokalne uprave po službenoj dužnosti, pribavlja smjernice od glavnog gradskog arhitekta.

Nadležni organ lokalne uprave dužan je da, u roku od osam dana od dana izvršnosti, rješenje o legalizaciji dostavi nadležnom inspeksijskom organu i Katastru radi upisa podataka iz rješenja o legalizaciji bespravnog objekta u katastar nepokretnosti.

Troškove legalizacije bespravnog objekta snosi vlasnik objekta.

Poslove iz stava 1 ovog člana finansira jedinica lokalne samouprave iz sredstava prikupljenih u procesu legalizacije, shodno članu 169 ovog zakona.

Orto-foto snimak

Član 155

Izradu orto-foto snimka dužno je da obezbijedi Ministarstvo.

Katastar je dužan da u roku od 60 dana od dana prijema podataka orto-foto snimanja izvrši preklapanje orto-foto snimka teritorije Crne Gore sa važećim digitalnim podlogama i učini ga dostupnim preko internet stranice - Geoportala jedinica lokalne samouprave, odnosno nadležnim organima lokalne uprave i Ministarstvu sa podacima sa kojima raspolaže.

Pokretanje postupka legalizacije

Član 156

Postupak legalizacije bespravnog objekta pokreće se podnošenjem zahtjeva za legalizaciju.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se:

- elaborat premjera izvedenog stanja bespravnog objekta izrađen od strane licencirane geodetske organizacije koji ovjerava Katastar;
- fotografije svih fasada bespravnog objekta u jpg formatu minimalne rezolucije 2 megapiksela;
- izvještaj privrednog društva iz člana 124 ovog zakona o postojanju bespravnog objekta na orto-foto snimku iz člana 155 ovog zakona i usklađenosti bespravnog objekta sa osnovnim urbanističkim parametrima i/ili smjernicama važećeg planskog dokumenta i izjavu revidenta da je bespravni objekat izgrađen u skladu sa osnovnim urbanističkim parametrima i/ili smjernicama važećeg planskog dokumenta; i
- dokaz o zabilježbi postojanja objekta u katastarskoj evidenciji odnosno izvod iz katastra nepokretnosti ili druge odgovarajuće evidencije nepokretnosti.

U elaborat iz stava 2 alineja 1 ovog člana, naročito se upisuju podaci o bruto i neto površini bespravnog objekta, položaj i koordinate objekta na katastarskoj parceli.

Ako je zahtjev za legalizaciju podnijen za dio zgrade, a zgrada je upisana u katastar nepokretnosti, elaborat iz stava 2 alineja 1 ovog člana izrađuje se samo za dio za koji je zahtjev podnijen.

Ako je zahtjev za legalizaciju podnijen za dio zgrade, a zgrada nije upisana u katastar nepokretnosti, elaborat iz stava 2 alineja 1 ovog člana koji je izrađen za dio za koji je zahtjev podnijen obavezno sadrži i podatke o:

- zemljištu - katastarskoj parceli (naziv katastarske opštine; broj, oblik i površina parcele; vrsta zemljišta; katastarska kultura; katastarska i bonitetna klasa; katastarski prihod; naziv ili adresa);
- objektu (položaj, oblik, građevinska bruto površina, način korišćenja, naziv objekta, adresa, spratnost, godina izgradnje ako se može utvrditi).

Zahtjev iz stava 1 ovog člana može da podnese:

- 1) vlasnik bespravnog objekta, i
- 2) etažni vlasnik, odnosno skupština etažnih vlasnika bespravnog objekta.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici nadležnog organa lokalne uprave.

Način izrade i sadržaj izvještaja i izjave iz stava 2 alineja 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Postupanje po zahtjevu

Član 157

Nadležni organ lokalne uprave dužan je da u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za legalizaciju, za bespravni objekat za koji nijesu riješeni imovinsko-pravni odnosi na zemljištu na kojem je izgrađen, dostavi obavještenje da je pokrenut postupak legalizacije organu državne uprave nadležnom za imovinu za zemljište koje je u svojini Crne Gore, odnosno organu lokalne uprave nadležnom za upravljanje imovinom za zemljište kojim raspolaže jedinica lokalne samouprave.

Nadležni organ lokalne uprave dužan je da u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za legalizaciju bespravnog objekta koji je izgrađen u skladu sa osnovnim urbanističkim parametrima i/ili smjernicama važećeg planskog dokumenta donijetog do stupanja na snagu ovog zakona, odnosno u roku iz čl. 217 i 218 ovog zakona i koji se nalazi na orto-foto snimku iz člana 155 ovog zakona, obavijesti nadležni inspeksijski organ o podnošenju zahtjeva za pokretanje postupka legalizacije, radi prekida postupka za uklanjanje objekta.

Za bespravni objekat koji nije izgrađen u skladu sa osnovnim urbanističkim parametrima i/ili smjernicama važećeg planskog dokumenta donijetog do stupanja na snagu ovog zakona nadležni organ lokalne uprave u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva i dokumentacije iz člana 156 ovog zakona donosi rješenje o prekidu postupka legalizacije do stupanja na snagu planskih dokumenata iz čl. 217 i 218 ovog zakona, odnosno stupanja na snagu odluke o donošenju plana generalne regulacije Crne Gore i obavještava nadležni inspeksijski organ radi prekida postupka za uklanjanje objekta.

Izuzetno od st. 2 i 3 ovog člana, ako se bespravni objekat ili njegov dio ne nalazi na orto-foto snimku i/ili je izgrađen na prostoru koji je važećim planskim dokumentom donijetim do stupanja na snagu ovog zakona predviđen za izgradnju infrastrukture, složenih inženjerskih objekata i objekata u javnoj upotrebi, obavještenje nadležnom inspeksijskom organu radi prekida postupka za uklanjanje objekta se ne dostavlja.

Dokumentacija

Član 158

Radi legalizacije objekta koji je izgrađen u skladu sa važećim planskim dokumentom donijetim do stupanja na snagu ovog zakona odnosno u roku iz čl. 217 i 218 ovog zakona, nadležni organ lokalne uprave dužan je da u roku od 15 dana od dana prijema dokumentacije iz člana 156 ovog zakona, uputi poziv podnosiocu dokumentacije iz člana 156 ovog zakona da u roku od 120 dana, od dana prijema poziva, dostavi:

- 1) dokaz o riješenim imovinsko-pravnim odnosima na zemljištu na kome je bespravni objekat izgrađen;
- 2) dokaz o uređivanju odnosa u pogledu plaćanja naknade za urbanu sanaciju;
- 3) dokaz o uređivanju odnosa u pogledu plaćanja posebne naknade na investicije u skladu sa zakonom kojim se uređuje regionalno vodosnabdijevanje Crnogorskog primorja (u daljem tekstu: posebna naknada);
- 4) analizu privrednog društva iz člana 122 ovog zakona koje je ispitivalo statičku i seizmičku stabilnost bespravnog objekta neto površine do 500 m² u skladu sa propisom iz člana 160 ovog zakona i izjavu tog privrednog društva da je objekat pogodan za upotrebu;
- 5) analizu privrednog društva iz člana 122 ovog zakona koje je ispitivalo statičku i seizmičku stabilnost bespravnog objekta neto površine preko 500 m² i izjavu tog privrednog društva da je objekat pogodan za upotrebu.

Nadležni organ lokalne uprave, radi legalizacije objekta koji je uklopljen u plan generalne regulacije Crne Gore, za koji je podnijeta dokumentacija iz člana 156 ovog zakona, dužan je da u roku od 20 dana od dana stupanja na snagu odluke o donošenju plana generalne regulacije Crne Gore, uputi poziv podnosiocu zahtjeva da u roku od 120 dana, od dana prijema poziva, dostavi dokaze iz st. 1 i 4 ovog člana.

Za objekat osnovnog stanovanja i pomoćni objekat površine do 40m² u kojima se ne obavlja djelatnost, može se umjesto dokaza iz stava 1 tačka 4 ovog člana dostaviti ovjerena izjava vlasnika objekta, da je odgovoran za štetu pričinjenu trećim licima nastalu upotrebom objekta.

Za objekat iz člana 153 ovog zakona, pored dokaza iz stava 1 ovog člana, vlasnik bespravnog objekta dužan je da dostavi i sljedeće dokaze:

- o broju članova porodičnog domaćinstva;
- o prebivalištu u mjestu u kojem je izgrađen bespravni objekat, i
- da vlasnik i članovi porodičnog domaćinstva na teritoriji Crne Gore ne posjeduju drugi stambeni objekat, odnosno stambenu jedinicu podobnu za upotrebu.

Prekid postupka zbog utvrđivanja prava svojine na zemljištu

Član 159

Ako podnosilac zahtjeva za legalizaciju bespravnog objekta ne posjeduje dokaz iz člana 158 stav 1 tačka 1 ovog zakona, dužan je da podnese dokaz da je pred sudom ili drugim nadležnim organom pokrenut postupak utvrđivanja prava svojine na zemljištu.

Postupak po zahtjevu za legalizaciju objekta prekida se do završetka postupka iz stava 1 ovog člana pravosnažnom odlukom suda ili izvršnom odlukom nadležnog organa.

Nadležni organ lokalne uprave dužan je da u roku od 15 dana od dana izvršnosti dostavi akt o prekidu postupka legalizacije objekta iz stava 2 ovog člana koji je izgrađen na zemljištu na kojem svojinska ovlašćenja vrši država, a kojim raspolaže jedinica lokalne samouprave, organu lokalne uprave nadležnom za imovinu, odnosno organu državne uprave nadležnom za imovinu za zemljište kojim raspolaže Vlada.

Nadležni organ lokalne uprave dužan je da vodi evidenciju o dokazima iz stava 1 ovog člana.

Ispitivanje statičke i seizmičke stabilnosti bespravnog objekta

Član 160

Ispitivanje i analizu statičke i seizmičke stabilnosti bespravnog objekta vrši privredno društvo iz člana 122 ovog zakona.

Način ispitivanja i način izrade i sadržaj analize bespravnog objekta neto površine do 500m² sa stanovišta statičke i seizmičke stabilnosti objekta propisuje Ministarstvo.

Ispitivanje statičke i seizmičke stabilnosti bespravnih objekata neto površine preko 500 m² privredno društvo iz člana 122 ovog zakona sprovodi na osnovu pravila struke.

Bespravni objekat za koji privredno društvo iz člana 122 ovog zakona utvrdi da je siguran sa stanovišta statičke i seizmičke stabilnosti uz izvođenje radova rekonstrukcije, može se rekonstruisati u skladu sa ovim zakonom.

Projekat izvedenog stanja bespravnog objekta

Član 161

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)

Legalizacija objekta koji se sastoji od više posebnih djelova

Član 162

Za bespravni objekat, koji se sastoji od više posebnih djelova, na kojima je ustanovljeno pravo svojine različitih vlasnika, dokazi iz člana 158 stav 1 tač. 1, 4 i 5 ovog zakona, shodno veličini objekta, dostavljaju se za cijeli objekat, a dokazi iz člana 158 stav 1 tač. 2 i 3 ovog zakona samo za posebni dio.

Za svaki od posebnih djelova objekta iz stava 1 ovog člana donosi se pojedinačno rješenje o legalizaciji.

Rješenje iz stava 2 ovog člana naročito sadrži vlasničku i tehničku specifikaciju posebnih djelova objekta.

Za objekat iz stava 1 ovog člana, naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta iz člana 164 ovog zakona i posebna naknada iz člana 165 ovog zakona obračunava se i naplaćuje pojedinačno za posebne djelove objekta (stanove, poslovne prostore, garažu i dr.), a za zajedničke djelove objekta srazmjerno vlasničkom udjelu.

Otplata zemljišta

Član 163

Prenos prava svojine na zemljištu na kojem je izgrađen bespravni objekat, na kojem svojinska ovlaštenja vrši država, a kojim raspolaže Vlada odnosno jedinica lokalne samouprave, vrši se neposrednom pogodbom, u skladu sa zakonom, na osnovu zahtjeva vlasnika bespravnog objekta koji je podnio zahtjev za legalizaciju - kupca zemljišta.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana, vlasnik bespravnog objekta koji je podnio zahtjev za legalizaciju - kupac zemljišta, podnosi organu državne uprave nadležnom za imovinu za zemljište na kojem svojinska ovlaštenja vrši država, a kojim raspolaže Vlada, odnosno organu lokalne uprave nadležnom za imovinu za zemljište kojim raspolaže jedinica lokalne samouprave.

Vrijednost zemljišta utvrđena u postupku neposredne pogodbe iz stava 1 ovog člana može se otplatiti najviše u 240 jednakih mjesečnih rata za bespravne objekte osnovnog stanovanja, a za druge bespravne objekte najviše u 120 jednakih mjesečnih rata, u skladu sa ugovorom, uz obezbjeđenje potraživanja.

Katastar je dužan da nakon prijema ugovora iz stava 3 ovog člana, upiše predbilježbu, da je kupac vlasnik zemljišta uz uslov ispunjenja uslova iz predbilježbe, uz izjavu o dozvoli uknjižbe nakon otplate cjelokupne vrijednosti zemljišta, u slučaju da kupac otplaćuje zemljište u ratama.

U slučaju da kupac otplati cijenu zemljišta u cjelosti, Katastar je dužan da nakon prijema ugovora iz stava 3 ovog člana upiše uknjižbu, odnosno kupca kao vlasnika zemljišta.

Naknada za urbanu sanaciju

Član 164

Vlasnik bespravnog objekta plaća naknadu za urbanu sanaciju.

Naknada iz stava 1 ovog člana plaća se za sve bespravne objekte.

Naknadu iz stava 1 ovog člana utvrđuje rješenjem nadležni organ lokalne uprave.

Visina naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje se u zavisnosti od zone, stepena opremljenosti građevinskog zemljišta, prosječnih troškova opremanja građevinskog zemljišta, troškova mjera urbane sanacije prostora devastiranih bespravnom gradnjom, načina plaćanja utvrđenog iznosa naknade i vrste i namjene objekta.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, jedinica lokalne samouprave može umanjiti iznos naknade utvrđen u skladu sa kriterijumima iz stava 4 ovog člana, i to za bespravne objekte:

- iz člana 239 stav 6 ovog zakona u propisanom procentu,
- pomoćne objekte koji služe korišćenju stambenog i drugog objekta (podzemne i nadzemne garaže, bazeni, ostave, septičke jame, bunari, ograde, i sl.) do 80%;
- osnovnog stanovanja do 50%, i
- čiji vlasnik ili član porodičnog domaćinstva ima prioritet u ostvarivanju prava na socijalno stanovanje u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi i način ostvarivanja prava na socijalno stanovanje do 90%.

Visina naknade se obračunava po m² neto površine bespravnog objekta na osnovu elaborata premjera izvedenog stanja izgrađenog objekta ili dijela objekta, izrađenog od strane licencirane geodetske organizacije i ovjerenog od strane Katastra.

Naknada iz stava 1 ovog člana za objekte osnovnog stanovanja plaća se u jednakim mjesečnim ratama, navedenim u zahtjevu vlasnika bespravnog objekta, a najviše u 240 mjesečnih rata.

Za ostale bespravne objekte, naknada iz stava 1 ovog člana, plaća se u jednakim mjesečnim ratama, navedenim u zahtjevu vlasnika bespravnog objekta, a najviše u 120 mjesečnih rata.

Za bespravne objekte naknada iz stava 1 ovog člana, uvećava se za iznos od 5%, ako se uvećani iznos plati jednokratno, odnosno 20% ako vlasnik bespravnog objekta zahtijeva da i uvećani iznos plaća pod uslovima iz stava 8 ovog člana.

Izuzetno od stava 9 ovog člana, za bespravne objekte osnovnog stanovanja, naknada iz stava 1 ovog člana, uvećava se za iznos od 2,5%, koji se plaća jednokratno ili pod uslovima iz stava 7 ovog člana, u skladu sa zahtjevom vlasnika bespravnog objekta.

Visinu, uslove, način, rokove i postupak plaćanja naknade za urbanu sanaciju, u skladu sa kriterijumima iz st. 4 i 5 ovog člana propisuje nadležni organ lokalne samouprave, po prethodnoj saglasnosti Vlade.

Propis iz stava 11 ovog člana naročito sadrži i rokove obezbjeđivanja komunalne infrastrukture od strane jedinice lokalne samouprave vlasnicima objekata koji su izmirili cjelokupni iznos naknade za urbanu sanaciju.

Posebna naknada

Član 165

Za legalizaciju bespravnih objekata na teritoriji jedinica lokalne samouprave na Crnogorskom primorju obračunava se i naplaćuje posebna naknada, u skladu sa zakonom koji uređuje regionalno vodosnabdijevanje crnogorskog primorja.

Posebna naknada se plaća u najviše 36 jednakih mjesečnih rata, navedenih u zahtjevu vlasnika bespravnog objekta.

Upis rješenja o legalizaciji

Član 166

Katastar je dužan da u roku od 20 dana od dana prijema rješenja o legalizaciji, upiše zabilježbu sa:

- 1) nazivom donosioca, brojem i datumom izdavanja rješenja;
- 2) podatkom da je za bespravni objekat osnovnog stanovanja dostavljena izjava vlasnika bespravnog objekta ovjerena od nadležnog organa odnosno ovlašćenog lica, da je odgovoran za štetu pričinjenu trećim licima nastalu upotrebom objekta;
- 3) podatkom o načinu plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i posebne naknade, i
- 4) podatkom o usklađenosti objekta sa smjernicama iz planskog dokumenta odnosno smjernicama glavnog gradskog arhitekta.

Katastar je dužan da u roku od 20 dana od dana prijema rješenja o legalizaciji iz člana 154 stav 7 ovog zakona, izbriše zabilježbu u "G" listu lista nepokretnosti, koja se odnosi na činjenicu da je pomoćni objekat izgrađen bez građevinske dozvole, odnosno suprotno građevinskoj dozvoli.

Usklađivanje spoljnog izgleda bespravnog objekta

Član 167

Vlasnik bespravnog objekta je dužan da u roku od tri godine, od dana izvršnosti rješenja o legalizaciji, uskladi spoljni izgled bespravnog objekta sa zahtjevima određenim smjernicama za usklađivanje spoljnog izgleda iz planskog dokumenta odnosno smjernicama glavnog gradskog arhitekta iz člana 154 st. 8 i 9 ovog zakona.

Ako usklađivanje spoljnog izgleda bespravnog objekta sa zahtjevima određenim smjernicama iz stava 1 ovog člana zahtijeva izvođenje radova na objektu koji se u smislu odredbi ovog zakona smatraju adaptacijom odnosno rekonstrukcijom, shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na adaptaciju odnosno rekonstrukciju.

Potvrdu o usklađenosti objekta sa smjernicama za usklađivanje spoljnog izgleda iz planskog dokumenta, odnosno smjernicama glavnog gradskog arhitekta izdaje glavni gradski arhitekta, na osnovu dostavljenih fotografija svih fasada objekta usklađenog sa smjernicama iz stava 1 ovog člana izrađenih u jpg formatu minimalne rezolucije 2 megapiksela.

Izuzetno od stava 3 ovog člana potvrdu može izdati i revident iz člana 124 ovog zakona koji ima zaposlenog najmanje jednog revizora za arhitektonski projekat.

Glavni gradski arhitekta odnosno revident dužan je da u roku od osam dana, od dana izdavanja, dostavi potvrdu iz stava 3 ovog člana Katastru.

Katastar je dužan da nakon prijema potvrde iz stava 3 ovog člana:

- 1) izvrši upis prava svojine na objektu u katastar nepokretnosti, za objekat za koji je dostavljen dokaz o zabilježbi postojanja objekta u katastarskoj evidenciji iz člana 156 ovog zakona;
- 2) izbriše zabilježbu u "G" listu, lista nepokretnosti, koja se odnosi na činjenicu da je objekat izgrađen bez građevinske dozvole, odnosno suprotno građevinskoj dozvoli, i
- 3) izbriše zabilježbu u "G" listu, lista nepokretnosti, koja se odnosi na činjenicu da objekat nije usklađen sa smjernicama iz stava 1 ovog člana.

Naknada za korišćenje prostora

Član 168

Vlasnik bespravnog objekta, za koji nije podniet zahtjev za legalizaciju i vlasnik bespravnog objekta za koji je donijeto rješenje o odbijanju zahtjeva za legalizaciju dužni su da, do uklanjanja objekta, plaćaju godišnju naknadu za korišćenje prostora jedinici lokalne samouprave.

Nadležni organ lokalne uprave dužan je da u roku od 60 dana od isteka roka iz člana 234 ovog zakona, podatke dobijene preklapanjem podataka iz orto-foto snimka i primljenih zahtjeva za legalizaciju, odnosno evidencije

bespravnih objekata iz člana 155 ovog zakona, sistematizuje i utvrdi listu bespravnih objekata za koje nije podnijet zahtjev za legalizaciju, odnosno koji nijesu ispunili uslove za legalizaciju u skladu sa ovim zakonom.

Godišnja naknada za korišćenje prostora po m² bespravnog objekta može iznositi od 0,5% do 2,0% prosječne cijene građenja m² novoizgrađenog stambenog objekta u Crnoj Gori koju objavljuje organ uprave nadležan za poslove statistike, za godinu koja prethodi godini za koju se naknada utvrđuje.

Visinu, način i kriterijume plaćanja godišnje naknade iz stava 3 ovog člana, utvrđuje, nadležni organ lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Godišnju naknadu iz stava 3 ovog člana utvrđuje rješenjem nadležni organ lokalne uprave.

Organ lokalne uprave dužan je da listu bespravnih objekata iz stava 2 ovog člana, u roku od 15 dana od dana utvrđivanja, dostavi urbanističko-građevinskom inspektor, radi donošenja rješenja o uklanjanju objekata, i organu lokalne uprave nadležnom za donošenje rješenja o obezbjeđivanju alternativnog smještaja iz člana 171 ovog zakona, za bespravne objekte osnovnog stanovanja.

Organ lokalne uprave rješenjem utvrđuje prestanak obaveze plaćanja naknade iz stava 1 ovog člana vlasniku bespravnog objekta koji podnese zahtjev za legalizaciju u skladu sa ovim zakonom, danom podnošenja zahtjeva.

Namjena i korišćenje sredstava

Član 169

Jedinica lokalne samouprave je dužna da sredstva ostvarena od naknade za urbanu sanaciju i naknade za korišćenje prostora iz člana 168 ovog zakona, koristi za sprovođenje mjera urbane sanacije i za obezbjeđivanje alternativnog smještaja, u skladu sa ovim zakonom.

Sprovođenje mjera urbane sanacije iz stava 1 ovog člana jedinica lokalne samouprave obezbjeđuje u skladu sa programom urbane sanacije.

Program iz stava 2 ovog člana donosi jedinica lokalne samouprave.

Uklanjanje bespravnog objekta

Član 170

Bespravni objekat koji ne bude legalizovan u skladu sa ovim zakonom ukloniće se u skladu sa zakonom.

Izvršenje rješenja o uklanjanju objekta osnovnog stanovanja može se sprovesti nakon obezbjeđenja alternativnog smještaja iz člana 171 ovog zakona.

Alternativni smještaj

Član 171

U slučaju uklanjanja bespravnog objekta osnovnog stanovanja, u skladu sa ovim zakonom, jedinica lokalne samouprave dužna je da vlasniku bespravnog objekta osnovnog stanovanja i članovima njegovog porodičnog domaćinstva obezbijedi alternativni smještaj.

Alternativni smještaj iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje se davanjem stana u zakup, davanjem naknade za zakupninu i na drugi način, u skladu sa propisom jedinice lokalne samouprave.

Način obezbjeđenja odnosno vrsta alternativnog smještaja utvrđuje se u rješenju organa lokalne uprave koji je nadležan za obezbjeđivanje alternativnog smještaja.

Rješenje iz stava 3 ovog člana nadležni organ lokalne uprave dužan je da u roku od 30 dana od dana izvršnosti dostavi nadležnom inspekcijском organu, radi izvršenja rješenja.

Bliže uslove, način, postupak i kriterijume za obezbjeđivanje smještaja iz stava 1 ovog člana propisuje nadležni organ lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

XI. SLOŽENI INŽENJERSKI OBJEKTI

Vrste

Član 172

Složeni inženjerski objekti, u smislu ovog zakona, su: auto-putevi, brze saobraćajnice, magistralni i regionalni putevi, tuneli, mostovi, željezničke pruge, aerodromi, distributivni i prenosni elektroenergetski objekti (nadzemni i podzemni dalekovodi i trafostanice) naponskog nivoa 35 kV i više, proizvodni elektroenergetski objekti snage 1MW i više (hidroelektrane, termoelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane i dr.), luke, gasovodi protoka većeg od 100

m³/h, brane i akumulacije ispunjene pepelom za koje je propisano tehničko osmatranje, postrojenje za skladištenje i pretakanje tečnog prirodnog gasa kapaciteta većeg od 1000m³, postrojenja za skladištenje i pretakanje tečnog naftnog gasa kapaciteta većeg od 1000m³, postrojenja za skladištenje i pretakanje nafte i derivata nafte kapaciteta većeg od 1000m³, objekti za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje snage 1MWth i više, objekti za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za industrijsku upotrebu snage 1MWth i više i stabilne posude pod pritiskom, objekti u kojima se proizvode i skladište opasne materije, građevine i postrojenja za hemijsku i tešku industriju i postrojenja za dobijanje energije iz otpada snage od 1MW i više.

Izgradnja složenog inženjerskog objekta

Član 173

Izgradnja složenog inženjerskog objekta pored radnji iz člana 67 ovog zakona obuhvata i izvođenje istražnih radnji, ugradnju i ispitivanje ugrađene opreme, ispitivanje i puštanje objekta u rad.

Sadržina tehničke dokumentacije za složeni inženjerski objekat

Član 174

Način izrade i bližu sadržinu tehničke dokumentacije za složeni inženjerski objekat propisuje organ državne uprave nadležan za djelatnost koja se vrši u složenom inženjerskom objektu.

Idejno rješenje za složeni inženjerski objekat

Član 175

Idejno rješenje za složeni inženjerski objekat je projekat kojim se, u zavisnosti od vrste složenog inženjerskog objekta, utvrđuje generalna koncepcija za izgradnju objekta; tehničko-tehnološke i ekonomske karakteristike objekta; moguće varijante prostornih i tehničkih rješenja; faznost građenja; funkcionalnost i racionalnost rješenja; uslovi i rješenja priključenja objekta na saobraćajnu, instalacionu i drugu infrastrukturu i uređenje lokacije.

Idejno rješenje iz stava 1 ovog člana, u zavisnosti od vrste i namjene objekta, mogu da čine:

- 1) arhitektonski projekat,
- 2) građevinski projekat,
- 3) elektrotehnički projekat, i
- 4) mašinski projekat.

Idejnim rješenjem za složeni inženjerski objekat može se suziti širina koridora infrastrukture određena planskim dokumentom.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, na revidovano idejno rješenje saglasnost daju Ministarstvo i organ državne uprave nadležan za poslove infrastrukture na koje se odnosi koridor.

Idejni projekat za složeni inženjerski objekat

Član 176

Idejni projekat za složeni inženjerski objekat sadrži, naročito podatke o: mikrolokaciji objekta; tehničko-tehnološkim i eksploatacionim karakteristikama objekta; orijentacionom proračunu stabilnosti i sigurnosti objekta; tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta; analizi energetske sistema objekata sa procjenom energetske efikasnosti; rješenju infrastrukture; analizi konstruktivnih i građevinskih rješenja; opremi objekta; orijentacionoj vrijednosti izgradnje objekta.

Idejni projekat može da se radi za potrebe investitora ili za potrebe izdavanja građevinske dozvole.

Idejni projekat za objekat iz člana 74 stav 3 ovog zakona, a koji je složeni inženjerski objekat, sadrži ažurnu katastarsku podlogu sa nanesenom trasom objekta u elektronskom formatu.

Glavni projekat za složeni inženjerski objekat

Član 177

Glavni projekat za složeni inženjerski objekat je projekat kojim se utvrđuju tehnološke, arhitektonsko-građevinske, tehničke i eksploatacione karakteristike objekta sa opremom i instalacijama, sa razradom neophodnih detalja za građenje objekta i vrijednost radova na izgradnji objekata i izrađuje se radi izdavanja građevinske dozvole kao i za građenje objekta.

Glavni projekat za objekat iz člana 74 stav 3 ovog zakona, a koji je složeni inženjerski objekat obavezno sadrži prilog u elektronskom formatu ažurne katastarske podloge na koju je nanešena trasa objekta.

Pored dokumentacije iz člana 78 ovog zakona, glavni projekat iz stava 1 ovog člana sadrži i dokumentaciju o ugradnji i funkcionalnom ispitivanju ugrađene opreme.

Glavni projekat iz stava 1 ovog člana može da sadrži obavezu osmatranja i ispitivanja objekta nakon puštanja u rad.

Ako je građevinska dozvola izdata na osnovu idejnog projekta iz člana 176 ovog zakona, glavni projekat izrađuje se u skladu sa idejnim projektom na osnovu kojeg je izdata građevinska dozvola.

Projekat izvedenog stanja složenog inženjerskog objekta

Član 177a

Projekat izvedenog stanja složenog inženjerskog objekta je revidovani glavni projekat za složeni inženjerski objekat sa izmjenama nastalim u toku građenja objekta usljed okolnosti iz čl. 97 i 98 ovog zakona.

Projekat izvedenog stanja složenog inženjerskog objekta se radi i za potrebe održavanja objekta.

Ostali projekti, elaborati i podloge za složene inženjerske objekte

Član 178

Ostali projekti, elaborati i podloge iz člana 80 ovog zakona se, po potrebi, izrađuju i za izradu, u toku izrade ili nakon izrade idejnog rješenja, idejnog projekta i glavnog projekta složenog inženjerskog objekta.

Revizija idejnog rješenja, idejnog projekta i glavnog projekta za složeni inženjerski objekat

Član 179

Revizija idejnog rješenja, idejnog projekta i glavnog projekta za složeni inženjerski objekat je obavezna.

Revizija idejnog rješenja iz stava 1 ovog člana obuhvata provjeru: usklađenosti projekta sa urbanističko-tehničkim uslovima; usklađenosti sa posebnim propisima i pravilima struke u odnosu na pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom i usklađenosti sa ovim zakonom.

Revizija idejnog projekta iz stava 1 ovog člana obuhvata: provjeru usklađenosti projekta sa urbanističko-tehničkim uslovima; provjeru ispravnosti i tačnosti tehničko-tehnoloških rješenja objekta; arhitektonska rješenja objekta; provjeru stabilnosti i bezbjednosti; racionalnost projektovanih rješenja; usklađenost sa posebnim propisima i pravilima struke u odnosu na pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom i usklađenost sa ovim zakonom; međusobnu usklađenost svih djelova tehničke dokumentacije, kao i provjeru predmjera i predračuna svih radova na izgradnji objekta.

Revizija glavnog projekta iz stava 1 ovog člana obuhvata provjeru: usklađenosti projekta sa urbanističko-tehničkim uslovima i idejnim projektom ako je građevinska dozvola izdata na idejni projekat, ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima struke u odnosu na pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom, kao i uslovima oblikovanja i materijalizacije, posebno u odnosu na ambijentalna svojstva područja; ispunjenost osnovnih zahtjeva za objekat; međusobne usklađenosti svih djelova tehničke dokumentacije, kao i predmjera i predračuna svih radova na građenju objekta.

Revizor je dužan da o izvršenoj reviziji iz stava 1 ovog člana sačini i potpiše konačni izvještaj.

Izvještaj o reviziji iz st. 2, 3 i 4 ovog člana može biti pozitivan ili negativan.

Revidenta određuje organ državne uprave nadležan za djelatnost koja se vrši u složenom inženjerskom objektu na predlog investitora.

Troškove revizije snosi investitor.

Način vršenja revizije tehničke dokumentacije složenog inženjerskog objekta propisuje organ državne uprave nadležan za djelatnost koja se vrši u složenom inženjerskom objektu.

U slučaju da, poslije revizije idejnog projekta, odnosno glavnog projekta složenog inženjerskog objekta, a prije podnošenja zahtjeva za dobijanje građevinske dozvole, dođe do promjene tehničkih propisa, idejni projekat odnosno glavni projekat se mora usaglasiti sa tim promjenama i podliježe ponovnoj reviziji.

Tehnička dokumentacija izrađena po propisima drugih država

Član 180

Tehnička dokumentacija za složeni inženjerski objekat izrađena po propisima drugih država podliježe reviziji kojom se provjerava njena usklađenost sa ovim zakonom i pravilima struke.

Za tehničku dokumentaciju iz stava 1 ovog člana ili njen dio, koja je izrađena kao donacija u okviru programa tehničke pomoći na osnovu međudržavnog ugovora Crne Gore i Evropske unije i/ili drugih programa kroz koje je osigurano finansiranje bespovratnim sredstvima, kao dokaz ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti prema propisima i pravilima struke prihvaćuje se i dokazi koji važe u državi po čijim propisima je tehnička dokumentacija ili njen dio izrađena.

Provjera usklađenosti iz st. 1 i 2 ovog člana, vrši se revizijom tehničke dokumentacije iz člana 179 ovog zakona.

Tehnička dokumentacija izrađena prema propisima drugih država smatra se izrađenom prema ovom zakonu, ako je konačni izvještaj o reviziji tehničke dokumentacije pozitivan i sadrži izjavu revidenta da je projekat izrađen u skladu sa ovim zakonom.

Tehnička dokumentacija izrađena po propisima drugih država iz stava 1 ovog člana mora biti prevedena na crnogorski jezik.

Građevinska dozvola za složeni inženjerski objekat

Član 181

Građevinsku dozvolu za građenje složenog inženjerskog objekta izdaje Ministarstvo.

Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole podnosi investitor.

Građevinska dozvola izdaje se rješenjem na osnovu:

- 1) idejnog projekta, odnosno glavnog projekta, ovjerenih u skladu sa ovim zakonom;
- 2) izvještaja o pozitivnoj reviziji idejnog projekta odnosno glavnog projekta;
- 3) dokaza o pravu svojine, odnosno drugom pravu na građevinskom zemljištu (list nepokretnosti, ugovor o koncesiji, odluka o utvrđivanju javnog interesa i dr.) ili dokaza o pravu građenja, odnosno drugom pravu na objektu;
- 4) saglasnost na elaborat zaštite životne sredine ako se građevinska dozvola izdaje na osnovu idejnog projekta, odnosno saglasnosti, mišljenja i drugih dokaza utvrđenih posebnim propisima ako se građevinska dozvola izdaje na osnovu glavnog projekta, i
- 5) dokaza o osiguranju od odgovornosti privrednog društva koje je izradilo i revidovalo idejni, odnosno glavni projekat.

Dokaze, saglasnosti i mišljenja iz stava 3 tač. 3 i 4 ovog člana pribavlja Ministarstvo po službenoj dužnosti.

Za izdavanje dokaza, saglasnosti i mišljenja iz stava 3 tač. 3 i 4 ovog člana ne plaća se taksa, naknada, odnosno drugi troškovi izdavanja.

Ako organi za tehničke uslove ne dostave dokaze, saglasnosti i mišljenja iz stava 3 tač. 3 i 4 ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za njihovo dostavljanje, smatraće se da su saglasni sa revidovanim idejnim, odnosno glavnim projektom.

Građevinska dozvola izdaje se u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Izuzetno od stava 7 ovog člana, građevinska dozvola za složeni inženjerski objekat za koji je potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu, odnosno za složeni inženjerski objekat na području pod zaštitom UNESCO izdaje se u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Građevinska dozvola iz stava 1 ovog člana sadrži, naročito: osnovne podatke o podnosiocu zahtjeva, ovlašćenom inženjeru koji rukovodi izradom tehničke dokumentacije u cjelini i revizoru koji rukovodi revizijom tehničke dokumentacije u cjelini; lokaciju; vrstu i namjenu objekta; faznost građenja objekta; obavezu izrade glavnog projekta, ako se građevinska dozvola izdaje na osnovu idejnog projekta.

Ministarstvo je dužno da građevinsku dozvolu objavi na internet stranici u roku od sedam dana od dana izdavanja.

Upoznavanje lokalne javnosti sa građenjem složenog inženjerskog objekta

Član 182

Za složeni inženjerski objekat investitor je dužan da danom dobijanja građevinske dozvole, na mjestu izgradnje objekta istakne tablu sa podacima: o investitoru, projektantu, izvođaču radova, vršiocu stručnog nadzora, ovlašćenom inženjeru koji je rukovodio izradom tehničke dokumentacije, ovlašćenom inženjeru koji rukovodi građenjem i revizoru koji je rukovodio revizijom tehničke dokumentacije, 3D vizuelizacijom objekta, odnosno prikazom trase infrastrukture i dr.

Uslov građenja složenog inženjerskog objekta

Član 183

Investitor gradi složeni inženjerski objekat na osnovu građevinske dozvole i dokumentacije propisane ovim zakonom.

Dokumentacija iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) glavni projekat ovjeren u skladu sa ovim zakonom;
- 2) izvještaj o pozitivnoj reviziji glavnog projekta;
- 3) dokaz o osiguranju od odgovornosti privrednog društva koje je izradilo odnosno revidovalo glavni projekat, koje gradi objekat, koje vrši stručni nadzor, u skladu sa ovim zakonom;
- 4) ugovor o angažovanju izvođača radova;
- 5) ugovor o angažovanju stručnog nadzora, i
- 6) dokaz o pravu svojine na zemljištu, odnosno drugom pravu na građenje na zemljištu (list nepokretnosti, ugovor o koncesiji, odluka o utvrđivanju javnog interesa i dr.) ili dokaz o pravu svojine na objektu, odnosno drugom pravu na građenje, ako se radi o rekonstrukciji objekta.

Investitor je dužan da sedam dana prije početka građenja objekta prijavi početak radova nadležnom inspekcijском organu.

Uz prijavu radova investitor dostavlja dokumentaciju iz stava 2 tač. 4 i 5 ovog člana kao i dokaz o osiguranju od odgovornosti privrednog društva koje gradi objekat i koje vrši stručni nadzor.

Ako je građevinska dozvola izdata na idejni projekat, revident pribavlja saglasnosti, mišljenja i druge dokaze u skladu sa članom 82 ovog zakona.

U slučaju iz stava 5 ovog člana, investitor uz prijavu radova nadležnom inspekcijском organu dostavlja dokumentaciju iz stava 2 ovog člana.

Promjena investitora iz stava 1 ovog člana može da se vrši do dana stavljanja objekta u upotrebu.

Obaveze investitora složenog inženjerskog objekta

Član 184

Prije početka građenja složenog inženjerskog objekta investitor je dužan da izvođaču radova dostavi ovjereni revidovani glavni projekat u elektronskoj i analognoj formi i građevinsku dozvolu.

Pripremni radovi za građenje složenog inženjerskog objekta

Član 185

Pripremne radove za građenje složenog inženjerskog objekta investitor može da započne po izdavanju građevinske dozvole.

Izuzetno od stava 1 ovog člana pripremni radovi za građenje složenog inženjerskog objekta, mogu se započeti i na osnovu saglasnosti Vlade pod uslovom da je investitor obezbijedio dokaz iz člana 183 stav 2 tačka 6 ovog zakona, kao i dokaz o prihvatljivosti građenja sa aspekta uticaja na životnu sredinu (sproveden postupak odlučivanja o potrebi procjene uticaja odnosno postupak davanja saglasnosti na elaborat procjene uticaja, u skladu sa posebnim propisima).

Pripremni radovi izvode se na osnovu elaborata koji sadrži šemu organizacije gradilišta, vrstu ograde, gradilišne objekte, gradilišne saobraćajnice, mjesto za dizalice, mjesto za dopremu materijala, gradilišne priključke (elektro, saobraćajne, vodovodne) i dr., kao i na osnovu elaborata zaštite na radu i plana upravljanja građevinskim otpadom, sačinjenih u skladu sa posebnim propisima.

Početak pripremnih radova investitor je dužan da prijavi nadležnom inspekcijском organu sedam dana prije početka tih radova.

Nadležni inspekcijски organ je dužan da prijavu pripremnih radova objavi na internet stranici u roku od tri dana od dana prijema prijave radova.

Bliži sadržaj elaborata iz stava 3 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za djelatnost koja se obavlja u složenom inženjerskom objektu.

Gradilišna dokumentacija kod složenog inženjerskog objekta

Član 186

Izvođač radova dužan je da na gradilištu ima dokumentaciju iz člana 96 ovog zakona, s tim da je, umjesto prijave građenja, dužan da ima građevinsku dozvolu iz člana 181 ovog zakona kao i ovjereni glavni projekat u elektronskoj i analognoj formi.

Vršenje stručnog nadzora za složeni inženjerski objekat

Član 186a

Investitor je dužan da u toku građenja složenog inženjerskog objekta obezbijedi vršenje stručnog nadzora.

Vršioca stručnog nadzora, određuje organ državne uprave nadležan za djelatnost koja se vrši u složenom inženjerskom objektu na predlog investitora.

Troškove stručnog nadzora snosi investitor.

Način vršenja stručnog nadzora kod složenog inženjerskog objekta

Član 187

Način obavljanja stručnog nadzora, obavezne faze u toku građenja za koje se radi izvještaj i način izrade i bližu sadržinu izvještaja o stručnom nadzoru kod složenog inženjerskog objekta propisuje organ državne uprave nadležan za djelatnosti koje se obavljaju u složenim inženjerskim objektima.

Tehnički pregled složenih inženjerskih objekata

Član 188

Podobnost za upotrebu složenog inženjerskog objekta utvrđuje se tehničkim pregledom.

Tehnički pregled složenog inženjerskog objekta obuhvata kontrolu usklađenosti izvedenih radova sa revidovanim glavnim projektom, kao i sa propisima, standardima, tehničkim normativima i normama kvaliteta koje važe za pojedine vrste radova, odnosno materijala, opreme i instalacija.

Tehnički pregled složenog inženjerskog objekta ili dijela objekta može se vršiti, odnosno može se odobriti upotreba samo ako je objekat, odnosno dio objekta izgrađen u skladu sa građevinskom dozvolom i revidovanim glavnim projektom.

Tehnički pregled složenog inženjerskog objekta vrši se uz prisustvo nadležnog inspekcijskog organa.

Vršioca tehničkog pregleda određuje organ državne uprave nadležan za djelatnost koja se vrši u složenom inženjerskom objektu na predlog investitora.

Troškove tehničkog pregleda objekta snosi investitor.

Vršilac tehničkog pregleda dužan je da, u roku od sedam dana od završetka tehničkog pregleda, dostavi izvještaj o tehničkom pregledu Ministarstvu i investitoru.

Vršilac tehničkog pregleda dužan je da u izvještaju o izvršenom tehničkom pregledu predloži: upotrebu objekta ili otklanjanje utvrđenih nedostataka ili zabranu upotrebe objekta.

Ministarstvo, po prijemu izvještaja o tehničkom pregledu:

- 1) izdaje upotrebnu dozvolu;
- 2) nalaže investitoru otklanjanje utvrđenih nedostataka u određenom roku;
- 3) zabranjuje upotrebu složenog inženjerskog objekta.

Ako Ministarstvo naloži investitoru otklanjanje utvrđenih nedostataka u određenom roku, investitor je dužan, poslije njihovog otklanjanja, da zahtijeva ponovni tehnički pregled.

Kod ponovnog tehničkog pregleda kontrolišu se samo oni radovi koje je trebalo popraviti ili naknadno uraditi.

Ako je vršilac tehničkog pregleda u izvještaju o tehničkom pregledu predložio upotrebu objekta dužan je da da izjavu da je objekat izgrađen u skladu sa revidovanim glavnim projektom, kao i sa propisima, standardima, tehničkim normativima i normama kvaliteta koje važe za pojedine vrste radova, odnosno materijala, opreme i instalacija.

Tehnički pregled složenog inženjerskog objekta može da se vrši i uporedo sa građenjem objekta.

U slučaju iz stava 13 ovog člana vršilac tehničkog pregleda određuje se građevinskom dozvolom.

Na tehnički pregled koji se vrši uporedo sa građenjem objekta shodno se primjenjuju odredbe st. 1 do 11 ovog člana.

Način vršenja tehničkog pregleda propisuje organ državne uprave nadležan za djelatnosti koje se obavljaju u složenim inženjerskim objektima.

Uslov korišćenja složenog inženjerskog objekta

Član 189

Korišćenje složenog inženjerskog objekta nije dozvoljeno prije dobijanja upotrebne dozvole, osim u slučajevima probnog rada ili funkcionalnog ispitivanja ugrađene opreme.

Upotrebna dozvola za složene inženjerske objekte

Član 190

Upotrebnu dozvolu za složeni inženjerski objekat izdaje rješenjem Ministarstvo.

Upotrebna dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se za objekat ili dio objekta za koji je građevinskom dozvolom određena faznost građenja, kao i za dio objekta koji predstavlja tehničko-tehnološku cjelinu i može se kao takav samostalno koristiti.

Investitor je dužan da, prije početka korišćenja objekta, podnese zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole, najkasnije u roku od sedam dana od dana dobijanja izjave iz stava 4 tačka 3 ovog člana.

Uz zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole investitor prilaže:

- 1) izjavu izvođača radova da je objekat izgrađen u skladu sa građevinskom dozvolom i revidovanim glavnim projektom;
- 2) izjavu vršioca nadzora da je objekat izgrađen u skladu sa građevinskom dozvolom i revidovanim glavnim projektom;
- 3) izjavu vršioca tehničkog pregleda da su radovi izvedeni u skladu sa revidovanim glavnim projektom, kao i propisima, standardima, tehničkim normativima i normama kvaliteta koje važe za pojedine vrste radova, odnosno materijala, opreme i instalacija;
- 4) dokaz o izvršenim obavezama, u skladu sa posebnim propisima;
- 5) revidovani glavni projekat, u slučaju da je građevinska dozvola izdata na idejni projekat, i
- 6) projekat izvedenog objekta, u slučaju da je došlo do izmjena u toku gradnje.

Zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole objavljuje se na internet stranici Ministarstva u roku od sedam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Upotrebna dozvola izdaje se u roku od sedam dana od dana prijema kompletne dokumentacije iz stava 4 ovog člana.

Ministarstvo je dužno da upotrebnu dozvolu objavi na internet stranici u roku od sedam dana od dana izdavanja.

Predaja izgrađenog složenog inženjerskog objekta

Član 191

Investitor i izvođač radova koji je složeni inženjerski objekat izgradio, odnosno izvodio pojedine radove, dužni su da, u roku od 60 dana od dana dobijanja upotrebne dozvole, izvrše primopredaju objekta i konačan obračun vrijednosti izvedenih radova, osim ako ugovorom nije drukčije određeno.

Subjekti obavljanja djelatnosti

Član 192

Djelatnost revizije tehničke dokumentacije, vršenja stručnog nadzora i vršenja tehničkog pregleda za složeni inženjerski objekat, osim subjekata iz člana 124 ovog zakona, može da obavlja i komisija koju čine fizička lica koja ispunjavaju uslove iz člana 194 ovog zakona.

Subjekat iz stava 1 ovog člana, za obavljanje poslova revizije tehničke dokumentacije, vršenja stručnog nadzora i vršenja tehničkog pregleda za složeni inženjerski objekat, može da angažuje u skladu sa zakonom fizička lica koja ispunjavaju uslove iz člana 194 ovog zakona.

Komisiju iz stava 1 ovog člana određuje organ državne uprave nadležan za djelatnost koja se obavlja u složenom inženjerskom objektu.

Fizičko lice koje je član komisije iz stava 3 ovog člana, dužno je da prije početka obavljanja djelatnosti zaključi ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti za štetu koja može da nastane investitorima ili trećim licima od vršenja njegove djelatnosti i dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju nadležnom inspekcijskom organu.

Za složene inženjerske objekte stručni nadzor nad građenjem objekta može da vrši i investitor neposredno ili preko privrednog društva koje je izradilo tehničku dokumentaciju.

Minimalnu sumu osiguranja na koju se zaključuje ugovor iz stava 4 ovog člana i visinu naknade za rad komisije iz stava 3 ovog člana propisuje Vlada.

Ovlašćeni inženjer za složeni inženjerski objekat

Član 193

Poslove ovlašćenog inženjera za složeni inženjerski objekat može da vrši ovlašćeni inženjer iz člana 123 ovog zakona koji ima najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima izrade tehničke dokumentacije i/ili građenja složenog inženjerskog objekta.

Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje rješenjem organ državne uprave nadležan za djelatnost koja se obavlja u složenom inženjerskom objektu.

Registar lica iz stava 1 ovog člana vodi organ državne uprave nadležan za djelatnost koja se obavlja u složenom inženjerskom objektu.

Bliže uslove i kriterijume za obavljanje poslova iz stava 1 ovog člana, u zavisnosti od vrste složenih inženjerskih objekata, propisuje organ državne uprave nadležan za djelatnost koja se vrši u složenom inženjerskom objektu, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Ministarstva.

Revizor i vršilac tehničkog pregleda za složeni inženjerski objekat

Član 194

Poslove revizora za složeni inženjerski objekat odnosno poslove tehničkog pregleda za složeni inženjerski objekat može da vrši revizor iz člana 125 ovog zakona ako ima četiri godine radnog iskustva na izradi tehničke dokumentacije i/ili građenja složenih inženjerskih objekata u svojstvu ovlašćenog inženjera.

Poslove iz stava 1 ovog člana može da obavlja i strano fizičko lice, ako ispunjava uslove utvrđene ovim članom.

Ispunjenost uslova iz st. 1 i 2 ovog člana utvrđuje rješenjem organ državne uprave nadležan za djelatnost koja se obavlja u složenom inženjerskom objektu.

Registar lica iz st. 1 i 2 ovog člana vodi organ državne uprave nadležan za djelatnost koja se obavlja u složenom inženjerskom objektu.

Bliže uslove i kriterijume za obavljanje poslova iz stava 1 ovog člana, u zavisnosti od vrste složenih inženjerskih objekata, propisuje organ državne uprave nadležan za djelatnost koja se vrši u složenom inženjerskom objektu, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Ministarstva.

Elektronski potpis

Član 195

Vršilac tehničkog pregleda iz člana 192 ovog zakona koji je vršio tehnički pregled složenog inženjerskog objekta dužan je da potpiše elektronskim potpisom izjavu iz člana 190 stav 4 tačka 3 ovog zakona.

Vršilac tehničkog pregleda dužan je da elektronskim potpisom potpiše izvještaj o tehničkom pregledu složenog inženjerskog objekta.

Vršilac revizije iz člana 192 ovog zakona dužan je da potpiše elektronskim potpisom svaki dio tehničke dokumentacije koji je revidovao.

Izvođač radova i vršilac nadzora iz člana 192 ovog zakona, dužni su da potpišu elektronskim potpisom izjavu iz člana 190 ovog zakona, da je objekat izgrađen u skladu sa građevinskom dozvolom i revidovanim glavnim projektom.

XII. NADZOR

Vršenje nadzora

Član 196

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i drugih propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor

Član 197

Poslove inspeksijskog nadzora u oblasti planiranja i izgradnje vrši Ministarstvo i organ lokalne uprave, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Inspeksijski nadzor iz stava 1 ovog člana vrši se preko urbanističko-građevinskog inspektora, odnosno preko komunalnog inspektora za objekte iz čl. 115 i 120 ovog zakona.

Poslove inspekcijskog nadzora u oblasti izgradnje objekata vrše i druge inspekcije, u skladu sa zakonom.

Organi iz st. 1 i 3 ovog člana dužni su da se međusobno obavještavaju o upravnim mjerama i radnjama preduzetim u okviru propisanih nadležnosti.

Bliži sadržaj i obrazac zapisnika o inspekcijskom nadzoru urbanističko-građevinskog inspektora propisuje Ministarstvo.

Službena uniforma i službene oznake

Član 197a

Urbanističko-građevinski inspektor dužan je da inspekcijski nadzor obavlja u službenoj uniformi.

Službena uniforma ima propisanu oznaku urbanističko-građevinske inspekcije.

Izgled uniforme, kao i izgled i sadržaj oznake na uniformi propisuje Ministarstvo.

Evidencije

Član 198

O izvršenom nadzoru i preduzetim mjerama inspektor je dužan da vodi evidenciju.

Sadržinu obrasca na kojem se vodi evidencija iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Žalba

Član 199

Protiv rješenja urbanističko-građevinskog inspektora, kao i rješenja komunalnog inspektora donijetog za objekte na području morskog dobra odnosno nacionalnog parka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostave rješenja.

Ovlašćenja urbanističko-građevinskog inspektora

Član 200

Urbanističko-građevinski inspektor provjerava naročito:

- 1) da li je za građenje objekta podnijeta prijava građenja i dokumentacija iz člana 91 ovog zakona;
- 2) da li su urbanističko-tehnički uslovi izdati u skladu sa planskim dokumentom;
- 3) da li je glavni projekat izrađen odnosno revidovan u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima;
- 3a) da li je glavni projekat izrađen odnosno revidovan u skladu sa osnovnim urbanističkim parametrima (indeks izgrađenosti, indeks zauzetosti, spratnost odnosno visina objekta i odnos prema građevinskoj liniji);
- 4) da li je glavni projekat izrađen u skladu sa idejnim rješenjem na koji je data saglasnost glavnog državnog odnosno glavnog gradskog arhitekta;
- 5) da li investitor posjeduje dokaz o pravu svojine odnosno drugom pravu na građevinskom zemljištu ili dokaz o pravu građenja odnosno drugom pravu na objektu, ako se radi o rekonstrukciji objekta;
- 6) da li su za građenje složenog inženjerskog objekta ispunjeni uslovi građenja propisani članom 183 ovog zakona;
- 7) da li je investitor započeo pripreme radove za građenje složenog inženjerskog objekta u skladu sa članom 185 ovog zakona;
- 8) da li se građenje objekta izvodi ili je izvršeno u skladu sa revidovanim glavnim projektom;
- 9) da li je revidovani glavni projekat za složeni inženjerski objekat izrađen u skladu sa revidovanim idejnim projektom na koji je izdata građevinska dozvola;
- 10) da li je vlasnik objekta u javnoj upotrebi obezbijedio pristup, kretanje i boravak lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom;
- 11) da li je investitor danom podnošenja prijave građenja, na mjestu izgradnje objekta istakao tablu sa podacima: o investitoru, projektantu, revidentu, izvođaču radova, stručnom nadzoru, ovlašćenom inženjeru koji je rukovodio izradom tehničke dokumentacije, revizoru koji je rukovodio revizijom tehničke dokumentacije, ovlašćenom inženjeru koji rukovodi građenjem i revizoru koji rukovodi stručnim nadzorom, 3D vizuelizaciju objekta, odnosno prikaz trase infrastrukture, odnosno da li je investitor u slučaju promjene podataka sa table sa podacima, u roku od 15 dana od dana nastale promjene, izvršio zamjenu table;

- 12) da li je investitor danom dobijanja građevinske dozvole za složeni inženjerski objekat na mjestu izgradnje objekta istakao tablu sa podacima o: investitoru, projektantu, izvođaču radova, vršiocu stručnog nadzora, ovlaštenom inženjeru koji je rukovodio izradom tehničke dokumentacije, ovlaštenom inženjeru koji rukovodi građenjem i revizoru koji je rukovodio revizijom tehničke dokumentacije, 3D vizuelizaciju objekta, odnosno prikaz trase infrastrukture i dr.
- 13) da li je investitor rekonstrukcije posebnog dijela stambene zgrade, danom podnošenja prijave građenja, upoznao skupštinu stanara sa podacima o namjeravanim radovima, isticanjem obavještenja na oglasnoj tabli ulaza;
- 14) da li je vlasnik ili nosilac drugog prava na postojećem objektu o radovima adaptacije koje izvodi na postojećem objektu ili dijelu objekta, podnio prijavu nadležnom inspekcijском organu;
- 15) da li je prijavljena promjena investitora u toku građenja objekta, shodno članu 94 ovog zakona;
- 15a) da li je prijavljena promjena izvođača radova odnosno stručnog nadzora u roku od tri dana od dana nastanka promjene i da li je ugovor o angažovanju izvođača radova, odnosno stručnog nadzora dostavljen u roku od tri dana od dana potpisivanja;
- 16) da li je stručni nadzor postupio shodno članu 95 ovog zakona;
- 17) da li se na gradilištu nalazi sva dokumentacija u skladu sa čl. 96 i 186 ovog zakona;
- 18) da li u slučaju nedostataka u glavnom projektu i nepredviđenih okolnosti izvođač radova i stručni nadzor postupaju shodno članu 97 ovog zakona;
- 19) da li je gradilište za objekat koji je započeo da se gradi, a nije završen u roku iz člana 93 ovog zakona, ili su radovi obustavljeni duže od 30 dana, zatvoreno na način kojim će se obezbijediti nesmetani saobraćaj, bezbjednost lica, susjednih objekata i okoline;
- 20) da li je na gradilištu na nedovršenoj zgradi u gradskim zonama određenim odlukom jedinice lokalne samouprave, a koja nije završena u roku iz člana 93 ovog zakona, postavljen neprozirni zastor na fasadi objekta, u razmjeri 1:1;
- 21) da li je u slučaju građenja nove zgrade odnosno rekonstrukcije postojeće zgrade u gradskim zonama određenim odlukom jedinice lokalne samouprave, na gradilištu postavljen neprozirni zastor na fasadi objekta, u razmjeri 1:1;
- 22) da li stručni nadzor vrši stručni nadzor i postupa u skladu sa čl. 100, 101, 102 i/ili 103 ovog zakona;
- 23) da li je investitor stavio u upotrebu objekat prije upisa objekta u katastar nepokretnosti;
- 24) da li je za složeni inženjerski objekat investitor stavio u upotrebu objekat prije izdate upotrebne dozvole;
- 25) da li je na postojećem objektu u smislu člana 112 ovog zakona, ugrožena njegova stabilnost, radi čega predstavlja neposrednu opasnost za život i zdravlje ljudi, za susjedne objekte i za bezbjednost saobraćaja;
- 26) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)
- 27) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)
- 28) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)
- 29) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)
- 30) da li projektant odnosno izvođač radova ispunjava uslove iz čl. 122 i 193 ovog zakona, za izradu tehničke dokumentacije odnosno građenja objekta;
- 31) da li revident odnosno stručni nadzor ispunjava uslove iz čl. 124 i 194 ovog zakona, za reviziju tehničke dokumentacije odnosno vršenja stručnog nadzora nad građenjem objekta;
- 32) da li se revizija tehničke dokumentacije, vršenje stručnog nadzora i vršenje tehničkog pregleda za složene inženjerske objekte vrši u skladu sa članom 192 ovog zakona;
- 33) da li privredno društvo izrađuje tehničku dokumentaciju odnosno gradi objekat odnosno vrši reviziju tehničke dokumentacije odnosno vrši stručni nadzor nad građenjem objekta, u skladu sa čl. 122 i 124 ovog zakona;
- 34) da li privredno društvo odnosno Komisija vrši tehnički pregled složenih inženjerskih objekata u skladu sa članom 188 ovog zakona;
- 35) da li ovlašćeni inženjer izrađuje tehničku dokumentaciju odnosno gradi objekat u skladu sa članom 123 ovog zakona;

- 36) da li revizor tehničke dokumentacije odnosno revizor građenja objekta reviduje tehničku dokumentaciju, odnosno vrši stručni nadzor u skladu sa članom 125 ovog zakona;
- 37) da li strano lice ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti propisane čl. 126 do 129 ovog zakona;
- 38) da li je privredno društvo koje obavlja djelatnost uređenu ovim zakonom, prije početka vršenja djelatnosti, zaključilo ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti za štetu iz člana 131 stav 1 ovog zakona, koja može da nastane investitorima ili trećim licima u vezi sa obavljanjem njihove djelatnosti;
- 39) da li je privredno društvo koje obavlja djelatnost uređenu ovim zakonom, osiguranjem od profesionalne odgovornosti pokrilo rizik odgovornosti za štetu iz člana 131 st. 2 i 3 ovog zakona, prouzrokovanu licima i za štetu na objektima i za finansijski gubitak;
- 40) da li je vlasnik bespravnog objekta pribavio rješenje o legalizaciji bespravnog objekta iz člana 154 stav 2 ovog zakona;
- 41) da li je vlasnik bespravnog objekta uskladio spoljni izgled bespravnog objekta sa zahtjevima određenim smjernicama iz planskog dokumenta, odnosno smjernicama glavnog gradskog arhitekta iz člana 154 ovog zakona, u roku od tri godine od dana izvršnosti rješenja o legalizaciji iz člana 167 stav 1 ovog zakona;
- 42) da li je privredno društvo iz člana 124 ovog zakona izradilo izvještaj iz člana 156 stav 2 alineja 3 ovog zakona u skladu sa ovim zakonom;
- 43) da li revident ispunjava uslove iz člana 167 stav 4 ovog zakona za izdavanje potvrde o usklađenosti objekta sa smjernicama za usklađivanje iz člana 167 stav 3 ovog zakona;
- 44) da li je revident iz člana 167 stav 4 ovog zakona izdao potvrdu o usklađenosti objekta sa smjernicama za usklađivanje spoljnog izgleda objekta u skladu sa čl. 154 i 167 ovog zakona.

Provjeru iz stava 1 tač. 1, 2, 3a, 4, 5, 11 i 13 ovog člana urbanističko-građevinski inspektor dužan je da izvrši u roku od 15 dana od dana podnošenja prijave radova i da nakon izvršene provjere utvrđeno stanje konstatuje u formi zapisnika i isto dostavi investitoru.

Upravne mjere i radnje urbanističko-građevinskog inspektora

Član 201

Kada u postupku inspeksijskog nadzora ocijeni da je povrijeđen zakon ili drugi propis urbanističko-građevinski inspektor dužan je da:

- 1) zabrani građenje objekta ako se objekat gradi bez prijave građenja i/ili dokumentacije iz člana 91 ovog zakona;
- 2) zabrani upotrebu urbanističko-tehničkih uslova izdatih suprotno planskom dokumentu, kao i izradu i reviziju tehničke dokumentacije na osnovu takvih urbanističko-tehničkih uslova;
- 2a) zabrani građenje objekta ako se objekat gradi na osnovu revidovanog glavnog projekta koji je izrađen na osnovu urbanističko-tehničkih uslova koji nijesu u skladu sa planskim dokumentom;
- 3) zabrani građenje objekta, ako utvrdi da je glavni projekat izrađen odnosno revidovan suprotno urbanističko-tehničkim uslovima;
- 3a) zabrani građenje objekta ako utvrdi da je glavni projekat izrađen odnosno revidovan suprotno osnovnim urbanističkim parametrima (indeks izgrađenosti, indeks zauzetosti, spratnost odnosno visina objekta i odnos prema građevinskoj liniji);
- 4) zabrani građenje objekta, ako glavni projekat nije u skladu sa idejnim rješenjem na koji je data saglasnost glavnog državnog odnosno glavnog gradskog arhitekta;
- 5) zabrani građenje objekta ako glavni projekat ne sadrži saglasnost glavnog državnog, odnosno glavnog gradskog arhitekta na idejno rješenje;
- 6) zabrani građenje objekta u slučaju da investitor ne posjeduje dokaz o pravu svojine odnosno drugom pravu na građevinskom zemljištu ili dokaz o pravu građenja odnosno drugom pravu na objektu, ako se radi o rekonstrukciji objekta;
- 7) zabrani građenje objekta ili dijela objekta, ako se građenje ne izvodi odnosno nije izvedeno prema revidovanom glavnom projektu;
- 8) zabrani građenje složenog inženjerskog objekta ako nijesu ispunjeni uslovi građenja iz člana 183 ovog zakona;
- 9) naredi investitoru zatvaranje gradilišta složenog inženjerskog objekta ako se pripremni radovi ne izvode u skladu sa članom 185 ovog zakona;

- 10) zabrani građenje složenog inženjerskog objekta ako revidovani glavni projekat nije u skladu sa revidovanim idejnim projektom na osnovu kog je izdata građevinska dozvola;
- 11) naredi rušenje objekta i/ili vraćanje prostora u prvobitno stanje ako se objekat gradi odnosno ako je izgrađen i pored zabrane iz tač. 1, 2, 3, 3a, 4, 5, 6, 7, 8 i 10 ovog člana;
- 12) naredi investitoru, vlasniku objekta, odnosno vlasniku parcele na kojoj je objekat izgrađen rušenje objekta izgrađenog suprotno važećem planskom dokumentu;
- 13) naredi investitoru otklanjanje utvrđenih nepravilnosti iz tač. 2, 3, 3a, 4, 5, 6 i 7, 8 i 10 ovog člana, u određenom roku;
- 14) naredi investitoru rušenje objekta ako se u roku iz tačke 13 ovog člana ne otklone utvrđene nepravilnosti;
- 15) naredi investitoru rušenje objekta, odnosno dijela objekta, ili vraćanje u prvobitno stanje, ako je objekat izgrađen suprotno revidovanom glavnom projektu;
- 16) naredi investitoru sanaciju terena u slučaju pojave klizišta izazvanog građenjem objekta;
- 17) naredi vlasniku objekta u javnoj upotrebi, u roku koji odredi, da obezbijedi pristup, kretanje i boravak lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom;
- 18) naredi investitoru da danom podnošenja prijave građenja na mjestu izgradnje objekta istakne tablu iz člana 89 stav 1 ovog zakona, odnosno istakne obavještenje iz člana 89 stav 2 ovog zakona na oglasnoj tabli ulaza;
- 19) naredi investitoru složenog inženjerskog objekta da danom dobijanja građevinske dozvole istakne tablu iz člana 182 ovog zakona;
- 20) zabrani izvođenje radova adaptacije ako je vlasnik ili nosilac drugog prava na postojećem objektu ili dijelu objekta, postupio suprotno članu 90 ovog zakona;
- 20a) zabrani izvođenje radova ako nije prijavljena promjena izvođača radova, odnosno stručnog nadzora u roku od tri dana od dana nastanka promjene;
- 20b) naredi investitoru da u roku koji odredi, dostavi ugovor o angažovanju izvođača radova, odnosno stručnog nadzora ako je došlo do promjene izvođača radova odnosno stručnog nadzora, a ugovori nijesu dostavljeni;
- 21) zabrani izvođenje radova na građenju objekta i naredi, u roku koji odredi, obilježavanje regulacionih i građevinskih linija, nivelacionih kota objekta odnosno trase na terenu u skladu sa revidovanim glavnim projektom;
- 22) naredi izvođaču radova da u roku koji odredi, organizuje gradilište u skladu sa članom 95 stav 1 tačka 4 ovog zakona;
- 23) zabrani dalje izvođenje radova na građenju objekta i naredi preduzimanje mjera u skladu sa članom 95 stav 1 tačka 6 ovog zakona;
- 24) zabrani izvođenje radova na građenju objekta dok se ne obezbijede dokazi o kvalitetu izvedenih radova, odnosno ugrađenih građevinskih proizvoda, instalacija i opreme u skladu sa članom 95 stav 1 tačka 7 ovog zakona;
- 25) zabrani izvođenje radova na građenju objekta dok ne obezbijedi mjerenja i geodetsko osmatranje ponašanja tla i objekta u toku građenja, u skladu sa članom 95 stav 1 tačka 9 ovog zakona;
- 26) naredi izvođaču radova uklanjanje objekata privremenog karaktera koji su služili za izvođenje radova na gradilištu, ako ih nije uklonio u roku od 30 dana od dana završetka radova u skladu sa članom 95 stav 1 tačka 11 ovog zakona;
- 27) zabrani građenje objekta ukoliko utvrdi da se na gradilištu ne nalazi sva dokumentacija u skladu sa članom 96 ovog zakona;
- 28) zabrani građenje objekta ukoliko utvrdi da u slučaju nedostataka u glavnom projektu i nepredviđenih okolnosti izvođač radova ne postupa shodno članu 97 ovog zakona;
- 29) naredi vlasniku objekta rušenje, odnosno uklanjanje objekta ili dijela objekta i/ili vraćanje zemljišta u prvobitno stanje, ako utvrdi nedostatke pri izgradnji objekta koji predstavljaju opasnost za stabilnost objekta, bezbjednost života ljudi i sl., a isti se ne mogu otkloniti;
- 30) zabrani dalje građenje objekta i naredi vraćanje dijela objekta u prvobitno stanje kod rekonstrukcije djelova objekta, kada nije moguće sprovesti rušenje dijela objekta zbog ugrožavanja čitavog objekta i/ili ugrožavanja bezbjednosti susjednog objekta;
- 31) zabrani dalje izvođenje radova i/ili naredi vraćanje dijela objekta u prvobitno stanje kod rekonstrukcije djelova objekta kada nije moguće sprovesti rušenje, a rekonstrukcija se vrši mijenjanjem spoljnog izgleda objekta;
- 32) naredi investitoru vraćanje zemljišta u prvobitno stanje u slučaju da se izvode radovi na iskopu zemljišta, koji nijesu predviđeni revidovanim glavnim projektom;

- 33) naredi investitoru zatvaranje gradilišta i obezbjeđenje gradilišta na način kojim se osigurava nesmetani saobraćaj, bezbjednost lica, susjednih objekata i okoline i postavljanje neprozirne zaštitne ograde oko gradilišta, ako investitor nije postupio u skladu sa članom 99 ovog zakona;
- 34) zabrani upotrebu objekta koji nije upisan u katastar nepokretnosti;
- 35) zabrani upotrebu složenog inženjerskog objekta za koji nije izdata upotrebna dozvola;
- 36) naredi vlasniku objekta preduzimanje mjera na objektu kojem je usljed dotrajalosti ili većih oštećenja ugrožena njegova stabilnost, ugrožava život i zdravlje ljudi, sigurnost objekta, okolinu, saobraćaj ili susjedne objekte, kako bi se spriječilo njihovo negativno djelovanje ili osigurala zaštita i sanirale njihove neposredne štetne posljedice;
- 37) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)
- 38) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)
- 39) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)
- 40) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)
- 41) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)
- 42) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)
- 43) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)
- 44) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)
- 45) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)
- 46) zabrani obavljanje djelatnosti privrednom društvu koje postupa suprotno članu 188 ovog zakona;
- 47) pokrene postupak ukidanja licence privrednom društvu i/ili ovlaštenom inženjeru i/ili revizoru, ako obavlja djelatnost suprotno čl. 122, 123, 124, 125, 126, 192, 193 i 194 ovog zakona;
- 48) zabrani obavljanje djelatnosti stranom licu koje ne ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti propisane čl. 126 do 129 ovog zakona;
- 49) zabrani obavljanje djelatnosti stranom licu koje djelatnost obavlja suprotno čl. 122 do 129 ovog zakona;
- 50) zabrani obavljanje djelatnosti privrednom društvu ako prije početka vršenja djelatnosti nije zaključilo ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti za period poslovanja, za štetu koja može da nastane investitorima ili trećim licima u vezi sa obavljanjem njihove djelatnosti;
- 51) zabrani obavljanje djelatnosti privrednom društvu, ako osiguranjem od profesionalne odgovornosti nije pokrilo rizik odgovornosti za štetu prouzrokovanu licima i za štetu na objektima i za finansijski gubitak;
- 51a) zabrani rad članu komisije ako osiguranjem od profesionalne odgovornosti nije pokriven rizik odgovornosti za štetu prouzrokovanu investitoru i trećim licima iz člana 124 stav 4 i člana 192 stav 4 ovog zakona;
- 52) naredi vlasniku objekta odnosno vlasniku parcele na kojoj je objekat izgrađen rušenje/uklanjanje bespravnog objekta za koji nije pribavljeno rješenje o legalizaciji iz člana 170 stav 1 ovog zakona;
- 53) naredi usklađivanje spoljnog izgleda bespravnog objekta sa zahtjevima određenim smjernicama iz planskog dokumenta, odnosno smjernicama glavnog gradskog arhitekta iz člana 154 ovog zakona, ako vlasnik nije izvršio usklađivanje u roku od tri godine od dana izvršnosti rješenja o legalizaciji iz člana 167 stav 1 ovog zakona.

Upravna mjera iz stava 1 tač. 1, 2, 3, 3a, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 21, 23, 24, 25, 27, 28, 33, 34, 35, 37 i 38 ovog člana sprovodi se pečaćenjem, tako što će se na vidno mjesto gradilišta istaći obavještenje: "Zatvoreno po nalogu urbanističko-građevinskog inspektora".

Bliži izgled obavještenja iz stava 2 ovog člana i način zatvaranja gradilišta propisuje Ministarstvo.

Mjere izvršenja urbanističko-građevinskog inspektora

Član 202

Rješenjem o rušenju odnosno uklanjanju objekta iz člana 201 ovog zakona, urbanističko-građevinski inspektor određuje da li je prije rušenja odnosno uklanjanja objekta potrebno uraditi elaborat rušenja odnosno uklanjanja objekta.

Subjekt nadzora kome je naloženo rušenje odnosno uklanjanje objekta, dužan je da ukloni stvari iz objekta koji je predmet izvršenja u roku koji mu je tim rješenjem određen.

Ukoliko subjekt nadzora ne postupi u smislu stava 2 ovog člana, smatraće se da je napustio posjed stvari koje nije uklonio i nema pravo na naknadu štete.

Na obavezu iz stava 2 ovog člana urbanističko-građevinski inspektor ukazuje subjektu nadzora u rješenju o rušenju.

Ovlašćenja komunalnog inspektora

Član 202a

Komunalni inspektor provjerava:

- 1) da li je za postavljanje odnosno građenje privremenog objekta podnijeta prijava i dokumentacija iz člana 117 ovog zakona;
- 2) da li je tehnička dokumentacija za objekte iz člana 117 ovog zakona izrađena u skladu sa izdatim urbanističko-tehničkim uslovima i/ili da li se privremeni objekat postavlja odnosno gradi u skladu sa tehničkom dokumentacijom;
- 3) da li je za postavljanje odnosno građenje pomoćnog objekta podnijeta prijava i dokumentacija iz člana 120 ovog zakona;
- 4) da li je tehnička dokumentacija za objekte iz člana 120 ovog zakona izrađena u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima i/ili da li se pomoćni objekat postavlja odnosno gradi u skladu sa tehničkom dokumentacijom.

Upravne mjere i radnje komunalnog inspektora

Član 202b

Kad u postupku inspeksijskog nadzora ocijeni da je povrijeđen zakon ili drugi propis komunalni inspektor dužan je da:

- 1) zabrani postavljanje odnosno građenje privremenog objekta koji se postavlja odnosno gradi bez prijave i dokumentacije iz člana 117 ovog zakona;
- 2) zabrani postavljanje odnosno građenje privremenog objekta koji se postavlja odnosno gradi suprotno tehničkoj dokumentaciji i/ili izdatim urbanističko-tehničkim uslovima;
- 3) naredi investitoru rušenje odnosno uklanjanje privremenog objekta i/ili vraćanje prostora u prvobitno stanje ako se postavlja odnosno gradi ili je postavljen odnosno izgrađen i pored zabrane iz tač. 1 i 2 ovog člana;
- 4) naredi rušenje odnosno uklanjanje privremenog objekta, koji je postavljen odnosno izgrađen suprotno tehničkoj dokumentaciji i/ili izdatim urbanističko-tehničkim uslovima i/ili vraćanje prostora u prvobitno stanje;
- 5) zabrani postavljanje odnosno građenje pomoćnog objekta koji se postavlja odnosno gradi bez prijave i dokumentacije iz člana 120 ovog zakona;
- 6) zabrani postavljanje odnosno građenje pomoćnog objekta koji se postavlja odnosno gradi suprotno tehničkoj dokumentaciji i/ili urbanističko-tehničkim uslovima iz člana 120 ovog zakona;
- 7) naredi rušenje odnosno uklanjanje pomoćnog objekta koji je postavljen odnosno izgrađen suprotno tehničkoj dokumentaciji i/ili urbanističko-tehničkim uslovima iz člana 120 ovog zakona i/ili vraćanje prostora u prvobitno stanje;
- 8) naredi investitoru odnosno vlasniku objekta rušenje odnosno uklanjanje pomoćnog objekta i/ili vraćanje prostora u prvobitno stanje ako se postavlja odnosno gradi ili je postavljen odnosno izgrađen i pored zabrane iz tač. 5 i 6 ovog člana.

Upravna mjera iz stava 1 tač. 1, 2, 5 i 6 ovog člana sprovodi se pečaćenjem, tako što će se na vidno mjesto na kome se gradi odnosno postavlja privremeni odnosno pomoćni objekat istaći obavještenje: "Zatvoreno po nalogu komunalnog inspektora".

Mjere izvršenja komunalnog inspektora

Član 202c

Rješenjem o rušenju odnosno uklanjanju objekta iz člana 202b ovog zakona, komunalni inspektor određuje da li je prije rušenja odnosno uklanjanja objekta potrebno uraditi elaborat rušenja odnosno uklanjanja objekta.

Subjekt nadzora kome je naloženo rušenje odnosno uklanjanje objekta, dužan je da ukloni stvari iz objekta koji je predmet izvršenja u roku koji mu je tim rješenjem određen.

Ukoliko subjekt nadzora ne postupi u smislu stava 2 ovog člana, smatraće se da je napustio posjed stvari koje nije uklonio i nema pravo na naknadu štete.

Na obavezu iz stava 2 ovog člana komunalni inspektor ukazuje subjektu nadzora u rješenju o rušenju.

Komunalni red

Član 202d

Komunalni red pri postavljanju odnosno građenju privremenih odnosno pomoćnih objekata iz čl. 115 i 118 ovog zakona, obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje komunalna policija.

Komunalnim redom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se priprema lokacije za postavljanje odnosno građenje privremenog odnosno pomoćnog objekta (ograđivanje, dopremanje materijala, opreme, uređaja i dr.).

XIII. KAZNENE ODREDBE

Član 203

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) u roku od pet dana od dana izdavanja ne dostavi Ministarstvu svaki akt koji čini dokumentacionu osnovu u prostoru (član 13 stav 3);
- 2) u roku iz člana 13 stav 3 ovog zakona ne dostavi Ministarstvu svaki akt koji čini dokumentacionu osnovu u prostoru (član 13 stav 4);
- 3) u roku od deset dana od dana podnošenja zahtjeva Ministarstvu ne ustupi u digitalnoj formi, kopije topografsko-katastarskog plana, katastar vodova, ortofoto snimke, geološke podloge, uključujući podloge za davanje koncesija za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, kao i planove razvoja (član 23 stav 1);
- 4) u roku od 30 dana od dana prijema nacrt planskog dokumenta ne dostavi mišljenje Ministarstvu na nacrt planskog dokumenta (član 28 stav 2);
- 5) u roku od 60 dana od dana prijema nacrt planskog dokumenta ne dostavi novi predlog u pogledu tehničkih uslova za čije izdavanje je nadležan, ako je u mišljenju naveo da nije saglasan sa predloženim tehničkim uslovima (član 28 stav 4);
- 6) u roku od 30 dana od dana dostavljanja planskog dokumenta ne da saglasnost iz člana 37 stav 1 ovog zakona (član 37 stav 2);
- 7) u roku od sedam dana od dana izrade ne dostavi Katastru elaborat parcelacije, radi sprovođenja parcelacije (član 50 stav 2);
- 8) u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva od revidenta ne odgovori i ne dostavi elektronski potpisane tražene dokaze (član 82 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organu državne uprave odnosno u organu lokalne uprave novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 4 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organu lokalne samouprave novčanom kaznom u iznosu od od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 7 ovog člana, kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura.

Član 204

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne obezbijedi pristup, kretanje i boravak lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom u objektu u javnoj upotrebi (član 71 stav 5);
- 2) ne imenuje revidenta (član 81 stav 6);

- 3) danom podnošenja prijave građenja, na mjestu izgradnje objekta, ne istakne tablu sa podacima: o investitoru, projektantu, revidentu, izvođaču radova, stručnom nadzoru, ovlaštenom inženjeru koji je rukovodio izradom tehničke dokumentacije, revizoru koji je rukovodio revizijom tehničke dokumentacije, ovlaštenom inženjeru koji rukovodi građenjem i revizoru koji rukovodi stručnim nadzorom, 3D vizuelizaciju objekta, odnosno prikaz trase infrastrukture i dr. (član 89 stav 1);
- 4) u roku iz stava 89 stav 1 ovog zakona ne upozna skupštinu stanara sa podacima o namjeravanim radovima, isticanjem obavještenja na oglasnoj tabli ulaza (član 89 stav 2);
- 5) ne izvrši zamjenu table u roku od 15 dana od dana nastale promjene podataka sa table sa podacima iz člana 89 stav 1 ovog zakona (član 89 stav 4);
- 6) o radovima adaptacije na postojećem objektu ili dijelu objekta ne podnese prijavu nadležnom inspekcijskom organu (član 90 stav 1);
- 7) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 44/18)
- 8) ne dostavi, prije početka građenja objekta, izvođaču radova ovjereni revidovani glavni projekat u analognoj i elektronskoj formi (član 93 stav 1);
- 9) ne završi građenje objekta u roku od pet godina od dana prijave građenja objekta (član 93 stav 2);
- 9a) obavještenje o promjeni izvođača radova i/ili stručnog nadzora i novi ugovor o angažovanju izvođača radova i/ili stručnog nadzora ne dostavi, u roku od tri dana od dana nastanka promjene (član 93 stav 4);
- 10) u roku od 30 dana od dana nastanka promjene, ne prijavi promjenu nadležnom inspekcijskom organu, ako se u toku građenja objekta promijeni investitor (član 94 stav 1);
- 11) uz prijavu iz člana 94 stav 1 ovog zakona ne podnese nadležnom inspekcijskom organu i dokaz o pravu svojine na zemljištu odnosno drugom pravu na građenje na zemljištu ili dokaz o pravu svojine na objektu odnosno drugom pravu na građenje, ako se radi o rekonstrukciji objekta (član 94 stav 2);
- 12) bez odlaganja ne otkloni nedostatke iz člana 97 st. 1 i 2 ovog zakona na koji je bio upozoren (član 97 stav 3)
- 13) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 44/18)
- 14) ne pribavi novu saglasnost glavnog državnog odnosno glavnog gradskog arhitekta na novo idejno rješenje (član 98 stav 5);
- 15) ne podnese inspekcijskom organu, osim dokumentacije iz člana 98 stav 4 ovog zakona i saglasnost glavnog državnog odnosno glavnog gradskog arhitekta (član 98 stav 6);
- 16) ne zatvori gradilište i ne obezbijedi nesmetan saobraćaj, bezbjednost lica, susjednih objekata i okoline i ne postavi neprozirne zaštitne ograde oko gradilišta, u slučaju da ne završi građenje objekta u roku iz člana 93 stav 2 ovog zakona ili obustavi radove duže od 30 dana (član 99 stav 1);
- 17) ne postavi neprozirni zastor na izgrađenoj konstrukciji zgrade sa izgledom fasade objekta u razmjeri 1:1, na gradilištu iz člana 99 stav 1 ovog zakona, u gradskim zonama određenim odlukom jedinice lokalne samouprave (član 99 stav 2);
- 18) ne postupi u skladu sa članom 99 stav 2 ovog zakona u slučaju građenja nove zgrade odnosno rekonstrukcije postojeće zgrade u gradskim zonama određenim odlukom jedinice lokalne samouprave (član 99 stav 3);
- 19) ne obezbijedi vršenje stručnog nadzora u toku građenja objekta (član 100 stav 1);
- 20) dozvoli upotrebu objekta prije upisa objekta u katastar nepokretnosti (član 104 stav 1);
- 21) ne podnese, u roku od 15 dana od dana prijema konačnog izvještaja stručnog nadzora, zahtjev za upis u katastar nepokretnosti (član 104 stav 2);
- 22) ne podnese konačni izvještaj stručnog nadzora uz zahtjev iz člana 104 stav 2 ovog zakona pored dokaza propisanih zakonom kojim se uređuje upis prava na nepokretnosti (član 104 stav 3);
- 23) po završetku montaže, ne pristupi probnom radu i funkcionalnom ispitivanju, kod objekata koji imaju ugrađene instalacije, opremu i postrojenja, koja služe tehnološkom procesu djelatnosti investitora, a ne samom objektu (član 105 stav 1);
- 24) u roku od 60 dana od dana prijema konačnog izvještaja stručnog nadzora ne izvrši primopredaju objekta i konačan obračun vrijednosti izvedenih radova, osim ako ugovorom nije drukčije određeno (član 107 stav 1);
- 25) u roku od 30 dana od dana isteka garantnog roka za završne radove, ne izvrši, konačnu primopredaju objekta, osim ako ugovorom nije drukčije određeno (član 107 stav 2);
- 26) ne održava objekat u stanju kojim se obezbjeđuje ispunjenje osnovnih zahtjeva za objekat iz člana 68 ovog zakona, tokom njegovog vijeka trajanja, u skladu sa glavnim projektom (član 108 stav 1);

27) u roku od 15 dana prije početka postavljanja odnosno građenja, ne podnese prijavu iz člana 117 stav 1 ovog zakona i dokumentaciju iz člana 117 stav 2 ovog zakona nadležnom inspekcijskom organu lokalne uprave (član 117 stav 4);

28) u roku od 15 dana prije početka postavljanja, ne podnese prijavu iz člana 120 stav 1 ovog zakona i dokumentaciju iz stava 120 stav 2 ovog zakona nadležnom inspekcijskom organu (član 120 stav 4);

29) ne pribavi rješenje o legalizaciji (član 154 stav 2);

30) u roku od tri godine od dana izvršnosti rješenja o legalizaciji ne uskladi spoljni izgled bespravnog objekta sa zahtjevima određenim smjernicama za usklađivanje spoljnog izgleda iz planskog dokumenta, odnosno smjernicama glavnog gradskog arhitekta iz člana 154 st. 8 i 9 ovog zakona (član 167 stav 1);

31) za složeni inženjerski objekat, ne istakne tablu sa podacima o: investitoru, projektantu, izvođaču radova, vršiocu stručnog nadzora, ovlaštenom inženjeru koji je rukovodio izradom tehničke dokumentacije, ovlaštenom inženjeru koji rukovodi građenjem i revizorom koji je rukovodio revizijom tehničke dokumentacije, 3D vizuelizaciju objekta, odnosno prikaz trase infrastrukture i dr. danom dobijanja građevinske dozvole na mjestu izgradnje objekta (član 182);

32) prije početka građenja složenog inženjerskog objekta ne dostavi izvođaču radova ovjereni revidovani glavni projekat u elektronskoj formi i analognoj formi i građevinsku dozvolu (član 184);

33) ne prijavi nadležnom inspekcijskom organu početak pripremnih radova sedam dana prije početka tih radova (član 185 stav 4);

34) ne zahtijeva ponovni tehnički pregled poslije otklanjanja utvrđenih nedostataka na izgrađenom objektu, ako Ministarstvo naloži otklanjanje utvrđenih nedostataka u određenom roku (član 188 stav 10);

35) koristi složeni inženjerski objekat prije dobijanja upotrebne dozvole, osim u slučajevima probnog rada ili funkcionalnog ispitivanja opreme (član 189);

36) prije početka korišćenja objekta, ne podnese zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole najkasnije u roku od sedam dana od dana dobijanja izjave iz člana 190 stav 4 tačka 3 ovog zakona (član 190 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u organu državne uprave novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 12.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u organu lokalne uprave, odnosno lokalne samouprave novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 12.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 12.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500 do 4.000 eura.

Član 205

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) na gradilištu nema propisanu gradilišnu dokumentaciju iz člana 96 stav 1 ovog zakona;

2) na gradilištu uz dokumentaciju iz člana 96 stav 1 ovog zakona, nema i prateću dokumentaciju u skladu sa zakonom (član 96 stav 2);

3) u roku od jednog dana od dana kada je primijetio nedostatke u revidovanom glavnom projektu koji ne utiču na promjenu horizontalnih i vertikalnih gabarita objekta, kao ni na promjenu fasade objekta, ako je objekat koji se gradi zgrada, ne upozori pisanim putem stručni nadzor (član 97 stav 1);

4) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 44/18)

5) ne obavijesti stručni nadzor ako zbog nedostataka prouzrokovanih nepredviđenim okolnostima (nedovoljna nosivost tla, visoki nivo podzemnih voda, promjene djelova elemenata i opreme koja je fabrički proizvedena i instalacije i sl.), ne može da izvodi radove po revidovanom glavnom projektu (član 97 stav 8);

6) ne obavijesti nadležni inspekcijski organ u slučaju nailaska na arheološka nalazišta, fosile, aktivna klizišta, podzemne vode i sl. i ne obustavi radove koji ih mogu ugroziti (član 97 stav 11);

7) nema za obavljanje djelatnosti najmanje jednog zaposlenog ovlaštenog inženjera po vrsti projekta koji izrađuje i to za: arhitektonski, građevinski, elektrotehnički i mašinski projekat, odnosno vrsti radova koje izvodi na osnovu tih projekata (član 122 stav 1);

8) ne imenuje ovlaštenog inženjera koji rukovodi izradom cjelokupne tehničke dokumentacije, odnosno ovlaštenog inženjera koji rukovodi građenjem objekta u cjelini (član 122 stav 4);

9) ne imenuje ovlaštenog inženjera za svaku vrstu projekta iz člana 122 stav 4 ovog zakona, odnosno ovlaštenog inženjera za svaku vrstu radova koje izvodi na osnovu tih projekata (član 122 stav 5);

10) prije početka vršenja djelatnosti, ne zaključi ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti za štetu koja može da nastane investitorima ili trećim licima ako obavlja djelatnosti iz člana 121 ovog zakona (član 131 stav 1);

11) na gradilištu nema dokumentaciju iz člana 96 ovog zakona, građevinsku dozvolu iz člana 181 ovog zakona kao i ovjereni glavni projekat u elektronskoj i analognoj formi (član 186);

12) u roku od 60 dana od dana dobijanja upotrebne dozvole, ne izvrše primopredaju objekta i konačan obračun vrijednosti izvedenih radova, osim ako ugovorom nije drukčije određeno (član 191).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 12.000 eura.

Član 206

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) u postupku revizije glavnog projekta ne pribavi od organa za tehničke uslove kopiju plana i list nepokretnosti, saglasnosti, mišljenja i druge dokaze utvrđene zakonom (član 82 stav 1);

2) u pozitivnom izvještaju o izvršenoj reviziji glavnog projekta ne navede tačne konstatacije o usklađenosti u smislu člana 81 stav 2 ovog zakona osim u pogledu urbanističko-tehničkih uslova (član 85 stav 1);

3) u pozitivnom izvještaju o izvršenoj reviziji glavnog projekta, osim konstatacija iz člana 85 stav 1 ovog zakona, ne navede i tačne konstatacije o usklađenosti u smislu člana 81 stav 3 ovog zakona i ne sačini pisanu izjavu da se na osnovu glavnog projekta može graditi objekat (član 85 stav 2);

4) ne dostavi investitoru i projektantu koji je izradio glavni projekat, izvještaj iz člana 85 stav 1 ovog zakona (član 85 stav 3);

5) u negativnom izvještaju o izvršenoj reviziji glavnog projekta ne navede neusklađenost tehničke dokumentacije u smislu člana 81 stav 2 ovog zakona (član 86 stav 1);

6) u negativnom izvještaju o izvršenoj reviziji glavnog projekta, osim neusklađenosti iz člana 86 stav 1 ovog zakona, ne navede i neusklađenost glavnog projekta u smislu člana 81 stav 3 ovog zakona (član 86 stav 2);

7) ne dostavi investitoru i projektantu koji je izradio glavni projekat, izvještaj iz člana 86 stav 1 ovog zakona (član 86 stav 3)

8) ne naloži investitoru da izvrši izmjenu glavnog projekta i reviziju istog i ne obavijesti nadležni inspekcijski organ ako ocijeni da su primjedbe izvođača radova iz člana 97 stav 1 ovog zakona opravdane (član 97 stav 2);

9) u roku od sedam dana od dana prijema upozorenja ne obavijesti nadležni inspekcijski organ, u slučaju da investitor, odnosno projektant koji je izradio glavni projekat ne postupi u skladu sa članom 97 stav 3 ovog zakona (član 97 stav 4);

10) ne obavijesti investitora i nadležni inspekcijski organ i ne izda nalog izvođaču radova da preduzme radove u skladu sa članom 111 ovog zakona, u slučaju iz člana 97 stav 6 ovog zakona (član 97 stav 7);

11) ne obavijesti bez odlaganja, u pisanoj formi investitora da se radovi ne izvode prema revidovanom glavnom projektu, ovom zakonu i posebnim propisima i/ili ne naloži izvođaču radova da ukloni utvrđene nedostatke u roku koji mu odredi (član 101 stav 2);

12) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 44/18)

13) prije završetka određene faze građenja, ne obavijesti, nadležni inspekcijski organ tri radna dana prije početka prijema radova određene faze građenja (član 102 stav 3);

14) ne dostavi izvještaje po fazama nadležnom inspekcijskom organu u roku od tri dana od dana prijema radova određene faze građenja (član 102 stav 5);

15) ne obavijesti organ uprave nadležan za zaštitu kulturnih dobara u slučaju gradnje na ili u neposrednoj blizini objekta koji je zaštićeno kulturno dobro, koji utvrđuje da li je objekat izgrađen u skladu sa revidovanim glavnim projektom, odnosno projektom izvedenog objekta, prije sačinjavanja konačnog izvještaja (član 102 stav 6);

16) ne dostavi konačni izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru sa zapisnikom organa uprave iz člana 102 stav 6 ovog zakona, u kojem je konstatovano da je objekat građen u skladu sa revidovanim glavnim projektom, odnosno projektom izvedenog objekta, istovremeno investitoru, izvođaču radova, Ministarstvu, organu uprave

nadležnom za zaštitu kulturnih dobara, u slučaju gradnje na ili u neposrednoj blizini objekta koji je zaštićeno kulturno dobro i nadležnom inspeksijskom organu (član 102 stav 7);

17) ne da pisanu izjavu da je objekat građen u skladu sa revidovanim glavnim projektom odnosno izgrađen u skladu sa revidovanim projektom izvedenog stanja, zakonom i drugim propisima odnosno ne da izjavu da je objekat pogodan za upotrebu i da se može namjenski koristiti (član 103 stav 1);

18) za obavljanje djelatnosti revizije tehničke dokumentacije i stručnog nadzora nad građenjem objekta nema najmanje po jednog zaposlenog revizora za: arhitektonski, građevinski, elektrotehnički i mašinski projekat, odnosno za zgrade bruto građevinske površine do 300 m², nema najmanje jednog zaposlenog revizora za arhitektonski ili građevinski projekat; za zgrade bruto građevinske površine od 300 do 1.000 m², najmanje jednog zaposlenog revizora za arhitektonski i građevinski projekat; za zgrade bruto građevinske površine od 1.000 do 10.000 m², najmanje jednog zaposlenog revizora za arhitektonski, građevinski i elektrotehnički projekat; i za inženjerski objekat koji nije složeni inženjerski objekat, najmanje jednog zaposlenog revizora za dva projekta iz člana 78 stav 3 ovog zakona (član 124 st. 1 i 2);

19) ne imenuje revizora koji rukovodi revizijom cjelokupne tehničke dokumentacije i revizora za svaki posebni dio tehničke dokumentacije, odnosno revizora koji rukovodi stručnim nadzorom nad građenjem cjelokupnog objekta i revizora za pojedine radove na građenju objekta (član 124 stav 3);

19a) nije izradilo izvještaj o postojanju bespravnog objekta na orto-foto snimku iz člana 155 ovog zakona i o usklađenosti bespravnog objekta sa osnovnim urbanističkim parametrima i/ili smjernicama važećeg planskog dokumenta i nije dostavilo izjavu revidenta da je bespravni objekat izgrađen u skladu sa osnovnim urbanističkim parametrima i/ili smjernicama važećeg planskog dokumenta, u skladu sa ovim zakonom (član 156 stav 2 alineja 3);

19b) ne ispunjava uslove za izdavanje potvrde o usklađenosti objekta sa smjernicama za usklađivanje iz člana 167 stav 3 ovog zakona (član 167 stav 4);

19c) ne dostavi Katastru potvrdu iz člana 167 stav 3 ovog zakona u roku od osam dana od dana izdavanja potvrde (član 167 stav 5);

20) ne sačini i ne potpiše konačni izvještaj o izvršenoj reviziji iz člana 179 stav 1 ovog zakona (član 179 stav 5);

21) u roku od sedam dana od završetka tehničkog pregleda ne dostavi Ministarstvu i investitoru izvještaj o tehničkom pregledu (član 188 stav 7);

22) u izvještaju o izvršenom tehničkom pregledu ne predloži upotrebu objekta ili otklanjanje utvrđenih nedostataka ili zabranu upotrebe objekta (član 188 stav 8);

23) je u izvještaju o tehničkom pregledu predložio upotrebu objekta a nije dao izjavu da je objekat izgrađen u skladu sa revidovanim glavnim projektom, kao i sa propisima, standardima, tehničkim normativima i normama kvaliteta koje važe za pojedine vrste radova, odnosno materijala, opreme i instalacija (član 188 stav 12).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 12.000 eura.

Član 207

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) prije početka prvog posla ne dostavi Ministarstvu i nadležnom inspeksijskom organu odobrenje (član 127 stav 3);

2) prije početka prvog posla ne dostavi Ministarstvu i nadležnom inspeksijskom organu; odobrenje (član 128 stav 3);

3) ne potpiše elektronskim potpisom svaki dio urbanističkog projekta, odnosno tehničke dokumentacije koji je izradilo (član 130 stav 1);

4) ne potpiše elektronskim potpisom svaki dio tehničke dokumentacije koju je revidovalo (član 130 stav 2);

5) ne potpiše elektronskim potpisom konačni izvještaj o vršenju stručnog nadzora, kao i izjavu iz člana 103 stav 1 ovog zakona (član 130 stav 3);

6) ne dostavi Ministarstvu obavještenje o imenovanju ovlašćenog inženjera za izradu tehničke dokumentacije, revizora tehničke dokumentacije i ovlašćenog inženjera za građenje objekta i revizora građenja objekta (član 133);

7) u roku od tri dana od dana donošenja, ne objavi Statut i druga opšta akta Komore u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici Komore (član 151 stav 2);

- 8) ne potpiše elektronskim potpisom izjavu iz člana 190 stav 4 tačka 3 ovog zakona (195 stav 1);
- 9) ne potpiše elektronskim potpisom izvještaj o tehničkom pregledu složenog inženjerskog objekta (član 195 stav 2);
- 10) ne potpiše elektronskim potpisom svaki dio tehničke dokumentacije koji je revidovao (član 195 stav 3);
- 11) ne potpiše elektronskim potpisom izjavu iz člana 190 ovog zakona, da je objekat izgrađen u skladu sa građevinskom dozvolom i revidovanim glavnim projektom (član 195 stav 4).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 6, 8, 9, 10 i 11 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 12.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10 i 11 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura.

Član 208

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu državne uprave, ako:

- 1) u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva zainteresovanog lica, ne izda izvod iz planskog dokumenta (član 11a stav 1);
- 1a) u roku od sedam dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore" ne objavi na internet stranici izvještaj o stanju uređenja prostora (član 14 stav 4);
- 2) u roku od sedam dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", ne objavi na internet stranici odluku o izradi (član 24 stav 10);
- 3) nakon donošenja odluke o izradi i izrade koncepta planskog dokumenta ne organizuje upoznavanje zainteresovane javnosti sa ciljevima i svrhom izrade planskog dokumenta, mogućim planskim rješenjima i efektima planiranja (član 27 stav 1);
- 4) u roku od dva dana od dana objavljivanja obavještenja iz člana 27 stav 2 ovog zakona o prethodnom učešću javnosti ne obavijesti jedinicu lokalne samouprave i organ za tehničke uslove (član 27 stav 3);
- 5) u roku od 30 dana od dana isteka roka iz člana 27 stav 4 ovog zakona, ne sačini izvještaj o mišljenjima i predlozima zainteresovane javnosti kao i izvještaj o mišljenjima i predlozima jedinice lokalne samouprave i organa za tehničke uslove (član 27 stav 5);
- 6) u roku od sedam dana od dana isteka roka iz člana 27 stav 5 ovog zakona, na internet stranici ne objavi izvještaj o mišljenjima i predlozima zainteresovane javnosti i izvještaj o mišljenjima i predlozima jedinice lokalne samouprave i organa za tehničke uslove (član 27 stav 6);
- 7) u roku od sedam dana od dana dostavljanja ne objavi na internet stranici izvještaj o reviziji nacrt planskog dokumenta (član 31 stav 4);
- 8) u roku od sedam dana od dana utvrđivanja ne objavi na internet stranici nacrt planskog dokumenta (član 32 stav 3);
- 9) u roku od dva dana od dana oglašavanja javne rasprave u jednom dnevnom štampanom mediju koji se izdaje i distribuira na teritoriji Crne Gore, ne dostavi jedinici lokalne samouprave i organu za tehničke uslove posebno obavještenje o javnoj raspravi (član 33 stav 2);
- 10) u roku od 30 dana od dana završetka javne rasprave ne sačini izvještaj o javnoj raspravi (član 34 stav 1);
- 11) u roku od sedam dana od dana dostavljanja mišljenja Savjeta ne objavi na internet stranici izvještaj o javnoj raspravi sa mišljenjem Savjeta (član 34 stav 4);
- 12) u roku od sedam dana od dana utvrđivanja ne objavi na internet stranici predlog planskog dokumenta (član 38 stav 3);
- 13) ne izda urbanističko-tehničke uslove u skladu sa planskim dokumentom (član 74 stav 4);
- 14) u roku od tri dana od dana izdavanja ne dostavi izdate urbanističko-tehničke uslove nadležnom inspekcijском organu (član 74 stav 9);
- 15) u roku od jednog dana od dana izdavanja ne objavi urbanističko-tehničke uslove na internet stranici (član 74 stav 10);
- 16) u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva ne izda saglasnost iz člana 87 stav 4 tač. 1, 2, 4 i 5 ovog zakona (član 87 stav 6);

- 17) u roku od jednog dana od dana podnošenja zahtjeva odnosno davanja saglasnosti ne objavi na internet stranici zahtjev za davanje saglasnosti i saglasnost iz člana 87 stav 6 ovog zakona, kao i smjernice iz stava 4 tačka 6 ovog člana (član 87 stav 7);
- 18) u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva ne odluči o zahtjevu za izdavanje licence (član 136 stav 1);
- 19) u roku od tri dana od dana izdavanja licence na internet stranici ne objavi izdatu licencu (član 136 stav 6);
- 20) ne pokrene po službenoj dužnosti postupak ukidanja licence ako sazna da su se stekli uslovi iz člana 139 stav 1 ovog zakona (član 139 stav 2);
- 21) ne objavi rješenje o ukidanju licence na internet stranici u roku od tri dana od dana donošenja rješenja (član 139 stav 10);
- 22) u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva ne izda građevinsku dozvolu (član 181 stav 7);
- 23) u roku od sedam dana od dana izdavanja ne objavi na internet stranici građevinsku dozvolu (član 181 stav 10);
- 24) u roku od sedam dana od dana prijema kompletne dokumentacije iz člana 190 stav 4 ovog zakona ne izda upotrebnu dozvolu (član 190 stav 6);
- 25) u roku od sedam dana od dana izdavanja ne objavi upotrebnu dozvolu za složeni inženjerski objekat na internet stranici (član 190 stav 7).

Član 209

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu državne uprave, ako:

- 1) ne obezbijedi analognu formu koja mora biti ovjerena, skenirana i georeferencirana, ako ne posjeduje digitalnu formu karata, katastarskih planova i katastra vodova (član 20 stav 5);
- 2) u roku od deset dana od dana podnošenja zahtjeva Ministarstvu ne dostavi sve podatke o nadzemnim i podzemnim vodovima sa pripadajućim uređajima i postrojenjima (vodovod, kanalizacija, toplovod, naftovod, gasovod, elektro-energetski vodovi, elektronski komunikacioni objekti, drenaža, industrijski i drugi vodovi) (član 23 stav 2);
- 3) u roku od deset dana od dana prijema projektnog zadatka ne dostavi mišljenje glavnom gradskom arhitekti na projektni zadatak (član 46 stav 3);
- 4) u roku od 15 dana od dana dostavljanja ne dostavi izvršnom organu jedinice lokalne samouprave saglasnost na urbanistički projekat (član 48 stav 2);
- 5) u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva ne sprovede parcelaciju (član 50 stav 4);
- 6) u roku od tri dana od dana izdavanja ne objavi na internet stranici rješenje iz člana 50 stav 5 ovog zakona (član 50 stav 6);
- 7) u roku od jednog dana od dana podnošenja zahtjeva odnosno davanja saglasnosti ne objavi na internet stranici zahtjev investitora za davanje saglasnosti i saglasnost iz člana 87 stav 5 ovog zakona (član 87 stav 7);
- 8) u roku od jednog dana od dana podnošenja zahtjeva odnosno davanja saglasnosti ne dostavi glavnom državnom arhitekti idejno rješenje, zahtjev za davanje saglasnosti i saglasnost iz člana 87 ovog zakona (član 88 stav 7);
- 9) u roku od jednog dana od dana podnošenja prijave ne objavi na internet stranici prijavu radova adaptacije iz člana 90 stav 1 ovog zakona (član 90 stav 4);
- 10) u roku od 60 dana od dana prijema podataka orto-foto snimanja, ne izvrši preklapanje orto-foto snimka teritorije Crne Gore sa važećim digitalnim podlogama i ne učini ga dostupnim preko internet stranice - Geoportala, jedinicama lokalne uprave, odnosno nadležnim organima lokalne uprave i Ministarstvu sa podacima sa kojima raspolaže (član 155 stav 2);
- 11) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)
- 12) nakon prijema ugovora iz člana 163 stav 3 ovog zakona, ne upiše predbilježbu, da je kupac vlasnik zemljišta uz uslov ispunjenja uslova iz predbilježbe, uz izjavu o dozvoli uknjižbe nakon otplate cjelokupne vrijednosti zemljišta, u slučaju da kupac otplaćuje zemljište u ratama (član 163 stav 4);
- 13) nakon prijema ugovora iz člana 163 stav 3 ovog zakona ne upiše uknjižbu, odnosno kupca kao vlasnika zemljišta, u slučaju da kupac otplati cijenu zemljišta u cjelosti (član 163 stav 5);
- 14) u roku od 20 dana od dana prijema rješenja o legalizaciji ne upiše zabilježbu sa podacima iz člana 166 stav 1 ovog zakona;

15) u roku od osam dana od dana izdavanja potvrde iz člana 167 stav 3 ovog zakona, istu ne dostavi Katastru (član 167 stav 5).

Za prekršaj iz stava 1 tačka 3 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organu lokalne uprave novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 4 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organu lokalne samouprave novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura.

Član 210

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu lokalne uprave ako:

1) ne pribavi po službenoj dužnosti smjernice od glavnog gradskog arhitekta ako planski dokument ne sadrži smjernice za usklađivanje spoljnog izgleda bespravnog objekta iz člana 154 stav 8 ovog zakona (član 154 stav 9);

2) u roku od osam dana od dana izvršnosti ne dostavi rješenje o legalizaciji nadležnom inspeksijskom organu i Katastru radi upisa podataka iz rješenja o legalizaciji bespravnog objekta u katastar nepokretnosti (član 154 stav 10);

3) u roku od 30 dana, od dana prijema zahtjeva za legalizaciju, za bespravni objekat za koji nijesu riješeni imovinsko-pravni odnosi na zemljištu na kojem je izgrađen, ne dostavi obavještenje da je pokrenut postupak legalizacije organu državne uprave nadležnom za imovinu za zemljište koje je u svojini Crne Gore, odnosno organu nadležnom za upravljanje imovinom za zemljište kojim raspolaže jedinica lokalne samouprave (član 157 stav 1);

4) u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za legalizaciju bespravnog objekta koji je izgrađen u skladu sa osnovnim urbanističkim parametrima i/ili smjernicama važećeg planskog dokumenta donijetog do stupanja na snagu ovog zakona odnosno u roku iz čl. 217 i 218 ovog zakona i koji se nalazi na orto-foto snimku iz člana 155 ovog zakona, ne obavijesti nadležni inspeksijski organ o podnošenju zahtjeva za pokretanje postupka legalizacije radi prekida postupka za uklanjanje objekta (član 157 stav 2);

5) u roku od 15 dana od dana prijema dokumentacije iz člana 156 ovog zakona, radi legalizacije objekta koji je izgrađen u skladu sa važećim planskim dokumentom donesenim do stupanja na snagu ovog zakona odnosno u roku iz čl. 217 i 218 ovog zakona, ne uputi poziv podnosiocu dokumentacije iz člana 156 ovog zakona da u roku od 120 dana od dana prijema poziva dostavi dokumentaciju iz člana 158 stava 1 ovog zakona;

6) u roku od 20 dana od dana stupanja na snagu odluke o donošenju plana generalne regulacije Crne Gore, radi legalizacije objekta koji je uklopljen u plan generalne regulacije Crne Gore, za koji je podnijeta dokumentacija iz člana 156 ovog zakona, ne uputi poziv podnosiocu zahtjeva da u roku od 120 dana, od dana prijema poziva, dostavi dokaze iz člana 158 st. 1 i 5 ovog zakona (član 158 stav 2);

7) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, "Sl. list CG", br. 82/20)

8) u roku od 15 dana od dana izvršnosti ne dostavi akt o prekidu postupka legalizacije objekta iz člana 159 stav 2 ovog zakona, koji je izgrađen na zemljištu na kojem svojinska ovlašćenja vrši država, a kojim raspolaže jedinica lokalne samouprave, organu lokalne uprave nadležnom za imovinu odnosno organu državne uprave nadležnom za imovinu za zemljište kojim raspolaže Vlada (član 159 stav 3);

9) potvrdu iz člana 167 stav 3 ovog zakona ne dostavi Katastru u roku od osam dana od dana izdavanja potvrde (član 167 stav 5);

10) u roku od 60 dana od dana isteka roka iz člana 234 ovog zakona, podatke dobijene preklapanjem podataka iz orto-foto snimka i primljenih zahtjeva za legalizaciju, odnosno evidencije bespravnih objekata iz člana 155 ovog zakona, ne sistematizuje i ne utvrdi listu bespravnih objekata za koje nije podnijet zahtjev za legalizaciju, odnosno koji nijesu ispunili uslove za legalizaciju u skladu sa ovim zakonom (član 168 stav 2);

11) u roku od 15 dana od dana utvrđivanja ne dostavi listu bespravnih objekata iz člana 168 stav 2 ovog zakona, urbanističko-građevinskom inspektoratu, radi donošenja rješenja o uklanjanju objekata, i organu lokalne uprave nadležnom za donošenje rješenja o obezbjeđivanju alternativnog smještaja iz člana 171 ovog zakona, za bespravne objekte osnovnog stanovanja (član 168 stav 6);

12) rješenje iz člana 171 stav 3 ovog zakona ne dostavi nadležnom inspeksijskom organu, radi izvršenja rješenja, u roku od 30 dana od dana izvršnosti (član 171 stav 4).

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu lokalne samouprave ako:

- 1) u roku od sedam dana od dana prijema ne objavi na internet stranici izvještaj o reviziji urbanističkog projekta (član 47 stav 7);
- 2) u roku od jednog dana od dana podnošenja zahtjeva, odnosno davanja saglasnosti ne objavi na internet stranici lokalne samouprave idejno rješenje, zahtjev iz člana 87 stav 4 tač. 1 i 2 ovog zakona i saglasnost iz člana 87 ovog zakona (član 88 stav 7);
- 3) sredstva ostvarena od naknade za urbanu sanaciju i naknade za korišćenje prostora iz člana 168 ovog zakona ne koristi za sprovođenje mjera urbane sanacije i za obezbjeđivanje alternativnog smještaja u skladu sa zakonom (član 169 stav 1).

Član 211

Novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

- 1) ne potpiše izvještaj iz člana 29 stav 4 ovog zakona (član 29 stav 5);
- 2) ne potpiše izvještaj iz člana 47 stav 4 ovog zakona (član 47 stav 5);
- 3) ne izvrši provjeru usklađenosti tehničke dokumentacije sa urbanističko-tehničkim uslovima, ovim zakonom, posebnim propisima odnosno ne vrši stručni nadzor nad građenjem objekta (član 125 stav 2);
- 3a) ne zaključi ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti (član 131 stav 2);
- 4) u roku od 15 dana od dana nastanka promjene, ne obavijesti Ministarstvo o svim promjenama uslova na osnovu kojih je izdata licenca za obavljanje djelatnosti (član 136 stav 4);
- 5) ne potpiše elektronskim potpisom svaki dio tehničke dokumentacije koji je revidovao (član 195 stav 3).

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje propisa

Član 212

Propisi iz člana 4 stav 4, člana 11 stav 4, člana 13 stav 7, člana 19 stav 6, člana 21 stav 4, člana 27 stav 7, člana 43, člana 45 stav 10, člana 49 stav 11, člana 54 stav 3, člana 71 stav 6, člana 74 st. 11 i 13, člana 75 stav 2, člana 81 stav 8, člana 95 stav 2, člana 102 stav 8, člana 106 stav 2, člana 110 stav 3, člana 116 stav 8, člana 174, člana 179 stav 9, člana 185 stav 6, člana 187, člana 188 stav 16 ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propis iz člana 115 stav 3 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propisi iz člana 131 stav 3, člana 141 i člana 160 stav 2 ovog zakona donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz st. 1 i 2 ovog člana primjenjivaće se propisi doneseni na osnovu Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

Izuzetno od stava 3 ovog člana, Pravilnik o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima ("Službeni list CG", br. 24/10 i 33/14) primjenjivaće se do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore.

Donošenje propisa jedinice lokalne samouprave

Član 213

Jedinica lokalne samouprave dužna je da propis iz člana 62 stav 3, člana 64 stav 6 ovog zakona donese u roku od 60 dana od donošenja plana generalne regulacije Crne Gore.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da propis iz člana 164 stav 9 ovog zakona donese u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da propis iz člana 168 stav 4 i člana 171 stav 5 ovog zakona donese u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Donošenje plana komunalnog opremanja

Član 214

Jedinica lokalne samouprave dužna je da plan komunalnog opremanja građevinskog zemljišta donese u roku od tri mjeseca od dana donošenja plana generalne regulacije Crne Gore.

Donošenje državnih smjernica razvoja arhitekture

Član 215

Državne smjernice razvoja arhitekture donijeeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja državnih smjernica razvoja arhitekture primjenjivaće se uslovi iz planskog dokumenta koji se odnose na oblikovanje i materijalizaciju objekata.

Rok za donošenje planskog dokumenta

Član 216

Plan generalne regulacije Crne Gore donijeeće se u roku od 60 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Donošenjem plana generalne regulacije Crne Gore prestaju da važe svi državni i lokalni planski dokumenti u njegovom obuhvatu, osim Prostornog plana Crne Gore ("Službeni list CG", br. 24/08, 44/12 i 8/16)

Plan iz stava 1 ovog člana sadrži i uslove uklapanja bespravnih objekata.

Izrada i donošenje započelih planskih dokumenata

Član 217

Planski dokumenti čija je izrada i donošenje započeta do dana stupanja na snagu ovog zakona donijeeće se najkasnije do 31. decembra 2018. godine, u skladu sa zakonom po kojem je postupak započet.

Planski dokumenti iz stava 1 ovog člana koji nijesu upućeni na javnu raspravu do dana stupanja na snagu ovog zakona podliježu reviziji planskog dokumenta u skladu sa čl. 29, 30 i 31 ovog zakona.

Izrada planskih dokumenata, koji se ne donesu u roku iz stava 1 ovog člana, obustavlja se.

Planski dokumenti koji se primjenjuju do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore

Član 218

Do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore primjenjuju se važeći planski dokumenti donijeti do stupanja na snagu ovog zakona odnosno do roka iz člana 217 ovog zakona.

Državni i lokalni planski dokumenti predviđeni Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14) mogu se, do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, izrađivati odnosno mijenjati po postupku propisanom ovim zakonom, s tim da:

- 1) se ne primjenjuje član 21 st. 2 i 3 ovog zakona u odnosu na izradu koncepta planskog dokumenta i član 27 ovog zakona;
- 2) se nacrt odluke o izradi planskog dokumenta iz člana 24 stav 3 ovog zakona dostavlja jedinici lokalne samouprave samo radi davanja predloga smjernica za izradu programskog zadatka za prostorno-urbanistički plan jedinice lokalne samouprave i da je rok za davanje predloga smjernica 15 dana;
- 3) je rok iz člana 28 stav 2, člana 34 stav 1 i člana 37 stav 2 ovog zakona 15 dana;
- 4) je rok iz člana 28 stav 4 i člana 31 stav 2 ovog zakona 30 dana; i
- 5) je rok iz člana 33 stav 1 ovog zakona najmanje 15 radnih dana.

Planske dokumente iz stava 2 ovog člana donosi Vlada, osim prostornog plana Crne Gore.

Izrada i donošenje planskih dokumenata iz stava 2 ovog člana započeta do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastaviće se u skladu sa ovim zakonom.

Izdavanje urbanističko-tehničkih uslova u prelaznom periodu

Član 218a

Do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, za izgradnju objekta za potrebe državnih organa i bezbjednosnih službi, obrazovanja, nauke, zdravstva, socijalnog staranja, socijalnog stanovanja, sporta i kulture, energetike, eksploatacije mineralnih sirovina, hotel, turističko naselje odnosno turistički rizort, objekat za potrebe graničnog prelaza i infrastrukturni objekat, na zemljištu u državnoj svojini, urbanističko-tehnički uslovi mogu se izdati aktom Vlade u skladu sa planskim dokumentom višeg reda i propisom iz člana 212 stav 5 ovog zakona, a po prethodno pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnih za zaštitu životne sredine, poljoprivredu i šumarstvo, organa uprave nadležnog za zaštitu kulturnih dobara, jedinice lokalne samouprave na kojoj se zemljište nalazi i pravnih lica nadležnih za uslove priključenja na infrastrukturu.

Do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, za izgradnju objekata proizvodnje i/ili prerade koji zapošljavaju 50 radnika i više, hotela, turističkog naselja odnosno turističkog rizorta kapaciteta od 150 ležajeva i više, obrazovanja, nauke, zdravstva, socijalnog staranja, socijalnog stanovanja, sporta, kulture i energetike, na zemljištu u

privatnoj svojini, na zahtjev vlasnika zemljišta, urbanističko-tehnički uslovi mogu se izdati aktom Vlade u skladu sa planskim dokumentom višeg reda i propisom iz člana 212 stav 5 ovog zakona, a po prethodno pribavljenim mišljenjima iz stava 1 ovog člana i mišljenju organa državne uprave nadležnog za djelatnost koja se u objektu obavlja.

Prenamjena u prelaznom periodu

Član 218b

Do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore za lokaciju namijenjenu planskim dokumentom za stanovanje, odnosno za poslovnu djelatnost, urbanističko-tehnički uslovi mogu se izdati za hotel, u skladu sa propisom iz člana 212 stav 5 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, osnovni urbanistički parametri (indeks izgrađenosti, indeks zauzetosti, spratnost odnosno visina objekta i odnos prema građevinskoj liniji) definisani planskim dokumentom ostaju nepromijenjeni.

Posebni postupak

Član 219

Planski dokumenti donijeti do stupanja na snagu ovog zakona, za koje je vrijeme na koje su donijeti isteklo, mogu se, do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, izrađivati i donositi po posebnom postupku propisanom članom 162c Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11,35/13 i 33/14).

Važenje konkursnog rješenja

Član 220

Sprovođenje javnog konkursa za urbanističko odnosno urbanističko-arhitektonsko rješenje započeto do dana stupanja na snagu ovog zakona nastaviće se u skladu sa propisom po kojem je započet.

Izdavanje izvoda u prelaznom periodu

Član 220a

Do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, organ lokalne uprave, za prostor u granicama lokalnog planskog dokumenta odnosno Ministarstvo, za prostor u granicama državnog planskog dokumenta, izdaje izvod iz planskog dokumenta.

Prilikom izdavanja izvoda iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe člana 11a ovog zakona.

Rok za donošenje urbanističkog projekta

Član 221

Urbanistički projekat donijeće se u roku od 18 mjeseci od dana donošenja plana generalne regulacije Crne Gore.

Ako se urbanistički projekat ne donese u roku iz stava 1 ovog člana, urbanistički projekat može donijeti Vlada, na predlog Ministarstva.

U slučaju iz stava 2 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na urbanistički projekat.

Rok za donošenje programa privremenih objekata

Član 222

Program privremenih objekata će se donijeti u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja programa iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se propisi jedinice lokalne samouprave o privremenim objektima donijeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno propisi jedinica lokalne samouprave o privremenim objektima, koji se donesu do 31.12.2017. godine, kao i odredbe čl. 115 i 116 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

Komunalna inspekcija, u jedinici lokalne samouprave koja je donijela program privremenih objekata, počće da vrši inspeksijski nadzor u skladu sa ovim zakonom u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Primjena propisa za pomoćne objekte i lokalne objekte od opšteg interesa

Član 223

Propisi jedinice lokalne samouprave, kojima se uređuju pomoćni objekti primjenjivaće se do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore.

Propisi jedinice lokalne samouprave, kojima se uređuju lokalni objekti od opšteg interesa primjenjivaće se do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore u dijelu koji se odnosi na: vodovodnu, telekomunikacionu i kanalizacionu infrastrukturu, toplovođe; opštinske puteve (lokalne i nekategorisane) i prateće objekte; ulice u naseljima i trgove; parking prostore, pijace; gradska groblja; podzemne i nadzemne prolaze; javne garaže; objekte distributivne mreže naponskog nivoa do 35 kV trafostanice i vodove od 110 kV ili manje, rasklopna postrojenja, javnu rasvjetu; solarne elektrane od 5 MW i manje, sportske objekte i skijaške staze sa pratećom infrastrukturom za pripremu i uređenje istih; javne i zelene površine i gradske parkove, ski-liftove, žičare koje se grade na teritoriji jedne lokalne samouprave; objekte privrednog razvoja (privredne objekte, objekte proizvodnog zanatstva, skladišta, stovarišta, robno-distributivne centre, servisne zone, slobodne zone, komunalno-servisne objekte, pumpne stanice) i objekte ruralnog razvoja (poljoprivrede, stočarstva, vinogradarstva, voćarstva i ribarstva).

Određba stava 2 ovog člana shodno se primjenjuje i u slučaju kada jedinica lokalne samouprave donosi propis kojim se uređuju lokalni objekti od opšteg interesa.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem propisa jedinica lokalne samouprave kojim se uređuju lokalni objekti od opšteg interesa vrši Ministarstvo.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da propis iz stava 2 ovog člana uskladi sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Uspostavljanje elektronske komunikacije

Član 224

Elektronska komunikacija u skladu sa ovim zakonom uspostaviće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do uspostavljanja elektronske komunikacije iz stava 1 ovog člana, komunikacija će se, u rokovima propisanim ovim zakonom, obavljati u analognoj formi, osim dostavljanja dokumentacije koja je uslov građenja odnosno upotrebe objekta, koja se dostavlja u zaštićenoj elektronskoj formi.

Čuvanje dokumentacije

Član 225

Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave trajno čuva primjerak tehničke dokumentacije, na osnovu koje je, do stupanja na snagu ovog zakona, izdata građevinska dozvola odnosno upotrebna dozvola.

Dostavljanje dokaza

Član 226

Investitori objekata dužni su da uz prijavu građenja iz člana 91 ovog zakona, koja se podnese do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, prilože i dokaz o uređivanju odnosa u pogledu plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta,

Investitori objekata na Crnogorskom primorju dužni su da uz prijavu građenja iz člana 91 ovog zakona koje se podnese do 1. januara 2028. godine, prilože i dokaz u pogledu plaćanja posebne naknade.

Određba stava 1 ovog člana ne odnosi se na objekte iz člana 239 stav 6 ovog zakona.

Pribavljanje upotrebne dozvole

Član 227

Za objekat koji se gradi odnosno koji je izgrađen na osnovu građevinske dozvole izdate u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14) odnosno zakonom kojim je bila uređena izgradnja objekata, na izdavanje upotrebne dozvole primjenjuju se odredbe tih zakona.

Izuzetno od stava 1 ovog člana upotrebna dozvola za objekte građene prije 29. avgusta 2008. godine izdaje se na osnovu izjave revidenta iz člana 124 ovog zakona da je porodična stambena zgrada izgrađena u skladu sa građevinskom dozvolom i glavnim projektom, a za porodične stambene zgrade građene poslije 29. avgusta 2008. godine, izdaje se na osnovu izjave izvođača radova da je porodična stambena zgrada izgrađena u skladu sa građevinskom dozvolom i glavnim projektom.

U slučaju iz stava 1 ovog člana poslove vršenja tehničkog pregleda može da obavlja privredno društvo koje posjeduje licencu za reviziju odnosno stručni nadzor nad izgradnjom objekata u skladu sa ovim zakonom.

Za objekte za koje je građevinska dozvola izdata, po propisima koji su važili u periodu od 29. avgusta 2008. godine do 29. jula 2010. godine, uz zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole, pored dokaza iz člana 104 stav 3 ovog zakona, dostavlja se i dokaz o uređivanju odnosa u pogledu plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

Za objekte na Crnororskom primorju za koje je građevinska dozvola izdata, po propisima koji su važili u periodu od 29. avgusta 2008. godine do 20. jula 2011. godine, uz zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole, pored dokaza iz člana 104 stav 3 ovog zakona, dostavlja se i dokaz o uređenju odnosa u pogledu plaćanja posebne naknade.

Pribavljanje upotrebne dozvole za objekte od opšteg interesa

Član 227a

Za objekat iz člana 7 stav 2 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), za koji je građevinska dozvola izdata u skladu sa tim zakonom i za objekat za koji je građevinska dozvola izdata u skladu sa ovim zakonom, koji se ne mogu samostalno koristiti, a zajedno čine funkcionalnu cjelinu, izdaje se jedna upotrebna dozvola.

U slučaju iz stava 1 ovog člana upotrebna dozvola i tehnički pregled objekata, vrši se u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana, podnose se izvještaji komisije za tehnički pregled, propisane izjave za objekte shodno izdatim građevinskim dozvolama, kao i zajednički izvještaj vršilaca tehničkog pregleda, da su objekti podobni za upotrebu.

Promjena investitora odnosno roka za završetak radova

Član 227b

Promjena investitora odnosno roka za završetak radova na objektu utvrđenih u građevinskog dozvoli izdatoj u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), vrši se u skladu sa odredbama tog zakona.

Stalni objekti

Član 227c

Objekat koji je, u skladu sa propisima, postavljen odnosno izgrađen kao privremeni objekat odnosno lokalni objekat od opšteg interesa, a koji je uklopljen u planski dokument, smatra se stalnim objektom izgrađenim u skladu sa ovim zakonom.

Objekat iz stava 1 ovog člana, upisuje se u katastar nepokretnosti na osnovu dokaza o pravu svojine na zemljištu, odnosno drugom pravu na građenje na zemljištu, akta nadležnog organa o postavljanju odnosno građenju objekta, izvoda iz planskog dokumenta, izjave urbanističko-građevinskog inspektora da je postojeći objekat usklađen sa planskim dokumentom u pogledu osnovnih urbanističkih parametara i dokaza da je plaćena naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, kao i posebna naknada za objekte na Crnogorskom primorju.

Usklađivanje poslovanja

Član 228

Privredna društva koja obavljaju djelatnosti uređene ovim zakonom dužna su da svoje poslovanje i djelatnost usklade sa odredbama ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Privredno društvo koje je do stupanja na snagu ovog zakona steklo licencu, ovlašćenje odnosno ovjereno odobrenje za izradu tehničke dokumentacije može vršiti izradu i reviziju tehničke dokumentacije do isteka roka iz stava 1 ovog člana, osim revizije tehničke dokumentacije u čijoj je izradi učestvovalo.

Privredno društvo koje je do stupanja na snagu ovog zakona steklo licencu, ovlašćenje odnosno ovjereno odobrenje za vršenje stručnog nadzora nad građenjem objekta može vršiti stručni nadzor do isteka roka iz stava 1 ovog člana.

Usklađivanje licenci

Član 229

Privredno društvo odnosno fizičko lice koje je, do stupanja na snagu ovog zakona, steklo licencu, ovlašćenje odnosno ovjereno odobrenje u oblasti izgradnje objekata dužno je da, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona pribavi licencu u skladu sa ovim zakonom.

Radnim iskustvom u svojstvu ovlaštenog inženjera iz člana 125 stav 1 ovog zakona i ovlaštenog inženjera za složeni inženjerski objekat iz člana 193 ovog zakona smatra se i radno iskustvo koje je glavni inženjer i odgovorni inženjer, odnosno vodeći projektant i odgovorni projektant ostvario u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

Ako privredna društva odnosno fizička lica u roku iz stava 1 ovog člana ne pribave licencu u skladu sa ovim zakonom, licence odnosno ovlaštenja izdata u skladu sa propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe.

Do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, strana lica obavljajuće djelatnost u skladu sa uslovima utvrđenim ovim zakonom za domaća lica.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, privrednom društvu odnosno fizičkom licu iz stava 1 ovog člana koje je do 27.09.2017. godine zaključilo ugovor o vršenju poslova iz djelatnosti uređenih ovim zakonom, licence, ovlaštenja odnosno ovjerena odobrenja za potrebe tog ugovora važe do isteka zaključenog ugovora.

Ugovori iz stava 5 ovog člana su sastavni dio tehničke dokumentacije, odnosno izvještaja o stručnom nadzoru.

Rok za učlanjenje u Komoru

Član 229a

Lica kojima je izdata licenca, a koja nijesu upisani u Registar članova Komore, dužna su da podnesu zahtjev za upis u Komoru u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ako lica kojima je izdata licenca, a koja nijesu upisani u Registar članova Komore ne podnesu zahtjev za upis u Komoru u roku iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo će ukinuti licencu.

Stečena prava

Član 229b

Lica koja posjeduju licencu izdatu u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG" br. 64/17, 44/18 i 63/18) ispunjavaju uslove za vršenje djelatnosti u skladu sa ovim zakonom.

Lica koja su položila stručni ispit, po propisima koji su bili na snazi u vrijeme njihovog polaganja, nijesu obavezni da polažu stručni ispit u skladu sa ovim zakonom.

Postavljanje, odnosno građenje pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom

Član 230

Do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, nadležni organ lokalne samouprave izdaje odobrenje za postavljanje, odnosno građenje pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, u skladu sa propisom jedinice lokalne samouprave donijetim do dana stupanja na snagu ovog zakona za postavljanje odnosno građenje pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.

Za postavljanje objekata iz stava 1 ovog člana ne plaća se taksa, naknada, odnosno drugi troškovi izdavanja, kao ni naknada za uređenje.

Usklađivanje organizacije inspekcijuskog nadzora

Član 231

Inspekcijски nadzor u skladu sa ovim zakonom organizovaće se u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Poslove urbanističko-građevinskog inspektora obavljajuće, državni službenici postavljeni u zvanje inspektora za urbanizam, inspektora zaštite prostora i inspektora za građevinarstvo, do isteka roka iz stava 1 ovog člana.

Organizacija i rad Komore

Član 232

Organizacija i rad Komore uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Primopredaja dokumentacije nastale u skladu sa propisom o povjeravanju poslova Komori izvršiće se između Ministarstva i Komore u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Obaveza Katastra

Član 233

Katastar je dužan da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona katastarski plan izrađen u analognoj formi, prenese u digitalnu formu.

Orto-foto snimak

Član 234

Orto-foto snimak iz člana 155 stav 1 ovog zakona izradiće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za podnošenje zahtjeva za legalizaciju

Član 235

Zahtjev za legalizaciju bespravnog objekta može se podnijeti nadležnom organu lokalne uprave u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Postupak legalizacije

Član 235a

Za objekte evidentirane na orto foto snimku iz člana 155 ovog zakona, u skladu sa ovim zakonom, zahtjev za legalizaciju se može podnijeti nadležnom organu lokalne uprave.

Postupci legalizacije pokrenuti u roku iz člana 235 ovog zakona, za koje nije donijeto rješenje o legalizaciji, okončaću se u skladu sa ovim zakonom.

Postupak legalizacije za objekat koji se nalazi u zahvatu granica nepokretnog kulturnog dobra i njegove zaštićene okoline sprovede se samo ako se objekat nalazi u obuhvatu planskog dokumenta kojim su za taj objekat određeni osnovni urbanistički parametri ili smjernice, na koji je, u proceduri donošenja, pribavljena saglasnost organa uprave nadležnog za zaštitu kulturnih dobara.

Nadležni organi lokalne uprave će po službenoj dužnosti utvrditi ispunjenost uslova za donošenje rješenja o legalizaciji u skladu sa članom 154 stav 4 ovog zakona za postupke u kojima je donijeto rješenje o prekidu postupka legalizacije.

Imenovanje glavnog arhitekta

Član 236

Glavni državni arhitekta odnosno glavni gradski arhitekta imenovaće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do imenovanja glavnog državnog arhitekta odnosno glavnog gradskog arhitekta poslove iz čl. 87 i 88 ovog zakona obavljaju lice koje odredi Ministarstvo.

Gradenje na dijelu urbanističke parcele

Član 237

Do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore može se graditi na dijelu urbanističke parcele, ako nedostajući dio urbanističke parcele ne utiče na funkcionalnost i pristup objektu i uz uslov da se indeksi zauzetosti i izgrađenosti utvrđeni za urbanističku parcelu umanje za nedostajući dio urbanističke parcele.

Započeti postupci

Član 238

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona u kojima nije donijeta pravosnažna odluka okončaću se po zakonu koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, postupci za izdavanje odnosno ukidanje licenci, za koje nije donijeta prvostepena odluka, nastaviće se po ovom zakonu.

Postupak inspekcijskog nadzora iz stava 1 ovog člana nastaviće se shodno članu 231 ovog zakona.

Postupak inspekcijskog nadzora

Član 238a

Postupak inspeksijskog nadzora za objekte iz člana 115 ovog zakona, u kojima nije donijeta pravosnažna odluka nastaviće se od strane urbanističko-građevinskog inspektora, u skladu sa ovlaštenjima propisanim ovim zakonom.

Naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta

Član 239

Za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, do početka primjene propisa iz člana 62 stav 3 i člana 64 stav 6 ovog zakona, investitor plaća naknadu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, investitor ne plaća naknadu za:

- 1) objekte od opšteg interesa iz člana 7 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), osim ugostiteljskih objekata definisanih ovom odredbom;
- 2) hotele sa najmanje četiri zvjezdice;
- 3) pomoćne objekte koji služe korišćenju stambenog i drugog objekta (podzemne i nadzemne garaže, bazeni, ostave, septičke jame, bunari, ograde i sl.);
- 4) pristupne rampe, liftove i slične objekte za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom;
- 5) objekte čiji je investitor Glavni grad, Prijestonica ili opština, odnosno privredno društvo čiji su osnivači;
- 6) objekte za proizvodnju, preradu i skladištenje;
- 7) rekonstrukciju ili rušenje postojećeg i izgradnju novog objekta u postojećim gabaritima, ako nije potrebno dodatno komunalno opremanje građevinskog zemljišta;
- 8) pomoćne objekte u funkciji zaštite i valorizacije nepokretnih kulturnih dobara (zaštitne konstrukcije, centri za posjetioce, info-pultovi, prostori za prezentacije i sl.); i
- 9) kupališta, plaže i objekte obalne infrastrukture (betonsko pristanište, betonsko privezište, betonsko pristanište sa mandračem, pristanište na šipovima).

U slučajevima iz stava 2 ovog člana jedinica lokalne samouprave nije obavezna da obezbijedi komunalno opremanje lokacije.

Ukoliko hotel iz stava 2 tačka 2 ovog člana, posluje po kondo odnosno mješovitom modelu poslovanja, investitor je dužan da plati naknadu za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, za smještajne jedinice koje su predmet pojedinačne prodaje, i to za neto površinu smještajnih jedinica sa pripadajućim parking prostorom.

Za upis smještajnih jedinica iz stava 4 ovog člana u katastar nepokretnosti, pored isprava propisanih zakonom kojim se uređuje katastar nepokretnosti, potrebna je i isprava o uređenju odnosa u pogledu plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

Jedinica lokalne samouprave može, u zavisnosti od vrste objekta i načina plaćanja, umanjiti naknadu za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, i to za:

- objekte kojim se rješava stambeno pitanje, do 50%;
- objekte u biznis zoni, do 100%;
- otvoreni prostor na parceli koji je projektovan za obavljanje djelatnosti, do 50%;
- objekte namijenjene za novo zapošljavanje za više od 10 lica, do 100%;
- solarni kolektor za potrebe objekta do 100 eura po m², a najviše do 50% obračunate naknade;
- pretvaranje posebnog i zajedničkog dijela stambene zgrade u poslovnu prostoriju odnosno poslovne prostorije u posebni ili zajednički dio stambene zgrade, do 70%;
- potkrovlja, do 70%;
- rekonstrukciju ili rušenje postojećeg i izgradnju novog objekta u postojećim gabaritima ako je potrebno dodatno komunalno opremanje, do 80%;
- rekonstrukciju objekata u kulturno-istorijskim cjelinama odnosno objekata upisanih u registar kulturnih dobara, do 80%;
- garaže, do 80 %;
- vjerske objekte, do 80%; i
- jednokratno plaćanje naknade do 30%.

Za objekte iz stava 6 alineja 4 ovog člana privremeno umanjnje naknade iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu provjere biznis plana investitora koju vrši revident u postupku revizije tehničke dokumentacije, a konačno umanjnje vrši se na osnovu prijave osiguranja novozaposlenih lica.

Ako investitor ostvaruje pravo na umanjnje naknade po više osnova iz stava 6 ovog člana, primjenjuje se osnov za umanjnje koji je najpovoljniji za investitora.

Visina naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta utvrđuje se u zavisnosti od stepena opremljenosti građevinskog zemljišta, prosječnih troškova opremanja građevinskog zemljišta, zona, vrste objekta i učešća investitora u komunalnom opremanju.

Naknadu za komunalno opremanje građevinskog zemljišta utvrđuje rješenjem nadležni organ lokalne uprave, u roku od 15 dana od dana pokretanja postupka.

Na rješenje iz stava 10 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Za oslobađanje od plaćanja naknade iz stava 2 tač. 1, 2, 5, 6, 7 i 9 ovog člana revident daje izjavu o ispunjenosti uslova za oslobađanje od plaćanja naknade, koju prilaže u sklopu dokumentacije za prijavu građenja.

Za hotele iz stava 2 tačka 2 ovog člana, privremeno oslobađanje od plaćanja naknade iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu provjere ispunjenosti uslova zahtijevane kategorizacije koju vrši revident u postupku revizije tehničke dokumentacije.

Za hotele iz stava 2 tačka 2 ovog člana, konačno oslobađanje od plaćanja naknade vrši se na osnovu kategorizacije objekta utvrđene u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi za obavljanje turističke i ugostiteljske djelatnosti.

Naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ne obračunava se za podzemne etaže.

U slučajevima iz st. 2, 6, 7 i 13 ovog člana u G listu katastra nepokretnosti unosi se zabiljezba da je objekat oslobođen od plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, odnosno da je naknada umanjena, uz navođenje osnova za oslobađanje odnosno umanjnje.

Sredstva od naknade iz stava 1 ovog člana uplaćuju se na poseban račun budžeta jedinice lokalne samouprave i mogu se koristiti samo za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta na prostoru na kojem se objekat gradi.

Izuzetno od stava 17 ovog člana, sredstva od naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta mogu se koristiti za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta drugih prostora, ako je prostor na kojem se objekat gradi u potpunosti komunalno opremljen.

Visinu, uslove, način, rokove i postupak plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, kao i dokaze za ostvarivanje prava iz stava 6 ovog člana, propisuje jedinica lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Ako se naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta plaća u mjesečnim ratama, rok otplate ne može biti duži od deset godina.

Do donošenja propisa iz stava 21 ovog člana primjenjuju se važeći propisi kojima se uređuje naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

Plaćanje naknade

Član 240

Investitor koji je platio naknadu za komunalno opremanje građevinskog zemljišta odnosno naknadu za urbanu sanaciju u skladu sa zakonom, ne plaća naknadu za uređenje u skladu sa ovim zakonom.

Vlasnik lokacije koja nije privedena namjeni, a koja se nalazi u obuhvatu uređenog građevinskog zemljišta, plaća naknadu za komunalno opremanje građevinskog zemljišta u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

Obaveza plaćanja naknade iz stava 2 ovog člana važi do isteka roka od tri godine od donošenja plana generalne regulacije Crne Gore.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 240a

Podzakonski akti na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da propis iz čl. 164 stav 11, 168 stav 4, 171 stav 5 i člana 239 stav 19 ovog zakona uskladi sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do usklađivanja propisa iz stava 2 ovog člana primjenjivaće se propisi kojim se uređuje komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

Programi iz čl. 125a, 125b i 169 ovog zakona, donijeće se u roku od šest mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ovlašćenje za donošenje podzakonskih akata

Član 240b

Ako jedinica lokalne samouprave u roku iz člana 240a stav 2 ovog zakona ne donese propis iz čl. 164 stav 11, 168 stav 4, 171 stav 5 i člana 239 stav 19 ovog zakona, Ministarstvo će upozoriti predsjednika i skupštinu opštine jedinice lokalne samouprave, da u roku od 30 dana, od dana dostavljanja upozorenja donese propis.

Ako jedinica lokalne samouprave u roku iz stava 1 ovog člana ne donese propis iz člana 240a stav 2 ovog zakona, Vlada će donijeti propis u roku od 60 dana, od dana isteka roka datog u upozorenju.

Propisi iz stava 2 ovog člana primjenjivaće se do stupanja na snagu propisa jedinice lokalne samouprave iz čl. 164 stav 11, 168 stav 4, 171 stav 5 i člana 239 stav 19 ovog zakona.

Odložena primjena odredaba

Član 241

Odredbe čl. 57 do 66 ovog zakona primjenjivaće se od dana donošenja plana generalne regulacije Crne Gore.

Odložena primjena za strana lica

Član 242

Odredbe čl. 126, 127, 128 i 129 ovog zakona, primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Usklađivanje posebnih zakona

Član 243

Odredbe posebnih zakona i posebnih propisa kojima se uređuju pojedina pitanja planiranja i izgradnje uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja zakona

Član 244

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o regularizaciji neformalnih objekata ("Službeni list CG", br. 56/16, 13/17 i 47/17) i Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), osim odredbi čl. 7, 16, 63, 64, 65, 67, 67a i 162c koje će se primjenjivati do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore.

Stupanje na snagu

Član 245

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljavanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 27-1/20-1/15

EPA 1003 XXVI

Podgorica, 30. jul 2020. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva

Predsjednik,

Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", broj 64/17), Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

PRAVILNIK

O NAČINU IZRADE I SADRŽINI TEHNIČKE DOKUMENTACIJE ZA GRAĐENJE OBJEKTA

("Službeni list Crne Gore", br. 044/18 od 06.07.2018, 043/19 od 31.07.2019)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način izrade i sadržina tehničke dokumentacije za građenje objekta.

Tehnička dokumentacija

Član 2

Tehnička dokumentacija, koja se izrađuje kao idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat i projekat izvedenog objekta, mora biti izrađena na način da su projektovana tehnička rješenja objekta u skladu sa:

- Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata (u daljem tekstu: Zakon);
- posebnim propisima;
- pravilima struke; i
- urbanističko-tehničkim uslovima.

Idejno rješenje

Član 3

Idejno rješenje sadrži prikaz planirane koncepcije objekta, sa prikazom i navođenjem svih podataka neophodnih radi davanja saglasnosti državnog arhitekta za zgrade, trgove i ostale javne površine, odnosno radi sagledavanja resursnih i prostornih mogućnosti i ograničenja izgradnje objekata sa ciljem da se usvoji makrolokacija i prostorna dispozicija objekta, utvrde osnovne funkcionalne, tehnološke i tehničke karakteristike objekta, faznost građenja, odnos prema prostoru i životnoj sredini, odnosno definiše optimalni koridor za linijske objekte.

Idejni projekat

Član 4

Idejni projekat sadrži međusobno usklađene dijelove pojedinih projekata, kojima se, daju tehnička rješenja objekta, definiše objekat u prostoru, orijentaciono dokazuje ispunjenost osnovnih zahtjeva za objekat, kao i zahtjeva iz člana 2 ovog pravilnika.

Glavni projekat

Član 5

Glavni projekat sadrži međusobno usaglašene projekte neophodne za prijavu građenja i građenje objekta, kojima se definiše: položaj i kapacitet objekta; prostorno oblikovanje; izbor konstruktivnog sistema; dimenzionisanje konstruktivnih elemenata; izbor građevinskih materijala, instalacija i opreme; vrijednost građevinskih, zanatskih, instalaterskih i drugih radova; tehnička rješenja priključaka objekta na odgovarajuću saobraćajnu, instalacionu i drugu infrastrukturu; kao i druge proračune potrebne za prikaz svih detalja neophodnih za građenje objekta, uređenje slobodnih površina i uslove za održavanje objekta.

Za linijske infrastrukturne objekte, pored podataka iz stava 1 ovog člana, u glavnom projektu se definiše trasa objekta sa svim potrebnim elementima.

Projekat izvedenog objekta

Član 6

Projekat izvedenog objekta sadrži međusobno usaglašene projekte sa prikazom izmjena glavnog projekta u skladu sa Zakonom, a neophodnih za korišćenje i održavanje objekta.

Izrada tehničke dokumentacije

Član 7

Tehnička dokumentacija izrađuje se u elektronskoj formi i čini je skup fajlova, elektronski formatizovanih kao elektronski zapisi nazvani i povezani u skladu sa naslovom projekta, odnosno dijela projekta u foldere.

Tehnička dokumentacija izrađuje se na način da se onemogućí promjena njenog sadržaja, u formatu kojim će se omogućíti komunikacija, autentifikacija i pregled elektronskog zapisa pomoću dostupnih pretraživača podataka odnosno alata za izradu teksta ili crteža.

Djelovi tehničke dokumentacije (arhitektonski, građevinski, elektrotehnički i mašinski projekat) čuvaju se odvojeno, kao posebni fajlovi u jednom folderu (pdf formatu), a opšta dokumentacija i projektni zadatak se čuvaju zasebno u posebnom folderu.

Opšta dokumentacija, projektni zadatak, dijelovi tehničke dokumentacije i ostali projekti, elaborati i podloge, sačuvani u posebnom folderu, čuvaju se u jednom folderu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana jedan primjerak glavnog projekta izrađuje se u analognoj formi za potrebe građenja objekta, odnosno izvođenja pojedinih vrsta radova na objektu.

Tehnička dokumentacija, odnosno njeni djelovi, bez obzira na vrste radova odnosno namjenu objekta treba da budu kompletirani po sadržaju u skladu sa ovim pravilnikom.

Opštu dokumentaciju iz stava 4 ovog člana, čini:

- 1) opšti podaci o objektu: naziv objekta, namjena i lokacija objekta, naziv investitora, naziv privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika, koji je izradio tehničku dokumentaciju (u daljem tekstu: projektant) i datum izrade, dati na obrascu 1;
- 2) sadržaj tehničke dokumentacije, odnosno spisak foldera ukoliko se tehnička dokumentacija sastoji iz više foldera;
- 3) sadržaj pojedinih dijelova tehničke dokumentacije, odnosno foldera koji čine tehničku dokumentaciju;
- 4) ugovor između investitora i projektanta;
- 5) podaci o projektantu (naziv, sjedište, adresa, matični i registarski broj, djelatnost);
- 6) licenca projektanta;
- 7) rješenje o imenovanju ovlašćenog inženjera koji rukovodi izradom tehničke dokumentacije u cjelini;
- 8) spisak odgovornih ovlašćenih inženjera za pojedine djelove tehničke dokumentacije datih na obrascu 2;
- 9) licenca ovlašćenog inženjera koji rukovodi izradom tehničke dokumentacije u cjelini (u daljem tekstu: glavni inženjer) i licence odgovornih ovlašćenih inženjera za pojedine djelove tehničke dokumentacije (u daljem tekstu: odgovorni inženjer);
- 10) dokaz o osiguranju od profesionalne odgovornosti projektanta;
- 11) urbanističko-tehnički uslovi;
- 12) izjava odgovornog inženjera datu na obrascu 3; i
- 13) izjava o međusobnoj usaglašenosti svih dijelova tehničke dokumentacije, potpisanu od strane glavnog inženjera datu na obrascu 4;
- 14) tehnički opis za objekat;
- 15) uputstvo za upravljanje sa građevinskim otpadom, odnosno opasnim otpadom koji nastaje tokom građenja, korišćenja odnosno uklanjanja objekta, u skladu sa posebnim propisom;

16) zbirna rekapitulacija predmjera i predračuna radova; i

17) podaci potrebni za statistiku dati su na obrascu 5.

Izuzetno od stava 7 ovog člana, kada se radi idejno rješenje opštu dokumentaciju idejnog rješenja čini sadržaj iz stava 7 tač. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11 i 14 ovog člana ovog člana.

Sadržaj tehničke dokumentacije

Član 8

Tehnička dokumentacija, koju zavisno od vrste i namjene objekta mogu da čine arhitektonski, građevinski, elektrotehnički i mašinski projekat, sadrži:

- 1) tekstualnu dokumentaciju;
- 2) numeričku dokumentaciju;
- 3) grafičku dokumentaciju; i
- 4) podloge za izradu tehničke dokumentacije.

Ako je za potrebe planirane izgradnje potrebno uklanjanje postojećeg objekta, tehnički opis sadrži i opis postojećeg stanja i odgovarajuće grafičke priloge.

Projektni zadatak

Član 9

Projektni zadatak naročito sadrži:

- 1) uvod;
- 2) cilj i svrhu izrade tehničke dokumentacije;
- 3) predmet tehničke dokumentacije (opšti podaci o objektu, lokacija, namjena, kapacitet, faznost gradnje, zahtijevani materijali i podatke o zahtijevanom nivou instalacija i opreme);
- 4) osnove za projektovanje sa podacima o zahtijevanim tehnološkim procesima;
- 5) specifične zahtjeve; i
- 6) potpis i ovjeru investitora.

Sastavni dio projektnog zadatka su i urbanističko-tehnički uslovi, podloge za izradu tehničke dokumentacije i rezultati prethodnih proučavanja, ako su ti rezultati urađeni.

Tekstualna dokumentacija

Član 10

Tekstualnu dokumentaciju čine:

- 1) tehnički opis objekta;
- 2) tehnički uslovi za izvođenje radova;
- 3) program kontrole i osiguranja kvaliteta sa uslovima za ispunjavanje osnovnih zahtjeva za objekat tokom građenja i održavanja objekta (procedure za obezbjeđenje kvaliteta, program ispitivanja); i
- 4) predmjer i predračun radova.

Tehnički opis za objekat sadrži:

- 1) opšte podatke o vrsti i namjeni objekta;
- 2) opis lokacije objekta sa navođenjem katastarskih parcela koje ulaze u sastav urbanističke parcele, odnosno trase planiranog objekta;
- 3) opis funkcionalnog rješenja;
- 4) tehničko-tehnološke karakteristike objekta;
- 5) opis svih građevinskih i građevinsko-zanatskih radova; i
- 6) spisak primjenjenih propisa, preporuka i važećih standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će se izvoditi radovi.

Tehnički opis za pojedine djelove tehničke dokumentacije sadrži:

- 1) osnovne podatke o objektu date na obrascu 1;
- 2) opis dijela tehničke dokumentacije sa opisom svih radova koji su predmet dijela tehničke dokumentacije;
- 3) opis ispunjenja uslova propisanih urbanističko-tehničkim uslovima i osnovnih zahtjeva za objekat;
- 4) tehničke uslove za izvođenje radova;
- 5) karakteristike i svojstva materijala, instalacija i opreme; i
- 6) spisak primjenjenih propisa, preporuka i važećih standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će se izvoditi radovi.

Tehnički opis iz stava 2 ovog člana, za građenje objekta u javnoj upotrebi, kao i za građenje stambenih i stambenoposlovnih objekata sa deset i više stanova, mora da sadrži i opis tehničkih rješenja koja su korišćena kako bi se ovi objekti izgradili u skladu sa propisom kojim se uređuju bliži uslovi i način prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.

Tehnička dokumentacija iz stava 1 ovog člana za zgrade mora da sadrži rekapitulaciju građevinske bruto površine objekta (ukupno i po etažama), neto površine objekta (ukupno, po etažama i po posebnim djelovima objekta), bruto i neto površinu podzemnih etaža, bruto i neto površinu nadzemnih etaža, kao i zapreminu objekta, obračunatu u skladu sa propisom kojim se uređuje način obračuna površine i zapremine objekata.

Tehnički opis iz stava 2 ovog člana potpisuje glavni inženjer.

Tehnički opis iz stava 3 ovog člana potpisuje odgovorni inženjer.

Izuzetno od st. 1 do 7 ovog člana, kada se radi idejno rješenja tekstualna dokumentacija idejnog rješenja sadrži tehnički opis projektovanog objekta sa navođenjem potrebnih komunalnih kapacita, a za zgrade sa posebnim osvrtom na materijalizaciju i obradu površina elemenata omotača (fasada i krovova), elemenata okvira stolarije/bravarije i dodatnih fasadnih elemenata (balkonskih ograda, brisoleja i elemenata dekora), kao i materijalizaciju i obradu površina u okviru uređenja terena, potpisana od strane glavnog inženjera.

Program kontrole i osiguranja kvaliteta

Član 11

Sastavni dio tekstualne dokumentacije je i program kontrole i osiguranja kvaliteta koji sadrži pregled i specifikaciju svojstva svih građevinskih i drugih proizvoda kao i prefabrikovanih elemenata koji se ugrađuju u objekat, opis potrebnih ispitivanja i zahtijevanih rezultata kojima se dokazuje traženi kvalitet i ispunjavaju osnovni zahtjeva za objekat.

Program kontrole i osiguranja kvaliteta u odgovarajućim dijelovima tehničke dokumentacije sadrži:

- 1) svojstva bitnih karakteristika koje moraju imati građevinski i drugi proizvodi koji se ugrađuju u objekat;
- 2) potrebna ispitivanja i postupke dokazivanja uporabljivosti građevinskih i drugih proizvoda za one proizvode koji su proizvedeni na gradilištu za potrebe tog objekta u koji će biti ugrađeni;
- 3) potrebna ispitivanja i postupke dokazivanja tehničke i/ili funkcionalne ispravnosti dijela objekta;
- 4) zahtjeve koji moraju biti ispunjeni tokom izvođenja objekta, a koji mogu uticati na postizanje projektovanih tehničkih i/ili funkcionalnih svojstava tog dijela objekta, kao i na ispunjavanje osnovnih zahtjeva za objekat u cjelini;
- 5) postupke ispitivanja izvedenih dijelova objekta koji se sprovode prije i tokom upotrebe objekta;
- 6) detaljan opis probnog rada kojim se moraju prikazati potrebna ispitivanja ispunjavanja zahtjeva za objekat, predviđene rezultate ispitivanja i predviđeno vrijeme trajanja probnog rada, ako za taj objekat postoji potreba probnog rada;
- 7) zahtjeve učestalosti periodičnih pregleda tokom upotrebe, a u svrhu održavanja dijela objekta, pregled i opis potrebnih kontrolnih postupaka ispitivanja i zahtijevanih rezultata kojima će se dokazati usaglašenost sa projektom predviđenim svojstvima; i
- 8) popis propisa i standarda čiju primjenu program kontrole i osiguranja kvalitete određuje.

Numerička dokumentacija

Član 12

Numerička dokumentacija sadrži:

- 1) odgovarajuće proračune u zavisnosti od dijela tehničke dokumentacije;
- 2) specifikaciju materijala i opreme; i
- 3) predmjer i predračun radova.

Numerička dokumentacija, zavisno od vrste objekta, sadrži šemu opterećenja i analizu opterećenja.

Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, kada se radi idejno rješenje numerička dokumentacija idejnog rješenja zgrade sadrži prikaz površina objekta sa namjenama i broj funkcionalnih jedinica.

Grafička dokumentacija

Član 13

Grafička dokumentacija sadrži:

- 1) geodetsku podlogu;
- 2) elaborat parcelacije po planskom dokumentu, ovjeren od strane organa uprave nadležnog za poslove katastra;
- 3) situacioni plan;
- 4) nivelacioni plan;
- 5) osnove objekta;
- 6) karakteristične presjeke ili podužne i poprečne profile;
- 7) šeme;
- 8) izgled objekta;
- 9) detalje za izvođenje objekta; i
- 10) druge priloge zavisno od vrste tehničke dokumentacije i objekta.

Izuzetno od stava 1 tačka 2 ovog člana, za objekte infrastrukture prilaže se grafički prikaz buduće trase objekta na ažurnim katastarskim podlogama.

Grafička dokumentacija, za pojedine objekte, sadrži radioničke crteže svih konstruktivnih elemenata, veza, montažnih i radioničkih nastavaka čeličnih konstrukcija; koordinate elementarnih (glavnih) tačaka i nadmorske visine (kote) objekta u državnom koordinatnom sistemu.

Grafička dokumentacija za građenje objekta pored priloga iz stava 1 ovog člana sadrži i zbirni prikaz (sinhron plan) tehničke infrastrukture.

Grafička dokumentacija za rekonstrukciju objekta pored priloga iz stava 1 ovog člana sadrži i priloge postojećeg stanja (situacioni plan, nivelacioni plan, osnove, karakteristične presjeke ili podužne i poprečne profile i izgled).

Sadržaj i broj grafičkih priloga mora da obezbijedi da nijedan dio tehničkog rješenja za koji je potrebno grafičko prikazivanje ne ostane neprikazan.

U svim grafičkim priložima u kojima se upisuju relativne kote objekta, obavezno se upisuje i podatak koja apsolutna visinska kota odgovara relativnoj nultoj koti objekta.

Svi grafički prilozi treba da budu potpisani od strane vodećeg i odgovornog projektanta na obrascu 6.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, grafička dokumentacija idejnog rješenja za zgrade sadrži grafičke priloge u odgovarajućoj razmjeri i to:

- 1) situacioni plan sa položajem objekta na lokaciji, prikazanim gabaritima, dimenzijama, karakterističnim visinskim kotama, udaljenosti od susjednih parcela i objekata, kao i prikazom postojećih objekata;
- 2) situaciju sa idejnim rješenjem uređenja terena;
- 3) izgled objekta sa izgledom krova;
- 4) osnove, karakteristične presjeke; i
- 5) 3D vizuelizaciju sa prikazom postojećeg okruženja.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, grafička dokumentacija idejnog rješenja za linijske infrastrukturne objekte sadrži grafičke priloge u odgovarajućoj razmjeri:

- 1) situacioni plan i podužni profil trase, sa prikazom prelomnih tačaka trase;
- 2) generalne dispozicije većih objekata;
- 3) karakteristične poprečne profile.

Ovjera tehničke dokumentacije

Član 14

Tehnička dokumentacija urađena u elektronskoj formi mora biti potpisana kvalifikovanim certifikatom za kvalifikovani elektronski potpis.

Glavni projekat iz člana 7 stav 5 ovog zakona, izrađen u analognoj formi, uvezuje se u jednu ili više numerisanih knjiga, numerisanih stranica, složenih u format A4 (21x29,7 cm), a knjige moraju biti povezane jemstvenikom koji se pečatira, kako bi zamjena sastavnih djelova knjiga bila onemogućena.

Tehnička dokumentacija izrađena u analognoj formi mora biti identična tehničkoj dokumentaciji u elektronskoj formi na osnovu koje je izvršena prijava građenja objekta.

Ovjera dokumentacije iz stava 2 ovog člana, vrši se na sljedeći način: svaki dio tehničke dokumentacije ovjerava se štambiljem na kojem je upisan broj, datum i potpis odgovornog lica projektanta i revidenta, dok se grafički prilozi tehničke dokumentacije ovjeravaju pečatom projektanta i revidenta.

Razmjera tehničke dokumentacije

Član 15

Grafička dokumentacija iz člana 13 ovog pravilnika mora biti izrađena u primjerenom razmjeri koja obezbjeđuje preglednost i detaljnost podataka datih grafičkim prilogom ili drugim grafičkim prikazom primjereno nivou razrade projekta.

Razmjera koja se bira za izradu grafičke dokumentacije zavisi od kompleksnosti i veličine objekta i svrhe za koju se ta dokumentacija izrađuje.

Primjerena razmjera iz stava 1 ovog člana mora biti u skladu sa standardom MEST EN ISO 5455.

Obrasci

Član 16

Obrasci 1 do 6 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Prestanak važenja

Član 17

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu izrade, razmjeri i bližoj sadržini tehničke dokumentacije ("Službeni list CG", broj 23/14, 32//15 i 75/15).

Stupanje na snagu

Član 18

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 101-1921/3

Podgorica, 25. juna 2018. godine

**Ministar,
Pavle Radulović, s.r.**

OBRAZAC 1

elektronski potpis projektanta	elektronski potpis revidenta
--------------------------------	------------------------------

INVESTITOR¹

OBJEKAT²

LOKACIJA³

VRSTA TEHNIČKE
DOKUMENTACIJE⁴

PROJEKTANT⁵

ODGOVORNO LICE⁶

GLAVNI INŽENJER⁷

---

¹ Naziv/ime investitora

² Naziv projektovanog objekta

³ Mjesto građenja, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

⁴ Idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat odnosno projekat izvedenog objekta projekat (ako je u pitanju naslovna strana cjelokupne tehničke dokumentacije)

⁵ Naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika koji je izradio tehničku dokumentaciju

⁶ Ime odgovornog lica u privrednom društvu, pravnom licu odnosno ime i prezime preduzetnika

⁷ Ime i prezime glavnog inženjera.

elektronski potpis projektanta	elektronski potpis revidenta
--------------------------------	------------------------------

INVESTITOR¹

_____

OBJEKAT²

_____

LOKACIJA³

_____

DIO TEHNIČKE
DOKUMENTACIJE⁴

_____

PROJEKTANT⁵

_____

ODGOVORNO LICE⁶

_____

GLAVNI INŽENJER⁷

_____

SARADNICI NA
PROJEKTU⁸

_____

---

¹ Naziv/ime investitora

² Naziv projektovanog objekta

³ Mjesto građenja, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

⁴ Arhitektonski projekat, građevinski projekat, elektrotehnički projekat odnosno mašinski projekat (ako je u pitanju naslovna strana dijela tehnički dokumentacije)

⁵ Naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika koji je izradio dio tehničke dokumentacije

⁶ Ime odgovornog lica u privrednom društvu, pravnom licu odnosno ime i prezime preduzetnika

⁷ Ime i prezime glavnog inženjera

⁸ Ime i prezime saradnika na izradi dijela tehnički dokumentacije

PODACI O OVLAŠĆENIM INŽENJERIMA		
NAZIV OBJEKTA	PROJEKTANT ¹	GLAVNI INŽENJER ²
DJELOVI TEHNIČKE DOKUMENTACIJE		
PROJEKAT ³	PROJEKTANT ⁴	ODGOVORNI INŽENJER ⁵
PROJEKAT ³	PROJEKTANT ⁴	ODGOVORNI INŽENJER ⁵
PROJEKAT ³	PROJEKTANT ⁴	ODGOVORNI INŽENJER ⁵
PROJEKAT ³	PROJEKTANT ⁴	ODGOVORNI INŽENJER ⁵

¹ Naziv privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika koji je izradio tehničku dokumentaciju, broj licence, adresa, telefon, e-mail

² Ime i prezime glavnog inženjera,

³ Dio tehnički dokumentacije (arhitektonski, građevinski, elektrotehnički ili mašinski projekat)

⁴ Naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika koji je izradio dio tehnički dokumentacije, broj licence, adresa, telefon, e-mail

⁵ Ime i prezime odgovornog inženjera dijela tehnički dokumentacije

**IZJAVA GLAVNOG INŽENJERA DA JE TEHNIČKA DOKUMENTACIJA
IZRAĐENA U SKLADU SA VAŽEĆIM PROPISIMA**

OBJEKAT¹ _____

LOKACIJA² _____

VRSTA I DIO
TEHNIČKE
DOKUMENTACIJE³ _____

ODGOVORNI
INŽENJER⁴ _____

IZJAVLJUJEM

da je ovaj projekat urađen u skladu sa:

- Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i podzakonskim aktima donešenim na osnovu navedenog zakona;
- posebnim propisima koji direktno ili na drugi način utiču na osnovne zahtjeve za objekte;
- pravilima struke i
- urbanističko-tehničkim uslovima.

_____
(potpis glavnog inženjera)

_____
(mjesto i datum)

_____
(potpis odgovornog lica)

¹ Naziv projektovanog objekta

² Mjesto građenja, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

³ Idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat odnosno projekat izvedenog objekta

⁴ Ime i prezime glavnog inženjera.

**IZJAVA O MEĐUSOBNOJ USAGLAŠENOSTI SVIH DIJELOVA TEHNIČKE
DOKUMENTACIJE**

OBJEKAT¹ _____

LOKACIJA² _____

VRSTA TEHNIČKE
DOKUMENTACIJE³ _____

GLAVNI INŽENJER⁴ _____

IZJAVLJUJEM

da su svi dijelovi tehničke dokumentacije, koji čine tehničku dokumentaciju za građenje objekta

_____

međusobno usklađeni i prikazuju objekat kao tehničko-tehnološku i funkcionalnu cjelinu.

Izjava služi radi prijave građenja i građenja objekta, te se u druge svrhe ne može upotrijebiti.

_____
(potpis glavnog inženjera)

_____
(mjesto i datum)

_____
(potpis odgovornog lica)

¹ Naziv projektovanog objekta

² Mjesto građenja, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

³ Idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat odnosno projekat izvedenog objekta

⁴ Ime i prezime glavnog inženjera.

OBRAZAC 5

1. Investitor radova

Fizičko lice _____

_____

(upisati ime i prezime)

Privredno društvo

Naziv _____

_____

Sjedište _____

Pravno lice

Naziv _____

_____

Sjedište _____

Preduzetnik

Naziv _____

_____

Sjedište _____

Oblik svojine:

Privatno _____ 1

Javno _____ 2

(zaokružiti odgovarajući broj)

Porijeklo kapitala:

Domaći _____ 1

Strani _____ 2

(zaokružiti odgovarajući broj)

2. Lokacija objekta

Opština _____

Adresa: _____

_____

3. Naziv objekta

_____

_____

4. Vrsta radova

Novogradnja _____ 1

Rekonstrukcija –
dogradnja/nadogradnja _____ 2

Rekonstrukcija u postojećim
gabaritima _____ 3

(zaokružiti odgovarajući broj)

5. Vrijednost radova u hiljadama eura

_____

6. Površina i zapremina objekta

Bruto površina objekta

_____

Bruto zapremina objekta

_____

7. Sistem građenja objekta

Tradicionalni _____ 1
Polumontažni _____ 2
Montažni _____ 3

(zaokružiti odgovarajući broj)

8. Veličina objekta, prema broju spratova

Ispod zemlje | _____ |
Iznad zemlje | _____ |

(upisati broj spratova i najnižu / najvišu kotu)

9. Instalacije u objektu

Vodovod

Ima _____ 1
Nema _____ 2

(zaokružiti odgovarajući broj)

Kanalizacija

Ima _____ 1
Nema _____ 2

(zaokružiti odgovarajući broj)

Centralno grijanje

Ima _____ 1
Nema _____ 2

(zaokružiti odgovarajući broj)

Lift

Ima _____ 1
Nema _____ 2

(zaokružiti odgovarajući broj)

10. Da li ima stanova u objektu

Da _____ 1
Ne _____ 2

(zaokružiti odgovarajući broj)

12. Stanovi broj korisna površina u m²

Ukupno | ____ | | ____ |

Od toga:

garsonjere i jednosobni

| ____ | | ____ |

2 – sobni | ____ | | ____ |

3 – sobni | ____ | | ____ |

4 – sobni | ____ | | ____ |

5 – sobni | ____ | | ____ |

6 – sobni | ____ | | ____ |

7 – sobni | ____ | | ____ |

2 – sobni | ____ | | ____ |

8 i višesobni | ____ | | ____ |

13. Kuhinja broj

Kuhinja površine 4m² i više | ____ |

Kuhinja površine manje od 4m² | ____ |

14. Korisna površina poslovnog prostora

| _____ |

PROJEKTANT:	INVESTITOR:		
<i>Objekat:</i>	<i>Lokacija:</i>		
<i>Glavni inženjer:</i>	<i>Vrsta tehničke dokumentacije:</i>		
<i>Odgovorni inženjer:</i>	<i>Dio tehničke dokumentacije:</i>	<i>RAZMEJRA:</i>	
<i>Saradnik/ci:</i>	<i>Prilog:</i>	<i>Br.priloga</i>	<i>Br.strane</i>
Datum izrade i M.P ²⁹	Datum revizije i M.P ³⁰		

---

²⁹ Potpis/Pečat projektanta

³⁰ Potpis/Pečat revidenta

Na osnovu člana 81 stav 8 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, ("Službeni list CG", broj 64/17), Ministarstvo održivog razvoja i turizma, donijelo je

PRAVILNIK
O NAČINU VRŠENJA REVIZIJE GLAVNOG PROJEKTA
("Službeni list Crne Gore", br. 018/18 od 23.03.2018)

Član 1

Revizija glavnog projekta vrši se na način propisan ovim pravilnikom.

Član 2

Revizijom glavnog projekta, pored provjere ispunjenosti uslova utvrđenih Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata (u daljem tekstu: Zakon), vrši se i provjera:

- 1) usklađenosti glavnog projekta sa Zakonom, posebnim propisima i pravilima struke u odnosu na pitanja koja nijesu uređena Zakonom;
- 2) kompletnosti projekta;
- 3) namjenskih podloga za temeljenje objekta;
- 4) da li su u glavnom projektu ispravno primijenjeni rezultati dobijeni u podlogama za temeljenje objekta;
- 5) ispravnosti i tačnosti arhitektonskih, odnosno građevinskih rješenja, proračuna mehaničke otpornosti i stabilnosti objekta;
- 6) razrade tehničko-tehnoloških i eksploatacionih karakteristika objekta sa opremom i instalacijama, uključujući energetske karakteristike objekta, ako je objekat zgrada;
- 7) razrade detalja za izvođenje radova obuhvaćenih glavnim projektom, kao i tehničko-tehnološka i organizaciona rješenja za izgradnju objekta;
- 8) razrade priključaka objekta na odgovarajuću saobraćajnu i drugu infrastrukturu i uređenje slobodnih površina;
- 9) tehničkih rješenja za zaštitu objekta i susjednih objekata od požara i eksplozija i druga tehnička rješenja zaštite;
- 10) razrade mjera za sprječavanje ili smanjenje negativnih uticaja objekta na životnu sredinu;
- 11) drugih projekata i elaborata, u skladu sa namjenom objekta;
- 12) dokaza o pravu svojine na zemljištu, odnosno drugom pravu na građenje na zemljištu ili pravu svojine na objektu, odnosno drugom pravu na građenje, ako se radi o rekonstrukciji objekta;
- 13) da li je predviđena faznost građenja objekta i ako jeste, da li je na odgovarajući način određena (da li je obezbijedena podjela na tehničko-tehnološke i funkcionalne cjeline).

Za primarne ugostiteljske objekte revizija obuhvata i provjeru ispunjenosti uslova zahtijevane kategorizacije predmetnog objekta.

Član 3

Privredno društvo, pravno lice, odnosno preduzetnik, koji u skladu sa Zakonom, ima licencu za obavljanje poslova revizije tehničke dokumentacije i stručnog nadzora (u daljem tekstu: Revident), obraća se organu nadležnom za izdavanje tehničkih uslova zahtjevom koji je dat na Obrascu 1 ovog pravilnika, ovjerenim naprednim elektronskim potpisom radi pribavljanja saglasnosti mišljenja i drugih dokaza u skladu sa zakonom.

Član 4

Ako Revident, utvrdi da je neophodna provjera tačnosti numeričkih ili grafičkih rezultata pojedinih djelova glavnog projekta, ili kompletnog glavnog projekta, odnosno da nedostaju traženi dokazi, koji su od uticaja na provjeru ispunjenosti uslova iz člana 2 ovog pravilnika, predložiće investitoru i ovlašćenom inženjeru koji je rukovodio izradom glavnog projekta da obezbijedi dokaze o ispravnosti i tačnosti glavnog projekta.

Revident može, na zahtjev investitora, da izvrši potrebne numeričke i grafičke kontrole glavnog projekta, odnosno da pribavi dokaze koji nedostaju.

Član 5

O izvršenoj reviziji glavnog projekta sačinjava se izvještaj u elektronskom obliku koji potpisuje Revident naprednim elektronskim potpisom.

Izvještaj o reviziji sadrži:

- 1) podatke o nazivu Revidenta, nazivu objekta, namjenu i lokaciju objekta, naziv investitora, naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika koji je izradio glavni projekat (u daljem tekstu: Projektant), broj i datum revizije koji su dati na Obrascu 2 ovog pravilnika;
- 2) akt o imenovanju Revidenta;
- 3) podatke o Revidentu (naziv, sjedište, adresu, registarski broj, djelatnost i šifru djelatnosti);
- 4) licencu Revidenta;
- 5) akt o imenovanju revizora koji je rukovodio revizijom glavnog projekta u cjelini i revizora za svaki posebni dio glavnog projekta;
- 6) podatke o revizoru (ime i prezime, akademsko zvanje);
- 7) licencu revizora koji je rukovodio revizijom glavnog projekta u cjelini i revizora za posebni dio glavnog projekta;
- 8) podatke o projektantu (naziv, sjedište, adresa, matični i registarski broj, djelatnost);
- 9) ime, prezime i akademsko zvanje ovlašćenog inženjera koji je rukovodio izradom glavnog projekta u cjelini i ovlašćenih inženjera koji su izradili dio glavnog projekta;
- 10) naziv glavnog projekta, odnosno naziv dijela glavnog projekta;
- 11) opis i sadržaj svih djelova glavnog projekta;
- 12) tačne konstatacije o usklađenosti, odnosno neusklađenosti glavnog projekta u smislu člana 81 st. 2 i 3 Zakona;
- 13) kopiju plana, list nepokretnosti i druge dokaze u skladu sa zakonom.

Ako organ nadležan za izdavanje tehničkih uslova ne dostavi dokaze potpisane naprednim elektronskim potpisom u roku od 15 dana od dana dostavljanja zahtjeva, Revident u izvještaju prilaže elektronski dokaz potvrde prijema zahtjeva od strane organa nadležnog za izdavanje tehničkih uslova.

Pozitivan izvještaj sadrži i izjavu, koja je data na obrascu u skladu sa posebnim propisom kojim se propisuju obrasci zahtjeva, prijava i izjava u postupku izgradnje objekata, da se na osnovu glavnog projekta može graditi objekat.

Član 6

Usklađenost glavnog projekta sa članom 81 st. 2 i 3 Zakona potvrđuje se naprednim elektronskim potpisom Revidenta, revizora koji rukovodi revizijom glavnog projekta u cjelini i revizora posebnog dijela glavnog projekta koji je revidovao glavni projekat, u skladu sa članom 130 Zakona.

Član 7

Nakon sačinjavanja izvještaja iz člana 5 ovog pravilnika, Revident od organa za tehničke uslove nadležnog za regionalno vodosnadbijevanje, pribavlja dokaz o uređivanju odnosa u pogledu plaćanja posebne naknade na investicije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje regionalno vodosnadbijevanje Crnogorskog primorja.

Do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, Revident od organa za tehničke uslove, nadležnog za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, pribavlja dokaz o uređenju odnosa u pogledu plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

Ako je objekat, u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), oslobođen plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, Revident to konstatuje u izjavi iz člana 5 stav 4 ovog pravilnika.

Član 8

Obrasci 1 i 2 su sastavni dio ovog pravilnika.

Član 9

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika, prestaje da važi Pravilnik o načinu vršenja revizije idejnog i glavnog projekta ("Službeni list CG", broj 30/14).

Član 10

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 101-2798/3-2017
Podgorica, 13. marta 2018. godine
Ministar,
Pavle Radulović, s.r.

OBRAZAC 1

(naziv i sjedište revidenta)

(organ nadležan za postupanje)

Zahtjev za izdavanje mišljenja, saglasnosti ili drugih dokaza u postupku revizije tehničke dokumentacije

(član 82 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“ 064/17))

Obraćam se zahtjevom za izdavanje mišljenja, saglasnosti ili drugih dokaza u postupku revizije tehničke dokumentacije za:

- Građenje novog objekta
 Rekonstrukciju objekta

Namjena objekta

Lokacija objekta

(broj katastarske parcele, katastarska opština, opština)

(broj urbanističke parcele, planski dokument)

Investitor

Uz zahtjev prilažem:

VRSTA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE
1. arhitektonski projekat ☐
2. građevinski projekat ☐
3. elektrotehnički projekat ☐
4. mašinski projekat ☐
5. ostali projekti i elaborati ☐ - _____ - _____ - _____ - _____ - _____ - _____

(mjesto i datum)

(podnosilac zahtjeva)

OBRAZAC 2

(logo, naziv i sjedište Revidenta)	(napredni elektronski potpis Revidenta)
------------------------------------	---

OBJEKAT¹LOKACIJA²INVESTITOR³PROJEKTANT³

BROJ IZVJEŠTAJA:

MJESTO I DATUM:

---

¹ Naziv objekta koji se gradi² Mjesto gradnje, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela ³ Naziv/ime investitora³ Naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika, adresa

1429.

Na osnovu člana 89 stav 5 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", broj 64/17) Ministarstvo održivog razvoja i turizma, donijelo je

PRAVILNIK

O OBLIKU I IZGLEDU TABLE ZA GRAĐENJE OBJEKATA

("Službeni list Crne Gore", br. 070/17 od 27.10.2017)

Član 1

Ovim pravilnikom se propisuju oblik i izgled table sa podacima o investitoru, projektantu, revidentu, izvođaču radova, stručnom nadzoru, ovlašćenom inženjeru koji je rukovodio izradom tehničke dokumentacije, revizoru koji je rukovodio revizijom tehničke dokumentacije, ovlašćenom inženjeru koji rukovodi građenjem i revizoru koji rukovodi stručnim nadzorom, kao i 3D vizuelizaciju objekta odnosno prikaz trase za infrastrukturne objekte.

Član 2

Tabla je pravougaonog oblika (zlatni presjek), trodimenzionalne, plitko-kutijaste forme i zarubljenih uglova. Oblik i izgled table iz člana 1 ovog pravilnika čini sastavni dio ovog pravilnika.

Član 3

Tabla sadrži slijedeće podatke:

- 1) 3D vizuelizaciju objekta, odnosno prikaz trase infrastrukturnog objekta (1/3 površine table u gornjem lijevom uglu);
- 2) naziv, namjena i veličina (spratnost i BGP) objekta;
- 3) broj urbanističke parcele/lokaciju;
- 4) naziv i adresa investitora;
- 5) naziv privrednog društva koje je izradilo tehničku dokumentaciju sa podacima (adresa, telefon i e-mail);
- 6) ime i prezime ovlašćenog inženjera koji je rukovodio izradom cjelokupne tehničke dokumentacije;
- 7) naziv privrednog društva koje je revidovalo tehničku dokumentaciju sa podacima (adresa, telefon i e-mail);
- 8) ime i prezime revizora koji je rukovodio revizijom cjelokupne tehničke dokumentacije;
- 9) naziv izvođača radova sa podacima (adresa, telefon i e-mail);
- 10) ime i prezime ovlašćenog inženjera koje rukovodi građenjem objekta u cjelini;
- 11) naziv privrednog društva koje vrši stručni nadzor nad građenjem objekta u cjelini, sa podacima (adresa, telefon i e-mail);
- 12) ime i prezime revizora koji rukovodi stručnim nadzorom nad građenjem objekta u cjelini;
- 13) datum prijave radova građenja objekta nadležnom inspeksijskom organu i utvrđeni rok za završetak radova (izuzev za složene inženjerske objekte); i
- 14) broj saglasnosti glavnog državnog odnosno glavnog gradskog arhitekta na idejno rješenje.

Na tabli se ne mogu isticati reklamna obilježja.

Član 4

Podaci iz člana 3 ovog pravilnika ispisuju se na tabli blok slovima, boldovanim beserifnim stilom, crne boje.

Član 5

Tabla se izrađuje u tri veličine i to: za složene inženjerske objekte, ostale objekte i za objekte privremenog karaktera:

- 1) tabla dimenzija 250cm x 350cm x 20cm, za složene inženjerske objekte;
- 2) tabla dimenzija 200cm x 280cm x 15cm, za ostale objekte; i
- 3) tabla dimenzija 100cm x 140cm x 5cm, za pomoćne objekte i objekte privremenog karaktera.

Član 6

Tabla se izrađuje od četvrtastih željeznih kutijastih profila i pocinčanog lima, a postavlja na čeličnim nosačima odgovarajuće nosivosti fundiranim u beton.

Član 7

Prednji dio table za složene inženjerske objekte je u boji "RAL 2009 Arancio traffico" (oranž), matirana, otporna na atmosferske uticaje.

Prednji dio table za ostale objekte je u boji "RAL 1023 Giallo traffico" (žuta), matirana, otporna na atmosferske uticaje.

Prednji dio table za pomoćne objekte i objekte privremenog karaktera je u boji "RAL 1023 Giallo traffico" (žuta), matirana, otporna na atmosferske uticaje.

Bočni i zadnji dio table boji se u osnovnom tonu svijetlo sive boje.

Nosači table su u boji "RAL 9006 bianco alluimini" (sivo), matirana, otporna na atmosferske uticaje.

Član 8

Na prednji dio table se postavlja PVC samolepljiva folija (UV otporna, vodootporna, otporna na fizička oštećenja), trajnosti od najmanje tri godine.

Član 9

Tabla se ističe na vidnom i pristupačnom mjestu, u vertikalnoj ravni sa dužom horizontalnom stranom, na desnoj strani od glavnog ulaza u gradilište, neposredno izvan ograde gradilišta i osvjetljava se zasebnim reflektorskim osvjetljenjem.

Tabla se postavlja tako da svojim izgledom i položajem ne utiče na bezbjedno odvijanje saobraćaja.

Član 10

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o obliku i izgledu table sa podacima o izdatoj građevinskoj dozvoli ("Službeni list CG", br. 68/08 i 58/17).

Član 11

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 105-2207/3

Podgorica, 25. oktobra 2017. godine

Ministar,

Pavle Radulović

PRILOG

OBLIK I IZGLED TABLE ZA GRAĐENJE OBJEKTA

<p>3D kolor</p> <p>Prikaz objekta</p>	<p>(Naziv, adresa, telefon i e-mail investitora)</p> <p>(Naziv, adresa, telefon i e-mail privrednog društva koje je izradilo tehničku dokumentaciju i ime i prezime ovlašćenog inženjera koji je rukovodio njenom izradom)</p>
	<p>(Naziv, adresa, telefon i e-mail privrednog društva koje je revidovalo tehničku dokumentaciju i ime i prezime revizora koji je rukovodio njenom revizijom)</p>
	<p>(Naziv, adresa, telefon i e-mail izvođača radova i ime i prezime ovlašćenog inženjera koji rukovodi građenjem objekta u cjelini)</p>
	<p>(Naziv, adresa, telefon i e-mail privrednog društva koje vrši stručni nadzor nad građenjem objekta u cjelini i ime i prezime revizora koji rukovodi stručnim nadzorom nad građenjem objekta u cjelini)</p>
	<p>(Broj i datum rješenja kojim je izdata saglasnost glavnog Državnog odnosno glavnog gradskog arhitekta na idejno rješenje)</p>
<p>Naziv i namjena objekta</p>	
<p>Veličina (spratnost i BGP) objekta</p>	<p>Početak radova</p>
<p>Broj urbanističke parcele</p>	<p>Završetak radova</p>

Na osnovu člana 102 stav 8 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", broj 64/17), Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

PRAVILNIK

O NAČINU VRŠENJA STRUČNOG NADZORA NAD GRAĐENJEM OBJEKATA

("Službeni list Crne Gore", br. 048/18 od 12.07.2018)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način vršenja stručnog nadzora, obavezne faze u toku građenja za koje se radi izvještaj i način izrade i bliža sadržina izvještaja o stručnom nadzoru.

Član 2

Prije početka građenja objekta privredno društvo, pravno lice odnosno preduzetnik, koji u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata (u daljem tekstu: Zakon) ima licencu za obavljanje poslova revizije tehničke dokumentacije i stručnog nadzora (u daljem tekstu: stručni nadzor), na osnovu revidovanog glavnog projekta, definiše obavezne faze građenja za koje je neophodno sačiniti izvještaj i priprema plan prijema radova koji dostavlja investitoru, nadležnom inspekcijском organu i privrednom društvu, pravnom licu odnosno preduzetniku koji gradi objekat (u daljem tekstu: izvođač radova).

Radovi koji se nakon završetka izvođenja ne mogu kontrolisati smatraju se obaveznim fazama iz stava 1 ovog člana.

Član 3

U postupku vršenja stručnog nadzora nad građenjem, fizičko lice odgovarajuće struke (arhitektonske, građevinske, elektro i mašinske), zaposleno kod stručnog nadzora i koje ispunjava uslove shodno članu 125 Zakona (u daljem tekstu: revizor), kontroliše da li se radovi izvode u skladu sa revidovanim glavnim projektom, Zakonom, posebnim propisima i pravilima struke na sljedeći način:

- 1) neposredno na gradilištu od početka do završetka izvođenja pojedinih radova, u mjeri i učestalosti koja osigurava da se u izvođenju neće odstupiti od revidovanog glavnog projekta, Zakona, posebnih propisa i pravila struke u dijelu u kojem su primjenjivi na objekat koji je predmet stručnog nadzora;
- 2) praćenjem i kontrolom izvođenja radova i na drugim mjestima na kojima se izvode radovi za potrebe građenja tog objekta;
- 3) kontrolom da li svaki od izvođača radova, sa kojima je investitor sklopio ugovor o građenju, ispunjava uslove propisane Zakonom i posebnim propisima;
- 4) kontrolom da li privredno društvo, pravno lice odnosno preduzetnik koji je sa izvođačem radova zaključio ugovor o podizvođenju određenih radova ispunjava uslove propisane Zakonom i posebnim propisima;
- 5) kontrolom da li je iskolčavanje objekta obavilo lice registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata za obavljanje tih poslova;
- 6) kontrolom upotrebljivosti građevinskih proizvoda u skladu sa posebnim propisom;
- 7) praćenjem dinamike izvođenja radova i poštovanje ugovorenih rokova;
- 8) sačinjavanjem izvještaja po fazama građenja; i
- 9) vršenjem drugih aktivnosti propisanih Zakonom, ovim pravilnikom i posebnim propisima u dijelu u kojem su primjenjivi na objekat koji je predmet stručnog nadzora.

Dokumentaciju iz stava 1 tač. 2, 3 i 4 ovog člana, izvođač radova dostavlja na zahtjev revizora.

Ako se na objektu izvode radovi većeg obima, stručni nadzor može za jednu vrstu radova imenovati više revizora.

Član 4

U toku vršenja stručnog nadzora u svrhu provjere, odnosno dokazivanja ispunjenosti osnovnih zahtjeva za objekat, odnosno zahtjeva definisanih revidovanim glavnim projektom kao i obaveze provjere građevinskih proizvoda u skladu sa posebnim propisom, revizor:

- 1) kontroliše da li su izvršeni pripremni radovi;
- 2) provjerava da li je iskolčavanje objekta izvršeno u skladu sa revidovanim glavnim projektom;

- 3) kontroliše da li se izvode radovi na objektu u skladu sa revidovanim glavnim projektom;
- 4) ostvaruje saradnju sa projektantom radi obezbjeđenja detalja za nesmetano izvođenje radova i rješavanje drugih pitanja u vezi građenja objekta;
- 5) određuje kontrolno tijelo i način sprovođenja kontrolnih postupaka u slučaju sumnje na kvalitet izvršenih radova ili ugrađenih građevinskih proizvoda, o čemu predhodno obavještava investitora;
- 6) provjerava da li je dokazana upotrebljivost građevinskog proizvoda proizvedenog van gradilišta za potrebe tog objekta;
- 7) provjerava da li je dokazana upotrebljivost građevinskog proizvoda proizvedenog na gradilištu za potrebe tog objekta; i
- 8) odobrava odnosno zabranjuje ugradnju građevinskih proizvoda upisom u građevinski dnevnik.

Prilikom određivanju kontrolnog tijela iz stava 1 tačka 5 ovog člana, stručni nadzor bira za obavljanje poslova ocjene i provjere postojanosti svojstava građevinskih proizvoda imenovano tijelo koje ispunjava zahtjeve utvrđene propisima o građevinskim proizvodima koje je nezavisno i nepristrasno u odnosu na planirane postupke.

Član 5

U slučaju da u toku vršenja stručnog nadzora, revizor prestane da obavlja poslove stručnog nadzora nad građenjem, revizoru koji rukovodi stručnim nadzorom nad građenjem objekta u cjelini (u daljem tekstu: glavni revizor), dostavlja izvještaj o vršenju stručnog nadzora nad građenjem do dana prestanka vršenja stručnog nadzora, sačinjen u skladu sa ovim pravilnikom kao i svu dokumentaciju, potrebnu za sačinjavanje narednih izvještaja za pojedine vrste radova i konačnog izvještaja.

U slučaju da glavni revizor prestane da obavlja poslove stručnog nadzora, odgovornom licu stručnog nadzora dostavlja izvještaj o vršenju stručnog nadzora nad građenjem do dana prestanka vršenja stručnog nadzora, sačinjen u skladu sa ovim pravilnikom kao i svu dokumentaciju, potrebnu za sačinjavanje narednih izvještaja za pojedine vrste radova i konačnog izvještaja.

Ako stručni nadzor prestane da obavlja poslove stručnog nadzora, dostavlja investitoru izvještaj o vršenju stručnog nadzora nad građenjem do dana prestanka vršenja stručnog nadzora, sačinjen u skladu sa ovim pravilnikom kao i svu dokumentaciju, potrebnu za sačinjavanje narednih izvještaja za pojedine vrste radova i konačnog izvještaja, a koji dostavlja i novom stručnom nadzoru.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, stručni nadzor dostavlja izvještaj o vršenju stručnog nadzora nad građenjem do dana prestanka vršenja stručnog nadzora i nadležnom inspeksijskom organu.

Član 6

U toku vršenja stručnog nadzora, određuje se način otklanjanja nedostataka, odnosno nepravilnosti nastalih tokom građenja objekta, ako dokumentacijom o ispitivanjima određenih dijelova objekta radi provjere odnosno dokazivanja ispunjenosti osnovnih zahtjeva za objekat predviđenih revidovanim glavnim projektom, nije dokazana usaglašenost, odnosno kvalitet objekta, njegovih dijelova, proizvoda, opreme i/ili postrojenja, na sljedeći način:

- 1) određivanjem načina sprovođenja postupaka kojima se može utvrditi stvarno stanje u odnosu na usaglašenost odnosno kvalitet ugrađenih dijelova objekata, građevinskih i drugih proizvoda, opreme i/ili postrojenja;
- 2) određivanjem računске ili druge provjere ispunjavanja propisanih zahtjeva za objekat pri čemu se uzima u obzir stvarno stanje u odnosu na usaglašenost, odnosno kvalitet ugrađenih dijelova objekta, građevinskih i drugih proizvoda, opreme i/ili postrojenja; i/ili
- 3) drugim primjerenim načinom kojim se može utvrditi zatečeno stvarno izvedeno stanje objekta (neposrednim uvidom, uvidom u dokumentaciju objekta, uzimanjem i ispitivanjem uzoraka sklopova objekta i proračunima) u svrhu upoređivanja sa svojstvima koje mora imati objekat odnosno njegovi dijelovi.

Prilikom određivanja kontrolnog tijela iz stava 1 tačka 1 ovog člana, glavni revizor za obavljanje poslova ocjene i provjere postojanosti svojstava građevinskih proizvoda bira imenovano tijelo koje ispunjava zahtjeve utvrđene propisima o građevinskim proizvodima koje je nezavisno i nepristrasno u odnosu na tražene postupke.

Član 7

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem, u svrhu otklanjanja nedostataka, odnosno nepravilnosti građenja, zabranjuje se izvođenje, odnosno nastavak izvođenja radova, ako izvođač radova ne ispunjava ili prestane da ispunjava uslove propisane Zakonom i posebnim propisom.

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem, radi otklanjanja nedostataka odnosno nepravilnosti, zabranjuje se rukovođenje građenjem, odnosno rukovođenjem pojedinim vrstama radova, ako ovlašćeni inženjer ne ispunjava ili prestane da ispunjava uslove propisane Zakonom i posebnim propisom.

Zabrana iz st. 1 i 2 ovog člana, upisuju se u građevinski dnevnik odmah nakon utvrđivanja činjenica.

Nakon upisane zabrane treba da se obezbijedi objekat odnosno dio objekta na kojem se građenje obustavlja.

Izvođenje radova, vođenje građenja i vođenje pojedinih vrsta radova smije se nastaviti nakon što revizor utvrdi da li su nedostaci odnosno nepravilnosti građenja objekta otklonjene i upiše u građevinski dnevnik prestanak zabrane građenja, odnosno prestanak zabrane vođenja građenja ili vođenja pojedinih vrsta radova.

Član 8

U vršenju stručnog nadzora radi otklanjanja nedostataka odnosno nepravilnosti građenja, zabranjuje se izvođenje, odnosno nastavak izvođenja radova u slučaju da iskolčavanje objekta nije izvršeno u skladu sa revidovanim glavnim projektom.

Ako izvođač radova ne izvodi radove na objektu u skladu sa revidovanim glavnim projektom, zabraniće se izvođenje radova na objektu, upisom u građevinski dnevnik.

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem u slučaju iz člana 6 stav 1 ovog pravilnika, do završetka otklanjanja nedostataka odnosno nepravilnosti građenja, zabraniće se izvođenje radova na objektu odnosno nastavak izvođenja pojedinih vrsta radova nakon što se ocijeni da:

- nastavak građenja odnosno izvođenja pojedinih vrsta radova može ugroziti ili onemogućiti sprovođenje postupaka iz člana 6 stav 1 ovog pravilnika,
- je ugrožena stabilnost objekta koji se gradi, stabilnost susjednih objekata i/ili zemljišta, i/ili
- je moguće ugrožavanje života i zdravlja ljudi ili javnog interesa.

Zabrane iz st. 1 i 2 ovog člana se upisuju u građevinski dnevnik odmah nakon utvrđivanja činjenica.

Nakon upisane zabrane treba da se obezbijedi objekat odnosno dio objekta na kojem se građenje obustavlja.

Izvođenje radova se nastavlja nakon što se utvrdi da su nedostaci, odnosno nepravilnosti građenja objekta otklonjeni i u građevinski dnevnik upisan prestanak zabrane građenja odnosno izvođenja pojedinih vrsta radova.

Član 9

Izvještaj stručnog nadzora o izvršenom stručnom nadzoru na pojedinim fazama građenja objekta sačinjava se u elektronskom obliku koji se potpisuje naprednim elektronskim potpisom i sadrži:

- 1) naslovnu stranu (naziv stručnog nadzora; naziv objekta ili njegovog dijela; namjenu i lokaciju objekta; naziv investitora; naziv izvođača radova) - Obrazac 1;
- 2) podatke o izvođaču radova (naziv, sjedište, adresa, matični i registarski broj, djelatnost);
- 3) ime, prezime i akademsko zvanje ovlašćenog inženjera koji je rukovodio građenjem objekta u cjelini i ovlašćenih inženjera koji su rukovodili izvođenjem pojedinih vrsta radova na građenju objekta, zavisno od namjene objekta, na osnovu arhitektonskog, građevinskog, elektro odnosno mašinskog projekta;
- 4) broj prijave građenja;
- 5) opis vrste radova;
- 6) podatke o projektantu i revidentu;
- 7) izvještaje o sprovođenju kontrolnih ispitivanja i drugih kontrolnih postupaka u pogledu ocjene i provjere svojstava odnosno dokazivanja kvaliteta određenih dijelova objekta odnosno faze objekta;
- 8) zapažanja o nepravilnostima uočenim u toku građenja faze objekta, kao i o nedostacima tokom građenja i njihovom otklanjanju;
- 9) zapažanje o eventualno neizvedenim radovima koji su predviđeni revidovanim glavnim projektom, a koji nemaju uticaja na upotrebu objekta;
- 10) izjavu ovlašćenog inženjera koji rukovodi izvođenjem pojedinih vrsta radova na građenju objekta, datu na obrascu u skladu sa propisom kojim se uređuju obrasci zahtjeva, prijava, obavještenja i izjave u oblasti izgradnje objekata; i
- 11) druge podatke u vezi sa vršenjem stručnog nadzora zavisno od vrste objekta i izvedenim radovima.

Uz izvještaj stručnog nadzora na pojedinim fazama građenja objekta prilažu se sljedeći dokumenti:

- 1) akt o imenovanju stručnog nadzora koji sadrži podatke o stručnom nadzoru (naziv, sjedište, adresa, matični i registarski broj, djelatnost);
- 2) licencu stručnog nadzora;

- 3) akt o imenovanju glavnog revizora i revizora, koji sadrži ime, prezime i akademsko zvanje revizora;
- 4) licence revizora iz tačke 3 ovog stava; i
- 5) dokaz o osiguranju od profesionalne odgovornosti stručnog nadzora.

Izveštaj stručnog nadzora na pojedinim fazama građenja objekta priprema glavni revizor na osnovu izvještaja za pojedine vrste radova koji su sastavni dio ovog izvještaja.

Član 10

Konačni izvještaj stručnog nadzora o izvršenom stručnom nadzoru nad građenjem objekta ili njegovog dijela, sačinjava se u elektronskom obliku potpisanom od strane stručnog nadzora naprednim elektronskim potpisom i sadrži:

- 1) naslovnu stranu (naziv stručnog nadzora; naziv objekta ili njegovog dijela; namjenu i lokaciju objekta; naziv investitora; naziv izvođača radova) - Obrazac 1;
- 2) podatke o izvođaču radova (naziv, sjedište, adresa, matični i registarski broj, djelatnost);
- 3) ime, prezime i akademsko zvanje ovlašćenog inženjera koji je rukovodio građenjem objekta u cjelini i ovlašćenih inženjera koji su rukovodili izvođenjem pojedinih radova na građenju objekta, zavisno od namjene objekta, na osnovu arhitektonskog, građevinskog, elektro odnosno mašinskog projekta;
- 4) broj prijave građenja;
- 5) kraći opis objekta (vrste radova);
- 6) podatke o projektantu i revidentu;
- 7) izvještaje o sprovođenju kontrolnih ispitivanja i drugih kontrolnih postupaka u pogledu ocjene i provjere svojstava odnosno dokazivanja kvaliteta određenih dijelova objekta odnosno objekta u cjelini;
- 8) zapažanja o nepravilnostima uočenim u toku građenja, kao i o nedostacima tokom građenja i njihovom otklanjanju kao i o njihovom uticaju na upotrebu objekta;
- 9) podatke o vođenju, objedinjavanju i čuvanju građevinskog dnevnika;
- 10) izvještaje o izmjenama revidovanog glavnog projekta nastalim tokom izvođenja radova;
- 11) izvještaj o sprovedenom probnom radu, ako je sproveden;
- 12) izvještaj o probnom opterećenju, ako je sproveden;
- 13) zapažanje o eventualno neizvedenim radovima koji su predviđeni revidovanim glavnim projektom, a koji nemaju uticaja na upotrebu objekta;
- 14) druge podatke u vezi sa vršenjem stručnog nadzora zavisno od vrste objekta i izvedenim radovima (uvođenje u posao, primopredaja radova i dokumentacije i sl.);
- 15) izjavu o cjelovitosti i međusobnoj usklađenosti stručnog nadzora;
- 16) izjava stručnog nadzora da je objekat izveden u skladu sa revidovanim glavnim projektom, odnosno projektom izvedenog objekta, Zakonom i posebnim propisima i da je podoban za upotrebu;
- 17) obavezu investitora da, u zavisnosti od karakteristika tla i objekta, u određenom roku vrši odgovarajuća osmatranja ponašanja tla i objekta;
- 18) obavezu investitora da, u zavisnosti od vrste objekta, u određenom roku vrši odgovarajuća osmatranja uticaja objekta na životnu sredinu; i
- 19) obavezu investitora da o rezultatima osmatranja iz stava 1 tač. 17 i 18 ovog člana i preduzetim mjerama obavještava nadležni inspekcijski organ.

Uz konačni izvještaj prilažu se sljedeći dokumenti:

- 1) akt o imenovanju stručnog nadzora koji sadrži podatke o stručnom nadzoru (naziv, sjedište, adresa, matični i registarski broj, djelatnost);
- 2) licencu stručnog nadzora;
- 3) akt o imenovanju glavnog revizora i revizora, koji sadrži ime, prezime i akademsko zvanje revizora;
- 4) licence revizora iz tačke 3 ovog stava;
- 5) dokaz o osiguranju od profesionalne odgovornosti stručnog nadzora;
- 6) izjavu ovlašćenog inženjera koji rukovodi građenjem objekta u cjelini, datu na obrascu u skladu sa propisom kojim se uređuju obrasci zahtjeva, prijava, obavještenja i izjave u oblasti izgradnje objekata;
- 7) zapisnike nadležnih inspekcijskih organa, koji su u skladu sa posebnim propisima obavezni, a u kojima je konstatovano da je objekat izgrađen u skladu sa revidovanim glavnim projektom, odnosno projektom izvedenog stanja; i

---

8) elaborat originalnih terenskih podataka izvedenog stanja ovjeren od strane registrovane geodetske organizacije.

Konačni izvještaj priprema glavni revizor koji je bio imenovan u trenutku završetka građenja objekta na osnovu izvještaja za pojedine vrste radova koji su sastavni dio konačnog izvještaja i zapisnika o primopredaji radova i dokumentacije od prethodnih revizora.

Istinitost i tačnost izjava, podataka, izvještaja potvrđuje revizor odnosno glavni revizor naprednim elektronskim potpisom konačnog izvještaja.

Konačni izvještaj potpisuje naprednim elektronskim potpisom i odgovorno lice u privrednom društvu koje je obavljalo poslove stručnog nadzora.

Član 11

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o sadržini i načinu i postupku vršenja stručnog nadzora ("Službeni list CG", broj 6/09).

Član 12

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 101-1459/4
Podgorica, 5. jula 2018. godine
Ministar,
Pavle Radulović, s.r.

<p>(logo, naziv i sjedište stručnog nadzora)</p>	<p>(elektronski potpis stručnog nadzora)</p>
--	--

KONAČNI IZBJEŠTAJ / IZVJEŠTAJ ZA _____ FAZU GRAĐENJA

OBJEKAT¹

NAMJENA OBJEKTA²

LOKACIJA³

INVESTITOR⁴

IZVOĐAČ RADOVA⁵

BROJ IZVJEŠTAJA:

MJESTO I DATUM:

¹ Naziv objekta koji se gradi

² Namjena shodno tehničkoj dokumentaciji

³ Mjesto gradnje, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

⁴ Ime fizičkog lica odnosno naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika, adresa

⁵ Naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika, adresa

Na osnovu člana 95 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17,44/18 i 63/18), Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

PRAVILNIK

O NAČINU VOĐENJA I SADRŽINI GRAĐEVINSKOG DNEVNIKA I GRAĐEVINSKE KNJIGE

("Službeni list Crne Gore", br. 068/18 od 19.10.2018)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način vođenja i sadržina građevinskog dnevnika i građevinske knjige.

Član 2

Građevinski dnevnik je dokument kojim se evidentiraju dnevne aktivnosti na građenju objekta i kojim se dokazuje usklađenost uslova i načina građenja objekta, odnosno izvođenja pojedinih radova na osnovu revidovanog glavnog projekta, Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (u daljem tekstu: Zakon), posebnih propisa i pravila struke.

Građevinska knjiga je dokument koji služi za obračun izvršenih radova i sadrži količine izvršenih radova, kontrolisane i potpisane od strane privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika koji vrši stručni nadzor nad građenjem objekta (u daljem tekstu: stručni nadzor), jedinične mjere, jedinične cijene, obračunske nacрте u skladu sa ugovorenim predmjerom i predračunom.

Član 3

Građevinski dnevnik i građevinska knjiga treba da se vode za objekat koji se gradi na osnovu prijave građenja, odnosno složenog inženjerskog objekta koji se gradi na osnovu građevinske dozvole.

Član 4

Građevinski dnevnik i građevinska knjiga tokom građenja objekta, treba da budu na gradilištu i dostupni investitoru, revizorima, ovlašćenim inženjerima i nadležnim inspekcijskim organima.

Original građevinskog dnevnika i građevinske knjige izvođač čuva trajno.

Kopija građevinskog dnevnika i građevinske knjige treba da se dostavi investitoru sa konačnim izvještajem o vršenju stručnog nadzora, koji se čuvaju trajno.

Član 5

Građevinski dnevnik vodi se tokom građenja za objekat u cjelini i vodi se od dana izvođenja pripremnih radova na objektu do završetka svih radova i stavljanja objekta u upotrebu.

Izvođač radova može da vodi i posebni građevinski dnevnik za pojedinačne faze, odnosno tehničke i/ili funkcionalne cjeline koje su sastavni dio objekta u cjelini (most, tunel, dionica puta, djelovi turističkog naselja), odnosno za izvođenje pojedinih vrsta radova na: izradi tehničkih i/ili funkcionalnih sklopova van mjesta ugradnje, ugradnji opreme, radovima izvođača pojedinih vrsta radova na građenju objekta, i/ili za radove koji zahtijevaju specifičnu organizaciju građenja.

Posebni građevinski dnevnik iz stava 2 ovog člana je sastavni dio građevinskog dnevnika iz stava 1 ovog člana.

Član 6

Građevinski dnevnik za građenje objekta u cjelini sadrži sljedeće:

- 1) podatke o izvođaču radova (naziv i sjedište, registarski broj, broj i datum izdavanja licence);
- 2) podatke o investitoru (naziv i sjedište, odnosno ime i adresu);
- 3) naziv objekta;
- 4) broj i datum prijave građenja, odnosno građevinske dozvole u skladu sa kojom se objekat gradi;
- 5) vrstu objekta koji se gradi;
- 6) podatke o ovlašćenom inženjeru koji rukovodi građenjem objekta u cjelini (u daljem tekstu: glavni inženjer) (ime i prezime i broj i datum izdavanja licence)
- 7) podatke o stručnom nadzoru (naziv i sjedište, registracioni broj, broj i datum izdavanja licence);

- 8) podatke o revizoru koji rukovodi stručnim nadzorom objekta u cjelini (u daljem tekstu: glavni revizor) (ime i prezime, broj i datum izdavanja licence);
- 9) podatke o ostalim revizorima na objektu (ime i prezime, broj i datum izdavanja licence);
- 10) datum početka odnosno datum završetka vođenja građevinskog dnevnika;
- 11) popis svih izvođača pojedinih vrsta radova na građenju objekta sa podacima (naziv i sjedište, registarski broj, broj i datum izdavanja licence) i broj i datum ugovora zaključenih sa izvođačima za pojedine vrste radova; i
- 12) popis posebnih dijelova građevinskog dnevnika iz člana 5 stav 2 ovog pravilnika.

Član 7

Građevinski dnevnik iz člana 5 stav 2 ovog pravilnika, sadrži sljedeće:

- 1) podatke o izvođaču radova (naziv i sjedište, registarski broj, broj i datum izdavanja licence);
- 2) podatke o investitoru (ime/naziv i adresu/sjedište);
- 3) naziv objekta,
- 4) naziv pojedinačne faze, tehničkog i/ili funkcionalnog sklopa odnosno vrste radova;
- 5) podatke o ovlaštenom inženjeru koji rukovodi građenjem pojedinačne faze, tehničkog i/ili funkcionalnog sklopa odnosno vrste radova (u daljem tekstu: ovlašćeni inženjer) (ime i prezime i broj i datum izdavanja licence);
- 6) podatke o stručnom nadzoru (naziv i sjedište, registracioni broj, broj i datum izdavanja licence);
- 7) podatke o revizoru koji rukovodi stručnim nadzorom pojedinačne faze, tehničkog i/ili funkcionalnog sklopa odnosno vrste radova;
- 8) podatke o svim revizorima na pojedinačnoj fazi, tehničkom i/ili funkcionalnom sklopu odnosno vrsti radova (ime i prezime, broj i datum izdavanja licence); i
- 9) datum početka odnosno datum završetka vođenja posebnog dijela građevinskog dnevnika; i
- 10) popis svih izvođača pojedinih vrsta radova na građenju pojedinačne faze, tehničkog i/ili funkcionalnog sklopa odnosno vrste radova sa podacima (naziv i sjedište, registarski broj, broj i datum izdavanja licence) i broj i datum ugovora zaključenih sa izvođačima za pojedine vrste radova.

Član 8

Glavni inženjer odnosno ovlašćeni inženjer iz člana 11 stava 3 ovog pravilnika, u građevinski dnevnik treba da unese sljedeće podatke:

- 1) datum unošenja podataka;
- 2) o vremenskim prilikama (temperatura, padavine i drugo);
- 3) o radnom vremenu;
- 4) o angažovanim licima i mehanizaciji;
- 5) o datumu dostavljanja revidovanog glavnog projekta na osnovu kojeg se gradi objekat kao i podatke o izmjenama revidovanog glavnog projekta;
- 6) o isporuci i porijeklu građevinskih proizvoda i opreme koja se ugrađuje sa dokazima o njihovoj uporabljivosti;
- 7) o drugim okolnostima koje su od značaja za izvođenje radova (kontrola uslova i ispravnosti izvođenja radova);
- 8) o postojanju dokaza o upotrebljivosti ugrađenih građevinskih proizvoda, instalacija i opreme, izdatog od strane ovlašćenog lica;
- 9) o vrsti i položaju radova koji se izvode (pozicija radova);
- 10) o orijentacionom obimu izvršenih pojedinih radova;
- 11) o izvršenoj kontroli radova koji su prethodili radovima koji se izvode (kote dna temelja, temeljna jama, podaci o pregledu iskopa temelja, vrsti materijala, predviđenoj nosivosti kao i podaci o sastavu tla ispod kote dna temelja, podaci o ispitivanju nosivosti tla, vlažnost i stepen nabijenosti podloga, oplata, armatura i drugo);
- 12) o načinu ugrađivanja odgovarajućih materijala i proizvoda (ručno, uz primjenu odgovarajuće mehanizacije i drugo);
- 13) o načinu obezbjeđenja zaštite već izvedenih radova (njegovanje betona, zaštita od padavina i drugo);

- 14) o uzorcima materijala koji su dostavljeni na kontrolu sa oznakom pozicija radova na koje se odgovarajući uzorak odnosi;
- 15) o nedostacima ili greškama u revidovanom glavnom projektu, na osnovu koje se izvode radovi;
- 16) o nepredviđenim okolnostima koje zahtijevaju izmjenu revidovanog glavnog projekta, odnosno povećan obim ugovorenih radova ili izvođenje viška radova i naknadnih radova (nepredviđena svojstva tla, aktiviranje klizišta, arheološki nalazi i dr.);
- 17) o iskolčenju objekta;
- 18) o izmjenama revidovanog glavnog projekta;
- 19) o promjenama učesnika u građenju tokom građenja objekta;
- 20) o promjenama tokom izvođenja pojedinih radova, odmah po nastanku tih promjena; i
- 21) o izvršenom inspekcijskom nadzoru gradilišta i osnovnim nalazima i nalozima inspekcijskih organa, sa naznakom mjera koje po tim nalozima treba preduzeti.

U građevinski dnevnik prilažu se i pisana dokumentacija dostavljena od investitora, projektanta, revizora koji vrši stručni nadzor i nadležnog inspektora.

Ovlašćeni inženjer u građevinski dnevnik unosi podatke i zapažanja iz stava 1 ovog člana, koji se odnose na radove kojima on rukovodi.

Član 9

Glavni inženjer odnosno ovlašćeni inženjer iz člana 11 stav 3 ovog pravilnika, pored podataka iz člana 8 ovog pravilnika, u građevinski dnevnik treba da unese i dopunske podatke o promjenama nastalim u toku građenja koje se naročito odnose na:

- 1) izmjene prostornog i funkcionalnog obuhvata gradilišta (završetak gradnje pojedinih objekata i njihovo izdvajanje iz gradilišta, uključivanje novih objekata, promjena namjene pojedinih objekata i drugo);
- 2) promjene investitora, u cjelini ili za pojedine objekte;
- 3) angažovanje i početak rada izvođača pojedinih radova i lica koja rukovode tim radovima;
- 4) promjene u angažovanju lica za vršenje stručnog nadzora nad građenjem (lice koje vrši stručni nadzor, lice koje vrši stručni nadzor za posebne radove); i
- 5) druge podatke koji se odnose na međusobne odnose investitora, izvođača radova i drugih zainteresovanih subjekata (pitanja rada van redovnog radnog vremena, režijski troškovi, vanredni troškovi i drugo).

Član 10

Glavni revizor, odnosno revizor iz člana 12 stav 1 ovog pravilnika, treba da unese u građevinski dnevnik podatke, zapažanja i naloge koji se odnose na:

- 1) utvrđivanje usklađenost iskolčenja sa revidovanim glavnim projektom i odobrava početak izvođenja radova na objektu;
- 2) ocjenu usklađenosti pregledanih izvedenih radova sa zahtjevima iz revidovanog glavnog projekta, zakona i posebnih propisa;
- 3) određivanje sprovođenja kontrolnih postupaka i na druge podatke koji su u vezi sa sprovođenjem kontrolnih postupaka;
- 4) podatke o rezultatima kontrolnih postupaka sa komentarom o usklađenosti tih rezultata sa rezultatima koji se očekuju prema revidovanom glavnom projektu;
- 5) mjere koje preduzima u skladu sa pravilnikom kojim se uređuje način vršenja stručnog nadzora, kojima odobrava ili zabranjuje nastavak radova, odnosno odobrava ili određuje način otklanjanja utvrđenih nepravilnosti;
- 6) prijem pojedinačnih faza građenja;
- 7) obavještavaje nadležnog inspekcijskog organa o početku prijema određene faze građenja;
- 8) uslove i postupak izmjene revidovanog glavnog projekta;
- 9) dopunsku tehničku i drugu dokumentaciju koja je dostavljena izvođaču radova;
- 10) rok i dinamiku izvođenja radova;
- 11) komentar na primjedbe i zapažanja koja su u građevinski dnevnik upisala lica, koja shodno ovom pravilniku, imaju ovlašćenje da vrše upis u građevinski dnevnik;
- 12) obavještavanje nadležnog inspekcijskog organa o građenju objekta suprotno revidovanom glavnom projektu, zakonu, posebnim propisima i pravilima struke;

13) druge primjedbe i zapažanja koja smatra korisnim za usmjeravanje daljeg procesa građenja.

Revizor za pojedine radove na građenju objekta unosi podatke i zapažanja iz stava 1 ovog člana, koji se odnose na radove nad kojima on vrši stručni nadzor.

Projektant i revident u građevinski dnevnik, unose svoja zapažanja, mišljenja, detalje ili izjave, ukoliko je to glavni revizor tražio.

Član 11

Građevinski dnevnik vodi se u obliku povezane i pečatom izvođača radova i stručnog nadzora ovjerene sveske sa dvostruko numerisanim stranama (original i kopija).

Građevinski dnevnik vodi glavni inženjer izvođača radova.

Posebni dio građevinskog dnevnika vodi ovlašćeni inženjer koji rukovodi izvođenjem pojedinih radova na građenju objekta.

Posebni djelovi građevinskog dnevnika iz stava 3 ovog člana, ovjeravaju se i potpisom glavnog inženjera i glavnog revizora.

Upis podataka u građevinski dnevnik vrši se hemijskom olovkom.

Član 12

Podaci koji se unose u građevinski dnevnik ovjeravaju se potpisom glavnog inženjera i glavnog revizora, odnosno u posebne djelove građevinskog dnevnika ovjeravaju se potpisom ovlašćenog inženjera iz člana 11 stav 3 ovog pravilnika i revizora odgovornog za vršenje stručnog nadzora radova za koje se vodi poseban dio građevinskog dnevnika.

Podaci upisani u građevinski dnevnik, ne mogu se brisati, ispravljati, naknadno mijenjati, ni dopunjavati.

Izmjene i dopune podataka upisanih u građevinski dnevnik, vrše se isključivo kao novi upisi, uz obavezno navođenje datuma upisa.

Upis odgovarajućih podataka i zapažanja u građevinski dnevnik mogu da vrše glavni inženjer, ovlašćeni inženjer, glavni revizor i revizor iz stava 1 ovog člana.

Član 13

Građevinska knjiga vodi se za gradilište u cjelini.

Podaci koji se unose u građevinsku knjigu ovjeravaju se potpisom glavnog inženjera i glavnog revizora i pečatom stručnog nadzora i izvođača radova.

Izuzetno od stava 1 ovoga člana, građevinska knjiga može posebno da se vodi i za pojedinačne faze, odnosno tehničke i/ili funkcionalne cjeline koje su sastavni dio objekta u cjelini (most, tunel, dionica puta, djelovi turističkog naselja i drugo), odnosno za izvođenje pojedinih vrsta radova na: izradi tehničkih i/ili funkcionalnih sklopova van mjesta ugradnje, ugradnji opreme, radovima pojedinih izvođača radova i drugo, i/ili za radove koji zahtijevaju specifičnu organizaciju građenja.

Građevinska knjiga se vodi od dana početka pripremnih radova do dana završetka građenja objekta.

Upis odgovarajućih podataka u građevinsku knjigu vrši glavni inženjer.

Član 14

Građevinska knjiga se vodi u obliku povezane sveske sa dvostruko numerisanim stranama (original i kopija) koja je ovjerena pečatom izvođača radova i stručnog nadzora.

Upis podataka u građevinsku knjigu vrši se hemijskom olovkom, a ispravka se vrši povlačenjem crte preko pogrešnog upisa, nakon čega se unosi ispravka sa potpisom glavnog inženjera.

Član 15

U građevinsku knjigu unose se sljedeći podaci:

- 1) datum unošenja podataka;
- 2) obim radova po pozicijama;
- 3) opis izvršenih radova sa potrebnim skicama;
- 4) obračunske skice;
- 5) posebne i značajne detalje u vezi izvođenja radova;
- 6) izmjene projekta (datum i ime lica koje je naložilo izmjene); i

7) o drugim okolnostima pod kojima se izvode radovi, a od značaja su za sagledavanje i kontrolu obračuna obima i uslova izvođenja radova.

Član 16

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o sadržini i načinu vođenja građevinskog dnevnika, građevinske knjige i knjige inspekcije ("Službeni list CG", broj 81/08).

Član 17

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 101-745/7

Podgorica, 15. oktobra 2018. godine

Ministar,

Pavle Radulović, s.r.

333.

Na osnovu člana 106 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", broj 64/17) Ministarstvo održivog razvoja i turizma, donijelo je

PRAVILNIK

O NAČINU I POSTUPKU OSMATRANJA TLA I OBJEKTA U TOKU GRAĐENJA I UPOTREBE

("Službeni list Crne Gore", br. 018/18 od 23.03.2018)

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuje se način i postupak osmatranja ponašanja tla i objekta u toku građenja i upotrebe objekta.

Član 2

Osmatranje ponašanja tla i objekta, u smislu ovog pravilnika, obuhvata provjeru ponašanja tla i objekta registrovanjem početnih stanja i praćenje promjena tla i objekta koji nastaju u toku građenja i tokom upotrebe objekta.

Osmatranje ponašanja tla i objekta se vrši vizuelnim opažanjem ili vizuelnim opažanjem i mjerenjem pomoću instrumenata.

Način osmatranja ponašanja tla i objekta, u zavisnosti od vrste objekta i lokacije na kojoj se gradi, utvrđuje se u projektu osmatranja ponašanja tla i objekta koji je sastavni dio revidovanog glavnog projekta.

Član 3

Osmatranjem ponašanja tla obuhvata se tlo na kome se objekat nalazi, odnosno u kojem se objekat nalazi i tlo u sadejstvu sa objektom.

Osmatranje ponašanja tla počinje prije ili za vrijeme pripremnih radova.

Osmatranje ponašanja objekta počinje u toku izvođenja temelja.

Istovremeno sa osmatranjem ponašanja tla i objekta vrši se i osmatranje klimatskih, hidroloških, geoloških i drugih faktora u zoni objekta koji su utvrđeni u projektu za osmatranje ponašanja tla i objekta.

Član 4

Projekat osmatranja ponašanja tla i objekta sadrži naročito:

- 1) projektni zadatak;
- 2) predmet osmatranja i koncesiju ponašanja tla i objekta;
- 3) program, metode i obim osmatranja tla i objekata;
- 4) projekat geodetskih radova osmatranja;
- 5) mjerna mjesta, instrumente za mjerenje, plan i program mjerenja;
- 6) serije osmatranja i vremenski plan osmatranja u toku građenja i upotrebe objekta;
- 7) način obrade mjerenja, prikazivanja rezultata i formiranja dokumentacije o osmatranjima;
- 8) kriterijume za upoređivanje rezultata mjerenja sa dozvoljenim vrijednostima;
- 9) zahtjeve za održavanje mjernih mjesta i instrumenata u periodu osmatranja;
- 10) način praćenja i prikaza rezultata osmatranja ponašanja tla i objekta;
- 11) tehničke uslove realizacije projekta, predmjer i predračun radova.

Član 5

Rezultati osmatranja ponašanja tla i objekta služe za ocjenu stanja tla i objekta, za blagovremeno ustanovljavanje tendencija promjena ponašanja tla i objekta i zajedno sa drugim faktorima, za utvrđivanje uzroka nepredviđenog ponašanja tla i objekta i određivanje potrebnih mjera za obezbjeđenje sigurnosti objekta u toku građenja i upotrebe.

Kada rezultati osmatranja ponašanja tla i objekta u toku građenja dostižu granične vrijednosti utvrđene revidovanim glavnim projektom, odnosno vrijednosti utvrđene kriterijumima ustanovljenim u projektu osmatranja tla i objekta, stručni nadzor o tome obavještava investitora objekta, koji obezbjeđuje stručnu ocjenu ponašanja tla i ugroženih objekata, uputstva za dalja osmatranja i/ili za preduzimanje mjera za obezbjeđenje sigurnosti objekta.

Kada rezultati osmatranja ponašanja tla i objekta u toku upotrebe dostignu granične vrijednosti utvrđene revidovanim glavnim projektom, odnosno vrijednosti utvrđene kriterijumima ustanovljenim u projektu osmatranja tla i objekta, vlasnik objekta obezbjeđuje stručnu ocjenu ponašanja tla i ugroženih objekata, obezbjeđuje dalje osmatranje tla i objekata i/ili preduzima mjere za obezbjeđenje sigurnosti objekta.

Član 6

Ako rezultati osmatranja ponašanja tla i objekta ukazuju na mogućnost oštećenja, rušenja objekta ili ugrožavanja stabilnosti i sigurnosti susjednih objekata, investitor, odnosno vlasnik objekta obezbjeđuje izradu projekta za radove na sanaciji objekta, tla ili objekta i tla, i o rezultatima osmatranja i preduzetim mjerama obavještava nadležni inspekcijski organ.

Član 7

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o sadržini i načinu osmatranja tla i objekta u toku građenja i upotrebe objekta ("Službeni list RCG", broj 54/01).

Član 8

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 101-3053/3-2017

Podgorica, 13. marta 2018. godine

Ministar,

Pavle Radulović, s.r.

Na osnovu člana 160 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, broj 64/17), Ministarstvo održivog razvoja i turizma, donijelo je

PRAVILNIK

O NAČINU ISPITIVANJA, NAČINU IZRADE I SADRŽAJU ANALIZE STATIČKE I SEIZMIČKE STABILNOSTI BESPRAVNOG OBJEKTA POVRŠINE DO 500 m² ("Službeni list Crne Gore", br. 84/17 od 15.12.2017)

Predmet

Član 1

Ispitivanje, način izrade i sadržaj analize statičke i seizmičke stabilnosti bespravnog objekta površine do 500m² u postupku legalizacije i ispitivanja bespravnog objekta (u daljem tekstu: analiza objekta), propisuje se ovim pravilnikom.

Ispitivanje

Član 2

Ispitivanje statičke i seizmičke stabilnosti objekta iz člana 1 ovog pravilnika vrši se na osnovu podataka o objektu i uvida u stanje objekta.

Analiza objekta

Član 3

Analiza objekta vrši se na osnovu opštih podataka o objektu, stanja izgrađenosti i konstrukcije objekta, unutrašnje obrade objekta, stanju instalacija, foto dokumentacije objekta i geodetskih podataka o objektu navedenih u tehničkoj dokumentaciji utvrđenoj ovim pravilnikom.

Opšti podaci o objektu daju se na obrascu iz Priloga 1 ovog pravilnika sa uputstvom za njegovo popunjavanje.

Podaci o konstrukciji objekta daju se na obrascu iz Priloga 2 ovog pravilnika sa uputstvom za njegovo popunjavanje.

Podaci o unutrašnjoj obradi i stanju instalacija objekta daju se na obrascu iz Priloga 3 ovog pravilnika sa uputstvom za njegovo popunjavanje.

Foto dokumentacija o stanju spoljašnje i unutrašnje obrade objekta daje se na obrascu iz Priloga 4 ovog pravilnika.

Geodetski podaci o objektu daju se na obrascu iz Priloga 5 ovog pravilnika.

Zaključna ocjena stanja konstruktivne i seizmičke stabilnosti, sa analizom kvaliteta bespravnog objekta daje se na obrascu iz Priloga 6 ovog pravilnika.

Dokumentacija koja se prilaže uz analizu objekta

Član 4

Uz popunjeni obrazac iz Priloga 1 ovog pravilnika, prilažu se:

- 1) ovjerena kopija građevinske dozvole za objekat ili dio objekta, ako je izdata;
- 2) ovjerena kopija upotrebne dozvole za objekat ili dio objekta, ako je izdata; i
- 3) izvod iz katastra nepokretnosti ili druge odgovarajuće evidencije nepokretnosti.

Podaci o konstrukciji objekta

Član 5

Podaci o konstrukciji objekta iz Priloga 2 ovog pravilnika unose se na osnovu podataka iz glavnog projekta, ako je izrađen, i izjave nadzornog organa ako je bio angažovan, uz konstataciju da je objekat urađen u skladu sa glavnim projektom.

Ako nije urađen glavni projekat, u Prilog 2 ovog pravilnika unose se podaci o konstrukciji objekta na osnovu izjave vlasnika bespravnog objekta, i to podaci koji se odnose na skrivene radove - dubinu fundiranja i dimenzije temelja, vrstu i količinu ugrađene armature i ostale skrivene radove koji mogu uticati na stabilnost i sigurnost objekta.

Podaci o konstrukciji objekta unose se Prilog 2 ovog pravilnika, u zavisnosti od vrste konstrukcije bespravnog objekta, koja može biti: zidana konstrukcija, armiranobetonska, drvena ili metalna tipa hale.

Za objekat sa kontinuitetom konstrukcije po vertikali, podaci o zidanoj konstrukciji se unose samo za reprezentativnu etažu.

Za objekat sa zidanom konstrukcijom bez kontinuiteta po vertikali (prekid zidova ili stubova) unose se podaci za sve etaže koje se međusobno razlikuju.

Za objekte čije su etaže rađene od različitih materijala, unose se podaci za sve etaže posebno.

Svi podaci o objektu koji se unose obrasce moraju biti usaglašeni sa podacima sadržanim u skici osnove sa oznakama konstruktivnih elemenata.

St. 2 do 5 ovog člana primjenjuju se i na armiranobetonske konstrukcije.

Podaci o nenosivim elementima, unutrašnjoj i završnoj obradi objekta

Član 6

U Prilog 3 ovog pravilnika, unose se podaci o:

- 1) pregradnim zidovima;
- 2) stanju završnih radova (podovi, plafoni, obrada zidova, plafoni, krovni pokrivač, fasada);
- 3) stanju spoljne i unutrašnje bravarije; i
- 4) stanju unutrašnjih instalacija (vodovodne i kanalizacione instalacije, elektroinstalacije, termotehničke instalacije).

Uz Prilog 3 prilaže se i foto dokumentacija o stanju unutrašnje i završne obrade bespravnog objekta u štampanoj i digitalnoj formi.

Geodetski podaci o objektu

Član 7

U Prilog 5 ovog pravilnika unose se geodetski podaci o objektu na osnovu uvida u elaborat premjera izvedenog stanja izgrađenog objekta, koji izrađuje geodetska organizacija koja ima licencu za rad, a koji ovjerava organ uprave nadležan za poslove katastra.

Uz Prilog 5 ovog pravilnika prilažu se kopije katastarskog plana ili izvoda iz katastarskog plana.

Zapisnik

Član 8

O pregledu objekta privredno društvo koje vrši analizu statičke i seizmičke stabilnosti objekta sačinjava zapisnik, koji obavezno sadrži potpis ovlašćenih lica koja su izvršila pregled objekta, ovjeren pečatom privrednog društva.

Obrazac zapisnika iz stava 1 ovog člana dat je u Prilogu 7 ovog pravilnika.

Radi utvrđivanja statičke i seizmičke sigurnosti objekta mjerenje stvarne građevinske bruto površine objekta, vrši se na objektu, na način da se u građevinsku bruto površinu objekta obračunavaju površine svih etaža objekta, koje obuhvataju bruto površine podova i nekorisne površine etaža (prema standardu MEST EN 15221-6).

Forma tehničke dokumentacije

Član 9

Tehnička dokumentacija može da se izrađuje u analognoj (papirnoj) i digitalnoj formi, na način da se onemogućí promjena njenog sadržaja.

Uvezivanje i ovjera tehničke dokumentacije

Član 10

Tehnička dokumentacija u papirnoj formi uvezuje se u jednu ili više numerisanih knjiga, numerisanih stranica, u formatu A4.

Knjige iz stava 1 ovog člana moraju biti povezane jemstvenikom koji se pečatira.

Ovjera dokumentacije iz stava 2 ovog člana vrši se na sljedeći način:

- svaki dio tehničke dokumentacije ovjerava se pečatom privrednog društva koje vrši analizu i obavezno sadrži potpis odgovornog lica tog privrednog društva sa brojem i datumom, i
- svaki list tehničke dokumentacije ovjerava se pečatom privrednog društva koje vrši analizu objekta.

Zaključna ocjena stanja konstruktivne i seizmičke stabilnosti, sa analizom kvaliteta bespravnog objekta

Član 11

Zaključnu ocjenu stanja konstruktivne i seizmičke stabilnosti, sa analizom kvaliteta bespravnog objekta daje privredno društvo licencirano u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, nakon pregleda objekta i uvida u tehničku dokumentaciju.

Zaključna konstatacija stanja daje se kao jedna od sljedećih ocjena:

- 1) objekat je siguran,
- 2) objekat je siguran uz izvođenje radova rekonstrukcije, i
- 3) objekat je za rušenje.

Ocjena da je objekat siguran daje se, ako je prema stanju konstrukcije, utvrđene na osnovu projekta, ako je projekat izrađen, ili izjave vlasnika objekta o skrivenim radovima i unutrašnjoj obradi, i stanja koje je utvrđeno na terenu i evidentirano kroz tehničku dokumentaciju, stabilan, seizmički siguran i podoban za upotrebu.

Ocjena da je objekat siguran uz izvođenje radova rekonstrukcije, daje se ako se na objektu mora izvršiti preporučena intervencija, odnosno za koji je neophodno uraditi projekat rekonstrukcije i izvesti preporučene radove da bi objekat bio podoban za upotrebu, sa aspekta stabilnosti, seizmičke sigurnosti ili unutrašnje obrade.

Ocjena da je objekat za rušenje, daje se ako je utvrđeno da ne postoji tehnički izvodljiv i ekonomski opravdan oblik rekonstrukcije da bi se objekat mogao svrstati u kategoriju stabilnih, seizmički sigurnih i objekata podobnih za upotrebu.

Prilozi

Član 12

Prilozi 1 do 7 su sastavni dio ovog pravilnika.

Stupanje na snagu

Član 13

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 108-2628/3

Podgorica, 7. decembra 2017. godine

MINISTAR

Pavle Radulović

Formular A - OPŠTI PODACI O OBJEKTU

OPŠTINA

LOKALITET

BROJ OBJEKTA

ADRESA

VLASNIK/CI OBJEKTA

KATASTARSKA OPŠTINA

KATASTARSKA PARCELA

GODINA IZGRADNJE

NAMJENA OBJEKTA   *stambeni*   *stambeno - poslovni*   *poslovni*   *pomoćni*

OBJEKAT IZGRAĐEN ⁽¹⁾

- u skladu sa zakonom .....

- bez građevinske dozvole .....

- suprotno građevinskoj dozvoli .....

- na sopstvenom zemljištu .....

- na državnom zemljištu .....

- na tuđem zemljištu .....

OBJEKAT ⁽²⁾   *ima*   *nema*   *upotrebnu dozvolu*

BRUTO POVRŠINA ⁽³⁾

- prema posjedovnom listu ..... m²

- stvarna bruto površina ..... m²

SPRATNOST

- podrum .....   *svijetla visina* ..... cm

- suteran .....   *svijetla visina* ..... cm

- prizemlje .....   *svijetla visina* ..... cm

- broj spratova .....   *svijetla visina* ..... cm

- potkrovlje .....   *svijetla visina* ..... cm

VRSTA KONSTRUKCIJE

- *Zidana* (Prilog 2 Formular A)   ....   *od kamena*   *od opeke*   *od bet. blokova*

- *Armiranobetonska*
(Prilog 2 Formular B)   ....   *skeletna*   *platna*   *mješovita*

- *Ostale vrste*
(Prilog 2 Formulari C, D)   ....   *hale*   *drvene*

Formular B - STANJE IZGRAĐENOSTI OBJEKTA

- u izgradnji .....
- pod krovom .....
- ugrađena stolarija .....
- nedovršen .....
- završen .....

STANJE KORIŠĆENJAuseljen neuseljen **PRIKLJUČAK NA ELEKTRO MREŽU**ima nema **PRIKLJUČAK NA VODOVODNU MREŽU**ima nema **PRIKLJUČAK NA KANALIZACIONU MREŽU**ima nema **ODVOZ SMEĆA**JK preduzće individualno **PRISTUPNI PUT DO OBJEKTA**pješačka staza makadam asfalt **BROJ PARKING MJESTA****KRATAK TEKSTUALNI OPIS I NAPOMENE U VEZI STANJA OBJEKTA**

Datum pregleda

Privredno društvo

Potpis

*naziv, ime i prezime licenciranog lica, stručno obrazovanje, broj licence

Članovi tima*

1. _____
2. _____
3. _____

Potpis odgovornog lica

MP

*Za članove tima potrebno je unijeti iste podatke kao i za licencirano lice u privrednm društvu.

UPUTSVO ZA POPUNJAVANJE OBRAZACA IZ PRILOGA 1

- (1) Označiti odgovarajuće podatke i priložiti kopiju građevinske dozvole ukoliko postoji.
- (2) Označiti odgovarajuće podatke i priložiti kopiju upotrebne dozvole ukoliko postoji.
- (3) U gornju rubriku upisati građevinsku bruto i neto površinu prema posjedovnom listu (ako postoji) a u gonju rubriku stvarnu građevinsku bruto i neto površinu.

PODACI O KONSTRUKCIJI OBJEKTA
Formular A – ZIDANE KONSTRUKCIJE

DA LI OBJEKAT POSJEDUJE KONTINUITET KONSTRUKCIJE PO VERTIKALI ⁽¹⁾

da ne

ETAŽA

ZIDANA KONSTRUKCIJA

opeka .....

betonski blokovi .....

kamen .....

Klasifikacija objekta - KONSTRUKCIJA

KONSTRUKCIJA OBJEKTA

obična zidana ..... armatura

sa vertikalnim serklažima ..... armatura

sa horizontalnim serklažima ... armatura

stubovi ..... dimenzije

armatura

TEMELJNA KONSTRUKCIJA (prema izjavi korisnika _____)
prezime i ime

dubina fundiranja ..... cm

dimenzije temelja ..... cm cm

ZIDOVI

PODUŽNI PRAVAC

osa ⁽²⁾

osa

osa

	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>
materijal	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>
debljina	<input type="text"/> cm		<input type="text"/> cm		<input type="text"/> cm
broj otvora	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>
maksimalna širina otvora	<input type="text"/> cm		<input type="text"/> cm		<input type="text"/> cm
širina i visina međuprozorskih stubova.....	<input type="text"/> cm		<input type="text"/> cm		<input type="text"/> cm

stanje spoljašnjih zidova

- bez prslina .....
- sa malim prslinama .....
- sa pukotinama .....

osa

osa

osa

	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>
materijal (cm).....	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>
debljina (cm).....	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>
broj otvora (cm).....	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>
maksimalna širina otvora (cm)...	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>
širina i visina međuprozorskih stubova (cm).....	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>

stanje unutrašnjih zidova

- bez prslina .....
- sa malim prslinama .....
- sa pukotinama .....

**spoljašnji
konstruktivni
zidovi**

**unutrašnji
konstruktivni
zidovi**

Formular A1- ZIDOVI-POPREČNI PRAVAC

**spoljašnji
konstruktivni
zidovi**

	<i>osa</i> ⁽²⁾	<i>osa</i>	<i>osa</i>
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<i>materijal</i>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<i>debljina</i>	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
<i>broj otvora</i>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<i>maksimalna širina otvora</i>	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
<i>širina i visina međuprozorskih stubova</i>	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
<i>stanje spoljašnjih zidova</i>			
- bez prslina	☐	☐	☐
- sa malim prslinama	☐	☐	☐
- sa pukotinama	☐	☐	☐

**unutrašnji
konstruktivni
zidovi**

	<i>osa</i>	<i>osa</i>	<i>osa</i>
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<i>materijal</i>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<i>debljina</i>	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
<i>broj otvora</i>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<i>maksimalna širina otvora</i>	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
<i>širina i visina međuprozorskih stubova</i>	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
<i>stanje unutrašnjih zidova</i>			
- bez prslina	☐	☐	☐
- sa malim prslinama	☐	☐	☐
- sa pukotinama	☐	☐	☐

TAVANICE

<i>materijal i tip</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<i>puna AB</i>			
<i>rebrasta</i>	☐	☐	☐
<i>čelična</i>	☐	☐	☐
<i>drvena</i>	☐	☐	☐
<i>stanje tavanice</i>			
- bez prslina	☐	☐	☐
- sa malim prslinama	☐	☐	☐
- sa pukotinama	☐	☐	☐
- oštećenja	☐	☐	☐

KROVNA KONSTRUKCIJA

<i>materijal i tip</i>	
<i>puna AB</i>	☐
<i>rebrasta</i>	☐
<i>čelična</i>	☐
<i>drvena</i>	☐
<i>stanje krovne konstrukcije</i>	
- bez prslina	☐
- sa malim prslinama	☐
- sa pukotinama	☐
- oštećenja	☐

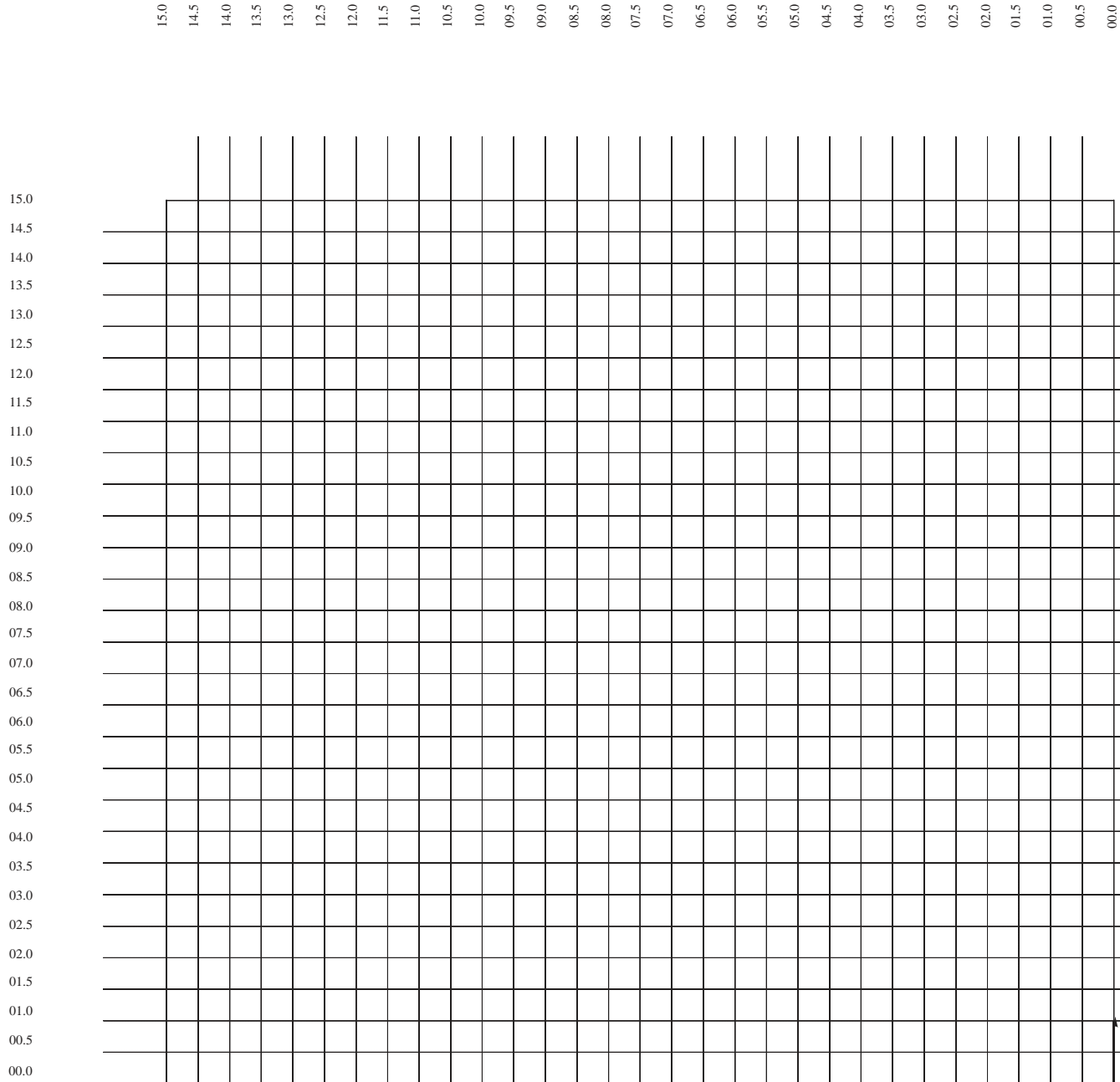
**SKICA OSNOVE SA OZNAKAMA
KONSTRUKTIVNIH ELEMENATA**

OPŠTINA

LOKACIJA

BROJ OBJEKTA

ETAŽA

PODACI O KONSTRUKCIJI OBJEKTA

Formular B - ARMIRANO BETONSKE KONSTRUKCIJE

Da li objekat posjeduje kontinuitet konstrukcije po vertikali ⁽¹⁾

etaža

da ne Klasifikacija objekta - **KONSTRUKCIJA**skeletna ..... **KONSTRUKCIJA OBJEKTA**armiranobetonska platna ..... mješovita ..... **TEMELJNA KONSTRUKCIJA** (prema izjavi korisnika _____)

prezime i ime

dubina fundiranja ..... cmdimenzije temelja ..... cm cm**KONSTRUKCIJA U PODUŽNOM PRAVCU**broj podužnih konstrukcija ..... **STUBOVI** ⁽³⁾

	osa ⁽²⁾	osa	osa	osa	osa
broj stubova	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
broj tipova stubova	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
tip S1 - poprečni presjek	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
tip S2 - poprečni presjek	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
tip S3 - poprečni presjek	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
stanje stubova					
- bez prslina	☐	☐	☐	☐	☐
- sa malim prslinama	☐	☐	☐	☐	☐
- sa pukotinama	☐	☐	☐	☐	☐

ZIDNA PLATNA

	osa	osa	osa	osa	osa
broj zidnih platana	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
broj tipova platana	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
tip ZP1 - poprečni presjek ...	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
tip ZP2 - poprečni presjek ...	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
tip ZP3 - poprečni presjek ...	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
stanje zidnih platana					
- bez prslina	☐	☐	☐	☐	☐
- sa malim prslinama	☐	☐	☐	☐	☐
- sa pukotinama	☐	☐	☐	☐	☐

GREDE

	osa	osa	osa	osa	osa
broj raspona	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
raspon 1 - veličina raspona ..	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m
dimenzije grede ...	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
raspon 2 - veličina raspona ..	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m
dimenzije grede ...	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
raspon 3 - veličina raspona ..	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m
dimenzije grede ...	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
raspon 4 - veličina raspona ..	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m
dimenzije grede ...	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
stanje greda					
- bez prslina	☐	☐	☐	☐	☐
- sa malim prslinama	☐	☐	☐	☐	☐
- sa pukotinama	☐	☐	☐	☐	☐

broj poprečnih konstrukcija .....

	<u>osa</u> ⁽²⁾	<u>osa</u>	<u>osa</u>	<u>osa</u>	<u>osa</u>
STUBOVI ⁽³⁾	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
broj stubova	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
broj tipova stubova	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
tip S1 - poprečni presjek	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
tip S2 - poprečni presjek	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
tip S3 - poprečni presjek	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm

stanje stubova					
- bez prslina	☐	☐	☐	☐	☐
- sa malim prslinama	☐	☐	☐	☐	☐
- sa pukotinama	☐	☐	☐	☐	☐

	<u>osa</u>	<u>osa</u>	<u>osa</u>	<u>osa</u>	<u>osa</u>
ZIDNA PLATNA	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
broj zidnih platana	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
broj tipova platana	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
tip ZP1 - poprečni presjek ..	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
tip ZP2 - poprečni presjek ..	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
tip ZP3 - poprečni presjek ..	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm

stanje zidnih platana					
- bez prslina	☐	☐	☐	☐	☐
- sa malim prslinama	☐	☐	☐	☐	☐
- sa pukotinama	☐	☐	☐	☐	☐

	<u>osa</u>	<u>osa</u>	<u>osa</u>	<u>osa</u>	<u>osa</u>
GREDE	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
broj raspona	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
raspon 1 - veličina raspona ..	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m
dimenzije grede ...	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
raspon 2 - veličina raspona ..	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m
dimenzije grede ...	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
raspon 3 - veličina raspona ..	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m
dimenzije grede ...	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
raspon 4 - veličina raspona ..	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m
dimenzije grede ...	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm

stanje greda					
- bez prslina	☐	☐	☐	☐	☐
- sa malim prslinama	☐	☐	☐	☐	☐
- sa pukotinama	☐	☐	☐	☐	☐

TAVANICE

materijal i tip

puna AB	☐	☐	☐
rebrasta	☐	☐	☐

stanje tavanice

- bez prslina	☐	☐	☐
- sa malim prslinama	☐	☐	☐
- sa pukotinama	☐	☐	☐

KROVNA KONSTRUKCIJA

materijal i tip

puna AB	☐
rebrasta	☐
stanje krovne konstrukcije	☐
- bez prslina	☐
- sa malim prslinama	☐
- sa pukotinama	☐

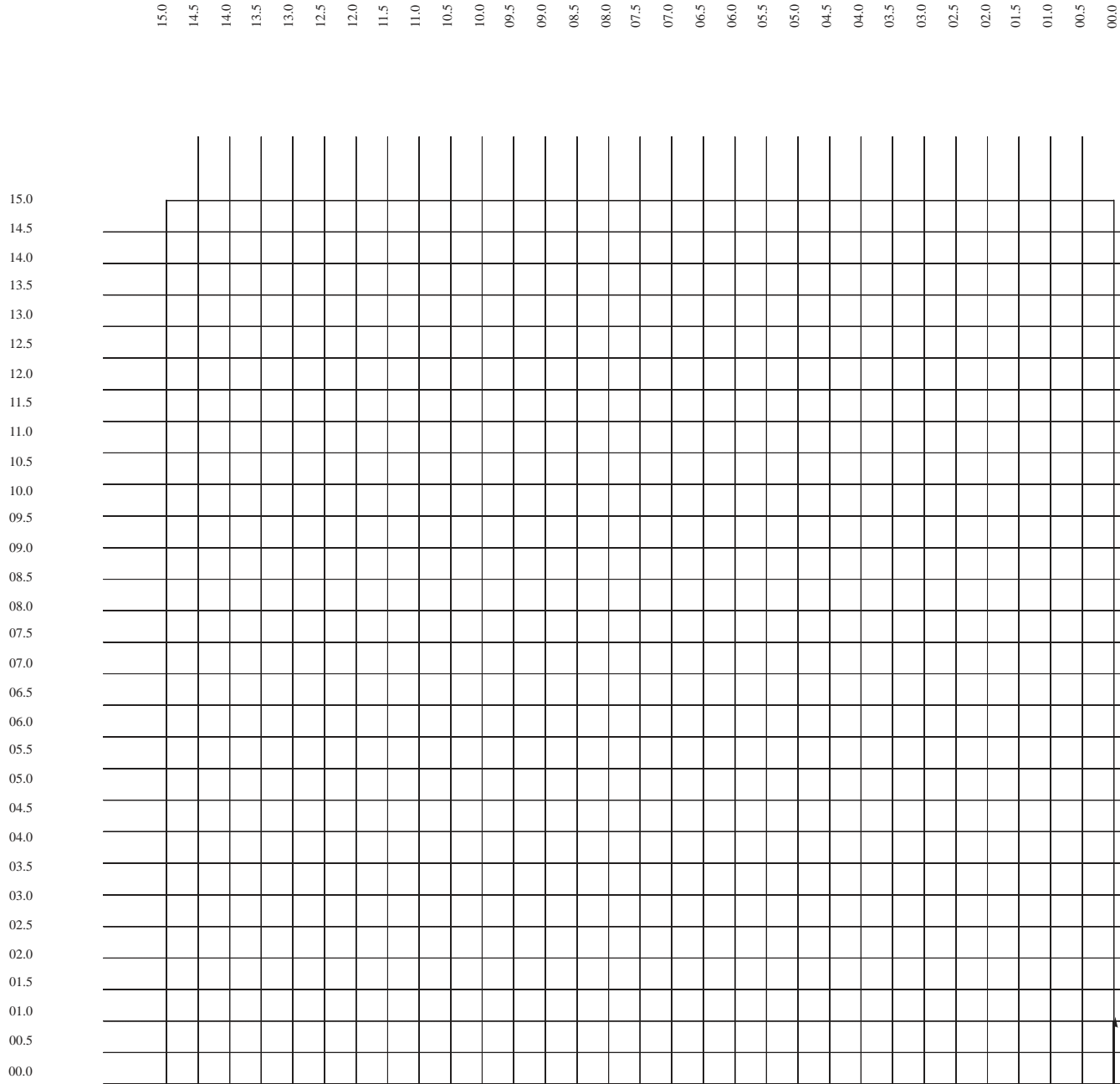
**SKICA OSNOVE SA OZNAKAMA
KONSTRUKTIVNIH ELEMENATA**

OPŠTINA

LOKACIJA

BROJ OBJEKTA

ETAŽA

PODACI O KONSTRUKCIJI OBJEKTA

Formular C- HALE

OPŠTI PODACI

visina hale u vijencu ..... m
 visina hale u sljemenu ..... m
 kranovi nosivosti ..... kN kN

MATERIJAL

vertikalni konstruktivni elementi ..... AB čelik drvo zidovi
 krovna konstrukcija ..... AB čelik drvo

TEMELJNA KONSTRUKCIJA (prema izjavi korisnika _____)

dubina fundiranja ..... cm
 dimenzije temelja ..... cm cm

prezime i ime

VERTIKALNI KONSTRUKTIVNI ELEMENTI

STUBOVI

poprečni presjek	S1	S2	S3	S4	S5
puni	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
rešetkasti					
- gornji pojas	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
- ispunjena	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
- donji pojas	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
- statička visina	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm

stanje stubova

- dobro ⁽¹⁾	☐	☐	☐	☐	☐
- srednje ⁽²⁾	☐	☐	☐	☐	☐
- loše ⁽³⁾	☐	☐	☐	☐	☐

veze

skica br. ⁽⁴⁾	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
spojna sredstva					
- zavrtnji - prečnik	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm
- zavarivanje					
debljina šava	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm

ZIDOVI

	Z1	Z2	Z3	Z4	Z5
materijal ⁽⁵⁾	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
vertikalni serkla i	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐
rastojanje između	da ne	da ne	da ne	da ne	da ne
vertikalnih serklaža ...	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m
debljina	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
broj otvora	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
max. širina otvora	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
međuprozorski stubovi	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
širina i visina	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm

stanje zidova

- bez prslina	☐	☐	☐	☐	☐
- sa malim prslinama ...	☐	☐	☐	☐	☐
- sa pukotinama	☐	☐	☐	☐	☐

Formular C-1-HALE
VERTIKALNI SPREGOVI

Prilog 2

poprečni presjek

	VS1	VS2	VS3	VS4
<i>puni</i>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<u>ukrštene dijagonale</u>	☐ <i>da</i> ☐ <i>ne</i>	☐ <i>da</i> ☐ <i>ne</i>	☐ <i>da</i> ☐ <i>ne</i>	☐ <i>da</i> ☐ <i>ne</i>
<u>stanje vertikalnih spregova</u>				
- dobro ⁽¹⁾	☐	☐	☐	☐
- srednje ⁽²⁾	☐	☐	☐	☐
- loše ⁽³⁾	☐	☐	☐	☐
<u>veze</u>				
<i>skica br.</i> ⁽⁴⁾	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<i>spojna sredstva</i>				
- zavrtnji - prečnik	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm
- zavarivanje - debljina šava ..	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm

KROVNA KONSTRUKCIJA

KROVNI NOSAČI

	KN1	KN2	KN3	KN4	KN5
<u>materijal</u>					
<i>AB - čelik - drvo</i>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<u>raspon</u>	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m
<u>poprečni presjek</u>					
<i>puni</i>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<i>rešetkasti</i>					
- gornji pojas	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
- ispuna	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
- donji pojas	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
- statička visina u	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
sljemenu i vijencu	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
<u>stanje krovnih nosača</u>					
- dobro ⁽¹⁾	☐	☐	☐	☐	☐
- srednje ⁽²⁾	☐	☐	☐	☐	☐
- loše ⁽³⁾	☐	☐	☐	☐	☐
<u>veze</u>					
<i>skica br.</i> ⁽⁴⁾	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<i>spojna sredstva</i>					
- zavrtnji - prečnik	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm
- zavarivanje					
<i>debljina šava</i>	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm

KROVNI SPREGOVI

poprečni presjek

	KS1	KS2	KS3	KS4
<i>puni</i>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<u>stanje krovnih spregova</u>				
- dobro ⁽¹⁾	☐	☐	☐	☐
- srednje ⁽²⁾	☐	☐	☐	☐
- loše ⁽³⁾	☐	☐	☐	☐
<u>veze</u>				
<i>skica br.</i> ⁽⁴⁾	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<i>spojna sredstva</i>				
- zavrtnji - prečnik	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm
- zavarivanje - debljina šava ..	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm	<input type="text"/> mm

Skica br. 1

Skica br. 2

Skica br. 3

Skica br. 4

Skica br. 5

Skica br. 6

Skica br. 7

Skica br. 8

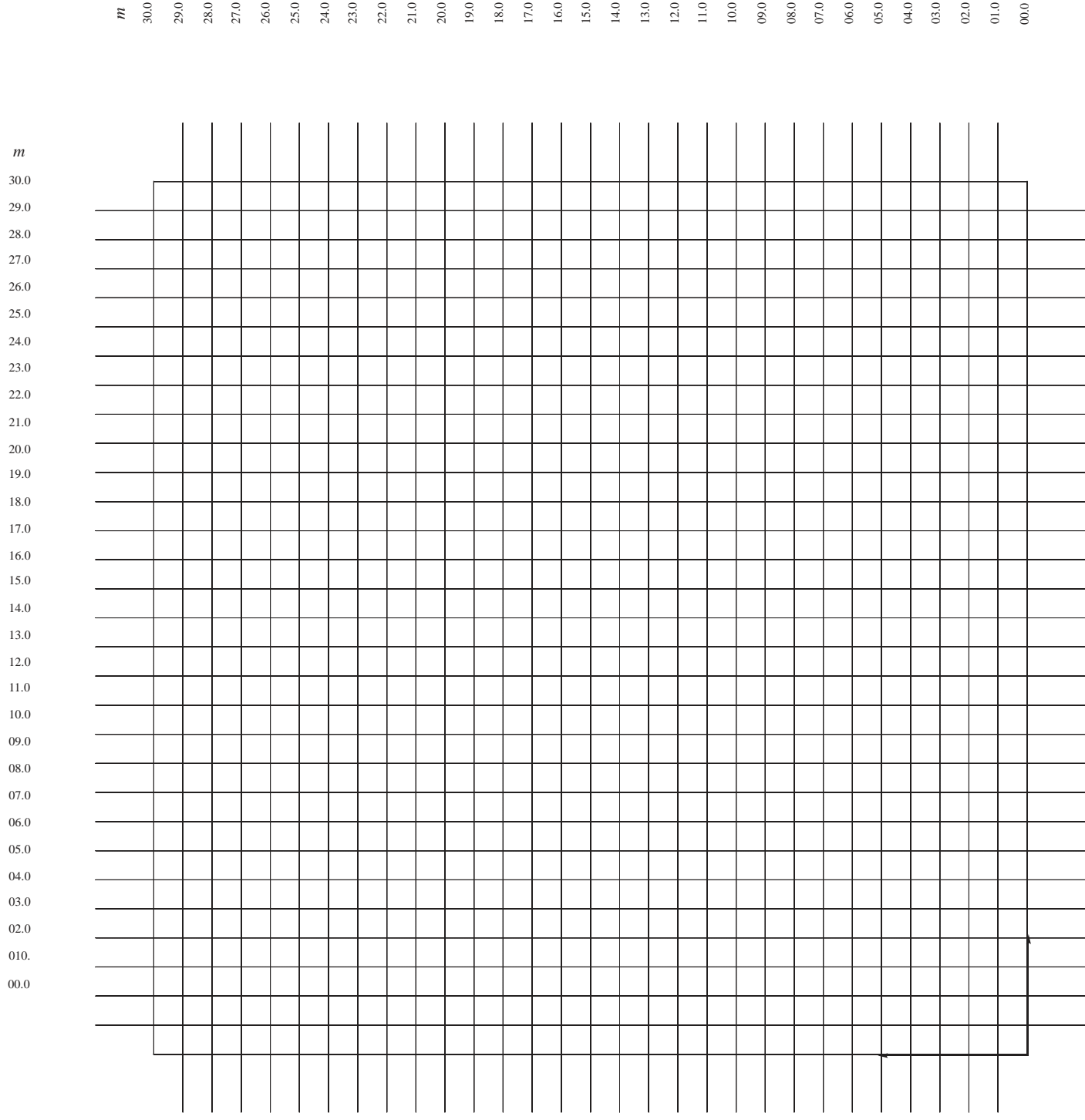

**SKICA OSNOVE SA OZNAKAMA
KONSTRUKTIVNIH ELEMENATA**

OPŠTINA

LOKACIJA

BROJ OBJEKTA

PODACI O KONSTRUKCIJI OBJEKTA
Formular D-DRVENE KONSTRUKCIJE

da li objekat posjeduje kontinuitet konstrukcije po vertikali ⁽¹⁾

ETAŽA

da

ne

Klasifikacija objekta - **KONSTRUKCIJA**

KONSTRUKCIJA OBJEKTA

skeletna .....

drveni zidovi .....

kombinovana .....

TEMELJNA KONSTRUKCIJA (prema izjavi korisnika _____)

prezime i ime

dubina fundiranja ..... cm

dimenzije temelja ..... cm cm

KONSTRUKCIJA U PODUŽNOM PRAVCU

broj podužnih konstrukcija .....

STUBOVI ⁽³⁾

osa ⁽²⁾

osa

osa

osa

broj stubova .....

broj tipova stubova .....

tip S1 - poprečni presjek ..... cm

tip S2 - poprečni presjek ..... cm

tip S3 - poprečni presjek ..... cm

stanje stubova

- bez trule i, crvotočine i pukotina .....

- sa trule i, crvotočinom i pukotinama ...

DRVENI ZIDOVI

osa

osa

osa

osa

broj drvenih zidova .....

broj tipova drvenih zidova .....

tip DZ1- (_____) ⁽⁴⁾ - pop.presjek . cm

tip DZ2- (_____) ⁽⁴⁾ - pop.presjek . cm

tip DZ3- (_____) ⁽⁴⁾ - pop.presjek . cm

tip DZ4- (_____) ⁽⁴⁾ - pop.presjek . cm

stanje drvenih zidova

- bez truleži, crvotočine i pukotina .....

- sa truleži, crvotočinom i pukotinama ...

GREDE

osa

osa

osa

osa

broj raspona .....

raspon 1 - veličina raspona ..... m

dimenzije grede ..... cm

raspon 2 - veličina raspona ..... m

dimenzije grede ..... cm

raspon 3 - veličina raspona ..... m

dimenzije grede ..... cm

stanje greda

- bez truleži, crvotočine i pukotina .....

- sa truleži, crvotočinom i pukotinama ...

**Formular D1 - KONSTRUKCIJA U
POPREČNOM PRAVCU**

broj poprečnih konstrukcija .....

STUBOVI ⁽³⁾

	<i>osa</i> ⁽²⁾	<i>osa</i>	<i>osa</i>	<i>osa</i>
broj stubova	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
broj tipova stubova	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
tip S1 - poprečni presjek	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
tip S2 - poprečni presjek	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
tip S3 - poprečni presjek	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm

stanje stubova

- bez trule i, crvotočine i pukotina	☐	☐	☐	☐
- sa trule i, crvotočinom i pukotinama ...	☐	☐	☐	☐

DRVENI ZIDOVI

	<i>osa</i>	<i>osa</i>	<i>osa</i>	<i>osa</i>
broj drvenih zidova	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
broj tipova drvenih zidova	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
tip DZ1- (<input type="text"/>) ⁽⁴⁾ - pop.presjek .	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
tip DZ2- (<input type="text"/>) ⁽⁴⁾ - pop.presjek .	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
tip DZ3- (<input type="text"/>) ⁽⁴⁾ - pop.presjek .	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
tip DZ4- (<input type="text"/>) ⁽⁴⁾ - pop.presjek .	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm

stanje drvenih zidova

- bez truleži, crvotočine i pukotina	☐	☐	☐	☐
- sa truleži, crvotočinom i pukotinama ...	☐	☐	☐	☐

GREDE

	<i>osa</i>	<i>osa</i>	<i>osa</i>	<i>osa</i>
broj raspona	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
raspon 1 - veličina raspona	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m
dimenzije grede	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
raspon 2 - veličina raspona	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m
dimenzije grede	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
raspon 3 - veličina raspona	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m	<input type="text"/> m
dimenzije grede	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm

stanje greda

- bez truleži, crvotočine i pukotina	☐	☐	☐	☐
- sa truleži, crvotočinom i pukotinama ...	☐	☐	☐	☐

TAVANICE

materijal i tip	1	2	3
drvene	☐	☐	☐
druge	_____		
stanje tavanice			
- bez truleži, crvotočine i pukotina	☐	☐	☐
- sa truleži, crvotočinom i pukotinama ...	☐	☐	☐
- oštećenja	_____		

KROVNA KONSTRUKCIJA

materijal i tip	
drvene	☐
druge	_____
stanje tavanice	
- bez truleži, crvotočine i pukotina	☐
- sa truleži, crvotočinom i pukotinama ...	☐
- oštećenja	_____

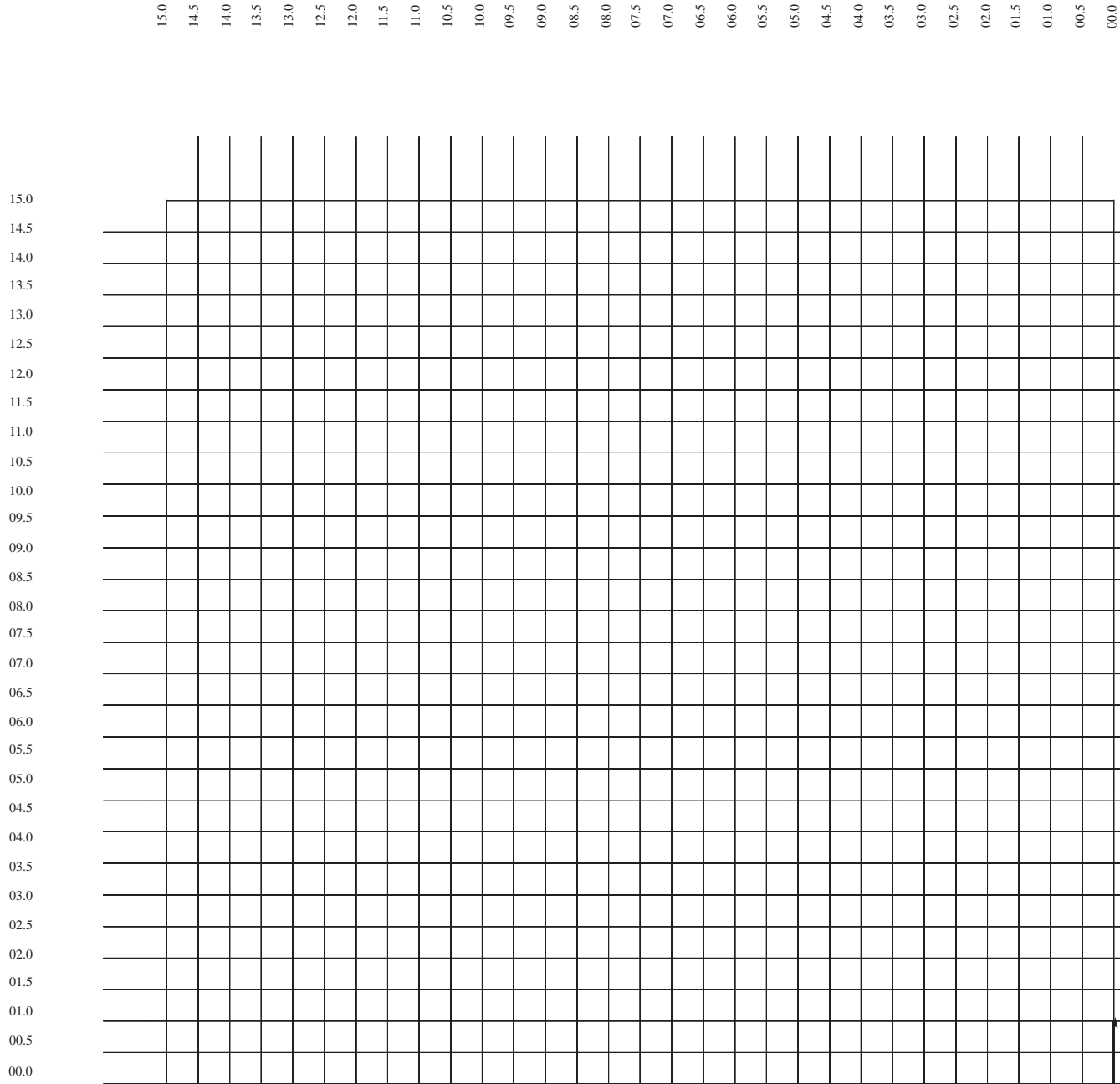
**SKICA OSNOVE SA OZNAKAMA
KONSTRUKTIVNIH ELEMENATA**

OPŠTINA

LOKACIJA

BROJ OBJEKTA

ETAŽA

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE OBRAZACA IZ PRILOGA 2

PRILOG 2 -Formular A i A-1, Formular B i B-1, Formular C, C-1 i C-2 i Formular D i D-1

- (1) Ako objekat posjeduje kontinuitet konstrukcije po vertikali, dovoljno je popuniti samo jedan formular za reprezentativnu etažu.
Ako konstrukcija objekta ne posjeduje kontinuitet po vertikali (prekid zidova ili stubova) obavezno je ispuniti odgovarajuće formulare za sve etaže koje se međusobno razlikuju.
Kod objekata čije su etaže izrađene od različitih materijala (na primer ako je iznad zidane nadograđena betonska konstrukcija) ispunjavaju se prvo formulari za zidanu konstrukciju (formular A i A-1), a zatim odgovarajući formular za armiranobetonsku etažu (formular B i B-1).
- (2) U podužnom pravcu OSE objekta obilježavaju brojevima (1, 2, 3, ...), a u poprečnom pravcu slovima (A, B, C,). SKICA osnove etaže se obavezno prilaže jer su obilježavanjem osa na navedeni način, skica i formular potpuno usaglašeni.
- (3) Pri popunjavanju Formulara B i B-1 i Formulara D i D-1 dovoljno je navesti podatke o stubovima samo u poprečnom ili u podužnom pravcu.
- (4) Pri popunjavanju Formulara D i D-1, navesti materijal od koga je zid napravljen (oblice, poluoblice, grede ili talpe).

FORMULAR C i C1

- (1) AB – bez prslina; čelik – bez korozije; drvo – bez truleži, crvotočine i pukotina.
- (2) AB – sa malim prslinama; čelik – površinska korozija.
- (3) AB – sa pukotinama; čelik – lisnata korozija; drvo – sa truleži, crvotočinom i pukotinama.
- (4) Upisati brojeve skica (Formular C-2) na kojima su skicirane veze koje se odnose na određeni konstruktivni element.
- (5) Opeka, betonski blokovi, kamen.

PREGRADNI ZIDOVI (nenosivi) kratak opis _____

- materijal .....

- stanje ...
dobro srednje loše

STANJE ZAVRŠNIH RADOVA

PODOVI

kratak opis _____

- materijal .....

- stanje ...
dobro srednje loše

OBRADA ZIDOVA

- materijal .....

- stanje ...   kratak opis
dobro srednje loše

PLAFONI

- materijal .....

- stanje ...   kratak opis
dobro srednje loše

KROVNI POKRIVAČ

- materijal .....

- stanje ...   kratak opis
dobro srednje loše

FASADA

- materijal .....

- stanje ...   kratak opis
dobro srednje loše

STOLARIJA I BRAVARIJA

SPOLJNA STOLARIJA I BRAVARIJA _____

- vrsta .....

- stanje ...   kratak opis
dobro srednje loše

UNUTRAŠNJA STOLARIJA I BRAVARIJA

- vrsta .....

- stanje ...   kratak opis
neoštećena oštećena

**UNUTRAŠNJA OBRADA I STANJE INSTALACIJA
OBJEKTA**

Formular B - UNUTRAŠNJE INSTALACIJE

**VODOVODNE I KANALIZACIONE
INSTALACIJE**

- stanje ...   kratak opis _____
dobro srednje loše

ELEKTROINSTALACIJE

- stanje ...   kratak opis _____
dobro srednje loše

NAPOMENA

UPUTSVO ZA POPUNJAVANJE OBRAZACA IZ PRILOGA 3

STANJE ZAVRŠNIH RADOVA

PODOVI	moguće opcije za materijal	OCJENA	zatečeno stanje kratak opis
	klasični parket (hrastov, bukov, ..) lamel parket, brodski pod, daščani pod	DOBRO	Kvalitetno urađen pod bez oštećenja i neravnina, sa adekvatnim padom za odvodnjavanje u kupatilima i na terasama. Urađen u skladu sa važećim standardima
	keramičke pločice		
	mermerne i kamene ploče sintetički materijali (vinil azbestne ploče)	SREDNJE	Postojanje manjih oštećenja i neravnina kao i manjih odstupanja od važećih standarda
	oblaganje plastikom u trakama, gumom ili linoleumom	LOŠE	Nekvalitetno urađen pod sa većim oštećenjima i problematičnim aspektima upotrebljivosti
	teraco	NEDOVRŠENO	Bez završne obrade

UNUTRAŠNJE POVRŠINE ZIDOVA	moguće opcije za materijal	OCJENA	zatečeno stanje kratak opis
----------------------------------	----------------------------	--------	--------------------------------

boja (krečna, posna, emulziona ...)
obloženi kamenom

DOBRO

Kvalitetno obrađen zid bez prslina i vlage, sa uredno složenom keramikom ili kamenom. Urađen u skladu sa važećim standardima.

obloženi keramičkim pločicama

SREDNJE

Postojanje manjih oštećenja i neravnina kao i manjih odstupanja od važećih standarda

obloženi drvetom

obloženi gips-kartonskim pločama

LOŠE

Nekvalitetno obrađen zid sa većim oštećenjima i problematičnim aspektima upotrebljivosti

obloženi tapetama

NEOBRAĐENO

Neomalterisan ili djelimično omalterisan

PLAFONI	moguće opcije za materijal	OCJENA	zatečeno stanje kratak opis
---------	----------------------------	--------	--------------------------------

malterisanje gips malterom
rubiciranje i spuštavanje plafona
spušteni plafon od metalnih
profilisanih traka

DOBRO

Kvalitetno obrađen plafon bez prslina i vlage i urađen u skladu sa svim važećim standardima

SREDNJE

Postojanje manjih oštećenja i neravnina kao i manjih odstupanja od važećih standarda

LOŠE

Nekvalitetno obrađen plafon sa većim oštećenjima i problematičnim aspektima upotrebljivosti

NEOBRAĐENO

KROVNI POKRIVAČ	moгуće opcije za materijal	OCJENA	zatečeno stanje kratak opis
	crjepovi	DOBRO	Neoštećen krovni pokrivač sa adekvatno rešenim odvodnjavanjem i ispravno postavljenim pripadajućim olucima. Urađen u skladu sa važećim standardima
	cementno-azbestni proizvodi (eternit, salonit, rebraste ploče)	SREDNJE	Postojanje određenih oštećenja kao i manjih odstupanja od važećih standarda
	krovnna hartija (lepenka)	LOŠE	Oštećen krovni pokrivač bez adekvatno rešenog odvodnjavanja i problematičnim aspektima
	daščice (šindra)		upotrebljivosti.
	ravni i talasasti limovi, rebraste ploče		
	čelični ili aluminijumski sendvič paneli		
	salonit, siporeks ili durisol ploče		

FASADA	moгуće opcije za materijal	OCJENA	zatečeno stanje kratak opis
	termoizolacioni malter	DOBRO	Neoštećena fasada sa popunjenim fugama gde je obezbeđeno dobro prijanjanje maltera. Adekvatno pričvršćena kamena obloga na podkonstrukciji ili dobro usidrena u postojeći zid
	plastični malter	SREDNJE	Djelimično oštećena fasada sa djelimično popunjenim fugama.
	fasadne boje i premazi	LOŠE	Oštećena fasada
	kamen		
	kamena obloga		
	demit fasada		
	čelični ili aluminijumski profilisani lim		
	čelični ili aluminijumski sendvič paneli		
	salonit, siporeks ili durisol ploče		

STOLARIJA I BRAVARIJA	moгуće opcije za materijal	OCJENA	zatečeno stanje kratak opis
----------------------------------	-----------------------------------	---------------	--

UNUTRAŠNJA STOLARIJA I BRAVARIJA

drvena	NEOŠTEĆENA	
PVC bravarija	OŠTEĆENA	Slaba ili nikakva zaštita drvene ili aluminijumske bravarije, loše zatvaranje, deformacije.
Aluminijumska bravarija		
Bravarija drvo-aluminijum		

SPOLJAŠNJA STOLARIJA I BRAVARIJA

drvena	DOBRO	Obezbiđeno dobro dihtovanje, bez prisustva vlage. Minimalno dvostruko staklo sa dobro obrađenim solbankama.
PVC bravarija	SREDNJE	
Aluminijumska bravarija	LOŠE	
Bravarija drvo-aluminijum		

FOTO DOKUMENTACIJA

Formular A - FASADA, STANJE UNUTRAŠNJE OBRADJE I OŠTEĆENJA

Opština _____

Lokalitet _____

Broj objekta _____

--	--

Fotografija br. 1: Sjeverna fasada objekta.

Fotografija br. 2: Južna fasada objekta.

--	--

Fotografija br. 3: Zapadna fasada objekta.

Fotografija br. 4: Istočna fasada objekta.

Fotografija br. 5: Stanje unutrašnje obrade.⁽¹⁾

Fotografija br. 6: Stanje unutrašnje obrade.⁽¹⁾

Fotografija br. 7: Stanje unutrašnje obrade.⁽¹⁾

Fotografija br. 8: Stanje unutrašnje obrade.⁽¹⁾

⁽¹⁾ *Upisati koji detalj unutrašnje obrade je prikazan na fotografiji.*

Fotografija br. 9: Oštećenja.⁽²⁾

Fotografija br. 10: Oštećenja.⁽²⁾

**AKO
POSTOJE!**

**AKO
POSTOJE!**

**AKO
POSTOJE!**

**AKO
POSTOJE!**

Fotografija br. 11: Oštećenja. ⁽²⁾

Fotografija br. 12: Oštećenja. ⁽²⁾

²⁾ *Upisati koje oštećenje i konstruktivni element su prikazani na fotografiji*

GEODETSKI PODACI O OBJEKTU**Formular A - OPŠTI PODACI**

NAZIV GEODETSKE

ORGANIZACIJE

OPŠTINA

LOKALITET

BROJ OBJEKTA

ADRESA

VLASNIK/CI OBJEKTA

KATASTARSKA OPŠTINA

KATASTARSKE PARCELE ⁽¹⁾

GODINA IZGRADNJE

NAMJENA OBJEKTA stambeni stambeno - poslovni poslovni pomoćni

OBJEKAT ⁽²⁾ **ima** **nema** **građevinsku dozvolu**

POVRŠINA U OSNOVI m²

SPRATNOST

- podrum	<input type="text"/>	m ²
- suteran	<input type="text"/>	m ²
- prizemlje	<input type="text"/>	m ²
- sprat 1	<input type="text"/>	m ²
- sprat 2	<input type="text"/>	m ²
- sprat 3	<input type="text"/>	m ²
- potkrovlje	<input type="text"/>	m ²

UKUPNA POVRŠINA KORISNOG PROSTORA m²

POLOŽAJ I GRANICE

koordinate geodetske osnove u državnom koordinatnom sistemu

tačke geodetske osnove

	X	Y
- A	<input type="text"/>	<input type="text"/>
- B	<input type="text"/>	<input type="text"/>
- C	<input type="text"/>	<input type="text"/>
- D	<input type="text"/>	<input type="text"/>

⁽¹⁾ U slučaju da je objekat izgrađen na zemljištu u svojini vlasnika objekta obavezno se prilože list nepokretnosti i skicu sa koordinatama graničnih tačaka za sve parcele koje su pod objektom

⁽²⁾ Prilaže se kopija građevinske dozvole ako postoji

GEODETSKI PODACI O OBJEKTU- Formular BPOLOŽAJ I GRANICE

koordinate geodetske osnove u državnom koordinatnom sistemu

prelomne tačke objekta

X

Y

- 1 .....

- 2 .....

- 3 .....

- 4 .....

- 5 .....

- 6 .....

- 7 .....

- 8 .....

- 9 .....

- 10 .....

- 11 .....

- 12 .....

- 13 .....

- 14 .....

- 15 .....

- 16 .....

- 17 .....

- 18 .....

- 19 .....

- 20 .....

- 21 .....

- 22 .....

- 23 .....

- 24 .....

- 25 .....

- 26 .....

- 27 .....

- 28 .....

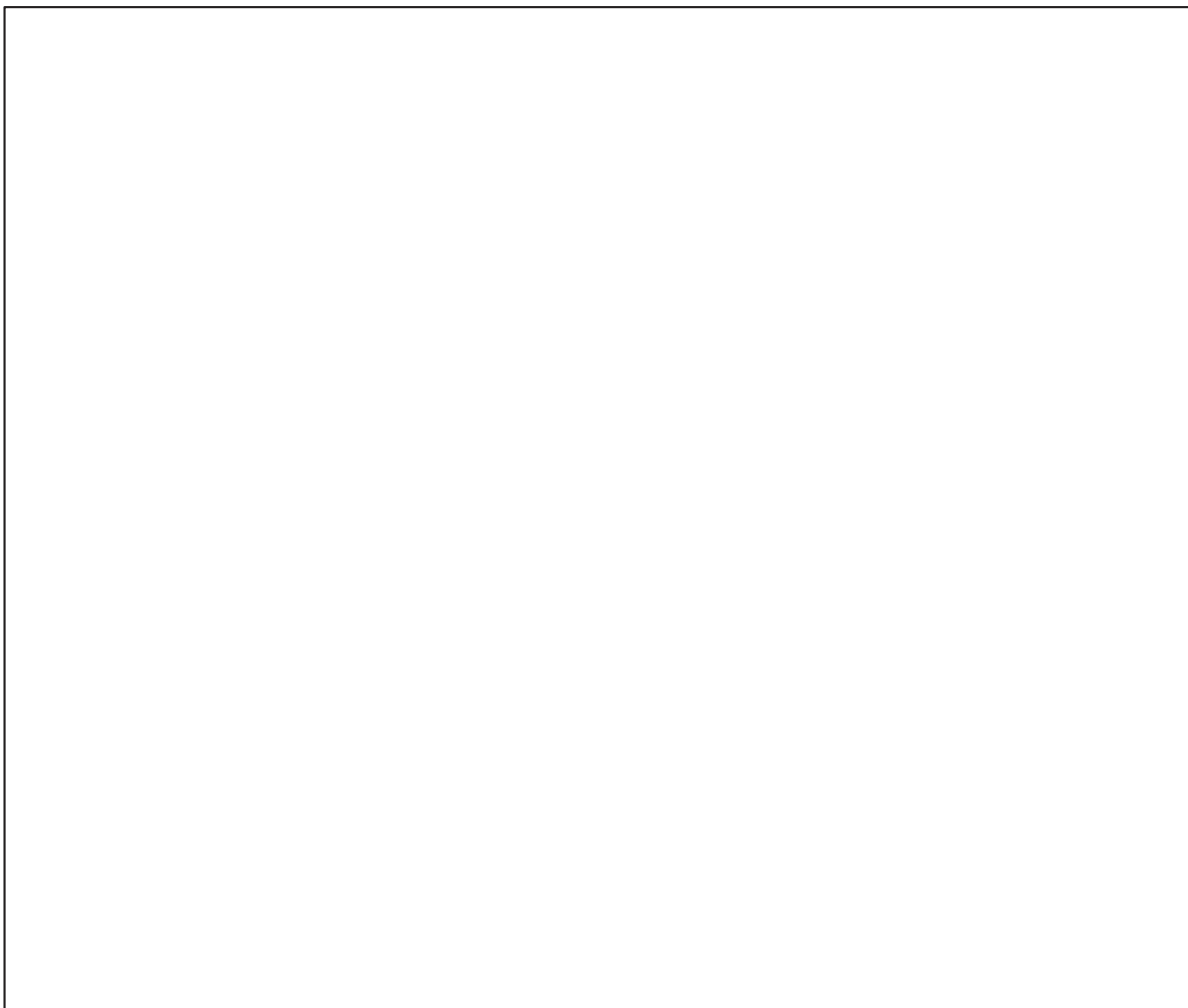
- 29 .....

- 30 .....

- 31 .....

- 32 .....

GEODETSKI PODACI O OBJEKTU
Formular C - KRATAK TEKSTUALNI OPIS I
NAPOMENE

NEOPHODNI GRAFIČKI PRILOZI

Položaj i granice objekta sa definisanim tačkama geodetske osnove (A, B, C, D), prelomnim tačkama objekta (1, 2, 3, ...) i granicama parcela.

Površine posebnih djelova objekta u svemu prema MEST EN 15221-6.

NEOPHODNI FORMULARI

Spisak prijava u elaboratu

Podaci o zgradama

**ZAKLJUČNA OCJENA KONSTRUKTIVNE I SEIZMIČKE SIGURNOSTI SA ANALIZOM
KVALITETA OBJEKTA**

OPŠTI PODACI

Opština

Katastarska opština

Lokalitet/adresa

Vlasnik objekta

**ZAKLJUČNA OCJENA KONSTRUKTIVNE I SEIZMIČKE SIGURNOSTI SA
ANALIZOM KVALITETA OBJEKTA**

<i>Datum</i>	<i>Privredno društvo</i>	<i>Potpis</i>
<hr/>	<hr/> <i>*naziv, ime i prezime licenciranog lica, stručno obrazovanje, broj licence</i>	<hr/>
	<i>Članovi tima*</i>	
	1. <hr/>	<hr/>
	2. <hr/>	<hr/>
	3. <hr/>	<hr/>
	<i>Potpis odgovornog lica</i>	
	<hr/>	<i>MP</i>

*Za članove tima je potrebno je unijeti iste podatke kao i za licencirano lice u privrednom društvu.

Na osnovu člana 174 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18 i 63/18), Ministarstvo ekonomije donijelo je

PRAVILNIK

O NAČINU IZRADE I BLIŽOJ SADRŽINI TEHNIČKE DOKUMENTACIJE SLOŽENIH INŽENJERSKIH OBJEKATA ZA PROIZVODNJU, PRENOS I DISTRIBUCIJU ELEKTRIČNE I TOPLOTNE ENERGIJE

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način izrade i bliža sadržina tehničke dokumentacije složenih inženjerskih objekata za proizvodnju, prenos i distribuciju električne i toplotne energije.

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na sljedeće složene inženjerske objekte: dalekovode i trafostanice naponskog nivoa 10 kV i više, kablovske podzemne instalacije naponskog nivoa 10 kV i više, elektrane snage 1MVA i više (hidroelektrane, termoelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane i druge), brane i akumulacije ispunjene jalovinom ili pepelom za koje je propisano tehničko osmatranje, objekte za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje (snage 1 MWth i više), objekte za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za industrijsku upotrebu (snage 1 MWth i više) i postrojenja za dobijanje energije iz otpada (snage 1 MVA i više).

Ovaj pravilnik primjenjuje se na izradu tehničke dokumentacije za izgradnju i rekonstrukciju složenih inženjerskih objekata, odnosno na izradu tehničke dokumentacije za izgradnju i rekonstrukciju pojedinih djelova složenih inženjerskih objekata.

Član 3

Tehnička dokumentacija složenog inženjerskog objekta iz člana 2 ovog pravilnika izrađuje se, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, kao: idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat i projekat izvedenog objekta.

1. PROJEKTNI ZADATAK

Član 4

Projektom zadatkom se utvrđuju osnovni elementi i tehnički uslovi na osnovu kojih se izrađuje idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat i projekat izvedenog objekta za složene inženjerske objekte, a polazna osnova za izradu svih vrsta projekata je projektni zadatak.

Član 5

Projektni zadatak, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) ciljeve i svrhu izrade tehničke dokumentacije;
- 2) predmet tehničke dokumentacije (opšti podaci o objektu, osnovni tehnički podaci, lokacija, namjena, faznost izgradnje, veze sa okruženjem, i dr.);

- 3) uslove iz odgovarajuće prostorno-planske dokumentacije i rezultate prethodno urađene dokumentacije;
- 4) osnove za projektovanje (propisi za izradu dokumentacije, prethodna proučavanja i prethodni radovi za odgovarajuću vrstu projekta, koordinacija i saradnja učesnika u izradi tehničke dokumentacije);
- 5) strukturu procesa izrade tehničke dokumentacije, sastav i opremanje tehničke dokumentacije po zbirnim i pojedinačnim dokumentima;
- 6) rokove završetka tehničke dokumentacije (parcijalne i konačne), sadržaje međufaza i međurokove za odlučivanje;
- 7) uslove koje mora da zadovolji projektant u odnosu na objekat za kojeg se radi tehnička dokumentacija, kao i uslove koje moraju da zadovolje ovlašćeni inženjeri projektanta u pogledu radnog iskustva na izradi tehničke dokumentacije složenih inženjerskih objekata koji odgovaraju objektu za kojeg se radi tehnička dokumentacija;
- 8) posebne uslove za postupak stručne kontrole i nadzora investitora u toku izrade tehničke dokumentacije i za reviziju tehničke dokumentacije;
- 9) ovjeru investitora.

2. PRETHODNA PROUČAVANJA I PODLOGE ZA IZRADU TEHNIČKE DOKUMENTACIJE

Član 6

Prije pristupanja izradi pojedine vrste projekata obavljaju se, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, prethodna proučavanja na osnovu kojih se izrađuje tehnička dokumentacija.

Prethodna proučavanja obuhvataju pripremu i analizu svih tehničkih i drugih podloga koje su potrebne za izradu tehničke dokumentacije i to:

- 1) sintezu rezultata prethodnih studijskih i/ili projektnih dokumenata;
- 2) prikupljanje i analizu podataka iz relevantne prostorno - planske dokumentacije i drugih specifičnih uslova;
- 3) istraživanja, mjerenja, izradu posebnih studija, programskih zadataka i drugih vidova tehničke dokumentacije specifične namjene koja je neophodna za realizaciju pojedinih vrsta projekata iz člana 3 ovog pravilnika.

Prethodna proučavanja se obavljaju na osnovu posebnih projektnih zadataka i posebnih projekata za svaku vrstu prethodnih proučavanja.

Vrsta, obim i sadržaj prethodnih proučavanja zavisi od vrste, tipa i specifičnosti objekta i vrste odgovarajućeg projekta, a definišu se projektnim zadacima.

Tokom izrade studija, elaborata i projekata, kao i u vezi rezultata prethodnih proučavanja za pojedine vrste projekata, projektant treba da saraduje sa investitorom.

Član 7

Na osnovu rezultata prethodnih proučavanja formiraju se, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti, sljedeće vrste podloga za izradu pojedinih vrsta projekata:

- 1) geodetske podloge;
- 2) geotehničke podloge;
- 3) hidrološke i hidrometeorološke podloge;
- 4) ostale podloge u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta.

Član 8

Geodetske podloge su podaci u analognom (grafičkom, foto) i/ili digitalnom obliku i, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, ih čine:

- 1) osnovna državna karta i druge topografske i pregledne karte;
- 2) postojeći geodetski planovi svih razmjera i/ili izvodi iz tih planova;
- 3) geodetski planovi i/ili digitalni modeli terena i stalnih objekata na njemu, izrađeni saglasno zahtjevima idejnog rješenja, idejnog i glavnog projekta;
- 4) geodetski planovi podzemnih vodova i objekata;
- 5) numerički i/ili grafički podaci o profilima terena i/ili objekata na njemu, izrađeni saglasno zahtjevima idejnog rješenja, idejnog i glavnog projekta;
- 6) podaci iz katastra nepokretnosti ili zemljišta;
- 7) tekstualni, numerički i grafički podaci o postojećim geodetskim mrežama;
- 8) tekstualni, numerički i grafički podaci o tačnosti i pouzdanosti geodetskih mreža izrađenih saglasno zahtjevima realizacije objekta u prostoru.

Geodetske podloge koje se odnose na katastarske podatke treba da budu ovjerene, ažurne i ne starije od šest mjeseci.

Član 9

Obim i sadržaj geodetske dokumentacije zavisi od vrste, tipa i specifičnosti objekta i vrste odgovarajućeg projekta, a definiše se projektom zadatkom, projektom istraživanja i projektom geodetskih radova.

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, dokumentacija iz stava 1 ovog člana obuhvata:

- 1) na nivou izrade idejnog rješenja, podatke iz člana 8 stav 1 tač. 1 i 2 ovog pravilnika;
- 2) na nivou izrade idejnog i glavnog projekta podatke iz člana 8 stav 1 tač. 1 do 8 ovog pravilnika;
- 3) na nivou izrade projekta izvedenog objekta podatke iz člana 8 stav 1 tač. 2 do 8 ovog pravilnika.

Član 10

Projektni zadatak za izvođenje geodetskih radova, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) predmet projekta (snimanje, kontrolna mreža i sl.);
- 2) osnove projekta (tačnost snimanja, tačnost i pouzdanost mreža, veličine pomjeranja tačaka na objektu koje treba otkriti i sl.);
- 3) tehničke i druge uslove projekta (sadržaj i oprema projekta, način stručne kontrole i nadzora investitora u toku izrade dokumentacije, i sl.).

Projekat geodetskih radova, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta i vrste projekta, sadrži:

- 1) podatke o tačnosti i pouzdanosti geodetskih mreža za snimanja terena i objekata, kao i kontrolnih geodetskih mreža;
- 2) podatke o metodama mjerenja i snimanja;

- 3) podatke o metrološkom obezbjeđenju geodetskih mjerenja;
- 4) podatke za obilježavanje tačaka objekta;
- 5) podatke o eksproprijaciji;
- 6) podatke mjerenja za kontrolu geometrije objekta po fazama njegove izgradnje;
- 7) podatke o osmatranju tla i objekta u toku građenja, ako je to glavnim projektom predviđeno;
- 8) podatke o kontroli geometrije objekta u probnom radu;
- 9) podatke o geometriji nultog stanja izvedenog objekta;
- 10) podatke o kontroli geometrije montažnih elemenata;
- 11) podatke o stabilizaciji tačaka geodetskih mreža i tačaka objekta;
- 12) podatke o pouzdanosti i kontroli mjerenja;
- 13) podatke o metodama obrade i analizama mjerenja;
- 14) elaborat geodetskih radova.

Član 11

Geotehničke podloge izrađuju se, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, u obliku geotehničkih studija, elaborata i projekata koje čine:

- 1) inženjersko-geološka, hidrogeološka i seizmotektonska dokumentacija koja se izrađuje na osnovu odgovarajućih istraživanja i mjerenja;
- 2) geofizička dokumentacija koja se izrađuje na osnovu odgovarajućih istraživanja i mjerenja;
- 3) inženjersko-seizmološka dokumentacija koja se izrađuje na osnovu odgovarajućih istraživanja i mjerenja;
- 4) dokumentacija građevinske mehanike tla koja se izrađuje na osnovu odgovarajućih istraživanja i mjerenja;
- 5) dokumentacija građevinske mehanike stijena koja se izrađuje na osnovu odgovarajućih istraživanja i mjerenja;
- 6) dokumentacija o lokalnim prirodnim i sekundarnim građevinskim materijalima koja se izrađuje na osnovu odgovarajućih istraživanja i mjerenja;
- 7) dokumentacija o geotehničkoj melioraciji terena koja se izrađuje na osnovu odgovarajućih istraživanja i mjerenja;
- 8) dokumentacija o interakciji terena i elemenata građevinske konstrukcije koja se izrađuje na osnovu odgovarajućih istraživanja i mjerenja.

Član 12

Obim i sadržaj geotehničke dokumentacije zavisi od vrste, tipa i specifičnosti objekta i vrste odgovarajućeg projekta, a definiše se projektnim zadatkom, projektom istraživanja i projektom geotehničkih radova:

- 1) na nivou izrade idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, koriste se raspoloživi (arhivski - fondovski, literaturni) podaci iz člana 11 tač. 1 do 6 ovog pravilnika;
- 2) na nivou izrade idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, koriste se raspoloživi podaci iz prethodne faze projekta dopunjeni istraživanjima - prethodnim proučavanjima za fazu idejnog projekta iz člana 11 tač. 1 do 6 ovog pravilnika;
- 3) na nivou izrade glavnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, koriste se raspoloživi podaci iz prethodne faze projekta dopunjeni istraživanjima -

prethodnim proučavanjima za fazu glavnog projekta iz člana 11 tač. 1 do 7 ovog pravilnika;

- 4) na nivou izrade projekta izvedenog objekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, koriste se raspoloživi podaci iz prethodne faze projekta dopunjeni istraživanjima za fazu projekta izvedenog objekta iz člana 11 tač. 6 do 8 ovog pravilnika.

Član 13

Hidrološke i hidrometeorološke podloge izrađuju se, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, u obliku hidroloških i hidrometeoroloških studija, elaborata i projekata.

Osnovu za hidrološke i hidrometeorološke analize predstavljaju istorijski podaci mjerenja hidroloških i hidrometeoroloških veličina, podaci koji se preuzimaju iz prethodnih studija, elaborata i projekata, kao i podaci dobijeni mjerenjima za potrebe konkretnog projekta.

Podaci o fizičko - geografskim karakteristikama područja, potrebni za hidrološke i hidrometeorološke analize, formiraju se na bazi odgovarajućeg kartografskog materijala, kao i dodatnih snimanja i terenskih radova.

Član 14

Obim i sadržaj hidrološke i hidrometeorološke dokumentacije zavisi od vrste, tipa i specifičnosti objekta i vrste odgovarajućeg projekta, a definiše se projektnim zadatkom, projektom istraživanja i projektom hidroloških i hidrometeoroloških radova.

Metodologija obrade hidroloških i hidrometeoroloških podloga definiše se u skladu sa tehničkim uputstvima.

Na osnovu hidrološke i hidrometeorološke dokumentacije u okviru projekta odgovarajućeg objekta daju se sintezni prikazi hidroloških i hidrometeoroloških uslova i ograničenja, čiji je minimalni obim i sadržaj definisan u okviru sadržaja odgovarajuće tehničke dokumentacije.

Za svaku vrstu projekta definiše se potreban obim i sadržaj hidroloških i hidrometeoroloških mjerenja.

Član 15

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta i vrste odgovarajućeg projekta, osnovne elemente hidroloških i hidrometeoroloških studija čine:

- 1) pregled korišćenih hidroloških i hidrometeoroloških podataka;
- 2) rezultati dodatnih hidroloških mjerenja;
- 3) analize klimatskog režima;
- 4) analize meteoroloških uslova i parametara (sa posebnom analizom vjetra, snijega, kišnih padavina, temperaturnog režima vazduha, vode i zemljišta i dr.);
- 5) analize vodnog bilansa;
- 6) analize oticaja vode;
- 7) analize režima srednjih, malih i velikih voda;
- 8) analize režima nanosa;
- 9) analize režima leda;
- 10) analize rezultata mjerenja i praćenja parametara kvaliteta vode.

3. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA

Član 16

Vrsta, obim i sadržaj projekata iz člana 3 ovog pravilnika zavisi od vrste, tipa i specifičnosti objekta, a u skladu sa projektnim zadatkom.

Svi projekti koji čine tehničku dokumentaciju, treba da budu međusobno usklađeni i da prikazuju objekat kao tehničko-tehnološku i funkcionalnu cjelinu.

Tokom izrade tehničke dokumentacije, projektant treba da saraduje sa investitorom.

Član 17

Idejno rješenje se izrađuje radi sagledavanja resursnih i prostornih mogućnosti i ograničenja izgradnje objekta, mogućih varijanti prostornih i tehničkih rješenja, sa zadatkom da se kroz postupke vrednovanja usvoji generalna koncepcija, makrolokacija i prostorna dispozicija objekta; utvrdi funkcionalnost i racionalnost rješenja, osnovne funkcionalne, tehnološke, tehničke i ekonomske karakteristike objekta, faznost izgradnje; definišu uslovi i rješenja priključenja objekta na saobraćajnu, energetska i drugu infrastrukturu, uslovi eksploatacije, uređenje lokacije; utvrdi odnos prema prostoru i životnoj sredini gdje objekat treba da se gradi, kao i osnove za procjenu parametara ekonomskih analiza.

Na osnovu idejnog rješenja mogu se, po potrebi, izraditi prethodna studija opravdanosti i licitaciona dokumentacija za izgradnju objekta.

Član 18

Idejni projekat predstavlja tehničku razradu osnovne koncepcije i dispozicije utvrđene u idejnom rješenju, sa ciljem da se utvrdi optimalno rješenje i mikrolokacija objekta, sa stanovišta ekonomskih, funkcionalnih, tehnoloških i tehničkih zahtjeva, kao i zahtjeva za zaštitu životne sredine.

Idejni projekat analizira i razrađuje naročito: mikrolokaciju objekta; tehničko-tehnološke i eksploatacione karakteristike objekta; stabilnost i sigurnost objekta; tehničko-tehnološke i organizacione elemente izgradnje objekta; energetske sisteme objekta sa procjenom energetske efikasnosti; rješenja infrastrukture; konstruktivna i građevinska rješenja; opremu, instalacije, uređaje i postrojenja objekta; predmjer i predračunsku vrijednost izgradnje objekta.

Na osnovu idejnog projekta mogu se, po potrebi, izraditi studija opravdanosti, licitaciona dokumentacija za izbor i nabavku opreme i licitaciona dokumentacija za izgradnju objekta.

Član 19

Glavni projekat predstavlja detaljnu tehničku razradu optimalne varijante objekta iz idejnog projekta na definitivno utvrđenoj lokaciji i prema odabranoj opremi, a na nivou razrade koji je dovoljan za racionalno oblikovanje svih djelova objekta i za izbor optimalnog načina izgradnje, sa predmjerom i predračunom radova.

Glavni projekat sadrži i dokumentaciju proizvođača i/ili isporučioaca opreme i dokumentaciju o montaži i funkcionalnom ispitivanju ugrađene opreme, kao i o uslovima i trajanju probnog rada.

Glavni projekat može sadržati i dokumentaciju o osmatranju i ispitivanju objekta nakon puštanja u rad, kao i njegove opreme, instalacija, uređaja i postrojenja.

Na osnovu glavnog projekta može se, po potrebi, izraditi licitaciona dokumentacija za izgradnju objekta.

Član 20

Projekat izvedenog objekta prikazuje izvedeno stanje objekta.

Projekat izvedenog objekta predstavlja podlogu za plansku i racionalnu eksploataciju, upravljanje i održavanje objekta, kao i za eventualnu dogradnju i rekonstrukciju objekta.

Projekat izvedenog objekta sastoji se, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, od tekstualnih, numeričkih i grafičkih priloga u osnovnoj razmjeri glavnog projekta.

Tekstualna dokumentacija projekta izvedenog objekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) tehnički izvještaj o izgradnji objekta sa naznačenim odstupanjima u odnosu na glavni projekat, kao i specifične podatke vezane za sredinu u kojoj se realizuje objekat (kvalitet i karakteristike tla, način realizacije objekta, specifična tehnologija primjenjena tokom građenja i sl.);
- 2) pravno-finansijsku dokumentaciju saglasno važećoj regulativi;
- 3) ateste, sertifikate, ispitne protokole i izvještaje o ispitivanjima opreme, instalacija, uređaja, postrojenja i objekata (u fabrikama, tokom izvođenja radova i u toku puštanja u rad);
- 4) dokumentaciju o izvršenim istraživanjima i urađenoj tehničkoj dokumentaciji nakon revizije glavnog projekta.

Osnov za izradu grafičke dokumentacije projekta izvedenog objekta je grafička dokumentacija glavnog projekta, uz registrovanje promjena nastalih tokom građenja.

Razmjera grafičke dokumentacije, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, ista je kao u glavnom projektu.

Projekat izvedenog objekta treba da se radi na mediju koji obezbjeđuje laku reprodukciju i jednostavno sprovođenje promjena, kako bi se obezbijedila ažurnost podataka tokom eksploatacije objekta.

U okviru dokumentacije projekta izvedenog objekta dostavlja se odgovarajuća foto i/ili filmska dokumentacija praćenja izgradnje objekta, u skladu sa projektnim zadatkom za izradu projekta izvedenog objekta.

Član 21

Idejno rješenje, idejni projekat i glavni projekat, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrže:

- 1) opštu dokumentaciju o objektu;
- 2) projektni zadatak;
- 3) tekstualnu dokumentaciju;
- 4) numeričku dokumentaciju;
- 5) grafičku dokumentaciju;
- 6) prateće studije, elaborate, podloge, projekte i drugu dokumentaciju.

Član 22

Sve vrste tehničke dokumentacije, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrže sljedeću opštu dokumentaciju:

- 1) podatke o objektu;
- 2) podatke o investitoru izgradnje objekta;

- 3) podatke o projektantu koji je izradio cjelokupnu tehničku dokumentaciju i projektantima koji su izradili pojedine djelove tehničke dokumentacije, sa izvodima iz sudskog, odnosno drugog odgovarajućeg registra;
- 4) rješenje o ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije (licenca projektanta);
- 5) ovlaštenje za projektovanje za lica koja su učestvovala u izradi tehničke dokumentacije;
- 6) rješenje o određivanju ovlaštenog inženjera koji je rukovodio izradom cjelokupne tehničke dokumentacije i rješenja o određivanju ovlašćenih inženjera koji su rukovodili izradom i/ili izradili pojedine djelove tehničke dokumentacije;
- 7) sadržaj cjelokupne tehničke dokumentacije i pojedinih djelova tehničke dokumentacije, prikazan po knjigama, ukoliko se tehnička dokumentacija sastoji iz više knjiga;
- 8) izjava projektanta da je tehnička dokumentacija izrađena u skladu sa Zakonom i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta / dio objekta / vrstu radova, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja, i da je ista spremna za reviziju;
- 9) izjave ovlaštenog inženjera koji je rukovodio izradom cjelokupne tehničke dokumentacije i ovlašćenih inženjera koji su rukovodili izradom i/ili izradili pojedine djelove tehničke dokumentacije da su tehnička dokumentacija i njeni djelovi izrađeni u skladu sa Zakonom i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta / dio objekta / vrstu radova, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja;
- 10) izjave ovlaštenog inženjera koji je rukovodio izradom cjelokupne tehničke dokumentacije i ovlašćenih inženjera koji su rukovodili izradom i/ili izradili pojedine djelove tehničke dokumentacije o međusobnoj usaglašenosti svih djelova tehničke dokumentacije;
- 11) izvještaj projektanta o unutrašnjoj kontroli tehničke dokumentacije;
- 12) neophodne saglasnosti propisane Zakonom i propisima donijetim na osnovu Zakona;
- 13) mjesto i datum izrade tehničke dokumentacije.

Izjava projektanta iz stava 1 tačka 8 ovog člana daje se na obrascu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Nakon završetka revizije sastavni dio tehničke dokumentacije čini i konačni izvještaj o izvršenoj reviziji tehničke dokumentacije, sa izjavom revidenta o prihvatanju tehničke dokumentacije bez daljih primjedbi i zahtjeva i da je tehnička dokumentacija izrađena u skladu sa Zakonom i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta / dio objekta / vrstu radova, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja.

Član 23

Tehnička dokumentacija izrađena po propisima drugih država, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, treba da bude izrađena u skladu sa Zakonom.

Član 24

Tehnička dokumentacija izrađuje se u formi i na formatu u skladu sa projektnim zadatkom.

Član 25

Sadržaj i broj grafičke dokumentacije treba da obezbijedi da svaki dio tehničkog rješenja za koji je potrebno grafičko prikazivanje bude prikazan.

Grafička dokumentacija treba da bude izrađena u primjereoju razmjeri koja obezbjeđuje preglednost i detaljnost podataka prema vrsti projekata.

Razmjera grafičke dokumentacije zavisi od vrste, tipa i specifičnosti objekta i svrhe za koju se ta dokumentacija izrađuje, a u skladu sa projektnim zadatkom.

Svi grafički prilozi treba da budu potpisani od strane ovlašćenog inženjera koji je rukovodio izradom cjelokupne tehničke dokumentacije i ovlašćenih inženjera koji su rukovodili izradom i/ili izradili pojedine djelove tehničke dokumentacije na zaglavlju priloga, koje će sadržati podatke o objektu, tehničkoj dokumentaciji, projektantu, investitoru i dr.

Član 26

Sastavni dio glavnog projekta je dokumentacija proizvođača i/ili isporučioća opreme, koja treba da bude urađena i prikazana u okviru odgovarajućih djelova glavnog projekta.

Dokumentacija proizvođača i/ili isporučioća opreme treba, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, da sadrži:

- 1) podatke o objektu;
- 2) podatke o proizvođaču i/ili isporučioću opreme;
- 3) podatke o projektantu i licima koja su učestvovala u izradi dokumentacije proizvođača i/ili isporučioća opreme;
- 4) podatke o dijelu glavnog projekta za čije potrebe je urađena dokumentacija proizvođača i/ili isporučioća opreme;
- 5) mjesto i datum izrade dokumentacije proizvođača i/ili isporučioća opreme.

Dokumentacija proizvođača i/ili isporučioća opreme treba da je urađena u skladu sa čl. 24 i 25 ovog pravilnika.

II. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA OBJEKATA ZA PROIZVODNJU ELEKTRIČNE I TOPLOTNE ENERGIJE

Član 27

Ovim pravilnikom su obuhvaćeni sljedeći objekti za proizvodnju električne i toplotne energije:

- 1) hidroelektrane;
- 2) termoelektrane;
- 3) vjetroelektrane;
- 4) solarne elektrane.

Za objekte snage 1 MVA i više, koji za proizvodnju električne i toplotne energije koriste druge izvore (gas, bio masa, otpad i dr.), primjenjuju se odredbe iz čl. 28 do 120 ovog pravilnika.

1. HIDROELEKTRANE

Član 28

Projektni zadatak za objekte i sisteme hidroelektrana, pored elemenata obuhvaćenih članom 5 ovog pravilnika, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži i:

- 1) način osmatranja objekata i parametara vodnog bilansa;
- 2) način upravljanja.

Član 29

Tehnička dokumentacija za objekte i sisteme hidroelektrana obuhvata i uslove iz prostorno-planske dokumentacije odgovarajućeg vodnog područja (sliva), kao i vodoprivredne uslove u skladu sa propisima kojim se uređuju vode.

Član 30

Hidrološke i hidrometeorološke podloge za potrebe objekata i sistema hidroelektrana, pored elemenata obuhvaćenih članom 15 ovog pravilnika, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta sadrže i:

- 1) analize postojećeg stanja vodnog režima;
- 2) uslove za održavanje i razvoj vodnog režima;
- 3) uslove zaštite od štetnog dejstva vode;
- 4) uslove zaštite voda od zagađenja.

Član 31

Ovim pravilnikom su obuhvaćeni sljedeći objekti i sistemi hidroelektrana:

- 1) brane i akumulacije;
- 2) hidroenergetski objekti.

1.1. BRANE I AKUMULACIJE

Idejno rješenje brana i akumulacija

Član 32

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, kao dio prethodnih proučavanja za izradu idejnog rješenja kod složenih sistema, kao i kod sistema koji su nedovoljno izučeni, najprije se radi studija sistema, kojom se optimizira konfiguracija čitavog sistema i sužava prostor za odlučivanje o parametrima brana i akumulacija koje će se razmatrati u okviru idejnog rješenja.

Na nivou idejnog rješenja sagledavaju se tehničke mogućnosti za realizaciju brana i akumulacija, određuju se makrolokacije objekata brana, sagledavaju se okvirne performanse akumulacija (moguće isporuke vode vodoprivrednim korisnicima, energetska proizvodnja, uslovi retenziranja velikih voda, mogućnosti povećavanja malih voda, itd.), utvrđuju se okvirne nadmorske visine/kote normalnog uspora, sagledavaju se sukobi interesa pojedinih sektora i korisnika prostora i usmjeravaju se dalji istražni radovi za narednu fazu projektovanja.

Član 33

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika studija sistema, kao dio prethodnih proučavanja za idejno rješenje, obuhvata i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) opšte podatke o objektu i mjesto razmatranog objekta u okviru šireg sistema na slivu;
- 2) ciljnu strukturu: vodoprivredni i drugi ciljevi koji se postavljaju pred akumulacijom, dekomponovani na razne nivoe značaja;
- 3) kriterijume za vrednovanje varijantnih rješenja, ograničenja koja se postavljaju po prostoru i drugim komponentama okruženja;
- 4) prikaz podloga za projektovanje, kritičku analizu i ocjenu njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje odluke o konfiguraciji i parametrima sistema i objekata u okviru njega;
- 5) vodoprivredne analize akumulacije: moguće isporuke vode korisnicima u zavisnosti od zapremine akumulacije, ostvarene isporuke vode i ekološkog protoka nizvodno od brane, analizu mogućnosti akumulacije u popravljaju režima malih voda;
- 6) analizu uticaja akumulacije na velike vode i sagledavanje mogućnosti korišćenja akumulacije za odbranu od poplava;
- 7) razmatranje potencijalnih makrolokacija pregradnih profila i njihovu kritičku analizu;
- 8) određivanje okvirnih nadmorskih visina/kota uspora (normalnog radnog nivoa, maksimalnog i minimalnog uspora) i analizu konflikta u prostoru i po ostalim komponentama okruženja;
- 9) analizu mogućih tipova brana u konkretnim uslovima i sagledavanje projektnih rješenja za sve potencijalne dispozicije i izbor/predlog dispozicija brana koje će biti dalje razmatrane;
- 10) način povezivanja objekta sa drugim infrastrukturnim sistemima;
- 11) ocjenu problema zaštite akumulacije (od zasipanja, eutrofikacije, i dr) i predlog programa prethodnih radova za tu svrhu;
- 12) program prethodnih proučavanja za nivo idejnog rješenja za odabrane tipove brana i dispozicije sa kojima se ulazi u dalja projektovanja.

Član 34

Grafička dokumentacija studije sistema, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) prikaz cijelog sistema u okviru koga se nalazi planirana akumulacija;
- 2) prikaz položaja akumulacija, sa ucrtanim odabranim kotama normalnih uspora, kao i sa svim relevantnim objektima i drugim sistemima (saobraćajnice, naselja, itd) koji utiču na odluku o konfiguraciji sistema;
- 3) podužni profil vodotoka duž akumulacije, sa ucrtanom kotom normalnog uspora i svim drugim bitnim objektima i sistemima;
- 4) krive zapremine i površine akumulacije;
- 5) grafički prikaz vodoprivrednih analiza: funkcije isporuke vode u zavisnosti od zapremine akumulacije i usvojene obezbijedenosti isporuke, uticaj akumulacije na režime malih i velikih voda, karakteristični grafici punjenja i pražnjenja akumulacije tokom karakterističnih godina, itd;
- 6) prikaz konfiguracija sistema (kartografski prikaz, situacije, podužni profili kroz djelove sistema, itd);
- 7) prikaz rješenja brana za varijante koje su odabrane/predložene za dalje izučavanje.

Član 35

Studija sistema, kao dio prethodnih proučavanja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži i sljedeće studijske djelove:

- 1) hidrološku i hidrometeorološku studiju, sa definisanjem hidrološkog niza koji služi za vodoprivredne proračune, sa analizom klimatskih i meteoroloških uslova, kao i režima malih i velikih voda i režima nanosa, na bazi dotadašnjih osmatranja i mjerenja;
- 2) geotehničku studiju razmatranih pregradnih mjesta, zona razmatranih akumulacija i sliva, na bazi postojećih podataka i terenskih opservacija.

Član 36

Idejnim rješenjem se definišu prethodni istražni radovi potrebni za izradu idejnog projekta i bliže definišu tehnički i ekonomski parametri na osnovu kojih se, po potrebi, može uraditi prethodna studija opravdanosti.

Član 37

Idejno rješenje, pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) opšte zaključke dobijene studijom sistema (prikaz objekta, mjesta i uloge razmatrane brane i akumulacije u okviru usvojene konfiguracije čitavog sistema);
- 2) ciljnu strukturu razmatrane akumulacije, osnovne uslove, kriterijume i ograničenja za projektovanje brane i akumulacije;
- 3) prikaz svih podloga za projektovanje, kritičku analizu i ocjenu njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje odluke o konfiguraciji i parametrima sistema i objekata u okviru njega; geotehničke podloge trebaju biti urađene na bazi detaljne prospekcije terena, sa ili bez geotehničkih istražnih radova;
- 4) vodoprivredne analize efekata akumulacije na osnovu raspoloživih hidroloških serija: garantovane isporuke vode svim korisnicima sa određenim obezbijeđenostima, efekti na poboljšanje režima malih i velikih voda, ostali vodoprivredni efekti koji se mogu kvantificirati;
- 5) analizu odabranih makrolokacija pregradnih profila i njihovu ocjenu (pogodnost za pojedine tipove brana, geotehnička ograničenja, problemi sa gledišta neophodnih istraživanja);
- 6) usvajanje radnih nadmorskih visina/kota akumulacije i analizu konflikta u prostoru i po svim relevantnim komponentama okruženja;
- 7) definisanje varijantnih rješenja užih lokacija brane i ostalih elemenata;
- 8) prikaz projektnih rješenja za sve razmatrane varijante brane;
- 9) predmjer svih razmatranih varijanti na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta, sa predračunom troškova izgradnje;
- 10) izbor kriterijuma za izbor varijante (višekriterijumsko vrednovanje i sužavanje prostora za izbor varijante);
- 11) energetsku, vodoprivrednu i ekonomsku ocjenu predloženog rješenja (mogućnosti fazne izgradnje objekta, izvod iz svih relevantnih pokazatelja, i dr.) koja omogućava, po potrebi, izradu prethodne studije opravdanosti;
- 12) mjere zaštite akumulacije od procesa eutrofikacije i zasipanja;
- 13) mjere za uklapanje objekata brane i akumulacije u okruženje;
- 14) način povezivanja objekta sa drugim infrastrukturnim sistemima;

15) program istražnih i studijskih radova za potrebe izrade idejnog projekta.

Član 38

Grafička dokumentacija idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) preglednu kartu sliva, sa prikazom čitavog sistema (izgrađeni i planirani objekti) u okviru koga se nalazi razmatrani objekat;
- 2) preglednu kartu akumulacije, sa naznačenim svim drugim sadržajima, objektima i sistemima koji su relevantni za donošenje odluke;
- 3) situaciju razmatranih lokacija brane;
- 4) krive zapremine i površine akumulacije;
- 5) sintezne prikaze hidroloških i hidrometeoroloških analiza;
- 6) sintezni prikaz svih geotehničkih podloga;
- 7) tehnička rješenja svih razmatranih varijanti brana, sa pratećim objektima (evakuacionim organima, itd);
- 8) prikaz zahvata i pratećih objekata za druge korisnike u okviru dispozicija hidročvora višenamjenskog objekta;
- 9) prikazi finalnih rezultata vodoprivrednih analiza (moguće isporuke vode u funkciji obezbijedenosti, uticaj na režime prosječnih, malih i velikih voda, itd).

Član 39

Djelovi idejnog rješenja, prateće studije i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) građevinsko rješenje;
- 2) arhitektonsko rješenje;
- 3) elektrotehničko rješenje;
- 4) mašinsko rješenje;
- 5) hidrološka i hidrometeorološka studija, sa programom istražnih i studijskih radova za potrebe izrade idejnog projekta;
- 6) geotehnička studija za razmatrane lokacije brana i akumulacija, sa programom istražnih i studijskih radova za potrebe idejnog projekta;
- 7) studija o režimima nanosa i stanju erozionih procesa i bujica u slivu, sa predlogom daljih istraživanja;
- 8) elaborat o načinu povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom;
- 9) elaborat o načinu povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 10) studija zaštite životne sredine i sociološka studija, sa prethodnom analizom uticaja.
- 11) elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta.

Idejni projekat brana i akumulacija

Član 40

Idejni projekat treba da riješi dispoziciona pitanja brane, odredi radne performanse akumulacije i pratećih objekata, kao i da sagleda uticaj objekta na životnu sredinu.

Baznu dokumentaciju za izradu idejnog projekta čine rezultati prethodnih proučavanja sprovedenih prije pristupanja izradi idejnog projekta (u skladu sa programom definisanim u idejnom rješenju), idejno rješenje i projektni zadatak.

Na osnovu idejnog projekta može se, po potrebi, izraditi studija opravdanosti i izvršiti raspodjela zajedničkih investicija na pojedine korisnike višenamjenskog objekta.

Član 41

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, idejni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) opšte podatke o objektu: prikaz geneze/razvoja objekta u prethodnim fazama, sa svim razmatranim varijantama, detaljni prikaz varijanti koje su ostale za razmatranje na nivou idejnog projekta;
- 2) reambulaciju ciljne strukture, uslova, kriterijuma i ograničenja za projektovanje (polazni parametri za projektovanje preuzeti iz idejnog rješenja);
- 3) prikaz svih podloga za projektovanje (hidroloških, hidrometeoroloških, geodetskih, geotehničkih, seizmoloških, ekonomskih, ekoloških, socioloških, itd.), njihovu kritičku analizu i ocjenu sa stanovišta njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje konačnih odluka o dispoziciji, konfiguraciji i parametrima svih elemenata planiranog objekta; geotehničke podloge moraju biti sa neophodnim terenskim istraživanjima (geotehničkim istražnim radovima), na nivou koji je dovoljan za konačnu odluku o mikrolokaciji i tipu brane, kao i lokacijama i dispozicijama svih ostalih objekata;
- 4) definisanje varijantnih rješenja mikrolokacija brane i ostalih elemenata objekta, ukoliko i nakon idejnog rješenja još uvijek postoji potreba da se razmatraju varijantna rješenja;
- 5) analizu vodoprivrednih efekata akumulacije: garantovane isporuke vode sa određenom obezbijeđenošću, efekti na poboljšanje režima malih i velikih voda, ostali vodoprivredni efekti koji se mogu kvantificirati i koji ulaze u proces vrednovanja objekta; garantovane isporuke vode se određuju na osnovu simuliranih / sintetičkih serija, a definiše se i zavisnost isporuke vode određenih obezbijeđenosti (po vremenu i zapremini) u funkciji zapremine korisnog prostora akumulacije; analiza energetske proizvodnje se vrši sa razgraničavanjem energije po razdobljima koja su relevantna za vrednovanje hidroelektrane (vršna i bazna proizvodnja);
- 6) optimizaciju i izbor nadmorske visine/kote normalnog uspora i ostalih relevantnih nadmorskih visina/kota brane i akumulacije (minimalna radna kota, maksimalni uspor, nadmorske visine/kote rezervnog prostora za ublažavanje poplavnog talasa, itd).
- 7) razradu projektnih rješenja brane i pratećih objekata (evakuacioni organi, vodozahvati, derivacioni dovodi i odvodi u zoni brane, itd.), koja podrazumjevaju hidrograđevinski, hidromašinski i elektrotehnički dio projekta, stim što se oprema razmatra na nivou koji, po potrebi, omogućava pripremu licitacione dokumentacije za isporuku opreme;
- 8) dokazi hidrauličke, geotehničke i konstrukcijske stabilnosti objekata brane (po potrebi, za sve razmatrane varijante);
- 9) usvajanje kriterijuma za vrednovanje (po potrebi, za sve razmatrane varijante) i izbor/predlog konačnog rješenja brane i akumulacije;
- 10) razmatranje mogućnosti i cjelishodnosti fazne izgradnje objekta;
- 11) tehnologiju i organizaciju građenja objekata, po potrebi za sve varijante brane i pratećih objekata;

- 12) predmjer na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta i predračun troškova usvojene/predložene varijante objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu studije opravdanosti;
- 13) rješenje zaštite akumulacije od procesa eutrofikacije i zasipanja (zaštitne zone).
- 14) predmjer i predračun mjera zaštite akumulacije;
- 15) vodoprivrednu, energetska i ekonomsku ocjenu predloženog rješenja, prikaz i sistematizaciju relevantnih specifičnih pokazatelja, koji omogućavaju, po potrebi, izradu studije opravdanosti;
- 16) razgraničenje investicija prema namjeni objekta (predlog za raspodjelu investicija zajedničkih objekata na pojedine korisnike višenamjenskog objekta);
- 17) mjere za uklapanje objekata u ekološko i drugo okruženje (izvod iz posebnog elaborata zaštite životne sredine i detaljne analize uticaja objekta na životnu sredinu, mjere za neutralisanje ili smanjenje negativnih i povećanje pozitivnih uticaja na životnu sredinu);
- 18) izvod iz sociološkog elaborata (analiza socijalnih granica objekta, pozitivni i negativni uticaji akumulacije na socijalno okruženje, mjere za neutralisanje ili smanjenje negativnih i povećanje pozitivnih socijalnih uticaja, planirane mjere raseljavanja i zbrinjavanja stanovništva);
- 19) analizu rizika;
- 20) program prethodnih istražnih i studijskih radova i neophodnih hidrauličkih i matematičkih modela za potrebe izrade glavnog projekta;
- 21) rješenje oskultacionog sistema za praćenje ponašanja brane i akumulacije;
- 22) način povezivanja objekta sa drugim infrastrukturnim sistemima;
- 23) izvod iz elaborata o održavanju objekata brane i upravljanja akumulacijom, posebno sa stanovišta razrješenja oprečnih interesa pojedinih korisnika akumulacije i ostalih korisnika prostora;
- 24) spisak primijenjenih propisa, preporuka i standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će biti izgrađen.

Član 42

Grafička dokumentacija idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) preglednu kartu sliva, sa prikazom čitavog sistema (izgrađeni i planirani objekti) u okviru koga se nalaze objekti brane i akumulacije;
- 2) preglednu kartu sliva oko objekta brane i akumulacije, sa naznačenim svim drugim sadržajima, objektima i sistemima koji su relevantni za projektovanje, koja ima karakter tematske karte izvedenog stanja i relevantnih ograničenja za projektovanje razmatranog objekta;
- 3) pregledne karte lokacije brane, položaja i dispozicija dovoda, odvoda i svih objekata na njima, položaja i tipova mašinskih zgrada (uključujući varijantne mikrolokacije brane i saglasno tome položaja i dispozicija dovoda, odvoda, mašinskih zgrada, ako su razmatrane);
- 4) podužni profil duž akumulacije, sa položajem objekata za hidroenergetsko i višenamjensko korišćenje voda u okviru višenamjenskog objekta, kao i sa položajem relevantnih objekata i sistema u okruženju (karakteristični poprečni presjeci, ako su bitni za sagledavanje visinskih odnosa akumulacije u odnosu na okolne sisteme);
- 5) krive zapremine i površine akumulacije u početnom stanju (sa ucrtanim osnovnim parametrima - nadmorska visina/kota i zapremina) i prognozni grafici, nakon određenih faza zasipanja akumulacije (nakon 10, 20 godina, itd);

- 6) grafičke prikaze finalnih rezultata analize vodoprivrednih performansi akumulacije: funkcije isporuke vode u zavisnosti od zapremine akumulacije i usvojene obezbijedenosti isporuke (urađene sa simuliranim serijama), prikaz uticaja akumulacije na režime malih i velikih voda, itd.;
- 7) sintezne prikaze svih geotehničkih podloga relevantnih za izbor dispozicije brane, nadmorske visine/kote normalnog uspora i definisanje eventualnih ograničenja;
- 8) tehnička rješenja brane (uključujući varijantne mikrolokacije brane ako su razmatrane), sa svim pratećim objektima (evakuacioni organi, objekti za skretanje rijeke po fazama izgradnje, itd);
- 9) prikaz rješenja sistema za oskultaciju brane i za praćenje ulazno - izlaznih pokazatelja stanja kvaliteta vode u akumulaciji;
- 10) tehnička rješenja zahvata i pratećih objekata za druge korisnike u okviru dispozicija hidročvora višenamjenskog objekta;
- 11) priloge na osnovu kojih se prikazuje odabrana organizacija i tehnologija građenja brane i pratećih objekata (po potrebi za sve razmatrane tipove), kartografski prikaz šire zone objekta, sa lokacijama pozajmišta materijala, graditeljskog naselja i ostalih sadržaja, transportnih puteva za sve faze izgradnje, situaciju sa prikazom organizacije gradilišta po pojedinim fazama, gantogram dinamike realizacije objekta, itd.;
- 12) kartu erozionih procesa u slivu sa prikazom mjera za zaštitu akumulacije od erozije i bujica;
- 13) kartografski prikaz zona zaštite akumulacije i rješenja zaštite (kanalizacioni sistemi, postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, itd);
- 14) kartografski i grafički prikaz mjera zaštite životne sredine i drugih objekata koji se štite i revitalizuju u okviru razmatranog objekta;
- 15) prikaz rješenja izmještanja saobraćajnica i drugih objekata iz zone akumulacije: situacije, podužni profili, elementi poprečnih profila;
- 16) dispečerske grafike rada akumulacije u raznim hidrološkim uslovima, posebno u slučaju ako akumulacija ima i rezervni prostor za ublažavanje poplavnih talasa.

Član 43

Djelovi idejnog projekta, prateći projekti i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) hidrograđevinski projekat;
- 2) arhitektonsko - građevinski projekat objekata, sa projektima svih pratećih instalacija;
- 3) projekat elektrotehničke opreme i postrojenja;
- 4) projekat hidromašinske opreme i postrojenja;
- 5) hidrološki i hidrometeorološki elaborat, sa svim stohastičkim analizama koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži: hidrološke serije na osnovu kojih se pristupa dimenzionisanju akumulacije; analize malih voda, za potrebe određivanja ekoloških protoka; definisanje talasa mjerodavnih velikih voda za sve projektne odluke (u slučaju nasute brane odrediti i MVV - maksimalna vjerovatna voda); analizu režima suspendovanog i vučenog nanosa, za potrebe proračuna zasipanja akumulacije; meteorološke analize za potrebe elaborata o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta (broj dana sa kišom, snijegom, temperature vazduha po mjesecima i tokom godine, fenomeni atmosferskih pražnjenja, itd); model za generisanje sintetičkih serija za analizu vodoprivrednih mogućnosti akumulacije, itd.;
- 6) geodetski elaborat, sa verifikovanim geodetskim podlogama (kartama za izradu idejnog projekta), sa projektom obilježavanja objekata;

- 7) geotehnički elaborat, sa analizom inženjersko - geoloških, geotehničkih i seizmoloških karakteristika lokacija planiranih mikrolokacija brana i drugih objekata (kao i varijantnih mikrolokacija ukoliko se obrađuju), hidrogeološkim podlogama za mjerodavni dio sliva i zone akumulacije, analizama vododrživosti akumulacije, prikazima mehaničkih karakteristika stijenskih masa, projektom geotehničkih melioracija, seizmološkim projektom, sa ocjenom pojava indukovane seizmičnosti;
- 8) elaborat eksproprijacije sa podacima o katastarskim parcelama;
- 9) projekat saobraćajnica za potrebe izvođenja radova i projekat izmještanja saobraćajnica i drugih objekata iz zone akumulacije;
- 10) projekat povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 11) elaborat o socijalnim aspektima izgradnje objekta (sa mjerama za neutralisanje ili smanjenje negativnih i povećanje pozitivnih uticaja), sa projektom mjera za stambeno i radno zbrinjavanje stanovništva (po potrebi);
- 12) elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta;
- 13) projekat oskultacionog sistema, kao i informacionog sistema za akviziciju, obradu i prenos podataka oskultacija brane i akumulacije;
- 14) projekat optimalnog upravljanja višenamjenskim objektom;
- 15) elaborat o rizicima;
- 16) elaborat o posljedicama eventualnog rušenja brane i načinu obavještanja i uzbunjivanja, u skladu sa propisima;
- 17) elaborat zaštite životne sredine, sa detaljnom analizom uticaja brane i akumulacije na životnu sredinu, sa mjerama za neutralisanje ili smanjenje negativnih i povećanje pozitivnih uticaja na životnu sredinu;
- 18) elaborat o neophodnim hidrauličkim i matematičkim modelima kao prethodnim proučavanjima za potrebe izrade glavnog projekta.

Sastavni dio projekata i elaborata iz stava 1 ovog člana je odgovarajuća grafička dokumentacija.

Glavni projekat brana i akumulacija

Član 44

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, glavni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji je, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, analogan sadržaju idejnog projekta i koji se radi sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Glavni projekat predstavlja detaljnu razradu tehničkog rješenja brane i pratećih objekata koje je dobijeno idejnim projektom i dodatnim istražnim radovima urađenim za potrebe glavnog projekta, te predstavlja detaljnu projektnu razradu dispoziciono sasvim determinisanog objekta i njegovih pratećih sadržaja.

Osnovu za izradu glavnog projekta čini idejni projekat i zaključci dobijeni u okviru njega, rezultati prethodnih proučavanja (istražnih radova, modelskih ispitivanja, studijskih istraživanja) urađenih za potrebe glavnog projekta, projektni zadatak, kao i uslovi definisani prostorno-planskom dokumentacijom.

U okviru glavnog projekta variraju se i optimiziraju samo detalji pojedinih djelova objekta brane (npr. oblikovanje evakuacionih organa i sl.) u skladu sa rezultatima odgovarajućih hidrauličkih i matematičkih modelskih istraživanja, a proračuni su na najvišem nivou detaljnosti, sa potpunim dokazivanjem svih komponenti stabilnosti objekata: hidrauličke, konstrukcijske (statičke i dinamičke), geotehničke i druge.

Izradi glavnog projekta prethodi izbor konkretne opreme, tako da se projekat radi sa gabaritima, masama i drugim karakteristikama opreme dobijenim od odabranog proizvođača i/ili isporučioaca opreme.

Član 45

U okviru glavnog projekta brana i akumuacija, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, ne razmatraju se alternativne mikrolokacije brane i ostalih objekata, već se na bazi istražnih radova urađenih za potrebe glavnog projekta one jednoznačno definišu, po potrebi uz dodatne istražne redove.

Izrađuju se detaljni proračuni svih objekata, sa jednoznačnim dokazima da su ostvareni neophodni koeficijenti svih vidova stabilnosti i sigurnosti, uzimajući u obzir i propisane najnepovoljnije kombinacije uticaja.

Građevinski objekti se projektuju za unaprijed tačno definisanu opremu, čije su karakteristike (gabariiti, mase, načini oslanjanja, računске sile i uticaji, itd) dobijeni od odabranih proizvođača i/ili isporučilaca opreme.

Sastavni djelovi glavnog projekta su i: numerički podaci o položaju objekata, tehnički uslovi građenja, mjere zaštite na radu, kao i predmjer radova na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, izradu licitacione dokumentacije za izgradnju.

Bezbjednosno važni proračuni stabilnosti objekata i sistema prilažu se u izvornom vidu proračuna projekatana, bez prekucavanja i drugih interpretacija tokom kojih bi se mogle da jave pogreške koje bi bile opasne sa gledišta daljih projektnih radnji.

Sastavni dio tehničke dokumentacije glavnog projekta je i detaljan opis izvođenja po svakoj poziciji, sa definisanim uslovima, redosljedom, tehnologijom izvođenja i ispitivanjima kvaliteta opreme, instalacija, uređaja, postrojenja, objekata i izvedenih radova, kao i pojedinačnih elemenata objekata, uslovima za osmatranje, itd.

Definišu se mjere zaštite na radu, posebno izdvojene za sve bezbjednosno važne faze izgradnje objekta, montaže i ispitivanja opreme, instalacija, uređaja, postrojenja i objekata.

Definišu se uputstva za funkcionalno ispitivanje, probni rad i ispitivanje performansi opreme, instalacija, uređaja, postrojenja i objekata u toku probnog rada, uputstva za održavanje opreme, instalacija, uređaja, postrojenja i objekata, kao i uputstva za upravljanje i korišćenje objekta.

Član 46

Glavni projekat sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sve grupe grafičkih prikaza kao i idejni projekat, ali sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Član 47

Glavni projekat, pored projekata i elaborata nabrojanih u sadržaju idejnog projekta, koji se rade sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta sadrži i sljedeće projekte:

- 1) projekat razrade izvorišta materijala (kamenolomi, pozajmišta gline, mjesta eksploatacije pijeska i šljunka, itd), kao i njihove sanacije i revitalizacije nakon zadnjih faza eksploatacije;
- 2) projekat eksproprijacije sa podacima o katastarskim parcelama;
- 3) projekat montaže opreme;
- 4) projekat geodetskog obilježavanja svih objekata i geodetskog praćenja pojedinih faza građenja brane, pratećih objekata i montaže opreme;
- 5) projekat svih objekata i mjera antierozione zaštite sliva i zaštite akumulacije od nanosa i projekat uređenja bujica;

- 6) projekat objekata i tehničkih mjera za zaštitu životne sredine;
- 7) projekat objekata za raseljavanje i zbrinjavanje stanovništva (po potrebi);
- 8) projekat sistema za oskultaciju brane i drugih elemenata objekta, sa posebnim dijelom projekta koji se odnosi na "nulto mjerenje", prije, tokom i odmah nakon prvog punjenja akumulacije;
- 9) projekat čišćenja i pripremanja akumulacije za prvo punjenje i projekat mjera tokom prvog punjenja akumulacije;
- 10) projekat poribljavanja akumulacije i drugih mjera na zaštiti i unapređenju faune i flore u zoni objekata;
- 11) projekat sanitarne zaštite akumulacije, kada ista služi i kao izvor snabdjevanja vodom stanovništva;
- 12) projekat bezbjednosnog osiguranja objekata brane i drugih vitalnih postrojenja u sastavu akumulacije;
- 13) projekat hidrološkog informacionog sistema za potrebe praćenja vodnog bilansa i upravljanja radom akumulacije;
- 14) projekat upravljanja akumulacijom/hidroelektranom - dugoročnog, sezonskog i kratkoročnog, kao i upravljanja u raznim havarijskim situacijama;
- 15) projekat transporta vangabaritne opreme;
- 16) projekat ispitivanja i puštanja u rad brane i ugrađene hidromašinske i elektrotehničke opreme na brani;
- 17) projekat garancijskih ispitivanja;
- 18) projekat održavanja brane, pratećih objekata i opreme;
- 19) projekat organizacije i tehnologije građenja.

Sastavni dio projekata iz stava 1 ovog člana je odgovarajuća grafička dokumentacija.

Projekat izvedenog objekta

Član 48

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, grafička dokumentacija se izrađuje na bazi glavnog projekta, pri čemu se u priloge unose sve eventualne promjene nastale tokom izvođenja radova, tako da prilozi vjerno definišu izvedeno stanje.

U okviru dokumentacije iz stava 1 ovog člana prilaže se i foto i/ili filmska dokumentacija, posebno za radove za koje je to bitno (obrada temeljnog iskopa prije početka betoniranja, geotehničke asanacije, ugradnja oskultacionih instrumenata, itd).

Sadržaj grafičke dokumentacije treba da je takav da u potpunosti determiniše geometriju (osnovu i sve bitne presjeke) svih elemenata objekata, planove armatura, izvedeno stanje temeljenja, položaje svih instalacija i veza u sistemu, položaj u prostoru svih ugrađenih instrumenata i druge opreme, itd.

Numeričku dokumentaciju čine sve numeričke baze podataka koje su korišćene u procesu projektovanja i građenja objekta.

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, to su:

- 1) numeričke baze hidroloških, hidrometeoroloških i klimatoloških podataka, podataka o zemljištu, kao i ostale baze podataka o raznim podlogama i projektnim veličinama;
- 2) podaci o prostornom položaju objekata;
- 3) numeričke baze podataka o gabaritima, masama i dimenzijama objekata i opreme, kao i o radnim karakteristikama opreme;
- 4) podaci o izvedenim količinama radova, po pojedinim pozicijama, po objektima, po vrstama radova;

- 5) baze podataka o dinamici realizacije objekta i organizaciji i tehnologiji građenja.

Tekstualnu i drugu dokumentaciju projekta izvedenog objekta čine još i:

- 1) dokumentacija proizvođača i/ili isporučioča opreme, izvođača montažnih radova i ispitivanja, kao i vršioca stručnog nadzora nad građenjem objekta;
- 2) sređena dokumentacija sa atestima, sertifikatima, ispitnim protokolima i kontrolama tokom izgradnje objekta, atestima za svu ugrađenu opremu, kao i izvještajima o ispitivanju opreme, instalacija, uređaja, postrojenja i objekata.

1.2. HIDROENERGETSKI OBJEKTI

Idejno rješenje hidroenergetskih objekata

Član 49

Izradom idejnog rješenja obezbjeđuje se projektantsko razmatranje cjelokupnog sistema na vodotoku ili slivu, radi pronalaženja optimalne konfiguracije i parametara svih objekata koji se nalaze u okviru jedinstvenog sistema, u okviru hidrografske i/ili hidroenergetске cjeline.

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, u slučaju kada je dominantno hidroenergetsko korišćenje voda u okviru integralnog korišćenja, uređenja i zaštite voda nekog vodotoka /sliva, idejnim rješenjem obezbjeđuje se:

- 1) razmatranje i vrednovanje potencijalno mogućih konfiguracija objekata cjelokupnog sistema i sužavanje izbora na samo jednu konfiguraciju sistema (mjesto uspornih objekata, tip i dužina derivacija, nadmorske visine/kote normalnih uspora, itd), eventualno sa podvarijantama, koje se odnose prije svega na različite tipove brana;
- 2) međusobno usklađivanje radnih performansi objekata u okviru jedinstvenog sistema (prije svega sa gledišta veličine instalisanosti hidroelektrana, nadmorskih visina/kota uspora, kapaciteta pojedinih organa, itd);
- 3) određivanje i vrednovanje tehnički i ekonomski iskoristivih potencijala u okviru višenamjenskog korišćenja voda;
- 4) određivanje energetsko - ekonomskih performansi svakog pojedinačnog objekta za hidroenergetsko korišćenje voda u okviru višenamjenskog objekta, na osnovu čega se rangiraju prema prioritetu izgradnje;
- 5) usmjeravanje daljih prethodnih (istražnih) radova, posebno hidroloških, hidrometeoroloških i geotehničkih istraživanja, u skladu sa odabranom konfiguracijom sistema;
- 6) usmjeravanje aktivnosti na iznalaženju adekvatnih mjera za skladno uklapanje usvojenog sistema u ekološko, socijalno i drugo okruženje;
- 7) definisanje početnih elemenata za raspodjelu zajedničkih investicija na korisnike, kako bi mogli da se definišu interesi hidroenergetike i drugih vodoprivrednih sektora za realizaciju sistema predložene konfiguracije.

Kod složenih sistema hidroelektrana, kao dio prethodnih proučavanja za idejno rješenje, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta najprije se radi studija sistema, kojom se optimiziraju konfiguracija i parametri sistema hidroelektrana i usklađuju njihove performanse i međusobne interakcije, a ujedno se usmjeravaju potrebna prethodna proučavanja.

Idejno rješenje se radi za objekte koji su studijom sistema dobijeni kao optimalna rješenja.

Član 50

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, studija sistema, kao dio prethodnih proučavanja za idejno rješenje, obuhvata i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) osnovne uslove, kriterijume i ograničenja za projektovanje, prikaz načina tretiranja tog sliva vodotoka u okviru prostorno-planske dokumentacije vodnog područja, i podatke i potvrdu da je rješenje sistema u konceptijskom skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom;
- 2) opšte podatke o objektu, prikaz objekta i sistematizacija relevantnih performansi i pokazatelja;
- 3) prikaz podloga za projektovanje, kritičku analizu i ocjenu njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje odluke o konfiguraciji i parametrima sistema i objekata u okviru njega;
- 4) definisanje varijantnih rješenja konfiguracija sistema i njihovu projektnu razradu;
- 5) izbor i usklađivanje instalisanih protoka i snaga na svim razmatranim postrojenjima i objektima hidroelektrane;
- 6) analizu energetske proizvodnje za definisane hidrološke serije, koje moraju da budu međusobno potpuno usklađene i istog razmatranog perioda;
- 7) analizu interakcije hidroenergetike sistema sa svim ostalim korisnicima vodotoka / sliva, u okviru višenamjenskog objekta kod korišćenja, uređenja i zaštite voda;
- 8) analizu sukoba interesa pojedinih učesnika u višenamjenskom objektu i mogućnosti za njihovo rešavanje ili ublažavanje;
- 9) analizu interakcije sistema sa drugim sistemima u okruženju i mjere za uklapanje sistema u okruženje;
- 10) način povezivanja hidroelektrane sa drugim infrastrukturnim sistemima;
- 11) utvrđivanje ekonomskih parametara sistema na nivou studije, radi vrednovanja i izbora optimalne varijante;
- 12) definisanje kriterijuma za vrednovanje i izbor varijantnih rješenja (višekriterijumsko vrednovanje i izbor varijante hidroenergetskog korišćenja sliva/vodotoka u okviru integralnog rješenja korišćenja sliva/vodotoka);
- 13) ocjenu predloženog rješenja, prioritete, redosled izgradnje i ograničenja;
- 14) program prethodnih (istražnih i studijskih) proučavanja za potrebe izrade idejnog rješenja.

Član 51

Grafička dokumentacija studije sistema, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) preglednu kartu sliva, sa izgrađenim i planiranim hidroenergetskim objektima, kao i svim drugim objektima, sadržajima (nacionalni parkovi, rezervati, zaštićeni objekti, itd.), urbanim, privrednim i infrastrukturnim sistemima koji su relevantni za donošenje odluke;
- 2) pregledne karte svih definisanih varijantnih konfiguracija sistema koje se razmatraju;
- 3) podužne profile (duž vodotoka i derivacija) svih razmatranih varijanti, sa konkretnim stacionažama od ušća, sa ucrtanim položajima brana, akumulacija, zahvata, derivacija,

- položajem ključnih objekata koji bliže definišu način hidroenergetskog korišćenja voda u okviru višenamjenskog objekta (razmjere zavisno od odabrane karte);
- 4) krive zapremina i površina svih razmatranih akumulacija;
  - 5) prikaz tehničkih rješenja objekata, za sve razmatrane varijante;
  - 6) detaljni prikaz tehničkog rješenja odabrane/predložene varijante, sa elementima pratećih objekata u okviru dispozicije hidročvora.

Član 52

Studija sistema, kao dio prethodnih proučavanja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži i sljedeće studijske djelove:

- 1) hidrološku i hidrometeorološku studiju, u kojoj se definišu: globalni hidrometeorološki i klimatološki uslovi na slivu; međusobno usklađeni i homogeni hidrološki nizovi za potrebe projektovanja svih objekata sistema; hidrografi velikih voda za potrebe planiranja objekata za evakuaciju voda na svim pregradnim objektima; režimi malih voda na svim karakterističnim mjestima, na hidrografskoj mreži i na profilima svih objekata koji će uticati na buduće režime malih voda; pronos nanosa, za potrebe dimenzionisanja akumulacija;
- 2) energetska studiju, za potrebe optimalnog dimenzionisanja instalisanosti razmatranih hidroelektrana;
- 3) studiju ekoloških aspekata razmatranih varijanti korišćenja voda, koji su relevantni za ocjenu ekoloških uticaja svake od razmatranih varijanti na životnu sredinu i za potrebe višekriterijumskog vrednovanja varijantnih rješenja, kao i okvirne mjere za neutralisanje ili smanjenje negativnih i povećanje pozitivnih uticaja na životnu sredinu;
- 4) sociološku studiju sa kvantificiranjem socioloških uticaja svake razmatrane varijante (aspekti raseljavanja, promjene namjene površina, itd), koja treba da sistematizuje sve pozitivne i negativne uticaje na socijalno okruženje i da sagleda okvirne mjere za neutralisanje ili smanjenje negativnih i povećanje pozitivnih uticaja.

Član 53

Idejno rješenje radi se kao detaljnija razrada pojedinačnih objekata, sa parametrima koji su za hidroelektranu definisani u studiji sistema, sa ciljem da se prethodna (istražna i studijska) proučavanja usmjere u najracionalnijem pravcu.

Jedan od ciljeva idejnog rješenja je da se dođe do tehničkih i ekonomskih parametara na osnovu kojih se, u slučaju potrebe, može uraditi prethodna studija opravdanosti.

Član 54

Idejno rješenje, pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) opšte podatke o objektu, prikaz objekta i sistematizaciju relevantnih performansi i pokazatelja objekta;
- 2) osnovne uslove, kriterijume i ograničenja za projektovanje, kao i polazne parametre za projektovanje, preuzete iz prethodnih proučavanja;
- 3) prikaz svih podloga za projektovanje, kritičku analizu i ocjenu njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje odluke o konfiguraciji i parametrima sistema i objekata u okviru njega; geotehničke podloge trebaju biti urađene na bazi detaljne prospekcije terena, sa ili bez geotehničkih istražnih radova;

- 4) definisanje varijantnih rješenja postrojenja i objekata hidroelektrane u skladu sa varijantnim rješenjima užih lokacija brane;
- 5) izbor računskog pada, broja agregata, tipa turbina i osnovne dispozicije agregata i postrojenja, za definisanu veličinu instalisanosti protoka;
- 6) analizu energetske proizvodnje za definisanu hidrološku seriju, koja može da bude novelirana u odnosu na serije koje su korišćene u okviru izrade studije sistema;
- 7) kvantificiranje vodoprivrednih efekata višenamjenskog objekta (garantovane isporuke vode korisnicima sa određenom obezbjeđenošću, efekti na poboljšanje režima voda, ostali vodoprivredni efekti koji se mogu kvantificirati);
- 8) razradu projektnih rješenja za sve razmatrane varijante hidroelektrane (prikaz varijantnih dispozicija i ključnih elemenata postrojenja i objekata);
- 9) predmjer na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju svih razmatranih varijanti hidroelektrane, sa predračunom troškova izgradnje;
- 10) određivanje energetske vrijednosti hidroelektrane za sve razmatrane varijante, izbor kriterijuma za izbor varijante, višekriterijumsko vrednovanje i predlog optimalne varijante objekta;
- 11) energetska, vodoprivredna i ekonomska ocjena predloženog rješenja, mogućnosti fazne izgradnje objekta i izvod iz svih relevantnih pokazatelja, koji omogućavaju, po potrebi, izradu prethodne studije opravdanosti;
- 12) mjere za uklapanje objekata u okruženje;
- 13) način povezivanja hidroelektrane sa drugim infrastrukturnim sistemima;
- 14) program istražnih i studijskih radova za potrebe izrade idejnog projekta.

Član 55

Grafička dokumentacija idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) preglednu kartu sliva, sa prikazom cjelokupnog sistema (izgrađeni i planirani objekti) u okviru koga se nalazi razmatrani objekat hidroelektrane;
- 2) preglednu kartu dijela sliva oko objekta (uključujući i cijelu akumulaciju), sa naznačenim svim drugim sadržajima, objektima i sistemima koji su relevantni za donošenje odluke;
- 3) pregledne karte svih definisanih varijantnih konfiguracija sistema koje se razmatraju (varijantne uže lokacije brane, alternative položaja i dispozicija dovoda, odvoda i objekata na njima, varijante položaja mašinskih zgrada);
- 4) podužni profili duž derivacija svih razmatranih varijanti, sa ucrtanim položajima brane, akumulacije, zahvata, dovodne i odvodne derivacije, položajem ključnih objekata za hidroenergetsko i višenamjensko korišćenja voda u okviru višenamjenskog objekta;
- 5) krive zapremine i površina akumulacije;
- 6) tehnička rješenja glavnih objekata po svim razmatranim varijantama: dispozicije razmatranih tipova brana sa pratećim objektima i položajem mašinske zgrade; presjeci kroz derivaciju, osnovu (najmanje na turbinskom i generatorskom nivou), podužni i poprječni presjeci kroz mašinske zgrade i zahvatne građevine, presjeci kroz osnovu i ključni presjeci objekata na dovodu (vodostan, zatvaračnice) i odvodu/spoju sa donjom vodom; tehničko rješenje varijante koja je predložena nakon optimizacije i koja se posebno izdvaja i jasno označava kao usvojena varijanta;
- 7) prikaz zahvata i pratećih objekata za druge korisnike u okviru dispozicija hidročvora višenamjenskog objekta.

Član 56

Djelovi idejnog rješenja, prateće studije i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) građevinsko rješenje;
- 2) arhitektonsko rješenje;
- 3) elektrotehničko rješenje;
- 4) mašinsko rješenje;
- 5) hidrološka i hidrometeorološka studija, sa programom prethodnih (istražnih i studijskih) proučavanja za potrebe izrade idejnog projekta;
- 6) geotehnička studija, sa posebnim osvrtom na sve razmatrane makrolokacije objekata hidroelektrane, sa programom istražnih i studijskih radova za potrebe idejnog projekta;
- 7) studija zaštite životne sredine i sociološka studiju, sa prethodnom analizom uticaja;
- 8) elaborat o načinu povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom;
- 9) elaborat o načinu povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 10) elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta.

Idejni projekat hidroenergetskih objekata

Član 57

Idejnim projektom se završava proces izbora optimalne varijante hidroelektrane i donosi se definitivna i jednoznačna odluka o hidroelektrani i svim pratećim objektima.

Baznu dokumentaciju za izradu idejnog projekta čine: idejno rješenje i njegovi zaključci, rezultati prethodnih proučavanja obavljenih za potrebe izrade idejnog projekta, kao i projektni zadatak.

Na osnovu idejnog projekta može se, po potrebi, izraditi studija opravdanosti i izvršiti raspodjela zajedničkih investicija na pojedine korisnike višenamjenskog objekta.

Član 58

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, idejni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) opšte podatke o objektu, prikaz razvoja objekta u prethodnim fazama, prikaz i sistematizaciju relevantnih performansi i pokazatelja objekta;
- 2) osnovne uslove, kriterijume i ograničenja za projektovanje, kao i polazne parametre za projektovanje, preuzete iz idejnog rješenja;
- 3) prikaz svih podloga za projektovanje (hidroloških, hidrometeoroloških, geodetskih, geotehničkih, seizmoloških, ekonomskih, ekoloških, socioloških, itd) i njihovu kritičku analizu i ocjenu sa stanovišta njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje konačnih odluka o dispoziciji, konfiguraciji i parametrima svih elemenata planiranog objekta; geotehničke podloge moraju biti sa neophodnim terenskim istraživanjima (geotehničkim istražnim radovima), na nivou koji je dovoljan za konačnu odluku o mikrolokaciji, tipu i dispozicijama svih objekata hidroelektrane;
- 4) definisanje varijantnih rješenja postrojenja i objekata hidroelektrane u skladu sa varijantnim rješenjima mikrolokacija brane, ukoliko i nakon idejnog rješenja još uvijek postoji potreba da se razmatraju varijantna rješenja;

- 5) konačnu optimizaciju radnih performansi hidroelektrane: računskog pada, broja i dispozicije agregata, načina oslanjanja sklopa agregata, tipova i karakteristika turbine, generatora i blok-transformatora, itd.;
- 6) detaljnu analizu energetske proizvodnje za definisanu hidrološku seriju, sa razgraničavanjem energije po razdobljima koja su relevantna za vrednovanje hidroelektrane (vršna i bazna proizvodnja);
- 7) kvantificiranje svih vodoprivrednih efekata višenamjenskog objekta: garantovane isporuke vode sa određenom obezbjeđenosti, efekti na poboljšanje režima malih i velikih voda, ostali vodoprivredni efekti koji se mogu kvantificirati i koji ulaze u proces vrednovanja, garantovane isporuke vode se u toj fazi određuju na osnovu simuliranih sintetičkih serija, a definiše se i zavisnost isporuke vode korisnicima u funkciji zapremine korisnog prostora akumulacije i zahtjevane obezbjeđenosti;
- 8) razradu projektnih rješenja, koja podrazumjevaju hidrograđevinski, hidromašinski i elektrotehnički dio projekta, s tim što se oprema razmatra na nivou koji, po potrebi, omogućava pripremu licitacione dokumentacije za isporuku opreme;
- 9) dokazu hidrauličke, geotehničke i konstrukcijske (statičke i dinamičke) stabilnosti objekata;
- 10) razmatranje mogućnosti i cjelishodnosti fazne izgradnje objekta;
- 11) sagledavanje racionalne organizacije i tehnologije građenja objekata;
- 12) predmjer na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta i predračun troškova izgradnje objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu studije opravdanosti;
- 13) energetske, vodoprivrednu i ekonomsku ocjenu predloženog rješenja, prikaz i sistematizacija relevantnih specifičnih pokazatelja koji omogućavaju, po potrebi, izradu studije opravdanosti;
- 14) razgraničenje investicija prema namjeni objekta i predlog za raspodjelu investicija u zajedničke objekte na pojedine korisnike višenamjenskog objekta;
- 15) analizu mjera za zaštitu sliva od erozija i bujica i usporavanje procesa zasipanja akumulacije;
- 16) mjere za uklanjanje objekta u ekološko i drugo okruženje, izvod iz posebnog elaborata zaštite životne sredine, detaljne analize uticaja objekta na životnu sredinu, mjere za neutralisanje ili smanjenje negativnih i povećanje pozitivnih uticaja na životnu sredinu;
- 17) izvod iz sociološkog elaborata, analizu socijalnih granica projekta, pozitivnih i negativnih uticaja na socijalno okruženje, mjere za neutralisanje ili smanjenje negativnih i povećanje pozitivnih socijalnih uticaja, planirane mjere raseljavanja i zbrinjavanja stanovništva;
- 18) način povezivanja hidroelektrane sa drugim infrastrukturnim sistemima;
- 19) analizu rizika;
- 20) program prethodnih istražnih i studijskih proučavanja i hidrauličnih i matematičkih modela za potrebe izrade glavnog projekta;
- 21) izvod iz elaborata o održavanju opreme, instalacija, uređaja, postrojenja i objekata i upravljanja hidroelektranom;
- 22) spisak primijenjenih propisa, preporuka i standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će biti izgrađen.

Član 59

Grafička dokumentacija idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) preglednu kartu sliva, sa prikazom čitavog sistema (izgrađeni i planirani objekti) u okviru koga se nalazi objekat;
- 2) preglednu kartu dijela sliva oko objekta (uključivši i cijelu akumulaciju i derivaciju), sa naznačenim svim drugim objektima i sistemima koji su relevantni za projektovanje, s tim što ta karta ima karakter tematske karte izvedenog stanja i relevantnih ograničenja za projektovanje razmatranog objekta;
- 3) pregledne karte lokacije brane, položaja i dispozicija dovoda, odvoda i svih objekata na njima, položaja i tipova mašinskih zgrada, uključujući i varijantne mikrolokacije brane, i saglasno tome položaja i dispozicija dovoda, odvoda i mašinskih zgrada (ako su razmatrane);
- 4) podužni profili duž derivacija, sa ucrtanim položajima brane, akumulacije, zahvata, dovodne i odvodne derivacije i svih objekata na njima, položajem ključnih objekata za hidroenergetsko i višenamjensko korišćenje voda u okviru višenamjenskog objekta;
- 5) krive zapremine i površine akumulacije u početnom stanju i prognozni grafici tih veličina, nakon određenih faza zasipanja akumulacije;
- 6) crteže i šeme hidromašinske i elektrotehničke opreme;
- 7) tehnička rješenja svih važnijih objekata: dispozicije razmatranih tipova brane sa pratećim objektima (evakuacioni organi, objekti za skretanje rijeke po fazama izgradnje, itd), položaj i tipovi mašinske zgrade u okviru hidročvora, presjeci kroz derivaciju;
- 8) prikaz zahvata i pratećih objekata za druge korisnike u okviru dispozicije hidročvora višenamjenskog objekta;
- 9) ključne priloge na osnovu kojih se prikazuje organizacija i tehnologija građenja: kartografski prikaz šire zone objekta, sa lokacijama pozajmišta materijala, graditeljskog naselja i ostalih sadržaja, transportnih puteva za sve faze izgradnje, situacije sa organizacijom gradilišta po pojedinim fazama, detaljni gantogram dinamike realizacije objekta, itd.;
- 10) kartu erozionih procesa u slivu i mjera za zaštitu akumulacije od erozije i bujica;
- 11) kartografski i grafički prikaz mjera zaštite životne sredine i drugih objekata koji se štite i revitalizuju u okviru izgradnje objekta;
- 12) dispečerske grafike rada akumulacije u prosječnim uslovima, posebno u slučaju da akumulacija ima i rezervni prostor za ublažavanje poplavnih talasa.

Član 60

Djelovi idejnog projekta, prateći projekti i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) hidrograđevinski projekti;
- 2) arhitektonsko - građevinski projekat objekata hidroelektrane, sa projektima svih pratećih instalacija;
- 3) projekti elektrotehničke opreme i postrojenja;
- 4) projekti hidromašinske opreme i postrojenja;
- 5) hidrološki i hidrometeorološki elaborat, sa svim stohastičkim analizama koje omogućavaju: definisanje nizova prosječnih protoka (mjesečnih, dekadnih, sedmičnih, prema potrebi energetskih analiza); simuliranje sintetičkih serija za potrebe vodoprivrednih proračuna, analize malih voda za potrebe određivanja ekoloških protoka; definisanje talasa mjerodavnih velikih voda za sve projektne odluke (u slučaju nasute brane odrediti i MVV - maksimalna vjerovatna voda); analize suspendovanog i vučenog nanosa, za potrebe proračuna zasipanja akumulacije i

sagledavanje problema u zoni zahvatnih građevina; meteorološka analiza za potrebe elaborata o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta (broj dana sa kišom, snijegom, temperature vazduha po mjesecima i tokom godine, atmosferska pražnjenja, itd);

- 6) aageodetski elaborat sa verifikovanim geodetskim podlogama, sa projektom obilježavanja objekata i geodetske podrške pri građenju objekta i montaži opreme;
- 7) geotehnički elaborat, sa analizom inženjersko-geoloških, geotehničkih i seizmoloških karakteristika lokacija planiranih mikrolokacija svih objekata (kao i varijantnih mikrolokacija ukoliko se obrađuju), kao i prognozni geološki profil duž trasa derivacionih objekata;
- 8) elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta;
- 9) elaborat zaštite životne sredine, sa detaljnom analizom uticaja i mjerama za neutralisanje ili smanjenje negativnih i povećanje pozitivnih uticaja na životnu sredinu;
- 10) elaborat eksproprijacije sa podacima o katastarskim parcelama;
- 11) elaborat o socijalnim aspektima izgradnje objekta (sa mjerama za neutralisanje ili smanjenje negativnih i povećanje pozitivnih uticaja), sa projektom mjera za stambeno i radno zbrinjavanje stanovništva (u slučaju potrebe);
- 12) projekat sistema oskultacija i praćenja ponašanja objekata, kao i informacionog sistema za akviziciju, obradu i prenos podataka oskultacije objekta;
- 13) projekat optimalnog upravljanja višenamjenskim objektom;
- 14) projekat saobraćajnica za potrebe izvođenja radova i projekat izmještanja saobraćajnica i drugih objekata iz zone koju zauzima objekat;
- 15) projekat povezivanja hidroelektrane na elektroenergetsku mrežu i druge infrastrukturne sisteme;
- 16) elaborat o rizicima;
- 17) elaborat o neophodnim hidrauličkim i matematičkim modelima kao prethodnim proučavanjima za potrebe izrade glavnog projekta.

Sastavni dio projekata i elaborata iz stava 1 ovog člana je odgovarajuća grafička dokumentacija.

Glavni projekat hidroenergetskih objekata

Član 61

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, glavni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji je, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, analogan sadržaju idejnog projekta i koji se radi sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Glavni projekat predstavlja detaljnu razradu tehničkog rješenja hidroelektrane u okviru višenamjenskog objekta, koje je dobijeno idejnim projektom, a na bazi detaljnih prethodnih proučavanja (istražnih radova, modelskih ispitivanja, studijskih istraživanja), obavljenih za potrebe glavnog projekta, zaključaka izvedenih iz idejnog projekta, uslova definisanih prostorno-planskom dokumentacijom, a u skladu sa projektnim zadatkom.

Glavni projekat predstavlja detaljnu projektnu razradu dispoziciono sasvim determinisanog objekta i njegovih pratećih sadržaja.

U okviru glavnog projekta variraju se i optimiziraju samo detalji pojedinih djelova objekta (npr. oblikovanje evakuacionih organa i sl.) u skladu sa rezultatima odgovarajućih modelskih matematičkih i hidrauličkih istraživanja.

Proračuni su na najvišem nivou detaljnosti, sa potpunim dokazivanjem svih komponenti stabilnosti objekata: hidrauličke, konstrukcijske (statičke i dinamičke), geotehničke i druge, sagledavaju se svi fenomeni koji utiču na funkcije sistema, a posebno se sagledavaju prelazni režimi u radu hidroelektrane, sa svim delikatnim fenomenima koji prate te procese (problemi vodnog udara, nestacionarni fenomeni u dovodnoj i odvodnoj derivaciji i načini njihovog neutralisanja, problem vibracija i pulzacije pritisaka, problemi stabilnosti pojedinih hidrauličnih režima tokom eksploatacije objekta i u hidrološki i hidraulički kritičnim razdobljima).

Nakon potpunog konstrukcijskog projektovanja radi se detaljni predmjer i predračun troškova izgradnje.

Izradi glavnog projekta prethodi izbor konkretne opreme.

Član 62

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, ne razmatraju se alternativne mikrolokacije brane i ostalih postrojenja i objekata, već se na bazi istražnih radova, hidrauličkih i matematičkih modela urađenih za potrebe glavnog projekta, one jednoznačno definišu, po potrebi uz dodatne istražne radove i modelska ispitivanja.

Izrađuju se detaljni proračuni svih objekata, sa jednoznačnim dokazima da su ostvareni neophodni koeficijenti svih vidova stabilnosti i sigurnosti, uzimajući u obzir i propisane najnepovoljnije kombinacije uticaja, kao i najnepovoljnije prelazne režime rada sistema, kada su pojedini uticaji mjerodavni za definisanje stabilnosti sistema.

Građevinski objekti se projektuju za unaprijed tačno definisanu opremu, čije su karakteristike (gabariti, mase, načini oslanjanja, računске sile i uticaji, itd.) dobijeni od odabranih proizvođača i/ili isporučilaca.

Novi djelovi glavnog projekta su: numerički podaci o položaju objekata, tehnički uslovi građenja, mjere zaštite na radu.

Predmjer se radi na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta.

Svi bezbjednosno važni proračuni stabilnosti objekata i sistema prilažu se u izvornom vidu proračuna.

Sastavni dio tehničke dokumentacije glavnog projekta je i detaljan opis izvođenja po svakoj poziciji, sa definisanim uslovima, redosljedom, tehnologijom izvođenja i ispitivanjima kvaliteta opreme, instalacija, uređaja, postrojenja, objekata i izvedenih radova, kao i pojedinačnih elemenata objekata, uslovima za osmatranje, itd.

Definišu se mjere zaštite na radu, posebno izdvojene za sve bezbjednosno važne faze izgradnje objekta, montaže i ispitivanja opreme, instalacija, uređaja, postrojenja i objekata.

Definišu se uputstva za funkcionalno ispitivanje, probni rad i ispitivanje performansi opreme, instalacija, uređaja, postrojenja i objekata u toku probnog rada, uputstva za održavanje opreme, instalacija, uređaja, postrojenja i objekata, kao i uputstva za upravljanje i korišćenje objekta.

Član 63

Glavni projekat sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sve grupe grafičkih prikaza kao i idejni projekat, ali sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Član 64

Glavni projekat, pored projekata i elaborata nabrojanih u sadržaju idejnog projekta koji se rade sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta, sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, i sljedeće projekte:

- 1) projekat razrade izvorišta materijala (kamenolomi, pozajmišta gline, mjesta eksploatacije pijeska i šljunka, itd), kao i njihove sanacije nakon zadnjih faza eksploatacije;
- 2) projekat eksproprijacije, sa tačnim naznakama katastarskih parcela;
- 3) projekti hidromašinske i elektrotehničke opreme i postrojenja, sa projektima montaže;
- 4) projekat transporta vangabaritne opreme do mjesta ugrađivanja;
- 5) projekat ispitivanja i puštanja u rad ugrađene hidromašinske i elektrotehničke opreme, instalacija, uređaja i postrojenja i provjere radnih performansi i karakteristika isporučene i ugrađene opreme;
- 6) projekat garancijskih ispitivanja;
- 7) projekti geodetskog obilježavanja svih objekata, kao i geodetske podrške pri građenju objekta i montaži opreme;
- 8) projekat svih objekata antierozione zaštite sliva i zaštite akumulacije i drugih djelova sistema od nanosa; projekat uređenja bujica;
- 9) projekat objekata i tehničkih mjera za zaštitu životne sredine;
- 10) projekat objekata za raseljavanje i zbrinjavanje stanovništva (po potrebi);
- 11) projekat sistema za oskultaciju objekata i postrojenja, kao i informacionog sistema za akviziciju, obradu i prenos podataka i informacija do centara za praćenje ponašanja objekata i postrojenja;
- 12) projekt čišćenja i pripremanja akumulacije za prvo punjenje i projekat mjera zaštite tokom prvog punjenja akumulacije;
- 13) projekat poribljavanja akumulacije i drugih mjera na zaštiti i unapređenju faune i flore u zoni objekta;
- 14) projekat bezbjednosnog osiguranja objekata;
- 15) projekat održavanja hidroelektrane, njenih objekata, postrojenja, uređaja, instalacija i opreme;
- 16) projekat hidrološkog informacionog sistema za potrebe praćenja vodnog bilansa i upravljanja radom hidroelektrane;
- 17) projekat upravljanja hidroelektranom - dugoročnog, sezonskog i kratkoročnog, kao i upravljanja u raznim havarijskim situacijama i prelaznim režimima;
- 18) projekat organizacije i tehnologije građenja.

Sastavni dio projekata iz stava 1 ovog člana je odgovarajuća grafička dokumentacija.

Projekat izvedenog objekta

Član 65

Za izradu projekta izvedenog objekta primjenjuju se čl. 20, 22 i 48 ovog pravilnika.

2. TERMOELEKTRANE

Član 66

Ovim pravilnikom su obuhvaćeni sljedeći objekti i sistemi termoelektrana:

- 1) termoenergetski objekti;
- 2) brane i akumulacije ispunjene jalovinom ili pepelom za koje je propisano tehničko osmatranje;
- 3) postrojenja za dobijanje energije iz otpada (snage 1 MVA i više).

2.1. TERMOENERGETSKI OBJEKTI

Član 67

Prethodna proučavanja, pored elemenata obuhvaćenih članom 7 ovog pravilnika, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta sadrže i:

- 1) prikupljanje podataka o količin, vrsti i parametrima goriva koje će se koristiti u termoelektrani, izrada elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi uglja (ako se koristi kao osnovno gorivo);
- 2) proučavanje potencijalnih lokacija termoelektrane, uključujući i lokacije za odlaganje nusprodukata sagorijevanja (ako je osnovno gorivo ugalj), geološka, seizmološka, geodetska, hidrološka, meteorološka i ekološka proučavanja;
- 3) proučavanje mogućnosti snabdjevanja termoelektrane vodom i mogućih sistema hlađenja;
- 4) proučavanje mogućih izvorišta i karakteristika materijala za potrebe gradnje;
- 5) razmatranje varijanti povezivanja termoelektrane sa elektroenergetskom mrežom;
- 6) sagledavanje uticaja na životnu sredinu;
- 7) studiju energetske osnove, koja sadrži prikaz energetskeg potencijala Crne Gore na osnovu istraženih energetskeg izvora i značaj realizacije termoelektrane u energetskeg potencijalu Crne Gore.

Idejno rješenje termoenergetskih objekata

Član 68

Baznu dokumentaciju za izradu idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, čine rezultati prethodnih proučavanja i podloge.

Član 69

Idejno rješenje, pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) rezultate prethodnih proučavanja;
- 2) programe istražnih radova i mjerenja na potencijalnim lokacijama termoelektrane za potrebe idejnog projekta;
- 3) analizu mogućih vrsta goriva za termoelektranu i programe istražnih radova za izradu studije sirovinske osnove;
- 4) analizu mogućih tipova rashladnog sistema;
- 5) konceptijsko rješenje i preliminarni izbor parametara osnovne opreme;
- 6) pregled mogućih sistema otpreme nusprodukata sagorijevanja uglja (ako je on osnovno gorivo) do potencijalnih lokacija za odlaganje;
- 7) varijante povezivanja termoelektrane sa elektroenergetskom mrežom;
- 8) način povezivanja termoelektrane sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 9) mogućnosti snabdjevanja lokalnih naselja toplotnom energijom;
- 10) ocjenu uticaja termoelektrane na životnu sredinu;
- 11) predmjer svih razmatranih varijanti na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta, sa predračunom troškova izgradnje usvojene/predložene varijante objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu prethodne studije opravdanosti.

Član 70

Grafička dokumentacija idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) preglednu kartu šire lokacije termoelektrane sa prikazom svih objekata (glavni i pomoćni objekti, snabdjevanje gorivom i vodom, odlaganje nusprodukata sagorijevanja i dr);
- 2) preglednu kartu rezervi uglja (ako je on osnovno gorivo);
- 3) prikaze hidrometeoroloških podataka lokacije;
- 4) sintezni prikaz svih geotehničkih podloga;
- 5) konceptijska rješenja svih razmatranih varijanti termoelektrane, sa pomoćnim objektima;
- 6) dispoziciju glavnih objekata i glavne opreme u objektima sa potrebnim presjecima;
- 7) električnu jednopolnu šemu povezivanja termoelektrane sa elektroenergetskom mrežom;
- 8) električne jednopolne šeme razvoda srednjeg i niskog napona i razvoda sigurnosnog napona.

Član 71

Djelovi idejnog rješenja, prateće studije i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) studija sirovinske osnove koja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:
  - a) dostupne vrste i rezerve goriva,
  - b) podatke o tehničkoj i elementarnoj analizi goriva (uglja),
  - c) projektne podatke za gorivo (ugalj),
  - d) moguće sisteme transporta/dopremanja goriva do lokacije termoelektrane.
- 2) hidro-meteorološka studija;
- 3) studija mogućih lokacija termoelektrane sa višekriterijumskim poređenjem i rangiranjem varijantnih rješenja, sa predlogom najpovoljnije lokacije, koja u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta sadrži:
  - a) prostor potreban za smještaj objekata termoelektrane, globalnu koncepciju dispozicije opreme,
  - b) zauzetost makrolokacije industrijskim ili drugim objektima,
  - c) topografske uslove,
  - d) hidro-meteorološke uslove,
  - e) seizmološke uslove i inženjersko-geološke karakteristike tla, uslove fundiranja objekata termoelektrane,
  - f) uslove transporta i dopreme postrojenja i opreme na lokaciju termoelektrane,
  - g) uslove transporta i dopreme osnovnog i pomoćnog goriva,
  - h) moguće lokacije za skladištenje nusprodukata sagorijevanja, sa analizom mogućih sistema transporta,
  - i) uslove i mogućnosti snabdijevanja termoelektrane vodom, tip rashladnog sistema termoelektrane,
  - j) uslove i mogućnosti snabdjevanja lokalnih naselja toplotnom energijom sa termoelektrane,
  - k) načine povezivanja termoelektrane sa elektroenergetskim sistemom,
  - l) načine povezivanja termoelektrane sa javnim saobraćajnicama,

- m) opravdanost gradnje termoelektrane, naseljenost i razvoj lokalne zajednice na čijoj se teritoriji nalazi lokacija termoelektrane,
- n) pouzdanost, održavanje i ocjenu rizika lokalnog i regionalnog zagađenja.
- 4) studija mogućih lokacija za odlaganje nusprodukata sagorijevanja uglja sa više kriterijumskim poređenjem i rangiranjem varijantnih rješenja, sa predlogom najpovoljnije lokacije;
- 5) geotehnička studija za razmatrane lokacije termoelektrane i odlagališta nusprodukata, sa programom istražnih i studijskih radova za potrebe idejnog projekta;
- 6) elaborat o načinu povezivanja termoelektrane sa elektroenergetskom mrežom;
- 7) elaborat o načinu povezivanja termoelektrane sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 8) elaborat o mogućnosti transporta i dopremanja opreme i materijala;
- 9) konceptijska rješenja (građevinsko, elektrotehničko, arhitektonsko i mašinsko rješenje) i preliminarni izbor parametara osnovne opreme koja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrže:
- a) opšti dio,
- b) sirovinsku bazu i kvalitet goriva (projektno gorivo, gorivo pogoršanog i poboljšanog sastava),
- c) osnovni koncept termoelektrane, baziran na visokom naučno-tehničkom nivou, primjeni najboljih raspoloživih tehnika i visokoekonomičnoj opremi, koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:
- tehnologiju sagorijevanja, parametre pare,
  - optimalnu snagu termoelektrane,
  - specifičnu potrošnju toplote termoelektrane (bruto, neto),
  - potrošnju goriva,
  - produkciju nusprodukata sagorijevanja goriva,
  - količinu dimnih gasova, koncentraciju zagađivača u njima,
  - bilans vode.
- 10) studija zaštite životne sredine i sociološka studija;
- 11) elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta.

Idejni projekat termoenergetskih objekata

Član 72

Baznu dokumentaciju za izradu idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, čine rezultati prethodnih proučavanja sprovedenih prije pristupanja izradi idejnog projekta, idejno rješenje i projektni zadatak.

Član 73

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, idejni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) opšte podatke o objektu: prikaz geneze/razvoja objekta u prethodnim fazama, sa svim razmatranim varijantama, detaljni prikaz varijanti koje su ostale za razmatranje na nivou idejnog projekta;
- 2) spisak primijenjenih propisa, preporuka i standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će biti izgrađen;

- 3) zadatke i ciljeve izgradnje objekta, uslove lokacije, granice objekta, sadržaj dokumentacije, sistem označavanja procesnih sistema, listu procesnih sistema, listu građevinskih objekata, zahtjeve za tehničku dokumentaciju i softver;
- 4) prikaz svih podloga za projektovanje (hidroloških, hidrometeoroloških, geodetskih, geotehničkih, seizmoloških, ekonomskih, ekoloških, socioloških, itd.), njihovu kritičku analizu i ocjenu sa stanovišta njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje konačnih odluka o dispoziciji, konfiguraciji i parametrima svih elemenata planiranog objekta; geotehničke podloge moraju biti sa neophodnim terenskim istraživanjima (geotehničkim istražnim radovima), na nivou koji je dovoljan za konačnu odluku o lokaciji objekta;
- 5) rezime razmatranih alternativa u idejnom rješenju i odabrane varijante za razradu u idejnom projektu;
- 6) opis procesa, opis ulaznih i izlaznih sirovina i materijala;
- 7) parametre glavne opreme;
- 8) pokazatelje ekonomičnosti (neto efikasnost, specifična potrošnja goriva, sopstvena potrošnja električne energije);
- 9) podatke o emisijama termoelektrane;
- 10) način klasifikacije i kodiranja osnovne i pomoćne opreme, uređaja i tehnoloških sistema termoelektrane;
- 11) listu procesnih sistema, osnovni opis i tehničke karakteristike istih;
- 12) procesne i balansne dijagrame u 100% kondenzacionom režimu, za režime 100%, 75% i 50% nominalne snage, kao i u režimima kogeneracije;
- 13) opšta urbanistička, arhitektonska i konstrukciona rješenja, opis građevinskih objekata;
- 14) način povezivanja termoelektrane sa drugim infrastrukturnim sistemima;
- 15) opis sistema izolacije i antikorozivne zaštite;
- 16) izvod iz elaborata zaštite životne sredine sredinu i socioloških uticaja;
- 17) opis mogućnosti utilizacije produkata sagorijevanja uglja;
- 18) program istraživanja za potrebe glavnog projekta;
- 19) predmjer na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta i predračun troškova usvojene/predložene varijante objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu studije opravdanosti.

Član 74

Grafička dokumentacija idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) preglednu kartu šire lokacije termoelektrane, sa prikazom svih objekata (glavni i pomoćni objekti, snabdjevanje gorivom i vodom, odlaganje nusprodukata sagorijevanja i dr);
- 2) preglednu kartu rezervi goriva (uglja);
- 3) dispozicije objekata termoelektrane na lokaciji;
- 4) dispozicije građevinskih objekata pojedinih procesnih sistema;
- 5) funkcionalne dijagrame procesnih sistema;
- 6) dijagrame cjevovoda i instrumentacije;
- 7) dispozicije i crteže opreme svakog procesnog sistema;
- 8) dispozicije spoljnih cjevovoda cijevnih mostova;
- 9) dispozicije kablova i kablovskih trasa;
- 10) crteže karakterističnih presjeka temelja objekata i opreme;
- 11) električne šeme razvoda visokog, srednjeg i niskog napona, sigurnosnog napona, električne šeme djelovanja, šeme uzemljenja i zaštite od atmosferskih pražnjenja;

- 12) crteže klasifikovanih zona opasnosti;
- 13) kartografske i grafičke prikaze rezultata modelovanja rasprostiranja polutanata iz termoelektrane.

Član 75

Djelovi idejnog projekta, prateći projekti, studije i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) studija sirovinske osnove;
- 2) studija optimalne snage;
- 3) hidro-meteorološki elaborat sa mjerenjima parametara vjetra na različitim visinama i temperaturne stratifikacije atmosfere koji određuju uslove rasprostiranja dimnih gasova iz objekata termoelektrane (dimnjak, rashladni toranj) i zagađenje vazduha;
- 4) elaborat lokacije za gradnju objekata termoelektrane;
- 5) elaborat lokacije za odlaganje nusprodukata sagorijevanja uglja (pepela, šljake, gipsa), sa analizom mogućnosti iskorišćenja istih za komercijalne svrhe i utilizaciju;
- 6) geodetski elaborat;
- 7) geotehnički elaborat, sa analizom inženjersko - geoloških, geotehničkih i seizmoloških karakteristika lokacije;
- 8) građevinski projekat;
- 9) arhitektonsko - građevinski projekat objekata, sa projektima svih pratećih instalacija;
- 10) projekat mašinske opreme i postrojenja;
- 11) projekat elektrotehničke opreme i postrojenja;
- 12) projekat sistema upravljanja;
- 13) projekat priključenja termoelektrane na elektroenergetsku mrežu;
- 14) projekat povezivanja termoelektrane sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 15) projekat saobraćajnica za potrebe izvođenja radova i projekat izmještanja saobraćajnica i drugih objekata iz zone koju zauzima termoelektrana;
- 16) elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta;
- 17) projekat izolacije i antikoroziivne zaštite;
- 18) projekat oskultacija objekata, kao i informacionog sistema za akviziciju, obradu i prenos podataka oskultacija;
- 19) elaborat o zonama opasnosti i mjerama zaštite od potencijalnih eksplozivnih atmosfera;
- 20) elaborat o mogućim havarijskim situacijama i posledicama;
- 21) elaborat zaštite životne sredine i socioloških uticaja.

Sastavni dio projekata i elaborata iz stava 1 ovog člana je odgovarajuća grafička dokumentacija.

Glavni projekat termoenergetskih objekata

Član 76

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, glavni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji je, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, analogan sadržaju idejnog projekta i koji se radi sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Glavni projekat predstavlja detaljnu razradu tehničkog rješenja termoelektrane koje je dobijeno idejnim projektom, a na bazi detaljnih prethodnih proučavanja (istražnih radova,

ispitivanja, studijskih istraživanja, mjerenja), obavljenih za potrebe glavnog projekta, zaključaka izvedenih iz idejnog projekta, uslova definisanih prostorno-planskom dokumentacijom, a u skladu sa projektnim zadatkom.

Glavni projekat predstavlja detaljnu projektnu razradu dispoziciono sasvim determinisanog objekta i njegovih pratećih sadržaja.

Izradi glavnog projekta prethodi izbor konkretne opreme, tako da se projekat radi sa gabaritima, masama i drugim karakteristikama opreme dobijenim od odabranog proizvođača i/ili isporučioča opreme.

Glavni projekat treba da definiše rješenja koja u potpunosti treba da obezbijede sigurno i ekonomično vođenje procesa eksploatacije, zaštitu životne sredine, protivpožarnu i protiveksploziju bezbjednost, remontabilnost opreme, ispunjenje zahtjeva ergonomike, bezopasan rad personala, bezbjednost objekta i sl.

Nakon završetka izrade projektnih rješenja, radi se detaljni predmjer i predračun troškova izgradnje.

Predmjer se radi na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta.

Član 77

Glavni projekat sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sve grupe grafičkih prikaza kao i idejni projekat, ali sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta, i sve ključne izvođačke detalje.

Član 78

Glavni projekat, pored projekata i elaborata nabrojanih u sadržaju idejnog projekta koji se rade sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta, sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, i sljedeće projekte:

- 1) projekat razrade izvorišta materijala (kamenolomi, pozajmišta gline, mjesta eksploatacije pijeska i šljunka, itd), kao i njihove sanacije i revitalizacije nakon zadnjih faza eksploatacije;
- 2) projekat eksproprijacije, sa tačnim naznakama katastarskih parcela;
- 3) projekat organizacije i tehnologije građenja;
- 4) projekat čišćenja operativnih kontura pojedinih procesnih sistema nakon montaže;
- 5) projekat montaže opreme;
- 6) projekat geodetskog obilježavanja svih objekata i geodetskog praćenja pojedinih faza građenja objekata termoelektrane i montaže opreme;
- 7) projekat transporta vangabaritne opreme;
- 8) projekat ispitivanja i puštanja u rad;
- 9) projekat garancijskih ispitivanja;
- 10) projekat održavanja opreme;
- 11) projekat bezbjednosnog osiguranja objekata;
- 12) elaborat o procjeni rizika od velikih nesreća i projekat upravljanja rizicima u raznim havarijskim situacijama.

Projekat izvedenog objekta

Član 79

Za izradu projekta izvedenog objekta primjenjuju se čl. 20, 22 i 48 ovog pravilnika.

2.2. BRANE I AKUMULACIJE ISPUNJENE JALOVINOM ILI PEPELOM ZA KOJE JE PROPISANO TEHNIČKO OSMATRANJE

Član 80

Za brane i akumulacije ispunjene jalovinom ili pepelom primjenjuju se čl. 32 do 48 ovog pravilnika.

Član 81

Prethodna proučavanja, pored elemenata obuhvaćenih članom 7 ovog pravilnika, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrže i:

- 1) prikupljanje tehnoloških podataka o:
  - a) količini, vrsti i parametrima goriva (uglja) koje se koristi u termoelektrani,
  - b) podataka o količini i vrsti nusprodukata sagorijevanja,
  - c) kategorizaciji nusprodukata,
  - d) procesnim sistemima termoelektrane u kojoj nastaju nusprodukti,
  - e) načinu skladištenja nusprodukata (odvojeno, zajedno).
- 2) proučavanje potencijalnih lokacija deponije (geološka, seizmološka, geodetska, hidrološka, meteorološka i ekološka proučavanja);
- 3) ocjenu mogućnosti upotrebe nusprodukata za rekultivaciju/sanaciju rudarskih prostora;
- 4) proučavanje mogućih izvorišta i karakteristika materijala za potrebe gradnje;
- 5) razmatranje vrste i varijanti spoljašnjeg transporta nusprodukata sagorijevanja uglja;
- 6) sagledavanje mogućnosti dovoda električne energije na lokaciju deponije (za tehnološke potrebe, rasvjetu i dr.);
- 7) sagledavanje uticaja na životnu sredinu.

Idejno rješenje brana i akumulacija ispunjenih jalovinom ili pepelom

Član 82

Baznu dokumentaciju za izradu idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, čine rezultati prethodnih proučavanja i podloge.

Član 83

Idejno rješenje, pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) rezultate prethodnih proučavanja;
- 2) prikaz/proračun količina nusprodukata koje treba odložiti na lokaciju deponije;
- 3) proračun maksimalnog kapaciteta deponije, prikaz dinamike deponovanja i konačne projektne visine;
- 4) kategorizaciju deponije sa aspekta projektne visine, potrebe gradnje pregradnih brana i potrebe odvojenog odlaganja nusprodukata;
- 5) analizu vrsta goriva za termoelektranu i programe za određivanje fizičko-hemijskih karakteristika nusprodukata, svakog ponaosob i u mješavini;

- 6) analizu mogućih tipova spoljašnjeg transporta nusprodukata (mokri, suvi);
- 7) koncepciju sistema pripreme nusprodukata za transport i vezu sa unutrašnjim sistemima transporta nusprodukata termoelektrane;
- 8) koncepcijsko rješenje deponije, način skladištenja nusprodukata;
- 9) opis tehničkih rješenja pregradnih brana, ako se predviđaju;
- 10) analiza i proračun stabilnosti deponije (dno deponije, kosina deponije i pregradne brane);
- 11) opis obezbjeđenja vodonepropusnosti deponije u fazi eksploatacije i nakon zatvaranja, drenažnog sistema, sistema za sakupljanje i tretman procjednih voda, sistema za monitoring procjednih i podzemnih voda;
- 12) opis načina rekultivacije deponije i monitoring deponije nakon zatvaranja;
- 13) način povezivanja deponije sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 14) mogućnosti dovoda električne energije i vode za tehnološke potrebe deponije;
- 15) ocjenu uticaja deponije na životnu sredinu;
- 16) programe istražnih radova i mjerenja na potencijalnim lokacijama deponije za potrebe idejnog projekta;
- 17) predmjer svih razmatranih varijanti na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta, sa predračunom troškova izgradnje usvojene/predložene varijante objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu prethodne studije opravdanosti.

Član 84

Grafička dokumentacija idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) preglednu kartu šire lokacija deponije i termoelektrane, sa prikazom udaljenosti od naselja i rječnih tokova i mogućih transportnih trasa nusprodukata;
- 2) prikaze hidrometeoroloških podataka lokacije;
- 3) sintezni prikaz svih geotehničkih podloga;
- 4) koncepcijska rješenja svih razmatranih varijanti lokacija deponije;
- 5) grafički prikaz dinamike deponovanja, perspektivnog stanje deponije, sa potrebnim presjecima;
- 6) krivu zapremine deponije;
- 7) grafički prikaz rješenja vodonepropusnosti deponije u fazi eksploatacije i nakon zatvaranja;
- 8) prikaz rješenja sistema za sakupljanje i tretman procjednih voda, drenažnog sistema, sistema za monitoring procjednih voda i zagađivanja podzemnih voda;
- 9) šemu napajanja procesnih sistema i lokacije deponije električnom energijom.

Član 85

Djelovi idejnog rješenja, prateće studije i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) studija fizičko-hemijskih karakteristika nusprodukata koja , u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:
  - a) granulometrijski sastav nusprodukata,

- b) fizičko-hemijske karakteristike (za novu deponiju koriste se podaci o materijalima sličnih deponija; za postojeće koje se proširuju, koriste se laboratorijska ispitivanja materijala sa deponije).
- 2) hidro-meteorološka studija;
- 3) studija mogućih lokacija deponije sa višekriterijumskim poređenjem i rangiranjem varijantnih rješenja, sa predlogom najpovoljnije lokacije, koja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:
  - a) prostor potreban za odlaganje nusprodukata,
  - b) zauzetost makrolokacije industrijskim ili drugim objektima,
  - c) topografske uslove,
  - d) hidro-meteorološke uslove,
  - e) seizmološke uslove i inženjersko-geološke karakteristike tla,
  - f) udaljenost od naselja i rječnih tokova,
  - g) načine povezivanja sa elektroenergetskom mrežom i javnim saobraćajnicama,
  - h) ocjenu rizika lokalnog i regionalnog zagađenja.
- 4) geotehnička studija za razmatrane lokacije deponije, sa programom istražnih i studijskih radova za potrebe idejnog projekta;
- 5) konceptijska rješenja (građevinsko, elektrotehničko, arhitektonsko i mašinsko rješenje) i preliminarni izbor parametara osnovne opreme;
- 6) elaborat o povezivanju deponije sa drugim infrastrukturnim sistemima;
- 7) studija zaštite životne sredine i sociološka studija;
- 8) elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta.

Idejni projekat brana i akumulacija ispunjenih jalovinom ili pepelom

Član 86

Baznu dokumentaciju za izradu idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, čine rezultati prethodnih proučavanja sprovedenih prije pristupanja izradi idejnog projekta, idejno rješenje i projektni zadatak.

Član 87

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, idejni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) opšte podatke o objektu: prikaz geneze/razvoja objekta u prethodnim fazama, sa svim razmatranim varijantama, detaljni prikaz varijanti koje su ostale za razmatranje na nivou idejnog projekta;
- 2) spisak primijenjenih propisa, preporuka i standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će biti izgrađen;
- 3) zadatke i ciljeve izgradnje objekta, uslove lokacije, granice objekta, sadržaj dokumentacije, sistem označavanja procesnih sistema, listu procesnih sistema, listu građevinskih objekata, zahtjeve za tehničku dokumentaciju i softver;
- 4) prikaz svih podloga za projektovanje (hidroloških, hidrometeoroloških, geodetskih, geotehničkih, seizmoloških, ekonomskih, ekoloških, socioloških, itd.), njihovu kritičku analizu i ocjenu sa stanovišta njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo

projektovanja i donošenje konačnih odluka o dispoziciji, konfiguraciji i parametrima svih elemenata planiranog objekta; geotehničke podloge moraju biti sa neophodnim terenskim istraživanjima (geotehničkim istražnim radovima), na nivou koji je dovoljan za konačnu odluku o lokaciji objekta;

- 5) rezime razmatranih alternativa u idejnom rješenju i odabrane varijante za razradu u idejnom projektu;
- 6) opis procesa i parametre glavne opreme postrojenja za pripremu spoljašnjeg transporta nusprodukata;
- 7) opis vrste i načina spoljašnjeg transporta nusprodukata;
- 8) opis tehnologije odlaganja nusprodukata na deponiji;
- 9) krivu raspoloživog kapaciteta deponije sa dinamikom deponovanja, fazne i konačne projektne visine;
- 10) hidrauličke proračune i bilans voda u slučajevima velikih padavina;
- 11) proračune stabilnosti deponije (dno deponije, kosina deponije i pregradne brane) u statičkim i seizmičkim uslovima, sa opisom metodologije proračuna;
- 12) opis obezbjeđenja vodonepropusnosti deponije u fazi eksploatacije i nakon zatvaranja;
- 13) opis drenažnog sistema, sistema za sakupljanje i tretman procjednih voda, sistema za monitoring procjednih i podzemnih voda i izrada programa monitoringa;
- 14) opis vegetacionog zaštitnog pojasa;
- 15) plan zatvaranja i rekultivacije;
- 16) opšta urbanistička, arhitektonska i konstrukciona rješenja, opis građevinskih objekata;
- 17) način povezivanja deponije sa drugim infrastrukturnim sistemima;
- 18) mjere zaštite za sprečavanje raznošenja odloženog materijala vjetrom;
- 19) izvod iz elaborata zaštite životne sredine i socioloških uticaja;
- 20) opis mogućnosti utilizacije produkata sagorijevanja uglja;
- 21) program istraživanja za potrebe glavnog projekta;
- 22) predmjer na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta i predračun troškova usvojene/predložene varijante objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu studije opravdanosti.

Član 88

Grafička dokumentacija idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) preglednu kartu šire lokacije deponije, sa prikazom šeme spoljašnjeg transporta nusprodukata od termoelektrane, granicama deponije i zaštitnom zonom oko iste;
- 2) kartografski prikaz šire zone objekta, sa lokacijama pozajmišta materijala, transportnih puteva za sve faze izgradnje, situaciju sa prikazom organizacije gradilišta po pojedinim fazama, termin-plan realizacije objekta, itd.;
- 3) sintezne prikaze svih geotehničkih podloga relevantnih za izbor dispozicije deponije;
- 4) tehnička rješenja deponije sa pripadajućim objektima;
- 5) tipske podužne i poprečne presjeke deponije;
- 6) krive zapunjavanja deponije u funkciji vremena, krive površina i kapaciteta deponije, zavisno od zapunjavanja/visine deponije;
- 7) prikaze rješenja vodonepropusnih slojeva deponije (u fazi eksploatacije i nakon zatvaranja);

- 8) funkcionalne dijagrame procesnih sistema pripreme mješavine nusprodukata i spoljašnjeg transporta;
- 9) dijagrame cjevovoda i instrumentacije;
- 10) dispoziciju i crteže opreme svakog procesnog sistema;
- 11) dispozicije spoljnih cjevovoda cijevnih mostova;
- 12) dispozicije kablova i kablovskih trasa;
- 13) električne šeme napajanja potrošača, električne šeme djelovanja, šeme uzemljenja i zaštite od atmosferskih pražnjenja;
- 14) prikaz sistema za oskultaciju deponije i za praćenje pokazatelja stanja tokom eksploatacije i nakon zatvaranja i rekultivacije.

Član 89

Djelovi idejnog projekta, prateći projekti i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) elaborat o fizičko-hemijskim karakteristikama materijala koji se odlaže na deponiju;
- 2) elaborat o kategorizaciji nusprodukata;
- 3) geodetski elaborat;
- 4) geotehnički elaborat, sa analizom inženjersko - geoloških, geotehničkih i seizmoloških karakteristika lokacije;
- 5) građevinski projekat;
- 6) arhitektonsko - građevinski projekat objekata, sa projektima svih pratećih instalacija;
- 7) projekat mašinske opreme i postrojenja;
- 8) projekat elektrotehničke opreme i postrojenja;
- 9) projekat sistema upravljanja;
- 10) projekat priključenja objekta na elektroenergetsku mrežu;
- 11) projekat povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 12) projekat saobraćajnica za potrebe izvođenja radova i projekat izmještanja saobraćajnica i drugih objekata iz zone koju zauzima objekat;
- 13) elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta;
- 14) projekat oskultacija objekata, kao i informacionog sistema za akviziciju, obradu i prenos podataka oskultacija;
- 15) elaborat o mogućim havarijskim situacijama i posledicama;
- 16) projekat rekultivacije deponije;
- 17) elaborat zaštite životne sredine i socioloških uticaja.

Sastavni dio projekata i elaborata iz stava 1 ovog člana je odgovarajuća grafička dokumentacija.

Glavni projekat brana i akumulacija ispunjenih jalovinom ili pepelom

Član 90

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, glavni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji je, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, analogan sadržaju idejnog projekta i koji se radi sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Glavni projekat predstavlja detaljnu razradu tehničkog rješenja deponije koje je dobijeno idejnim projektom, a na bazi detaljnih prethodnih proučavanja (istražnih radova, ispitivanja, studijskih istraživanja, mjerenja), obavljenih za potrebe glavnog projekta, zaključaka izvedenih iz idejnog projekta, uslova definisanih prostorno-planskom dokumentacijom, a u skladu sa projektним zadatkom.

Glavni projekat predstavlja detaljnu projektnu razradu dispoziciono sasvim determinisanog objekta i njegovih pratećih sadržaja.

Izradi glavnog projekta prethodi izbor konkretne opreme, tako da se projekat radi sa gabaritima, masama i drugim karakteristikama opreme dobijenim od odabranog proizvođača i/ili isporučioča opreme.

Nakon završetka izrade projektних rješenja, radi se detaljni predmjer i predračun troškova izgradnje.

Predmjer se radi na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta.

Član 91

Glavni projekat sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sve grupe grafičkih prikaza kao i idejni projekat, ali sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta, i sve ključne izvođačke detalje.

Član 92

Glavni projekat, pored projekata i elaborata nabrojanih u sadržaju idejnog projekta koji se rade sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta, sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, i sljedeće projekte:

- 1) projekat razrade izvorišta materijala (kamenolomi, pozajmišta gline, mjesta eksploatacije gline, pijeska i šljunka, itd), kao i njihove sanacije i revitalizacije nakon zadnjih faza eksploatacije;
- 2) projekat eksproprijacije, sa tačnim naznakama katastarskih parcela;
- 3) projekat organizacije i tehnologije građenja;
- 4) projekat montaže opreme;
- 5) projekat geodetskog obilježavanja svih objekata i geodetskog praćenja pojedinih faza građenja objekta i montaže opreme;
- 6) projekat ispitivanja i puštanja u rad;
- 7) projekat održavanja opreme;
- 8) projekat bezbjednosnog osiguranja objekata;
- 9) elaborat o procjeni rizika od velikih nesreća i projekat upravljanja rizicima u raznim havarijskim situacijama.

Projekat izvedenog objekta

Član 93

Za izradu projekta izvedenog objekta primjenjuju se čl. 20, 22 i 48 ovog pravilnika.

2.3. POSTROJENJA ZA DOBIJANJE ENERGIJE IZ OTPADA (SNAGE 1 MVA I VIŠE)

Član 94

Za postrojenja za dobijanje energije iz otpada (snage 1 MVA i više) primjenjuju se čl. 67 do 79 ovog pravilnika.

Priprema otpada i njegova lokacija uređuju se u skladu sa posebnim propisima.

3. VJETROELEKTRANE

Član 95

Prethodna proučavanja, pored elemenata obuhvaćenih članom 7 ovog pravilnika, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrže i:

- 1) prikupljanje, sistematizaciju i analizu raspoloživih podataka o klimatskim i energetskim karakteristikama vjetra;
- 2) organizaciju monitoringa i monitoring meteoroloških podataka pomoću specijalne meteorološke opreme; mjerenja na lokaciji se vrše prema preporukama i standardima za oblast vjetroenergije, tokom perioda definisanog projektnim zadatkom; mjere se brzina vjetra, raspodjela brzina, ruža vjetrova, gustina vazduha, udari vjetra, intezitet turbulencije vjetra, temperatura, pritisak i druge relevantne veličine;
- 3) poređenje i korelaciju izmjerenih kratkoročnih parametara na lokaciji sa dugoročnim podacima sa pouzdanog referentnog izvora podataka (ako ga ima u blizini potencijalne lokacije vjetroelektrane), radi dugoročnog predviđanja vjetropotencijala;
- 4) geodetska, geološka, hidrometeorološka i druga ispitivanja;
- 5) razmatranje varijanti povezivanja vjetroelektrane sa elektroenergetskom mrežom;
- 6) sagledavanje uticaja na životnu sredinu.

Idejno rješenje vjetroelektrana

Član 96

Baznu dokumentaciju za izradu idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, čine rezultati prethodnih proučavanja i podloge.

Član 97

Idejno rješenje, pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) rezultate prethodnih proučavanja;
- 2) programe istražnih radova i mjerenja na potencijalnim lokacijama vjetroelektrane za potrebe idejnog projekta;
- 3) konceptijsko rješenje (građevinsko, elektrotehničko, arhitektonsko i mašinsko rješenje) i preliminarni izbor parametara osnovne opreme;
- 4) varijante povezivanja vjetroelektrane sa elektroenergetskom mrežom;
- 5) način uzemljenja i zaštite od atmosferskih pražnjenja;

- 6) način povezivanja vjetroelektrane sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 7) ocjenu uticaja vjetroelektrane na životnu sredinu;
- 8) predlog optimalne varijante vjetroelektrane na bazi tehno-ekonomskih analiza;
- 9) predmjer svih razmatranih varijanti na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta, sa predračunom troškova usvojene/predložene varijante objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu prethodne studije opravdanosti.

Član 98

Grafička dokumentacija idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) preglednu kartu šire lokacije vjetroelektrane, sa prikazom veza sa elektroenergetskom mrežom, javnim saobraćajnicama i dr.;
- 2) prikaze hidrometeoroloških podataka lokacije;
- 3) sintezni prikaz svih geotehničkih podloga;
- 4) konceptijska rješenja svih razmatranih varijanti vjetroelektrane, sa pomoćnim objektima;
- 5) dispoziciju glavnih objekata i glavne opreme u objektima, sa potrebnim presjecima;
- 6) električnu jednopolnu šemu povezivanja vjetroelektrane sa elektroenergetskom mrežom;
- 7) električne jednopolne šeme razvoda srednjeg i niskog napona i razvoda sigurnosnog napona.

Član 99

Djelovi idejnog rješenja, prateće studije i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) studija mogućih lokacija vjetroelektrane sa višekriterijumskim poređenjem i rangiranjem varijantnih rješenja, sa predlogom najpovoljnije lokacije, koja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:
  - a) prostor potreban za smještaj objekata i opreme vjetroelektrane,
  - b) sistematizaciju podataka o parametrima vjetra,
  - c) globalnu koncepciju dispozicije opreme na lokaciji,
  - d) topografske uslove,
  - e) hidro-meteorološke uslove,
  - f) seizmološke uslove i inženjersko-geološke karakteristike tla, uslove fundiranja objekata vjetroelektrane,
  - g) uslove transporta i dopreme opreme na lokaciju vjetroelektrane,
  - h) načine povezivanja vjetroelektrane sa elektroenergetskom mrežom,
  - i) karakteristike elektroenergetske mreže,
  - j) načine povezivanja vjetroelektrane sa javnim saobraćajnicama,
  - k) opravdanost gradnje vjetroelektrane,
  - l) aspekti uticaja na vazdušni saobraćaj,
  - m) elektromagnetne smetnje i uticaj na sredstva telekomunikacija.

- 2) studija vjetropotencijala na lokacijama vjetroelektrane koja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:
  - a) obradu dostupnih podataka,
  - b) određivanje parametara vjetra: brzine, pravaca udara, turbulentnosti, učestanosti ponavljanja, prosječne mjesečne, sezonske i godišnje vrijednosti,
  - c) tehnički i ekonomski potencijal vjetra na lokaciji,
  - d) procjenu moguće proizvodnje vjetroelektrane na razmatranim lokacijama.
- 3) elaborat o načinu povezivanja vjetroelektrane sa elektroenergetskom mrežom i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 4) elaborat o mogućnostima transporta i dopremanja opreme i materijala na lokaciju vjetroelektrane;
- 5) konceptijska rješenja i preliminarni izbor parametara osnovne opreme;
- 6) studija zaštite životne sredine i sociološka studija;
- 7) elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta.

Idejni projekat vjetroelektrana

Član 100

Baznu dokumentaciju za izradu idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, čine rezultati prethodnih proučavanja sprovedenih prije pristupanja izradi idejnog projekta, idejno rješenje i projektni zadatak.

Član 101

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, idejni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) opšte podatke o objektu: prikaz geneze/razvoja objekta u prethodnim fazama, sa svim razmatranim varijantama, detaljni prikaz varijanti koje su ostale za razmatranje na nivou idejnog projekta;
- 2) spisak primijenjenih propisa, preporuka i standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će biti izgrađen;
- 3) zadatke i ciljeve izgradnje objekta, uslove lokacije, granice objekta, sadržaj dokumentacije, sistem označavanja procesnih sistema, listu procesnih sistema, listu građevinskih objekata, zahtjeve za tehničku dokumentaciju i softver;
- 4) prikaz svih podloga za projektovanje (hidroloških, hidrometeoroloških, geodetskih, geotehničkih, seizmoloških, ekonomskih, ekoloških, socioloških, itd.), njihovu kritičku analizu i ocjenu sa stanovišta njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje konačnih odluka o dispoziciji, konfiguraciji i parametrima svih elemenata planiranog objekta; geotehničke podloge moraju biti sa neophodnim terenskim istraživanjima (geotehničkim istražnim radovima), na nivou koji je dovoljan za konačnu odluku o lokaciji objekta;
- 5) rezime razmatranih alternativa u idejnom rješenju i odabrane varijante za razradu u idejnom projektu;
- 6) opis lokacije i faktora ambijenta;
- 7) metodologiju izbora vjetroelektrane i parametara glavne opreme;
- 8) izbor klase i jedinične snage vjetroatregata u skladu sa uslovima lokacije, razmještaj vjetroatregata na lokaciji;

- 9) rješenje građevinske konstrukcije vjetroagregata (metodologija, proračun opterećenja, opis projektnih slučajeva i varijanti opterećenja, proračun granične čvrstoće);
- 10) preliminarni opis sistema zaštita pri promjeni parametara vjetroagregata u odnosu na granične vrijednosti;
- 11) opis sistema upravljanja i zaštite (osnovna polazišta kod projektovanja, opis funkcija upravljanja, zaštite, sistema kočenja i dr.);
- 12) opis mehaničkih, hidrauličnih, pneumatskih i električnih sistema;
- 13) zahtjeve za bezbjednost rada mehaničkih i električnih sistema;
- 14) način povezivanja sa elektroenergetskom mrežom, ocjenu uticaja na elektroenergetsku mrežu;
- 15) način povezivanja sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 16) preliminarni proračun gubitaka zavjetrine za različiti raspored vjetroagregata na lokaciji, proračun električnih parametara (gubitaka u elementima sistema, aktivne i reaktivne energije, varijabilnosti proizvodnje);
- 17) opšta urbanistička, arhitektonska i konstrukciona rješenja, opis građevinskih objekata;
- 18) izvod iz elaborata zaštite životne sredine i socioloških uticaja;
- 19) program istraživanja za potrebe glavnog projekta;
- 20) predmjer na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekata i predračun troškova usvojene/predložene varijante objekata, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu studije opravdanosti.

Član 102

Grafička dokumentacija idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) preglednu kartu lokacije vjetroelektrane, sa naznačenim svim drugim sadržajima, objektima i sistemima;
- 2) dispoziciju objekata vjetroelektrane na lokaciji, sa pratećim objektima;
- 3) dispozicije i crteže opreme;
- 4) dispozicije kablova i kablovskih trasa;
- 5) električne šeme razvoda visokog, srednjeg i niskog napona, sigurnosnog napona, električne šeme djelovanja, šeme uzemljenja i zaštite od atmosferskih pražnjenja;
- 6) crteže karakterističnih presjeka temelja objekata i opreme.

Član 103

Djelovi idejnog projekta, prateći projekti i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) elaborat lokacije;
- 2) elaborat o energetskom potencijalu vjetra;
- 3) geodetski elaborat;
- 4) geotehnički elaborat, sa analizom inženjersko - geoloških, geotehničkih i seizmoloških karakteristika lokacije;
- 5) građevinski projekat;
- 6) arhitektonsko - građevinski projekat objekata, sa projektima svih pratećih instalacija;
- 7) projekat mašinske opreme i postrojenja;
- 8) projekat elektrotehničke opreme i postrojenja;
- 9) elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekata;

- 10) projekat priključenja vjetroelektrane na elektroenergetsku mrežu;
- 11) projekat povezivanja vjetroelektrane sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 12) projekat saobraćajnica za potrebe izvođenja radova i projekat izmještanja saobraćajnica i drugih objekata iz zone koju zauzima vjetroelektrana;
- 13) projekat optimalnog operativnog upravljanja radom vjetroelektrane;
- 14) projekat oskultacija objekata, kao i informacionog sistema za akviziciju, obradu i prenos podataka oskultacija;
- 15) elaborat o matematičkim modelima vjetroelektrane za potrebe izrade glavnog projekta;
- 16) elaborat zaštite životne sredine i socioloških uticaja.

Sastavni dio projekata i elaborata iz stava 1 ovog člana je odgovarajuća grafička dokumentacija.

Glavni projekat vjetroelektrana

Član 104

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, glavni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji je, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, analogan sadržaju idejnog projekta i koji se radi sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Glavni projekat predstavlja detaljnu razradu tehničkog rješenja vjetroelektrane, koje je dobijeno idejnim projektom, te predstavlja detaljnu projektnu razradu dispoziciono sasvim determinisanog objekta i njegovih pratećih sadržaja.

Osnovu za izradu glavnog projekta čini idejni projekat i zaključci dobijeni u okviru njega, rezultati prethodnih proučavanja (istražnih radova, modelskih ispitivanja, studijskih istraživanja) urađenih za potrebe izrade tehničke dokumentacije, projektni zadatak, kao i uslovi definisani prostorno-planskom dokumentacijom.

Izradi glavnog projekta prethodi izbor konkretne opreme, tako da se projekat radi sa gabaritima, masama i drugim karakteristikama opreme dobijenim od odabranog proizvođača i/ili isporučioća opreme.

Nakon završetka izrade projektnih rješenja radi se detaljni predmjer i predračun troškova izgradnje.

Predmjer se radi na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta.

Član 105

Glavni projekat sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sve grupe grafičkih prikaza kao i idejni projekat, ali sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta, i sve ključne izvođačke detalje.

Član 106

Glavni projekat, pored projekata i elaborata nabrojanih u sadržaju idejnog projekta koji se rade sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta, sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, i sljedeće projekte:

- 1) projekat razrade izvorišta materijala (kamenolomi, pozajmišta gline, mjesta eksploatacije pijeska i šljunka, itd), kao i njihove sanacije nakon zadnjih faza eksploatacije;
- 2) projekat eksproprijacije, sa tačnim naznakama katastarskih parcela;
- 3) projekat organizacije i tehnologije građenja;
- 4) projekat montaže opreme;
- 5) projekat geodetskog obilježavanja svih objekata i geodetskog praćenja pojedinih faza građenja objekata i vjetroelektrane i montaže opreme;
- 6) projekat operativnog upravljanja vjetroelektranom - sezonskog i kratkoročnog, kao i upravljanja u raznim havarijskim situacijama;
- 7) projekat transporta vangabaritne opreme;
- 8) projekat ispitivanja i puštanja u rad vjetroagregata/vjetroelektrane;
- 9) projekat održavanja opreme vjetroelektrane;
- 10) projekat garancijskih ispitivanja.

Projekat izvedenog objekta

Član 107

Za izradu projekta izvedenog objekta primjenjuju se čl. 20, 22 i 48 ovog pravilnika.

4. SOLARNE ELEKTRANE

Član 108

Prethodna proučavanja, pored elemenata obuhvaćenih članom 7 ovog pravilnika, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta sadrže i:

- 1) sistematizaciju raspoloživih podataka o horizontalnoj insolaciji na potencijalnim lokacijama;
- 2) analizu dostupnosti i potencijala lokacija za solarne elektrane;
- 3) prikupljanje podloga, relevantnih za projektovanje;
- 4) preprojektno kompjutersko modelovanje i testiranje funkcionalnosti solarne elektrane na potencijalnim lokacijama;
- 5) geodetska, geološka, hidrometeorološka i druga ispitivanja;
- 6) razmatranje varijanti povezivanja solarne elektrane sa elektroenergetskom mrežom;
- 7) sagledavanje uticaja na životnu sredinu.

Idejno rješenje solarnih elektrana

Član 109

Baznu dokumentaciju za izradu idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, čine rezultati prethodnih proučavanja i podloge.

Član 110

Idejno rješenje, pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) rezultate prethodnih proučavanja;
- 2) opis potencijalnih lokacija solarne elektrane sa tabelom uticajnih faktora;
- 3) konceptijsko rješenje (građevinsko, elektrotehničko, arhitektonsko i mašinsko rješenje) i preliminarni izbor parametara osnovne opreme;
- 4) varijante povezivanja solarne elektrane sa elektroenergetskom mrežom;
- 5) način povezivanja solarne elektrane sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 6) predlog optimalne varijante solarne elektrane na bazi tehno-ekonomskih analiza;
- 7) programe istražnih radova i mjerenja na potencijalnim lokacijama solarne elektrane za potrebe idejnog projekta;
- 8) ocjenu uticaja solarne elektrane na životnu sredinu;
- 9) predmjer svih razmatranih varijanti na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta, sa predračunom troškova izgradnje usvojene/predložene varijante objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu prethodne studije opravdanosti.

Član 111

Grafička dokumentacija idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) preglednu kartu šire lokacije solarne elektrane, sa prikazom veza sa elektroenergetskom mrežom, javnim saobraćajnicama i dr.;
- 2) prikaze hidrometeoroloških podataka lokacije;
- 3) sintezni prikaz svih geotehničkih podloga;
- 4) konceptijska rješenja svih razmatranih varijanti solarne elektrane, sa pomoćnim objektima;
- 5) dispoziciju glavnih objekata i glavne opreme u objektima sa potrebnim presjecima;
- 6) električnu jednopolnu šemu povezivanja solarne elektrane sa elektroenergetskom mrežom;
- 7) električne jednopolne šeme razvoda srednjeg i niskog napona i razvoda sigurnosnog napona.

Član 112

Djelovi idejnog rješenja, prateće studije i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) studija mogućih lokacija solarne elektrane sa višekriterijumskim poređenjem i rangiranjem varijantnih rješenja, sa predlogom najpovoljnije lokacije, koja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:
  - a) prostor potreban za smještaj solarne elektrane,
  - b) sistematizaciju podataka o parametrima sunčevog zračenja i drugim klimatskim uslovima, kao što su plavnost tla, visina snježnog pokrivača i drugi faktori koji utiču na rad solarne elektrane,
  - c) globalnu koncepciju dispozicije opreme na lokaciji,
  - d) topografske uslove,
  - e) hidro-meteorološke uslove,
  - f) seizmološke uslove i inženjersko-geološke karakteristike tla, uslove fundiranja objekata solarne elektrane,

- g) uslove transporta i dopreme opreme na lokaciju solarne elektrane,
  - h) načine povezivanja solarne elektrane sa elektroenergetskom mrežom,
  - i) karakteristike elektroenergetske mreže,
  - j) način povezivanja solarne elektrane sa javnim saobraćajnicama,
  - k) opravdanost gradnje, naseljenost i razvoj lokalne zajednice na čijoj se teritoriji gradi solarna elektrana.
- 2) studija energetskog potencijala sunca na lokacijama koja , u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:
    - a) obradu dostupnih podataka,
    - b) određivanje projektnih parametara sunčevog zračenja: horizontalne insolacije, učestanosti ponavljanja, prosječne mjesečne, sezonske i godišnje vrijednosti,
    - c) kompjutersko modelovanje solarne elektrane i procjena njene moguće proizvodnje na razmatranoj lokaciji.
  - 3) geotehnička studija za razmatrane lokacije solarne elektrane;
  - 4) elaborat o načinu povezivanja solarne elektrane sa elektroenergetskom mrežom i drugim infrastrukturnim sistemima;
  - 5) elaborat o mogućnosti transporta i dopremanja opreme i materijala;
  - 6) konceptijska rješenja i preliminarni izbor parametara osnovne opreme;
  - 7) studija zaštite životne sredine i sociološka studija;
  - 8) elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta.

Idejni projekat solarnih elektrana

Član 113

Baznu dokumentaciju za izradu idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, čine rezultati prethodnih proučavanja sprovedenih prije pristupanja izradi idejnog projekta, idejno rješenje i projektni zadatak.

Član 114

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, idejni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) opšte podatke o objektu: prikaz geneze/razvoja objekta u prethodnim fazama, sa svim razmatranim varijantama, detaljni prikaz varijanti koje su ostale za razmatranje na nivou idejnog projekta;
- 2) spisak primijenjenih propisa, preporuka i standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će biti izgrađen;
- 3) zadatke i ciljeve izgradnje objekta, uslove lokacije, granice objekta, sadržaj dokumentacije, sistem označavanja procesnih sistema, listu procesnih sistema, listu građevinskih objekata, zahtjeve za tehničku dokumentaciju i softver;
- 4) prikaz svih podloga za projektovanje (hidroloških, hidrometeoroloških, geodetskih, geotehničkih, seizmoloških, ekonomskih, ekoloških, socioloških, itd.), njihovu kritičku analizu i ocjenu sa stanovišta njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje konačnih odluka o dispoziciji, konfiguraciji i parametrima svih elemenata planiranog objekta; geotehničke podloge moraju biti sa neophodnim terenskim istraživanjima (geotehničkim istražnim radovima), na nivou koji je dovoljan za konačnu odluku o dispoziciji objekta;
- 5) rezime razmatranih alternativa u idejnom rješenju i odabrane varijante za razradu u idejnom projektu;

- 6) opis lokacije i faktora ambijenta;
- 7) metodologiju izbora solarne elektrane, izbor/proračun instalisane snage solarne elektrane na osnovu analize energetske karakteristika sunca, klimatskih osobenosti, namjene objekta i uslova iz projektnog zadatka;
- 8) parametre glavne opreme;
- 9) uporednu analizu različitih tipova konstrukcije i razmještaja elemenata solarne elektrane na lokaciji, ukupnu površinu koju zauzima objekat, način povezivanja sa elektroenergetskom mrežom, ocjenu uticaja na elektroenergetski sistem;
- 10) proračun električnih parametara (gubitaka u elementima sistema, aktivne i reaktivne energije, varijabilnosti proizvodnje);
- 11) opis solarnih panela (tip, parametri, degradacija performansi tokom vremena) i invertorskog sistema;
- 12) opis sistema monitoringa solarne elektrane za kontrolu njenog rada u realnom vremenu;
- 13) prognoze godišnje proizvodnje;
- 14) opšta urbanistička, arhitektonska i konstrukciona rješenja, opis građevinskih objekata;
- 15) način povezivanja sa drugim infrastrukturnim sistemima;
- 16) izvod iz elaborata zaštite životne sredine i socioloških uticaja;
- 17) program istraživanja za potrebe glavnog projekta;
- 18) predmjer na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta i predračun troškova usvojene/predložene varijante objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu studije opravdanosti.

Član 115

Grafička dokumentacija idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) preglednu kartu lokacije solarne elektrane, sa naznačenim svim drugim sadržajima, objektima i sistemima;
- 2) dispozicije objekata solarne elektrane na lokaciji, sa pratećim objektima;
- 3) dispoziciju i crteže noseće konstrukcije solarnih panela;
- 4) dispozicije i crteže opreme;
- 5) dispozicije kablova i kablovskih trasa;
- 6) crteže karakterističnih presjeka temelja objekata i opreme;
- 7) električne šeme razvoda visokog, srednjeg i niskog napona, sigurnosnog napona, šeme djelovanja, šeme uzemljenja i zaštite od atmosferskih pražnjenja;
- 8) šemu monitoringa.

Član 116

Djelovi idejnog projekta, prateći projekti i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) elaborat lokacije;
- 2) elaborat o energetskom potencijalu sunčevog zračenja na lokaciji;
- 3) geodetski elaborat;
- 4) geotehnički elaborat, sa analizom inženjersko - geoloških, geotehničkih i seizmoloških karakteristika lokacije;
- 5) građevinski projekat;

- 6) projekat mašinske opreme i postrojenja;
- 7) projekat elektrotehničke opreme i postrojenja;
- 8) elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta;
- 9) projekat priključenja solarne elektrane na elektroenergetsku mrežu;
- 10) projekat povezivanja solarne elektrane sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 11) projekat saobraćajnica za potrebe izvođenja radova i projekat izmještanja saobraćajnica i drugih objekata iz zone koju zauzima solarna elektrana;
- 12) projekat sistema za oskultaciju objekata solarne elektrane, kao i informacionog sistema za akviziciju, obradu i prenos podataka oskultacija;
- 13) elaborat o matematičkim modelima solarne elektrane, za potrebe izrade glavnog projekta;
- 14) elaborat zaštite životne sredine i socioloških uticaja.

Sastavni dio projekata i elaborata iz stava 1 ovog člana je odgovarajuća grafička dokumentacija.

Glavni projekat solarnih elektrana

Član 117

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, glavni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji je, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, analogan sadržaju idejnog projekta i koji se radi sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Glavni projekat predstavlja detaljnu razradu tehničkog rješenja solarne elektrane, koje je dobijeno idejnim projektom, a na bazi detaljnih prethodnih proučavanja (istražnih radova, ispitivanja, studijskih istraživanja, mjerenja), obavljenih za potrebe glavnog projekta, zaključaka izvedenih iz idejnog projekta, uslova definisanih prostorno-planskom dokumentacijom, a u skladu sa projektnim zadatkom.

Glavni projekat predstavlja detaljnu projektnu razradu dispoziciono sasvim determinisanog objekta i njegovih pratećih sadržaja.

Izradi glavnog projekta prethodi izbor konkretne opreme, tako da se projekat radi sa gabaritima, masama i drugim karakteristikama opreme dobijenim od odabranog proizvođača i/ili isporučioaca opreme.

Nakon završetka izrade projektnih rješenja radi se detaljni predmjer i predračun troškova izgradnje.

Predmjer se radi na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta.

Član 118

Glavni projekat sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sve grupe grafičkih prikaza kao i idejni projekat, ali sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta, i sve ključne izvođačke detalje.

Član 119

Glavni projekat, pored projekata i elaborata nabrojanih u sadržaju idejnog projekta koji se rade sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta, sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, i sljedeće projekte:

- 1) projekat eksproprijacije, sa tačnim naznakama katastarskih parcela;
- 2) projekat organizacije i tehnologije građenja;
- 3) projekat montaže opreme;
- 4) projekat geodetskog obilježavanja svih objekata i geodetskog praćenja pojedinih faza građenja objekta i montaže opreme;
- 5) projekat transporta vangabaritne opreme;
- 6) projekat ispitivanja i puštanja u rad solarne elektrane;
- 7) projekat održavanja opreme solarne elektrane;
- 8) projekat garancijskih ispitivanja.

Projekat izvedenog objekta

Član 120

Za izradu projekta izvedenog objekta primjenjuju se čl. 20, 22 i 48 ovog pravilnika.

III. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA OBJEKATA ZA PROIZVODNJU, PRENOS I DISTRIBUCIJU TOPLOTNE ENERGIJE

Član 121

Ovim pravilnikom su obuhvaćeni sljedeći objekti za proizvodnju, prenos i distribuciju toplotne energije:

- 1) objekti za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje (snage 1 MWth i više);
- 2) objekti za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za industrijsku upotrebu (snage 1 MWth i više).

1. OBJEKTI ZA PROIZVODNJU, TRANSPORT I DISTRIBUCIJU TOPLOTNE ENERGIJE ZA DALJINSKO GRIJANJE I/ILI HLAĐENJE (SNAGE 1 MWth I VIŠE)

Član 122

Za objekte za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje (snage 1 MWth i više) - (u daljem tekstu SDG/H) prethodna proučavanja, pored elemenata obuhvaćenih članom 7 ovog pravilnika, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrže i:

- 1) prikupljanje, sistematizaciju i analizu raspoloživih podataka o klimatskim karakteristikama lokacije;
- 2) procjenu potreba za toplotnom energijom;
- 3) analizu postojećih i planskih konstruktivnih rješenja zgrada (radi ocjene transmisionih i ventilacionih gubitaka toplote);
- 4) ocjenu mogućih izvora toplote;
- 5) određivanje vrste sistema za grijanje/hlađenje (lokalni, centralizovani);

- 6) geodetska, geološka, hidrometeorološka ispitivanja za potrebe izrade projektne dokumentacije.

Idejno rješenje SDG/H

Član 123

Baznu dokumentaciju za izradu idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, čine rezultati prethodnih proučavanja i podloge.

Član 124

Idejno rješenje, pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) rezultate prethodnih proučavanja;
- 2) programe istražnih radova i mjerenja za potrebe idejnog projekta;
- 3) konceptijsko rješenje i preliminarni izbor parametara osnovne opreme;
- 4) preliminarne parametre konzuma i toplotnog izvora/izvora za hlađenje;
- 5) varijante povezivanja toplotnog izvora/izvora za hlađenje sa potrošačima i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 6) ocjenu uticaja na životnu sredinu;
- 7) predlog optimalne varijante za dalju razradu u idejnom projektu, na bazi tehn-ekonomskih analiza;
- 8) predmjer svih razmatranih varijanti na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta, sa predračunom troškova izgradnje usvojene/predložene varijante objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu prethodne studije opravdanosti.

Član 125

Grafička dokumentacija idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) preglednu kartu šire lokacije toplotnog izvora/izvora za hlađenje, sa distribucionom mrežom, javnim saobraćajnicama i dr.;
- 2) prikaze hidrometeoroloških podataka lokacije;
- 3) sintezni prikaz svih geotehničkih podloga;
- 4) konceptijska rješenja svih razmatranih varijanti sistema grijanja/hlađenja, sa pomoćnim objektima;
- 5) dispoziciju glavnih objekata i glavne opreme u objektima, sa potrebnim presjecima.

Član 126

Djelovi idejnog rješenja, prateće studije i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) studija moguće/potrebne potrošnje toplotne energije (konzuma), koja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:
  - a) strukturu potrošnje (domaćinstva, pravni subjekti, industrijski potrošači i dr),
  - b) normative specifične potrošnje energije na bazi prethodnih analiza konstruktivnih rješenja zgrada i drugih zahtjeva u vezi energetske efikasnosti,

- c) ukupnu površinu/zapreminu prostora koji treba da se grije/hladi na bazi urbanističkih planova gradnje lokalne zajednice (postojeći i razvojni toplotni konzum/potrebe energije za hlađenje),
  - d) faktore specifičnog toplotnog opterećenja (klimatski uslovi, vrste objekata, način termoizolacije, i dr),
  - e) opravdanost gradnje sistema grijanja/hlađenja, naseljenost i razvoj lokalne zajednice.
- 2) studija mogućih izvora toplote i tehnologije za centralizovanu proizvodnju toplote za grijanje/hlađenje, koja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:
- a) obradu podataka o karakteristikama konzuma,
  - b) određivanje vrste toplotnog izvora (konvencionalni kotlovi, kogeneracija, gas, solarna energija, geotermalna energija, biomasa, energija otpada i dr),
  - c) određivanje preliminarnih parametara toplotnog izvora (baznog, vršnog),
  - d) mogućnosti snabdjevanja gorivom i njegovog skladištenja (za konvencionalne kotlove, toplotne izvore na gas, biomasu, otpad i dr.),
  - e) izbor medija za prenos toplote,
  - f) karakteristike toplotne mreže (primarne, sekundarne),
  - g) ocjena mogućnosti skladištenja toplote, zavisno od izvora toplote (kratkoročno, sezonsko).
- 3) studija mogućih lokacija toplotnih izvora sa višekriterijumskim poređenjem i rangiranjem varijantnih rješenja, sa predlogom najpovoljnije varijante, koja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:
- a) sagledavanje mogućih izvora grijanja/hlađenja i tehnologije za centralizovano snabdjevanje energijom za grijanje/hlađenje,
  - b) način povezivanja centralnog izvora za grijanje/hlađenje sa potrošačima,
  - c) sistematizovane podatke o parametrima mikroklimе u periodima grijanja/hlađenja,
  - d) topografske uslove,
  - e) razmatranje prostora potrebnog za smještaj elemenata SDG/H,
  - f) seizmološke uslove i inženjersko-geološke karakteristike tla, uslove fundiranja objekata.
- 4) studija načina povezivanja centralnog izvora za grijanje/hlađenje sa potrošačima;
- 5) elaborat o načinu povezivanja SDG/H sa drugim infrastrukturnim sistemima;
- 6) konceptijska rješenja (građevinsko, elektrotehničko, arhitektonsko i mašinsko rješenje) i preliminarni izbor parametara osnovne opreme;
- 7) studija zaštite životne sredine i sociološka studija;
- 8) elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta.

Idejni projekat SDG/H

Član 127

Baznu dokumentaciju za izradu idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, čine rezultati prethodnih proučavanja sprovedenih prije pristupanja izradi idejnog projekta, idejno rješenje i projektni zadatak.

Član 128

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, idejni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) opšte podatke o objektu: prikaz geneze/razvoja objekta u prethodnim fazama, sa svim razmatranim varijantama, detaljni prikaz varijanti koje su ostale za razmatranje na nivou idejnog projekta;
- 2) spisak primijenjenih propisa, preporuka i standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će biti izgrađen;
- 3) zadatke i ciljeve izgradnje objekta, uslove lokacije, granice objekta, sadržaj dokumentacije, sistem označavanja procesnih sistema, listu procesnih sistema, listu građevinskih objekata, zahtjeve za tehničku dokumentaciju i softver;
- 4) prikaz svih podloga za projektovanje (hidroloških, hidrometeoroloških, geodetskih, geotehničkih, seizmoloških, ekonomskih, ekoloških, socioloških, itd.), njihovu kritičku analizu i ocjenu sa stanovišta njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje konačnih odluka o dispoziciji, konfiguraciji i parametrima svih elemenata planiranog objekta; geotehničke podloge moraju biti sa neophodnim terenskim istraživanjima (geotehničkim istražnim radovima), na nivou koji je dovoljan za konačnu odluku o dispoziciji objekta;
- 5) rezime razmatranih alternativa u idejnom rješenju i odabrane varijante za razradu u idejnom projektu;
- 6) opis procesa grijanja/hlađenja;
- 7) parametre glavne opreme;
- 8) procesne i balansne dijagrame;
- 9) izvod iz studije potrošnje energije za grijanje/hlađenje;
- 10) izbor/proračun toplotnog izvora na osnovu analize konzuma, klimatskih osobenosti i uslova iz projektnog zadatka;
- 11) izbor goriva i način skladištenja;
- 12) izbor medija za prenos toplote, način transporta toplote i povezivanja potrošača na SDG/H;
- 13) način regulacije toplotne snage za grijanje/hlađenje, temperaturni režim rada sekundarne mreže;
- 14) opšta urbanistička, arhitektonska i konstrukciona rješenja, opis građevinskih objekata;
- 15) način povezivanja SDG/H sa drugim infrastrukturnim sistemima;
- 16) izvod iz elaborata zaštite životne sredine i socioloških uticaja;
- 17) program istraživanja za potrebe glavnog projekta;
- 18) predmjer na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta i predračun troškova usvojene/predložene varijante objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu studije opravdanosti.

Član 129

Grafička dokumentacija idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) dispoziciju izvora za grijanje/hlađenje, sa potrebnim detaljima temeljenja, karakterističnim presjecima i izgledom objekata i opreme;
- 2) dispoziciju i crteže opreme;
- 3) dispozicije građevinskih objekata;
- 4) dijagrame cjevovoda i instrumentacije;
- 5) dispozicije cjevovoda, toplovoda, cijevnih mostova;
- 6) dispoziciju izmjenjivačkih stanica;
- 7) crteže povezivanja korisnika na izvor grijanja/hlađenja;

- 8) dispozicije kablova i kablovskih trasa;
- 9) funkcionalne dijagrame procesa;
- 10) električne šeme napajanja, upravljanja i zaštite;
- 11) godišnji dijagram trajanja toplotnog opterećenja/hlađenja.

Član 130

Djelovi idejnog projekta, prateći projekti i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) elaborat lokacije SDG/H (izvor grijanja/hlađenja, distributivna mreža, izmjenjivačke podstanice);
- 2) studija potrošnje (konzuma);
- 3) geodetski elaborat;
- 4) geotehnički elaborat, sa analizom inženjersko - geoloških, geotehničkih i seizmoloških karakteristika lokacije za gradnju SDG/H;
- 5) građevinski projekat;
- 6) arhitektonsko - građevinski projekat objekata, sa projektima svih pratećih instalacija;
- 7) projekat mašinske opreme i postrojenja;
- 8) projekat elektrotehničke opreme i postrojenja;
- 9) projekat priključenja objekata SDG/H na elektroenergetsku mrežu;
- 10) elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta;
- 11) projekat povezivanja SDG/H sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 12) projekat saobraćajnica za potrebe izvođenja radova i projekat izmještanja saobraćajnica i drugih objekata iz zone koju zauzima SDG/H;
- 13) projekat optimalnog upravljanja SDG/H;
- 14) projekat oskultacija objekata SDG/H, kao i informacionog sistema za akviziciju, obradu i prenos podataka oskultacija;
- 15) elaborat zaštite životne sredine i socioloških uticaja.

Sastavni dio projekata i elaborata iz stava 1 ovog člana je odgovarajuća grafička dokumentacija.

Glavni projekat SDG/H

Član 131

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, glavni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji je, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, analogan sadržaju idejnog projekta i koji se radi sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Glavni projekat predstavlja detaljnu razradu tehničkog rješenja SDG/H koje je dobijeno idejnim projektom, a na bazi detaljnih prethodnih proučavanja (istražnih radova, ispitivanja, studijskih istraživanja, mjerenja), obavljenih za potrebe glavnog projekta, zaključaka izvedenih iz idejnog projekta, uslova definisanih prostorno-planskom dokumentacijom, a u skladu sa projektним zadatkom.

Glavni projekat predstavlja detaljnu projektnu razradu dispoziciono sasvim determinisanog objekta i njegovih pratećih sadržaja.

Izradi glavnog projekta prethodi izbor konkretne opreme, tako da se projekat radi sa gabaritima, masama i drugim karakteristikama opreme dobijenim od odabranog proizvođača i/ili isporučioaca opreme.

Nakon završetka izrade projektnih rješenja, radi se detaljni predmjer i predračun troškova izgradnje.

Predmjer se radi na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta.

Član 132

Glavni projekat, pored projekata i elaborata nabrojanih u sadržaju idejnog projekta koji se rade sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta, sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, i sljedeće projekte:

- 1) projekat razrade izvorišta materijala (kamenolomi, pozajmišta gline, mjesta eksploatacije pijeska i šljunka, itd), kao i njihove sanacije nakon zadnjih faza eksploatacije;
- 2) projekat eksproprijacije, sa tačnim naznakama katastarskih parcela;
- 3) projekat organizacije i tehnologije građenja;
- 4) projekat montaže opreme;
- 5) projekat geodetskog obilježavanja svih objekata i geodetskog praćenja pojedinih faza građenja objekata i montaže opreme;
- 6) projekat ispitivanja i puštanja u rad sistema;
- 7) projekat održavanja opreme.

Projekat izvedenog objekta

Član 133

Za izradu projekta izvedenog objekta primjenjuju se čl. 20, 22 i 48 ovog pravilnika.

2. OBJEKTI ZA PROIZVODNJU, TRANSPORT I DISTRIBUCIJU TOPLOTNE ENERGIJE ZA INDUSTRIJSKU UPOTREBU (SNAGE 1 MWth I VIŠE)

Član 134

Za objekte za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za industrijsku upotrebu (snage 1 MWth i više) primjenjuju se čl. 122 do 133 ovog pravilnika.

IV. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA OBJEKATA ZA PRENOS I DISTRIBUCIJU ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 135

Ovim pravilnikom su obuhvaćeni sljedeći objekti za prenos i distribuciju električne energije:

- 1) trafostanice naponskog nivoa 10 kV i više;
- 2) dalekovodi naponskog nivoa 10 kV i više;
- 3) kablovske podzemne instalacije naponskog nivoa 10 kV i više.

Član 136

Podloge za izradu tehničke dokumentacije, pored elemenata obuhvaćenih članom 7 pravilnika, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta sadrže i:

- 1) geodetske podloge, sa ažurnim katastarsko-topografskim planom lokacije i katastrom vodova, instalacija, podzemnih objekata i druge infrastrukture;
- 2) seizmičke podloge;
- 3) tehnološke podloge.

Član 137

U svim grafičkim priložima u kojima se upisuju relativne kote objekta, obavezno se upisuje i podatak koja apsolutna visinska kota odgovara relativnoj nultoj koti objekta.

1. TRAFOSTANICE NAPONSKOG NIVOVA 10 kV I VIŠE

Član 138

Ovim pravilnikom su obuhvaćene sljedeće trafostanice naponskog nivoa 10 kV i više:

- 1) trafostanice 400/x kV;
- 2) trafostanice 220/x kV;
- 3) trafostanice 110/x kV;
- 4) trafostanice 35/x kV;
- 5) trafostanice 10/x kV.

Za trafostanice drugih naponskih nivoa većih od 10 kV, primjenjuju se odredbe iz čl. 139 do 148 ovog pravilnika.

Idejno rešenje trafostanica 10 kV i više

Član 139

Idejno rješenje, pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) tehnički opis objekta, koji u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta sadrži:
  - a) opšte podatke o vrsti i namjeni objekta,
  - b) opis lokacije objekta,
  - c) opis varijanti i funkcionalnog rješenja,
  - d) tehničko-tehnološke karakteristike objekta,
  - e) spisak primjenjenih propisa, preporuka i standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će biti izgrađen.
- 2) prikaz svih podloga za projektovanje, kritičku analizu i ocjenu njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje odluke o konfiguraciji i parametrima objekta;
- 3) program istražnih i studijskih radova za potrebe izrade idejnog projekta;
- 4) način povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom;

- 5) način povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 6) ocjenu uticaja na životnu sredinu;
- 7) predmjer svih razmatranih varijanti na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta, sa predračunom troškova izgradnje objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu prethodne studije opravdanosti.

Član 140

Grafička dokumentacija idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) grafički prikaz objekta u prostoru (geodetska podloga, situacioni plan, nivelacioni plan, podužni i poprečni profili i sl.);
- 2) osnove i karakteristične presjeke objekta;
- 3) dispozicije i izgled objekta.

Član 141

Djelovi idejnog rješenja, prateće studije i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) građevinsko rješenje;
- 2) elektrotehničko rješenje;
- 3) arhitektonsko rješenje;
- 4) mašinsko rješenje;
- 5) studija zaštite životne sredine i sociološka studija;
- 6) elaborat o načinu povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom;
- 7) elaborat o načinu povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 8) elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta;
- 9) druge prateće studije i elaborati (geologija, seizmika, tehnologija, protivpožarna zaštita, zaštita na radu, toplotna i zvučna zaštita objekta, energetska efikasnost i dr.).

Idejni projekat trafostanica 10 kV i više

Član 142

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, idejni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) tehnički opis objekta, koji u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta sadrži:
  - (a) osnovne podatke o vrsti i namjeni objekta,
  - (b) opis lokacije objekta sa navođenjem katastarskih parcela,
  - (c) opis funkcionalnog rješenja,
  - (d) tehničko-tehnološke karakteristike objekta,
  - (e) opis građevinskih i građevinsko-zanatskih radova,
  - (f) karakteristike i svojstva materijala, instalacija i opreme,
  - (g) spisak primjenjenih propisa, preporuka i standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će biti izgrađen.

- 2) prikaz svih podloga za projektovanje, kritičku analizu i ocjenu njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje odluke o konfiguraciji i parametrima objekta;
- 3) program istražnih i studijskih radova za potrebe izrade glavnog projekta;
- 4) tehničke uslove za izvođenje radova;
- 5) proračune;
- 6) način povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom;
- 7) način povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 8) uputstvo za upravljanje sa građevinskim otpadom, odnosno opasnim otpadom koji nastaje tokom građenja i korišćenja objekta, u skladu sa posebnim propisom;
- 9) ocjenu uticaja na životnu sredinu;
- 10) predmjer na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta i predračun troškova izgradnje objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu studije opravdanosti.

Član 143

Grafička dokumentacija idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) grafički prikaz objekta u prostoru (geodetska podloga, situacioni plan, nivelacioni plan, podužni i poprečni profili i sl.);
- 2) osnove i karakteristične presjeke objekata;
- 3) dispozicije i izgled objekata.

Član 144

Djelovi idejnog projekta, prateće studije i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) građevinski projekat;
- 2) elektrotehnički projekat;
- 3) arhitektonski projekat;
- 4) mašinski projekat;
- 5) projekat sistema za oskultaciju objekata i informacionog sistema za akviziciju, obradu i prenos podataka oskultacija;
- 6) elaborat zaštite životne sredine i socioloških uticaja;
- 7) projekat povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom;
- 8) projekat povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 9) elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta;
- 10) druge prateće studije i elaborati (geologija, seizmika, tehnologija, protivpožarna zaštita, zaštita na radu, toplotna i zvučna zaštita objekta, energetska efikasnost i dr.).

Glavni projekat trafostanica 10 kV i više

Član 145

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, glavni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom, grafičkom i numeričkom dokumentacijom koji je, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, analogan sadržaju idejnog projekta i koji se radi sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Glavni projekat predstavlja detaljnu razradu tehničkog rješenja objekta koje je dobijeno idejnim projektom, a na bazi detaljnih prethodnih proučavanja (istražnih radova, ispitivanja, studijskih istraživanja, mjerenja), obavljenih za potrebe glavnog projekta, zaključaka izvedenih iz idejnog projekta, uslova definisanih prostorno-planskom dokumentacijom, a u skladu sa projektnim zadatkom.

Izradi glavnog projekta prethodi izbor konkretne opreme, tako da se projekat radi sa gabaritima, masama i drugim karakteristikama opreme dobijenim od odabranog proizvođača i/ili isporučioća opreme.

Nakon završetka izrade projektnih rješenja, radi se detaljni predmjer i predračun troškova izgradnje.

Predmjer se radi na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta.

Član 146

Glavni projekat sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sve grupe grafičkih prikaza kao i idejni projekat, ali sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Pored toga, grafička dokumentacija sadrži i:

- 1) električne šeme (jednopolne šeme, šeme vezivanja i djelovanja, blok dijagrame, tabele djelovanja blokada, zaštita i upravljanja i dr.);
- 2) detalje za izgradnju objekta sa montažnim i radioničkim crtežima;
- 3) zbirni prikaz (sinhron plan) tehničke infrastrukture.

Član 147

Glavni projekat, pored projekata i elaborata nabrojanih u sadržaju idejnog projekta koji se rade sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta, sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, i sljedeće projekte:

- 1) projekat eksproprijacije, sa tačnim naznakama katastarskih parcela;
- 2) projekat organizacije i tehnologije građenja;
- 3) projekat montaže opreme;
- 4) projekat geodetskog obilježavanja svih objekata i geodetskog praćenja pojedinih faza građenja objekta i montaže opreme;
- 5) projekat transporta vangabaritne opreme;
- 6) projekat ispitivanja i puštanja u rad objekta;
- 7) projekat garancijskih ispitivanja;
- 8) projekat održavanja opreme.

Projekat izvedenog objekta

Član 148

Za izradu projekta izvedenog objekta primjenjuju se čl. 20, 22 i 48 ovog pravilnika.

2. DALEKOVODI NAPONSKOG NIVOVA 10 kV I VIŠE

Član 149

Ovim pravilnikom su obuhvaćeni sljedeći dalekovodi naponskog nivoa 10 kV i više:

- 1) dalekovodi 400 kV;
- 2) dalekovodi 220 kV;
- 3) dalekovodi 110 kV;
- 4) dalekovodi 35 kV;
- 5) dalekovodi 10 kV.

Za dalekovode drugih naponskih nivoa većih od 10 kV, primjenjuju se odredbe iz čl. 150 do 159 ovog pravilnika.

Idejno rešenje dalekovoda 10 kV i više

Član 150

Idejno rješenje, pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) tehnički opis objekta, koji u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta sadrži:
  - (a) opšte podatke o vrsti i namjeni objekta,
  - (b) opis lokacije objekta,
  - (c) opis varijanti i funkcionalnog rješenja,
  - (d) tehničko-tehnološke karakteristike objekta,
  - (e) spisak primjenjenih propisa, preporuka i standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će biti izgrađen.
- 2) prikaz svih podloga za projektovanje, kritičku analizu i ocjenu njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje odluke o konfiguraciji i parametrima objekta;
- 3) program istražnih i studijskih radova za potrebe izrade idejnog projekta;
- 4) način povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom;
- 5) način povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 6) ocjenu uticaja na životnu sredinu;
- 7) predmjer svih razmatranih varijanti na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta, sa predračunom troškova izgradnje objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu prethodne studije opravdanosti.

Član 151

Grafička dokumentacija idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) grafički prikaz objekta u prostoru (geodetska podloga, situacioni plan, nivelacioni plan, podužni i poprečni profili i sl.);
- 2) osnove i karakteristične presjeke objekta;
- 3) dispozicije i izgled objekta.

Član 152

Djelovi idejnog rješenja, prateće studije i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) građevinsko rješenje;

- 2) elektrotehničko rješenje;
- 3) arhitektonsko rješenje;
- 4) mašinsko rješenje;
- 5) studija zaštite životne sredine i sociološka studija;
- 6) elaborat o načinu povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom;
- 7) elaborat o načinu povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 8) elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta;
- 9) druge prateće studije i elaborati (geologija, seizmika, tehnologija, protivpožarna zaštita, zaštita na radu, toplotna i zvučna zaštita objekta, energetska efikasnost i dr.).

Idejni projekat dalekovoda 10 kV i više

Član 153

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, idejni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) tehnički opis objekta, koji u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta sadrži:
  - (a) osnovne podatke o vrsti i namjeni objekta,
  - (b) opis lokacije objekta sa navođenjem katastarskih parcela,
  - (c) opis funkcionalnog rješenja,
  - (d) tehničko-tehnološke karakteristike objekta,
  - (e) opis građevinskih i građevinsko-zanatskih radova,
  - (f) karakteristike i svojstva materijala, instalacija i opreme,
  - (g) spisak primjenjenih propisa, preporuka i standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će biti izgrađen.
- 2) prikaz svih podloga za projektovanje, kritičku analizu i ocjenu njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje odluke o konfiguraciji i parametrima objekta;
- 3) program istražnih i studijskih radova za potrebe izrade glavnog projekta;
- 4) tehničke uslove za izvođenje radova;
- 5) proračune;
- 6) stubne liste, listu vertikalnih sila, koordinate stubnih mjesta i sl.;
- 7) način povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom;
- 8) način povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 9) uputstvo za upravljanje sa građevinskim otpadom, odnosno opasnim otpadom koji nastaje tokom građenja i korišćenja objekta, u skladu sa posebnim propisom;
- 10) ocjenu uticaja na životnu sredinu;
- 11) predmjer na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta i predračun troškova izgradnje objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu studije opravdanosti.

Član 154

Grafička dokumentacija idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) grafički prikaz objekta u prostoru (geodetska podloga, situacioni plan, nivelacioni plan, podužni i poprečni profili, mikrolokacija stubova sa prilagođavanjem terenu i sl.);
- 2) osnove i karakteristične presjeke objekata;
- 3) dispozicije i izgled objekata.

Član 155

Djelovi idejnog projekta, prateće studije i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) građevinski projekat;
- 2) elektrotehnički projekat;
- 3) arhitektonski projekat;
- 4) mašinski projekat;
- 5) projekat sistema za oskultaciju objekata i informacionog sistema za akviziciju, obradu i prenos podataka oskultacija;
- 6) elaborat zaštite životne sredine i socioloških uticaja;
- 7) projekat povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom;
- 8) projekat povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 9) elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta;
- 10) druge prateće studije i elaborati (geologija, seizmika, tehnologija, protivpožarna zaštita, zaštita na radu, toplotna i zvučna zaštita objekta, energetska efikasnost i dr.).

Glavni projekat dalekovoda 10 kV i više

Član 156

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, glavni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom, grafičkom i numeričkom dokumentacijom koji je, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, analogan sadržaju idejnog projekta i koji se radi sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Glavni projekat predstavlja detaljnu razradu tehničkog rješenja objekta koje je dobijeno idejnim projektom, a na bazi detaljnih prethodnih proučavanja (istražnih radova, ispitivanja, studijskih istraživanja, mjerenja), obavljenih za potrebe glavnog projekta, zaključaka izvedenih iz idejnog projekta, uslova definisanih prostorno-planskom dokumentacijom, a u skladu sa projektnim zadatkom.

Izradi glavnog projekta prethodi izbor konkretne opreme, tako da se projekat radi sa gabaritima, masama i drugim karakteristikama opreme dobijenim od odabranog proizvođača i/ili isporučioča opreme.

Nakon završetka izrade projektnih rješenja, radi se detaljni predmjer i predračun troškova izgradnje.

Predmjer se radi na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta.

Član 157

Glavni projekat sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sve grupe grafičkih prikaza kao i idejni projekat, ali sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Pored toga, grafička dokumentacija sadrži i:

- 1) električne šeme (jednopolne šeme, šeme vezivanja i djelovanja, blok dijagrami, tabele djelovanja blokada, zaštita i upravljanja i dr.);
- 2) detalje za izgradnju objekta sa montažnim i radioničkim crtežima;
- 3) zbirni prikaz (sinhron plan) tehničke infrastrukture.

Grafički prikaz objekta iz stava 1 se daje na ažuriranim raspoloživim katastarskim podlogama.

Član 158

Glavni projekat, pored projekata i elaborata nabrojanih u sadržaju idejnog projekta koji se rade sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta, sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, i sljedeće projekte:

- 1) projekat eksproprijacije, sa tačnim naznakama katastarskih parcela;
- 2) projekat organizacije i tehnologije građenja;
- 3) projekat montaže opreme;
- 4) projekat geodetskog obilježavanja svih objekata i geodetskog praćenja pojedinih faza građenja objekta i montaže opreme;
- 5) projekat transporta vangabaritne opreme;
- 6) projekat ispitivanja i puštanja u rad objekta;
- 7) projekat garancijskih ispitivanja;
- 8) projekat održavanja opreme.

Projekat izvedenog objekta

Član 159

Za izradu projekta izvedenog objekta primjenjuju se čl. 20, 22 i 48 ovog pravilnika.

3. KABLOVSKE POZEMNE INSTALACIJE NAPONSKOG NIVOA 10 KV I VIŠE

Član 160

Ovim pravilnikom su obuhvaćene sledeće kablovske podzemne instalacije naponskog nivoa 10 kV i više:

- 1) kablovske podzemne instalacije 500 kV;
- 2) kablovske podzemne instalacije 400 kV;
- 3) kablovske podzemne instalacije 220 kV;
- 4) kablovske podzemne instalacije 110 kV;
- 5) kablovske podzemne instalacije 35 kV;
- 6) kablovske podzemne instalacije 10 kV.

Za kablovske podzemne instalacije drugih naponskih nivoa većih od 10 kV, primjenjuju se odredbe iz čl. 162 do 171 ovog pravilnika.

Član 161

Za kablovske podvodne instalacije naponskog nivoa 10 kV i više, primjenjuju se odredbe iz čl. 162 do 171 ovog pravilnika.

Idejno rešenje kablovskih podzemnih instalacija 10 kV i više

Član 162

Idejno rješenje, pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) tehnički opis objekta, koji u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta sadrži:
  - (a) opšte podatke o vrsti i namjeni objekta,
  - (b) opis lokacije objekta,
  - (c) opis varijanti i funkcionalnog rješenja,
  - (d) tehničko-tehnološke karakteristike objekta,
  - (e) spisak primjenjenih propisa, preporuka i standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će biti izgrađen.
- 2) prikaz svih podloga za projektovanje, kritičku analizu i ocjenu njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje odluke o konfiguraciji i parametrima objekta;
- 3) program istražnih i studijskih radova za potrebe izrade idejnog projekta;
- 4) način povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom;
- 5) način povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 6) ocjenu uticaja na životnu sredinu;
- 7) predmjer svih razmatranih varijanti na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta, sa predračunom troškova izgradnje objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu prethodne studije opravdanosti.

Član 163

Grafička dokumentacija idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) grafički prikaz objekta u prostoru (geodetska podloga, situacioni plan i sl.);
- 2) dispozicije i izglede objekta.

Član 164

Djelovi idejnog rješenja, prateće studije i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog rješenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) građevinsko rješenje;
- 2) elektrotehničko rješenje;
- 3) arhitektonsko rješenje;
- 4) mašinsko rješenje;
- 5) studija zaštite životne sredine i sociološka studija;
- 6) elaborat o načinu povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom;
- 7) elaborat o načinu povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 8) elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta;

- 9) druge prateće studije i elaborati (geologija, seizmika, tehnologija, zaštita na radu, energetska efikasnost i dr.).

Idejni projekat kablovskih podzemnih instalacija 10 kV i više

Član 165

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, idejni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom i numeričkom dokumentacijom koji, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) tehnički opis objekta, koji u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta sadrži:
  - (a) osnovne podatke o vrsti i namjeni objekta,
  - (b) opis lokacije objekta,
  - (c) opis funkcionalnog rješenja,
  - (d) tehničko-tehnološke karakteristike objekta,
  - (e) opis građevinskih i građevinsko-zanatskih radova,
  - (f) karakteristike i svojstva materijala, instalacija i opreme,
  - (g) spisak primjenjenih propisa, preporuka i standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će biti izgrađen.
- 2) prikaz svih podloga za projektovanje, kritičku analizu i ocjenu njihove pouzdanosti i dovoljnosti za taj nivo projektovanja i donošenje odluke o konfiguraciji i parametrima objekta;
- 3) program istražnih i studijskih radova za potrebe izrade glavnog projekta;
- 4) tehničke uslove za izvođenje radova;
- 5) tabelarni prikaz dužina kablova po dionicama;
- 6) proračune;
- 7) način povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom;
- 8) način povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 9) uputstvo za upravljanje sa građevinskim otpadom, odnosno opasnim otpadom koji nastaje tokom građenja objekta, u skladu sa posebnim propisom;
- 10) ocjenu uticaja na životnu sredinu;
- 11) predmjer na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta i predračun troškova izgradnje objekta, na nivou koji je, po potrebi, dovoljan za izradu studije opravdanosti.

Član 166

Grafička dokumentacija idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) grafički prikaz objekta u prostoru (geodetska podloga, situacioni plan, i sl.);
- 2) osnove i karakteristične presjeke objekata;
- 3) dispozicije i izgled objekata;
- 4) karakteristične poprečne profile kablovskog rova.

Član 167

Djelovi idejnog projekta, prateće studije i elaborati urađeni sa detaljizacijom na nivou idejnog projekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) građevinski projekat;
- 2) elektrotehnički projekat;
- 3) arhitektonski projekat;
- 4) mašinski projekat;
- 5) projekat sistema za oskultaciju objekata i informacionog sistema za akviziciju, obradu i prenos podataka oskultacija;
- 6) elaborat zaštite životne sredine i socioloških uticaja;
- 7) projekat povezivanja objekta sa elektroenergetskom mrežom;
- 8) projekat povezivanja objekta sa javnim saobraćajnicama i drugim infrastrukturnim sistemima;
- 9) elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta;
- 10) druge prateće studije i elaborati (geologija, seizmika, tehnologija, zaštita na radu, energetska efikasnost i dr.).

Glavni projekat kablovskih podzemnih instalacija 10 kV i više

Član 168

Pored opštih sadržaja iz člana 22 ovog pravilnika, glavni projekat sadrži i tehnički izvještaj sa tekstualnom, grafičkom i numeričkom dokumentacijom koji je, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, analogan sadržaju idejnog projekta i koji se radi sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Glavni projekat predstavlja detaljnu razradu tehničkog rješenja objekta koje je dobijeno idejnim projektom, a na bazi detaljnih prethodnih proučavanja (istražnih radova, ispitivanja, studijskih istraživanja, mjerenja), obavljenih za potrebe glavnog projekta, zaključaka izvedenih iz idejnog projekta, uslova definisanih prostorno-planskom dokumentacijom, a u skladu sa projektnim zadatkom.

Izradi glavnog projekta prethodi izbor konkretne opreme, tako da se projekat radi sa gabaritima, masama i drugim karakteristikama opreme dobijenim od odabranog proizvođača i/ili isporučioča opreme.

Nakon završetka izrade projektnih rješenja, radi se detaljni predmjer i predračun troškova izgradnje.

Predmjer se radi na nivou detaljnosti koji omogućava, po potrebi, pouzdanu izradu licitacione dokumentacije za izgradnju objekta.

Član 169

Glavni projekat sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sve grupe grafičkih prikaza kao i idejni projekat, ali sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta.

Pored toga, grafička dokumentacija sadrži i:

- 1) električne šeme (jednopolne šeme, blok dijagrami i dr.);
- 2) detalje za izgradnju objekta sa montažnim i radioničkim crtežima;
- 3) zbirni prikaz (sinhron plan) tehničke infrastrukture.

Član 170

Glavni projekat, pored projekata i elaborata nabrojanih u sadržaju idejnog projekta koji se rade sa detaljizacijom na nivou glavnog projekta, sadrži, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, i sljedeće projekte:

- 1) projekat eksproprijacije, sa tačnim naznakama katastarskih parcela;

- 2) projekat organizacije i tehnologije građenja;
- 3) projekat montaže opreme;
- 4) projekat geodetskog obilježavanja svih objekata i geodetskog praćenja pojedinih faza građenja objekta i montaže opreme;
- 5) projekat transporta vangabaritne opreme;
- 6) projekat ispitivanja i puštanja u rad objekta;
- 7) projekat garancijskih ispitivanja;
- 8) projekat održavanja opreme.

Projekat izvedenog objekta

Član 171

Za izradu projekta izvedenog objekta primjenjuju se čl. 20, 22 i 48 ovog pravilnika. .

V. PROJEKAT ORGANIZACIJE I TEHNOLOGIJE GRAĐENJA

Član 172

Projekat organizacije i tehnologije građenja je sastavni dio tehničke dokumentacije i radi se, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, kao: elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta, elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta i glavni projekat organizacije i tehnologije građenja.

Elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta je sastavni dio idejnog rješenja, elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta je sastavni dio idejnog projekta, a glavni projekat organizacije i tehnologije građenja je sastavni dio glavnog projekta objekta.

Vrsta, obim i sadržaj projekta organizacije i tehnologije građenja zavisi od vrste, tipa i specifičnosti objekta i vrste odgovarajuće tehničke dokumentacije, a definiše se projektnim zadatkom.

Član 173

Podloge za izradu projekata organizacije i tehnologije građenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, su:

- 1) relevantni podaci iz tehničke dokumentacije odgovarajućeg nivoa i vrste;
- 2) podaci koji se u skladu sa ovim pravilnikom ne nalaze u tehničkoj dokumentaciji odgovarajućeg nivoa i vrste, a posebno:
  - (a) podaci o karakteristikama građevinskog materijala, radne snage i mehanizacije;
  - (b) podaci o karakteristikama transportnih mreža relevantnih za transport tokom izgradnje objekta;
  - (c) podaci o mogućnostima obezbjeđenja smještaja, ishrane, zdravstvene zaštite i rekreacije radnika.

Projekti organizacije i tehnologije građenja se rade uporedo sa odgovarajućom tehničkom dokumentacijom objekta.

Član 174

Elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) procjenu tehničko-tehnoloških mogućnosti za izgradnju objekta u skladu sa rješenjima iz idejnog rješenja, prema varijantama iz idejnog rješenja;
- 2) globalnu procjenu trajanja radova na izgradnji objekta u cjelini i pojedinih faza, ako je predviđena fazna izgradnja objekta, prema varijantama iz idejnog rješenja.

Član 175

Elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) podatke o investitoru, projektantu koji je izradio idejni projekat i projektantima koji su izradili pojedine djelove idejnog projekta;
- 2) tehnički izvještaj elaborata o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje;
- 3) tehničko-tehnološka rješenja izgradnje objekta, za pripremne i glavne radove, kao i prema varijantama, ako se iste razmatraju u idejnom projektu;
- 4) strukturu mrežnog plana za realizaciju predviđenih tehničko-tehnoloških rješenja, po složenosti u skladu sa nivoom razrade idejnog projekta;
- 5) procjenu trajanja radova na osnovu analize strukture mreže dobijene iz okvirnih tehničko-tehnoloških rješenja.

Ako je predviđena fazna izgradnja objekta, predviđene djelove elaborata o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta treba realizivati kako za objekat u cjelini, tako i za sve predviđene faze radova.

Član 176

Glavni projekat organizacije i tehnologije građenja, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) podatke o investitoru, projektantu koji je izradio glavni projekat i projektantima koji su izradili pojedine djelove glavnog projekta;
- 2) tehnički izvještaj glavnog projekta organizacije i tehnologije građenja;
- 3) tehničko-tehnološka rješenja, koja treba, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, da sadrže:
  - (a) situaciju objekta koji se gradi;
  - (b) godišnji fond radnog vremena za izvođenje radova;
  - (c) širi i uži izbor mehanizacije i opreme za izvođenje radova sa analizom njihove očekivane raspoloživosti u toku izvođenja radova;
  - (d) prikaz izabраниh tehnologija i metoda građenja za prethodne, pripremne i glavne građevinske radove, završne i zanatske radove, montažu, ispitivanje i puštanje u rad opreme, instalacija, uređaja, postrojenja i objekata i sl., sa odgovarajućim opisima, crtežima, analizama i proračunima;
  - (e) rješenje spoljašnjeg i unutrašnjeg transporta materijala, opreme i drugih resursa;
  - (f) prikaz proizvodnje, transporta i montaže elemenata sa metodama i šemom montaže i ostalim neophodnim analizama i postupcima, ako se objekat ili njegovi djelovi izvode u montažnoj gradnji.
- 4) projekat pripremnih radova, koji treba, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, da sadrži:
  - (a) rješenje izmještanja i/ili rušenja postojećih objekata ako je to potrebno da se uradi;
  - (b) rješenje unutrašnjih saobraćajnica i priključaka na spoljašnje saobraćajnice ukoliko se grade;

- (c) rješenje snabdjevanja vodom i električnom energijom sa odgovarajućim priključcima;
  - (d) rješenje smještaja pogona, skladišta, deponija, kancelarijskih objekata, laboratorija i sl. ako su potrebne;
  - (e) projekat privremenog naselja (ako je neophodno da se ono izgradi) sa objektima za smještaj, ishranu, rekreaciju i kulturno-zabavni život radnika i ostalih zaposlenih;
  - (f) šemu organizacije gradilišta.
- 5) projekat montažnih radova, koji treba, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, da sadrži:
- (a) opis načina izrade (prefabrikacije) montažnih elemenata, ako se objekat ili njegovi djelovi izvedu u montažnoj gradnji.;
  - (b) spisak radova koji treba da prethode montaži;
  - (c) spisak opreme i alata za montažne radove;
  - (d) proračun nosača u pojedinim fazama montaže;
  - (e) proračun i planove skele za montažu konstrukcije;
  - (f) šemu redosljeda montaže nosača sa položajem objekta i površinama za deponovanje elemenata, prikazom sredstava za montažu sa redoslijedom montaže;
  - (g) dijagram toka montažnih radova sa trajektom transportnih sredstava od privremenih deponija do mjesta montaže i šeme zahvatanja montažnih elemenata, kao i tabelarni pregled podataka o montažnim elementima, ako se objekat ili njegovi djelovi izvedu u montažnoj gradnji;
  - (h) elemente na tipičnim stajnim tačkama sa odgovarajućim podacima o kraku dizanja, momentu dizanja i putevima rotacije i translacije elemenata;
  - (i) prikaz specifičnih tipova montaže, ako su predviđeni glavnim projektom, sa odgovarajućim analizama i crtežima;
  - (j) detalje pomoćnih sredstava za montažu.
- 6) analizu utroška vremena i resursa, koja treba, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, da sadrži:
- (a) rješenja snabdjevanja materijalom, energijom i drugim resursima;
  - (b) detaljno planiranje izvođenja radova, koje obuhvata:
    - statičke planove potreba u radnoj snazi, materijalu i mehanizaciji,
    - spisak aktivnosti (pozicija) svih radova čije se izvođenje planira,
    - mrežni plan, odnosno mrežne planove za objekat u cjelini, za pojedine objekte i vrste radova i podizvođače,
    - dinamiku realizacije izgradnje objekta, kao i rokove početka i završetka pojedinih važnih aktivnosti na izgradnji objekta,
    - gantograme,
    - ortogonalne planove posebno za saobraćajnice i objekte na saobraćajnicama (po potrebi),
    - ciklograme za objekte visokogradnje (po potrebi),
    - plan izvođenja poslova i aktivnosti na transportu materijala i opreme,
    - dinamiku utroška materijala, angažovanja radne snage i mehanizacije.
- 7) elaborat upravljanja izgradnjom objekta, koji treba, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, da sadrži:
- (a) mrežni plan za potrebe upravljanja izgradnjom objekta;
  - (b) dinamički plan radne snage, glavnih materijala, mehanizacije i drugih potrebnih resursa za potrebe izgradnje objekta;
  - (c) postupake kontrole izgradnje objekta u pogledu rokova i resursa;
  - (d) šemu upravljanja izgradnjom objekta sa analizom odgovornosti učesnika u izgradnji.

- 8) elaborat obezbjeđenja sigurnosti i zaštite na radu;
- 9) elaborat obezbjeđenja kvaliteta ugrađenih materijala i izvršenih radova;
- 10) elaborat očuvanja životne sredine za vrijeme izvođenja radova;
- 11) elaborat geodetskog obilježavanja objekta i geodetskih mjerenja i osmatranja u toku izvođenja radova.

Svi djelovi elaborata upravljanja izgradnjom objekta treba da budu u formi pogodnoj za kontrolu odvijanja radova, utroška vremena i resursa i treba da se koriste računarske metode analize, smještanja i upoređivanja podataka za elaborat upravljanja izgradnjom objekta.

Ako je predviđena fazna izgradnja objekta, predviđene djelove glavnog projekta organizacije i tehnologije građenja treba realizovati kako za objekat u cjelini, tako i za sve predviđene faze radova.

Tačnost pojedinih djelova glavnog projekta organizacije i tehnologije građenja treba da bude u skladu sa nivoom tačnosti koja se zahtijeva kod glavnog projekta.

VI. ZAVRŠNA ODREDBA

Član 177

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 310-1472/2018-12
Podgorica, 28.12.2018. godine

**MINISTARKA,
Dragica Sekulić**

Objekat:

Investitor:

Projektant:

Na osnovu člana 174 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore" br. 64/17), daje se

I Z J A V A

Izjavljujemo:

1) Tehnička dokumentacija/dio tehničke dokumentacije _____ izrađena je u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta / dio objekta / vrstu radova, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja.

2) Tehnička dokumentacija/dio tehničke dokumentacije iz tačke 1) je spremna za reviziju.

Mjesto i datum: _____

Za projektanta

Odgovorno lice

_____
(ime i prezime)

_____
(potpis)

Ovlašćeni inženjer

_____
(ime i prezime)

_____
(potpis)

Na osnovu člana 179 stav 9 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18 i 63/18), Ministarstvo ekonomije donijelo je

PRAVILNIK

O NAČINU VRŠENJA REVIZIJE SLOŽENIH INŽENJERSKIH OBJEKATA ZA PROIZVODNJU, PRENOS I DISTRIBUCIJU ELEKTRIČNE I TOPLOTNE ENERGIJE

Član 1

Revizija složenih inženjerskih objekata za proizvodnju, prenos i distribuciju električne i toplotne energije vrši se na način propisan ovim pravilnikom.

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na sljedeće složene inženjerske objekte: dalekovode i trafostanice naponskog nivoa 10 kV i više, kablovske podzemne instalacije naponskog nivoa 10 kV i više, elektrane snage 1MVA i više (hidroelektrane, termoelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane i druge), brane i akumulacije ispunjene jalovinom ili pepelom za koje je propisano tehničko osmatranje, objekte za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje (snage 1MWth i više), objekte za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za industrijsku upotrebu (snage 1MWth i više) i postrojenja za dobijanje energije iz otpada (snage 1MVA i više).

Ovaj pravilnik primjenjuje se na izgradnju i rekonstrukciju složenih inženjerskih objekata, odnosno na izgradnju i rekonstrukciju pojedinih dijelova složenih inženjerskih objekata.

Član 3

Revizija složenog inženjerskog objekta iz člana 2 ovog pravilnika, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, obuhvata reviziju:

- 1) idejnog rješenja;
- 2) idejnog projekta; i
- 3) glavnog projekta.

Član 4

Revizijom idejnog rješenja, pored provjere ispunjenosti uslova utvrđenih Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata (u daljem tekstu: Zakon), u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, vrši se i provjera:

- 1) da li je idejno rješenje usklađeno sa uslovima iz odgovarajuće prostorno-planske dokumentacije;
- 2) usklađenosti sa tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke;
- 3) da li je idejno rješenje urađeno u skladu sa projektnim zadatkom;
- 4) da li su idejnim rješenjem obrađene varijante mogućih prostornih i tehničkih rješenja objekta;
- 5) da li su idejnim rješenjem sagledane resursne i prostorne mogućnosti i ograničenja izgradnje objekta;
- 6) generalne koncepcije za izgradnju objekta;

- 7) podataka o osnovnim funkcionalnim, tehničkim, tehnološkim i ekonomskim karakteristikama objekta;
- 8) podataka o makrolokaciji i prostornoj dispoziciji objekta;
- 9) ispravnosti i tačnosti izbora tehničko-tehnoloških i eksploatacionih karakteristika objekta;
- 10) orijentacionog proračuna stabilnosti i sigurnosti objekta;
- 11) tehničko-tehnoloških i organizacionih elemenata izgradnje objekta;
- 12) uslova i rješenja priključenja objekta na saobraćajnu, energetska i drugu infrastrukturu;
- 13) uređenja lokacije;
- 14) orijentacionih vrijednosti troškova izgradnje objekta;
- 15) urađenih podloga, izvršenih ispitivanja i izvedenih istražnih radova za potrebe izrade idejnog rješenja, sa ocjenom njihove dovoljnosti za izradu istog;
- 16) međusobne usklađenosti svih djelova idejnog rješenja;
- 17) da li je idejnim rješenjem sagledan odnos prema prostoru i životnoj sredini i da li, u skladu sa posebnim propisima, ono sadrži podatke o procjeni uticaja na životnu sredinu;
- 18) faznosti građenja objekta (po tehničko-tehnološkim i funkcionalnim cjelinama), ako je ista predviđena idejnim rješenjem;
- 19) da li je idejno rješenje, koje je izrađeno po propisima drugih država, usklađeno sa Zakonom i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke;
- 20) da li je idejno rješenje, koje je izrađeno po propisima drugih država, prevedeno na crnogorski jezik u skladu sa projektnim zadatkom za izradu idejnog rješenja.

Član 5

Revizijom idejnog projekta, pored provjere ispunjenosti uslova utvrđenih Zakonom, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, vrši se i provjera:

- 1) da li je idejni projekat usklađen sa uslovima iz odgovarajuće prostorno-planske dokumentacije;
- 2) usklađenosti sa tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke;
- 3) da li je idejni projekat urađen u skladu sa projektnim zadatkom;
- 4) da li idejni projekat predstavlja tehničku razradu osnovne koncepcije i dispozicije utvrđene u idejnom rješenju;
- 5) racionalnosti, ispravnosti i tačnosti tehničko-tehnoloških, konstruktivnih, građevinskih i arhitektonskih rješenja;
- 6) podataka o funkcionalnim, tehničkim, tehnološkim, arhitektonskim i ekonomskim karakteristikama objekta;
- 7) energetskih sistema objekta sa procjenom energetske efikasnosti;
- 8) elemenata održavanja objekta;
- 9) podataka o mikrolokaciji i prostornoj dispoziciji objekta;
- 10) ispravnosti i tačnosti izbora tehničko-tehnoloških i eksploatacionih karakteristika objekta;
- 11) proračuna stabilnosti i sigurnosti objekta;
- 12) tehničko-tehnoloških i organizacionih elemenata izgradnje objekta;

- 13) uslova i rješenja priključenja objekta na saobraćajnu, energetska i drugu infrastrukturu;
- 14) uređenja lokacije;
- 15) predmjera i predračunske vrijednosti izgradnje objekta;
- 16) urađenih podloga, izvršenih ispitivanja i izvedenih istražnih radova za potrebe izrade idejnog projekta, sa ocjenom njihove dovoljnosti za izradu istog;
- 17) međusobne usklađenosti svih djelova idejnog projekta;
- 18) da li je idejnim projektom sagledan odnos prema prostoru i životnoj sredini i da li, u skladu sa posebnim propisima, on sadrži podatke o procjeni uticaja na životnu sredinu;
- 19) faznosti građenja objekta (po tehničko-tehnološkim i funkcionalnim cjelinama), ako je ista predviđena idejnim projektom;
- 20) da li je idejni projekat, koji je izrađen po propisima drugih država, usklađen sa Zakonom i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke;
- 21) da li je idejni projekat, koji je izrađen po propisima drugih država, preveden na crnogorski jezik u skladu sa projektnim zadatkom za izradu idejnog projekta.

Član 6

Revizijom glavnog projekta, pored provjere ispunjenosti uslova utvrđenih Zakonom, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti, vrši se i provjera:

- 1) da li je glavni projekat usklađen sa uslovima iz odgovarajuće prostorno-planske dokumentacije;
- 2) usklađenosti sa tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke;
- 3) da li je glavni projekat urađen u skladu sa projektnim zadatkom;
- 4) da li je glavni projekat usklađen sa revidovanim idejnim projektom i urađen sa odabranom opremom;
- 5) ispunjenosti osnovnih zahtjeva za objekat;
- 6) racionalnosti, ispravnosti i tačnosti tehničko-tehnoloških, konstruktivnih, građevinskih i arhitektonskih rješenja, kao i opreme, instalacija, uređaja i postrojenja objekta;
- 7) podataka o funkcionalnim, tehničkim, tehnološkim, arhitektonskim i ekonomskim karakteristikama objekta;
- 8) proračuna stabilnosti i sigurnosti objekta;
- 9) ispravnosti i tačnosti izbora tehničko-tehnoloških i eksploatacionih karakteristika objekta, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja;
- 10) energetske sistema objekta sa procjenom energetske efikasnosti;
- 11) detalja za izvođenje radova, kao i tehničko-tehnološka i organizaciona rješenja za izgradnju objekta;
- 12) uslova i rješenja priključenja objekta na saobraćajnu, energetska i drugu infrastrukturu i uređenja slobodnih površina;
- 13) tehničkih rješenja za zaštitu objekta i susjednih objekata od požara i eksplozija i drugih tehničkih rješenja zaštite;
- 14) da li je glavnim projektom sagledan odnos prema prostoru i životnoj sredini i da li, u skladu sa posebnim propisima, on sadrži podatke o procjeni uticaja na životnu sredinu

i mjere za sprječavanje ili smanjenje negativnih i povećanje pozitivnih uticaja na životnu sredinu;

- 15) da li glavni projekat sadrži dokumentaciju o ugradnji i funkcionalnom ispitivanju ugrađene opreme, instalacija, uređaja i postrojenja, kao i o uslovima i trajanju probnog rada;
- 16) da li glavni projekat sadrži dokumentaciju o osmatranju, održavanju i ispitivanju objekta nakon puštanja u rad, kao i njegove opreme, instalacija, uređaja i postrojenja;
- 17) predmjera i predračunske vrijednosti izgradnje objekta;
- 18) urađenih podloga, izvršenih ispitivanja i izvedenih istražnih radova za potrebe izrade glavnog projekta, sa ocjenom njihove dovoljnosti za izradu istog;
- 19) međusobne usklađenosti svih djelova glavnog projekta;
- 20) da li su u glavnom projektu priložene saglasnosti, mišljenja i drugi dokazi pribavljeni od nadležnih organa u skladu sa Zakonom i posebnim propisima;
- 21) faznosti građenja objekta (po tehničko-tehnološkim i funkcionalnim cjelinama), ako je ista predviđena glavnim projektom;
- 22) da li je glavni projekat, koji je izrađen po propisima drugih država, usklađen sa Zakonom i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke;
- 23) da li je tehnička dokumentacija izrađena po propisima drugih država (projektna dokumentacija, izvještaji o ispitivanjima opreme, instalacija, uređaja, postrojenja i objekata, uputstva za upravljanje i održavanje opreme, instalacija, uređaja, postrojenja i objekata i sl.) prevedena na crnogorski jezik, u skladu sa projektnim zadatkom za izradu glavnog projekta.

Član 7

Poslove revizije tehničke dokumentacije iz čl. 4, 5 i 6 ovog pravilnika obavlja privredno društvo, pravno lice, preduzetnik, odnosno komisija koju čine fizička lica, koji ispunjavaju uslove u skladu sa Zakonom (u daljem tekstu: Revident).

Član 8

Revizija tehničke dokumentacije vrši se na zahtjev investitora.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavlja se Ministarstvu i u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) podatke o objektu;
- 2) podatke o investitoru;
- 3) podatke o Revidentu i ovlašćenim inženjerima za reviziju (u daljem tekstu: Revizor) tehničke dokumentacije;
- 4) podatke o projektantu koji je izradio cjelokupnu tehničku dokumentaciju i projektantima koji su izradili pojedine djelove tehničke dokumentacije;
- 5) rješenja o imenovanju ovlašćenog inženjera koji je rukovodio izradom cjelokupne tehničke dokumentacije i ovlašćenim inženjerima koji su rukovodili izradom i/ili izradili pojedine djelove tehničke dokumentacije;
- 6) izjavu investitora i projektanta da je tehnička dokumentacija izrađena u skladu sa Zakonom i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta/dio objekta/vrstu radova, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja, i da je spremna za reviziju;

- 7) predmet revizije;
- 8) spisak dokumentacije koja se stavlja na raspolaganje Revidentu.
Izjava investitora i projektanta iz stava 2 tačka 6 ovog člana data je na obrascu 1.

Član 9

Revizor treba da ima odgovarajuće radno iskustvo na izradi tehničke dokumentacije i/ili građenju složenih inženjerskih objekata koji odgovaraju objektu čija tehnička dokumentacija je predmet revizije.

Član 10

Ovlašćeni predstavnici investitora i projektanta treba da prisustvuju reviziji.

Član 11

Ako Revident utvrdi da numerička i grafička dokumentacija sadrži nedostatke, kao i da nedostaju dokazi koji su od uticaja na provjeru ispunjenosti uslova propisanih ovim pravilnikom, obavijestiće investitora da je potrebno da projektant obezbijedi dokaze o ispravnosti i tačnosti pojedinih djelova i/ili kompletne tehničke dokumentacije.

Revident treba da odredi rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Član 12

O izvršenoj reviziji idejnog rješenja, idejnog projekta i glavnog projekta, Revident sačinjava pozitivan izvještaj, koji u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta sadrži:

- 1) podatke o objektu;
- 2) podatke o investitoru;
- 3) podatke o Revidentu koji je izvršio reviziju cjelokupne tehničke dokumentacije i Revidentima koji su izvršili reviziju pojedinih djelova tehničke dokumentacije;
- 4) podatke o Revizoru koji je rukovodio revizijom cjelokupne tehničke dokumentacije i Revizorima koji su rukovodili revizijom i/ili izvršili reviziju pojedinih djelova tehničke dokumentacije;
- 5) podatke o projektantu koji je izradio cjelokupnu tehničku dokumentaciju i projektantima koji su izradili pojedine djelove tehničke dokumentacije;
- 6) podatke o ovlašćenom inženjeru koji je rukovodio izradom cjelokupne tehničke dokumentacije i ovlašćenim inženjerima koji su rukovodili izradom i/ili izradili pojedine djelove tehničke dokumentacije;
- 7) naziv tehničke dokumentacije koja je predmet revizije;
- 8) osnovne opise i sadržaj svih djelova tehničke dokumentacije koja je predmet revizije;
- 9) konstatacije o usklađenosti tehničke dokumentacije sa prostorno-planskom dokumentacijom, Zakonom i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke;
- 10) konstatacije o međusobnoj usaglašenosti svih djelova tehničke dokumentacije;
- 11) izjavu da je revizija tehničke dokumentacije izvršena u skladu sa Zakonom;
- 12) izjavu da je tehnička dokumentacija izrađena u skladu sa Zakonom i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta/dio objekta/vrstu radova, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja;
- 13) izjavu o prihvatanju tehničke dokumentacije bez daljih primjedbi i zahtjeva;

- 14) ocjenu usklađenosti glavnog projekta sa saglasnostima izdatim od strane nadležnih organa;
- 15) izjavu da se na osnovu glavnog projekta može graditi objekat.
- Izjava Revidenta iz stava 1 tač. 11, 12, 13 i 15 ovog člana daje se na obrascu 2.
- Izveštaj iz stava 1 ovog člana Revident treba da dostavi investitoru, projektantu koji je izradio tehničku dokumentaciju i Ministarstvu.

Član 13

Ako tehnička dokumentacija sadrži neusklađenosti i neispravnosti zbog kojih se ne može uraditi pozitivan izvještaj, revident treba da dostavi investitoru, projektantu koji je izradio tehničku dokumentaciju i Ministarstvu:

- 1) primjedbe o neusklađenosti i neispravnosti tehničke dokumentacije; i
- 2) mjere koje treba da preduzmu radi otklanjanja neusklađenosti i neispravnosti utvrđenih revizijom i rok za njihovo otklanjanje.

Član 14

Ako projektant u roku iz člana 13 ovog pravilnika ne otkloni primjedbe, Revident sačinjava negativni izvještaj o reviziji tehničke dokumentacije, koji u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, pored podataka iz člana 12 stav 1 tač. 1 do 8 ovog pravilnika, sadrži i:

- 1) primjedbe i konstatacije o neusklađenosti i neusaglašenosti tehničke dokumentacije;
- 2) zaključak o neprihvatanju tehničke dokumentacije.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana Revident treba da dostavi investitoru, projektantu koji je izradio tehničku dokumentaciju i Ministarstvu.

Član 15

Ako projektant otkloni primjedbe iz člana 13 ovog pravilnika, Revident sačinjava izvještaj, koji pored podataka iz člana 12 stav 1 ovog pravilnika, sadrži i izjavu da su sve primjedbe Revidenta otklonjene.

Izjava Revidenta iz stava 1 ovog člana data je na obrascu 2.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana Revident treba da dostavi investitoru, projektantu koji je izradio tehničku dokumentaciju i Ministarstvu.

Član 16

Obrazac 1 i 2 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Član 17

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore"

OBRAZAC 1

Objekat:

Investitor:

Projektant:

Na osnovu člana 179 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore" br. 64/17), daje se

IZJAVA

Izjavljujemo:

1) Tehnička dokumentacija/dio tehničke dokumentacije _____ izrađena je u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta/dio objekta/vrstu pojedinih radova, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja.

2) Tehnička dokumentacija/dio tehničke dokumentacije iz tačke 1) je spremna za reviziju.

Mjesto i datum: _____

Za investitora

Odgovorno lice

_____
(ime i prezime)

_____
(potpis)

Za projektanta

Odgovorno lice

_____
(ime i prezime)

_____
(potpis)

Ovlašćeni inženjer

_____
(ime i prezime)

_____
(potpis)

Objekat:
Investitor:
Projektant:
Revident:

Na osnovu člana 179 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore" br. 64/17), daje se

I Z J A V A

Izjavljujemo:

1) Revizija tehničke dokumentacije/dijela tehničke dokumentacije _____ urađene od strane _____, izvršena je u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

2) Sve primjedbe Revidenta iz negativnog izvještaja o reviziji su otklonjene.¹

3) Tehnička dokumentacija/dio tehničke dokumentacije iz tačke 1) izrađena je u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta/dio objekta/vrstu radova, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja.

4) Tehnička dokumentacij/dio tehničke dokumentacije iz tačke 1) se prihvata bez daljih primjedbi i zahtjeva.

5) Na osnovu tehničke dokumentacije: glavni projekat/dio glavnog projekta iz tačke 1) može se graditi objekat/dio objekta/vrsta radova _____.²

Mjesto i datum: _____

Za Revidenta

Odgovorno lice

_____
(ime prezime)

_____
(potpis)

Revizor

_____
(ime i prezime)

_____
(potpis)

¹ Izjava iz tačke 2, daje se u slučaju iz člana 15 stav 1 ovog pravilnika.

² Izjava iz tačke 5, daje se u slučaju iz člana 12 stav 2 ovog pravilnika.

Na osnovu člana 185 stav 6 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18 i 63/18), Ministarstvo ekonomije donijelo je

PRAVILNIK
O SADRŽAJU ELABORATA PRIPREMNIH RADOVA ZA GRAĐENJE SLOŽENIH
INŽENJERSKIH OBJEKATA ZA PROIZVODNJU, PRENOS I DISTRIBUCIJU
ELEKTRIČNE I TOPLOTNE ENERGIJE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se bliži sadržaj elaborata pripremnih radova za građenje složenih inženjerskih objekata za proizvodnju, prenos i distribuciju električne i toplotne energije

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na sljedeće složene inženjerske objekte: dalekovode i trafostanice naponskog nivoa 10 kV i više, kablovske podzemne instalacije naponskog nivoa 10 kV i više, elektrane snage 1MVA i više (hidroelektrane, termoelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane i druge), brane i akumulacije ispunjene jalovinom ili pepelom za koje je propisano tehničko osmatranje, objekte za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje (snage 1 MWth i više), objekte za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za industrijsku upotrebu (snage 1 MWth i više) i postrojenja za dobijanje energije iz otpada (snage 1 MVA i više), u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta.

Ovaj pravilnik primjenjuje se na građenje i rekonstrukciju složenih inženjerskih objekata, odnosno na građenje i rekonstrukciju pojedinih djelova složenih inženjerskih objekata.

Član 3

Elaborat iz člana 1 ovog pravilnika, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

1) tekstualni dio:

- opis i bliže određivanje mjera prikazanih u grafičkom dijelu;
- tehnički izvještaj sa redosledom i opisom načina i organizacije izvođenja radova;
- sadržaj i obim istraživanja terena prije početka radova, ukoliko se gradilište ili njegov dio nalaze na nekadašnjem ratnom poprištu, ipreduzimanju mjera, ako se utvrdi prisustvo opasnih predmeta, odnosno materija i mjera za njihovo stručno uklanjanje;
- način obezbjeđenja gradilišta koje se ne može u potpunosti ograditi i postavljanje prepreka na prilazima sa znacima upozorenja i opasnosti;
- mjere zaštite nezaštićenih djelova susjednih objekata, vodova i električnih instalacija visokog i niskog napona, cjevovoda pod pritiskom, prolaza i mjesta radazaposlenih i javnih saobraćajnica koje se nalaze u manipulacionom prostoru dizalica (prostor ograničen najvišim i najnižim položajem zahvatnog sredstva kao i njegovim krajnjim položajima na oba kraja dizalične staze, ukoliko ova postoji);
- način usmjeravanja saobraćaja i pješaka na bezbjednu stranu ili postavljanje zaštitne ograde oko ugroženog prostora, odnosno podizanje zaštitne zapreke u slučaju kad se ne može izbjeći kretanje djelova sredstava za rad izvan gradilišnog prostora

(manevarski prostorsredstava za rad izlazi izvan gradilišnog prostora), s tim da se zaštitne zapreke za zaštitu od padajućih djelova izrađuju na osnovu projektakoji sadrži statički proračun, crteže za izvođenje, uputstvo za montažu i demontažu i opis mjera za pravilno usmjeravanje saobraćaja,signalizaciju i osvjjetljenje u toku upotrebe;

- način postavljanja konstrukcija za zaštitu od obrušavanja zemljanog materijala i drugih deformacija tla ili za zaštitu od nepovoljnogdejstva površinskih i podzemnih voda kod radova u iskopima;
- mjere u slučaju rušenja objekata koji se nalaze na lokaciji za izvođenje pripremnih radova;
- mjere u slučaju prekida radova (sprečavanje prilaza gradilištu nezaposlenim licima, životinjama i saobraćajnim sredstvima);

2) grafički dio:

- šemu organizacije gradilišta;
- situacioni plan;
- prikaz objekta na kome se izvode radovi;
- mjesta za dizalice, mjesta za dopremu materijala, gradilišne priključke (elektro, telekomunikacione, saobraćajne, vodovodne i dr);
- radni položaj sredstava za rad za izvođenje radova koja se postavljaju na objekat ili neposredno uz njega, sa ucrtanim manevarskimzonama kod okretnih sredstava za rad, odnosno sa ucrtanim manipulacionim zonama kod dizalica uz šematski prikaz mjera (linije zaštitneograde, šeme prepreka, zaštitne nadstrešnice i sl.);
- lokacije privremenih objekata sa mjerama za siguran prilaz pri korišćenju i održavanju;
- trase bezbjednih saobraćajnica za kretanje sredstava mehanizacije i prikaz staza za kretanje zaposlenih u krugu gradilišta i pristupnihputeva gradilištu;
- prikaz mjesta za parkiranje i mjesta za opravku i održavanje vozila i sredstava mehanizacije i gradilišne opreme sa pripadajućimradionicama, magacinima i uređajima i mjerama za sigurno korišćenje;
- prikaz mjesta za dopremu materijala i gotovih proizvoda za obradu drveta, mineralnih sirovina, betonskog gvožđa, spravljanje betona,izradu betonskih elemenata, izradu bravarskih proizvoda i sl.;
- prikaz skladišta montažnih gotovih elemenata, prostora za smještaj građevinskog materijala, prostora za smještaj rušenog materijala ielemenata sa sredstvima za rad za manipulaciju (doprema, skladištenje, utovar, otprema i sl.), kao i mjera za bezbjednost okoline i mjera zasigurno korišćenje i održavanje gradilišnih staza i prolaza;
- prikaz skladišta tečnih goriva, tehničkih gasova i zapaljivih materijala sa mjerama za sigurno korišćenje i održavanje;
- prikaz objekata, vodova i električnih instalacija visokog i niskog napona, rasvjete na mjestima rada i kretanja zaposlenih i duž trasegradilišnog saobraćaja i prikaz mjera zaštite za sigurno korišćenje i održavanje i zaštitu zaposlenih i sredstava zarad na mehanizovani pogon od opasnog dejstva električne struje;
- mrežu pitke, tehničke i otpadnih voda sa objektima i uređajima za korišćenje i održavanje i mjere za sprječavanje pristupa nepoželjnihlica;

- prikaz sanitarnih objekata postavljenih na lokacijama koje obezbjeđuju siguran pristup, korišćenje i održavanje i mjere za sprječavanje zagađenja okoline;
- prikaz objekta za smještaj, ishranu, rekreaciju, presvlačenje, zagrijavanje, sušenje odjeće zaposlenih i sl.;
- situaciju zatečenih objekata unutar kruga gradilišta sa prikazom mjera zaštite zaposlenih, vozila i sredstava za rad na mehanizovanipogon od uticaja ili dejstva opasnog objekta (vodovi i električne instalacije visokog i niskog napona, cjevovodi pod pritiskom, građevinski i drugi objekti podložni padu i sl.),kao i mjere obezbjeđenja ovih objekata od radova i gradilišnog saobraćaja;
- granice gradilišnog područja, odnosno kruga gradilišta sa znacima opasnosti i mjerama za sprječavanje pristupa nezaposlenim licima, životinjama, vozilima koja ne pripadaju gradilištu i vrstu ograde;

3) prateće projekte:

- projekat gradilišnih priključaka (elektro, telekomunikacioni, saobraćajni, vodovodni, kanalizacioni i drugi);
- projekat privremenih i pomoćnih objekata (magacini, radionice, pogoni, skladišta, kancelarije za tehničko osoblje, objekti za smještaj, ishranu i rekreaciju i drugi);
- projekat o uklanjanju objekata;
- projekat deponija;
- projekat infrastrukture u krugu gradilišta (elektro, telekomunikacioni, saobraćajni, vodovodni, kanalizacioni i drugi).

Elaborat iz stava 1 ovog člana može da obuhvati i područje neophodno za cjelovito infrastrukturno opremanje prostora, za koje investitor ima pravo svojine, odnosno drugo pravo na građevinskom zemljištu na kome se izvode pripremni radovi.

Član 4

Grafička dokumentacija treba da bude izrađena u razmjeri koja obezbjeđuje preglednost i detaljnost podataka.

Razmjere grafičke dokumentacije iz stava 1 ovog člana zavise od vrste, tipa i specifičnosti objekta, a u skladu sa projektnim zadatkom.

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 310-1472/2018-11
Podgorica, 21.12.2018 godine

**MINISTARKA,
Dragica Sekulić**

Na osnovu člana 187 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18 i 63/18), Ministarstvo ekonomije donijelo je

PRAVILNIK
O NAČINU OBAVLJANJA STRUČNOG NADZORA SLOŽENOG INŽENJERSKOG
OBJEKTA ZA PROIZVODNJU, PRENOS I DISTRIBUCIJU ELEKTRIČNE I
TOPLOTNE ENERGIJE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se način obavljanja stručnog nadzora u toku građenja složenih inženjerskih objekata za proizvodnju, prenos i distribuciju električne i toplotne energije, obavezne faze u toku građenja za koje se radi izvještaj i način izrade i bližu sadržinu izvještaja o stručnom nadzoru kod složenog inženjerskog objekta.

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na sljedeće složene inženjerske objekte: dalekovode i trafostanice naponskog nivoa 10 kV i više, kablovske podzemne instalacije naponskog nivoa 10 kV i više, elektrane snage 1MVA i više (hidroelektrane, termoelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane i druge), brane i akumulacije ispunjene jalovinom ili pepelom za koje je propisano tehničko osmatranje, objekte za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje (1 MWth i više), objekte za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za industrijsku upotrebu (1 MWth i više) i postrojenja za dobijanje energije iz otpada (1 MVA i više).

Ovaj pravilnik primjenjuje se na vršenje stručnog nadzora u toku građenja i rekonstrukcije složenih inženjerskih objekata, odnosno na vršenje stručnog nadzora u toku građenja i rekonstrukcije pojedinih dijelova složenih inženjerskih objekata.

Član 3

Stručni nadzor u toku građenja i rekonstrukcije, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, obuhvata sljedeće faze radova:

- 1) izradu opreme i njeno ispitivanje;
- 2) pripremne radove;
- 3) građevinske i građevinsko-zanatske radove i njihovo ispitivanje;
- 4) ugradnju opreme, instalacija, uređaja i postrojenja i njihovo ispitivanje;
- 5) funkcionalna ispitivanja i probni rad;
- 6) druge radove koji se izvode u toku građenja objekta.

Stručnim nadzorom iz stava 1 ovog člana, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, obezbjeđuje se:

- 1) kontrola usklađenosti izvođenja svih vrsta radova i faza sa tehničkom dokumentacijom na osnovu koje se gradi objekat i blagovremeno preduzimanje mjera u slučaju odstupanja od te dokumentacije;
- 2) redovno i blagovremeno praćenje kvaliteta svih vrsta radova i faza i provjera da li se pri izvođenju radova primjenjuju uslovi i mjere utvrđeni tehničkom dokumentacijom, Zakonom i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja;
- 3) kontrola kvaliteta izvedenih radova koji se prema prirodi i dinamici izgradnje objekta ne mogu provjeriti u kasnijim fazama izgradnje (radovi na temeljima, armaturi, oplati, izolaciji i drugo);

- 4) kontrola kvaliteta materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja koji se ugrađuju u objekat, kao i provjera atesta, sertifikata, isprava o usaglašenosti sa standardima, ispitnih protokola, izvještaja o ispitivanju i druge dokumentacije kojom se dokazuje njihov kvalitet;
- 5) provjera promjene uslova izgradnje objekta i preduzimanje potrebnih mjera u slučaju da ti uslovi utiču na dalje izvođenje radova (promjene vrste tla ili drugih parametara utvrđenih geotehničkim elaboratom i drugo);
- 6) provjera primjene uslova i mjera za zaštitu životne sredine, zaštitu na radu i zaštitu susjednih objekata, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja;
- 7) utvrđivanje detalja tehničko-tehnoloških i organizacionih rješenja potrebnih za nesmetano izvođenje radova i rješavanje drugih pitanja koja se pojave u toku izgradnje, uz saglasnost projektanta;
- 8) praćenje dinamike izgradnje objekta i usklađenosti sa ugovorenim rokovima.

Član 4

Prilikom izvođenja radova vršilac stručnog nadzora treba, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, da obezbijedi da izvođač radova:

- 1) izvodi radove u skladu sa revidovanim glavnim projektom;
- 2) vrši obilježavanje regulacionih i građevinskih linija, nivelacionih kota objekta, odnosno trase na terenu, u skladu sa revidovanim glavnim projektom;
- 3) na gradilištu posjeduje primjerak revidovanog glavnog projekta u analognoj i digitalnoj formi;
- 4) organizuje gradilište na način kojim će se obezbijediti pristup lokaciji, nesmetani saobraćaj i zaštita okoline za vrijeme trajanja građenja;
- 5) zaštititi stabla, živu ogradu i ostale zasade, koji se na osnovu posebnih propisa moraju čuvati i zaštititi tokom izvođenja radova;
- 6) obezbijedi sigurnost objekta, zaštitu i zdravlje na radu zaposlenih i zaštitu okoline (susjednih objekata i infrastrukture);
- 7) pribavi dokaze o kvalitetu izvedenih radova, odnosno ugrađenih materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja, izdat od strane ovlašćenog lica;
- 8) vodi građevinski dnevnik i građevinsku knjigu;
- 9) izvrši mjerenja i geodetsko osmatranje ponašanja tla i objekta u toku građenja;
- 10) ukloni otpad nastao tokom radova na gradilištu, u skladu sa zakonom;
- 11) ukloni objekte privremenog karaktera koji su služili za izvođenje radova na gradilištu u roku od 30 dana od dana završetka radova.

Član 5

Ovlašćeni inženjer, koji vrši stručni nadzor, treba da ima odgovarajuće radno iskustvo na izradi tehničke dokumentacije i/ili građenju složenih inženjerskih objekata koji odgovaraju objektu koji je predmet stručnog nadzora.

Član 6

Radi obezbjeđivanja pravilne realizacije projektantskog koncepta izgradnje objekta, ovlašćeni inženjer vršioca stručnog nadzora saraduje sa ovlašćenim inženjerom izvođača radova tokom građenja objekta.

Član 7

Ako ovlašćeni inženjer u vršenju stručnog nadzora utvrdi da se u toku izgradnje odступа od projektantskog koncepta izgradnje objekta, predviđenih kvaliteta materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja, ili u pogledu drugih elemenata koji bi uticali na

karakteristike i kvalitet objekta, na utvrđenu vrijednost objekta i na produženje rokova izgradnje, da se radovi ne izvode prema revidovanom glavnom projektu, Zakonu i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke, i utvrdi da postoje nepravilnosti čije otklanjanje ne trpi odlaganje, o tome upisom u građevinski dnevnik obavještava investitora i izvođača radova i nalaže otklanjanje nepravilnosti i preduzimanje mjera neophodnih za sprečavanje i otklanjanje štetnih posljedica u određenom roku.

Ako se prilikom izgradnje složenog inženjerskog objekta odstupa od projektantskog koncepta izgradnje objekta i ako može doći do materijalne štete, odnosno do ugrožavanja bezbjednosti i zdravlja ljudi, ovlašćeni inženjer treba da naloži obustavljanje radova.

Član 8

Ako u toku izgradnje objekta ovlašćeni inženjer vršioca stručnog nadzora utvrdi nedostatke u revidovanom glavnom projektu i da je neophodno od njega odstupiti, upisom u građevinski dnevnik naložiće investitoru da izvrši izmjenu glavnog projekta i da izvrši njegovu reviziju i o tome obavijestiti nadležnog inspekcijskog organa.

Investitor, odnosno projektant koji je izradio glavni projekat, treba da ukloni nedostatke iz stava 1 ovog člana u propisanom roku.

U slučaju da investitor, odnosno projektant koji je izradio glavni projekat, ne postupi u skladu sa stavom 2 ovog člana, vršilac stručnog nadzora treba da, nakon upozorenja upućenog investitoru, u roku od sedam dana od dana prijema upozorenja o tome obavijesti nadležnog inspekcijskog organa.

Ako nedostaci iz stava 1 ovog člana ugrožavaju život i zdravlje ljudi, sigurnost objekta, okolinu, saobraćaj i/ili susjedne objekte, izvođač radova treba da obustavi izvođenje radova i o tome obavijesti nadležni inspekcijski organ.

Član 9

Ako u toku izgradnje objekta ovlašćeni inženjer izvođača radova utvrdi nedostatke u revidovanom glavnom projektu, treba da u pisanoj formi bez odlaganja, obavijesti ovlašćenog inženjera vršioca stručnog nadzora.

Ako ovlašćeni inženjer vršioca stručnog nadzora ocijeni da su primjedbe ovlašćenog inženjera izvođača radova iz stava 1 ovog člana opravdane, upisom u građevinski dnevnik naložiće investitoru da izvrši izmjenu glavnog projekta i da izvrši njegovu reviziju i o tome obavijestiti nadležni inspekcijski organ.

Investitor, odnosno projektant koji je izradio glavni projekat, treba da ukloni nedostatke iz stava 2 ovog člana u propisanom roku.

Ako investitor, odnosno projektant koji je izradio glavni projekat, ne postupi u skladu sa stavom 3 ovog člana, vršilac stručnog nadzora treba da, nakon upozorenja upućenog investitoru i projektantu, u roku od sedam dana od dana prijema upozorenja o tome obavijesti nadležnog inspekcijskog organa.

Ako nedostaci iz stava 2 ovog člana ugrožavaju život i zdravlje ljudi, sigurnost objekta, okolinu, saobraćaj i/ili susjedne objekte, izvođač radova dužan je da, po nalogu vršioca stručnog nadzora, obustavi izvođenje radova i o tome obavijesti nadležni inspekcijski organ.

Član 10

Ako izvođač radova zbog nedostataka prouzrokovanih nepredviđenim okolnostima (nedovoljna nosivost tla, visoki nivo podzemnih voda, promjene djelova elemenata i opreme koja je fabrički proizvedena i sl.) ne može da izvodi radove po revidovanom glavnom projektu, ovlašćeni inženjer izvođača radova je dužan da o tome obavijesti ovlašćenog inženjera vršioca stručnog nadzora, koji o tome obavještava nadležnog inspekcijskog organa.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, izmjenu glavnog projekta vrši investitor, odnosno projektant koji je izradio glavni projekat, nakon prijema zapisnika nadležnog inspeksijskog organa kojim se potvrđuje postojanje nepredviđenih okolnosti.

Član 11

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, nakon završetka svake faze radova, kao i nakon završetka izgradnje cjelokupnog objekta, vršilac stručnog nadzora sačinjava izvještaj koji sadrži:

- 1) podatke o objektu;
- 2) podatke o investitoru;
- 3) podatke o vršiocu stručnog nadzora koji je vršio nadzor nad građenjem cjelokupnog objekta i vršiocima stručnog nadzora koji su vršili nadzor nad građenjem pojedinih djelova objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno nad izvođenjem pojedinih vrsta radova;
- 4) podatke o ovlašćenom inženjeru koji je rukovodio stručnim nadzorom nad građenjem cjelokupnog objekta i ovlašćenim inženjerima koji su rukovodili stručnim nadzorom i/ili vršili stručni nadzor nad građenjem pojedinih djelova objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno nad izvođenjem pojedinih vrsta radova;
- 5) podatke o izvođaču radova koji je izgradio cjelokupni objekat i izvođačima radova koji su izgradili pojedine djelove objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno izveli pojedine vrste radova;
- 6) podatke o ovlašćenom inženjeru koji je rukovodio građenjem cjelokupnog objekta i ovlašćenim inženjerima koji su rukovodili građenjem pojedinih djelova objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno izvođenjem pojedinih vrste radova;
- 7) podatke o projektantu koji je izradio cjelokupnu tehničku dokumentaciju i projektantima koji su izradili pojedine djelove tehničke dokumentacije;
- 8) podatke o ovlašćenom inženjeru koji je rukovodio izradom cjelokupne tehničke dokumentacije i ovlašćenim inženjerima koji su rukovodili izradom i/ili izradili pojedine djelove tehničke dokumentacije;
- 9) konstatacije i nalaze vršioca stručnog nadzora sa mišljenjem da li je objekat izgrađen u skladu sa građevinskom dozvolom, revidovanim glavnim projektom, Zakonom i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja, da li projekat izvedenog objekta odgovara izvedenom stanju i da li je obuhvatio sve izmjene glavnog projekta odobrene tokom građenja, sa predlogom da li je objekat spreman ili nije spreman za tehnički pregled i za ocjenu podobnosti za upotrebu.

Član 12

Ako je objekat spreman za tehnički pregled i za ocjenu podobnosti za upotrebu, vršilac stručnog nadzora treba da u izvještaju o stručnom nadzoru priložiti izjavu datu na obrascu 1 koji čini sastavni dio ovog pravilnika.

Član 13

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZAC 1

Objekat:
Investitor:
Projektant:
Izvođač radova:
Vršilac stručnog nadzora:

Na osnovu člana 187 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore" br. 64/17), daje se

IZJAVA

Izjavljujemo:

1) Objekat/dio objekta/vrsta radova _____ je izgrađen u skladu sa građevinskom dozvolom br. _____ od _____, revidovanim glavnim projektom/dijelom glavnog projekta _____ urađenim od strane _____, projektom izvedenog objekta/projektom dijela izvedenog objekta/ projektom izvedene vrste radova _____ urađenim od strane _____.

Izvedeno stanje objekta/dijela objekta/vrste radova iz stava 1 tačka 1) jednako je projektovanom _____ stanju.

2) Objekat/dio objekta/vrsta radova iz stava 1 tačka 1) je izgrađen u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta/dio objekta/vrstu radova, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja.

Na objektu/dijelu objekta/vrsti radova iz stava 1 tačka 1) nema skrivenih mana i nedostataka.

3) Objekat/dio objekta/vrsta radova iz stava 1 tačka 1) je spreman za tehnički pregled i za ocjenu o podobnosti za upotrebu.

Mjesto i datum: _____

Za vršioca stručnog nadzora

Odgovorno lice

_____
(ime prezime)

_____
(potpis)

Ovlašćeni inženjer

_____
(ime prezime)

_____
(potpis)

Na osnovu člana 188 stav 16 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17,44/18 i 63/18), Ministarstvo ekonomije donijelo je

**PRAVILNIK
O NAČINU VRŠENJA TEHNIČKOG PREGLEDA SLOŽENIH INŽENJERSKIH
OBJEKATA ZA PROIZVODNJU, PRENOS I DISTRIBUCIJU ELEKTRIČNE I
TOPLOTNE ENERGIJE**

Član 1

Tehnički pregled složenih inženjerskih objekata za proizvodnju, prenos i distribuciju električne i toplotne energije vrši se na način propisan ovim pravilnikom.

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na sljedeće složene inženjerske objekte: dalekovode i trafostanice naponskog nivoa 10 kV i više, kablovske podzemne instalacije naponskog nivoa 10 kV i više, elektrane snage 1MVA i više (hidroelektrane, termoelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane i druge), brane i akumulacije ispunjene jalovinom ili pepelom za koje je propisano tehničko osmatranje, objekte za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje (snage 1 MWth i više), objekte za proizvodnju, transport i distribuciju toplotne energije za industrijsku upotrebu (snage 1 MWth i više) i postrojenja za dobijanje energije iz otpada (snage 1 MVA i više).

Ovaj pravilnik primjenjuje se i na tehnički pregled pojedinih dijelova složenih inženjerskih objekata koji su funkcionalna cjelina i na tehnički pregled rekonstruisanih složenih inženjerskih objekata.

Član 3

Tehnički pregled složenih inženjerskih objekata iz člana 2 ovog pravilnika, u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, obuhvata:

- 1) provjeru potpunosti tehničke i druge dokumentacije za izgradnju objekta;
- 2) pregled i kontrolu izgrađenosti objekta u skladu sa građevinskom dozvolom, revidovanim glavnim projektom, projektom izvedenog objekta i propisima, standardima, tehničkim normativima i normama kvaliteta koje važe za pojedine vrste radova, materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja.

Član 4

Provjerom potpunosti tehničke i druge dokumentacije utvrđuje se da li su investitor, izvođač radova i vršilac stručnog nadzora, prije i u toku građenja, obezbijedili i uredno vodili potrebnu dokumentaciju.

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti složenog inženjerskog objekta, dokumentacija koja je potrebna za vršenje tehničkog pregleda, treba da sadrži:

- 1) revidovani glavni projekat sa konačnim izvještajem o reviziji, kao i odgovarajuće saglasnosti;
- 2) projekat izvedenog objekta;
- 3) građevinsku dozvolu;
- 4) ugovor o izvođenju radova;
- 5) podatke o izvođaču radova koji gradi cjelokupni objekat i izvođačima radova koji grade pojedine dijelove objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno izvode pojedine vrste radova;

6) podatke o vršiocu stručnog nadzora koji vrši nadzor nad građenjem cjelokupnog objekta i vršiocima stručnog nadzora koji vrše nadzor nad građenjem pojedinih djelova objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno nad izvođenjem pojedinih vrsta radova;

7) rješenja o imenovanju ovlašćenog inženjera koji rukovodi građenjem cjelokupnog objekta i ovlašćenih inženjera koji rukovode građenjem pojedinih djelova objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno izvođenjem pojedinih vrsta radova;

8) rješenja o imenovanju ovlašćenog inženjera koji rukovodi stručnim nadzorom nad građenjem cjelokupnog objekta i ovlašćenih inženjera koji rukovode stručnim nadzorom i/ili vrše stručni nadzor nad građenjem pojedinih djelova objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno nad izvođenjem pojedinih vrsta radova;

9) izjavu investitora, izvođača radova i vršioca stručnog nadzora da je objekat izgrađen u skladu sa građevinskom dozvolom, revidovanim glavnim projektom/projektom izvedenog objekta, Zakonom i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta/dio objekta/vrstu radova, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja, i da je spreman za tehnički pregled i za ocjenu o podobnosti za upotrebu;

10) konačni izvještaj vršioca stručnog nadzora o vršenju nadzora nad građenjem objekta;

11) ateste i ispitne protokole kojima se dokazuje kvalitet ugrađenog materijala, opreme,

instalacija, uređaja, postrojenja i objekata (deklaracije proizvođača, odnosno izvršenih radova, probne kocke, provjere kvaliteta nasutih podloga i drugo), kao i isprave o usaglašenosti sa standardima u skladu sa zakonom;

12) sertifikate koji se odnose na ispravnost odgovarajućih sistema instalacija i opreme (liftovi, uzemljenje instalacija, protivpožarne instalacije, emisija buke, nivo elektromagnetnih polja i drugo), specifičnih uređaja i postrojenja;

13) dozvole i saglasnosti izdate od strane nadležnih organa;

14) izvještaje o ispitivanjima opreme, instalacija, uređaja, postrojenja i objekata;

15) izvještaje o funkcionalnom ispitivanju i probnom radu u skladu sa tehničkom dokumentacijom;

16) dokumentaciju i zapisnike o radovima koji se nakon zatvaranja, odnosno pokrivanja,

ne mogu kontrolisati (kvalitet zemljišta na kojima se objekat fundira, temelji, armatura, izolacija, podzemne instalacije, instalacije koje se zatvaraju i drugo);

17) građevinski dnevnik;

18) građevinsku knjigu;

19) knjigu inspekcije.

Izjava investitora, izvođača radova i vršioca stručnog nadzora iz stava 2 tačka 9 ovog člana data je na obrascu 1.

Član 5

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti složenog inženjerskog objekta, pregledom i kontrolom izgrađenosti objekta, utvrđuju se i provjeravaju:

1) položaj i osnovne dimenzije objekta;

2) osnovni elementi konstrukcije objekta;

3) elementi tehničke zaštite na objektu;

4) završna obrada objekta;

5) oprema, instalacije, uređaja i postrojenja u objektu;

- 6) specifični uređaji i postrojenja koji su ugrađeni u objekat;
- 7) uređenje terena na kojem je izgrađen objekat.

Član 6

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti složenog inženjerskog objekta, pregledom i kontrolom položaja i osnovnih dimenzija objekta, provjeravaju se:

- 1) tehničke karakteristike objekta;
- 2) usklađenost temelja sa tehničkom dokumentacijom;
- 3) usklađenost osnovnih dimenzija objekta, odnosno njegovih karakterističnih djelova sa tehničkom dokumentacijom.

Pregled i kontrola iz stava 1 ovog člana obavljaju se na osnovu:

- 1) revidovanog glavnog projekta, odnosno projekta izvedenog objekta;
- 2) izvještaja i potvrde vršioca stručnog nadzora o usaglašenosti temelja sa revidovanim glavnim projektom;
- 3) gradilišne dokumentacije o geodetskim radovima vršenim u toku građenja;
- 4) građevinskog dnevnika i građevinske knjige, iz kojih se vidi da je vršilac stručnog nadzora pratio i kontrolisao izvođenje radova;
- 5) vizuelnih osmatranja i, po potrebi, kontrolnih mjerenja i ispitivanja.

Član 7

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti složenog inženjerskog objekta, pregledom i kontrolom osnovnih elemenata konstrukcije objekta, provjeravaju se:

- 1) projektovana konstrukcija objekta;
- 2) položaj, fizičke i tehničke karakteristike svih značajnih elemenata konstrukcije objekta (temelji, stubovi, karakteristični slojevi podloga, armatura, nasipi i drugo);
- 3) uzimanje kontrolnih uzoraka, način i uslovi izvođenja radova.

Pregled i kontrola iz stava 1 ovog člana obavljaju se na osnovu:

- 1) revidovanog glavnog projekta, odnosno projekta izvedenog objekta;
- 2) atesta o kvalitetu ugrađenog materijala, odnosno o rezultatima kontrole izvedenih radova, ispitnih protokola i izvještaja o ispitivanju objekta;
- 3) građevinskog dnevnika i građevinske knjige, iz kojih se vidi da je vršilac stručnog nadzora pratio i kontrolisao izvođenje radova;
- 4) vizuelnih osmatranja i, po potrebi, kontrolnih mjerenja i ispitivanja.

Član 8

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti složenog inženjerskog objekta, pregledom i kontrolom elemenata tehničke zaštite na objektu provjeravaju se:

- 1) zaštitne ograde;
- 2) potporni zidovi;
- 3) zaštitne nadstrešnice;
- 4) mreže i drugi oblici zaštite usjeka i nasipa od erozije;
- 5) unutrašnji i spoljni zidovi, nasipi i kanali koji se izvode u cilju protivpožarne zaštite, kao i odgovarajuća hidrantska postrojenja;
- 6) radovi kojima se obezbjeđuje odgovarajuća hidroizolacija, termička i zvučna zaštita;
- 7) uređaji za apsorpciju, odnosno prečišćavanje izduvnih gasova, isparenja i zagađenih voda;
- 8) drugi radovi i elementi objekta koji su od značaja za njegovo bezbjedno korišćenje.

Pregled i kontrola iz stava 1 ovog člana obavljaju se na osnovu:

- 1) revidovanog glavnog projekta, odnosno projekta izvedenog objekta;
- 2) dokaza i potvrda, odnosno dozvola, saglasnosti i sertifikata nadležnih organa koji su zakonom ovlašćeni da kontrolišu ispravnost određenih radova, opreme, instalacija i uređaja (sanitarni nadzor, protivpožarna zaštita, inspekcija rada, zaštita životne sredine i drugo);
- 3) građevinskog dnevnika i građevinske knjige, iz kojih se vidi da je vršilac stručnog nadzora pratio i kontrolisao izvođenje radova;
- 4) vizuelnih osmatranja i, po potrebi, kontrolnih mjerenja i ispitivanja.

Član 9

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta složenih inženjerskih pregledom i kontrolom završne obrade objekta provjeravaju se:

- 1) vrste, kvalitet i način ugrađivanja i način obrade materijala koji je korišćen u završnoj obradi pojedinih elemenata objekta;
- 2) tip i tehničke karakteristike pojedinih elemenata opreme objekta (u dijelu koji se ne kontroliše kroz tehnički pregled opreme, instalacija, uređaja i postrojenja).

Pregled i kontrola iz stava 1 ovog člana obavljaju se na osnovu:

- 1) revidovanog glavnog projekta, odnosno projekta izvedenog objekta;
- 2) građevinskog dnevnika i građevinske knjige, iz kojih se vidi da je vršilac stručnog nadzora pratio i kontrolisao izvođenje radova;
- 3) vizuelnih osmatranja i, po potrebi, kontrolnih mjerenja i ispitivanja.

Član 10

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti složenih inženjerskih objekta, pregledom i kontrolom opreme, instalacija, uređaja i postrojenja u objektu provjeravaju se:

- 1) usklađenost ugrađene opreme, instalacija, uređaja i postrojenja i izvedenih radova sa tehničkim rješenjem iz tehničke dokumentacije;
- 2) položaj, vrsta, primijenjeni profili i termička, zvučna i antikorozijska zaštita cijevi, provodnika i kanala koji su ugrađeni;
- 3) pouzdanost priključaka i spojeva (dokumentacija o ispitivanjima na pritisak, uzemljenja i drugo);
- 4) tehničke karakteristike i način ugrađivanja pojedinih elemenata opreme;
- 5) priključci opreme, instalacija, uređaja i postrojenja na odgovarajuće infrastrukturne sisteme.

Pregled i kontrola iz stava 1 ovog člana obavljaju se na osnovu:

- 1) revidovanog glavnog projekta, odnosno projekta izvedenog objekta;
- 2) atesta o kvalitetu ugrađenog materijala i opreme;
- 3) sertifikata o ispravnosti odgovarajućih instalacija;
- 4) ispitnih protokola i izvještaja o ispitivanjima opreme, instalacija, uređaja, postrojenja i objekata;
- 5) izvještaja o funkcionalnom ispitivanju i probnom radu;
- 6) građevinskog dnevnika i građevinske knjige, iz kojih se vidi da je vršilac stručnog nadzora pratio i kontrolisao izvođenje radova;
- 7) vizuelnih osmatranja i, po potrebi, kontrolnih mjerenja i ispitivanja.

Član 11

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti složenih inženjerskih objekta, pregledom i kontrolom specifičnih uređaja i postrojenja koji su ugrađeni u objekat provjeravaju se:

- 1) usklađenost izvedenih radova sa osnovnim tehničkim rješenjem iz tehničke dokumentacije;
- 2) usklađenost tipa i tehničkih karakteristika uređaja i postrojenja, odnosno njihovih pojedinih elemenata sa tehničkom dokumentacijom;
- 3) atesti kojima se dokazuje kvalitet uređaja i postrojenja, odnosno njihovih pojedinih elemenata;
- 4) sertifikati o ispravnosti uređaja i postrojenja, odnosno njihovih pojedinih elemenata.

Pregled i kontrola iz stava 1 ovog člana obavljaju se na osnovu:

- 1) revidovanog glavnog projekta, odnosno projekta izvedenog objekta;
- 2) atesta o kvalitetu ugrađenog materijala i opreme;
- 3) sertifikata o ispravnosti uređaja i postrojenja, odnosno njihovih pojedinih elemenata;
- 4) ispitnih protokola i izvještaja o ispitivanjima opreme, instalacija, uređaja i postrojenja;
- 5) građevinskog dnevnika i građevinske knjige, iz kojih se vidi da je vršilac stručnog nadzora pratio i kontrolisao izvođenje radova;
- 6) vizuelnih osmatranja i, po potrebi, kontrolnih mjerenja i ispitivanja.

Član 12

U zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti složenih inženjerskih objekta, pregledom i kontrolom radova izvedenih u okviru uređenja terena na kojem je izgrađen objekat provjeravaju se:

- 1) da li su uklonjeni svi pomoćni gradilišni objekti i uređaji, odnosno ranije izgrađeni objekti čije je rušenje predviđeno građevinskom dozvolom;
- 2) da li je izvršena predviđena nivelacija terena (nasipi, kaskade i drugo);
- 3) da li su izvedeni radovi za odvod atmosferskih i podzemnih voda (rigole, drenažni kanali i drugo);
- 4) da li je izvršeno ograđivanje objekta;
- 5) da li je izvršeno predviđeno uređenje slobodnih površina (pješačke i kolske staze, parking prostori, travnjaci i drugo).

Pregled i kontrola iz stava 1 ovog člana obavljaju se na osnovu:

- 1) revidovanog glavnog projekta, odnosno projekta izvedenog objekta;
- 2) građevinskog dnevnika i građevinske knjige, iz kojih se vidi da je vršilac stručnog nadzora pratio i kontrolisao izvođenje radova;
- 3) vizuelnih osmatranja i, po potrebi, kontrolnih mjerenja i ispitivanja.

Član 13

Tehnički pregled složenog inženjerskog objekta vrši se na zahtjev investitora.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavlja se Ministarstvu i u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, sadrži:

- 1) podatke o objektu;
- 2) građevinsku dozvolu;
- 3) podatke o investitoru;
- 4) podatke o izvođaču radova koji je izgradio cjelokupni objekat i izvođačima radova koji su izgradili pojedine djelove objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno izveli pojedine vrste radova;
- 5) podatke o vršiocu stručnog nadzora koji je vršio nadzor nad građenjem cjelokupnog objekta i vršiocima stručnog nadzora koji su vršili nadzor nad građenjem

pojedinih djelova objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno nad izvođenjem pojedinih vrsta radova;

6) podatke o projektantu koji je izradio cjelokupnu tehničku dokumentaciju i projektantima koji su izradili pojedine djelove tehničke dokumentacije;

7) podatke o revidentu koji je izvršio reviziju cjelokupne tehničke dokumentacije i revidentima koji su izvršili reviziju pojedinih djelova tehničke dokumentacije;

8) datum završetka izgradnje objekta.

Član 14

Ovlašćeni inženjer vršioca tehničkog pregleda, treba da ima odgovarajuće radno iskustvo na izradi tehničke dokumentacije i/ili građenju složenih inženjerskih objekata koji odgovaraju objektu koji je predmet tehničkog pregleda.

Član 15

Nadležni inspeksijski organ koji prisustvuje tehničkom pregledu složenog inženjerskog objekta može da iznese primjebe na izvještaj o tehničkom pregledu.

Član 16

Ovlašćeni predstavnici investitora, izvođača radova i vršioca stručnog nadzora treba da prisustvuju tehničkom pregledu i daju potrebna objašnjenja i podatke u vezi sa izgradnjom objekta.

Član 17

Ako se tehnički pregled vrši uporedo sa građenjem objekta, vršilac tehničkog pregleda, na zahtjev investitora, izvođača radova i vršioca stručnog nadzora, treba da izvrši uvid u radove koji se nakon zatvaranja, odnosno pokrivanja, ne mogu kontrolisati.

Ako su radovi iz stava 1 ovog člana izvedeni u skladu sa revidovanim glavnim projektom, vršilac tehničkog pregleda treba da sačini izvještaj o izvršenoj kontroli tih radova, koji je sastavni dio izvještaja o izvršenom tehničkom pregledu složenog inženjerskog objekta.

Ako radovi iz stava 1 ovog člana nijesu izvedeni u skladu sa revidovanim glavnim projektom, vršilac tehničkog pregleda treba da obavijesti Ministarstvo i nadležnog inspektora.

Član 18

Za složene inženjerske objekte za koje je tehničkom dokumentacijom propisan probni rad, tehnički pregled se može započeti u toku trajanja probnog rada.

Član 19

Ako u toku tehničkog pregleda vršilac tehničkog pregleda posumnja u kvalitet opreme i izvedenih radova, treba da naloži investitoru i izvođaču radova da izvrše potrebna ispitivanja kvaliteta i performansi materijala, opreme, instalacija, uređaja, postrojenja ili objekata, uz dostavljanje izvještaja stručnog nadzora.

Član 20

Nakon izvršenog tehničkog pregleda složenog inženjerskog objekta, sačinjava se izvještaj koji u zavisnosti od vrste, tipa i specifičnosti objekta, treba da sadrži:

1) podatke o objektu;

2) podatke o investitoru;

- 3) podatke o vršiocu tehničkog pregleda cjelokupnog objekta i vršiocima tehničkog pregleda pojedinih djelova objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno pojedinih vrsta radova;
- 4) podatke o ovlaštenom inženjeru koji je rukovodio vršenjem tehničkog pregleda cjelokupnog objekta i ovlaštenim inženjerima koji su rukovodili vršenjem tehničkog pregleda i/ili vršili tehnički pregled pojedinih djelova objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno pojedinih vrsta radova;
- 5) podatke o izvođaču radova koji je izgradio cjelokupni objekat i izvođačima radova koji su izgradili pojedine djelove objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno izveli pojedine vrste radova;
- 6) podatke o ovlaštenom inženjeru koji je rukovodio građenjem cjelokupnog objekta i ovlaštenim inženjerima koji su rukovodili građenjem pojedinih djelova objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno izvođenjem pojedinih vrsta radova;
- 7) podatke o vršiocu stručnog nadzora koji je vršio nadzor nad građenjem cjelokupnog objekta i vršiocima stručnog nadzora koji su vršili nadzor nad građenjem pojedinih djelova objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno nad izvođenjem pojedinih vrsta radova;
- 8) podatke o ovlaštenom inženjeru koji je rukovodio stručnim nadzorom nad građenjem cjelokupnog objekta i ovlaštenim inženjerima koji su rukovodili stručnim nadzorom i/ili vršili stručni nadzor nad građenjem pojedinih djelova objekta koji su funkcionalna cjelina, odnosno nad izvođenjem pojedinih vrsta radova;
- 9) podatke o projektantu koji je izradio cjelokupnu tehničku dokumentaciju i projektantima koji su izradili pojedine djelove tehničke dokumentacije;
- 10) podatke o revidentu koji je izvršio reviziju cjelokupne tehničke dokumentacije i revidentima koji su izvršili reviziju pojedinih djelova tehničke dokumentacije;
- 11) podatke o predstavnicima investitora, izvođača radova, vršioca stručnog nadzora i projektanta koji su učestvovali u tehničkom pregledu;
- 12) podatke o drugim licima koja su učestvovala u tehničkom pregledu;
- 13) mjesto, vrijeme i način vršenja tehničkog pregleda, predmet tehničkog pregleda i spisak dokumentacije stavljene na raspolaganje vršiocu tehničkog pregleda;
- 14) nalaz i mišljenje vršioca tehničkog pregleda, sa zaključkom da li je objekat izgrađen u skladu sa građevinskom dozvolom, revidovanim glavnim projektom/projektom izvedenog objekta, Zakonom i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta/dio objekta/vrstu radova, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja, sa predlogom da li je objekat/dio objekta/vrsta radova podoban ili nije podoban za upotrebu.

Član 21

Ako je objekat podoban za upotrebu, sačinjava se izvještaj o tehničkom pregledu složenog inženjerskog objekta, uz koji se dostavlja izjava da je objekat podoban za upotrebu. Izjava iz stava 1 ovog člana data je na obrascu 2.

Član 22

Ako su na složenom inženjerskom objektu utvrđeni određeni nedostaci i nepravilnosti, investitor i izvođač radova treba da uklone nedostatke i nepravilnosti u propisanom roku, uz dostavljanje izvještaja stručnog nadzora.

O nedostacima i nepravilnostima iz stava 1 ovog člana treba obavijestiti Ministarstvo.

Nakon otklanjanja nedostataka i nepravilnosti iz stava 1 ovog člana, sačinjava se izvještaj o tehničkom pregledu složenog inženjerskog objekta, sa izjavom iz člana 21 ovog pravilnika.

Ako nedostaci i nepravilnosti iz stava 1 ovog člana nijesu otklonjeni, sačinjava se izvještaj o tehničkom pregledu složenog inženjerskog objekta, sa predlogom da objekat nije podoban za upotrebu.

Član 23

Obrasci 1 i 2 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Član 24

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 310-1472/2018-15
Podgorica, 21.12.2018 godine

MINISTARKA,
Dragica Sekulić

Objekat:
Investitor:
Projektant:
Revident:
Izvođač radova:
Vršilac stručnog nadzora:

Na osnovu člana 188 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore" br. 64/17), daje se

I Z J A V A

Izjavljujemo:

1) Objekat/dio objekta/vrsta radova _____ je izgrađen u skladu sa građevinskom dozvolom br. _____ od _____, revidovanim glavnim projektom/dijelom glavnog projekta _____ urađenim od strane _____, projektom izvedenog objekta /projektomdijela izvedenog objekta/projektom izvedene vrste radova _____ urađenim od strane _____.

Izvedeno stanje objekta/dijela objekta/vrste radova iz stava 1 tačka 1) jednako je projektovanom stanju.

2) Objekat/dio objekta/vrsta radova iz stava 1 tačka 1) je izgrađen u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta/dio objekta/vrstu radova, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja.

Na objektu/dijelu objekta/vrsti radova iz stava 1 tačka 1) nema skrivenih mana i nedostataka.

3) Objekat/dio objekta/vrsta radova iz stava 1 tačka 1) je spreman za tehnički pregled i za ocjenu o podobnosti za upotrebu.

Mjesto i datum: _____

Za investitora

Odgovorno lice
_____
(ime prezime)
_____
(potpis)

Za izvođača radova

Odgovorno lice
_____
(ime prezime)
_____
(potpis)

Ovlašćeni inženjer
_____
(ime prezime)
_____
(potpis)

Za vršioca stručnog nadzora

Odgovorno lice
_____
(ime prezime)
_____
(potpis)

Ovlašćeni inženjer
_____
(ime prezime)
_____
(potpis)

Objekat:
Investitor:
Projektant:
Revident:
Izvođač radova:
Vršilac stručnog nadzora:
Vršilac tehničkog pregleda:

Na osnovu člana 188 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore" br. 64/17), daje se

I Z J A V A

Izjavljujemo:

1) Objekat/dio objekta/vrsta radova _____ je izgrađen u skladu sa građevinskom dozvolom br. _____ od _____, revidovanim glavnim projektom/dijelom glavnog projekta _____ urađenim od strane _____, projektom izvedenog objekta/projektom dijela izvedenog objekta/projektom izvedene vrste radova _____ urađenim od strane _____.

Izvedeno stanje objekta/dijela objekta/vrste radova iz stava 1 tačka 1) jednako je projektovanom stanju.

2) Objekat/dio objekta/vrsta radova iz stava 1 tačka 1) je izgrađen u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i drugim propisima, tehničkim normativima, standardima, normama kvaliteta i pravilima struke koji važe za ovu vrstu objekta/dio objekta/vrstu radova, odnosno materijala, opreme, instalacija, uređaja i postrojenja.

Na objektu/dijelu objekta/vrsti radova iz stava 1 tačka 1) nema skrivenih mana i nedostataka.

3) Objekat/dio objekta/vrsta radova iz stava 1 tačka 1) je podoban za upotrebu.

Mjesto i datum: _____

Za vršioca tehničkog pregleda

Odgovorno lice

_____
(ime i prezime)

_____
(potpis)

Ovlašćeni inženjer

_____
(ime i prezime)

_____
(potpis)

1388.

Na osnovu člana 174 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17,44/18 i 63/18), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva donijelo je

**PRAVILNIK
O NAČINU IZRADE I SADRŽINI TEHNIČKE DOKUMENTACIJE ZA SLOŽENE
INŽENJERSKE OBJEKTE**

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način izrade i sadržina tehničke dokumentacije za složene inženjerske objekte.

Primjena

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na sljedeće složene inženjerske objekte: autoput, brzu saobraćajnicu, magistralni i regionalni put, tunel dužine preko 200m, most raspona preko 30m, željezničku prugu, aerodrom i luku.

Tehnička dokumentacija za složeni inženjerski objekat

Član 3

Tehnička dokumentacija za složeni inženjerski objekat izrađuje se kao:

- 1) podloga za izradu tehničke dokumentacije;
- 2) idejno rješenje;
- 3) idejni projekat;
- 4) glavni projekat; i
- 5) drugi projekti i elaborati.

Podloge za izradu tehničke dokumentacije za složene inženjerske objekte

Član 4

Podloge za izradu tehničke dokumentacije za složene inženjerske objekte obezbjeđuju polazne prostorne i fizičke podatke za izradu tehničke dokumentacije.

Podloge iz stava 1 ovog člana su:

- 1) geodetske podloge;
- 2) geotehničke podloge;
- 3) hidrološke i hidrometeorološke podloge;
- 4) seizmološke podloge; i
- 5) ostale podloge u zavisnosti od vrste i specifičnosti objekta.

Geodetske podloge za složene inženjerske objekte

Član 5

Geodetske podloge su podaci u analognom (grafičkom, foto) ili digitalnom obliku i to:

- 1) osnovna državna karta, topografske i pregledne karte;
- 2) postojeći geodetski planovi ili izvodi iz tih planova;
- 3) geodetski planovi i/ili digitalni modeli terena i stalnih objekata na njemu, izrađeni u skladu sa zahtjevima idejnog odnosno glavnog projekta;

4) geodetski planovi podzemnih vodova i objekata;
5) numerički i/ili grafički podaci o profilima terena i/ili objekata na njemu, izrađeni saglasno zahtjevima idejnog, glavnog projekta;

6) podaci iz katastra nepokretnosti ili zemljišta;

7) tekstualni, numerički i grafički podaci o postojećim geodetskim mrežama;

8) tekstualni, numerički i grafički podaci o tačnosti i pouzdanosti geodetskih mreža izrađenih u skladu sa zahtjevima realizacije objekta u prostoru.

Geodetske podloge iz stava 1 ovog člana treba da budu ovjerene od nadležnog organa uprave za poslove premjera i katastra.

Geodetske podloge iz stava 1 tač. 3, 4 i 5 ovog člana, ne treba da budu starije od šest mjeseci.

Obim i sadržaj geodetskih podloga iz stava 1 ovog člana utvrđuje se projektnim zadatkom i projektom geodetskih radova, a u zavisnosti od vrste projekata.

Geodetske podloge na nivou izrade idejnog rješenja, odnosno idejnog projekta, sadrže podatke iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana.

Geodetske podloge na nivou izrade glavnog projekta, sadrže podatke iz stava 1 tač. 1 do 8 ovog člana.

Geotehničke podloge za složene inženjerske objekte

Član 6

Geotehničke podloge za složene inženjerske objekte, čini dokumentacija koja se izrađuje na osnovu odgovarajućih istraživanja i mjerenja i to:

1) inženjersko-geološka, hidrogeološka, seizmotektonska dokumentacija;

2) geofizička dokumentacija;

3) inženjersko-seizmološka dokumentacija;

4) dokumentacija građevinske mehanike tla;

5) dokumentacija građevinske mehanike stijena;

6) dokumentacija o lokalnim prirodnim i sekundarnim građevinskim materijalima;

7) dokumentacija o geotehničkoj melioraciji terena; i

8) dokumentacija o interakciji terena i elemenata građevinske konstrukcije.

Obim i sadržaj geotehničkih podloga iz stava 1 ovog člana utvrđuje se projektnim zadatkom i projektom istraživanja u zavisnosti od vrste projekata i raspoloživih podataka na nivou izrade:

1) idejnog rješenja po pravilu se koriste raspoloživi (arhivski - fondovski, literaturni) podaci iz stava 1 tač. 1 do 6 ovog člana;

2) idejnog projekta po pravilu koriste se raspoloživi podaci iz prethodne faze projekta dopunjeni istraživanjima - prethodnim proučavanjima za fazu idejnog projekta za podatke iz stava 1 tač. 1 do 6 ovog pravilnika;

3) glavnog projekta, po pravilu, koriste se raspoloživi podaci iz prethodnih faza projekata dopunjeni istraživanjima - prethodnim proučavanjima za fazu glavnog projekta za podatke iz stava 1 tač. 1 do 8 ovog člana.

Hidrološke i hidrometeorološke podloge za složene inženjerske objekte

Član 7

Hidrološke i hidrometeorološke podloge za složene inženjerske objekte su hidrološke studije, elaborati i projekti koji su sastavni dio tehničke dokumentacije za projektovanje, izvođenje i eksploataciju građevinskih objekata.

Podaci za izradu hidroloških studija, elaborata i projekata su:

- 1) istorijski podaci;
- 2) mjerenja meteoroloških i hidroloških veličina;
- 3) podaci koji se preuzimaju iz prethodnih studija, elaborata i projekata;
- 4) podaci dobijeni mjerenjima za potrebe konkretnog projekta;
- 5) podaci o fizičko - geografskim karakteristikama područja koji su dobijeni na osnovu odgovarajućeg kartografskog materijala; i
- 6) podaci o dodatnim snimanjima i terenskim radovima.

Obim i sadržaj hidrološke studije, elaborata i projekta iz stava 1 ovog člana zavise od vrste projekta, tipa objekta i nivoa odgovarajućeg projekta i utvrđuju se posebnim projektnim zadacima i projektom dodatnih istraživanja.

Na osnovu hidroloških studija ili elaborata u okviru projekta odgovarajućeg objekta koji daju sintezni prikaz hidroloških uslova i ograničenja, čiji je minimalni obim i sadržaj utvrđen u okviru sadržaja odgovarajuće tehničke dokumentacije.

U zavisnosti od vrste objekta i projekta osnovne elemente hidroloških studija čine naročito:

- 1) pregled korišćenih hidrometeoroloških podataka;
- 2) rezultati dodatnih hidroloških mjerenja;
- 3) analize klimatskog režima;
- 4) analize meteoroloških uslova i parametara (sa posebnom analizom vjetra, snijega, kišnih padavina, temperaturnog režima vazduha, vode i zemljišta i drugo);
- 5) analize vodnog bilansa;
- 6) analize oticaja vode;
- 7) analize režima srednjih, malih i velikih voda;
- 8) analize režima nanosa;
- 9) analize režima leda; i
- 10) analize rezultata mjerenja i praćenja parametara kvaliteta vode.

Seizmološke podloge za složene inženjerske objekte

Član 8

Seizmološke podloge za složene inženjerske objekte za složene inženjerske projekte čine:

- 1) geofizički i inženjerijsko-seizmološki istorijski podaci;
- 2) podaci dobijeni na osnovu odgovarajućih mjerenja; i
- 3) podaci o interakciji terena i elemenata građevinske konstrukcije koji se dobijaju na osnovu odgovarajućih istraživanja i mjerenja.

Obim i sadržaj seizmoloških podloga, iz stava 1 ovog člana, zavisi od vrste projekta, tipa objekta i nivoa odgovarajućeg projekta i utvrđuje se posebnim projektnim zadacima i projektom dodatnih istraživanja.

Projektnim zadatkom treba da se urade mikrosezmičke rejonizacije sa potrebnim podacima za proračun konstrukcija .

Sadržaj tehničke dokumentacije

Član 9

Tehnička dokumentacija za idejno rješenje, idejni i glavni projekat sastoji se, od sljedećih opštih djelova:

- 1) opšte dokumentacije o projektu;
- 2) projektnog zadatka;
- 3) tekstualne dokumentacije;
- 4) numeričke dokumentacije;
- 5) grafičke dokumentacija; i

6) pratećih studija, elaborata, projekata druga dokumentacija.

Sadržaj opšte dokumentacije o projektu

Član 10

Idejno rješenje, idejni projekat i glavni projekat za složene inženjerske objekte treba da sadrže sljedeću opštu dokumentaciju o projektu:

- 1) podatke o nazivu i sjedištu investitora izgradnje objekta;
- 2) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata, odnosno drugog odgovarajućeg registra, za preduzeće, odnosno drugo pravno lice koje je izradilo projekat;
- 3) urbanističko-tehnički uslovi i drugi uslovi nadležnih institucija;
- 4) rješenje o ispunjenosti uslova za izradu tehničke dokumentacije za privredno društvo, pravno lice, odnosno preduzetnika (licenca);
- 5) licenca za projektovanje za ovlašćene inženjere koji su učestvovali u izradi projekta;
- 6) rješenje o imenovanju ovlašćenog inženjera koji rukovodi izradom tehničke dokumentacije u cjelini i rješenja o imenovanju ovlašćenih inženjera za pojedine djelove projekata; i
- 7) izvještaj o reviziji projekta.

Projektni zadatak

Član 11

Projektom zadatkom se utvrđuju osnovni elementi i tehnički uslovi na osnovu kojih se izrađuje idejno rješenje, idejni projekat i glavni projekat za složene inženjerske objekte, a polazna osnova za izradu svih vrsta projekata je projektni zadatak.

Projektni zadatak, naročito, sadrži:

- 1) ciljeve i svrhu izrade projekta;
- 2) predmet projekta (opšti podaci o objektu, lokacija, etapnost izgradnje, veze sa okruženjem, i drugo);
- 3) uslove iz odgovarajuće prostorno-planske i urbanističke dokumentacije i rezultate prethodnih proučavanja;
- 4) osnove za projektovanje (propisi za izradu dokumentacije, potrebna prethodna proučavanja i prethodni radovi za odgovarajuću vrstu projekta, koordinacija i saradnja učesnika u izradi tehničke dokumentacije);
- 5) strukturu procesa izrade tehničke dokumentacije, sastav i opremu tehničke dokumentacije po zbirnim i pojedinačnim dokumentima;
- 6) rokove završetka projekta (parcijalne i konačne), sadržaje međufaza i međurokove za odlučivanje;
- 7) posebne uslove za postupak stručne i tehničke kontrole.

Projekat izvedenog objekta

Član 12

Projekat izvedenog objekta je projekat koji prikazuje izvedeno stanje objekta i služi za konačan obračun radova i finansijsko i pravno regulisanje odnosa investitora i izvođača radova i predstavlja podlogu za plansku i racionalnu eksploataciju, održavanje i eventualnu dogradnju i rekonstrukciju objekta.

Projektom zadatkom za izradu projekta izvedenog objekta utvrđen je u okviru ugovornih obaveza investitora i izvođača radova sastoji se od tekstualnih, foto i video dokumentacije, numeričkih i grafičkih priloga u osnovnoj razmjeri glavnog projekta.

Tekstualna dokumentacija projekta izvedenog objekta sadrži:

1) tehnički izvještaj o izvođenju objekta sa naznačenim odstupanjima u odnosu na glavni projekat, kao i specifične podatke vezane za sredinu u kojoj se realizuje objekat (kvalitet i karakteristike tla, način realizacije objekta, specifična tehnologija primjenjena tokom izgradnje i drugo);

2) pravno-finansijsku dokumentaciju o izvedenom objektu saglasno važećoj regulativi u ovoj oblasti;

3) službenu prepisku tokom građenja objekta; i

4) izvještaje o atestima, kontrolama, istraživanjima i studijama izvršenim tokom izvođenja radova.

II. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA POTREBNA ZA GRAĐENJE PUTEVA (AUTO- PUTEVI, BRZE SAOBRAĆAJNICE, MAGISTRALNI I REGIONALNI PUTEVI)

Idejno rješenje za puteve

Član 13

Idejnim rješenjem za puteve utvrđuje se: optimalni koridor puta, etapnost građenja, lokacija i koncepcija raskrsnica, uslovi eksploatacije i vrsta kolovozne konstrukcije.

Osnovna razmjera idejnog rješenja je 1:25000 (1:10000), a za posebne namjene (npr. provjera koridora) investitor može propisati odgovarajuću razmjeru.

Idejno rješenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) opštu dokumentaciju o projektu;

2) projektni zadatak;

3) tekstualnu dokumentaciju koju čini:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata: opšte podatke o projektu; osvrt na geotehničke uslove izgradnje, osnove za projektovanje; funkcionalne i tehničke karakteristike varijantnih rješenja koridora; troškove i efekte varijantnih rješenja koridora; vrednovanje i izbor optimalnog koridora; programske karakteristike usvojenog rješenja; program prethodnih proučavanja za idejni projekat, druge aspekte o projektu i zaključak;

b) predmjer i predračun radova koji obuhvata količine i troškove građenja na nivou makro pokazatelja (nivo tačnosti usaglašen je sa nivoom tačnosti ostalih projektnih dokumenta za ovu vrstu projekta); i

c) zbirni predmjer i predračun radova koji treba da obuhvati sve vrste radova po pojedinim fazama projekta za sve razmatrane varijante;

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata geometrijske elemente varijanti trasa za razmatrane koridore u državnom koordinatnom XYH sistemu, kao i ostale numeričke podatke za nivo idejnog rješenja;

5) grafičku dokumentaciju i to:

a) pregledna karta mreže puteva razmatranog područja i ostalih saobraćajnica (koridori razmatranih trasa, oznake, skraćenice i drugo), u razmjeri 1:200000 - 1:50000;

b) tematske karte ograničenja u razmjeri 1:25000, (50000, 10000);

c) izvod iz prostorno planske dokumentacije;

č) inženjersko-geološki i geotehnički uslovi;

ć) namjena površina i korišćenja zemljišta;

d) zone zaštite;

dž) hidrologija i hidrografija;

đ) tehnička infrastruktura;

e) sinteznu kartu ograničenja, u razmjeri 1:25000, (50000, 10000);

f) geometrijske poprečne profile (prva etapa ukoliko postoji, konačno rješenje) u razmjeri 1:200;

- g) situacioni plan i podužni profil razmatranih varijanata po dionicama u razmjeri 1:25000, 25000/2500 (osnovna razmjera), 1:10000, 10000/1000;
  - h) karakteristične poprečne profile po potrebi u razmjeri 1:200, 100;
  - i) funkcionalno-prostorna rješenja raskrsnica - varijantna rješenja (denivelisane - slobodna eksploatacija / komercijalna eksploatacija, površinske) u razmjeri 1:2500, 1:1000;
  - j) generalne dispozicije većih objekata (varijantna rješenja - mostovi, tuneli i drugo);
  - 6) prateće studije i to:
    - a) prethodna studija opravdanosti;
    - b) geotehnička studija;
    - c) studija klimatskih parametara;
    - č) studija hidroloških, hidrografskih i hidrogeoloških parametara;
    - ć) prethodna analiza uticaja na životnu sredinu;
    - d) detaljna studija predjela sa procjenom vizuelnog uticaja.
- Broj pratećih studija i nivo obrade određuje investitor u zavisnosti od značaja puta i raspoložive planske i druge dokumentacije.

Idejni projekat za puteve

Član 14

Idejnim projektom za puteve utvrđuju se: trasa puta, raskrsnice i svi prateći objekti pri konkretnim uslovima ograničenja.

Podloge za izradu idejnog projekta za puteve čine rezultati prethodnih proučavanja sprovedenih prije pristupanja izradi idejnog projekta, a na osnovu programa utvrđenog i usvojenog u idejnom rješenju i projektnom zadatku i smjernice, odnosno urbanističko – tehnički uslovi iz planskog dokumenta.

Osnovna razmjera idejnog projekta puteva je 1:1000 (1:2500), a za raskrsnice (denivelisane, površinske) 1:1000 (500).

Idejni projekat iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) opštu dokumentaciju o projektu;
- 2) projektni zadatak;
- 3) tekstualnu dokumentaciju čine:
  - a) tehnički izvještaj koji obuhvata opšte podatke o projektu; osnove za projektovanje; osvrt na geotehničke uslove, funkcionalne i tehničke karakteristike varijantnih rješenja koridora; troškove i efekte razmatranih varijantni; vrednovanje i izbor optimalne varijante; karakteristična projektna rješenja usvojene varijante trase; program prethodnih (istražnih) proučavanja za glavni projekat i druge aspekte o projektu i zaključak;
  - b) dokaznice radova sa predmjerom i predračunom radova koje se izrađuju se po glavnim pozicijama i to naročito za: građenje puta, prethodni radovi, zemljani radovi (donji stroj), kolovozna konstrukcija (gornji stroj), odvodnjavanje, inženjerske konstrukcije (potporni zidovi, zaštita kosina drugo, objekti za održavanje i upravljanje, saobraćajno-tehnička oprema puta, uređenje putnog pojasa, ostali radovi (devijacije, priključci i/ili ukrštaji, prateći sadržaji, regulacija rječnih tokova i drugo, objekti (mostovi, tuneli, galerije i drugo), rekonstrukcija tehničke infrastrukture, specifični radovi), prateći troškovi (projektovanje, eksproprijacija, nadzor nad građenjem, troškovi regulisanja saobraćaja u toku građenja, izrada projekta izvedenog objekta), ukupni troškovi građenja po kilometru puta (prva etapa ukoliko postoji takav zahtjev, konačno rješenje);
  - c) Zbirni predmjer i predračun radova i opis izvodjenja radova treba da obuhvati sve vrste radova po pojedinim fazama projekta za sve razmatrane varijante;
- 4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata naročito sljedeće podatke o trasi usvojene varijante: horizontalne elemente trase, koordinate elementarnih (glavnih) tačaka trase, raskrsnica i pratećih sadržaja, nadmorske visine (kote) elementarnih (glavnih) i detaljnih

tačaka trase, raskrsnica i pratećih sadržaja, geodetsku osnovu definisanu položajno i visinski u državnom XYH sistemu, ostali numerički podaci za nivo idejnog projekt;

5) grafičku dokumentaciju čine:

- a) pregledna karta sa opštim podacima o projektu u razmjeri 1:25000 (50000, 10000);
  - b) inženjersko geološka karta;
  - c) sintezna karta ograničenja;
  - ć) normalni poprečni profili i detalji u razmjeri 1:100 (AP), 50 (P), 20, 10;
  - č) situacioni plan i podužni profil dionica (prikaz trase sa obimom radova (usjek, nasip) i konceptom odvodnjavanja površinskih, pribrežnih i podzemnih voda), u razmjeri 1:1000, 1000/100; odnosno u razmjeri 1:2500, 2500/250;
  - d) rezultujući profil nagiba odvodnjavanja kolovozne površine u razmjeri 1:1000 (2500);
  - dž) karakteristični poprečni profili u razmjeri 1:100 (200);
  - đ) idejni projekat raskrsnica (denivelisane, površinske);
  - e) katastarsko-topografski plan u razmjeri 1: 1000, 1:500;
  - f) podužni profili glavnog i sporednog pravca ukrštaja/priključaka u razmjeri 1:1000/100, 1:500/50;
  - g) podužni profili rampi denivelisane raskrsnice u razmjeri 1:1000/100, 1:500/50, nivelacioni plan raskrsnice u razmjeri 1:1000, e (terena)=100 cm, e (kolovoza)=10 cm, 1:500, e=50 cm, e=5 cm;
  - h) idejni projekat pratećih sadržaja (prilozi i razmjera u zavisnosti od vrste i ranga);
  - i) dispoziciju inženjerskih objekata (mostovi, tuneli, galerije, potporni zidovi i drugo);
- 6) prateće elaborate za razmatrane varijante trase i to:
- a) studija opravdanosti;
  - b) elaborat o izvršenim geotehničkim istraživanjima;
  - c) elaborat vozno-dinamičkih analiza razmatranih varijanti (mjerodavni putnički automobil, mjerodavno teretno vozilo);
  - ć) elaborat optičkih analiza razmatranih varijanti;
  - č) elaborat hidroloških i hidrauličkih analiza razmatranih varijanti;
  - d) elaborat saobraćajnih analiza (nivo usluge, nivo sigurnosti);
  - e) elaborat analize uticaja na predio sa smjernicama za pejzažno oblikovanje;
  - f) elaborat procjene uticaja na životnu sredinu;
  - g) elaborat pratećih sadržaja i saobraćajno-tehničke opreme puta;
  - h) elaborat održavanja i upravljanja;
  - i) elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta;
- 7) prateće projekte za izabranu/e trasu puta čine:
- a) projekat geodetskog obilježavanja;
  - b) projekat eksproprijacije na nivou idejnog projekta
  - c) projekat mostova;
  - ć) projekat tunela;
  - č) projekat inženjerskih objekata;
  - d) projekat zaštite od požara;
  - dž) projekat pejzažne arhitekture zaštite i rekultivacije predjela;
  - e) projekat pratećih sadržaja;
  - f) projekat saobraćajne signalizacije i saobraćajno-tehničke opreme;
  - g) projekat elektro-instalacija jake struje;
  - h) projekat elektro-instalacija slabe struje;
  - i) projekat rekonstrukcije tehničke infrastrukture u zoni puta i eventualnih izmještanja;
  - j) projekat odlagališta viška materijala;
  - k) projekat kontrole i upravljanja;
  - l) projekat tehničkih mjera zaštite životne sredine;

lj) projekat osmatranja tla i objekata u toku građenja i eksploatacije;

m) projekat signalno-sigurnosne opreme puta.

Broj pratećih elaborata i pratećih projekata određuje investitor u zavisnosti od značaja puta.

Glavni projekat za puteve

Član 15

U glavnom projektu za puteve jednoznačno se u prostoru utvrđuje se trasa puta sa svim potrebnim elementima na osnovu kojih se gradi objekat.

Glavni projekat za puteve se radi na osnovu detaljnih prethodnih proučavanja (geotehničkih, geodetskih i drugo) predviđenih programom prethodnih (istražnih) proučavanja u okviru idejnog projekta i projektnog zadatka.

Osnovna razmjera glavnog projekta za puteve je 1:1000 (1:500), a za raskrsnice (denivelisane, površinske) 1:500 i 1:250.

Glavni projekat za puteve, iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) opštu dokumentaciju o projektu;

2) projektni zadatak;

3) tekstualnu dokumentaciju čine:

a) tehnički izvještaj sa opštim podacima o projektu, osvrtom na geotehničke uslove, osnove za projektovanje, funkcionalne i tehničke karakteristike puta, usvojena tehnička rješenja, kontrole i saglasnosti, druge aspekte o projektu i zaključak;

b) predmjer i predračun koji se izrađuju se radi utvrđivanja tačnog obima radova i troškova izgradnje i sadrži naročito: građenje puta, prethodni i pripremni radovi, zemljani radovi (donji stroj), kolovozna konstrukcija (gornji stroj), odvodnjavanje, inženjerske konstrukcije (potporni zidovi, zaštita kosina i drugo), saobraćajno-tehnička oprema puta, uređenje putnog pojasa, ostali radovi (devijacije, priključci i/ili ukrštaji, prateći sadržaji, regulacija rječnih tokova, objekti (mostovi, tuneli, galerije i drugo), rekonstrukcija tehničke infrastrukture u zoni puta, specifični radovi), prateći troškovi (projektovanje, eksproprijacija, nadzor nad građenjem, troškovi regulisanja saobraćaja tokom građenja, izrada projekta izvedenog objekta), ukupni troškovi građenja po km puta, tehnički uslovi izvođenja radova;

c) zbirni predmjer i predračun koji treba da obuhvati sve vrste radova po pojedinim fazama projekta;

č) detaljan opis izvođenja po svakoj poziciji sa definisanim uslovima, tehnologijom izvođenja i standardnim ispitivanjima kvaliteta izvedenih radova i pojedinačnih komponenti, način obračuna radova i uslovi za osmatranje tokom izgradnje i eksploatacije objekta;

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata sljedeće podatke naročito: koordinate elementarnih (glavnih) i detaljnih tačaka trase, raskrsnica i pratećih sadržaja, nadmorske visine (kote) elementarnih (glavnih) i detaljnih tačaka trase, raskrsnica i pratećih sadržaja, koordinate i nadmorske visine (kote) tačaka geodetske osnove u putnom pojasu koje će se koristiti tokom izgradnje i eksploatacije objekta, optičke analize i ostali numerički podaci za nivo glavnog projekta;

5) grafičku dokumentaciju koju čine:

a) pregledna karta sa opštim podacima o projektu u razmjeri 1:25000, 10000, 5000;

b) inženjersko geološka karta;

c) sintezna karta ograničenja;

č) normalni poprječni profili sa standardnim detaljima u razmjeri 1:100 (AP), 50 (P), 20, 10;

ć) situacioni plan i podužni profil dionica u razmjeri 1:1000, 1000/100, (1:500, 500/50);

d) poprečni profili u razmjeri 1:100;

dž) profil zemljanih masa sa rješenjem transporta (razmjera u funkciji ukupnog obima radova);

đ) izvodački detalji u razmjeri 1:250, 100, 20, 10, 5;

e) glavni projekat raskrsnica (denivelisane, površinske) u razmjeri:

- situacioni plan u razmjeri 1:500, 250;

- podužne profile glavnog i sporednog pravca u zoni raskrsnice (denivelisane, površinske*) u razmjeri 1:500/50, 1:250/25;

- podužne profile rampi denivelisane raskrsnice u razmjeri 1:250/25 1:500/50;

- nivelacioni plan raskrsnice sa detaljnim prikazom odvodnjavanja (površinskih i pribrežnih voda) do recipijenta u razmjeri 1:500, 250, e(kolovoza) = 5 cm, 2 cm;

- detalje u razmjeri 1:250, 100, 50, 10;

6) prateće projekte i elaborate za definisanu trasu puta na nivou glavnog projekta i to:

a) elaborat geotehničkih karakteristika sa analizom upotrijebljivosti lokalnih materijala;

b) projekat razrade izvorišta materijala (pozajmišta, deponije, kamenolomi i drugo);

c) projekat kolovozne konstrukcije;

č) projekat odvodnjavanja (površinske, pribrežne i podzemne vode);

ć) projekat inženjerskih objekata (potporne i zaštitne konstrukcije, objekti odvodnjavanja - kanali, regulacije, bujice i drugo) sa svim proračunima, izvodačkim detaljima, planovima oplata i drugo;

d) projekat objekata zaštite puta (zaštita od lavina, osulina i drugo);

dž) projekat mostova, tunela i drugih konstrukcija;

đ) projekat zaštite od požara;

e) elaborat procjene uticaja na životnu sredinu;

f) projekat saobraćajne signalizacije i opreme puta;

g) projekat saobraćajno-tehničke opreme puta (osvjetljenje, sigurnosti objekti i drugo);

h) projekat elektro-instalacija jake struje;

i) projekat elektro-instalacija slabe struje;

j) projekat funkcionalnih pratećih sadržaja (baze za održavanje, objekti kontrole i upravljanja, objekti naplate putarine i drugo);

k) projekat pratećih sadržaja za potrebe korisnika puta (parkirališta, odmorišta, uslužni centri, moteli i drugo);

l) projekat uređenja terena putnog pojasa i pejzažne arhitekture;

lj) projekat geodetskog obilježavanja, kontrola i osmatranja u toku građenja i eksploatacije;

m) projekat eksproprijacije;

n) projekat rekonstrukcije devijacija;

nj) projekat zaštite susjednih objekata;

o) projekat rekonstrukcije tehničke infrastrukture u zoni puta i eventualnog izmještanja;

p) projekat regulisanja saobraćaja tokom izgradnje puta;

r) projekat kontrole i upravljanja;

s) projekat tehničkih mjera zaštite životne sredine;

š) elaborat održavanja i upravljanja;

t) projekat organizacije i tehnologije građenja.

Broj pratećih projekata i elaborata određuje investitor u zavisnosti od potrebe i značaja puta.

III. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA POTREBNA ZA GRAĐENJE TUNELA DUŽINE PREKO 200M

Idejno rješenje za tunele

Član 16

Idejno rješenje za tunela se izrađuje za utvrđivanje generalne koncepcije objekta, tehno - ekonomskih karakteristika i drugih elemenata za ocjenu opravdanosti izgradnje tunela.

Osnovna razmjera idejnog rješenja za tunele se usklađuje sa osnovnom razmjerom projekta saobraćajnog sistema.

Idejno rješenje se osim na prethodnim proučavanjima zasniva i na izvodu iz idejnog rješenja saobraćajnice (pregledna situacija, uzdužni profil, karakteristični poprečni profili).

Idejno rješenje tunela sadrži:

1) opštu dokumentaciju o projektu;

2) projektni zadatak;

3) tekstualnu dokumentaciju koja obuhvata:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata: opšte podatke o projektu; osnove za projektovanje; funkcionalne i tehničke karakteristike varijantnih rješenja tunela; troškove i efekte varijantnih rješenja tunela; vrednovanje i izbor optimalnog rješenja; programske karakteristike usvojenog rješenja; program prethodnih proučavanja za idejni projekat , druge aspekte o projektu i zaključak;

b) predmjer i predračun radova koji obuhvata količine i troškove građenja na nivou makro pokazatelja;

c) zbirni predmjer i predračun radova čiji je nivo tačnosti usaglašen je sa nivoom tačnosti ostalih projektnih dokumenta za ovu vrstu projekta;

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata geometrijske parametre varijanti tunela u državnom koordinatnom XYH sistemu, kao i ostale numeričke podatke za nivo idejnog rješenja;

5) grafičku dokumentaciju koja obuhvata osnovni grafički prikaz rješenja (situacioni plan, karakteristične presjeke);

6) prateće studije idejnog rješenja za tunele sadrži prethodnu studiju opravdanosti ako tunel nije obuhvaćen prehodnom studijom opravdanosti puta.

Idejni projekat za tunele

Član 17

Idejnim projektom za tunele utvrđuje se optimalna mikro lokacija objekta u prostoru i povezanost sa ostalim saobraćajnim sistemima, tehničke i funkcionalne karakteristike, dimenzije objekta, količine i vrste radova u funkciji tehničko-tehnoloških i organizacionih elemenata izgradnje, i ekonomski parametri za postupak vrednovanja i izbora optimalne varijante tehničkog rješenja.

Idejni projekat za tunele izrađuje se u razmjeri koja je usklađena sa razmjerom idejnih projekata saobraćajnice.

Idejni projekat za tunele se radi na osnovu prethodnih proučavanja (geološko-geotehničke, hidrološke, geodetske, saobraćajne, hidrotehničke, funkcionalne, i drugo podloge) i smjernica, odnosno urbanističko – tehničkih uslova iz planskog dokumenta.

Idejni projekat za tunele sadrži:

1) opštu dokumentaciju o projektu;

2) projektni zadatak;

3) tekstualnu dokumentaciju koju čine:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata: opšte podatke o projektu; osnove za projektovanje; funkcionalne i tehničke karakteristike odabranog rješenja tunela; vrednovanje rješenja; karakteristična projektna rješenja usvojenog rješenja; program prethodnih (istražnih) proučavanja za glavni projekat i zaključak;

b) dokaznice radova sa predmjerom i predračunom radova po glavnim pozicijama i iskazuju se ukupni troškovi građenja po kilometru tunela (prva etapa ukoliko postoji takav zahtjev, konačno rješenje);

c) zbirni predmjer i predračun radova i opis izvodjenja radova;

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata statički proračun sa dimenzionisanjem karakterističnih presjeka za određeni mogući-pretpostavljeni tehnološki postupak izgradnje u određenim geološkim uslovima, odnosno dimenzionisanje podgradne i obložne konstrukcije, dimenzionisanje kolovozne konstrukcije kao i geometrijske parametre – koordinate;

5) grafičku dokumentaciju koja obuhvata:

a) situacioni plan;

b) podužni prognozni geotehnički profil;

c) podužni profil sa ucrtanim rasporedom karakterističnih tipova podgrade;

č) karakteristične presjeke za portalne građevine i podzemnu, odnosno tunnelsku podgradnu konstrukciju);

6) prateće projekte i elaborate i to:

a) studija opravdanosti se radi obavezno ako tunel nije obuhvaćen studijom opravdanosti puta;

b) elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta;

c) projekat jake struje;

č) projekat slabe struje;

ć) idejni projekat zaštite od požara i provjetravanja;

d) u zavisnosti od namjene i karakteristika podzemnog objekta, odnosno tunela: elektro instalacija (osvjetljenja, i drugo), mašinskih instalacija i postrojenja (provjetravanja i drugo);

dž) projekat osmatranja tla i objekta u toku građenja i eksploatacije;

e) projekat evakuacije u slučaju akcidenata kod većih objekata.

Glavni projekat za tunele

Član 18

Glavnim projektom tunela utvrđuju se građevinsko - tehničke, tehnološke i eksploatacione karakteristike sa potrebnom opremom i instalacijama i definitivnim dimenzijama usklađenim sa odabranom opremom, propisima koji definišu slobodni profil, i sa tehničko - tehnološkim i organizacionim rješenjima izgradnje objekta.

Glavni projekat tunela izrađuje se u razmjeri koja je usklađena sa razmjerom glavnih projekata saobraćajnice.

Glavni projekat sa radi na osnovu prethodnih proučavanja (geološko-geotehničke, hidrološke, geodetske, saobraćajne, hidrotehničke, funkcionalne, i druge podloge) i idejnog projekta.

Glavni projekat tunela sadrži detaljan izvod iz geotehničkog elaborata.

Glavni projekat tunela sadrži:

1) opštu dokumentaciju o projektu;

2) projektni zadatak;

3) tekstualnu dokumentaciju čini:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata: opšte podatke o projektu, osnove za projektovanje, analiza uslova za projektovanje, funkcionalne i geometrijske karakteristike rješenja, obrazloženje postupaka statičko-dinamičkog tretiranja tunela; analizu najvažnijih rezultata proračuna; zahtjeve u pogledu kvaliteta primijenjenih osnovnih materijala, troškovi rješenja i ostale potrebne podatke zaključak;

b) predmjer i predračun koji se izrađuju se u cilju utvrđivanja tačnog obima radova i troškova izgradnje i sadrži naročito: građenje tunela, prethodni i pripremni radovi, zemljani radovi (donji stroj), tunnelska obloga, kolovozna konstrukcija (gornji stroj), odvodnjavanje,

saobraćajno-tehnička oprema tunela, pp zaštita, ostale instalacije, prateći troškovi (projektovanje, eksproprijacija, nadzor nad građenjem, troškovi regulisanja saobraćaja tokom građenja, izrada projekta izvedenog objekta), ukupni troškovi građenja po km tunela, tehnički uslovi izvođenja radova;

c) zbirni predmjer i predračun koji treba da obuhvati sve vrste radova po pojedinim fazama projekta;

č) detaljan opis izvođenja po svakoj poziciji sa definisanim uslovima, tehnologijom izvođenja i standardnim ispitivanjima kvaliteta izvedenih radova i pojedinačnih komponenti, način obračuna radova i uslovi za osmatranje tokom izgradnje i eksploatacije objekta;

4) numeričku dokumentaciju čini:

a) statički proračun sa dimenzionisanjem za privremenu i/ili primarnu i sekundarnu konstrukciju (usklađeno sa odabranim tehničko - tehnološkim i organizacionim rješenjima za izgradnju podzemnog objekta ili tunela) portalnih građevina, ulaza, i drugo;

b) koordinate i ostalu numeričku dokumentaciju;

5) grafičku dokumentaciju čini:

a) detaljni situacioni plan sa ucrtanim rasporedom svih proširenja, niša i drugo;

b) podužni prognozni geotehnički profil;

c) podužni profil sa ucrtanim rasporedom karakterističnih tipova podgrade;

č) detaljne karakteristične presjeke za portalne građevine i podzemnu, odnosno tunelsku podgradnu konstrukciju;

ć) crteže hidroizolacije i odvodnjavanja sa detaljima;

d) detaljne crteže privremne i/ili primarne tunelske konstrukcije;

6) prateće projekte i elaborate i to:

a) projekat elektro instalacija jake struje;

b) projekat elektro instalacija slabe struje;

c) projekat mašinskih instalacija i postrojenja (provjetravanja i drugo);

č) projekat signalizacije i sigurnosne opreme;

ć) projekat zaštite od požara i provjetravanja;

d) projekat rekultivacije predjela tj. pejzažnog uređenja neposredne okoline i portala tunela;

dž) projekat organizacije i tehnologije građenja;

đ) po potrebi projekat triangulacije i drugo;

e) elaborat procjene uticaja na životnu sredinu;

f) projekat osmatranja tla i objekta tokom građenja i eksploatacije;

g) projekat evakuacije u slučaju akcidenata kod većih objekata.

Broj pratećih projekata i elaborata određuje Investitor u zavisnosti od potrebe i značaja tunela.

IV. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA POTREBNA ZA GRAĐENJE MOSTOVA RASPONA PREKO 30M

Idejno rješenje za mostove

Član 19

Idejno rješenje za mostove se obrađuje u okviru idejnog rješenja saobraćajnice.

Podloga za izradu idejnog rješenja mosta je izvod iz idejnog rješenja saobraćajnice (pregledna situacija, situacija trase saobraćajnice u zoni mosta, uzdužni profil saobraćajnice po osi budućeg mosta i normalni poprečni profili).

Idejno rješenje za mostove sadrži:

1) opštu dokumentaciju o projektu;

2) projektni zadatak;

3) tekstualnu dokumentaciju čini:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata: opšte podatke o projektu; osnove za projektovanje; funkcionalne i tehničke karakteristike varijantnih rješenja mosta; troškove i efekte varijantnih rješenja mosta; vrednovanje i izbor optimalnog rješenja; programske karakteristike usvojenog rješenja; program prethodnih proučavanja za idejni projekat i zaključak;

b) predmjer i predračun radova koji obuhvata količine i troškove građenja na nivou makro pokazatelja;

c) zbirni predmjer i predračun radova nivoa tačnosti usaglašenim sa nivoom tačnosti ostalih projektnih dokumenta za ovu vrstu projekta;

č) numeričku dokumentaciju koja obuhvata geometrijske parametre varijanti mosta u državnom koordinatnom XYH sistemu, kao i ostale numeričke podatke za nivo idejnog rješenja;

5) grafičku dokumentaciju koja obuhvata osnovni grafički prikaz rješenja (situacioni plan, osnove, karakteristične presjeke, izgled);

6) prateće studije (idejno rješenje mosta sadrži prethodnu studiju opravdanosti ako most nije obuhvaćen prehodnom studijom opravdanosti puta).

Idejni projekat za mostove

Član 20

Idejnim projektom se utvrđuje položaj (lokacija), tehničke i funkcionalne karakteristike mosta, organizacioni elementi izgradnje i održavanja, vrijednost objekta i opravdanost njegove izgradnje.

Idejni projekat za mostove sadrži:

1) opštu dokumentaciju o projektu;

2) projektni zadatak;

3) tekstualnu dokumentaciju koju čini:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata tekstualni prilog o lokaciji objekta, stacionaži i položaju u trasi; prikaz rješenja, karakterističnog poprečnog profila objekta, dimenzija objekta (rasponi i drugo); karakteristika tla i terena u području objekta; opis horizontalne i visinske trase pristupnog puta, ukrštanja sa drugim komunikacijama ili vodotocima, instalacijama i drugo; obrazloženje statičko-konstruktivne koncepcije mosta s posebnim osvrtom na likovnu i estetsku stranu usvojenog rješenja i njegovo uklapanje i prilagođavanje okolini, projekat jake struje, projekat slabe struje i ostali potrebni podaci (predviđeni tehnološki postupci građenja mogu se prikazati u okviru opšteg tehničkog izvještaja, ili kao poseban tekstualni prilog);

b) dokaznice radova sa predmjerom i predračunom radova;

c) zbirni predmjer i predračun radova i opis izvodjenja radova po glavnim pozicijama i iskazuju se ukupni troškovi građenja po metru mosta;

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata:

a) tehničko-ekonomske pokazatelje (pokazatelje specifičnog utroška materijala i cijene izgradnje i održavanja i slične pokazatelje);

b) statički proračun (generalni proračun glavnih konstrukcijskih sistema i elemenata mosta sa dimenzionisanjem karakterističnih presjeka i fundamenata);

5) grafičku dokumentaciju koja obuhvata:

a) dispozicione planove u sve tri projekcije sa glavnim karakterističnim dimenzijama i nadmorskim visinama-kotama;

b) izgledi mosta koji prikazuju likovnu koncepciju;

c) dispozicione osnove sa instalacijama jake struje;

č) dispozicione osnove sa instalacijama slabe struje;

6) prateće studije i to:

a) za potrebe idejnog projekta obavezno je uraditi studiju opravdanosti ako most nije obuhvaćen studijom opravdanosti puta; i

b) elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta.

Glavni projekat za mostove

Član 21

Glavnim projektom za most se utvrđuju građevinsko-tehničke, tehnološke i eksploatacione karakteristike mosta sa opremom i instalacijama, tehničko-tehnološka i organizaciona rješenja za izgradnju mosta, vrijednost radova na izgradnji i uslovi održavanja i eksploatacije.

Podloga za izradu glavnog projekta je idejni projekat mosta.

Glavni projekat za most sadrži:

1) opštu dokumentaciju o projektu;

2) projektni zadatak;

3) tekstualnu dokumentaciju čini:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata: opšte podatke o projektu, osnove za projektovanje, analiza uslova za projektovanje, funkcionalne i geometrijske karakteristike rješenja, obrazloženje postupaka statičko-dinamičkog tretiranja konstrukcije mosta i glavnih konstrukcijskih elemenata; analizu najvažnijih rezultata proračuna; zahtjeve u pogledu kvaliteta primijenjenih osnovnih materijala, troškovi rješenja i ostale potrebne podatke zaključak;

b) predmjer i predračun koji se izrađuje u cilju utvrđivanja tačnog obima radova i troškova izgradnje i sadrži naročito: građenje mosta, prethodni i pripremni radovi, zemljani radovi (donji stroj), stubovi, kolovozna konstrukcija (gornji stroj), odvodnjavanje, saobraćajno-tehnička oprema mosta, pp zaštita, ostale instalacije, prateći troškovi (projektovanje, eksproprijacija, nadzor nad građenjem, troškovi regulisanja saobraćaja tokom građenja, izrada projekta izvedenog objekta), ukupni troškovi građenja po m mosta, tehnički uslovi izvođenja radova;

c) zbirni predmjer i predračun koji treba da obuhvati sve vrste radova po pojedinim fazama projekta;

č) detaljan opis izvođenja po svakoj poziciji sa definisanim uslovima, tehnologijom izvođenja i standardnim ispitivanjima kvaliteta izvedenih radova i pojedinačnih komponenti, način obračuna radova i uslovi za osmatranje tokom izgradnje i eksploatacije objekta;

4) numeričku dokumentaciju čini:

a) statički proračun svih konstrukcijskih sistema i elemenata mosta sa detaljnim proračunom i provjerom usvojenih dimenzija elemenata;

b) provjeru sigurnosti i stabilnosti u svim fazama gradnje i eksploatacije, sa preglednim analizama i šemama dejstava, uticaja, dijagrama i ostalih potrebnih rezultata, ulaznih podataka za korišćene atestirane programe;

c) dopunski proračun za pojedine detalje ili faze gradnje;

5) grafičku dokumentaciju čini:

a) izgled mosta i dispozicione planove u sve tri projekcije sa oznakama pozicija iz statičkog proračuna;

b) planove oplata sa potrebnim detaljima;

c) planove armature pojedinih elemenata sa potrebnim detaljima;

č) sklopne crteže sa pojedinim detaljima veza i elemenata, radioničke crteže svih pojedinačnih konstruktivnih elemenata, veza montažnih i radioničkih nastavaka za čelične i spregnute mostove;

d) planove kablova sa dispozicijom i pojedinim detaljima vezanim za prethodno naprezanje;

e) specifikacije materijala i opremom;

f) planove i detalje opreme mosta: dilatacione spojnice, ležišta, slivnici, ivičnjaci, vijenci, ograde, kolovozna konstrukcija;

g) detalje prevođenja instalacija i cjevovoda i druge detalje po potrebi;

h) planove i detalje signalizacije, instalacija i druge opreme na mostu;

i) planove i detalje instalacija jake struje na mostu;

j) planove i detalje instalacija slabe struje na mostu;

6) prateće projekte i elaborate i to:

a) hidrološki elaborat za mostove preko vodotoka (hidraulički proračun, elaborat o deformacijama korita vodotoka, elaborat o režimima leda);

b) glavni projekat organizacije i tehnologije građenja;

c) program probnog opterećenja konstrukcije objekta u skladu sa tehničkim propisima i standardima;

č) projekat skele;

ć) program kontrole kvaliteta;

- d) projekat geodetskih radova;
  - dž) projekat jake struje;
  - đ) projekat slabe struje;
  - e) projekat zaštite od požara;
  - f) projekat uređenja terena i pejzažne arhitektura neposredne okoline;
  - g) projekat montaže u skladu sa tehničkim propisima i standardima;
  - h) program izvršenja prethodnog naprežanja i kontrola i mjerenja u toku izvođenja,
  - i) projekat pomoćnih i privremenih konstrukcija u toku izvođenja;
  - j) geotehnički elaborat u slučaju potrebe (analiza i proračun stabilnosti tla, interakcija konstrukcije i tla, mjere za konsolidaciju tla i program za osmatranje i praćenje tla);
  - k) projekat osmatranja tla i objekta tokom građenja i eksploatacije;
  - l) elaborat procjene uticaja na životnu sredinu.
- Broj pratećih projekata i elaborata određuje Investitor u zavisnosti od potrebe i značaja mosta.

V. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA POTREBNA ZA GRAĐENJE DRUGIH INŽENJERSKIH OBJEKTA U FUNKCIJI PUTA

Drugi inženjerski objekti

Član 22

Drugi inženjerski objekti u funkciji puta, u smislu ovog pravilnika, su:

- 1) klizišta;
- 2) potporni i obložni zidovi;
- 3) zaštita kosina;
- 4) propusti;
- 5) zaštita od snijega (lavina) i vjetra i slično;
- 6) zaštita od osulina;
- 7) zaštita od buke;
- 8) galerije.

Idejno rješenje za druge inženjerske objekte

Član 23

Idejno rješenje inženjerskih objekata u funkciji puta se izrađuje za utvrđivanje generalne koncepcije objekta, tehno - ekonomskih karakteristika i drugih elemenata za ocjenu opravdanosti izgradnje objekata.

Osnovna razmjera idejnog rješenja ovih objekata se usklađuje sa osnovnom razmjerom projekta saobraćajnog sistema.

Idejno rješenje se osim na prethodnim proučavanjima zasniva i na izvodu iz idejnog rješenja saobraćajnice (pregledna situacija, uzdužni profil, karakteristični poprečni profili).

Idejno rješenje inženjerskih objekata u funkciji puta sadrži:

- 1) opštu dokumentaciju o projektu;
- 2) projektni zadatak;
- 3) tekstualnu dokumentaciju čini:
  - a) tehnički izvještaj koji obuhvata: opšte podatke o projektu; osnove za projektovanje; funkcionalne i tehničke karakteristike varijantnih rješenja objekta; troškove i efekte varijantnih rješenja objekta; vrednovanje i izbor optimalnog rješenja; programske karakteristike usvojenog rješenja; program prethodnih proučavanja za idejni projekat i zaključak;

b) predmjer i predračun radova koji obuhvata količine i troškove građenja na nivou makro pokazatelja; i

c) zbirni predmjer i predračun radova nivoa tačnosti usaglašenim sa nivoom tačnosti ostalih projektnih dokumenta za ovu vrstu projekta;

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata geometrijske parametre varijanti objekta u funkciji puta u državnom koordinatnom XYH sistemu, kao i ostale numeričke podatke za nivo idejnog rješenja;

5) grafičku dokumentaciju koja obuhvata osnovni grafički prikaz rješenja (situacioni plan, karakteristične presjeke);

6) prateće studije.

Idejni projekat za druge inženjerske objekte

Član 24

Idejnim projektom objekta u funkciji puta utvrđuje se optimalna mikro lokacija objekta u prostoru i povezanost sa ostalim saobraćajnim sistemima, tehničke i funkcionalne karakteristike, dimenzije objekta, količine i vrste radova u funkciji tehničko- tehnoloških i organizacionih elemenata izgradnje, i ekonomski parametri za postupak vrednovanja i izbora optimalne varijante tehničkog rješenja.

Idejni projekat objekta u funkciji puta izrađuje se u razmjeri koja je usklađena sa razmjerom idejnih projekata saobraćajnice.

Idejni projekat se radi na osnovu prethodnih proučavanja (geološko-geotehničke, hidrološke, geodetske, saobraćajne, hidrotehničke, funkcionalne, i druge podloge) i smjernica, odnosno urbanističko – tehničkih uslova iz planskog dokumenta.

Idejni projekat objekta u funkciji puta sadrži:

1) opštu dokumentaciju o projektu;

2) projektni zadatak;

3) tekstualnu dokumentaciju koju čine:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata opšte podatke o projektu; osnove za projektovanje; funkcionalne i tehničke karakteristike odabranog rješenja objekta u funkciji puta; vrednovanje rješenja; karakteristična projektna rješenja usvojenog rješenja; program prethodnih (istražnih) proučavanja za glavni projekat i zaključak;

b) dokaznice radova sa predmjerom i predračunom radova;

c) zbirni predmjer i predračun radova izrađuju se po glavnim pozicijama i iskazuju se ukupni troškovi građenja po kilometru objekta u funkciji puta (prva etapa, konačno rješenje);

č) opis izvodjenja radova;

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata:

a) situacioni plan;

b) podužni prognozni geotehnički profil;

c) podužni profil sa ucrtanim rasporedom karakterističnih tipova podgrade;

č) karakteristične presjeke inženjerskih objekata;

5) grafičku dokumentaciju;

6) prateće projekte i elaborate i to:

a) elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta;

b) projekte oplata za potporne zidove;

Glavni projekat za druge inženjerske objekte

Član 25

Glavnim projektom objekta u funkciji puta utvrđuju se građevinsko - tehničke, tehnološke i eksploatacione karakteristike sa potrebnom opremom i instalacijama i definitivnim

dimenzijama usklađenim sa odabranom opremom, propisima koji definišu slobodni profil, i sa tehničko - tehnološkim i organizacionim rješenjima izgradnje objekta.

Glavni projekat objekta u funkciji puta izrađuje se u razmjeri koja je usklađena sa razmjerom glavnih projekata saobraćajnice.

Glavni projekat sa radi na osnovu prethodnih proučavanja (geološko-geotehničke, hidrološke, geodetske, saobraćajne, hidrotehničke, funkcionalne, i drugo podloge) i idejnog projekta.

Glavni projekat objekta u funkciji puta sadrži detaljan izvod iz geotehničkog elaborata.

Glavni projekat objekta u funkciji puta sadrži:

1) opštu dokumentaciju o projektu;

2) projektni zadatak;

3) tekstualnu dokumentaciju čini:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata: opšte podatke o projektu, osnove za projektovanje, analiza uslova za projektovanje, funkcionalne i geometrijske karakteristike rješenja, obrazloženje postupaka statičko-dinamičkog tretiranja objekta u funkciji puta; analizu najvažnijih rezultata proračuna; zahtjeve u pogledu kvaliteta primijenjenih osnovnih materijala, troškovi rješenja i ostale potrebne podatke zaključak;

b) predmjer i predračun koji se izrađuju u cilju utvrđivanja tačnog obima radova i troškova izgradnje i sadrži naročito: građenje objekta u funkciji puta, prethodni i pripremni radovi, zemljani radovi (donji stroj), odvodnjavanje, saobraćajno-tehnička oprema, ostale instalacije, prateći troškovi (projektovanje, eksproprijacija, nadzor nad građenjem, troškovi regulisanja saobraćaja tokom građenja, izrada projekta izvedenog objekta), ukupni troškovi građenja po km objekta u funkciji puta, tehnički uslovi izvođenja radova;

c) zbirni predmjer i predračun koji treba da obuhvati sve vrste radova po pojedinim fazama projekta;

č) detaljan opis izvođenja po svakoj poziciji sa definisanim uslovima, tehnologijom izvođenja i standardnim ispitivanjima kvaliteta izvedenih radova i pojedinačnih komponenti, način obračuna radova i uslovi za osmatranje tokom izgradnje i eksploatacije objekta;

4) numeričku dokumentaciju čini:

a) statički proračun sa dimenzionisanjem za konstrukciju (usklađeno sa odabranim tehničko - tehnološkim i organizacionim rješenjima za izgradnju objekta u funkciji puta) i drugo;

b) ostalu numeričku dokumentaciju;

7) grafičku dokumentaciju čini:

a) detaljni situacioni plan sa ucrtanim rasporedom objekta u funkciji puta;

b) prognozni geotehnički profil;

c) podužni profil sa ucrtanim rasporedom karakterističnih presjeka;

č) detaljne karakteristične presjeke za objekat u funkciji puta;

ć) crteže hidroizolacije i odvodnjavanja sa detaljima;

d) detaljne crteže konstrukcije;

6) prateće projekte i elaborate i to:

a) projekat signalizacije i sigurnosne opreme;

b) projekat rekultivacije predjela tj. pejzažnog uređenja neposredne okoline objekta u funkciji puta;

c) projekat organizacije i tehnologije građenja;

č) po potrebi projekat triangulacije i drugo;

ć) elaborat procjene uticaja na životnu sredinu;

d) projekat osmatranja tla i objekta tokom građenja i eksploatacije.

Broj pratećih projekata i elaborata određuje Investitor u zavisnosti od potrebe i značaja inženjerskog objekta.

VI. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA POTREBNA ZA GRAĐENJE AERODROMA

Idejno rješenje za aerodrome

Član 26

Polazne osnove za izradu idejnog rješenja aerodroma su programski uslovi proistekli iz studija razvoja vazdušnog saobraćaja, planskih dokumenata i informacija o prostoru, radi izrade idejnog rješenja je izbor funkcionalnog rješenja za aerodrome.

Za izabranu varijantu aerodromskog kompleksa definiše se i dinamika razvoja kapaciteta sve do zadovoljenja maksimalnih zahtjeva saobraćaja ili do potpune iskorišćenosti lokacije.

Osnovna razmjera idejnog rješenja je 1:5000 (1:2500 za STOL aerodrome, aerodrome generalne avijacije, sportsko-turističke aerodrome), a za analize topografsko-navigacionih uslova 1:20000 (1:25000, izuzetno 1:50000).

Idejno rješenje aerodroma sadrži:

- 1) opštu dokumentaciju o projektu;
- 2) projektni zadatak;
- 3) tekstualnu dokumentaciju čini:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata: opšte podatke o projektu, osnove za projektovanje, analiza topografsko-navigacionih uslova, analiza meteoroloških uslova, funkcionalne i geometrijske karakteristike varijantnih rješenja, troškovi i efekti varijantnih rješenja, vrednovanje i izbor optimalne varijante, programske karakteristike i dinamika razvoja usvojenog rješenja, uslovi saobraćajnog i infrastrukturnog povezivanja aerodrome, program istražnih radova za idejni projekat i zaključak;

b) predmjer i predračun radova koji obuhvata količine i troškove građenja i opreme na nivou makro pokazatelja; i

c) zbirni predmjer i predračun radova sa nivoom tačnosti usaglašenim sa nivoom tačnosti ostalih projektnih dokumenata za ovu fazu izrade tehničke dokumentacije (predmjerom obuhvatiti: građenje aerodroma, navigacionu i saobraćajno-tehničku opremu, ostale radove, prateće troškove i ukupne troškove izgradnje aerodroma u cjelini i po etapama razvoja);

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata geometrijske parametre prostorne i fizičke strukture aerodromskog kompleksa u državnom koordinatnom XYH sistemu, kao i ostale numeričke podatke za nivo idejnog rješenja;

5) grafičku dokumentaciju koja obuhvata:

a) naslovni list projekta;

b) položaj aerodroma u odnosu na vazdušne puteve, u razmjeri 1:500000;

c) kartu prepreka aerodroma tipa A, u razmjeri 1:20000 (1:25000, izuzetno 1:50000);

č) karta prepreka aerodroma tipa B, u razmjeri 1:20000 (1:25000, izuzetno 1:50000);

ć) tematske karte ograničenja, u razmjeri 1:25000, (50000, 10000):

- prostorni razvoj;

- geotehnički uslovi;

- namjena površina i korišćenje zemljišta;

- topografija;

- zone zaštite;

- hidrografija;

- tehnička infrastruktura;

- saobraćajne mreže i sistemi;

d) sintezna karta ograničenja, u razmjeri 1:25000, (50000, 10000);

dž) geometrijski poprečni profili poletno-sletnih i rulnih staza i platformi, u razmjeri 1:1000, 1:1000/100, 1:500, 500/50;

e) katastarsko-topografski plan i podužni profili poletno-sletnih i rulnih staza, u razmjeri 1:5000, 5000/500 (1:2500, 2500/250);

f) karakteristični - kritični poprečni profili poletno-sletnih i rulnih staza i platformi (po potrebi), u razmjeri 1:1000, 1:1000/100, 1:500, 500/50;

g) generalne dispozicije većih objekata (mostovi, potporni zidovi i drugo);

h) generalna dispozicija objekata pristanišnog kompleksa, skladišta, pristupnih puteva i drugo;

i) idejno rješenje pristupnih saobraćajnica aerodromskom kompleksu (u svemu prema sadržaju tehničke dokumentacije za gradske saobraćajnice);

6) prateće studije i to:

a) urbanistička studija;

b) saobraćajno-ekonomska studija;

c) studija navigacije;

d) studija meteoroloških i klimatskih uslova;

e) studija hidroloških, hidrografskih i hidrogeoloških uslova;

f) geotehnička studija;

g) prethodna studija opravdanosti;

h) prethodna analiza uticaja na životnu sredinu.

Idejni projekat za aerodrome

Član 27

Idejnim projektom aerodroma se za definisanu etapu razvoja aerodromskog kompleksa predviđenog idejnim rješenjem, jednoznačno definišu osovine i građevinske linije poletno-sletnih i rulnih staza, platforme i svi drugi objekti pri konkretnim uslovima ograničenja.

Podloge za izradu idejnog projekta čine smjernice, odnosno urbanističko-tehnički uslovi iz planskog dokumenta, rezultati prethodnih radova sprovedenih prije pristupanja izradi idejnog projekta, a na osnovu programa definisanog i usvojenog u fazi idejnog rješenja.

Osnovna razmjera idejnog projekta je 1:2500 (1:1000 ako je idejno rješenje izrađeno u razmjeri 1:2500).

Idejni projekat aerodroma sadrži:

1) opštu dokumentaciju o projektu;

2) projektni zadatak;

3) tekstualnu dokumentaciju koju čine:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata opšte podatke o projektu, osnove za projektovanje, funkcionalne i tehničke karakteristike primjenjenih rješenja, troškovi i efekti za razmatrane varijante, vrednovanje i izbor optimalne varijante, karakteristična projektna rješenja usvojene varijante, kontrole i saglasnosti, program istražnih radova za glavni projekat i zaključak;

b) dokaznice radova sa predmjerom i predračunom radova koji se izrađuju po glavnim pozicijama i to za: građenje (prethodni radovi, zemljani radovi (donji stroj), kolovozna konstrukcija (gornji stroj), odvodnjavanje, inženjerske konstrukcije (potporni zidovi, zaštita kosina i slično), objekti za održavanje i upravljanje, navigaciona i saobraćajno-tehnička oprema, objekti visokogradnje u pristanišnom kompleksu, pristupne saobraćajnice aerodromskom kompleksu), ostali radovi (regulacija rječnih tokova i sl., objekti (mostovi i drugo), tehnička infrastruktura, uređenje slobodnih površina, specifični radovi), prateći troškovi (projektovanje, eksproprijacija, nadzor nad građenjem, troškovi regulisanja saobraćaja u toku građenja (za rekonstrukcije), izrada projekta izvedenog objekta) i ukupni troškovi građenja po etapama i konačno;

c) zbirni predmjer i predračun radova i opis izvodjenja radova;

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata koordinate elementarnih (glavnih) tačaka osovina i građevinskih linija; nadmorske visine (kote) elementarnih (glavnih) i detaljnih tačaka osovina i građevinskih linija; geodetsku osnovu (položajna, visinska) i ostale numeričke podatke za nivo idejnog projekta;

5) grafičku dokumentaciju koja obuhvata:

a) preglednu kartu sa opštim podacima o projektu, u razmjeri 1:25000 (50000, 10000);

b) normalne poprečne profile poletno-sletnih i rulnih staza i platformi, u razmjeri 1:500, 1:500/50, 1:1000, 1:1000/100, a detalji u razmjeri 1:20, 1:10;

c) katastarsko-topografski plan i podužne profile dionica poletno-sletnih i rulnih staza i katastarsko-topografski plan platforme, u razmjeri 1:2500, 1:2500/250, (1:1000, 1000/100);

d) katastarsko-topografski plan i podužni profili dionica poletno-sletnih i rulnih staza i platformi (prikaz sa obimom radova (usjek, nasip) i konceptom odvođenja površinskih, pribrežnih i podzemnih voda), u razmjeri 1:2500, 1:2500/250, (1:1000, 1000/100);

e) karakteristične i kritične profile, u razmjeri 1:500, 1:500/50, 1:1000, 1:1000/100, a detalji, u razmjeri 1:20, 1:10;

f) optimalni raspored zemljanih masa (razmjera u funkciji ukupnog obima radova);

g) idejni projekat ukrštaja poletno-sletnih i rulnih staza:

- katastarsko-topografski plan, u razmjeri 1:1000 (1:500);

- podužni profili glavnog i sporednog pravca, u razmjeri 1:1000/100 (500/50);

- nivelacioni plan ukrštaja, u razmjeri 1:1000, $E(\text{terena})=50\text{cm}$, $e(\text{kolovoza})=10\text{cm}$ (1:500, $E=50\text{cm}$, $e=10\text{cm}$);

h) dispoziciju inženjerskih objekata (mostovi, potporni zidovi i drugo);

i) dispoziciju objekata visokogradnje aerodromskog kompleksa, u razmjeri 1:500, 250;

j) idejni projekat pristupnih saobraćajnica aerodromskom kompleksu;

6) prateći elaborati i to:

a) studija opravdanosti;

b) elaborat geotehničkih karakteristika razmatranih varijanti sa analizom upotrebljivosti lokalnih materijala (kamenolomi, pozajmišta, sekundarne sirovine);

c) elaborat hidroloških i hidrauličkih analiza razmatranih varijanti;

ć) elaborat saobraćajnih analiza;

d) detaljna analiza uticaja na životnu sredinu;

dž) elaborat navigacione i saobraćajno-tehničke opreme;

đ) elaborat održavanja i upravljanja;

e) elaborat eksproprijacije na nivou idejnog projekta;

f) elaborat o tehničko-tehnološkim elementima izgradnje objekta;

7) prateći projekti i to:

a) projekat geodetskog obilježavanja;

b) projekat inženjerskih konstrukcija i objekata;

c) projekat tehničkih mjera zaštite životne sredine;

ć) projekat navigacione i saobraćajno-tehničke opreme;

ć) projekat tehničke infrastrukture;

d) projekat uređenja saobraćajnih površina;

dž) projekat objekata visokogradnje u pristanišnom kompleksu;

đ) projekat pristupnih saobraćajnica i saobraćajnica aerodromskog kompleksa.

Glavni projekat za aerodrome

Član 28

Glavnim projektom aerodroma se jednoznačno definiše prostorni položaj i svi potrebni elementi na osnovu kojih se gradi objekat.

Podloga za izradu glavnog projekta je idejni projekat.

Osnovna razmjera glavnog projekta je 1:1000 (1:500 ako je idejni projekat rađen na 1:1000).

Glavni projekat aerodroma sadrži:

- 1) opštu dokumentaciju o projektu;
- 2) projektni zadatak;
- 3) tekstualnu dokumentaciju čini:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata: opšte podatke o projektu, osnove za projektovanje, funkcionalne i tehničke karakteristike projektovane varijante, usvojena konstruktivna rješenja, kontrole i saglasnosti i zaključak;

b) predmjer i predračun koji se izrađuje u cilju utvrđivanja tačnog obima radova i troškova građenja i sadrži: građenje (prethodni i pripremni radovi, zemljani radovi (donji stroj), kolovozna konstrukcija (gornji stroj), odvodnjavanje, inženjerske konstrukcije (potporni zidovi, zaštita kosina i drugo), navigaciona i saobraćajno-tehnička oprema), ostali radovi (regulacija rječnih tokova, objekti (mostovi i drugo), tehnička infrastruktura, specifični radovi, objekti visokogradnje u pristanišnom kompleksu, pristupne saobraćajnice i saobraćajnice aerodromskog kompleksa, uređenje slobodnih površina), prateći troškovi (projektovanje, eksproprijacija, nadzor nad građenjem, troškovi regulisanja saobraćaja tokom građenja, izrada projekta izvedenog objekta) i ukupni troškovi građenja;

c) zbirni predmjer i predračun koji treba da obuhvati sve vrste radova po pojedinim fazama projekta;

č) detaljan opis izvođenja po svakoj poziciji sa definisanim uslovima, tehnologijom izvođenja i standardnim ispitivanjima kvaliteta izvedenih radova i pojedinačnih komponenti, način obračuna radova i uslovi za osmatranje tokom izgradnje i eksploatacije objekta;

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata sljedeće podatke o usvojenoj varijanti: koordinate elementarnih (glavnih) i detaljnih tačaka osovina i građevinskih linija; nadmorske visine (kote) elementarnih (glavnih) i detaljnih tačaka osovina i građevinskih linija; koordinate i nadmorske visine (kote) tačaka geodetske osnove koje će se koristiti tokom izgradnje i eksploatacije objekta i ostale numeričke podatke za nivo glavnog projekta;

5) grafičku dokumentaciju koja čini:

a) preglednu kartu sa opštim podacima o projektu, u razmjeri 1:25000, 10000, 5000;

b) normalni poprječni profili poletno-sletnih i rulnih staza i platformi sa standardnim detaljima, u razmjeri 1:1000/100, 1:500/500, 1:20, 1:10;

c) katastarsko-topografski plan i podužni profil dionica poletno-sletnih i rulnih staza, u razmjeri 1:1000, 1000/100 (1:500, 1:500/50);

č) karakteristične i kritične poprečne profile, u razmjeri 1:1000/100, 1:500/500, 1:20, 1:10;

ć) nivelacioni plan sa detaljnim prikazom odvodnjavanja, u razmjeri 1:1000, $E = 100$ cm, $e = 10$ cm, 5 cm, (1:500, $E=50$ cm, $e = 5$ cm, 2 cm);

d) raspored (linijski i površinski) zemljanih masa sa rješenjem transporta (razmjera u funkciji ukupnog obima radova);

dž) nestandardne konstruktivne detalje, u razmjeri 1:250, 100, 20, 10, 5;

đ) glavni projekat ukrštaja poletno-sletnih i rulnih staza:

- katastarsko-topografski plan, u razmjeri 500 (250);

- podužni profili glavnog i sporednog pravca ukrštaja, u razmjeri 1:500/50 (1:250/25);

- nivelacioni plan ukrštaja sa detaljnim prikazom odvodnjavanja do recipijenta, u razmjeri 1: 500, $E = 50$ cm, $e= 10$ cm, 5 cm (1: 250, $E = 50$ cm, $e= 5$ cm, 2 cm);

- izvođački detalji, u razmjeri 1:250, 100, 50, 10;

6) prateće projekte i to:

a) projekat razrade izvorišta materijala (pozajmišta, deponije, kamenolomi i slično);

b) projekat odvodnjavanja (površinske, pribrežne i podzemne vode);

- c) projekat inženjerskih objekata (potporne i zaštitne konstrukcije, objekti odvodnjavanja - kanali, regulacije, bujice i slično);
  - č) projekat objekata zaštite;
  - d) projekat mostova i drugih konstrukcija;
  - dž) projekat tehničkih mjera zaštite životne sredine;
  - đ) projekat navigacione i saobraćajno-tehničke opreme;
  - e) projekat geodetskog obilježavanja, kontrola i osmatranja;
  - f) projekat eksproprijacije;
  - g) projekat zaštite susjednih objekata;
  - h) projekat regulisanja saobraćaja tokom izgradnje (za rekonstrukcije);
  - i) projekat objekata visokogradnje u pristanišnom kompleksu;
  - j) projekat pristupnih saobraćajnica i saobraćajnica aerodromskog kompleksa;
  - k) projekat uređenja slobodnih površina;
  - l) projekat optimalne organizacije i tehnologije izvođenja radova.
- Broj pratećih projekata određuje Investitor u zavisnosti od potrebe i značaja aerodroma.

VII. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA POTREBNA ZA GRAĐENJE LUKE

Idejno rješenje za luke

Član 29

Na osnovu idejnog rješenja luka donose se odluke o optimalnoj lokaciji, etapnosti građenja, tipovima i koncepciji sadržaja značajnijih objekata, uslovima eksploatacije, vrstama materijala i drugo.

Osnovna razmjera idejnog rješenja je, u zavisnosti od toga na koju vrstu objekata se odnosi, 1:10000-1:25000.

Idejno rješenje luke sadrži:

- 1) opštu dokumentaciju o projektu;
- 2) projektni zadatak;
- 3) tekstualnu dokumentaciju čini:

- tehnički izvještaj koji obuhvata: opšte podatke o projektu, osnove za projektovanje, orijentacioni proračuni (hidrološki, hidraulički, statički, geotehnički i drugo), tehničke i funkcionalne karakteristike varijanti trase regulisanog rječnog toka/plovnog puta, odnosno lokacije luke, troškove i efekte varijantnih rješenja trase/lokacije, vrednovanje i izbor optimalnih rješenja, generalni predmjer i predračun radova, programske karakteristike usvojenog rješenja, program istražnih radova za idejni projekat i zaključak:

- predmjer i predračun radova; i
- zbirni predmjer i predračun radova;

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata geometrijske parametre varijanata lokacije objekta u apsolutnom ili relativnom koordinatnom sistemu;

5) grafičku dokumentaciju koja obuhvata:

- preglednu kartu šireg područja plovnog puta sa položajem predmetne luke u razmjeri 1:10000 - 1:100000;

- katastarsko-topografski plan mikrolokacije luke sa prikazanim položajem u odnosu na plovni put, veza sa zaleđem i osnovnim elementima luke (akvatorija, sidrište, operativna obala, saobraćajnice, skladišta, parkinzi, radionice, upravne zgrade i ostali objekti, objekti za vodosnabdijevanje, odvođenje otpadnih voda, snabdijevanje električnom i toplotnom energijom i dr.) u razmjeri 1:1000 - 1:5000;

- tematske karte: prostorni razvoj, geotehnički uslovi, topografske karakteristike područja, namjena površina, tehnička infrastruktura, saobraćajne mreže i sistemi, u razmjeri 1:5000 - 1:25000;

- karakteristične poprečne presjeke luke i objekata u njoj u razmjeri 1:500 - 1:1000; 1:50/500 - 1:100/1000;

6) prateće studije i projekti koji obuhvataju:

- meteorološku studiju;
- hidrološku studiju;
- geotehničku studiju;
- morfološku studiju;
- psamološku studiju;
- hidrauličku studiju;
- prtehodnu studijuopravdanosti;
- studiju uticaja na životnu sredinu;
- saobraćajno-ekonomska studiju;
- studiju uklapanja luke u saobraćajni sistem zemlje;
- saobraćajnu studiju povezivanja luke sa zaleđem;
- studiju organizacije unutrašnjeg saobraćaja na teritoriji luke;
- generalni projekat sistema za vodosnabdijevanje i evakuaciju otpadnih voda;
- generalni projekat sistema za snabdijevanje luke energijom;
- generalni projekti pretovarne mehanizacije;
- generalni projekat sistema saobraćajnica;
- generalni projekti skladišta, radionica, upravnih zgrada i drugih objekata standarda zaposlenih, sa odgovarajućom opremom;
- generalni projekat pristupnih saobraćajnica lučnom kompleksu (u svemu prema sadržaju tehničke dokumentacije za gradske saobraćajnice).

Idejni projekat za luke

Član 30

Dokumentaciju za izradu idejnog projekta luke čine rezultati istraživanja sprovedenih prije pristupanja izradi idejnog projekta, a na osnovu programa definisanog u idejnom rješenju i projektnom zadatku.

Na osnovu rezultata idejnog rješenja luke, uzimajući u obzir sve prirodne, tehničke, ekonomske, sociološke, ekološke i druge parametre, razrađuje se optimalna varijanta rješenja uređenja luke.

Osnovna razmjera idejnog projekta uređenja luke je 1:500 - 1:5000.

Idejni projekat luke sadrži:

1) opštu dokumentaciju o projektu;

2) projektni zadatak;

3) tekstualnu dokumentaciju koju čine:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata: opšte podatke o projektu (funkcija luke (transportno-pretovarni čvor, skladišna funkcija, trgovačka funkcija, funkcija slobodne carinske zone i drugo), gravitaciono područje luke, lokacija luke na plovnom putu, opis mikrolokacije luke po varijantama, prikaz uslova mjerodavnih za funkciju luke (prostorno-saobraćajni, meteorološko-hidrološki, geotehnički, ekološki i drugo), mogući uticaji na životnu sredinu), podloge za projektovanje, tehnički elementi luke (osnovni građevinski objekti u luci (skladišta, saobraćajnice, parkinzi, upravne zgrade, radionice, objekti za snabdjevanje luka energijom, objekti društvene namjene i drugo), elektromašinska oprema (pretovarni uređaji, skladišna mehanizacija i drugo), sredstva unutrašnjeg transporta u luci (bokseri, pomoćna flota, lokomotive, vagoni, kamioni, samohodne dizalice i drugo), tehnologija građenja, etapnost, organizacija gradilišta, potrebna mehanizacija i radna snaga, dinamika građenja, građevinski materijali i organizacija dovoza, lokacije za deponovanje viška materijala, uklapanje funkcije luke u životnu sredinu, ostale specifičnosti vezane za izgradnju luke),

vrednovanje i izbor optimalne varijante, osnovne karakteristike usvojenog rješenja, kontrole i saglasnosti, program istražnih radova za potrebe izrade glavnog projekta, zaključak, osnovni objekti u luci (hidrotehnički objekti (mola, valobrani, kejski zidovi), unutrašnje saobraćajnice, objekti za vodosnabdjevanje i evakuaciju otpadnih voda, objekti za snabdjevanje energijom (električnom i toplotnom), elektromašinska oprema, sredstva veza, signalizacije i rasvjete na teritoriji luke, objekti visokogradnje (skladišta, upravne zgrade, radionice, objekti društvene namjene i drugo, objekti saobraćajnih veza unutrašnjih saobraćajnica sa zaleđem);

b) dokaznice radova sa predmjerom i predračunom radova i to kako slijedi: radovi na formiranju akvatorije luke (bagerski radovi, radovi na izgradnji zaštitnih građevina-mola i valobrana i dr.), radovi na formiranju operativne obale-kejskog zida, radovi na formiranju teritorije luke, radovi na izgradnji saobraćajnica na teritoriji luke, radovi na izgradnji objekata visokogradnje (skladišta, rezervoara, upravnih zgrada, radionica, objekata društvene namjene, pomoćnih objekata i drugo), sa odgovarajućom opremom, radovi na izgradnji sistema za vodosnabdjevanje, evakuaciju otpadnih voda i njihovo prečišćavanje, radovi na izgradnji objekata za snabdjevanje luke energijom (električnom i toplotnom), ostali radovi (povezivanje lučne saobraćajnica sa zaleđem, zaštita akvatorije luke od talasa, leda i nanosa, specifični radovi), prateći troškovi (geodetski radovi, geotehnički radovi, projektovanje, eksproprijacija, nadzor), bilans troškova (podjela troškova po fazama građenja, investicije po pojedinim elementima luke, ukupne investicije);

c) zbirni predmjer i predračun radova i opis izvodjenja radova;

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata:

a) koordinate elementarnih (glavnih) tačaka;

b) nadmorske visine (kote) elementarnih (glavnih) i detaljnih tačaka;

c) geodetsku osnovu svih objekata, definisanu položajnom i visinskom u državnom koordinatnom (XYH) sistemu;

5) proračune koji obuhvataju:

a) analiza gravitacionog područja luke u sistemu postojećih luka i u okviru opšteg saobraćajnog sistema;

b) analiza robnog prometa u budućoj luci po fazama;

c) meteorološko-hidrološke analize i proračuni u cilju definisanja mjerodavnih nivoa, trajanja navigacionog perioda, određivanja nadmorske visine (kote) teritorije i drugo;

č) dimenzionisanje osnovnih elemenata luke:

- operativne obale;

- skladišta;

- pretovarne mehanizacije;

- saobraćajnica, parkinga i saobraćajnih sredstava u okviru luke;

- ostalih objekata (upravnih zgrada, radionica, objekata društvene namjene i drugo);

- vodovoda i kanalizacije;

- objekata za snabdjevanje luke energijom (električnom i toplotnom);

- pomoćne lučne flote;

ć) statički proračuni svih građevinskih objekata sa svim neophodnim podlogama, detaljima prikazanih metoda proračuna i dokazima o stabilnosti u svim uslovima eksploatacije;

d) dimenzionisanje odgovarajuće elektromašinske opreme sa svim neophodnim detaljima proračuna i dokazima o funkcionalnosti;

6) grafičku dokumentaciju koja obuhvata:

a) preglednu karta plovnog puta sa lokacijom luke u razmjeri 1:10000-1:100000;

b) preglednu situaciju luke sa ucrtanim svim osnovnim elementima akvatorije, operativne obale i teritorije u razmjeri 1:500 - 1:5000;

c) preglednu situaciju luke sa ucrtanim položajem i osnovnim karakteristikama podzemne infrastrukture u razmjeri 1:500 - 1:5000;

d) karakteristične poprečne presjeke kroz luke (akvatoriju, operativnu obalu i teritoriju) u razmjeri 1:250- 1:1000;

e) karakteristične presjeke kroz značajnije objekte (kejski zid, skladišta, upravnu zgradu, objekte društvene namjene, radionice, saobraćajnice) u razmjeri 1:50 - 1: 250;

f) ostali objekti (objekti za vodosnabdjevanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda, saobraćajnice, parkinzi, ukrštanje saobraćajnica, povezivanje sa mrežom saobraćajnica u zaleđu i drugo), objekti za snabdjevanje luke energijom sa odgovarajućom opremom, objekti i oprema veze, pretovarna mehanizacija i dr., rješavaju se u okviru posebnih idejnih projekata i prikazuju grafički na odgovarajući način i u pogodnoj razmjeri;

7) prateće elaborate za razmatrane varijante i to;

a) studija opravdanosti;

b) meteorološko-hidrološki elaborat područja, odnosno plovnog puta na kome se nalazi luka;

c) elaborat geotehničkih karakteristika terena po razmatranim varijantama lokacije luke;

d) ekonomski elaborat o gravitacionom području, vrstama tereta, korisnicima usluga i robnom prometu, po vremenskim fazama;

e) elaborat sa saobraćajnim analizama, uključujući vodni i suvozemni saobraćaj;

f) elaborat o ekološkim uticajima na životnu sredinu (detaljna analiza);

g) elaborat o održavanju i upravljanju;

h) elaborat eksproprijacije na nivou idejnog projekta;

8) prateće projekte za izabranu varijantu rješenja i to:

a) projekat geodetskog obilježavanja;

b) projekat hidrotehničkih konstrukcija (mol, valobrani, kejski zid);

c) projekat saobraćajnica na teritoriji luke i njihovog povezivanja sa zaleđem;

d) elektromašinski projekat pretovarne mehanizacije;

e) projekat objekata visokogradnje (skladišta, upravne zgrade, objekti društvene namjene, radionice i drugo), sa odgovarajućom opremom;

f) projekti hidrotehničke infrastrukture (sistem za vodosnabdjevanje, evakuaciju i prečišćavanje otpadnih voda);

g) projekti objekata za snabdjevanje luke energijom (električnom i toplotnom), uključujući i odgovarajuću opremu;

h) projekti sistema signalizacije u luci;

i) projekti sistema veza u luci;

j) elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje.

Glavni projekat za luke

Član 31

U glavnom projektu se jednoznačno u prostoru definiše projektovani objekat sa svim potrebnim izvođačkim detaljima na osnovu koje se gradi objekat, i utvrđuju najracionalnije metode građenja, izrađuje plan organizacije građenja i definiše precizan predmjer i predračun radova.

Glavni projekat se izrađuje na osnovu detaljnih geotehničkih istraživanja, geodetskih snimanja i ostalih istraživanja predviđenih programom istražnih radova u okviru idejnog projekta i projektnog zadatka za glavni projekat.

Programske osnove za izradu glavnog projekta čine zaključci istraživanja na nivou idejnog projekta, kao i uslovi definisani regulacionim planom objekta, odnosno UT uslovima.

Osnovna razmjera glavnog projekta je 1:250 - 1:1000 u zavisnosti od vrste objekta.

Glavni projekat luke sadrži:

- 1) opštu dokumentaciju o projektu;
- 2) projektni zadatak;
- 3) tekstualnu dokumentaciju čini:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata: opšte podatke o projektu (lokacija luke, podaci o gravitacionom području, podaci o robnom prometu, opis usvojenog rješenja luke, opis rješenja unutrašnjeg saobraćaja u luci i njegovog povezivanja sa zaleđem, opis izbora i rješenja pretovarne mehanizacije (primarne i sekundarne), opis konstruktivnih rješenja hidrotehničkih i drugih građevinskih objekata u luci, prikaz faza razvoja luke, ekonomski aspekti rješenja, ekološki aspekti rješenja), podloge za projektovanje, tehničke karakteristike projektovanog rješenja luke (akvatorija luke, zaštitne građevine (mol, valobrani i drugo), operativna obala (kejski zid), rješenje unutrašnjeg saobraćaja u luci i veze sa zaleđem, karakteristični poprečni presjeci kroz teritoriju luke, uključujući saobraćajnice, skladišta, objekte visokogradnje, parkinge i drugo, rješenje sistema za vodosnabdjevanje, evakuaciju i prečišćavanje otpadnih voda, rješenje sistema i objekata za snabdjevanje luke energijom (električnom i toplotnom), rješenje sistema veza i signalizacije, organizacija i dinamika građenja, ekološki aspekti izgradnje i buduće funkcije luke, ostale specifičnosti), kontrole i saglasnosti i zaključak;

b) predmjer i predračun koji se izrađuje za sljedeće pozicije: radovi na uređenju lokacije (prethodni radovi, zemljani radovi (iskop i nasipanje), izgradnja hidrotehničkih objekata (mol, valobrani, kejski zidovi i drugo), izgradnja saobraćajnica i parkinga, izgradnja skladišta, radionica, upravnih zgrada, objekata društvenog standarda i drugih objekata visokogradnje, izgradnja objekata sistema za vodosnabdjevanje, evakuaciju i prečišćavanje otpadnih voda), ostali radovi (nabavka i montaža i ugrađivanje elektromašinske opreme, nabavka i montaža opreme za snabdjevanje objekata luke električnom i toplotnom energijom, objekti, oprema i uređaji signalizacije i veza, objekti pomoćne flote luke, ostali objekti, specifični radovi), prateći troškovi (geotehnički radovi, geodetski radovi, projektovanje, eksproprijacija za glavni projekat, izrada projekta izvedenog objekta), analiza troškova (podjela troškova po fazama, podjela troškova po vrstama radova, objektima i opremi, podjela troškova na korisnike, ukupne investicije);

c) zbirni predmjer i predračun koji treba da obuhvati sve vrste radova po pojedinim fazama projekta;

d) detaljan opis izvođenja po svakoj poziciji sa definisanim uslovima, tehnologijom izvođenja i standardnim ispitivanjima kvaliteta izvedenih radova i pojedinačnih komponenti, način obračuna radova i uslovi za osmatranje tokom izgradnje i eksploatacije objekta;

4) numeričku dokumentaciju čine:

a) koordinate elementarnih (glavnih) i detaljnih tačaka;

b) nadmorske visine (kote) elementarnih (glavnih) i detaljnih tačaka;

c) koordinate i nadmorske visine (kote) tačaka geodetske osnove koje će se koristiti tokom izgradnje i eksploatacije objekta;

5) grafičku dokumentaciju koja obuhvata:

a) preglednu situaciju luke sa ucrtanim svim sadržajima, objektima i saobraćajnicama, uključujući akvatoriju, operativnu obalu, i teritoriju luke, kao i priključke na saobraćajnice u zaleđu u razmjeri 1:500 - 1:5000;

b) detaljnu situaciju pojedinih objekata sa svim neophodnim elementima u razmjeri 1:50 - 1:1000;

c) karakteristične poprečne profile građevinskih objekata (mol, valobrani, kejski zid, objekti visoko i nisko gradnje i drugo) u razmjeri 1:25 - 1:500;

d) ostali objekti (objekti za vodosnabdjevanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda, saobraćajnice, parkinzi, ukrštanje saobraćajnica, povezivanje sa mrežom saobraćajnica u zaleđu i drugo), objekti za snabdjevanje luke energijom sa odgovarajućom opremom, objekti i

oprema veze, pretovarna mehanizacija i drugo, rješavaju se u okviru posebnih projekata i prikazuju grafički na odgovarajući način i u pogodnoj razmjeri.

6) prateće projekte za definisano rješenje objekta na nivou glavnog projekta.

a) glavni projekat hidrotehničkih konstrukcija u luci (mol, valobrani, kejski zidovi i drugo);

b) glavni projekat sistema i objekata za vodosnabdjevanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda i drugo;

c) glavni projekat skladišta i objekata visokogradnje, sa odgovarajućom opremom za snabdjevanje električnom energijom i klimatizacijom, uključujući i specijalizovanu opremu (silosi, hladnjače i drugo);

d) glavni elektro-mašinski projekat pretovarne mehanizacije;

e) glavni projekat željezničkih i drumskih saobraćajnica i organizacije unutrašnjeg saobraćaja u luci i povezivanje sa saobraćajnicama u zaleđu;

f) glavni projekat objekata društvene namjene za radnike u luci sa opremom (restorani, svlačionice, kupatila i drugo);

g) glavni projekat uređenja parkinga, slobodnih površina, ograde, ulaznih kapija, vaga i drugo;

h) glavni projekat sistema veza (signalizacija, telekomunikacije, osvjetljenje i drugo);

i) glavni projekat zaštite životne sredine u uslovima građenja i rada luke;

j) glavni projekat eksproprijacije;

k) glavni projekat geodetskog obilježavanja, kontrola i osmatranja;

l) glavni projekat organizacije izvođenja radova po fazama razvoja luke i lučnih kapaciteta.

Broj pratećih projekata određuje Investitor u zavisnosti od potrebe i značaja luke.

VIII. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA POTREBNA ZA GRAĐENJE ŽELJEZNIČKE PRUGE

Idejno rješenje za željezničku prugu

Član 32

Idejno rješenje željezničke pruge se radi za jednu tehničko-tehnološku cjelinu željezničke infrastrukture (pruga, dionica pruge, željeznički čvor i drugo).

Na osnovu idejnog rješenja utvrđuje se optimalni koridor pruge i mogućnosti uključenja pruge u stanice i čvorove postojeće željezničke mreže /optimalno idejno rješenje stanice (čvora) sa ocjenom tehničke, ekonomske i ekološke podobnosti.

Idejno rješenje željezničke pruge sadrži:

- 1) opštu dokumentaciju o projektu;
- 2) projektni zadatak;
- 3) tekstualnu dokumentaciju čini:

a) tehnički izvještaj koja obuhvata: opšte podatke o projektu, osnove za projektovanje, karakteristike varijanti, upoređenje varijanati i izbor optimalne varijante, karakteristike usvojene varijante, program prethodnih (istražnih) radova za idejni projekat, programski uslovi za idejni projekat i zaključak;

b) predmjer i predračun radova za nivo idejnog rješenja gdje se troškovi građenja utvrđuju primjenom približnih metoda za osnovne vrste radova sa zbirnim pozicijama (grupama radova) i odgovarajućim jediničnim cijenama, a na osnovu projektne dokumentacije idejnog rješenja;

c) zbirni predmjer i predračun radova koja obuhvata rekapitulaciju troškova po pojedinim zbirnim pozicijama (grupama radova) sa njihovim procjentalnim učešćem u ukupnim troškovima, kao i prosječne troškove građenja po 1 km pruge;

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata geometrijske parametre varijanti u državnom ili relativnom XYH sistemu, kao i ostale podatke značajne za ovu fazu izrade projektne dokumentacije;

5) grafičku dokumentaciju koja obuhvata:

a) topografsku kartu prostora (područja) istraživanja u razmjeri 1:100000 (50000) (mreža pruga, istraživani koridori, oznake i drugo);

b) karte ograničenja, koje obuhvataju sljedeće elemente u razmjeri 1:25000 (50000); 5000 (10000):

- prostorne planove;
- topografiju;
- inženjersko-geološku kartu;
- namjene površina (korišćenje prostora);
- zone zaštite;
- hidrologiju i hidrografiju;
- tehničku infrastrukturu;

c) sinteznu kartu ograničenja u razmjeri 1:25000 (50000); 5000 (10000);

d) standardne poprečne profile u razmjeri 1:100 (50);

e) katastarsko-topografski plan varijanti u razmjeri 1:25000 (osnovna razmjera); (5000; 10000);

f) uzdužni profil varijanti u razmjeri 1:1000/25000 (osnovna razmjera); (500/5000; 1000/10000);

g) koncepte rješenja stanica/ čvorova (tehnološke šeme);

h) idejna rješenja većih objekata (mostovi, tuneli i drugo);

6) prateće studije i to:

a) prethodna studija opravdanosti;

- b) geotehnička studija;
- c) studija klimatskih karakteristika;
- č) studija hidroloških i hidrografskih parametara;
- ć) prethodna analiza vizuelnog uticaja na predio/pejzaž;
- d) prethodna analiza uticaja na životnu sredinu, po posebnim propisima;
- e) detaljna studija predjela sa procjenom vizuelnog uticaja.

Idejni projekat za željezničku prugu

Član 33

Idejnim projektom se utvrđuje optimalna trasa pruge unutar usvojenog koridora/optimalno rješenje stanice/čvora.

U okviru istraživanja u idejnom projektu definišu se konstrukcije donjeg i gornjeg stroja, objekti, prateća oprema i optimizira obim građevinskih radova. U idejnom projektu rješenja pruge/stanice moraju biti jednoznačno definisana u XYH sistemu.

Idejni projekat željezničke pruge sadrži:

1) opštu dokumentaciju o projektu;

2) projektni zadatak;

3) tekstualnu dokumentaciju koju čine:

a) tehnički izvještaj koji obuhvata opšte podatke o projektu, osnove za projektovanje, karakteristike varijanti, upoređenje varijanti i izbor optimalne trase, karakteristike usvojene trase, elementi za obilježavanje, program prethodnih (istražnih) radova za glavni projekat, programski uslovi za glavni projekat i zaključak;

b) dokaznice radova sa predmjerom i predračunom radova gdje se troškovi građenja utvrđuju predmjerom i predračunom svih radova po vrstama i grupama radova, Prilog predmjera i predračuna radova su: obračun količina zemljanih radova, obračun količina radova za male objekte, dokaznice količina radova za sve vrste radova Predmjer i predračun radova sadrži: rekapitulaciju po zbirnim pozicijama (grupama radova) (prethodni radovi, zemljani radovi, odvodnjavanje, obezbjeđenje, osiguranje i sanacije, regulacija i korekcija vodenih tokova, devijacije i korekcije postojećih puteva, mali objekti do 5,0 m otvora, mostovi (mostovi, vijadukti, podvožnjaci i nadvožnjaci), tuneli (tuneli i galerije), potporne, zaštitne i druge konstrukcije, gornji stroj, oprema pruge, zgrade i uređenje staničnih kompleksa (stanična zgrada sa ostalim pratećim objektima, površinama i tehničkom infrastrukturom), signalna postrojenja, stabilna postrojenja elektrovuče, eksproprijacija, zaštita i unapređenje životne sredine, uređenje pružnog pojasa, pristupni putevi, postrojenja i objekti za upravljanje i održavanje, ostali radovi (građenje pod saobraćajem; nepredviđeni radovi), izrada tehničke dokumentacije i nadzor), prosječne troškove građenja po 1 km pruge;

c) zbirni predmjer po pojedinim zbirnim pozicijama (grupama radova) i sa njihovim procentualnim učešćem u ukupnim troškovima, kao i prosječne troškove građenja po 1 km pruge i predračun radova i opis izvodjenja radova;

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata sljedeće podatke za usvojenu varijantu: koordinate elementarnih (glavnih) tačaka trase/stanica, nadmorske visine (kote) elementarnih (glavnih) i detaljnih tačaka trase/stanica, geodetsku osnovu definisanu položajno i visinski u državnom XYH sistemu, ostale numeričke podatke za nivo idejnog projekta;

5) grafičku dokumentaciju koja obuhvata:

a) preglednu kartu koridora istraživanja u razmjeri 1:100000 (50000);

b) karte ograničenja u koridoru obuhvataju sljedeće elemente:

- topografiju;
- urbanističke planove;
- namjenu površina (korišćenje prostora);
- zone zaštite;

- hidrologiju i hidrografiju;
- tehničku infrastrukturu u razmjeri 1:2000 (1000);
- c) sinteznu karta ograničenja u razmjeri 1:2000 (1000);
- č) standardne poprečne profile u razmjeri 1:100 (50);
- ć) katastarsko-topografski plan varijanata trase u razmjeri 1:2000 (1000);
- d) uzdužni profil varijanata trase u razmjeri 1:200/2000;
- dž) karakteristične poprečne profile u razmjeri 1:100 (50);
- đ) raspored masa;
- e) zbirni prikaz (sinhron plan) tehničke infrastrukture u razmjeri 1:2000 (1000).
- 6) prateće elaborate za usvojenu varijantu i to:
  - a) studija opravdanosti;
  - b) elaborat geodetskih podloga;
  - c) elaborat geotehničkih karakteristika sa analizom upotrebljivosti lokalnih materijala (kamenolomi i pozajmišta);
  - č) elaborat hidroloških i hidrauličkih istraživanja;
  - ć) elaborat saobraćajno-ekonomskih istraživanja;
  - d) elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu;
  - dž) elaborat opreme pruge;
  - e) elaborat pratećih sadržaja pruge;
  - f) elaborat upravljanja i održavanja;
  - g) elaborat eksproprijacije;
  - h) elaborat o tehničko tehnološkim elementima izgradnje objekata.
- 7) prateće projekte za usvojenu varijantu i to:
  - a) projekat geodetskog obilježavanja;
  - b) projekat organizacije saobraćaja po etapama eksploatacije;
  - c) projekat inženjerskih konstrukcija i objekata;
  - č) projekat rekonstrukcije tehničke infrastrukture u zoni izgradnje;
  - ć) projekat saobraćajno-tehničke opreme (SS, TK, SPEV i drugo).

Glavni projekat za željezničku prugu

Član 34

Glavnim projektom se definišu rješenja trase pruge/stanice/ čvora i razrađuju svi neophodni detalji za izvođenje sa ciljem optimizacije građevinskih radova, izbora metoda izgradnje i definisanja tehničkih uslova za izvođenje radova, podloga za izradu glavnog projekta je idejni projekat željezničke pruge.

Glavni projekat sadrži:

- 1) opštu dokumentaciju o projektu;
- 2) projektni zadatak;
- 3) tekstualnu dokumentaciju čini:
  - a) tehnički izvještaj koji obuhvata: opšte podatke o projektu, osnove za projektovanje, karakteristike usvojene trase, konstruktivna rješenja, elementi obilježene trase, prilog zaštite na radu i zaključak;
  - b) predmjer i predračun koji obuhvata rekapitulaciju po zbirnim pozicijama (grupama radova)(prethodni radovi, zemljani radovi, odvodnjavanje, obezbjeđenja, osiguranja i sanacije, regulacija i korekcija vodenih tokova, devijacije i korekcije postojećih puteva, planirane drumske saobraćajnice na mjestu denivelisanih ukrštanja sa prugom, rekonstrukcija postojeće tehničke infrastrukture na mjestu ukrštanja sa prugom, mali objekti do 5,0 m otvora, mostovi (mostovi, vijadukti, podvožnjaci i nadvožnjaci), tuneli (tuneli i galerije), potporne, zaštitne i druge konstrukcije, gornji stroj, oprema pruge, zgrade i ostali prateći objekti u staničnom kompleksu (stanična zgrada sa ostalim pratećim objektima), saobraćajne površine

staničnog kompleksa i pristupne saobraćajnice, uređenje slobodnih površina staničnog kompleksa sa ozelenjavanjem, tehnička infrastruktura staničnog kompleksa, signalno sigurnosna postrojenja, telekomunikaciona postrojenja, stabilna postrojenja elektrovuče, zaštita i unapređenje životne sredine, uređenje pružnog pojasa, pristupni putevi, postrojenja i objekti za upravljanje i održavanje, eksproprijacija, ostali radovi (građenje pod saobraćajem; nepredviđeni radovi), izrada i kontrola tehničke dokumentacije), prosječni troškovi građenja po 1 km pruge; (prilog predmjera i predračuna radova su: obračun količina zemljanih radova obračun količina radova za male objekte i dokaznice količina radova za sve vrste radova);

c) zbirni predmjer i predračun koji treba da obuhvati sve vrste radova po pojedinim fazama projekta;

č) detaljan opis izvođenja po svakoj poziciji sa definisanim uslovima, tehnologijom izvođenja i standardnim ispitivanjima kvaliteta izvedenih radova i pojedinačnih komponenti, način obračuna radova i uslovi za osmatranje tokom izgradnje i eksploatacije objekta;

4) numeričku dokumentaciju koja obuhvata sljedeće podatke za usvojenu varijantu: koordinate elementarnih(glavnih tačaka trase/stanica, nadmorske visine (kote) elementarnih(glavnih) i detaljnih tačaka trase/stanica, koordinate i nadmorske visine (kote) tačaka geodetske osnove u pružnom pojasu, koje će se koristiti tokom izgradnje i eksploatacije objekta i ostale numeričke podatke za nivo glavnog projekta;

5) grafičku dokumentaciju koju čini:

a) pregledna karta trase, u razmjeri 1:50000 (10000);

b) urbanističko tehnički uslovi, u razmjeri 1:1000;

c) standardni poprečni profili, u razmjeri 1:100 (50);

č) situacioni i nivelacioni plan trase, u razmjeri 1:1000 (sa rješenjem odvodnjavanja);

ć) uzdužni profil trase, u razmjeri 1:100/1000;

d)karakteristični poprečni profili sa detaljima, u razmjeri 1:100 (50); 20 (10);

dž)poprečni profili, u razmjeri 1:100;

đ)raspored masa sa transportom do mjesta deponija i iz pozajmišta;

e)skupni prikaz (sinhron plan) tehničke infrastrukture, u razmjeri 1:1000.

6) prateće projekte i to:

a) projekat organizacije saobraćaja po etapama eksploatacije;

b) projekat donjeg stroja (uslovi, konstrukcija donjeg stroja, pozajmišta, deponije, obezbjeđenja, osiguranja i sanacije, uslovi za male objekte do 5,0 m otvora, mostove, tunele, potporne,zaštitne i druge konstrukcije);

c) projekat gornjeg stroja;

č) projekat odvodnjavanja;

ć) projekat mostova (mostovi, vijadukti, podvožnjaci i nadvožnjaci);

d) projekat tunela (tuneli i galerije);

dž) projekat potpornih, zaštitnih i drugih konstrukcija;

đ) projekat malih objekata do 5,0 m otvora;

e) projekat devijacija i korekcija postojećih puteva;

f) projekat regulacija i korekcija vodenih tokova;

g) projekat planiranih drumskih saobraćajnica na mjestu denivelisanih ukrštanja sa prugom;

h) projekat rekonstrukcije tehničke infrastrukture na mjestu ukrštanja sa prugom;

i) elaborate o procjeni uticaja na životnu sredinu;

j) projekat opreme pruge;

k) projekat signalno sigurnosnih postrojenja;

l) projekat telekomunikacionih postrojenja;

lj) projekat stabilnih postrojenja elektrovuče;

m) projekat zgrada i ostalih pratećih objekata u staničnom kompleksu (stanična zgrada sa pratećim objektima);

n) projekat saobraćajnih površina staničnog kompleksa i pristupnih saobraćajnica;

nj) projekat uređenja slobodnih površina staničnog kompleksa sa ozelenjavanjem;

o) projekat zaštite od požara;

p) projekat tehničke infrastrukture staničnog kompleksa;

r) projekat pristupnih puteva, postrojenja i objekata za upravljanja i održavanje;

s) projekat uređenja pružnog pojasa;

š) projekat uređenja deponija i pozajmišta;

t) projekat eksproprijacije;

u) projekat geodetskog obilježavanja;

v) projekat organizacije i tehnologije građenja.

Broj pratećih projekata određuje investitor u zavisnosti od potrebe i značaja željezničke pruge.

IX. DRUGI PROJEKTI I ELABORATI

Prethodna studija opravdanosti i studija opravdanosti

Član 35

Prethodna studija opravdanosti je obavezan dio idejnog rješenja osim manjih rekonstruktivnih zahvata na postojećim objektima, kojom se utvrđuje finansijska, tržišna, ekonomska i društvena opravdanost izgradnje objekta za koji je izrađen generalni projekat ili idejno rješenje.

Studija opravdanosti je obavezni sastavni dio idejnog projekta izuzev manjih rekonstruktivnih zahvata na postojećim objektima kojom se utvrđuje finansijska, tržišna, ekonomska i društvena opravdanost izgradnje objekta za koji je izrađen idejni projekat.

Za objekte za koje se planira izgradnja u etapama, prethodna studija opravdanosti i studija opravdanosti sadrže sve elemente za etape i konačnu izgradnju objekta.

Prethodna Studija opravdanosti

Član 36

Prethodna studija opravdanosti sadrži, naročito:

1) uvod:

- ciljevi investiranja;

- osnovni podaci o investitoru i autorima studije;

- kratak prikaz osnovnih elemenata i rezultata prethodne studije opravdanosti;

2) opis objekta:

- prostorna lokacija objekta;

- funkcija objekta;

- značaj objekta u sistemu ili mreži;

- planirani vijek objekta;

3) ocjena razvojnih mogućnosti investitora:

- opšti podaci o investitoru (naziv, sjedište, djelatnost, reference);

- analiza i ocjena dosadašnjeg razvoja;

- ocjena razvojnih mogućnosti investitora;

4) analiza prodajnog tržišta:

- osnovne karakteristike proizvoda ili usluga;

- analiza tražnje;

- analiza ponude;

- procjena moguće prodaje;
- 5) prikaz idejnog rješenja i tehničko-tehnoloških rješenja:
  - prikaz izrade idejnog rješenja;
  - prikaz osnovnih elemenata idejnog rješenja;
  - prikaz tehničko-tehnoloških rješenja iz idejnog rješenja (arhitektonsko, građevinsko, tehnološko, mašinsko, elektro);
- 6) analiza nabavnog tržišta:
  - specifikacija i opis potrebnih inputa;
  - analiza mogućnosti nabavke potrebnih inputa;
  - procjena mogućnosti nabavke potrebnih inputa;
  - prognoza nabavnih cijena;
- 7) analiza lokacije i životne sredine:
  - analiza lokacije;
  - ocjena i izbor lokacije;
  - analiza mogućnosti uticaja na životnu sredinu;
  - predlog mjera zaštite životne sredine;
- 8) finansijska analiza:
  - proračun potrebnih ulaganja;
  - izvori finansiranja i obaveze prema izvorima;
  - obračun prihoda i troškova;
  - bilans uspjeha;
- 9) ocjena projekta:
  - finansijska (komercijalna) ocjena - statička;
  - društvena (nacionalna) ocjena - statička;
  - ocjena u uslovima neizvjesnosti- statička;
  - dinamički pristup (kod većih projekata);
- 10) zaključak sa razmatranjima i ocjenom projekta.

Studija opravdanosti

Član 37

Studija opravdanosti sadrži, naročito:

- 1) uvod:
  - ciljevi investiranja;
  - podaci o investitoru i autorima studije;
  - metodološke osnove i podloge za izradu studije;
  - kratak prikaz rezultata prethodne studije opravdanosti;
  - kratak prikaz osnovnih elemenata i rezultata studije opravdanosti;
- 2) opis objekta:
  - prostorna lokacija objekta;
  - značaj u sistemu ili mreži;
  - funkcija objekta;
  - planirani vijek objekta;
- 3) analiza i ocjena razvojnih mogućnosti investitora:
  - opšti podaci o investitoru (naziv, sjedište, djelatnost, reference);
  - analiza i ocjena dosadašnjeg razvoja (proizvodni program, tehnologija, tržište; organizacija i kadrovi, podaci o poslovanju, ulaganjima, i drugo);
  - prognoza budućeg razvoja (proizvodni program, tehnologija, tržište, organizacija, kadrovi, podaci o poslovanju i ulaganjima, i drugo);
  - ocjena razvojnih mogućnosti investitora;
- 4) analiza prodajnog tržišta:

- osnovne karakteristike proizvoda ili usluga;
- analiza i procjena tražnje;
- analiza i procjena ponude;
- prognoza moguće prodaje;
- prognoza prodajnih cijena;
- 5) prikaz idejnih projekata:
  - program proizvodnje ili usluga;
  - proces izrade idejnih projekata;
  - prikaz idejnog tehnološkog projekta;
  - prikaz idejnog arhitektonsko- građevinskog projekta;
  - prikaz idejnih projekata instalacija (elektro, termo, hidro, gas, i drugo);
- 6) analiza nabavnog tržišta:
  - opis i karakteristike potrebnih inputa;
  - podaci o proizvodnji i potrošnji potrebnih inputa kod nas i u svijetu;
  - procjena mogućnosti nabavke potrebnih inputa;
  - ocjena mogućnosti supstitucije potrebnih inputa;
  - prognoza nabavnih cijena;
- 7) prostorni i lokacijski aspekti:
  - usaglašenost sa prostornim i urbanističkim planovima;
  - posljedice raseljavanja i eksproprijacije;
  - prostorne posljedice razdvajanja cjelina;
  - uticaji na prostorni i urbanistički razvoj područja;
  - analiza makrolokacije;
  - analiza mikrolokacije;
  - izbor i ocjena podobnosti lokacije;
- 8) analiza životne sredine i zaštite na radu:
  - analiza uticaja investicije na životnu sredinu;
  - predlog mjera zaštite životne sredine;
  - ocjena ekološke podobnosti;
  - analiza uticaja proizvodnje na radnike;
  - predlog mjera zaštite na radu;
- 9) analiza organizacionih i kadrovskih aspekata:
  - prijedlog makroorganizacije;
  - prijedlog mikroorganizacije;
  - organizovanje i funkcionisanje proizvodnje i drugih funkcija;
  - određivanje potrebnih kadrova;
  - obuka, specijalizacija i usavršavanje kadrova;
  - obezbjeđenje postojećih kadrova;
- 10) analiza izvodljivosti i dinamika realizacije projekta:
  - analiza mogućnosti izvođenja projekta;
  - faze i etape izvođenja projekta;
  - terminski plan realizacije projekta;
  - dinamika ulaganja bazirana na terminskom planu;
  - dinamika ulaganja po namjeni;
  - organizacija i sistem upravljanja realizacijom projekta;
- 11) ekonomsko - finansijska analiza:
  - proračun potrebnih ulaganja u osnovna sredstva i obrtna sredstva;
  - izvori finansiranja i obaveze prema izvorima;
  - obračun rezultata poslovanja (ukupan prihod, materijalni troškovi, amortizacija, plate, i drugo);

- bilans uspjeha projekta;
- finansijski tok projekta;
- ekonomski tok projekta;
- društveni tok projekta;
- 12) finansijska (komercijalna) ocjena:
  - statička ocjena (pokazatelji efikasnosti i opremljenosti);
  - dinamička ocjena (neto sadašnja vrijednost, jedinična neto sadašnja vrijednost, interna stopa rentabilnosti, rok vraćanja);
  - ocjena likvidnosti;
- 13) društvena ocjena:
  - društvena neto sadašnja vrijednost;
  - ekonomska stopa prinosa;
  - učinak na zaposlenost;
  - diskontovani neto devizni efekat;
  - kvalitativni pokazatelji;
  - Cost-Benefit analiza;
- 14) ocjena u uslovima neizvjesnosti:
  - statička ocjena (metoda praga rentabilnosti projekta);
  - dinamička ocjena (analiza osjetljivosti, analiza vjerovatnoće);
- 15) zaključak:
  - zaključne analize;
  - zaključna ocjena projekta.

Projekat organizacije i tehnologije građenja

Član 38

Projekat organizacije i tehnologije građenja je obavezni sastavni dio tehničke dokumentacije i radi se kao: elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta, elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta i glavni projekat organizacije i tehnologije građenja.

Elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta je obavezan dio idejnog rješenja, elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta je obavezni sastavni dio idejnog projekta i glavni projekat organizacije i tehnologije građenja je obavezni sastavni dio glavnog projekta objekta.

Izrada elaborata o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta, elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta i glavni projekat organizacije i tehnologije građenja, nije obavezan sastavni dio tehničke dokumentacije kod manjih rekonstruktivnih zahvata na postojećim objektima .

Podloge za izradu projekata organizacije i tehnologije građenja su:

- 1) relevantni podaci iz projekta odgovarajućeg nivoa;
- 2) podaci koji se u skladu sa ovim pravilnikom ne nalaze u projektima odgovarajućeg nivoa, a posebno:
  - podaci o mogućnostima nabavke i nivou cijena građevinskog materijala;
  - podaci o mogućnostima angažovanja i nivou cijena radne snage u građevinarstvu;
  - podaci o mogućnostima angažovanja i nivou cijena građevinske mehanizacije;
  - podaci o karakteristikama građevinskog materijala, radne snage i mehanizacije;
  - podaci o karakteristikama transportnih mreža i cijenama transporta relevantnih za transport tokom izgradnje objekta;
  - podaci o mogućnostima obezbjeđenja smještaja, ishrane i ostalih potreba radnika.

Projekti organizacije građenja se rade uporedo sa odgovarajućim projektima objekta.

Elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta

Član 39

Elaborat o funkcionalnosti i racionalnosti izgradnje objekta sadrži:

- 1) procjenu tehničko-tehnoloških mogućnosti za izgradnju objekta u skladu sa rješenjima iz idejnog rješenja, prema varijantama iz idejnog rješenja;
- 2) globalnu procjenu trajanja radova na izgradnji objekta u cjelini i pojedinih faza, ako je predviđena fazna izgradnja objekta, prema varijantama iz idejnog rješenja.

Elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta

Član 40

Elaborat o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje objekta sadrži:

- 1) podatke o investitoru i projektantu;
  - 2) tehnički izvještaj elaborata o tehničko-tehnološkim i organizacionim elementima izgradnje;
  - 3) približna tehničko-tehnološka rješenja izgradnje objekta, za pripremne i glavne radove, prema varijantama koje se razmatraju u idejnom projektu;
  - 4) strukturu mrežnog plana za realizaciju predviđenih tehničko-tehnoloških rješenja, po složenosti u skladu sa nivoom razrade idejnog projekta;
  - 5) okvirnu procjenu trajanja radova na osnovu analize strukture mreže dobijene iz okvirnih tehničko-tehnoloških rješenja;
  - 6) približnu procjenu troškova izgradnje objekta i pripremnih radova na osnovu analiziranih tehničko-tehnoloških rješenja;
  - 7) procjenu toka novca tokom izgradnje objekta i pripremnih radova na osnovi okvirne procjene trajanja radova i okvirne procjene troškova izgradnje.
- U slučaju fazne izgradnje objekta, predviđene djelove projekata, treba realizirati za objekat u cjelini i za sve predviđene faze radova.

Glavni projekat organizacije i tehnologije građenja

Član 41

Glavni projekat organizacije i tehnologije građenja sadrži:

- 1) podatke o investitoru i projektantu, odnosno organizaciji koja je projekat izradila;
- 2) tehnički izvještaj glavnog projekta organizacije i tehnologije građenja;
- 3) situaciju objekta koji se gradi;
- 4) predlog tehničko-tehnološkog rješenja izgradnje objekta, za pripremne, glavne radove, i ostale radove prema varijanti koje je usvojena za glavni projekat, sa procjenom potrebne mehanizacije;
- 5) preliminarno rješenje snabdjevanja materijalom, energijom, radnom snagom i drugim neophodnim resursima;
- 6) orjentacione godišnje fondove radnog vremena za glavne vrste radova;
- 7) orjentaciona rješenja za pripremne radove;
- 8) unutrašnje saobraćajnice i priključci na spoljašnje saobraćajnice;
- 9) snabdjevanje vodom i električnom energijom;
- 10) pogone, skladišta i deponije, kancelarijske objekte, laboratorije i drugo;
- 11) strukturu mrežnog plana za realizaciju predloženog tehničko-tehnološkog rješenja, na osnovu rješenja iz prethodnih tačaka;
- 12) procjenu trajanja radova na osnovu analize strukture mreže, na osnovu rješenja iz prethodnih tačaka;

13) procjena troškova izgradnje objekta i pripremnih radova, na osnovu rješenja iz prethodnih tačaka;

14) tok novca tokom izgradnje objekta i pripremnih radova na osnovu procjene trajanja radova i procjene troškova izgradnje;

15) predlog šeme organizacije gradilišta.

U slučaju fazne izgradnje objekta, predviđene djelove projekata treba realizivati za objekat u cjelinii za sve predviđene faze radova.

Elaborat o održavanju objekta

Član 42

Elaborat o održavanju objekta je obavezni sastavni dio tehničke dokumentacije i radi se kao dio Glavnog projekta.

Elaborat iz stava 1 ovog člana služi investitoru za preduzimanje mjera neophodnih za očuvanje stabilnosti objekta, zaštitu životne sredine, zaštitu od požara, energetska efikasnost objekta, kao i ostale mjere potrebne za upotrebu objekta.

Elaborat iz stava 1 ovog člana sadrži: uputstvo za upotrebu i održavanje objekta; obavezne redovne preglede i obim tih pregleda; rokove i obim vanrednih pregleda; vrstu i obim neophodnih radova na održavanju kako bi se osiguralo da objekat tokom njegove upotrebe ispunjava osnovne zahtjeve za objekat; način, metodologiju i vremenski plan osmatranja tla i objekta u toku eksploatacije, kao i način obrade mjerenja, prikazivanja rezultata i formiranja dokumentacije o osmatranjima, kriterijume za upoređivanje rezultata mjerenja sa dozvoljenim vrijednostima i način praćenja i interpretacije rezultata osmatranja; dokumenta koja prate ugrađene građevinske proizvode, uređaje i opremu nabavljenu na tržištu (šema vezivanja, djelovanja, katalog opreme, garancije); izvještaje o kontrolama izvršenim tokom izvođenja radova i probnog rada (geološka i geotehnička istraživanja, utvrđivanje kvaliteta ugrađenog materijala, opreme, probna opterećenja, kontrolni nivelman i drugo) i odgovarajuću foto-dokumentaciju.

X. ZAVRŠNA ODREDBA

Stupanje na snagu

Član 43

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 34/18-01-6606/6

Podgorica, 29.oktobar 2018.godine

Ministar,
Osman Nurković, s.r.

1390.

Na osnovu člana 179 stav 9 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 64/17, 44/18 i 63/18) Ministarstvo saobraćaja i pomorstva donijelo je

P R A V I L N I K O NAČINU VRŠENJA REVIZIJE SLOŽENOG INŽENJERSKOG OBJEKTA

Član 1

Revizija složenog inženjerskog objekta vrši se na način propisan ovim pravilnikom.

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na sljedeće složene inženjerske objekte: autoput, brzu saobraćajnicu, magistralni i regionalni put, tunel dužine preko 200m, most raspona preko 30m, željezničku prugu, aerodrom i luku.

Član 3

Revizija složenog inženjerskog objekta obuhvata reviziju:

- 1) idejnog rješenja;
- 2) idejnog projekta; i
- 3) glavnog projekta.

Član 4

Revizijom idejnog rješenja, pored provjere ispunjenosti uslova utvrđenih Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata (u daljem tekstu: Zakon), vrši se i provjera:

- 1) varijantnih rješenja sa aspekta uklapanja u prostor;
- 2) varijantnih rješenja sa aspekta uklapanja u prirodne uslove;
- 3) varijantnih rješenja sa aspekta uticaja zahvata na životnu sredinu;
- 4) varijantnih rješenja sa aspekta zaštite od požara i eksplozija;
- 5) varijantnih rješenja sa aspekta savremenosti i funkcionalnosti tehnološko-tehničkih karakteristika i usklađenosti sa razvojnim programima u toj oblasti;
- 6) usklađenosti sa odredbama projektnog zadatka, podlogama za projektovanje i slično;
- 7) poštovanje uslova u pogledu tehnoloških i organizacionih rješenja za uspješno izvođenje radova;
- 8) prethodne studije opravdanosti kojom se dokazuje društvena i ekonomska opravdanost primjenjenih rješenja;
- 9) predloženog optimalnog rješenja i analize uporednih pokazatelja (tehničkih, tehnoloških i ekonomskih);
- 10) usklađenosti projekta sa urbanističko – tehničkim uslovima.

Član 5

Revizijom idejnog projekta, pored provjere ispunjenosti uslova utvrđenih Zakonom, vrši se i provjera:

- 1) usklađenosti projekta sa urbanističko-tehničkim uslovima;
- 2) usklađenost projekta sa usvojenim idejnim rješenjem;
- 3) provjera stabilnosti i bezbjednosti primjenjenih rješenja;
- 4) provjera ispravnosti i tačnosti tehničko-tehnoloških rješenja;
- 5) koncepcija objekta sa stanovišta pogodnosti lokacije u odnosu na vrstu i namjenu objekta;
- 6) savremenost i funkcionalnost tehnološko-tehničkih rješenja i usklađenost sa razvojnim programima u toj oblasti;

- 7) racionalnost primijenjenih rješenja i materijala;
- 8) poštovanje uslova u pogledu zaštite životne sredine i uticaja objekta na okolinu i okoline na objekat, zaštite od požara i eksplozija;
- 9) primjena mjera zaštite od seizmičkih uticaja;
- 10) primjena geotehničkih, hidroloških, hidrometeoroloških, saobraćajnih, energetskih i ostalih uslova nadležnih organa i organizacija;
- 11) usklađenost sa odredbama projektnog zadatka, podlogama za projektovanje i drugo.
- 12) poštovanje uslova u pogledu tehnoloških i organizacionih rješenja za uspješno izvođenje radova;
- 13) međusobna usklađenost svih djelova tehničke dokumentacije;
- 14) provjera predmjera i predračuna;
- 15) studije opravdanosti kojom se dokazuje društvena i ekonomska opravdanost primijenjenih rješenja i drugo.

Član 6

Revizijom glavnog projekta, pored provjere ispunjenosti uslova utvrđenih Zakonom, vrši se i provjera da li:

- 1) je glavni projekat urađen u skladu sa projektnim zadatkom;
- 2) je glavni projekat usklađen sa zakonima i drugim propisima i da li je izrađen u svemu prema tehničkim propisima, standardima i normativima koji se odnose na projektovanje i građenje te vrste i namjene objekta;
- 3) su u glavnom projektu ispravno primijenjeni rezultati svih prethodnih radova i rezultati dopunskih prethodnih i istražnih radova izvršenih za potrebe izrade glavnog projekta, kao i sve opšte i posebne tehničke, tehnološke i druge podloge i podaci;
- 4) je glavni projekat urađen na osnovu prethodno urađene dokumentacije, kao i da predstavlja njenu razradu;
- 5) glavni projekat sadrži statičke i druge proračune i podatke o: tehničkim i tehnološkim modelima i postupcima primijenjenim za utvrđivanje stabilnosti, sigurnosti, funkcionalnosti i trajnosti objekta; predviđenim materijalima, opremi i instalacijama u objektu i dokaze da je njihov izbor racionalan;
- 6) glavni projekat ima sve djelove neophodne za građenje objekta, utvrđene propisom kojim se određuje sadržina i obim prethodnih radova i sadržina i način pripreme tehničke dokumentacije;
- 7) glavni projekat sadrži predmjer i predračun radova sa svim neophodnim radovima za gradnju objekta i da li količine u predmjeru odgovaraju dokaznicama mjera;
- 8) su glavnim projektom obezbijeđene tehničke mjere za: zaštitu na radu, zaštitu od požara, zaštitu životne sredine i sprečavanje nepovoljnih uticaja na okolno zemljište i na okolne objekte, u toku građenja i u toku korišćenja objekta;
- 9) su na propisan način projektovani sistemi za osmatranje ponašanja tla i objekta i bezbjednosti objekta u toku građenja i upotrebe;
- 10) su predviđene sve mjere za provjeru ispravnosti ugrađene opreme i njenog kvaliteta, za probnu provjeru opterećenja konstrukcije i probni rad objekta;
- 11) su u glavnom projektu ispravno razrađeni izvođački detalji i isti usaglašeni, tehnički i tehnološki potpuno opisani i grafički predstavljeni u skladu sa odgovarajućim standardima i tehničkim propisima koji se primjenjuju za projektovanje i građenje te vrste i namjene objekata;
- 12) je obezbijeđena međusobna usklađenost svih djelova glavnog projekta;
- 13) je u glavnom projektu na odgovarajući način projektovana organizacija i tehnologija građenja i da li su potpuni tehnički uslovi i opisi za izvođenje radova.

Član 7

Poslove revizije tehničke dokumentacije iz čl. 4, 5 i 6 ovog pravilnika obavlja privredno društvo, pravno lice, odnosno preduzetnik, koji u skladu sa Zakonom, ima licencu za obavljanje poslova revizije

tehničke dokumentacije i stručnog nadzora, odnosno komisija koju čine fizička lica koja ispunjavaju uslove u skladu sa Zakonom (u daljem tekstu: Revident).

Član 8

Ako Revident utvrdi da numerička i grafička dokumentacije sadrži nedostatke, kao i da nedostaju traženi dokazi koji su od uticaja na provjeru ispunjenosti uslova iz člana 6 ovog pravilnika, obavijestitiće Investitora da je potrebno da Projektant preko ovlašćenog inženjera koji rukovodi izradom glavnog projekta, obezbijedi dokaze o ispravnosti i tačnosti pojedinih djelova i/ili kompletnog glavnog projekta.

Član 9

Revizijom idejnog projekta obuhvata se i provjera da li je postupljeno po zahtjevima revizije idejnog rješenja.

Ako je ukazano na nedostatke u idejnom rješenju i ako su utvrđeni zahtjevi po kojima je projektant obavezan da postupi u idejnom projektu, konstatuje se da li je postupljeno po zahtjevima revizije idejnog rješenja.

Revizijom glavnog projekta obuhvata se i provjera da li je postupljeno po zahtjevima revizije idejnog projekta.

Ako je ukazano na nedostatke u idejnom projektu i ukoliko su utvrđeni zahtjevi po kojima je projektant obavezan da postupi u glavnom projektu, konstatuje se da li je postupljeno po zahtjevima revizije idejnog projekta.

Izveštaj o reviziji iz čl. 4, 5 i 6 ovog pravilnika može biti pozitivan ili negativan.

Član 10

Odredba člana 9 ovog pravilnika shodno se primjenjuje i na reviziju tehničke dokumentacije izrađene po propisima drugih država.

Član 11

O izvršenoj reviziji idejnog rješenja i/ili idejnog projekta i/ili glavnog projekta sačinjava se izvještaj u elektronskom obliku koji se potpisuje naprednim elektronskim potpisom.

Izveštaj o reviziji tehničke dokumentacije iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) podatke o privrednom društvu, pravnom licu, odnosno preduzetniku, koji u skladu sa Zakonom, ima licencu za obavljanje poslova revizije tehničke dokumentacije i stručnog nadzora, odnosno komisija koju čine fizička lica koja ispunjavaju uslove u skladu sa Zakonom (u daljem tekstu: Revident), nazivu objekta, namjenu i lokaciju objekta, naziv investitora, naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika koji je izradio projekat (u daljem tekstu: Projektant), date na obrascu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika;
- 2) opis i sadržaj svih djelova tehničke dokumentacije;
- 3) akt o imenovanju Revidenta;
- 4) podatke o Revidentu (naziv, sjedište, adresu, registarski broj, djelatnost i šifru djelatnosti);
- 5) licencu Revidenta;
- 6) akt o imenovanju revizora koji je rukovodio revizijom tehničke dokumentacije u cjelini i revizora za svaki posebni dio tehničke dokumentacije;
- 7) podatke o revizoru (ime i prezime, akademsko zvanje);
- 8) licencu revizora koji je rukovodio revizijom tehničke dokumentacije u cjelini i revizora za posebni dio tehničke dokumentacije;
- 9) podatke o Projektantu (naziv, sjedište, adresa, matični i registarski broj, djelatnost);
- 10) ime, prezime i akademsko zvanje ovlašćenog inženjera koji je rukovodio izradom tehničke dokumentacije u cjelini i ovlašćenih inženjera koji su izradili dio tehničke dokumentacije;
- 11) tačne konstatacije o usklađenosti, odnosno neusklađenosti projekta u smislu člana 179 Zakona;

12) kopiju plana, list nepokretnosti i druge dokaze u skladu sa zakonom.
Izveštaj iz stava 1 ovog člana revident treba da dostavi investitoru i projektantu koji je izradio tehničku dokumentaciju.

Član 12

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 34/18-01-6606/7

Podgorica, 29. oktobar 2018. godine

Ministar,
Osman Nurković, s.r.

OBRAZAC 1

(logo, naziv i sjedište Revidenta ili ime i prezime predsjednika komisije)	(napredni elektronski potpis Revidenta ili predsjednika komisije)
---	---

OBJEKAT¹

_____

LOKACIJA²

_____

INVESTITOR³

_____

PROJEKTANT⁴

_____

BROJ IZVJEŠTAJA: _____

MJESTO I DATUM: _____

¹ Naziv objekta koji se gradi

² Mjesto gradnje, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

³ Naziv/ime investitora

⁴ Naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika, adresa

509.

Na osnovu člana 185 stav 6 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18 i 63/18), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva donijelo je

**PRAVILNIK
O SADRŽAJU ELABORATA O PRIPREMNIM RADOVIMA ZA SLOŽENE
INŽENJERSKE OBJEKTE SAOBRAĆAJNE INFRASTRUKTURE**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se bliži sadržaj elaborata na osnovu kojeg se izvode pripremni radovi za složene inženjerske objekte saobraćajne infrastrukture (u daljem tekstu: elaborat).

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na sljedeće složene inženjerske objekte saobraćajne infrastrukture: autoput, brzu saobraćajnicu, magistralni i regionalni put, tunel dužine preko 200 m, most raspona preko 30 m, željezničku prugu, aerodrom i luku.

Član 3

Elaborat sadrži:

- 1) šemu organizacije gradilišta;
- 2) tekstualni dio.

Član 4

Šema organizacije gradilišta sastoji se od grafičkog dijela, odnosno situacionog plana, koji se izrađuje u odgovarajućoj razmjeri u zavisnosti od vrste složenog inženjerskog objekta saobraćajne infrastrukture.

Šema organizacije gradilišta sadrži:

- 1) prikaz objekta na kome se izvode radovi;
- 2) mjesto za dizalicu, mjesto za dopremu materijala, gradilišne priključke (elektro, saobraćajne, vodovodne);
- 3) radni položaj sredstava za rad za izvođenje radova koji se postavljaju na objekat ili neposredno uz njega, sa ucrtanim manevarskim zonama kod okretnih sredstava za rad, odnosno sa ucrtanim manipulacionim zonama kod dizalica uz šematski prikaz mjera (linije zaštitne ograde, šeme prepreka, zaštitne nadstrešnice i slično);
- 4) lokacije privremenih objekata sa mjerama za siguran prilaz pri korišćenju i održavanju;
- 5) trase bezbjednih saobraćajnica za kretanje, sredstava mehanizacije i prikaz staza za kretanje zaposlenih u krugu gradilišta i pristupnih puteva gradilištu;
- 6) prikaz mjesta za parkiranje i mjesta za opravku i održavanje vozila i sredstava mehanizacije i gradilišne opreme sa pripadajućim radionicama, magacinima i uređajima i mjerama za sigurno korišćenje;
- 7) prikaz mjesta za dopremu materijala i gotovih proizvoda za obradu drveta, mineralnih sirovina, betonskog gvožđa, spravljanje betona, izradu betonskih elemenata, izradu bravarskih proizvoda i slično;
- 8) prikaz skladišta montažnih gotovih elemenata, prostora za smještaj građevinskog materijala, prostora za smještaj rušenog materijala i elemenata sa sredstvima za rad za manipulaciju (doprema, skladištenje, utovar, otprema i slično), kao i mjera za bezbjednost okoline i mjera za sigurno korišćenje i održavanje gradilišnih staza i prolaza;
- 9) prikaz skladišta tečnih goriva, eksploziva, tehničkih gasova i zapaljivih materijala sa mjerama za sigurno korišćenje i održavanje;
- 10) prikaz objekata, vodova i električnih instalacija visokog i niskog napona, rasvjete na mjestima rada i kretanja zaposlenih i duž trase gradilišnog saobraćaja, a u slučaju noćnog rada

i prikaz mjera zaštite za sigurno korišćenje i održavanje i zaštitu zaposlenih i sredstava za rad na mehanizovani pogon od opasnog dejstva električne struje;

11) mrežu pitke, tehničke i otpadnih voda sa objektima i uređajima za korišćenje i održavanje i mjere za sprečavanje pristupa nepoželjnih lica;

12) prikaz sanitarnih objekata postavljenih na lokacijama koje obezbjeđuju siguran pristup, korišćenje i održavanje i mjere za sprečavanje zagađenja okoline;

13) prikaz objekta za smještaj, ishranu, rekreaciju, presvlačenje, zagrijavanje, sušenje odjeće zaposlenih i slično;

14) situaciju zatečenih objekata unutar kruga gradilišta sa prikazom mjera zaštite zaposlenih, vozila i sredstava za rad na mehanizovani pogon od uticaja ili dejstva opasnog objekta (električni dalekovodi, cjevovodi pod pritiskom, građevinski i drugi objekti podložni padu i slično), kao i mjere obezbjeđenja ovih objekata od radova i gradilišnog saobraćaja;

15) granice gradilišnog područja, odnosno kruga gradilišta sa znacima opasnosti i mjerama za sprečavanje pristupa nezaposlenim licima, životinjama, vozilima koje ne pripadaju gradilištu i vrstu ograde.

Član 5

Tekstualni dio elaborata sadrži:

1) opis i bliže određivanje mjera prikazanih u grafičkom dijelu;

2) tehnički izvještaj sa redoslijedom i opisom načina i organizacije izvođenja radova;

3) sadržaj i obim istraživanja terena prije početka radova, ukoliko se gradilište ili njegov dio nalaze na nekadašnjem ratnom poprištu i preduzimanju mjera, ako se utvrdi prisustvo opasnih predmeta, odnosno materija i mjera za njihovo stručno uklanjanje;

4) način obezbjeđenja gradilišta koje se ne može u potpunosti ograditi i postavljanje prepreka na prilazima sa znacima upozorenja i opasnosti;

5) mjere zaštite nezaštićenih djelova susjednih objekata, električnih kablova pod naponom, cjevovoda pod pritiskom, prolaza i mjesta rada zaposlenih i javnih saobraćajnica koje se nalaze u manipulacionom prostoru dizalice (prostor ograničen najvišim i najnižim položajem zahvatnog sredstva kao i njegovim krajnjim položajima na oba kraja dizalične staze, ukoliko ova postoji);

6) način usmjeravanja saobraćaja i pješaka na bezbjednu stranu ili postavljanje zaštitne ograde oko ugroženog prostora, odnosno podizanje zaštitne zapreke u slučaju kad se ne može izbjeći kretanje djelova sredstava za rad izvan gradilišnog prostora (manevarski prostor sredstava za rad izlazi izvan gradilišnog prostora), s tim da se zaštitne zapreke za zaštitu od padajućih djelova izrađuju na osnovu projekta koji sadrži statički proračun, crteže za izvođenje, uputstvo za montažu i demontažu i opis mjera za pravilno usmjeravanje saobraćaja, signalizacija i osvjjetljenje u toku upotrebe;

7) način postavljanja konstrukcija za zaštitu od obrušavanja zemljanog materijala i drugih deformacija tla ili za zaštitu od nepovoljnog dejstva površinskih i podzemnih voda kod radova u iskopima;

8) mjere u slučaju rušenja objekata koji se nalaze na lokaciji za izvođenje pripremnih radova;

9) mjere u slučaju prekida radova (sprečavanje prilaza gradilištu nezaposlenim licima, životinjama i saobraćajnim sredstvima).

Član 6

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 34/19-04-3368/2

Podgorica, 15. aprila 2019. godine

Ministar,
Osman Nurković, s.r.

1391.

Na osnovu člana 187 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18 i 63/18), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva donijelo je

PRAVILNIK O NAČINU OBAVLJANJA STRUČNOG NADZORA SLOŽENOG INŽENJERSKOG OBJEKTA

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način obavljanja stručnog nadzora, obavezne faze u toku građenja za koje se sačinjava izvještaj, način izrade i bliža sadržina izvještaja o stručnom nadzoru složenog inženjerskog objekta.

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na sljedeće složene inženjerske objekte: autoput, brzu saobraćajnicu, magistralni i regionalni put, tunel dužine preko 200m, most raspona preko 30m, željezničku prugu, aerodrom i luku.

Član 3

Stručni nadzor nad građenjem složenih inženjerskih objekata vrši privredno društvo, pravno lice ili preduzetnik, koji u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata (u daljem tekstu: Zakon) ima licencu za obavljanje poslova revizije tehničke dokumentacije i stručnog nadzora, odnosno komisija koju čine fizička lica koja ispunjavaju uslove u skladu sa Zakonom (u daljem tekstu: stručni nadzor).

Na osnovu revidovanog glavnog projekta, stručni nadzor utvrđuje faze građenja za koje je neophodno sačiniti izvještaj i priprema plan prijema radova koji dostavlja investitoru, nadležnom inspekcijском organu i privrednom društvu, pravnom licu odnosno preduzetniku koji gradi objekat (u daljem tekstu: izvođač radova).

Obaveznim fazama iz stava 2 ovog člana smatraju se radovi koji se nakon završetka izvođenja ne mogu kontrolisati.

Član 4

U postupku obavljanja stručnog nadzora nad građenjem, fizičko lice odgovarajuće struke (arhitektonske, građevinske, elektro i mašinske), zaposleno kod stručnog nadzora, odnosno član komisije koji ispunjavaju uslove propisane Zakonom (u daljem tekstu: revizor), kontroliše da li se radovi izvode u skladu sa revidovanim glavnim projektom, Zakonom, posebnim propisima i pravilima struke na sljedeći način:

- 1) neposredno na gradilištu od početka do završetka izvođenja pojedinih radova;
- 2) praćenjem i kontrolom izvođenja radova i na drugim mjestima na kojima se izvode radovi za potrebe građenja tog objekta;
- 3) kontrolom da li svaki od izvođača radova, sa kojima je investitor zaključio ugovor o građenju, ispunjava uslove propisane Zakonom i posebnim propisima;
- 4) kontrolom da li privredno društvo, pravno lice odnosno preduzetnik koji je sa izvođačem radova zaključio ugovor o podizvođenju određenih radova ispunjava uslove propisane Zakonom i posebnim propisima;
- 5) kontrolom da li je iskolčavanje objekta i geodetsko obilježavanje tokom izvođenja radova obavilo privredno društvo, pravno lice ili preduzetnik registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata za obavljanje tih poslova;
- 6) kontrolom upotrebljivosti građevinskih proizvoda u skladu sa posebnim propisom;
- 7) praćenjem dinamike izvođenja radova i poštovanje ugovorenih rokova;
- 8) sačinjavanjem izvještaja po fazama građenja; i

- 9) vršenjem drugih aktivnosti propisanih Zakonom, ovim pravilnikom i posebnim propisima u dijelu u kojem su primjenjivi na objekat koji je predmet stručnog nadzora.

Dokumentaciju iz stava 1 tač. 2, 3 i 4 ovog člana, izvođač radova dostavlja na zahtjev stručnog nadzora.

Ako se na objektu izvode radovi većeg obima, stručni nadzor, odnosno organ nadležan za djelatnost koja se obavlja u objektu može za jednu vrstu radova imenovati više revizora.

Član 5

U toku vršenja stručnog nadzora u svrhu provjere, odnosno dokazivanja ispunjenosti osnovnih zahtjeva za objekat, odnosno zahtjeva definisanih revidovanim glavnim projektom kao i obaveze provjere građevinskih proizvoda u skladu sa posebnim propisom, revizor:

- 1) kontroliše da li su izvršeni pripremni radovi;
- 2) provjerava da li je iskolčavanje objekta izvršeno u skladu sa revidovanim glavnim projektom;
- 3) kontroliše da li se izvode radovi na objektu u skladu sa revidovanim glavnim projektom;
- 4) ostvaruje saradnju sa projektantom, radi obezbjeđenja detalja za nesmetano izvođenje radova i rješavanje drugih pitanja u vezi građenja objekta;
- 5) predlaže kontrolno tijelo i način sprovođenja kontrolnih postupaka u slučaju sumnje na kvalitet izvršenih radova ili ugrađenih građevinskih proizvoda, o čemu obavještava investitora;
- 6) provjerava da li je dokazana upotrebljivost građevinskog proizvoda proizvedenog van gradilišta za potrebe tog objekta;
- 7) provjerava da li je dokazana upotrebljivost građevinskog proizvoda proizvedenog na gradilištu za potrebe tog objekta; i
- 8) odobrava odnosno zabranjuje ugradnju građevinskih proizvoda upisom u građevinski dnevnik.

Prilikom određivanja kontrolnog tijela iz stava 1 tačka 5 ovog člana, Investitor bira za obavljanje poslova ocjene i provjere postojanosti svojstava građevinskih proizvoda imenovano tijelo koje ispunjava zahtjeve utvrđene propisima o građevinskim proizvodima koje je nezavisno i nepristrasno u odnosu na planirane postupke.

Član 6

U slučaju da u toku vršenja stručnog nadzora, revizor prestane da obavlja poslove stručnog nadzora nad građenjem, revizoru koji rukovodi stručnim nadzorom nad građenjem objekta u cjelini (u daljem tekstu: glavni revizor), dostavlja izvještaj o vršenju stručnog nadzora nad građenjem do dana prestanka vršenja stručnog nadzora, sačinjen u skladu sa ovim pravilnikom, kao i svu dokumentaciju, potrebnu za sačinjavanje narednih izvještaja za pojedine vrste radova i konačnog izvještaja.

U slučaju da glavni revizor prestane da obavlja poslove stručnog nadzora, odgovornom licu stručnog nadzora dostavlja izvještaj o vršenju stručnog nadzora nad građenjem do dana prestanka vršenja stručnog nadzora, sačinjen u skladu sa ovim pravilnikom kao i svu dokumentaciju, potrebnu za sačinjavanje narednih izvještaja za pojedine vrste radova i konačnog izvještaja.

Ako stručni nadzor prestane da obavlja poslove stručnog nadzora, dostavlja investitoru izvještaj o vršenju stručnog nadzora nad građenjem do dana prestanka vršenja stručnog nadzora, sačinjen u skladu sa ovim pravilnikom kao i svu dokumentaciju, potrebnu za sačinjavanje narednih izvještaja za pojedine vrste radova i konačnog izvještaja, a koji dostavlja i novom stručnom nadzoru.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, stručni nadzor dostavlja izvještaj o vršenju stručnog nadzora nad građenjem do dana prestanka vršenja stručnog nadzora i nadležnom inspeksijskom organu.

Član 7

U toku vršenja stručnog nadzora, određuje se način otklanjanja nedostataka, odnosno nepravilnosti nastalih tokom građenja objekta, ako dokumentacijom o ispitivanjima određenih dijelova objekta radi provjere odnosno dokazivanja ispunjenosti osnovnih zahtjeva za objekat predviđenih revidovanim glavnim projektom, nije dokazana usaglašenost, odnosno kvalitet objekta, njegovih dijelova, proizvoda, opreme i/ili postrojenja, na sljedeći način:

- 1) određivanjem načina sprovođenja postupaka kojima se može utvrditi stvarno stanje u odnosu na usaglašenost odnosno kvalitet ugrađenih dijelova objekata, građevinskih i drugih proizvoda, opreme i/ili postrojenja;
- 2) određivanjem računске ili druge provjere ispunjavanja propisanih zahtjeva za objekat pri čemu se uzima u obzir stvarno stanje u odnosu na usaglašenost, odnosno kvalitet ugrađenih dijelova objekta, građevinskih i drugih proizvoda, opreme i/ili postrojenja; i/ili
- 3) drugim primjerenim načinom kojim se može utvrditi zatečeno stvarno izvedeno stanje objekta (neposrednim uvidom, uvidom u dokumentaciju objekta, uzimanjem i ispitivanjem uzoraka sklopova objekta i proračunima) u svrhu upoređivanja sa svojstvima koje mora imati objekat odnosno njegovi dijelovi.

Prilikom predlaganja kontrolnog tijela iz stava 1 tačka 1 ovog člana, glavni revizor za obavljanje poslova ocjene i provjere postojanosti svojstava građevinskih proizvoda bira imenovano tijelo koje ispunjava zahtjeve utvrđene propisima o građevinskim proizvodima koje je nezavisno i nepristrasno u odnosu na tražene postupke.

Član 8

U vršenju stručnog nadzora radi otklanjanja nedostataka odnosno nepravilnosti građenja, zabranjuje se izvođenje, odnosno nastavak izvođenja radova, ako izvođač radova ne ispunjava ili prestane da ispunjava uslove propisane Zakonom i posebnim propisom.

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem, radi otklanjanja nedostataka odnosno nepravilnosti, zabranjuje se rukovođenje građenjem, odnosno rukovođenjem pojedinim vrstama radova, ako ovlašćeni inženjer ne ispunjava ili prestane da ispunjava uslove propisane Zakonom i posebnim propisom.

Zabrana iz st. 1 i 2 ovog člana, upisuju se u građevinski dnevnik odmah nakon utvrđivanja činjenica.

Nakon upisane zabrane treba da se obezbijedi objekat odnosno dio objekta na kojem se građenje obustavlja.

Izvođenje radova, vođenje građenja i vođenje pojedinih vrsta radova smije se nastaviti nakon što revizor utvrdi da li su nedostaci odnosno nepravilnosti građenja objekta otklonjene i upiše u građevinski dnevnik prestanak zabrane građenja, odnosno prestanak zabrane vođenja građenja ili vođenja pojedinih vrsta radova.

Član 9

U vršenju stručnog nadzora radi otklanjanje nedostataka odnosno nepravilnosti građenja, zabranjuje se izvođenje, odnosno nastavak izvođenja radova u slučaju da iskolčavanje i geodetsko obilježavanje tokom izvođenja radova na objektu nije izvršeno u skladu sa revidovanim glavnim projektom.

Ako izvođač radova ne izvodi radove na objektu u skladu sa revidovanim glavnim projektom, zabraniće se izvođenje radova na objektu, upisom u građevinski dnevnik.

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem u slučaju iz člana 6 stav 1 ovog pravilnika, do završetka otklanjanja nedostataka odnosno nepravilnosti građenja, zabraniće se izvođenje radova na objektu odnosno nastavak izvođenja pojedinih vrsta radova nakon što se ocijeni da:

- nastavak građenja odnosno izvođenja pojedinih vrsta radova može ugroziti ili onemogućiti sprovođenje postupaka iz člana 6 stav 1 ovog pravilnika,
- je ugrožena stabilnost objekta koji se gradi, stabilnost susjednih objekata i/ili zemljišta, i/ili
- je moguće ugrožavanje života i zdravlja ljudi ili javnog interesa.

Zabrane iz st. 1 i 2 ovog člana se upisuju u građevinski dnevnik odmah nakon utvrđivanja činjenica.

Nakon upisane zabrane treba da se obezbijedi objekat, odnosno dio objekta na kojem se građenje obustavlja.

Izvođenje radova se nastavlja nakon što se utvrdi da su nedostaci, odnosno nepravilnosti građenja objekta otklonjeni i u građevinski dnevnik upisan prestanak zabrane građenja odnosno izvođenja pojedinih vrsta radova.

Član 10

Izvještaj stručnog nadzora, odnosno komisije o izvršenom stručnom nadzoru na pojedinim fazama građenja objekta sačinjava se u elektronskoj formi koja se potpisuje naprednim elektronskim potpisom i sadrži:

- 1) naslovnu stranu (naziv stručnog nadzora; naziv objekta ili njegovog dijela; namjenu i lokaciju objekta; naziv investitora; naziv izvođača radova, broj i datum izvještaja) koja je data na obrascu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika;
- 2) podatke o izvođaču radova (naziv, sjedište, adresa, matični i registarski broj, djelatnost);
- 3) ime, prezime i akademsko zvanje ovlašćenog inženjera koji je rukovodio građenjem objekta u cjelini i ovlašćenih inženjera koji su rukovodili izvođenjem pojedinih vrsta radova na građenju objekta, zavisno od namjene objekta, na osnovu arhitektonskog, građevinskog, elektro, odnosno mašinskog projekta;
- 4) broj, datum i naziv organa koji je izdao građevinsku dozvolu;
- 5) opis vrste radova;
- 6) podatke o projektantu i revidentu;
- 7) izvještaje o sprovođenju kontrolnih ispitivanja i drugih kontrolnih postupaka u pogledu ocjene i provjere svojstava odnosno dokazivanja kvaliteta određenih dijelova objekta odnosno faze objekta;
- 8) zapažanja o nepravilnostima uočenim u toku građenja faze objekta, kao i o nedostacima tokom građenja i njihovom otklanjanju;
- 9) zapažanje o eventualno neizvedenim radovima koji su predviđeni revidovanim glavnim projektom, a koji nemaju uticaja na upotrebu objekta;
- 10) izjavu ovlašćenog inženjera koji rukovodi izvođenjem pojedinih vrsta radova na građenju objekta, datu na obrascu u skladu sa propisom kojim se uređuju obrazasci zahtjeva, prijava, obavještenja i izjave u oblasti izgradnje objekata; i
- 11) druge podatke u vezi sa vršenjem stručnog nadzora zavisno od vrste objekta i izvedenim radovima.

Uz izvještaj stručnog nadzora, na pojedinim fazama građenja objekta prilažu se sljedeći dokumenti:

- 1) akt o imenovanju stručnog nadzora koji sadrži podatke o stručnom nadzoru (naziv, sjedište, adresa, matični i registarski broj, djelatnost);
- 2) licencu stručnog nadzora;
- 3) akt o imenovanju glavnog revizora i revizora, koji sadrži ime, prezime i akademsko zvanje revizora;
- 4) licence revizora iz tačke 3 ovog stave;
- 5) rješenje o ispunjenosti uslova iz člana 194 Zakona za revizore izdato od strane organa nadležnog za djelatnost koja se obavlja u objektu;
- 6) dokaz o osiguranju od profesionalne odgovornosti stručnog nadzora, odnosno članova komisije.

Izvještaj stručnog nadzora na pojedinim fazama građenja objekta priprema glavni revizor na osnovu izvještaja za pojedine vrste radova koji su sastavni dio ovog izvještaja.

Član 11

Konačni izvještaj stručnog nadzora o izvršenom stručnom nadzoru nad građenjem objekta ili njegovog dijela, sačinjava se u elektronskoj formi potpisanom od strane stručnog nadzora naprednim elektronskim potpisom i sadrži:

- 1) naslovnu stranu (naziv stručnog nadzora; naziv objekta ili njegovog dijela; namjenu i lokaciju objekta; naziv investitora; naziv izvođača radova, broj i datum izvještaja) – datu na obrascu 1;
- 2) podatke o izvođaču radova (naziv, sjedište, adresa, matični i registarski broj, djelatnost);
- 3) ime, prezime i akademsko zvanje ovlašćenog inženjera koji je rukovodio građenjem objekta u cjelini i ovlašćenih inženjera koji su rukovodili izvođenjem pojedinih radova na građenju objekta, zavisno od namjene objekta, na osnovu arhitektonskog, građevinskog, elektro odnosno mašinskog projekta;

- 4) broj i datum i naziv organa koji je izdao građevinsku dozvolu;
- 5) kraći opis objekta (vrste radova);
- 6) podatke o projektantu i revidentu;
- 7) izvještaje o sprovođenju kontrolnih ispitivanja i drugih kontrolnih postupaka u pogledu ocjene i provjere svojstava odnosno dokazivanja kvaliteta određenih dijelova objekta odnosno objekta u cjelini;
- 8) zapažanja o nepravilnostima uočenim u toku građenja objekta, kao i o nedostacima tokom građenja i njihovom otklanjanju kao i o njihovom uticaju na upotrebu objekta;
- 9) podatke o vođenju, objedinjavanju i čuvanju građevinskog dnevnika;
- 10) izvještaje o izmjenama revidovanog glavnog projekta nastalim tokom izvođenja radova;
- 11) izvještaj o sprovedenom probnom radu, ako je sproveden;
- 12) izvještaj o probnom opterećenju, ako je sproveden;
- 13) zapažanje o eventualno neizvedenim radovima koji su predviđeni revidovanim glavnim projektom, a koji nemaju uticaja na upotrebu objekta;
- 14) druge podatke u vezi sa vršenjem stručnog nadzora zavisno od vrste objekta i izvedenim radovima (uvođenje u posao, primopredaja radova i dokumentacije i sl.);
- 15) izjavu o cjelovitosti i međusobnoj usklađenosti stručnog nadzora;
- 16) izjava stručnog nadzora da je objekat izveden u skladu sa revidovanim glavnim projektom, odnosno projektom izvedenog objekta, Zakonom i posebnim propisima i da je podoban za upotrebu;
- 17) obavezu investitora da, u zavisnosti od karakteristika tla i objekta, u određenom roku vrši odgovarajuća osmatranja ponašanja tla i objekta;
- 18) obavezu investitora da, u zavisnosti od vrste objekta, u određenom roku vrši odgovarajuća osmatranja uticaja objekta na životnu sredinu; i
- 19) obavezu investitora da o rezultatima osmatranja iz tač. 17 i 18 ovog stava i preduzetim mjerama obavještava nadležni inspekcijski organ.

Uz konačni izvještaj prilažu se sljedeći dokumenti:

- 1) akt o imenovanju stručnog nadzora koji sadrži podatke o stručnom nadzoru (naziv, sjedište, adresa, matični i registarski broj, djelatnost);
- 2) licencu stručnog nadzora;
- 3) akt o imenovanju glavnog revizora i revizora, koji sadrži ime, prezime i akademsko zvanje revizora;
- 4) licence revizora iz tačke 3 ovog stava;
- 5) rješenje o ispunjenosti uslova iz člana 194 Zakona za revizore izdato od strane organa nadležnog za djelatnost koja se obavlja u objektu
- 6) dokaz o osiguranju od profesionalne odgovornosti stručnog nadzora, odnosno članova komisije;
- 7) izjavu ovlaštenog inženjera koji rukovodi građenjem objekta u cjelini, datu na obrascu u skladu sa propisom kojim se uređuju obrazasci zahtjeva, prijava, obavještenja i izjave u oblasti izgradnje objekata;
- 8) zapisnike nadležnih inspekcijskih organa, koji su skladu sa posebnim propisima obavezni, a u kojima je konstatovano da je objekat izgrađen u skladu sa revidovanim glavnim projektom, odnosno projektom izvedenog stanja; i
- 9) elaborat originalnih terenskih podataka izvedenog stanja ovjeren od strane registrovane geodetske organizacije.

Konačni izvještaj priprema glavni revizor koji je bio imenovan u trenutku završetka građenja objekta na osnovu izvještaja za pojedine vrste radova koji su sastavni dio konačnog izvještaja i zapisnika o primopredaji radova i dokumentacije od prethodnih revizora.

Istinitost i tačnost izjava, podataka, izvještaja potvrđuje revizor odnosno glavni revizor naprednim elektronskim potpisom konačnog izvještaja.

Konačni izvještaj potpisuje naprednim elektronskim potpisom i odgovorno lice u privrednom društvu koje je obavljalo poslove stručnog nadzora.

Član 12

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 34/18-01-6606/8
Podgorica, 29.oktobar 2018. godine

Ministar,
Osman Nurković, s.r.

(logo, naziv i sjedište stručnog nadzora ili ime i prezime predsjednika komisije)	(elektronski potpis stručnog nadzora ili predsjednika komisije)
---	---

KONAČNI IZVJEŠTAJ / IZVJEŠTAJ ZA _____ FAZU GRAĐENJA

OBJEKAT¹NAMJENA OBJEKTA²LOKACIJA³INVESTITOR⁴IZVOĐAČ RADOVA⁵

BROJ IZVJEŠTAJA:

MJESTO I DATUM:

¹ Naziv objekta koji se gradi² Namjena shodno tehničkoj dokumentaciji³ Mjesto gradnje, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela⁴ Ime fizičkog lica odnosno naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika, adresa⁵ Naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika, adresa

1389.

Na osnovu člana 188 stav 16 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 64/17, 44/18 i 63/18), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva donijelo je

PRAVILNIK O NAČINU VRŠENJA TEHNIČKOG PREGLEDA SLOŽENIH INŽENJERSKIH OBJEKATA

Član 1

Tehnički pregled složenih inženjerskih objekata vrši se na način propisan ovim pravilnikom.

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na sljedeće složene inženjerske objekte: autoput, brzu saobraćajnicu, magistralni i regionalni put, tunel dužine preko 200m, most raspona preko 30m, željezničku prugu, aerodrom i luku.

Član 3

Tehnički pregled složenog inženjerskog objekta obuhvata kontrolu usklađenosti izvedenih radova sa revidovanim glavnim projektom, kao i sa propisima, standardima, tehničkim normativima i normama kvaliteta koje važe za pojedine vrste radova, odnosno materijala, opreme i instalacija.

Član 4

Za vršenje tehničkog pregleda investitor podnosi vršiocu tehničkog pregleda sljedeću dokumentaciju:

1) revidovani glavni projekat, odnosno projekat izvedenog objekta, u slučaju da je došlo do izmjena u toku gradnje u analognoj formi, ovjeren od strane projektanta i revidenta, štambiljem na kojem je upisan broj, datum i potpis i pečat na svakom listu glavnog projekta;

2) građevinsku dozvolu;

3) dokaze o upotrebljivosti građevinskih proizvoda (izjava o svojstvima i oznaka usaglašenosti građevinskog proizvoda), odnosno pojedinačni sertifikati kojima se dokazuje kvalitet ugrađenog materijala i opreme odnosno izvršenih radova (deklaracije proizvođača, izvještaji o ispitivanju betona kao i rezultatima kontrolnih ispitivanja, provjera kvaliteta nasutih slojeva tla, šina i drugo);

4) posebni sertifikati koje izdaju specijalizovane ovlašćene institucije, a odnose se na ispravnost odgovarajućih sistema instalacija i opreme (uzemljenje instalacija, funkcionalne probe ugrađenih sistema, emisija buke i drugo);

5) izvještaj o izvršenim osmatranjima objekta tokom građenja;

6) zapisnici o radovima koji se nakon zatvaranja, odnosno pokrivanja ne mogu kontrolisati (kvalitet zemljišta na kojima se objekat fundira, temelji, armatura, izolacija, podzemne i instalacije koje se zatvaraju i drugo);

7) građevinski dnevnik;

8) građevinsku knjigu;

9) knjigu inspekcije;

10) izjavu ovlašćenog inženjera koji rukovodi građenjem objekta u cjelini, datu na obrascu u skladu sa propisom kojim se uređuju obrazasci zahtjeva, prijava, obavještenja i izjave u oblasti izgradnje objekata;

11) izvještaj vršioca stručnog nadzora.

Član 5

Kontrolom usklađenosti izgrađenog objekta, odnosno izvedenih radova, sa građevinskom dozvolom, kao i sa tehničkim propisima i standardima koji se odnose na pojedine vrste radova, odnosno materijala, utvrđuje se usklađenost u pogledu:

1) položaja i osnovnih dimenzija objekta;

2) osnovnih elemenata konstrukcije objekta;

- 3) elementa tehničke zaštite na objektu;
- 4) završne obrade i opreme objekta;
- 5) vrsta instalacija u objektu;
- 6) specifičnih uređaja i postrojenja koji su ugrađeni u objekat;
- 7) uređenje terena na kojem je izgrađen objekat.

Član 6

Pregledom položaja i osnovnih dimenzija objekta provjerava se:

1) usklađenost situacionog i nivelacionog rješenja za linijske objekte saobraćaja u odnosu na projektovano stanje i usklađenost položaja temelja objekta, odnosno spoljnih ivica objekta sa položajem građevinske i regulacione linije situacionog plana, odnosno da li su poštovani propisani uslovi o minimalnoj udaljenosti objekta, odnosno njegovih djelova od granica građevinske parcele i ranije izgrađenih objekata na istoj i susjednim parcelama za ostale objekte;

- 2) usklađenost nivelacionih karakteristika objekta, odnosno njegovih karakterističnih djelova;
- 3) usklađenost osnovnih dimenzija objekta, odnosno njegovih karakterističnih djelova.

Pregled iz stava 1 ovog člana, vrši se na osnovu:

- 1) revidovanog glavnog projekta;
- 2) posebne gradilišne dokumentacije o geodetskim radovima vršenim u toku građenja;
- 3) građevinskog dnevnika i druge gradilišne dokumentacije;
- 4) vizuelnih osmatranja i po potrebi, kontrolnih mjerenja.

Član 7

Pregledom osnovnih elemenata konstrukcije objekta provjerava se:

- 1) usklađenost sa projektovanom konstrukcijom objekta;
- 2) položaj, fizičke i tehničke karakteristike svih značajnih elemenata konstrukcije objekta.

Pregled iz stava 1 ovog člana, vrši se na osnovu:

1) revidovanog glavnog projekta

2) dokaza o upotrebljivosti građevinskih proizvoda, sertifikata o kvalitetu ugrađenog materijala, odnosno o rezultatima kontrole izvedenih radova;

3) građevinskog dnevnika, odnosno djelova dnevnika koji se odnose na kontrolu odgovarajućih radova (oplata, armatura, kvalitet nasipa, uzimanje kontrolnih uzoraka i dr.), odnosno na način i uslove izvođenja tih radova;

- 4) vizuelnog osmatranja i po potrebi, naknadnih kontrolnih ispitivanja.

Član 8

Tehničkim pregledom elemenata tehničke zaštite na objektu, provjeravaju se:

- 1) zaštitne ograde;
- 2) potporni zidovi;
- 3) zaštitne nadstrešnice;
- 4) mreže i drugi oblici zaštite usjeka i nasipa od erozije;
- 5) unutrašnji i spoljni zidovi, nasipi i kanali koji se izvode u cilju protivpožarne zaštite, kao i odgovarajuća hidrantska postrojenja;

6) izvedeni radovi kojima se obezbjeđuje odgovarajuća hidroizolacija, termička i zvučna zaštita;

7) uređaji za apsorpciju, odnosno prečišćavanje izduvnih gasova, isparenja i zagađenih voda;

8) drugi radovi i elementi objekta koji su od značaja za njegovo bezbjedno korišćenje.

Pregled ispravnosti izvedenih radova iz stava 1 ovog člana, vrši se na osnovu:

- 1) revidovanog glavnog projekta;
- 2) dokaza, odnosno potvrda nadležnih organa koji su zakonom ovlašćeni da kontrolišu ispravnost određenih radova, opreme i uređaja (sanitarni nadzor, protivpožarna zaštita, inspekcija rada, zaštita životne sredine i drugo);

3) građevinskog dnevnika kojim se dokazuje da je nadzorni organ, u toku izvođenja ove vrste radova, kontrolisao njihovu ispravnost;

4) vizuelnog osmatranja i po potrebi, naknadnih ispitivanja.

Član 9

Pregledom završne obrade i opreme objekta provjerava se usklađenost izvedenih radova sa revidovanim glavnim projektom u pogledu:

1) vrste, kvaliteta i načina ugrađivanja i načina obrade materijala koji je korišćen u završnoj obradi pojedinih elemenata objekta;

2) tipa i tehničkih karakteristika pojedinih elemenata opreme objekta (u dijelu koji se ne kontroliše kroz tehnički pregled instalacija i postrojenja).

Pregled ispravnosti završne obrade i opreme objekta vrši se na osnovu:

1) revidovanog glavnog projekta;

2) građevinskog dnevnika, iz kojeg se vidi da li je nadzorni organ pratio i kontrolisao izvođenje ove vrste radova.

Član 10

Tehničkim pregledom instalacija provjerava se:

1) usklađenost izvedenih radova sa osnovnim tehničkim rješenjem sadržanim u revidovanom glavnom projektu;

2) položaj, vrsta, primijenjeni profili i termička, zvučna i antikoroziona zaštita cijevi, provodnika i kanala koji su ugrađeni;

3) pouzdanost priključaka i spojeva (probe na pritisak, kontrola uzemljenja i drugo);

4) tehničke karakteristike i način ugrađivanja pojedinih elemenata opreme i mjernih instrumenata;

5) priključci instalacija na odgovarajuće infrastrukturne sisteme.

Pregled ispravnosti izvedenih instalacija vrši se na osnovu:

1) revidovanog glavnog projekta;

2) sertifikati o kvalitetu ugrađenog materijala i opreme;

3) posebnih sertifikata o ispravnosti odgovarajućih sistema i/ili instalacija;

4) građevinskog dnevnika iz kojeg se vidi da je nadzorni organ pratio i kontrolisao izvođenje ove vrste radova.

Član 11

Pregledom specifičnih uređaja i postrojenja koji su ugrađeni u objekat provjerava se:

1) usklađenost izvedenih radova sa osnovnim tehničkim rješenjem sadržanim u revidovanom glavnom projektu;

2) usklađenost tipa i tehničkih karakteristika postrojenja i uređaja, odnosno njihovih pojedinih elemenata sa odobrenom tehničkom dokumentacijom;

3) sertifikati kojima se dokazuje kvalitet postrojenja i uređaja, odnosno njihovih pojedinih elemenata;

4) sertifikati o ispravnosti postrojenja i uređaja, odnosno njihovih pojedinih elemenata;

5) garancije proizvođača opreme.

Pregled specifičnih uređaja i postrojenja koji su ugrađeni u objekat vrši se na osnovu:

1) revidovanog glavnog projekta;

2) atesta o kvalitetu ugrađenog materijala i opreme;

3) sertifikata o ispravnosti postrojenja i uređaja odnosno njihovih pojedinih elemenata;

4) građevinskog dnevnika.

Član 12

Pregledom radova izvedenih u okviru uređenja terena na kojem je izgrađen objekat, provjerava se:

1) da li su uklonjeni svi pomoćni gradilišni objekti i uređaji, odnosno ranije izgrađeni objekti čije je rušenje predviđeno građevinskom dozvolom;

- 2) da li je izvršena predviđena nivelacija terena (nasipi, kaskade i drugo);
  - 3) da li su izvedeni radovi za odvod atmosferskih i podzemnih voda (rigole, drenažni kanali i drugo);
  - 4) da li je u skladu sa revidovanim glavnim projektom, izvršeno ograđivanje parcele ukoliko je isto predviđeno;
  - 5) da li je izvršeno predviđeno uređenje slobodnih površina (pješačke i kolske staze, parking prostori, travnjaci i drugo).
- Provjera potpunosti i ispravnosti radova na uređenju terena vrši se na osnovu:
- 1) građevinske dozvole;
  - 2) revidovanog glavnog projekta;
  - 3) građevinskog dnevnika u dijelu koji se odnosi na ovu vrstu radova.

Član 13

Vršilac tehničkog pregleda treba da u pisanoj formi obavijesti investitora i izvođača radova o danu početka tehničkog pregleda.

Član 14

Kada se tehnički pregled vrši uporedo sa građenjem objekta, investitor, odnosno stručni nadzor, poziva u pisanoj formi vršioca tehničkog pregleda da izvrši uvid u radove koji se nakon zatvaranja, odnosno pokrivanja ne mogu kontrolisati.

Vršilac tehničkog pregleda sačinjava posebni izvještaj o izvršenoj kontroli radova i potvrđuje da su radovi izvedeni u skladu sa revidovanim glavnim projektom.

Ako radovi iz stava 2 ovog člana, nisu izvedeni u skladu sa revidovanim glavnim projektom, vršilac tehničkog pregleda obavještava nadležnog inspektora.

Izvještaji iz stava 2 ovog člana, su sastavni dio konačnog izvještaja o izvršenom tehničkom pregledu.

Član 15

Nakon izvršenog tehničkog pregleda objekta sačinjava se konačni izvještaj u elektronskoj formi koji se potpisuje naprednim elektronskim potpisom i koji sadrži:

- 1) broj i datum rješenja o imenovanju vršioca tehničkog pregleda;
- 2) imena fizičkih lica koja učestvuju u tehničkom pregledu;
- 3) naziv investitora;
- 4) naziv izvođača radova i imena njihovih predstavnika koji su učestvovali u radu tehničkog pregleda;
- 5) imena drugih lica koja su učestvovala ili prisustvovala tokom tehničkog pregleda;
- 6) mjesto, vrijeme i način vršenja tehničkog pregleda;
- 7) predmet tehničkog pregleda;
- 8) spisak dokumentacije stavljene na raspolaganje vršiocu tehničkog pregleda;
- 9) mišljenje i predlozi vršioca tehničkog pregleda da li je objekat podoban ili nije podoban za upotrebu, kao i izdvojena mišljenja pojedinih članova koji vrše tehnički pregled.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana, potpisuju svi vršioci tehničkog pregleda naprednim elektronskim potpisom.

Ako izgrađeni objekat ispunjava uslove iz člana 5 ovog pravilnika, vršilac tehničkog pregleda potpisuje naprednim elektronskim potpisom izjavu da su radovi izvedeni u skladu sa revidovanim glavnim projektom, propisima, standardima, tehničkim normativima i normama kvaliteta koje važe za pojedine vrste radova, odnosno materijala, opreme i instalacija.

Vršilac tehničkog pregleda dostavlja konačni izvještaj i izjavu iz stava 3 ovog člana organu nadležnom za izdavanje građevinske dozvole i investitoru, u po dva primjerka.

Ako se u toku tehničkog pregleda utvrdi da postoji sumnja u kvalitet izvedenih radova vršilac tehničkog pregleda treba da predloži ispitivanje kvaliteta materijala, instalacija i opreme.

Član 16

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu vršenja tehničkog pregleda ("Službeni list CG", br. 33/09 i 57/13).

Član 17

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 34/18-01-6606/9

Podgorica, 29.oktobar 2018. godine

Ministar,
Osman Nurković, s.r.

447.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O GRAĐEVINSKIM PROIZVODIMA

("Službeni list Crne Gore", br. 018/14 od 11.04.2014)

Prolašavam Zakon o građevinskim proizvodima, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na drugoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini, dana 26. marta 2014. godine.

Broj: 01-484/2

Podgorica, 02.04.2014. godine

Predsjednik Crne Gore

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na drugoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini, dana 26. marta 2014. godine, donijela je

ZAKON

O GRAĐEVINSKIM PROIZVODIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se ocjena i provjera postojanosti svojstava i dokazivanje upotrebljivosti građevinskog proizvoda kao uslova za njegovo stavljanje na tržište i u upotrebu u mjeri potrebnoj za ispunjenje osnovnih zahtjeva za objekte i druga pitanja od značaja za građevinske proizvode.

Građevinski proizvod

Član 2

Građevinski proizvod, u smislu ovog zakona, je proizvod ili skup proizvoda od najmanje dva zasebna dijela, koje treba spojiti radi ugrađivanja u objekat, a koji su proizvedeni i stavljeni na tržište radi trajne ugradnje u objekte ili njihove djelove i utiču na svojstva objekta u odnosu na osnovne zahtjeve za objekat.

Primjena drugih propisa

Član 3

Na pitanja stavljanja na tržište građevinskog proizvoda koja nijesu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšta bezbjednost proizvoda i tehnički zahtjevi za proizvod.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

Svojstva građevinskog proizvoda

Član 5

Građevinski proizvod mora imati svojstva kojima se, uz propisanu ugradnju i održavanje u skladu sa namjenom objekta, u ekonomski prihvatljivom roku upotrebe, obezbjeđuju osnovni zahtjevi za objekat, i to: mehanička otpornost i stabilnost, zaštita od požara, higijenska i zdravstvena zaštita, zaštita životne sredine, zaštita od buke, energetska efikasnost, bezbjednost tokom upotrebe i održivo korišćenje prirodnih resursa.

Svojstva građevinskog proizvoda su svojstva koja se odnose na odgovarajuće bitne karakteristike građevinskog proizvoda, izražene nivoom, klasom ili opisno.

Bitne karakteristike građevinskog proizvoda su one karakteristike koje se odnose na osnovne zahtjeve za objekat iz stava 1 ovog člana.

Nivo je rezultat ocjene svojstava građevinskog proizvoda koja se odnose na njegove bitne karakteristike, izražene numeričkom vrijednošću.

Klasa je raspon nivoa svojstava građevinskog proizvoda, ograničenih minimalnom i maksimalnom vrijednošću.

Utvrđivanje svojstava građevinskog proizvoda

Član 6

Svojstva građevinskog proizvoda utvrđuju se tehničkim propisom.

Tehničkim propisom iz stava 1 ovog člana svojstva građevinskog proizvoda utvrđuju se u okviru klasa svojstva građevinskog proizvoda utvrđenih crnogorskim standardom.

Tehničke propise iz stava 1 ovog člana donosi organ državne uprave nadležan za poslove izgradnje objekata (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Naziv i oznaka crnogorskog standarda

Član 7

U tehničkom propisu iz člana 6 ovog zakona navodi se oznaka i naziv crnogorskog standarda kojim je preuzet usaglašeni standard (u daljem tekstu: usaglašeni crnogorski standard).

Usaglašenim crnogorskim standardom ne može se mijenjati ili dopunjavati preuzeti usaglašeni standard.

Listu standarda iz stava 1 ovog člana Ministarstvo objavljuje u "Službenom listu Crne Gore".

Stavljanje na tržište i upotreba građevinskog proizvoda

Član 8

Građevinski proizvod može se staviti na tržište i upotrebljavati samo ako:

- je njegova upotrebljivost dokazana u skladu sa članom 9 ovog zakona;
- je propisano označen u skladu sa usaglašenim crnogorskim standardom ili tehničkom ocjenom kojom je preuzeta evropska tehnička ocjena;
- ga prati tehničko uputstvo.

Zabranjeno je izdavanje dokumenta koji nazivom, izgledom, sadržajem ili na drugi način može dovesti u zabludu da se radi o dokumentu kojim se utvrđuju svojstva građevinskog proizvoda, potvrđuje njegova usaglašenost ili dokazuje njegova upotrebljivost.

Upotrebljivost građevinskog proizvoda

Član 9

Građevinski proizvod je upotrebljiv ako su njegova svojstva u skladu sa tehničkim propisom, odnosno tehničkom specifikacijom.

Upotrebljivost građevinskog proizvoda dokazuje se:

- izjavom o svojstvima i
- znakom usaglašenosti ako je građevinski proizvod obuhvaćen usaglašenim crnogorskim standardom ili tehničkom ocjenom kojom je preuzeta evropska tehnička ocjena.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, upotrebljivost građevinskog proizvoda koji:

- je proizveden ili izgrađen na gradilištu za potrebe tog gradilišta;
- se proizvodi pojedinačno po mjeri u neresijskoj proizvodnji, po posebnoj narudžbi i ugrađuje u određeni objekat ili
- je proizveden na tradicionalan način ili na način primjeren očuvanju graditeljskog naslijeđa ili neindustrijskim procesom zbog odgovarajuće obnove objekata zaštićenih u skladu sa zakonom kao dio ambijentalne cjeline,

posebne arhitektonske ili kulturno-istorijske vrijednosti, dokazuje se u skladu sa revidovanim glavnim projektom objekta ili tehničkim propisom, ovim zakonom ili zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

Isporuka građevinskog proizvoda na tržište

Član 10

Proizvođač, uvoznik, ovlašćeni zastupnik i distributer građevinskog proizvoda dužni su da preduzmu mjere kojima se obezbjeđuje da svojstva građevinskog proizvoda tokom isporuke na tržište ostanu nepromijenjena.

Izvođač radova i drugo lice koje je preuzelo građevinski proizvod radi ugradnje u objekat dužno je da preduzme mjere kojima se obezbjeđuje da svojstva građevinskog proizvoda od njegovog preuzimanja do ugradnje ostanu nepromijenjena.

Značenje izraza

Član 11

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) bitne karakteristike su karakteristike koje treba da ispunjava građevinski proizvod u odnosu na osnovne zahtjeve za objekat;
- 2) tip proizvoda je skup nivoa ili klasa svojstava građevinskog proizvoda, u odnosu na njegove bitne karakteristike, koji se proizvodi primjenom određene kombinacije sirovina, odnosno drugih elemenata, kroz specifičan proces proizvodnje;
- 3) tehnička specifikacija je crnogorski standard na koji upućuje tehnički propis ili dokument o ocjeni svojstava građevinskog proizvoda;
- 4) usaglašena tehnička specifikacija je crnogorski standard kojim je preuzet usaglašeni evropski standard na koji upućuje tehnički propis ili dokument o ocjeni kojim je preuzet evropski dokument o ocjeni;
- 5) usaglašeni standard je evropski standard koji je donijela nadležna evropska organizacija za standardizaciju;
- 6) dokument o ocjeni je dokument koji je izdalo imenovano tijelo za potrebe izdavanja tehničkih ocjena;
- 7) imenovano tijelo je pravno lice imenovano za izdavanje dokumenta o ocjeni i tehničke ocjene;
- 8) imenovano tijelo za ocjenu i provjeru je pravno lice imenovano za ocjenu i provjeru postojanosti svojstava građevinskog proizvoda;
- 9) evropski dokument o ocjeni je dokument koji je usvojila evropska organizacija tijela za tehničku ocjenu za potrebe izdavanja evropskih tehničkih ocjena;
- 10) tehnička ocjena je dokumentovana ocjena svojstava građevinskog proizvoda, u odnosu na njegove bitne karakteristike, u skladu sa odgovarajućim dokumentom o ocjeni;
- 11) Evropska tehnička ocjena je dokumentovana ocjena svojstava građevinskog proizvoda, u odnosu na njegove bitne karakteristike, u skladu sa odgovarajućim evropskim dokumentom o ocjeni;
- 12) tehnička dokumentacija je dokument koji sadrži detaljni opis svih postupaka koji su bili sprovedeni za ocjenu i provjeru postojanosti svojstava građevinskog proizvoda na osnovu kojeg se izdaje izjava o svojstvima građevinskog proizvoda;
- 13) posebna tehnička dokumentacija je dokumentacija kojom se dokazuje da su metodi u okviru primjenjivog sistema za ocjenu i provjeru postojanosti svojstava zamijenjeni drugim metodama, pod uslovom da su rezultati dobijeni tim drugim metodama jednaki rezultatima dobijenim metodama ispitivanja prema odgovarajućem crnogorskom standardu;
- 14) predviđena namjena je namjena građevinskog proizvoda određena primijenjenom tehničkom specifikacijom;
- 15) stavljanje na tržište je prvo stavljanje građevinskog proizvoda na tržište;
- 16) isporuka na tržište je isporuka građevinskog proizvoda za potrebe distribucije ili upotrebe na tržištu u okviru obavljanja privredne djelatnosti, sa ili bez naknade;
- 17) distribucija građevinskog proizvoda je kretanje građevinskog proizvoda na tržištu od trenutka stavljanja na tržište do njegove upotrebe;
- 18) upotreba građevinskog proizvoda je ugradnja i eksploatacija građevinskog proizvoda nakon ugradnje u objekat, kao i držanje građevinskog proizvoda na gradilištu;
- 19) privredni subjekt je proizvođač, uvoznik, distributer ili ovlašćeni zastupnik;

- 20) proizvođač je privredno društvo, pravno lice, preduzetnik, odnosno fizičko lice koji proizvodi građevinski proizvod ili koji je naručio da se proizvod projektuje, odnosno proizvod stavlja na tržište pod njegovim imenom ili robnom markom;
- 21) distributer je privredno društvo, pravno lice, odnosno preduzetnik koji ima sjedište u Crnoj Gori, odnosno fizičko lice koje ima prebivalište u Crnoj Gori, koje nije proizvođač ili uvoznik, koji je uključen u lanac snabdijevanja odnosno koji građevinski proizvod isporučuje na tržište;
- 22) uvoznik je privredno društvo, pravno lice ili preduzetnik koji ima sjedište u Crnoj Gori, odnosno fizičko lice koje ima prebivalište u Crnoj Gori i koje stavlja građevinski proizvod iz druge države na tržište;
- 23) ovlašćeni zastupnik je privredno društvo, pravno lice, odnosno preduzetnik koji ima sjedište u Crnoj Gori, odnosno fizičko lice koje ima prebivalište u Crnoj Gori, koga je proizvođač pisano ovlastio da u njegovo ime obavlja određene poslove;
- 24) mikro privredno društvo je privredno društvo koje ima manje od deset zaposlenih i godišnji promet, odnosno ukupan godišnji bilans stanja koji ne prelazi dva miliona eura;
- 25) povlačenje je radnja kojom se sprječava dostupnost građevinskog proizvoda iz lanca snabdijevanja na tržište;
- 26) opoziv je mjera koja se preduzima radi povraćaja građevinskog proizvoda koji je već bio isporučen krajnjem korisniku;
- 27) fabrička kontrola proizvodnje je dokumentovana, stalna unutrašnja kontrola proizvodnje u fabrici, u skladu sa odgovarajućim tehničkim specifikacijama.

II. IZJAVA O SVOJSTVIMA I ZNAK USAGLAŠENOSTI

Izjava o svojstvima

Član 12

Izjavom o svojstvima navode se svojstva građevinskog proizvoda u odnosu na njihove bitne karakteristike u skladu sa odgovarajućom tehničkom specifikacijom.

Izjava o svojstvima iz stava 1 ovog člana obavezno sadrži:

- 1) upućivanje na vrstu građevinskog proizvoda za koji je izjava o svojstvima sačinjena;
- 2) sistem ili sisteme za ocjenu i provjeru postojanosti svojstava građevinskog proizvoda iz člana 30 ovog zakona;
- 3) broj i datum izdavanja tehničke specifikacije koja je primijenjena za ocjenu svake bitne karakteristike građevinskog proizvoda;
- 4) predviđenu namjenu ili namjene građevinskog proizvoda, u skladu sa odgovarajućom tehničkom specifikacijom;
- 5) listu bitnih karakteristika koje su utvrđene u tehničkoj specifikaciji za predviđenu namjenu ili namjene;
- 6) svojstva najmanje jedne od bitnih karakteristika građevinskog proizvoda koja je odgovarajuća za predviđenu namjenu ili namjene;
- 7) svojstva građevinskog proizvoda po nivoima ili klasama ili opisno, koja se po potrebi zasnivaju na proračunu u vezi sa njegovim bitnim karakteristikama, ako je prema vrsti proizvoda primjenjivo;
- 8) svojstva onih bitnih karakteristika građevinskog proizvoda koja se odnose na predviđenu namjenu ili namjene, imajući u vidu tehničke propise;
- 9) za propisane bitne karakteristike građevinskog proizvoda za koje svojstva nijesu objavljena, oznaku "NPD" (neispitano) i
- 10) ako je za proizvod izdata tehnička ocjena, svojstva građevinskog proizvoda po nivoima ili klasama ili opisno, u vezi sa svim bitnim karakteristikama koje su sadržane u toj tehničkoj ocjeni.

Građevinski proizvod koji se stavlja na tržište i u upotrebu mora da prati i kopija izjave o svojstvima u papirnoj ili elektronskoj formi.

Građevinski proizvod iz iste serije koji se dostavlja istom korisniku može da prati samo jedna kopija izjave o svojstvima.

Primjerak izjave o svojstvima u papirnoj formi mora se dostaviti na zahtjev korisniku.

Bliži oblik i sadržaj izjave o svojstvima propisuje Ministarstvo.

Znak usaglašenosti

Član 13

Građevinski proizvod za koji se izjavom o svojstvima potvrđuje usaglašenost sa usaglašenim crnogorskim standardom ili tehničkom ocjenom kojom je preuzeta evropska tehnička ocjena označava se latiničnim slovom: "CE" - znak usaglašenosti.

Usaglašenost građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima može se potvrditi samo znakom "CE".

Sačinjavanjem izjave o svojstvima iz člana 12 ovog zakona i stavljanjem znaka usaglašenosti proizvođač preuzima odgovornost za usaglašenost građevinskog proizvoda sa svojstvima navedenim u izjavi o svojstvima i sa ovim zakonom.

Način označavanja građevinskog proizvoda

Član 14

Zabranjeno je označavati građevinski proizvod na način koji može dovesti u zabludu u pogledu svojstava vezanih za znak usaglašenosti.

Stavljanjem drugih oznaka na građevinski proizvod ne smije se narušavati vidljivost i čitljivost znaka usaglašenosti.

Bliži način označavanja građevinskog proizvoda propisuje Ministarstvo.

Tehničko uputstvo

Član 15

Građevinski proizvod koji se stavlja na tržište i u upotrebu mora da prati i tehničko uputstvo.

Kada se dva ili više istih građevinskih proizvoda isporučuju zajedno, tehničko uputstvo mora da prati svako pojedinačno pakovanje.

Kada se isporuka građevinskog proizvoda vrši u rasutom stanju, tehničko uputstvo mora da prati svaku pojedinačnu isporuku.

Tehničko uputstvo iz stava 1 ovog člana sadrži izvod iz izjave o svojstvima, uputstvo za čuvanje, transport i upotrebu građevinskog proizvoda i rok upotrebe građevinskog proizvoda.

Tehničko uputstvo iz stava 1 ovog člana mora biti napisano na crnogorskom jeziku.

Tehničko uputstvo može, osim pisanog teksta, sadržati i nacрте i ilustracije.

Informisanje

Član 16

Ministarstvo je dužno da, na zahtjev zainteresovane strane, u roku od 20 dana od dana podnošenja zahtjeva, dostavi sljedeće informacije:

- tehnički propis koji se odnosi na određeni građevinski proizvod, odnosno grupu građevinskih proizvoda;
- o nazivu i kontaktu nadležnih organa u postupcima utvrđivanja svojstava, ocjenjivanja usaglašenosti i dokazivanja upotrebljivosti građevinskog proizvoda kao uslova za njegovo stavljanje na tržište i upotrebu, kao i o nadležnim inspekcijским organima.

Za davanje informacija iz stava 1 ovog člana ne naplaćuje se naknada.

III. OBAVEZE PRIVREDNIH SUBJEKATA

Obaveze proizvođača

Član 17

Proizvođač je dužan da:

- 1) sačini izjavu o svojstvima u skladu sa članom 12 ovog zakona i čuva je deset godina od isporuke građevinskog proizvoda na tržište;
- 2) stavi znak usaglašenosti u skladu sa članom 13 ovog zakona;

- 3) izradi tehničku dokumentaciju u kojoj se navode svi podaci od značaja za propisani sistem ocjene i provjere postojanosti svojstava na osnovu izjave o svojstvima i čuva je deset godina od isporuke građevinskog proizvoda na tržište;
- 4) obezbijedi kontinuiranu usaglašenost serijske proizvodnje sa svojstvima navedenim u izjavi, uzimajući u obzir promjene u proizvodu i u primjenjivim tehničkim specifikacijama;
- 5) vrši ispitivanje uzoraka građevinskog proizvoda koji se stavlja na tržište i u upotrebu, vodi evidenciju o reklamacijama, neusaglašenim i povučenim građevinskim proizvodima, o preduzetim mjerama, radi otklanjanja rizika koji neusaglašeni proizvod predstavlja i da o tome obavijesti distributera, radi obezbjeđenja tačnosti, pouzdanosti i postojanosti objavljenih svojstava građevinskog proizvoda;
- 6) označi građevinski proizvod tipom, oznakom šarže ili serijskim brojem ili drugim elementom koji omogućava njegovu identifikaciju;
- 7) ako radi veličine ili prirode proizvoda nije moguće unijeti podatke iz tačke 6 ovog stava, te podatke navede na ambalaži ili dokumentima koji prate proizvod;
- 8) naznači na građevinskom proizvodu ili, ako to nije moguće, na pakovanju ili u dokumentaciji koja prati građevinski proizvod svoje ime za fizičko lice ili preduzetnika, odnosno naziv za pravno lice, kao i kontakt adresu;
- 9) obezbijedi da građevinski proizvod koji se isporučuje na tržište prati tehničko uputstvo i informacije o bezbjednosti na crnogorskom jeziku;
- 10) preduzme neophodne mjere da građevinski proizvod koji je stavljen na tržište, a nije u skladu sa ovim zakonom ili izjavom o svojstvima usaglasi sa svojstvima navedenim u izjavi ili po potrebi povuče ili opozove;
- 11) ako proizvod iz tačke 10 ovog stava predstavlja rizik, o tome bez odlaganja, obavijesti nadležne inspeksijske organe, navodeći sve pojedinosti o neusaglašenosti i o svim mjerama preduzetim radi usaglašavanja građevinskog proizvoda sa ovim zakonom i izjavom o svojstvima (u daljem tekstu: korektivne mjere);
- 12) na zahtjev nadležnom inspeksijskom organu dostavi sve informacije i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima i sa drugim zahtjevima u skladu sa ovim zakonom, kao i druge informacije o aktivnostima koje se preduzimaju kako bi se otklonili rizici koje građevinski proizvod stavljen na tržište može da predstavlja.

Obaveze zastupnika

Član 18

Zastupnik je dužan da ispunjava obaveze koje je proizvođač na njega prenio pisanim ovlašćenjem, a naročito da:

- 1) čuva izjavu o svojstvima i tehničku dokumentaciju deset godina od stavljanja građevinskog proizvoda na tržište i da na uvid nadležnom inspeksijskom organu;
- 2) na zahtjev nadležnom inspeksijskom organu dostavi sve informacije i dokumentaciju kojom se dokazuje usaglašenost građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima i sa drugim zahtjevima u skladu sa ovim zakonom, kao i svim aktivnostima koje se preduzimaju radi otklanjanja rizika koje predstavljaju građevinski proizvodi, a u skladu sa ovlašćenjem.

Proizvođač ne može prenijeti obavezu sačinjavanja tehničke dokumentacije na zastupnika.

Obaveze uvoznika

Član 19

Uvoznik je dužan da:

- 1) stavi na tržište samo građevinske proizvode koji su usaglašeni sa izjavom o svojstvima i drugim zahtjevima utvrđenim ovim zakonom;
- 2) prilikom stavljanja građevinskog proizvoda na tržište, garantuje da je proizvođač:
  - izvršio ocjenu i provjeru postojanosti svojstava građevinskog proizvoda,
  - sačinio tehničku dokumentaciju u kojoj su navedeni svi podaci vezani za zahtijevani sistem ocjene i provjere postojanosti,
  - sačinio izjavu o svojstvima u skladu sa članom 12 ovog zakona,
  - stavio znak usaglašenosti na proizvod u skladu sa članom 13 ovog zakona,

- obezbijedio da proizvod prate propisana dokumenta,
  - ispunio zahtjeve propisane članom 17 tač. 6, 7 i 8 ovog zakona;
- 3) građevinski proizvod za koji posumnja da nije usaglašen sa izjavom o svojstvima ili drugim zahtjevima iz ovog zakona, stavi na tržište nakon preduzimanja korektivnih mjera;
  - 4) ako građevinski proizvod predstavlja rizik, obavijesti proizvođača i nadležni inspekcijski organ bez odlaganja;
  - 5) naznači na građevinskom proizvodu ili, ako to nije moguće, na njegovoj ambalaži ili u dokumentu koji prati proizvod svoje ime, registrovani trgovački broj ili registrovanu trgovačku marku, kao i kontakt adresu;
  - 6) obezbijedi da građevinski proizvod koji isporučuje na tržište prati tehničko uputstvo i informacija o bezbjednosti na crnogorskom jeziku;
  - 7) obezbijedi da uslovi prevoza i skladištenja građevinskog proizvoda ne ugroze usaglašenost građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima;
  - 8) kada smatra potrebnim vrši ispitivanje uzoraka građevinskog proizvoda koji je stavljen ili isporučen na tržište, vodi evidenciju o reklamacijama, neusaglašenim i povučenim proizvodima, odnosno opozvanim proizvodima i o preduzetim korektivnim mjerama, radi otklanjanja rizika koji neusaglašeni proizvod predstavlja i o tome obavijesti distributera;
  - 9) čuva kopiju izjave o svojstvima i tehničku dokumentaciju deset godina od izdavanja i dostavi ih na zahtjev nadležnom inspekcijskom organu;
  - 10) preduzme neophodne mjere da građevinski proizvod koji je stavljen na tržište u skladu sa ovim zakonom ili izjavom o svojstvima usaglasi sa svojstvima navedenim u izjavi ili po potrebi povuče ili opozove taj građevinski proizvod;
  - 11) ako proizvod iz tačke 10 ovog stava predstavlja rizik, o tome, bez odlaganja, obavijesti nadležne inspekcijske organe, navodeći sve pojedinosti o neusaglašenosti i o svim preduzetim korektivnim mjerama;
  - 12) na zahtjev nadležnom inspekcijskom organu dostavi sve informacije i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima i sa drugim zahtjevima u skladu sa ovim zakonom, kao i druge informacije o aktivnostima koje se preduzimaju radi otklanjanja rizika koje građevinski proizvod stavljen na tržište može da predstavlja.

Obaveze distributera

Član 20

Distributer je dužan da:

- 1) prije stavljanja građevinskog proizvoda na tržište obezbijedi da je na proizvod, ako je to potrebno, stavljen znak usaglašenosti;
- 2) obezbijedi da građevinski proizvod koji isporučuje na tržište prati tehničko uputstvo i informacija o bezbjednosti na crnogorskom jeziku;
- 3) obezbijedi da proizvođač i uvoznik ispune zahtjeve iz člana 17 tač. 6 do 10 ovog zakona i člana 19 tač. 5 i 6 ovog zakona;
- 4) obezbijedi da uslovi prevoza i skladištenja građevinskog proizvoda ne ugroze usaglašenost građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima;
- 5) građevinski proizvod za koji posumnja da nije usaglašen sa izjavom o svojstvima ili drugim zahtjevima iz ovog zakona, može da stavi na tržište nakon preduzimanja korektivnih mjera;
- 6) ako proizvod iz tačke 5 ovog stava predstavlja rizik, o tome, bez odlaganja, obavijesti nadležne inspekcijske organe, navodeći sve pojedinosti o neusaglašenosti kao i o svim preduzetim korektivnim mjerama;
- 7) preduzme neophodne mjere da građevinski proizvod koji je stavljen na tržište u skladu sa ovim zakonom ili izjavom o svojstvima usaglasi sa svojstvima navedenim u izjavi ili po potrebi povuče ili opozove;
- 8) ako proizvod iz tačke 7 ovog stava predstavlja rizik, o tome, bez odlaganja, obavijesti nadležne inspekcijske organe, uz navođenje svih pojedinosti o neusaglašenosti kao i o svim preduzetim korektivnim mjerama;
- 9) na zahtjev nadležnom inspekcijskom organu dostavi sve informacije i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima i sa drugim zahtjevima u skladu sa ovim zakonom, kao i druge informacije o aktivnostima koje se preduzimaju radi otklanjanja rizika koje građevinski proizvod stavljen na tržište može da predstavlja;

10) postupa u skladu sa drugim zahtjevima utvrđenim ovim zakonom.

Slučajevi u kojima se obaveze proizvođača primjenjuju na uvoznike i distributere

Član 21

Ako uvoznik ili distributer stavlja građevinski proizvod na tržište pod svojim imenom ili trgovačkom markom, odnosno izmijeni građevinski proizvod koji je već stavljen na tržište u mjeri kojom se ugrožava usaglašenost tog proizvoda sa izjavom o svojstvima, smatra se proizvođačem i odgovara za obaveze iz člana 17 ovog zakona.

Informacije o privrednim subjektima

Član 22

Tokom perioda u kojem proizvođač, zastupnik, uvoznik i distributer čuvaju tehničku dokumentaciju i izjavu o svojstvima, dužni su da na zahtjev nadležnom inspeksijskom organu dostave informacije o privrednom subjektu kojem su isporučili proizvod, odnosno privrednom subjektu koji im je isporučio proizvod.

IV. DOKUMENT O OCJENI I TEHNIČKA OCJENA

Dokument o ocjeni

Član 23

Dokument o ocjeni izdaje imenovano tijelo na zahtjev proizvođača, ako:

- 1) građevinski proizvod nije obuhvaćen ili nije u cjelosti obuhvaćen crnogorskim standardom, odnosno tehničkim propisom;
- 2) se svojstva bitnih karakteristika građevinskog proizvoda ne mogu u potpunosti procijeniti na osnovu crnogorskog standarda, odnosno tehničkog propisa;
- 3) crnogorski standard ne predviđa nijedan metod procjene u vezi sa najmanje jednom bitnom karakteristikom tog proizvoda ili
- 4) proizvod nije obuhvaćen dokumentom o ocjeni kojim je preuzet evropski dokument o ocjeni.

Dokument o ocjeni sadrži obavezno: opšti opis građevinskog proizvoda, listu bitnih karakteristika relevantnih za predviđenu namjenu građevinskog proizvoda koju je proizvođač predvidio, kao i metode i kriterijume za ocjenu svojstava građevinskog proizvoda u odnosu na bitne karakteristike.

Dokument o ocjeni može da predstavlja osnov za izradu crnogorskog standarda.

Izdavanje dokumenta o ocjeni

Član 24

Postupak izrade i donošenja dokumenta o ocjeni zasniva se na principima:

- transparentnosti i ekonomičnosti za proizvođača;
- određivanja roka za izradu dokumenta o ocjeni i
- zaštite poslovne tajne.

Imenovano tijelo je dužno da dostavi Ministarstvu dokument o ocjeni u roku od tri dana od dana izdavanja.

Naziv i oznaka dokumenta o ocjeni objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici Ministarstva.

Evidenciju izdatih dokumenata o ocjeni vodi Ministarstvo.

Troškove izdavanja dokumenta o ocjeni plaća podnosilac zahtjeva iz člana 23 stav 1 ovog zakona.

Bliže uslove i način izrade dokumenta o ocjeni, kao i sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prestanak važenja dokumenta o ocjeni

Član 25

Dokument o ocjeni prestaje da važi:

- donošenjem odgovarajućeg crnogorskog standarda na koji upućuje tehnički propis;
- donošenjem dokumenta o ocjeni kojim se preuzima evropski dokument o ocjeni i
- ako se utvrdi da građevinski proizvod za koji je donijet dokument o ocjeni ne ispunjava u cjelosti osnovne zahtjeve utvrđene zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

U slučaju iz stava 1 alineja 3 ovog člana, Ministarstvo donosi rješenje o prestanku važenja dokumenta o ocjeni na osnovu dokaza o neispunjavanju zahtjeva.

Rješenje iz stava 2 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici Ministarstva i podaci iz rješenja (broj rješenja, datum donošenja i sl.) unose se u evidenciju izdatih dokumenata o ocjeni.

Tehnička ocjena

Član 26

Tehnička ocjena za građevinski proizvod izdaje se na osnovu dokumenta o ocjeni.

Tehnička ocjena obuhvata svojstva građevinskog proizvoda po nivoima ili klasama ili opisno, za bitne karakteristike koje su usaglasili proizvođač i imenovano tijelo za predviđenu upotrebu tog građevinskog proizvoda i tehničke detalje neophodne za sprovođenje sistema ocjene i provjere postojanosti svojstava.

O izdatim tehničkim ocjenama evidenciju vodi Ministarstvo.

Naziv i oznaka tehničke ocjene objavljuju se na internet stranici Ministarstva.

Bliži oblik i sadržaj dokumenta o tehničkoj ocjeni, kao i sadržaj i način vođenja evidencije izdatih tehničkih ocjena propisuje Ministarstvo.

Izdavanje tehničke ocjene

Član 27

Tehničku ocjenu izdaje imenovano tijelo na zahtjev proizvođača.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavlja se tehnička dokumentacija sa opisom građevinskog proizvoda, njegovom namjenom kako je predviđeno od proizvođača i detaljima kontrole fabričke proizvodnje koju proizvođač namjerava da primijeni.

Nakon prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana, imenovano tijelo obavještava proizvođača da li je građevinski proizvod obuhvaćen, u potpunosti ili djelimično, usaglašenom tehničkom specifikacijom na sljedeći način:

- 1) ako je građevinski proizvod u potpunosti obuhvaćen crnogorskim standardom imenovano tijelo obavještava proizvođača da se ne može izdati tehnička ocjena;
- 2) ako je građevinski proizvod u potpunosti obuhvaćen dokumentom o ocjeni, kojim je preuzet evropski dokument o ocjeni, imenovano tijelo obavještava proizvođača da će taj dokument biti osnov za izdavanje tehničke ocjene, ili
- 3) ako građevinski proizvod nije obuhvaćen, ili nije u potpunosti obuhvaćen, usaglašenom tehničkom specifikacijom, imenovano tijelo izdaje tehničku ocjenu.

Na postupak izdavanja tehničke ocjene shodno se primjenjuje član 24 ovog zakona.

Imenovano tijelo dužno je da na zahtjev proizvođača sa proizvođačem potpiše sporazum o poslovnoj tajni.

Troškove izdavanja tehničke ocjene snosi podnosilac zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

Imenovanje tijela za izdavanje tehničke ocjene i dokumenta o ocjeni

Član 28

Rješenje o imenovanju tijela za izdavanje tehničke ocjene i dokumenta o ocjeni za jednu ili više grupa proizvoda izdaje i ukida Ministarstvo.

Rješenje iz stava 1 ovog člana izdaje se pravnom licu koje:

- 1) ispunjava uslove u pogledu stručne osposobljenosti, nezavisnosti i nepristrasnosti kadra i stručnih saradnika;
- 2) garantuje čuvanje poslovne tajne i
- 3) ima zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti za eventualno pričinjenu štetu.

Imenovano tijelo dužno je da obavijesti Ministarstvo o promjeni uslova na osnovu kojih je donijeto rješenje o imenovanju iz stava 1 ovog člana, najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Ministarstvo je dužno da čuva povjerljivost dobijenih podataka u postupku imenovanja iz stava 1 ovog člana.

Ministarstvo vodi evidenciju imenovanja koja se objavljuje na internet stranici Ministarstva.

Listu grupa proizvoda iz stava 1 ovog člana i bliže uslove za izdavanje i ukidanje imenovanja za izdavanje tehničke ocjene i dokumenta o ocjeni propisuje Ministarstvo.

V. OCJENA I PROVJERA POSTOJANOSTI SVOJSTAVA I TIJELA ZA OCJENU

Obaveza ocjenjivanja i provjere postojanosti svojstava građevinskog proizvoda

Član 29

Obaveza ocjene i provjere postojanosti svojstava građevinskog proizvoda utvrđuje se tehničkom specifikacijom, odnosno tehničkim propisom.

Ocjenu i provjeru iz stava 1 ovog člana može da vrši proizvođač i/ili imenovano tijelo za ocjenu i provjeru.

Ocjena i provjera postojanosti svojstava građevinskog proizvoda vrši se u skladu sa odgovarajućim sistemom ocjene i provjere postojanosti svojstava građevinskog proizvoda (u daljem tekstu: sistemi ocjene).

Sistemi ocjene

Član 30

Izbor sistema ocjene utvrđuje se u zavisnosti od svojstava određenog građevinskog proizvoda ili grupe građevinskih proizvoda, u skladu sa tehničkom specifikacijom, odnosno tehničkim propisom, uzimajući u obzir uticaj na zdravlje, bezbjednost ljudi i životnu sredinu.

Sistemi ocjene mogu biti: 1+; 1; 2+; 3 i 4.

Sadržaj sistema ocjene propisuje Ministarstvo.

Imenovano tijelo za ocjenu i provjeru

Član 31

Ocjenu i provjeru građevinskog proizvoda može da vrši imenovano tijelo za ocjenu i provjeru koje je nezavisno od privrednog subjekta, odnosno građevinskog proizvoda čiju ocjenu i provjeru postojanosti svojstava građevinskog proizvoda utvrđuje.

Ako imenovano tijelo iz stava 1 ovog člana pripada poslovnom ili strukovnom udruženju koje zastupa privredne subjekte čija je djelatnost projektovanje, isporuka, sklapanje, upotreba ili održavanje građevinskog proizvoda, može vršiti ocjenu, odnosno provjeru postojanosti svojstava građevinskog proizvoda pod uslovom da dokaže svoju nezavisnost i odsustvo sukoba interesa.

Imenovano tijelo za ocjenu i provjeru može biti:

- 1) tijelo za sertifikaciju građevinskog proizvoda;
- 2) tijelo za sertifikaciju kontrole fabričke proizvodnje;
- 3) laboratorija za ispitivanje koja je ovlašćena da mjeri, testira, ispituje, kalibrira ili na neki drugi način utvrđuje karakteristike ili svojstva materijala ili građevinskog proizvoda.

Imenovano tijelo za ocjenu i provjeru, odnosno lica zaposlena u tom tijelu koja vrše postupak ocjene i provjere postojanosti svojstava građevinskog proizvoda ne smiju da se bave projektovanjem, proizvodnjom ili izgradnjom, stavljanjem na tržište, ugradnjom, upotrebom ili održavanjem tog građevinskog proizvoda ni zastupanjem privrednog subjekta koji vrši ove aktivnosti.

Imenovanje za ocjenu i provjeru

Član 32

Rješenje o imenovanju za vršenje ocjene i provjere postojanosti svojstava građevinskog proizvoda (u daljem tekstu: imenovanje za ocjenu i provjeru) izdaje i ukida Ministarstvo, na zahtjev pravnog lica koje ispunjava uslove iz člana 33 ovog zakona.

Imenovanje iz stava 1 ovog člana izdaje se u skladu sa principima objektivnosti i nepristrasnosti.

O izdatim i ukinutim imenovanjima evidenciju vodi Ministarstvo.

Uslovi za imenovanje tijela za ocjenu i provjeru

Član 33

Imenovanje za ocjenu i provjeru izdaje se pravnom licu koje:

- 1) je osnovano u Crnoj Gori;
- 2) ima sertifikat o akreditaciji izdat od Akreditacionog tijela Crne Gore, u skladu sa zakonom;
- 3) ispunjava uslove u pogledu kadrovske osposobljenosti i tehničke opremljenosti za obavljanje svih poslova za koje se izdaje rješenje o imenovanju, kao i za poslove koji se obavljaju u njegovo ime i na njegovu odgovornost;
- 4) obezbjeđuje da menadžment i zaposleni obavljaju poslove uz najviši stepen ličnog, profesionalnog i integriteta institucije;
- 5) obezbjeđuje čuvanje poslovne tajne i
- 6) ima zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti za pričinjenu štetu.

Imenovanje iz stava 1 ovog člana može se izdati za:

- sertifikovanje postojanosti svojstava građevinskog proizvoda;
- sertifikovanje kontrole fabričke proizvodnje građevinskog proizvoda i/ili
- ispitivanje, mjerenje, testiranje, kalibriranje ili drugi način utvrđivanja karakteristika i svojstava građevinskog proizvoda.

Pretpostavka ispunjenosti uslova

Član 34

Ako su crnogorskim standardom propisani uslovi koje mora da ispunjava imenovano tijelo za ocjenu i provjeru, u postupku imenovanja smatraće se da pravno lice ispunjava uslove iz člana 33 ovog zakona u mjeri u kojoj crnogorski standard obuhvata te uslove.

Sadržaj imenovanja za ocjenu i provjeru

Član 35

Imenovanje za ocjenu i provjeru sadrži:

- identifikacioni broj imenovanog tijela za ocjenu i provjeru;
- prava i obaveze imenovanog tijela za ocjenu i provjeru u postupku ocjene i provjere postojanosti svojstava građevinskog proizvoda za koje se imenovanje izdaje i
- upućivanje na relevantnu tehničku specifikaciju.

Postupak izdavanja i ukidanja imenovanja

Član 36

Postupak izdavanja imenovanja za ocjenu i provjeru pokreće se zahtjevom.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavlja se:

- sertifikat o akreditaciji izdat od Akreditacionog tijela Crne Gore u skladu sa zakonom;
- izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata i
- opis i vrsta postupka za ocjenu i provjeru postojanosti svojstava građevinskog proizvoda i vrsta imenovanja koje se traži u skladu sa članom 33 stav 2 ovog zakona.

Ministarstvo je dužno da odluči po zahtjevu iz stava 1 ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

Imenovano tijelo za ocjenu i provjeru dužno je da obavijesti Ministarstvo o promjeni uslova na osnovu kojih je izdato imenovanje za ocjenu i provjeru, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Ministarstvo će ukinuti imenovanje za ocjenu i provjeru ako utvrdi da imenovano tijelo za ocjenu i provjeru prestane da ispunjava uslove na osnovu kojih je to imenovanje izdato ili je izdato na osnovu netačnih podataka odnosno utvrdi da imenovano tijelo za ocjenu i provjeru obavlja poslove suprotno odredbama ovog zakona.

U slučaju iz stava 5 ovog člana ili ako imenovano tijelo za ocjenu i provjeru prestane sa radom, Ministarstvo povjerava dokumentaciju koja se nalazi u posjedu tog tijela drugom imenovanom tijelu za ocjenu i provjeru ili je čuva i po potrebi stavlja na uvid nadležnom inspekcijskom organu.

Bliže uslove za izdavanje i ukidanje imenovanja iz stava 1 ovog člana i sadržaj i način vođenja evidencije iz člana 32 stav 3 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

Poslovi imenovanog tijela za ocjenu i provjeru

Član 37

Imenovano tijelo za ocjenu i provjeru sprovodi postupke ocjene i provjere postojanosti svojstava građevinskog proizvoda, u skladu sa sistemima ocjene, principima transparentnosti i ekonomičnosti, imajući u vidu: veličinu proizvođača, sektor u kome proizvođač posluje, strukturu proizvođača, stepen složenosti tehnologije proizvoda i masovni ili serijski karakter procesa proizvodnje, kao i zahtjeve utvrđene tehničkom specifikacijom i osnovnim uslovima za objekat i vrši druge poslove u skladu sa imenovanjem za ocjenu i provjeru.

Ako na osnovu početne kontrole proizvodnog pogona ili kontrole fabričke proizvodnje imenovano tijelo za ocjenu i provjeru utvrdi da proizvođač nije obezbijedio postojanost svojstava građevinskog proizvoda, zahtijevaće od proizvođača da otkloni uočene nedostatke i odrediće rok za njihovo otklanjanje.

Ako na osnovu provjere postojanosti građevinskog proizvoda imenovano tijelo za ocjenu i provjeru utvrdi da građevinski proizvod više ne posjeduje svojstva tog tipa proizvoda, zahtijevaće od proizvođača da otkloni uočene nedostatke i odrediće rok za njihovo otklanjanje.

Ako proizvođač ne otkloni uočene nedostatke u određenom roku, imenovano tijelo za ocjenu i provjeru:

- neće izdati sertifikat o postojanosti svojstava građevinskog proizvoda, odnosno sertifikat o kontroli fabričke proizvodnje u slučaju iz stava 2 ovog člana i/ili
- u potpunosti ili djelimično poništiće ili oglasiti ništavim izdate sertifikate u slučaju iz stava 3 ovog člana.

Povjeravanje poslova imenovanog tijela za ocjenu i provjeru

Član 38

Imenovano tijelo za ocjenu i provjeru može pojedine poslove za koje je imenovano da povjeri svom organizacionom dijelu ili podizvođaču koje ispunjava uslove iz čl. 33 i 34 ovog zakona, uz prethodnu saglasnost privrednog subjekta.

U slučaju iz stava 1 ovog člana imenovano tijelo za ocjenu i provjeru odgovara za obavljanje povjerenih poslova.

Imenovano tijelo za ocjenu i provjeru je dužno da obavijesti Ministarstvo i nadležni inspekcijski organ o povjeravanju poslova iz stava 1 ovog člana, u roku od tri dana od dana povjeravanja.

Imenovano tijelo za ocjenu i provjeru je dužno da stavi na raspolaganje Ministarstvu i nadležnom inspekcijskom organu dokumente o izvršenoj procjeni ispunjenosti uslova iz čl. 33 i 34 ovog zakona, za podizvođača kojem je povjerio poslove u skladu sa stavom 1 ovog člana, kao i o obavljenim povjerenim poslovima.

Vršenje ispitivanja izvan prostorija imenovanog tijela za ocjenu i provjeru

Član 39

Imenovano tijelo za ocjenu i provjeru može da, na zahtjev proizvođača iz tehničkih, ekonomskih ili logističkih razloga, vrši ispitivanje za sisteme ocjene 1+, 1 i 3 ili nadzor nad njihovim sprovođenjem:

- u proizvodnim postrojenjima proizvođača koristeći opremu za ispitivanje iz laboratorije proizvođača, ili
- u drugoj laboratoriji, uz prethodnu saglasnost proizvođača.

Imenovano tijelo za ocjenu i provjeru iz stava 1 ovog člana mora biti imenovano za vršenje ispitivanja van svojih akreditovanih laboratorija u skladu sa članom 32 ovog zakona.

Prije sprovođenja ispitivanja iz stava 1 ovog člana, imenovano tijelo za ocjenu i provjeru je dužno da provjeri da li su ispunjeni uslovi metoda ispitivanja i da li:

- oprema za ispitivanje ima odgovarajući sistem kalibracije i da li je obezbijedena mogućnost kasnijeg praćenja prethodnih mjerenja i
- je obezbijeden kvalitet rezultata ispitivanja.

Obavještanje Ministarstva

Član 40

Imenovano tijelo za ocjenu i provjeru je dužno da obavijesti Ministarstvo o:

- 1) odbijanju izdavanja, poništavanju, odnosno oglašavanju ništavim sertifikata u cjelini ili djelimično;
- 2) svim okolnostima koje utiču na obim imenovanja za ocjenu i provjeru i uslovima za imenovanje iz člana 33 ovog zakona;
- 3) zahtjevu nadležnog inspeksijskog organa za dostavljanje podataka o aktivnostima koje se odnose na ocjenu i/ili provjeru postojanosti svojstava građevinskog proizvoda;
- 4) zadacima u skladu sa sistemima ocjene koji su sprovedeni u okviru imenovanja za ocjenu i provjeru, kao i drugim aktivnostima, uključujući prekogranične aktivnosti i podugovaranje, na zahtjev Ministarstva.

Imenovano tijelo za ocjenu i provjeru dužno je da obavijesti drugo imenovano tijelo za ocjenu i provjeru, koje je na osnovu ovog zakona imenovano za slične poslove u skladu sa sistemima ocjene ili za građevinski proizvod uređen istom tehničkom specifikacijom, o negativnim, a po zahtjevu, i pozitivnim rezultatima ocjene i/ili provjere postojanosti svojstava građevinskog proizvoda.

VI. POJEDNOSTAVLJENI POSTUPCI

Upotreba odgovarajuće tehničke dokumentacije

Član 41

Prilikom određivanja tipa proizvoda proizvođač može, umjesto ispitivanja tipa ili proračuna tipa, da izradi odgovarajuću tehničku dokumentaciju kojom se dokazuje da:

- se za jednu ili više bitnih karakteristika građevinskog proizvoda, koji proizvođač stavlja na tržište, smatra da je taj proizvod dostigao određen nivo ili klasu svojstava bez ispitivanja ili proračuna, odnosno bez daljeg ispitivanja ili proračuna, u skladu sa uslovima datim u odgovarajućoj usaglašenoj tehničkoj specifikaciji;
- građevinski proizvod, obuhvaćen usaglašenim crnogorskim standardom, koji proizvođač stavlja na tržište, odgovara tipu proizvoda drugog građevinskog proizvoda koji proizvodi drugi proizvođač i koji je već ispitan u skladu sa odgovarajućim crnogorskim standardom ili
- građevinski proizvod, obuhvaćen usaglašenom tehničkom specifikacijom, koji proizvođač stavlja na tržište, predstavlja sistem od više komponenti, koje proizvođač propisno sastavlja, slijedeći precizne instrukcije isporučioaca tog sistema ili njegovih komponenti, koje je već ispitao da je sistem ili ta komponenta za jednu ili više njegovih bitnih karakteristika u skladu sa usaglašenom tehničkom specifikacijom.

U slučajevima iz stava 1 al. 2 i 3 ovog člana proizvođač ima pravo da u izjavi o svojstvima navede da svojstva građevinskog proizvoda odgovaraju rezultatima ispitivanja drugog građevinskog proizvoda, u cjelini ili djelimično, na osnovu rezultata ispitivanja koje je dobio drugi proizvođač, nakon dobijanja ovlaštenja od tog proizvođača i koji odgovara za tačnost, pouzdanost i rezultate ispitivanja.

Ako građevinski proizvod iz stava 1 ovog člana pripada grupi građevinskih proizvoda za koji se primjenjuje sistem ocjene 1 + ili 1, odgovarajuću tehničku dokumentaciju iz stava 1 ovog člana provjerava tijelo za sertifikaciju građevinskog proizvoda.

Mikro privredno društvo

Član 42

Mikro privredno društvo koje proizvodi građevinski proizvod obuhvaćen crnogorskim standardom može da:

- umjesto određivanja tipa proizvoda ispitivanjem tipa za primjenjive sisteme ocjene 3 i 4, primijeni metode koje se razlikuju od metoda predviđenih usaglašenim crnogorskim standardom ili
- ispituje građevinski proizvod na koji se primjenjuje sistem ocjene 3 u skladu sa pravilima za sistem ocjene 4.

U slučaju iz stava 1 ovog člana mikro privredno društvo dužno je da dokaže usaglašenost građevinskog proizvoda sa primjenljivim zahtjevima, posebnom tehničkom dokumentacijom, kao i da su sprovedeni postupci ekvivalentni postupcima utvrđenim u odgovarajućem crnogorskom standardu.

Drugi slučajevi pojednostavljenih postupaka

Član 43

Za građevinski proizvod koji je obuhvaćen usaglašenim crnogorskim standardom i koji se proizvodi pojedinačno ili prema mjeri u neserijskom procesu proizvodnje prema posebnoj narudžbi i koji se ugrađuje u određeni objekat, proizvođač može da zamijeni dio primjenjivog sistema ocjene, posebnom tehničkom dokumentacijom kojom se dokazuje usaglašenost tog proizvoda sa primjenjivim zahtjevima i da su sprovedene procedure ekvivalentne procedurama utvrđenim u tom standardu.

Ako građevinski proizvod iz stava 1 ovog člana pripada grupi građevinskih proizvoda za koji je primjenjivi sistem ocjene 1 + ili 1, posebnu tehničku dokumentaciju iz stava 1 ovog člana provjerava tijelo za sertifikaciju građevinskog proizvoda.

VII. VAŽENJE INOSTRANE ISPRAVE I ZNAKA USAGLAŠENOSTI

Važenje izjave o svojstvima i znaka usaglašenosti izdatih u inostranstvu

Član 44

Izjava o svojstvima i znak usaglašenosti izdati u inostranstvu (u daljem tekstu: inostrana isprava i znak usaglašenosti) ako su izdati u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumom važe u Crnoj Gori.

Na zahtjev proizvođača, zastupnika, uvoznika, distributera ili po službenoj dužnosti, Ministarstvo može priznati važenje inostrane isprave i znaka usaglašenosti kojima se potvrđuje usaglašenost građevinskog proizvoda sa inostranim tehničkim propisom, pod uslovom da zahtjevi iz tog propisa obezbjeđuju najmanje isti stepen zaštite bezbjednosti života i zdravlja ljudi, životinja i biljaka, životne sredine, zaštite potrošača i zaštite imovine, koji su utvrđeni tehničkim specifikacijama, odnosno tehničkim propisima Crne Gore.

Ministarstvo je dužno da vodi evidenciju inostranih isprava i znaka usaglašenosti iz stava 2 ovog člana.

Inostrana isprava i znak usaglašenosti iz stava 2 ovog člana moraju biti prevedeni na crnogorski jezik.

Način priznavanja važenja inostrane isprave i znaka usaglašenosti

Član 45

Akt o priznavanju važenja inostrane isprave i znaka usaglašenosti iz člana 44 stav 2 ovog zakona donosi se po prethodno pribavljenom mišljenju imenovanog tijela za ocjenu i provjeru.

Način priznavanja inostrane isprave i znaka usaglašenosti iz člana 44 stav 2 ovog zakona koji se odnose na građevinske proizvode uređuje se propisom Vlade.

Priznavanje evropskog dokumenta o ocjeni, evropske tehničke ocjene, izjave o svojstvima, znaka usaglašenosti "CE" i sertifikata

Član 46

Evropski dokument o ocjeni, evropska tehnička ocjena, izjava o svojstvima i znak usaglašenosti "CE" izdati za proizvod proizveden u skladu sa usaglašenim standardom ili evropskom tehničkom ocjenom priznaju se u Crnoj Gori bez sprovođenja postupka iz čl. 44 i 45 ovog zakona ako izjavljena svojstva građevinskog proizvoda odgovaraju svojstvima tog proizvoda navedenim u tehničkom propisu iz člana 6 ovog zakona.

Dokument izdat u postupku ocjene i provjere postojanosti svojstava građevinskog proizvoda od tijela imenovanog od strane države članice Evropske unije i prijavljenog Evropskoj komisiji za poslove ocjene i provjere postojanosti svojstava građevinskog proizvoda (Notifikovano tijelo), za građevinski proizvod obuhvaćen usaglašenom tehničkom specifikacijom, po svojoj pravnoj snazi i dejstvu u potpunosti se priznaje kao dokument izdat u skladu sa ovim zakonom.

Dokumenta i isprave iz st. 1 i 2 ovog člana moraju biti prevedeni na crnogorski jezik.

VIII. UPRAVNI NADZOR

Vršenje nadzora

Član 47

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor vrši organ uprave nadležan za inspeksijske poslove preko inspektora, i to:

- 1) tržišnog inspektora, u vezi sa proizvodnjom, stavljanjem na tržište i distribucijom građevinskog proizvoda;
- 2) inspektora za građevinarstvo, u vezi sa upotrebom građevinskog proizvoda (u daljem tekstu: nadležni inspektor).

Ovlašćenja inspektora

Član 48

Nadležni inspektor je ovlašćen da u vršenju inspeksijskog nadzora, osim ovlašćenja za koje je ovlašćen drugim propisima:

- 1) zahtijeva sve informacije i dokumentaciju koja je potrebna za dokazivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima i usaglašenost sa drugim zahtjevima u skladu sa ovim zakonom, kao i svim aktivnostima koje se preduzimaju kako bi se otklonili rizici koje predstavljaju građevinski proizvodi koji su stavljeni na tržište i upotrebu;
- 2) obavlja odgovarajuće provjere, uzima uzorke proizvoda i daje ih na ispitivanje radi ocjene usaglašenosti tehničkih svojstava građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima, ukoliko ima dovoljno razloga da vjeruje da građevinski proizvod obuhvaćen crnogorskim standardom ili za koji je izdata tehnička ocjena nema izjavljena svojstva i predstavlja rizik za ispunjenje osnovnih zahtjeva za objekte koji su definisani zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata;
- 3) provjerava da li su izvršeni propisani pregledi koji potvrđuju bezbjednost proizvoda tokom perioda upotrebe;
- 4) pregleda poslovne prostorije i objekte proizvođača, ovlašćenog zastupnika, uvoznika, distributera, izvođača radova i drugog lica.

Proizvođač, ovlašćeni zastupnik, uvoznik, distributer, izvođač radova i drugo lice dužni su da nadležnom inspektoru omogućie pregled svih prostora i uvid u sve radnje i dokumenta koji se odnose na ocjenu i provjeru postojanosti svojstava građevinskog proizvoda vezano za njihove bitne karakteristike, dokazivanje upotrebljivosti, stavljanje na tržište, distribuciju i upotrebu građevinskog proizvoda.

Upravne mjere i radnje

Član 49

Kada u toku inspeksijskog pregleda nadležni inspektor utvrdi da građevinski proizvod nije usaglašen sa zahtjevima iz ovog zakona, rješenjem će naložiti relevantnom privrednom subjektu (proizvođaču, ovlašćenom zastupniku, uvozniku, distributeru, izvođaču radova i drugom licu) da preduzme sljedeće:

- 1) sve potrebne radnje kako bi se građevinski proizvod usaglasio sa zahtjevima iz ovog zakona, naročito sa izjavljenim svojstvima,
- 2) da građevinski proizvod povuče sa tržišta i/ili iz upotrebe.

Donošenje rješenja o otklanjanju nepravilnosti u proizvodnji iz stava 1 ovog člana ne isključuje obavezu donošenja rješenja o povlačenju sa tržišta i/ili iz upotrebe, odnosno distribucije građevinskog proizvoda.

Upravne mjere i radnje za formalnu neusaglašenost građevinskog proizvoda

Član 50

Nadležni inspektor narediće rješenjem otklanjanje utvrđenih nepravilnosti kada u toku inspeksijskog nadzora utvrdi da građevinski proizvod:

- nema znaka usaglašenosti u skladu sa članom 9 ovog zakona;
- nije propisno označen u skladu sa članom 13 ovog zakona;
- nema izjavu o svojstvima u skladu sa članom 9 ovog zakona ili nije urađena u skladu sa članom 12 ovog zakona;
- nema tehničko uputstvo ili je isporučen bez tehničkog uputstva u skladu sa članom 8 ovog zakona ili
- nema tehničku dokumentaciju ili je nekompletna u skladu sa članom 17 stav 1 tačka 3, članom 18 stav 1 tačka 1 i članom 19 stav 1 tačka 2 alineja 2 i tačka 9 ovog zakona.

Ako u određenom roku proizvođač, ovlašćeni zastupnik, uvoznik, distributer, izvođač radova i drugo lice ne

otkloni utvrđene nepravilnosti, nadležni inspektor će rješenjem zabraniti isporuku na tržište građevinskog proizvoda ili će ga povući sa tržišta i/ili iz upotrebe.

Upravne mjere i radnje za neusaglašenost građevinskog proizvoda sa zahtjevima iz ovog zakona

Član 51

Nadležni inspektor će rješenjem narediti privrednom subjektu (proizvođaču, ovlaštenom zastupniku, uvozniku, distributeru, izvođaču radova i drugom licu) otklanjanje nepravilnosti, ako utvrdi da:

- 1) ocjena i provjera postojanosti svojstava građevinskog proizvoda se ne sprovode ili nijesu sprovedene u skladu sa ovim zakonom;
- 2) ne ispunjava propisane uslove u pogledu sprovođenja ocjene i provjere postojanosti svojstava građevinskog proizvoda u skladu sa ovim zakonom;
- 3) je građevinski proizvod stavljen na tržište suprotno članu 8 ovog zakona, a nijesu u pitanju razlozi određeni članom 52 ovog zakona;
- 4) je građevinski proizvod stavljen na tržište sa neispravnim tehničkim uputstvom;
- 5) se podaci iz tehničkih uputstava ne podudaraju sa podacima u izjavi o svojstvima;
- 6) svojstva građevinskog proizvoda ili podaci značajni za njegovu ugradnju, upotrebu i uticaj na karakteristike i trajnost objekta, posebno rok upotrebe nijesu u skladu sa karakteristikama i podacima određenim glavnim projektom;
- 7) se građevinski proizvod ne ugrađuje u skladu sa tehničkim uputstvom;
- 8) se građevinski proizvod prevozi, skladišti, ugrađuje ili se njime rukuje na način koji ne osigurava očuvanje njegovih svojstava.

O preduzetim mjerama i radnjama nadležni inspektor obavještava imenovano tijelo za ocjenu i provjeru koje je bilo uključeno u postupak ocjenjivanja usaglašenosti građevinskog proizvoda.

Usaglašavanje građevinskog proizvoda koji predstavlja rizik za zdravlje i bezbjednost

Član 52

Kada nakon izvršene odgovarajuće provjere, shodno članu 50 ovog zakona, nadležni inspektor utvrdi da građevinski proizvod koji je proizveden u saglasnosti sa ovim zakonom predstavlja rizik za ispunjenje osnovnih zahtjeva za objekte, za zdravlje ili bezbjednost lica ili za druge aspekte zaštite javnog interesa, rješenjem će narediti privrednom subjektu da:

- 1) preduzme sve odgovarajuće mjere kako bi osigurao da odnosni građevinski proizvod, prije stavljanja na tržište, više ne predstavlja taj rizik i/ili
- 2) povuče građevinski proizvod sa tržišta.

Član 53

Žalba izjavljena protiv rješenja iz čl. 49, 50, 51 i 52 ovog zakona ne odlaže izvršenje rješenja.

IX. KAZNE NE ODREDBE

Član 54

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne dostavi Ministarstvu izdati dokument o ocjeni u roku od tri dana od dana izdavanja (član 24 stav 2);
- 2) bez imenovanja izda dokument o ocjeni (član 23 stav 1);
- 3) bez imenovanja izda tehničku ocjenu (član 27 stav 1);
- 4) ne obavijesti Ministarstvo o promjeni uslova na osnovu kojih je izdato imenovanje za izdavanje tehničke ocjene i dokumenta o ocjeni za jednu ili više grupa proizvoda, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene (član 28 stav 3);
- 5) ako bez imenovanja vrši ocjenu i provjeru postojanosti svojstava građevinskog proizvoda (član 29 stav 2);
- 6) u roku od 15 dana od dana nastanka promjene ne obavijesti Ministarstvo o promjeni uslova na osnovu kojih je izdato imenovanje (član 36 stav 4);

- 7) u roku od tri dana ne obavijesti Ministarstvo i nadležni inspekcijski organ o povjeravanju poslova iz člana 38 stav 1 ovog zakona (član 38 stav 3);
- 8) vrši ispitivanje iz člana 39 stav 1 ovog zakona van svojih akreditovanih laboratorija bez imenovanja (član 39 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 600 eura do 4.000 eura.

Član 55

Novčanom kaznom od 2.000 eura do 30.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako izda dokument koji nazivom, izgledom, sadržajem ili na drugi način može dovesti u zabludu da se radi o dokumentu kojim se utvrđuju svojstva građevinskog proizvoda, potvrđuje njegova usaglašenost ili dokazuje njegova upotrebljivost (član 8 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 3.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 2.000 eura do 10.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 300 eura do 3.000 eura.

Član 56

Novčanom kaznom od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice u svojstvu proizvođača, ovlašćenog zastupnika, uvoznika i distributera ako ne preduzme mjere kojima se obezbjeđuje da svojstva građevinskog proizvoda tokom isporuke na tržištu ostanu nepromijenjena, kao i izvođač radova i drugo lice koje je preuzelo građevinski proizvod radi ugradnje u objekat, ako ne preduzme mjere kojima se obezbjeđuje da svojstva građevinskog proizvoda od njihovog preuzimanja do ugradnje ostanu nepromijenjena (član 10).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 2.000 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura.

Član 57

Novčanom kaznom od 2.500 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice u svojstvu proizvođača, ako:

- 1) stavi na tržište građevinski proizvod za koji nije dokazana upotrebljivost (član 8 stav 1);
- 2) označavanje građevinskog proizvoda vrši na način koji može dovesti u zabludu u pogledu svojstava vezanih za znak usaglašenosti (član 14 stav 1);
- 3) stavljanjem drugih oznaka na građevinski proizvod naruši vidljivost i čitljivost znaka usaglašenosti (član 14 stav 2);
- 4) sačini izjavu o svojstvima suprotno članu 12 ovog zakona i ne čuva je deset godina od isporuke građevinskog proizvoda na tržište (član 17 stav 1 tačka 1);
- 5) ne stavi znak usaglašenosti u skladu sa članom 13 ovog zakona (član 17 stav 1 tačka 2);
- 6) ne izradi tehničku dokumentaciju u koju se upisuju svi podaci od značaja za propisani sistem ocjene i provjere postojanosti svojstava na osnovu izjave o svojstvima i ne čuva je deset godina od isporuke građevinskog proizvoda na tržište (član 17 stav 1 tačka 3);
- 7) ne obezbijedi kontinuiranu usaglašenost serijske proizvodnje sa svojstvima navedenim u izjavi, uzimajući u obzir promjene u proizvodu i u primjenjivim tehničkim specifikacijama (član 17 stav 1 tačka 4);
- 8) ne vrši ispitivanje uzoraka građevinskog proizvoda koji se stavlja na tržište i upotrebu, ne vodi evidenciju o reklamacijama, neusaglašenim i povučenim građevinskim proizvodima, o preduzetim mjerama, a sve u cilju otklanjanja rizika koji neusaglašeni proizvod predstavlja i o tome ne obavijesti distributera, kako bi se obezbijedila tačnost, pouzdanost i postojanost objavljenih svojstava građevinskog proizvoda (član 17 stav 1 tačka 5);
- 9) ne označi građevinski proizvod tipom, oznakom šarže ili serijskim brojem ili bilo kojim drugim elementom koji omogućava njegovu identifikaciju (član 17 stav 1 tačka 6);

- 10) ne navede podatke na ambalaži ili dokumentima koji prate proizvod ukoliko nije moguće zbog veličine ili prirode proizvoda unijeti podatke iz člana 17 stav 1 tačka 6 ovog zakona (član 17 stav 1 tačka 7);
- 11) ne naznači na građevinskom proizvodu ili, ako to nije moguće, na pakovanju ili u dokumentaciji koja prati građevinski proizvod naziv za pravno lice, trgovačku marku, kao i kontakt adresu (član 17 stav 1 tačka 8);
- 12) ne obezbijedi da građevinski proizvod koji se isporučuje na tržište prati tehničko uputstvo i informacije o bezbjednosti na crnogorskom jeziku (član 17 stav 1 tačka 9);
- 13) ne preduzme neophodne mjere da građevinski proizvod koji je isporučen na tržište, a nije u skladu sa ovim zakonom ili izjavom o svojstvima, ne usaglasi sa svojstvima navedenim u izjavi ili po potrebi ne povuče ili ne opozove taj građevinski proizvod (član 17 stav 1 tačka 10);
- 14) proizvod iz člana 17 stav 1 tačka 10 ovog zakona predstavlja rizik, o tome, bez odlaganja, ne obavijesti nadležne inspeksijske organe, navodeći sve pojedinosti o neusaglašenosti i o svim preduzetim korektivnim mjerama radi usaglašavanja građevinskog proizvoda sa ovim zakonom i izjavom o svojstvima (član 17 stav 1 tačka 11);
- 15) na zahtjev nadležnom inspeksijskom organu ne dostavi sve informacije i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima i sa drugim zahtjevima u skladu sa ovim zakonom, kao i druge informacije o aktivnostima koje se preduzimaju kako bi se otklonili rizici koje građevinski proizvod stavljen na tržište može da predstavlja (član 17 stav 1 tačka 12).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 2.500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura.

Član 58

Novčanom kaznom od 2.500 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice u svojstvu zastupnika, ako:

- 1) ne čuva izjavu o svojstvima i tehničku dokumentaciju deset godina od stavljanja građevinskog proizvoda na tržište i ne dâ na uvid nadležnom inspeksijskom organu (član 18 stav 1 tačka 1);
- 2) na zahtjev nadležnog inspeksijskog organa ne dostavi sve informacije i dokumentaciju kojom se dokazuje usaglašenost građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima i sa drugim zahtjevima u skladu sa ovim zakonom, kao i svim aktivnostima koje se preduzimaju kako bi se otklonili rizici koje predstavljaju građevinski proizvodi, a u skladu sa ovlaštenjem (član 18 stav 1 tačka 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 2.500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura.

Član 59

Novčanom kaznom od 2.500 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice u svojstvu uvoznika, ako:

- 1) stavlja na tržište Crne Gore proizvode koji nijesu usaglašeni sa izjavom o svojstvima i drugim zahtjevima utvrđenim ovim zakonom (član 19 stav 1 tačka 1);
- 2) ne garantuje, prilikom stavljanja proizvoda na tržište, da je proizvođač izvršio ocjenu i provjeru postojanosti svojstava građevinskog proizvoda, sačinio tehničku dokumentaciju u kojoj su navedeni svi podaci vezani za zahtijevani sistem ocjene i provjere postojanosti, sačinio izjavu o svojstvima u skladu sa članom 12 ovog zakona, stavio znak usaglašenosti na proizvod u skladu sa članom 13 ovog zakona, da proizvod prate propisana dokumenta kao i da je proizvođač ispunio zahtjeve propisane članom 17 stav 1 tačk. 6, 7 i 8 ovog zakona (član 19 stav 1 tačka 2);
- 3) stavi na tržište građevinski proizvod za koji posumnja da nije usaglašen sa izjavom o svojstvima ili drugim zahtjevima iz ovog zakona, a nije preduzeo korektivne mjere (član 19 stav 1 tačka 3);
- 4) ne obavijesti proizvođača i nadležni inspeksijski organ, bez odlaganja, da građevinski proizvod predstavlja rizik (član 19 stav 1 tačka 4);
- 5) ne naznači na građevinskom proizvodu ili, ako to nije moguće, na njegovoj ambalaži ili u dokumentu koji prati proizvod svoje ime, registrovani trgovački broj ili registrovanu trgovačku marku, kao i svoju kontakt adresu (član 19 stav 1 tačka 5);

- 6) ne obezbijedi da građevinski proizvod koji isporučuje na tržište prati tehničko uputstvo i informacija o bezbjednosti na crnogorskom jeziku (član 19 stav 1 tačka 6);
  - 7) ne obezbijedi da uslovi prevoza i skladištenja građevinskog proizvoda ne ugroze usaglašenost građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima (član 19 stav 1 tačka 7);
  - 8) ne vrši, kada smatra potrebnim, ispitivanje uzoraka građevinskog proizvoda koji je stavljen ili isporučen na tržište, ne vodi evidenciju o reklamacijama, neusaglašenim i povučenim proizvodima, odnosno opozvanim proizvodima, o preduzetim korektivnim mjerama, u cilju otklanjanja rizika koji neusaglašeni proizvod predstavlja i o tome ne obavijesti distributera (član 19 stav 1 tačka 8);
  - 9) ne čuva kopiju izjave o svojstvima i tehničku dokumentaciju deset godina od izdavanja i iste ne dostavi na zahtjev nadležnom inspekcijskom organu (član 19 stav 1 tačka 9);
  - 10) ne preduzme neophodne mjere da građevinski proizvod koji je stavljen na tržište u skladu sa ovim zakonom ili izjavom o svojstvima, ne usaglasa sa svojstvima navedenim u izjavi ili po potrebi ne povuče ili ne opozove taj građevinski proizvod (član 19 stav 1 tačka 10);
  - 11) proizvod iz člana 19 stav 1 tačka 10 ovog zakona predstavlja rizik, o tome, bez odlaganja, ne obavijesti nadležne inspekcijske organe, navodeći sve pojedinosti o neusaglašenosti i o svim preduzetim korektivnim mjerama (član 19 stav 1 tačka 11);
  - 12) na zahtjev nadležnog inspekcijskog organa ne dostavi sve informacije i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima i sa drugim zahtjevima u skladu sa ovim zakonom, kao i druge informacije o aktivnostima koje se preduzimaju kako bi se otklonili rizici koje građevinski proizvod stavljen na tržište može da predstavlja (član 19 stav 1 tačka 12).
- Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 2.500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura.

Član 60

Novčanom kaznom od 2.500 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice u svojstvu distributera, ako:

- 1) ne obezbijedi, prije stavljanja građevinskog proizvoda na tržište, da je na proizvod, ako je to potrebno, stavljen znak usaglašenosti (član 20 stav 1 tačka 1);
- 2) ne obezbijedi da građevinski proizvod koji isporučuje na tržište prati tehničko uputstvo i informacija o bezbjednosti na crnogorskom jeziku (član 20 stav 1 tačka 2);
- 3) ne obezbijedi da proizvođač i uvoznik ispune zahtjeve iz člana 17 stav 1 tač. 6 do 10 ovoga zakona i člana 19 stav 1 tač. 5 i 6 ovog zakona (član 20 stav 1 tačka 3);
- 4) ne obezbijedi da uslovi prevoza i skladištenja građevinskog proizvoda ne ugroze usaglašenost građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima (član 20 stav 1 tačka 4);
- 5) stavi na tržište građevinski proizvod koji nije usaglašen sa izjavom o svojstvima ili drugim zahtjevima iz ovog zakona, a nije preduzeo korektivne mjere (član 20 stav 1 tačka 5);
- 6) proizvod iz člana 20 stav 1 tačka 5 ovog zakona predstavlja rizik, o tome bez odlaganja, ne obavijesti nadležne inspekcijske organe, navodeći sve pojedinosti o neusaglašenosti kao i o svim preduzetim korektivnim mjerama (član 20 stav 1 tačka 6);
- 7) ne preduzme neophodne mjere da građevinski proizvod koji je stavljen na tržište, u skladu sa ovim zakonom ili izjavom o svojstvima, ne usaglasa sa svojstvima navedenim u izjavi ili po potrebi ne povuče ili ne opozove taj građevinski proizvod (član 20 stav 1 tačka 7);
- 8) proizvod iz člana 20 stav 1 tačka 7 ovog zakona predstavlja rizik, o tome bez odlaganja, ne obavijesti nadležne inspekcijske organe, uz navođenje svih pojedinosti o neusaglašenosti kao i o svim preduzetim korektivnim mjerama (član 20 stav 1 tačka 8);
- 9) na zahtjev nadležnog inspekcijskog organa ne dostavi tom organu sve informacije i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda sa izjavom o svojstvima i sa drugim zahtjevima u skladu sa ovim zakonom, kao i druge informacije o aktivnostima koje se preduzimaju kako bi se otklonili rizici koje građevinski proizvod stavljen na tržište može da predstavlja (član 20 stav 1 tačka 9).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 2.500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 300 eura od 2.000 eura.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 61

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se do 31. decembra 2016. godine.

Primjena

Član 62

Odredbe člana 8 stav 1 alineja 2, člana 9 stav 2 alineja 2, člana 17 stav 1 tačka 2, člana 20 stav 1 tačka 1, člana 50 stav 1 al. 1 i 2, člana 57 stav 1 tačka 2, člana 60 stav 1 tačka 1 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Odredbe člana 13, člana 19 stav 1 tačka 2, člana 57 stav 1 tačka 1 i člana 59 stav 1 tačka 1 ovog zakona u dijelu označavanja proizvoda primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Stupanje na snagu

Član 63

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2017. godine.

Broj: 01-3/13-2/4

EPA 342 XXV

Podgorica, 26. mart 2014. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r.

607.

Na osnovu člana 45 stav 2 Zakona o građevinskim proizvodima ("Službeni list CG", broj 18/14), Vlada Crne Gore, na sjednici od 13. aprila 2017. godine, donijela je

**UREDBU
O NAČINU PRIZNAVANJA INOSTRANIH ISPRAVA I ZNAKOVA
USAGLAŠENOSTI ZA GRAĐEVINSKE PROIZVODE**

Član 1

Ovom uredbom uređuje se način priznavanja važenja inostrane isprave i/ili znaka usaglašenosti za građevinski proizvod kojim se potvrđuje njegova usaglašenost sa inostranim tehničkim propisom.

Član 2

Inostrana isprava za građevinski proizvod je: izjava o svojstvima, sertifikat, atest, izvještaj o ispitivanju, deklaracija o usaglašenosti, uvjerenje o kontrolisanju ili drugi dokument kojim se potvrđuje usaglašenost građevinskog proizvoda sa inostranim tehničkim propisom.

Inostrani znak usaglašenosti građevinskog proizvoda je znak usaglašenosti koji se stavlja na građevinski proizvod u skladu sa zahtjevima inostranog tehničkog propisa.

Član 3

Priznavanje inostrane isprave, odnosno znaka usaglašenosti, vrši se prije stavljanja građevinskog proizvoda na tržište ili upotrebu, na osnovu zahtjeva za priznavanje inostrane isprave, odnosno znaka usaglašenosti (u daljem tekstu: zahtjev), koji podnosi proizvođač, zastupnik, uvoznik odnosno distributer proizvoda (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva).

Zahtjev se podnosi organu državne uprave nadležnom za poslove izgradnje objekata (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 4

Zahtjev sadrži:

- 1) poslovno ime, odnosno naziv i adresu sjedišta i pravnu formu podnosioca zahtjeva;
- 2) vrstu inostrane isprave, odnosno znaka usaglašenosti, čije priznavanje se traži;
- 3) naziv države u kojoj je izdata inostrana isprava, odnosno znak usaglašenosti;
- 4) naziv inostranog tehničkog propisa na osnovu kojeg je izdata inostrana isprava, odnosno na osnovu kojeg je stavljen znak usaglašenosti, kao i naziv službenog lista u kojem je taj propis objavljen;
- 5) vrstu, odnosno naziv proizvoda i druge podatke radi bliže identifikacije građevinskog proizvoda na koji se odnosi inostrana isprava, odnosno znak usaglašenosti;
- 6) poslovno ime, odnosno naziv i adresu sjedišta tijela za ocjenu i provjeru postojanosti svojstava građevinskog proizvoda, odnosno ocjenu usaglašenosti, koje je izdalo inostranu ispravu, odnosno stavilo znak usaglašenosti na građevinski proizvod;
- 7) naziv države u kojoj je imenovano ili ovlašćeno tijelo za ocjenu i provjeru postojanosti svojstava građevinskog proizvoda, odnosno ocjenu usaglašenosti, a koje je izdalo inostranu ispravu;
- 8) naziv organa koji je imenovao, odnosno ovlastio tijelo iz tačke 7 ovog stava i
- 9) druge podatke od značaja za priznavanje važenja inostrane isprave, odnosno znaka usaglašenosti.

Član 5

Uz zahtjev se prilažu sljedeći dokazi:

- 1) izvod ili kopija izvoda iz registra privrednih subjekata za podnosioca zahtjeva, ovjerena od strane nadležnog organa, kao i ovjereni prevod tog izvoda na crnogorski jezik, od strane ovlašćenog sudskog tumača, ako je kopija izvoda data na stranom jeziku;

2) originalna inostrana isprava ili njena kopija ovjerena od strane inostranog nadležnog organa, kao i ovjereni prevod te isprave na crnogorski jezik od strane ovlaštenog sudskog tumača;

3) tekst inostranog tehničkog propisa i ovjereni prevod tog propisa na crnogorski jezik od strane ovlaštenog sudskog tumača;

4) kopija izvoda iz registra privrednih subjekata za tijelo za ocjenu i provjeru iz člana 4 stav 1 tačka 6 ove uredbe, ovjerena od strane inostranog nadležnog organa, kao i ovjereni prevod tog izvoda na crnogorski jezik od strane ovlaštenog sudskog tumača;

5) kopija akta o imenovanju, odnosno ovlašćivanju ili drugog odgovarajućeg dokumenta, koji je izdao organ iz člana 4 stav 1 tačka 8 ove uredbe, ovjerena od strane inostranog nadležnog organa, kao i ovjereni prevod tog akta na crnogorski jezik od strane ovlaštenog sudskog tumača;

6) mišljenje imenovanog tijela za ocjenu i provjeru postojanosti svojstava građevinskog proizvoda, čije imenovanje je izvršeno u skladu sa zakonom kojim se uređuju građevinski proizvodi, da zahtjevi inostranog tehničkog propisa obezbjeđuju najmanje isti stepen zaštite bezbjednosti života i zdavlja ljudi, zaštite životinja i biljaka, zaštite životne sredine, zaštite potrošača i zaštite imovine, koji su utvrđeni tehničkim specifikacijama odnosno tehničkim propisima Crne Gore i

7) drugi dokazi kojima se potvrđuju navodi iz zahtjeva.

Član 6

Akt o priznavanju inostrane isprave i/ili znaka usaglašenosti građevinskog proizvoda sadrži naročito:

1) vrstu inostrane isprave, odnosno znaka usaglašenosti;

2) poslovno ime, odnosno naziv i adresu sjedišta subjekta koji je izdao inostranu ispravu, odnosno stavio znak usaglašenosti na građevinski proizvod;

3) naziv države u kojoj je izdata inostrana isprava, odnosno stavljen znak usaglašenosti;

4) naziv inostranog tehničkog propisa na osnovu kojeg je izdata inostrana isprava, odnosno stavljen znak usaglašenosti, kao i naziv i broj službenog glasila u kome je taj propis objavljen;

5) vrstu, odnosno naziv proizvoda i druge podatke radi bliže identifikacije građevinskog proizvoda na koji se odnosi inostrana isprava, odnosno znak usaglašenosti i

6) rok važenja akta o priznavanju važenja inostrane isprave, odnosno znaka usaglašenosti.

Član 7

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 07-1120

Podgorica, 13. aprila 2017. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

Na osnovu člana 7 stav 3 Zakona o građevinskim proizvodima ("Službeni list CG", br. 18/14 i 51/17) Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

**PRAVILNIK
O LISTI USAGLAŠENIH STANDARDA ZA GRAĐEVINSKE PROIZVODE**

Član 1

Lista usaglašениh standarda za građevinske proizvode data je u Prilogu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 2

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o usaglašenim standardima za građevinske proizvode ("Službeni list CG", broj 60/18).

Član 3

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 101-4568/4
Podgorica, 6. novembra 2019. godine

RUKOVODILAC RADOM MINISTARSTVA

Duško Marković, predsjednik Vlade Crne Gore

LISTA USAGLAŠENIH STANDARDA ZA GRAĐEVINSKE PROIZVODE

Referentna oznaka i naziv na crnogorskom jeziku (i referentni dokument)	Referentna oznaka evropskog standarda	Referentna oznaka zamijenjenog standarda	Datum početka primjene standarda kao usaglašenog standarda	Period istovremene primjene
1	2	3	4	5
MEST EN 1:2009 Peći za loženje uljem sa isparivačkim plamenicima i priključkom na dimnjak	EN 1:1998		01/01/2008	01/01/2009
	EN 1:1998/A1:2007		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 40-4:2010 Stubovi za rasvjetu - Dio 4: Zahtjevi za stubove za rasvjetu od armiranog i prednapregnutog MEST EN 40-4:2010/Cor.1:2010	EN 40-4:2005		01/10/2006	01/10/2007
	EN 40-4:2005/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 40-5:2009 Stubovi za rasvjetu - Dio 5: Zahtjevi za čelične rasvjetne stubove	EN 40-5:2002		01/02/2003	01/02/2005
MEST EN 40-6:2009 Stubovi za rasvjetu - Dio 6: Zahtjevi za aluminijske rasvjetne stubove	EN 40-6:2002		01/02/2003	01/02/2005
MEST EN 40-7:2009 Stubovi za rasvjetu - Dio 7: Zahtjevi za rasvjetne stubove od vlaknastoarmiranog polimernog kompozita	EN 40-7:2002		01/10/2003	01/10/2004
MEST EN 54-2:2011 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni alarmi - Dio 2: Oprema za kontrolu i indikaciju	EN 54-2:1997		01/01/2008	01/08/2009
	EN 54-2:1997/AC:1999		01/01/2008	01/01/2008
	EN 54-2:1997/A1:2006		01/01/2008	01/08/2009
MEST EN 54-3:2012 Sistemi za detekciju	EN 54-3:2001		01/04/2003	01/06/2009

požara i protivpožarni alarmi - Dio 3: Uređaji za alarmiranje - Sirene	EN 54-3:2001/A1:2002		01/04/2003	30/06/2005
	EN 54-3:2001/A2:2006		01/03/2007	01/06/2009
MEST EN 54-4:2011 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni alarmi - Dio 4: Oprema za napajanje	EN 54-4:1997		01/10/2003	01/08/2009
	EN 54-4:1997/AC:1999		01/06/2005	01/06/2005
	EN 54-4:1997/A1:2002		01/10/2003	01/08/2009
	EN 54-4:1997/A2:2006		01/06/2007	01/08/2009
MEST EN 54-5:2019 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni alarmi - Dio 5: Detektori toplote - Tačkasti detektori toplote	EN 54-5:2017+A1:2018	MEST EN 54-5:2012 MEST EN 54-5:2012/ A1:2012-	20/03/2019	31/08/2022
MEST EN 54-7:2019 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni alarmi - Dio 7: Detektori dima - Tačkasti detektori dima koji rade na principu rasipanja svjetlosti, propuštanja svjetlosti ili jonizacije	EN 54-7:2018	MEST EN 54-7:2010	20/03/2019	31/08/2022
MEST EN 54-10:2010 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni alarmi - Dio 10: Detektori plamena - Tačkasti detektori	EN 54-10:2002		01/09/2006	01/09/2008
	EN 54-10:2002/A1:2005		01/09/2006	01/09/2008
MEST EN 54-11:2010 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni alarmi - Dio 11: Kutije protivpožarnog alarma sa ručnim aktiviranjem	EN 54-11:2001		01/09/2006	01/09/2008
	EN 54-11:2001/A1:2005		01/09/2006	01/09/2008
MEST EN 54-12:2015 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni alarmi - Dio 12: Detektori dima - Linijski detektori koji koriste optički svjetlosni snop	EN 54-12:2015	MEST EN 54-12:2011 EN 54-12:2002	08/04/2016	08/04/2019
MEST EN 54-16:2010 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni	EN 54-16:2008		01/01/2009	01/04/2011

alarmi - Dio 16: Oprema za kontrolu i indikaciju požara glasovnim upozorenjem				
MEST EN 54-17:2010 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni alarmi - Dio 17: Izolatori kratkog spoja	EN 54-17:2005		01/10/2006	01/12/2008
MEST EN 54-17:2010/ Cor.1:2010	EN 54-17:2005/AC:2007		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 54-18:2010 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni alarmi - Dio 18: Ulazno-izlazni uređaji	EN 54-18:2005		01/10/2006	01/12/2008
MEST EN 54-18:2010/ Cor.1:2010	EN 54-18:2005/AC:2007		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 54-20:2010 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni alarmi - Dio 20: Usisni dimni detektori	EN 54-20:2006		01/04/2007	01/07/2009
MEST EN 54-20:2010/ Cor.1:2010	EN 54-20:2006/AC:2008		01/08/2009	01/08/2009
MEST EN 54-21:2010 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni alarmi - Dio 21: Oprema za prenošenje alarmnog signala i signala za dojavu greške	EN 54-21:2006		01/03/2007	01/06/2009
MEST EN 54-23:2010 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni alarmi - Dio 23: Uređaji za alarmiranje - Vizuelni alarmni uređaji	EN 54-23:2010		01/12/2010	31/12/2013
MEST EN 54-24:2010 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni alarmi - Dio 24: Komponente alarmnih sistema za glasovno upozorenje - Zvučnici	EN 54-24:2008		01/01/2009	01/04/2011
MEST EN 54-25:2010 Sistemi za detekciju požara i protivpožarni alarmi - Dio 25: Komponente koje	EN 54-25:2008		01/01/2009	01/04/2011

koriste radio vezu				
MEST EN 54-25:2010/ Cor.1:2012	EN 54-25:2008/AC:2012		01/07/2012	01/07/2012
MEST EN 179:2011 Građevinski okovi - Uređaji za izlaz u slučaju opasnosti sa kvakom ili pritiskom pločom, koji se koriste na izlazima za evakuaciju - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 179:2008	EN 179:1997	01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 197-1:2012 Cement - Dio 1: Sastav, specifikacije i kriterijumi usaglašenosti za običan cement	EN 197-1:2011	EN 197-1:2000 EN 197-4:2004	01/07/2012	01/07/2013
MEST EN 295-1:2014 Keramički cijevni sistemi za odvod i kanalizaciju – Dio 1: Zahtjevi za cijevi, oblikovane komade i cijevne priključke	EN 295-1:2013	EN 295-10:2005	01/11/2013	01/11/2014
MEST EN 295-4:2014 Keramički cijevni sistemi za odvod i kanalizaciju – Dio 4: Zahtjevi za redukcione, spojne elemente i fleksibilne priključke	EN 295-4:2013	EN 295-10:2005	01/11/2013	01/11/2014
MEST EN 295-5:2014 Keramički cijevni sistemi za odvod i kanalizaciju – Dio 5: Zahtjevi za perforirane cijevi i oblikovane komade	EN 295-5:2013	EN 295-10:2005	01/11/2013	01/11/2014
MEST EN 295-6:2014 Keramički cijevni sistemi za odvod i kanalizaciju – Dio 6: Zahtjevi za komponente revizionih otvora i kontrolnih komora	EN 295-6:2013	EN 295-10:2005	01/11/2013	01/11/2014
MEST EN 295-7:2014 Keramički cijevni sistemi za odvod i kanalizaciju – Dio 7: Zahtjevi za cijevi i spojeve za podizanje cijevi	EN 295-7:2013	EN 295-10:2005	01/11/2013	01/11/2014

MEST EN 331:2012 Ručne kuglaste slavine i konusne slavine za zatvaranje za gasne instalacije za zgrade	EN 331:1998		01/09/2011	01/09/2012
MEST EN 331:2012/A1:2012	EN 331:1998/A1:2010		01/09/2011	01/09/2012
MEST EN 413-1:2011 Cement za zidanje - Dio 1: Sastav, specifikacije i kriterijumi usaglašenosti	EN 413-1:2011	EN 413-1:2004	01/02/2012	01/02/2013
MEST EN 416-1:2010 Viseće gasne tamnozračee grijalice sa jednim gorionikom koje se ne koriste u domaćinstvu - Dio 1: Bezbjednost	EN 416-1:2009		01/12/2009	01/12/2010
MEST EN 438-7:2009 Dekorativni višeslojni materijali izrađeni pod visokim pritiskom (HPL) - Pločasti proizvodi na bazi termoreaktivnih smola (uobičajen naziv: laminati) - Dio 7: Kompaktni laminati i HPL kompozitni paneli za unutrašnje i spoljašnje obloge zidova i tavanica	EN 438-7:2005		01/11/2005	01/11/2006
MEST EN 442-1:2015 Radijatori i konvektori - Dio 1: Tehničke specifikacije i zahtjevi	EN 442-1:2014	EN 442-1:1995	13/11/2015	13/11/2016
MEST EN 450-1:2015 Leteći pepeo za beton - Dio 1: Definicije, specifikacije i kriterijumi usaglašenosti	EN 450-1:2012	EN 450-1:2005+A1:2007	01/05/2013	01/05/2014
MEST EN 459-1:2011 Građevinski kreč - Dio 1: Definicije, specifikacije i kriterijumi usaglašenosti	EN 459-1:2010	EN 459-1:2001	01/06/2011	01/06/2012
MEST EN 490:2012 Betonski crijepovi i spojni djelovi za pokrivanje krovova i	EN 490:2011	EN 490:2004	01/08/2012	01/08/2012

oblaganje zidova - Specifikacije proizvoda				
MEST EN 492:2019 Vlakneno-cementne ploče i spojni djelovi za pokrivanje - Specifikacija proizvoda i metode ispitivanja	EN 492:2012+A2:2018	MEST EN 492:2013	20/03/2019	20/03/2020
MEST EN 494:2016 Vlakneno-cementne profilisane ploče i spojni djelovi za pokrivanje - Specifikacije proizvoda i metode ispitivanja	EN 494:2012+A1:2015	MEST EN 494:2013 EN 494:2012	08/04/2016	08/04/2017
MEST EN 516:2008 Montažna oprema za pokrivanje krovova - Instalacije za pristup krovu - Stepenice i merdevine	EN 516:2006		01/11/2006	01/11/2007
MEST EN 517:2008 Montažna oprema za pokrivanje krovova - Bezbednosne krovne kuke	EN 517:2006		01/12/2006	01/12/2007
MEST EN 520:2010 Gipsane ploče - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja	EN 520:2004+A1:2009	EN 520:2004	01/06/2010	01/12/2010
MEST EN 523:2009 Čelične zaštitne cijevi za kablove za prednaprezanje - Terminologija, zahtjevi i kontrola kvaliteta	EN 523:2003		01/06/2004	01/06/2005
MEST EN 534:2011 Talasaste bitumenske ploče - Specifikacija proizvoda i metode ispitivanja	EN 534:2006+A1:2010	EN 534:2006	01/01/2011	01/01/2011
MEST EN 544:2011 Bitumenska šindra sa mineralnim i/ili sintetičkim ojačanjem - Specifikacija proizvoda i metode ispitivanja	EN 544:2011	EN 544:2005	01/04/2012	01/04/2012
MEST EN 572-9:2009 Građevinsko staklo - Osnovni proizvodi od	EN 572-9:2004		01/09/2005	01/09/2006

natrijum-krečnog silikatnog stakla - Dio 9: Vrednovanje usaglašenosti/Standard za proizvod				
MEST EN 588-2:2008 Vlakneno-cementne cijevi za vodove i kanale otpadnih voda - Dio 2: Kontrolna okna i inspeksijske komore	EN 588-2:2001		01/10/2002	01/10/2003
MEST EN 598:2013 Cijevi, fitinzi, pomoćni djelovi od nodularnog liva i njihovi spojni elementi za kanalizaciju - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 598:2007+A1:2009	EN 598:2007	01/04/2010	01/04/2011
MEST EN 621:2012 Gasni grijači vazduha sa prinudnom cirkulacijom koji se ne koriste u domaćinstvu, za zagrijavanje prostora, kod kojih neto toplotno opterećenje ne prelazi 300 kW, bez ventilatora koji pomaže prenos vazduha za sagorijevanje i/ili produkata sagorijevanja	EN 621:2009		01/08/2010	01/08/2011
MEST EN 671-1:2013 Instalacije za gašenje požara - Hidrantni sistemi - Dio 1: Hidrantna crijevna vitla sa polukrutim crijevom	EN 671-1:2012	EN 671-1:2001	01/03/2013	01/07/2013
MEST EN 671-2:2013 Instalacije za gašenje požara - Hidrantni sistemi - Dio 2: Hidrantni sistemi sa pljosnatim crijevom	EN 671-2:2012	EN 671-2:2001	01/03/2013	01/07/2013
MEST EN 681-1:2009 Elastomerne zaptivke - Zahtjevi za materijale zaptivki spojeva na cjevovodima namijenjenim za dovod i odvod vode - Dio 1:	EN 681-1:1996		01/01/2003	01/01/2009
	EN 681-1:1996/A3:2005		01/01/2008	01/01/2009
	EN 681-1:1996/A2:2002		01/01/2003	01/01/2004
	EN 681-1:1996/A1:1998		01/01/2003	01/01/2004

Vulkanizirana guma				
MEST EN 681-2:2009 Elastomerne zaptivke - Zahtjevi za materijale	EN 681-2:2000		01/01/2003	01/01/2004
zaptivki spojeva na cjevovodima namijenjenim za dovod i odvod vode - Dio 2: Termoplastični elastomeri	EN 681-2:2000/A1:2002		01/01/2003	01/01/2004
	EN 681-2:2000/A2:2005		01/01/2010	01/01/2010
MEST EN 681-3:2009 Elastomerne zaptivke - Zahtjevi za materijale	EN 681-3:2000		01/01/2003	01/01/2004
zaptivki spojeva na cjevovodima namijenjenim za dovod i odvod vode - Dio 3: Celularni materijali od vulkanizirane gume	EN 681-3:2000/A1:2002		01/01/2003	01/01/2004
	EN 681-3:2000/A2:2005		01/07/2012	01/07/2012
MEST EN 681-4:2009 Elastomerne zaptivke - Zahtjevi za materijale	EN 681-4:2000		01/01/2003	01/01/2004
zaptivki spojeva na cjevovodima namijenjenim za dovod i odvod vode - Dio 4: Poliuretanski zaptivni elementi	EN 681-4:2000/A1:2002		01/01/2003	01/01/2004
	EN 681-4:2000/A2:2005		01/07/2012	01/07/2012
MEST EN 682:2009 Elastomerne zaptivke - Zahtjevi za materijale za zaptivanje spojeva cijevi i priključaka kod transporta gasa i prenosa ugljovodoničnih tečnosti	EN 682:2002		01/10/2002	01/12/2003
	EN 682:2002/A1:2005		01/07/2012	01/07/2012
MEST EN 771-1:2016 Specifikacija elementata za zidanje - Dio 1: Elementi za zidanje od gline	EN 771-1:2011+A1:2015	MEST EN 771-1:2011 EN 771-1:2011	10/06/2016	10/06/2017
MEST EN 771-2:2016 Specifikacija elemenata za zidanje - Dio 2: Elementi za zidanje od kalcijum-silikata	EN 771-2:2011+A1:2015	MEST EN 771-2:2011 EN 771-2:2011	10/06/2016	10/06/2017
MEST EN 771-3:2016 Specifikacija elemenata za zidanje - Dio 3: Elementi za zidanje od	EN 771-3:2011+A1:2015	MEST EN 771-3:2011 EN 771-3:2011	10/06/2016	10/06/2017

betona (obični i laki agregati)				
MEST EN 771-4:2016 Specifikacija elemenata za zidanje - Dio 4: Elementi za zidanje od autoklavnog čelijastog betona	EN 771-4:2011+A1:2015	MEST EN 771-4:2011 EN 771-4:2011	10/06/2016	10/06/2017
MEST EN 771-5:2016 Specifikacija elemenata za zidanje - Dio 5: Elementi za zidanje od vještačkog kamena	EN 771-5:2011+A1:2015	MEST EN 771-5:2011 EN 771-5:2011	10/06/2016	10/06/2017
MEST EN 771-6:2016 Specifikacija elemenata za zidanje - Dio 6: Elementi za zidanje od prirodnog kamena	EN 771-6:2011+A1:2015	MEST EN 771-6:2011 EN 771-6:2011	08/04/2016	08/04/2017
MEST EN 777-1:2012 Gasni ovješeni tamnozračeci sistemi za grijanje sa više gorionika sa ventilatorom koji se ne upotrebljavaju u domaćinstvu - Dio 1: Sistem D - Bezbjednost	EN 777-1:2009		01/11/2009	01/11/2010
MEST EN 777-2:2012 Gasni ovješeni tamnozračeci sistemi za grijanje sa više gorionika sa ventilatorom koji se ne upotrebljavaju u domaćinstvu - Dio 2: Sistem E - Bezbjednost	EN 777-2:2009		01/11/2009	01/11/2010
MEST EN 777-3:2012 Gasni ovješeni tamnozračeci sistemi za grijanje sa više gorionika sa ventilatorom koji se ne upotrebljavaju u domaćinstvu - Dio 3: Sistem F - Bezbjednost	EN 777-3:2009		01/11/2009	01/11/2010
MEST EN 777-4:2012 Gasni ovješeni tamnozračeci sistemi za grijanje sa više gorionika sa	EN 777-4:2009		01/11/2009	01/11/2010

ventilatorom koji se ne upotrebljavaju u domaćinstvu - Dio 4: Sistem H - Bezbjednost				
MEST EN 778:2012 Gasni grijači vazduha sa prinudnom cirkulacijom koji se koriste u domaćinstvu za zagrijavanje prostora čija neto vrijednost toplotnog opterećenja ne prelazi 70 kW, bez ventilatora koji pomaže prenosu vazduha za sagorijevanje i/ili produkata sagorijevanja	EN 778:2009		01/08/2010	01/08/2011
MEST EN 845-1:2017 Specifikacija pomoćnih komponenti za zidanje - Dio 1: Poprečne veze, zategnute metalne trake, oslonačke papuče i držači	EN 845-1:2013+A1:2016	MEST EN 845-1:2015 Specifikacija pomoćnih komponenti za zidanje - Dio 1: Poprečne veze, zategnute metalne trake, oslonačke papuče i držači	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 845-2:2017 Specifikacija pomoćnih komponenti za zidanje - Dio 2: Nadvratnici (nadprozornici)	EN 845-2:2013+A1:2016	MEST EN 845-2:2015 Specifikacija pomoćnih komponenti za zidanje - Dio 2: Nadvratnici (nadprozornici)	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 845-3:2017 Specifikacija pomoćnih komponenti za zidanje - Dio 3: Armatura naliježućih spojnica od čeličnih mreža	EN 845-3:2013+A1:2016	MEST EN 845-3:2015 Specifikacija pomoćnih komponenti za zidanje - Dio 3: Armatura naliježućih spojnica od čeličnih mreža	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 858-1:2009 Sistemi za odvajanje lakih tečnosti (npr. ulje i benzin) - Dio 1: Principi za projektovanje proizvoda, performanse i ispitivanje, označavanje i kontrola kvaliteta	EN 858-1:2002		01/09/2005	01/09/2006
	EN 858-1:2002/A1:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 877:2008 Cijevi i spojni djelovi od livenog gvožđa, njihovi spojevi i pribor za odvod vode iz zgrada - Zahtjevi, metode	EN 877:1999		01/01/2008	01/09/2009
	EN 877:1999/ A1:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
	EN 877:1999/A1:2006		01/01/2008	01/09/2009

ispitivanja i obezbjeđenje kvaliteta				
MEST EN 934-2:2014 Dodaci za beton, malter i injekcione smjese - Dio 2: Dodaci za beton - Definicije, zahtjevi, usaglašenost, označavanje i obilježavanje	EN 934-2:2009+A1:2012	EN 934-2:2009	01/03/2013	01/09/2013
MEST EN 934-3:2013 Dodaci za beton, malter i ispune (injekcione mase) - Dio 3: Dodaci malteru za zidanje - Definicije, zahtjevi, usaglašenost, označavanje i obilježavanje	EN 934-3:2009+A1:2012	EN 934-3:2009	01/03/2013	01/09/2013
MEST EN 934-4:2009 Dodaci za beton, malter i injekcione smjese - Dio 4: Dodaci injektionim smjesama za prednapregnute kablove - Definicije, zahtjevi, usaglašenost, označavanje i obilježavanje	EN 934-4:2009	EN 934-4:2001	01/03/2010	01/03/2011
MEST EN 934-5:2009 Dodaci za beton, malter i injekcione smjese - Dio 5: Dodaci mlaznom betonu - Definicije, zahtjevi, usaglašenost, označavanje i obilježavanje	EN 934-5:2007		01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 969:2013 Cijevi, fitinzi, pomoćni djelovi od nodularnog liva i njihovi spojni elementi za gasovode - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 969:2009		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 997:2013 WC šolje i WC garniture sa ugrađenim sifonom	EN 997:2012	EN 997:2003	01/12/2012	01/06/2013
MEST EN 997:2013/ Cor.1:2013	EN 997:2012/AC:2012		01/03/2013	01/03/2013
MEST EN 998-1:2017	EN 998-1:2016	MEST EN 998-1:2011	11/08/2017	11/08/2018

Specifikacija maltera za zidanje - Dio 1: Malter za oblaganje spoljašnjih i unutrašnjih površina	Sp			
MEST EN 998-2:2017 Specifikacija maltera za zidanje - Dio 2: Malter za zidanje	EN 998-2:2016	MEST EN 998-1:2011	11/08/2017	11/08/2018
MEST EN 1013:2015 Prozirne jednoslojne profilisane polimerne obloge za unutrašnje i spoljašnje krovove, zidove i tavanice - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 1013:2012+A1:2014	EN 1013:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 1020:2012 Gasni grijači toplog vazduha sa prinudnom konvekcijom za grijanje prostora koji se ne koriste u domaćinstvu i čija neto vrijednost toplotnog opterećenja gorionika ne prelazi 300 kW sa ugrađenim ventilatorom koji pomaže prenos vazduha za sagorijevanje ili produkata sagorijevanja	EN 1020:2009		01/08/2010	01/08/2011
MEST EN 1036-2:2010 Građevinsko staklo - Ogledala od srebrom presvučenog ravnog (float) stakla za unutrašnju upotrebu - Dio 2: Vrednovanje usaglašenosti; standard za proizvod	EN 1036-2:2008		01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 1051-2:2010 Građevinsko staklo - Stakleni blokovi za zidove i stakleni elementi za podove - Dio 2: Vrednovanje usaglašenosti/Standard za proizvod	EN 1051-2:2007		01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 1057:2013	EN 1057:2006+A1:2010	EN 1057:2006	01/12/2010	01/12/2010

Bakar i legure bakra - Bešavne bakarne cijevi kružnog poprečnog presjeka za vodu i gas koje se primjenjuju za sanitarije i grijanje				
MEST EN 1090-1:2012 Izvođenje čeličnih i aluminijских konstrukcija - Dio 1: Zahtjevi za ocjenu usaglašenosti konstruktivnih elemenata	EN 1090-1:2009+A1:2011	EN 1090-1:2009	01/09/2012	01/07/2014
MEST EN 1096-4:2019 Građevinsko staklo - Staklo sa premazom - Dio 4: Standard za proizvod	EN 1096-4:2018	MEST EN 1096-4:2009	20/03/2019	20/03/2020
MEST EN 1123-1:2009 Cijevi i fazonski komadi uzdužno zavarenih, toplo pocinkovanih čeličnih cijevi sa spojem sa umetkom i naglavkom za kanalizacione sisteme - Dio 1: Zahtjevi, ispitivanje, kontrola kvaliteta	EN 1123-1:1999		01/06/2005	01/06/2006
	EN 1123-1:1999/A1:2004		01/06/2005	01/06/2006
MEST EN 1124-1:2009 Cijevi i fazonski komadi uzdužno zavarenih cijevi od nerđajućeg čelika sa spojem sa umetkom i naglavkom za kanalizacione sisteme - Dio 1: Zahtjevi, ispitivanje, kontrola kvaliteta	EN 1124-1:1999		01/06/2005	01/06/2006
	EN 1124-1:1999/A1:2004		01/06/2005	01/06/2006
MEST EN 1125:2009 Građevinski okovi - Uređaji za izlaz u slučaju panike pokrenuti horizontalnom šipkom, za upotrebu na izlaznim putevima - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 1125:2008	EN 1125:1997	01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 1154:2009 Građevinski okovi - Uređaji za kontrolisano	EN 1154:1996		01/10/2003	01/10/2004
	EN 1154:1996/A1:2002/		01/01/2010	01/01/2010

zatvaranje vrata - Zahtjevi i metode ispitivan	AC:2006			
	EN 1154:1996/A1:2002		01/10/2003	01/10/2004
MEST EN 1155:2009 Građevinski okovi - Uređaji na električni pogon za zaustavljanje klatnih vrata - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 1155:1997		01/10/2003	01/10/2004
	EN 1155:1997/A1:2002/ AC:2006		01/01/2010	01/01/2010
	EN 1155:1997/A1:2002		01/10/2003	01/10/2004
MEST EN 1158:2009 Građevinski okovi - Uređaji za koordinaciju rada vrata - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 1158:1997		01/10/2003	01/10/2004
	EN 1158:1997/A1:2002/ AC:2006		01/06/2006	01/06/2006
	EN 1158:1997/A1:2002		01/10/2003	01/10/2004
MEST EN 1168:2012 Prefabrikovani betonski proizvodi - Šuplje ploče	EN 1168:2005+A3:2011	EN 1168:2005+A2:2009	01/07/2012	01/07/2013
MEST EN 1279-5:2019 Građevinsko staklo - Izolaciono staklo - Dio 5: Standard za proizvod	EN 1279-5:2018	MEST EN 1279-5:2011	20/03/2019	20/03/2020
MEST EN 1304:2014 Crijepovi i fazonski komadi od gline - Definicije i specifikacije proizvoda	EN 1304:2005		01/02/2006	01/02/2007
MEST EN 1317-5:2014 Zaštitni sistemi na putevima - Dio 5: Zahtjevi za proizvod i procjena usaglašenosti za sisteme za zadržavanje vozila na putevima	EN 1317-5:2007+A2:2012	EN 1317- 5:2007+A1:2008	01/01/2013	01/01/2013
MEST EN 1317-5:2014/ Cor.1:2014	EN 1317-5:2007+ A2:2012/AC:2012		01/03/2013	01/03/2013
MEST EN 1319:2012 Gasni grijači vazduha sa prinudnom konvekcijom za grijanje prostora u domaćinstvu, sa ventilatorom kao ispomoć gorionicima, nazivnog toplotnog opterećenja koje ne prelazi 70 kW	EN 1319:2009		01/10/2010	01/10/2011
MEST EN 1337-3:2009 Ležišta konstrukcija - Dio 3: Elastomerna ležišta	EN 1337-3:2005		01/01/2006	01/01/2007

MEST EN 1337-4:2009 Ležišta konstrukcija - Dio 4: Kotrljajna ležišta	EN 1337-4:2004		01/02/2005	01/02/2006
	EN 1337-4:2004/AC:2007		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 1337-5:2009 Ležišta konstrukcija - Dio 5: Lončasta ležišta	EN 1337-5:2005		01/01/2006	01/01/2007
MEST EN 1337-6:2009 Ležišta konstrukcija - Dio 6: Linijska i kotrljajna zakretna ležišta	EN 1337-6:2004		01/02/2005	01/02/2006
MEST EN 1337-7:2009 Ležišta konstrukcija - Dio 7: Sferna i cilindrična PTFE ležišta	EN 1337-7:2004	EN 1337-7:2000	01/12/2004	01/06/2005
MEST EN 1337-8:2010 Ležišta konstrukcija - Dio 8: Ležišta sa vođicama i ležišta sa ograničenjem kretanja u horizontalnoj ravni	EN 1337-8:2007		01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 1338:2009 Betonski blokovi za popločavanje - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 1338:2003		01/03/2004	01/03/2005
	EN 1338:2003/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 1339:2009 Betonske ploče za popločavanje - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 1339:2003		01/03/2004	01/03/2005
	EN 1339:2003/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 1340:2009 Betonski ivičnjaci - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 1340:2003		01/02/2004	01/02/2005
	EN 1340:2003/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 1341:2013 Ploče od prirodnog kamena za spoljna popločavanja - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 1341:2012	EN 1341:2001	01/09/2013	01/09/2013
MEST EN 1342:2014 Kocke od prirodnog kamena za spoljna popločavanja - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 1342:2012	EN 1342:2001	01/09/2013	01/09/2013
MEST EN 1343:2014 Ivičnjaci od prirodnog kamena za spoljna popločavanja - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 1343:2012	EN 1343:2001	01/09/2013	01/09/2013
MEST EN 1344:2015	EN 1344:2013	EN 1344:2002	08/08/2014	08/08/2016

Glineni elementi za popločavanje - Zahtjevi i metode ispitivanja				
MEST EN 1344:2015/ Cor.1:2015	EN 1344:2013/AC:2015			
MEST EN 1423:2014 Materijali za obilježavanje na putevima - Materijali za posipanje - Staklene perle, agregati za smanjenje klizanja i njihove smješe	EN 1423:2012	EN 1423:1997	01/11/2012	01/11/2012
MEST EN 1423:2014/ Cor.1:2016	EN 1423:2012/AC:2013		01/07/2013	01/07/2013
MEST EN 1433:2008 Odvodni kanali u zonama motornog i pješačkog saobraćaja - Klasifikacija, zahtjevi projektovanja i ispitivanja, označavanje i vrednovanje usaglašenosti	EN 1433:2002		01/08/2003	01/08/2004
	EN 1433:2002/A1:2005		01/01/2006	01/01/2006
MEST EN 1457-1:2012 Dimnjaci - Glinene/keramičke dimnjačke cijevi - Dio 1: Dimnjačke cijevi za djelovanje u suvim uslovima - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 1457-1:2012	EN 1457:1999	01/11/2012	01/11/2013
MEST EN 1457-2:2012 Dimnjaci - Glinene/keramičke dimnjačke cijevi - Dio 2: Dimnjačke cijevi za djelovanje u vlažnim uslovima - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 1457-2:2012	EN 1457:1999	01/11/2012	01/11/2013
MEST EN 1463-1:2012 Materijali za obilježavanje puta - Retroreflektujuć markeri - Dio 1	EN 1463-1:2009	EN 1463-1:1997	01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 1469:2016 Proizvodi od prirodnog kamena - Ploče za oblaganje - Zahtjevi	EN 1469:2015	MEST EN 1469:2008 EN 1469:2004	08/04/2016	08/04/2017
MEST EN 1504-2:2009	EN 1504-2:2004		01/09/2005	01/01/2009

Proizvodi i sistemi za zaštitu i popravku betonskih konstrukcija - Definicije, zahtjevi, kontrola kvaliteta i vrednovanje usaglašenosti - Dio 2: Sistemi za zaštitu površine betona				
MEST EN 1504-3:2009 Proizvodi i sistemi za zaštitu i popravku betonskih konstrukcija - Definicije, zahtjevi, kontrola kvaliteta i vrednovanje usaglašenosti - Dio 3: Konstrukciona i nekonstrukciona popravka	EN 1504-3:2005		01/10/2006	01/01/2009
MEST EN 1504-4:2009 Proizvodi i sistemi za zaštitu i popravku betonskih konstrukcija - Definicije, zahtjevi, kontrola kvaliteta i vrednovanje usaglašenosti - Dio 4: Konstrukciono povezivanje	EN 1504-4:2004		01/09/2005	01/01/2009
MEST EN 1504-5:2009 Proizvodi i sistemi za zaštitu i popravku betonskih konstrukcija - Definicije, zahtjevi, kontrola kvaliteta i ocjena usaglašenosti - Dio 5: Injektiranje betona	EN 1504-5:2004		01/10/2005	01/01/2009
MEST EN 1504-6:2009 Proizvodi i sistemi za zaštitu i popravku betonskih konstrukcija - Definicije, zahtjevi, kontrola kvaliteta i vrednovanje usaglašenosti - Dio 6: Učvršćivanje armaturne čelične šipke	EN 1504-6:2006		01/06/2007	01/01/2009

MEST EN 1504-7:2009 Proizvodi i sistemi za zaštitu i popravku betonskih konstrukcija - Definicije, zahtjevi, kontrola kvaliteta i vrednovanje usaglašenosti - Dio 7: Zaštita armature od korozije	EN 1504-7:2006		01/06/2007	01/01/2009
MEST EN 1520:2011 Prefabrikovani armirani elementi od lakoagregatnog betona otvorene strukture sa konstruktivnom ili nekonstruktivnom armaturom	EN 1520:2011	EN 1520:2002	01/01/2012	01/01/2013
MEST EN 1748-1-2:2009 Staklo u građevinarstvu - Specijalni osnovni proizvodi - Borosilikatna stakla - Dio 1-2: Vrednovanje usaglašenosti/Standard za proizvod	EN 1748-1-2:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 1748-2-2:2009 Staklo u građevinarstvu - Specijalni osnovni proizvodi - Staklena keramika - Dio 2-2: Vrednovanje usaglašenosti/Standard za proizvod	EN 1748-2-2:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 1806:2009 Dimnjaci - Glineni/keramički dimnovodni elementi za dimnjake sa jednim zidom - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 1806:2006		01/05/2007	01/05/2008
MEST EN 1825-1:2009 Separatori masnoća - Dio 1: Principi projektovanja, performanse i ispitivanje, označavanje i kontrola kvaliteta	EN 1825-1:2004		01/09/2005	01/09/2006
	EN 1825-1:2004/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007

MEST EN 1856-1:2009 Dimnjaci - Zahtjevi za metalne dimnjake - Dio 1: Proizvodi sistemskih dimnjaka	EN 1856-1:2009	EN 1856-1:2003	01/03/2010	01/03/2011
MEST EN 1856-2:2009 Dimnjaci - Zahtjevi za metalne dimnjake - Dio 2: Metalni dimnovodi i spojni djelovi	EN 1856-2:2009	EN 1856-2:2004	01/03/2010	01/03/2011
MEST EN 1857:2010 Dimnjaci - Komponente - Betonske dimnjačke cijevi	EN 1857:2010	EN 1857:2003+A1:2008	01/01/2011	01/01/2012
MEST EN 1858:2012 Dimnjaci - Komponente - Betonski dimnjački blokovi	EN 1858:2008+A1:2011	EN 1858:2008	01/04/2012	01/04/2013
MEST EN 1863-2:2009 Građevinsko staklo - Toplotno ojačano natrijum-krečno silikatno staklo - Dio 2: Vrednovanje usaglašenosti/Standard za proizvod	EN 1863-2:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 1873:2009 Prefabrikovani pribor za krovove - Pojedinačne krovne svjetiljke od plastike - Specifikacija proizvoda i metode ispitivanja	EN 1873:2005		01/10/2006	01/10/2009
MEST EN 1916:2015 Betonske cijevi i fazonski komadi, nearmirani, sa čeličnim vlaknima i armirani	EN 1916:2002		01/08/2003	23/11/2004
MEST EN 1916:2015/ AC:2015	EN 1916:2002/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 1917:2011 Betonski revizionni silazi i kontrolne komore, nearmirani, sa čeličnim vlaknima i armirani	EN 1917:2002		01/08/2003	23/11/2004
MEST EN 1917:2011/ Cor.1:2011	EN 1917:2002/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 1935:2010 Građevinski okovi - Jednoosovinske šarke -	EN 1935:2002		01/10/2002	01/12/2003
	EN 1935:2002/AC:2003		01/01/2007	01/01/2007

Zahtjevi i metode ispitivanja				
MEST EN 10025-1:2008 Toplo valjani proizvodi od konstrukcionih čelika - Dio 1: Opšti tehnički uslovi isporuke	EN 10025-1:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 10088-4:2012 Nerđajući čelici - Dio 4: Tehnički uslovi isporuke za čelike otporne na rđanje, za građevinske svrhe, u obliku listova/ploča i traka	EN 10088-4:2009		01/02/2010	01/02/2011
MEST EN 10088-5:2012 Nerđajući čelici - Dio 5: Tehnički uslovi isporuke za čelike otporne na rđanje, za građevinske svrhe, u obliku gredica, šipki, žice, profila i svijetlo vučenih proizvoda	EN 10088-5:2009		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 10210-1:2009 Toplo oblikovani šuplji profili od nelegiranih i sitnozrnih konstrukcionih čelika - Dio 1: Tehnički uslovi isporuke	EN 10210-1:2006		01/02/2007	01/02/2008
MEST EN 10219-1:2009 Hladno oblikovani zavareni šuplji profili za čelične konstrukcije od nelegiranih i sitnozrnih čelika - Dio 1: Tehnički uslovi isporuke	EN 10219-1:2006		01/02/2007	01/02/2008
MEST EN 10224:2009 Nelegirane čelične cijevi i spojni djelovi za prenos tečnosti na bazi vode uključujući i vodu za ljudsku upotrebu - Tehnički uslovi isporuke	EN 10224:2002		01/04/2006	01/04/2007
	EN 10224:2002/A1:2005		01/04/2006	01/04/2007
MEST EN 10255:2017 Cijevi od nelegiranog čelika pogodne za zavarivanje i narezivanje navoja - Tehnički zahtjevi za	EN 10255:2004+A1:2007		01/01/2010	01/01/2011

isporuku				
MEST EN 10311:2009 Spojevi za vezu čeličnih cijevi i spojnih djelova za prenos vode i drugih tečnosti na bazi vode	EN 10311:2005		01/03/2006	01/03/2007
MEST EN 10312:2009 Zavarene cijevi od nerđajućih čelika za prenos tečnosti na bazi vode uključujući i vodu za ljudsku upotrebu - Tehnički uslovi isporuke	EN 10312:2002		01/04/2006	01/04/2007
	EN 10312:2002/A1:2005		01/04/2006	01/04/2007
MEST EN 10340:2010 Čelični odlivci za konstrukcije	EN 10340:2007		01/01/2010	01/01/2011
	EN 10340:2007/AC:2008		01/01/2010	01/01/2010
MEST EN 10343:2012 Čelici za brzo hlađenje i kaljenje, za građevinske svrhe - Tehnički uslovi isporuke	EN 10343:2009		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 12004:2013 Ljepila za pločice - Zahtjevi, vrednovanje usaglašenosti, klasifikacija i označavanje	EN 12004:2007+A1:2012	EN 12004:2007	01/04/2013	01/07/2013
MEST EN 12050-1:2009 Postrojenja za prepumpavanje otpadne vode za objekte i terene - Dio 1: Postrojenja za prepumpavanje fekalne otpadne vode	EN 12050-1:2001		01/11/2001	01/11/2002
MEST EN 12050-2:2009 Postrojenja za prepumpavanje otpadne vode za objekte i terene - Dio 2: Postrojenja za prepumpavanje otpadne vode bez fekalija	EN 12050-2:2000		01/10/2001	01/10/2002
MEST EN 12050-3:2009 Postrojenja za prepumpavanje otpadne vode za objekte i terene - Dio 3: Postrojenja za prepumpavanje za ograničenu primjenu	EN 12050-3:2000		01/10/2001	01/10/2002
MEST EN 12050-4:2009 Postrojenja za	EN 12050-4:2000		01/10/2001	01/10/2002

prepumpavanje otpadne vode za objekte i terene - Dio 4: Nepovratni ventili za otpadnu vodu bez fekalija i fekalnu otpadnu vodu				
MEST EN 12057:2008 Proizvodi od prirodnog kamena - Modularne ploče – Zahtjevi	EN 12057:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 12058:2009 Proizvodi od prirodnog kamena - Ploče za podove i stepeništa – Zahtjevi	EN 12058:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 12094-1:2008 Instalacije za gašenje požara - Komponente sistema za gašenje požara gasom - Dio 1: Zahtjevi i metode ispitivanja za električne uređaje za automatsko upravljanje i odlaganje	EN 12094-1:2003		01/02/2004	01/05/2006
MEST EN 12094-2:2008 Instalacije za gašenje požara - Komponente sistema za gašenje požara gasom - Dio 2: Zahtjevi i metode ispitivanja neelektričnih uređaja za automatsko upravljanje i odlaganje	EN 12094-2:2003		01/02/2004	01/05/2006
MEST EN 12094-3:2008 Instalacije za gašenje požara - Komponente sistema za gašenje požara gasom - Dio 3: Zahtjevi i metode ispitivanja uređaja za ručno uključivanje i isključivanje	EN 12094-3:2003		01/01/2004	01/09/2005
MEST EN 12094-4:2008 Instalacije za gašenje požara - Komponente sistema za gašenje požara gasom - Dio 4: Zahtjevi i metode ispitivanja sklopova ventila na rezervoaru i	EN 12094-4:2004		01/05/2005	01/08/2007

njihovih aktuatora				
MEST EN 12094-5:2008 Instalacije za gašenje požara - Komponente sistema za gašenje požara gasom - Dio 5: Zahtjevi i metode ispitivanja raydjelnih ventila niskog i visokog pritiska i njihovih aktuatora	EN 12094-5:2006	EN 12094-5:2000	01/02/2007	01/05/2009
MEST EN 12094-6:2008 Instalacije za gašenje požara - Komponente sistema za gašenje požara gasom - Dio 6: Zahtjevi i metode ispitivanja neelektričnih uređaja za zadržavanje rada	EN 12094-6:2006	EN 12094-6:2000	01/02/2007	01/05/2009
MEST EN 12094-7:2009 Instalacije za gašenje požara - Komponente sistema za gašenje požara gasom - Dio 7: Zahtjevi i metode ispitivanja mlaznica za sisteme sa CO ₂	EN 12094-7:2000		01/10/2001	01/04/2004
	EN 12094-7:2000/A1:2005		01/11/2005	01/11/2006
MEST EN 12094-8:2008 Instalacije za gašenje požara - Komponente sistema za gašenje požara gasom - Dio 8: Zahtjevi i metode ispitivanja konektora	EN 12094-8:2006		01/02/2007	01/05/2009
MEST EN 12094-9:2008 Instalacije za gašenje požara - Komponente sistema za gašenje požara gasom - Dio 9: Zahtjevi i metode ispitivanja specijalnih detektora požara	EN 12094-9:2003		01/01/2004	01/09/2005
MEST EN 12094-10:2008 Instalacije za gašenje požara - Komponente sistema za gašenje požara gasom - Dio 10: Zahtjevi i metode	EN 12094-10:2003		01/02/2004	01/05/2006

ispitivanja manometara i sklopki za pritisak				
MEST EN 12094-11:2009 Instalacije za gašenje požara - Komponente sistema za gašenje požara gasom - Dio 11: Zahtjevi i metode ispitivanja mehaničkih uređaja za vaganje	EN 12094-11:2003		01/01/2004	01/09/2005
MEST EN 12094-12:2008 Instalacije za gašenje požara - Komponente sistema za gašenje požara gasom - Dio 12: Zahtjevi i metode ispitivanja pneumatskih alarmnih uređaja	EN 12094-12:2003		01/01/2004	01/09/2005
MEST EN 12094-13:2008 Instalacije za gašenje požara - Komponente sistema za gašenje požara gasom - Dio 13: Zahtjevi i metode ispitivanja kontrolnih i nepovratnih ventila	EN 12094-13:2001		01/01/2002	01/04/2004
	EN 12094-13:2001/ AC:2002		01/01/2010	01/01/2010
MEST EN 12101-1:2009 Sistemi za kontrolu dima i toplote - Dio 1: Specifikacija za dimne prepreke / Smoke and heat control systems - Part 1	EN 12101-1:2005		01/06/2006	01/09/2008
	EN 12101-1:2005/A1:2006		01/12/2006	01/09/2008
MEST EN 12101-2:2010 Sistemi za kontrolu dima i toplote - Dio 2: Specifikacije uređaja za prirodno odvođenje dima i toplote	EN 12101-2:2003		01/04/2004	01/09/2006
MEST EN 12101-3:2016 Sistemi za kontrolu dima i toplote - Dio 3: Specifikacija za električne ventilatore za odvod dima i toplote (ventilatori)	EN 12101-3:2015	MEST EN 12101-3:2011; MEST EN 12101-3:2011/Cor.1:2011 EN 12101-3:2002	08/04/2016	08/04/2017
MEST EN 12101-6:2009	EN 12101-6:2005		01/04/2006	01/04/2007

Sistemi za kontrolu dima i toplote - Dio 6: Specifikacija sistema diferencijalnog pritiska - Setovi	EN 12101-6:2005/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 12101-7:2012 Sistemi za kontrolu dima i toplote - Dio 7: Sekcije dimnih kanala	EN 12101-7:2011		01/02/2012	01/02/2013
MEST EN 12101-8:2012 Sistemi za kontrolu dima i toplote - Dio 8: Prigušivači za kontrolu dima	EN 12101-8:2011		01/02/2012	01/02/2013
MEST EN 12101-10:2010 Sistemi za kontrolu dima i toplote - Dio 10: Napajanja	EN 12101-10:2005		01/10/2006	01/05/2012
MEST EN 12101-10:2010/Cor.1:2010	EN 12101-10:2005/AC:2007		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 12150-2:2009 Staklo u građevinarstvu - Toplo kaljeno natrijum-krečno silikatno bezbjednosno staklo - Dio 2: Vrednovanje usaglašenosti/Standard za proizvod	EN 12150-2:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 12209:2010 Građevinski okovi - Brave i reze - Mehaničke brave, reze i prihvatne ploče - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 12209:2003		01/12/2004	01/06/2006
	EN 12209:2003/AC:2005		01/06/2006	01/06/2006
MEST EN 12259-1:2009 Instalacije za gašenje požara - Komponente za sisteme prskalica i sisteme za raspršivanje vode - Dio 1: Prskalice	EN 12259-1:1999 + A1:2001		01/04/2002	01/09/2005
	EN 12259-1:1999 + A1:2001/A3:2006		01/11/2006	01/11/2007
	EN 12259-1:1999 + A1:2001/A2:2004		01/03/2005	01/03/2006
MEST EN 12259-2:2010 Instalacije za gašenje požara - Komponente za sisteme prskalica i sisteme za raspršivanje vode - Dio 2: Sklopovi mokrih alarmnih ventila	EN 12259-2:1999		01/01/2002	01/08/2007
	EN 12259-2:1999/AC:2002		01/06/2005	01/06/2005
	EN 12259-2:1999/A1:2001		01/01/2002	01/08/2007
	EN 12259-2:1999/A2:2005		01/09/2006	01/08/2007

MEST EN 12259-3:2009 Instalacije za gašenje požara - Komponente za sisteme prskalica i sisteme za raspršivanje vode - Dio 3: Sklopovi suvih alarmnih ventila	EN 12259-3:2000		01/01/2002	01/08/2007
	EN 12259-3:2000/A1:2001		01/01/2002	01/08/2007
	EN 12259-3:2000/A2:2005		01/09/2006	01/08/2007
MEST EN 12259-4:2009 Instalacije za gašenje požara - Komponente za sisteme prskalica i sisteme za raspršivanje vode - Dio 4: Hidromotorni alarmi	EN 12259-4:2000		01/01/2002	01/04/2004
	EN 12259-4:2000/A1:2001		01/01/2002	01/04/2004
MEST EN 12259-5:2009 Instalacije za gašenje požara - Komponente za sisteme prskalica i sisteme za raspršivanje vode - Dio 5: Detektori protoka vode	EN 12259-5:2002		01/07/2003	01/09/2005
MEST EN 12271:2008 Površinska obrada - Zahtjevi	EN 12271:2006		01/01/2008	01/01/2011
MEST EN 12273:2010 Tankoslojne asfaltne prevlake izrađene hladnim postupkom - Zahtjevi	EN 12273:2008		01/01/2009	01/01/2011
MEST EN 12285-2:2009 Radionički proizvedeni čelični rezervoari - Dio 2: Horizontalni cilindrični jednoslojni i dvoslojni rezervoari za nadzemno skladištenje zapaljivih i nezapaljivih tečnosti koje zagađuju vodu	EN 12285-2:2005		01/01/2006	01/01/2008
MEST EN 12326-1:2015 Proizvodi od škriljca i kamena za pokrivanje krovova i spoljašnje oblaganje zidova – Dio 1: Specifikacija za proizvode od škriljaca i karbonatnih škriljaca	EN 12326-1:2014	EN 12326-1:2004	13/02/2015	13/02/2016
MEST EN 12337-2:2009 Građevinsko staklo - Hemijski ojačano natrijum-krečno silikatno	EN 12337-2:2004		01/09/2005	01/09/2006

staklo - Dio 2: Vrednovanje usaglašenosti/Standard za proizvod				
MEST EN 12352:2008 Oprema za regulisanje saobraćaja - Svjetlosni uređaji za upozoravanje i bezbjednost	EN 12352:2006		01/02/2007	01/02/2008
MEST EN 12368:2008 Oprema za regulisanje saobraćaja - Saobraćajna svjetla	EN 12368:2006		01/02/2007	01/02/2008
MEST EN 12380:2009 Ventili za vazduh kod drenažnih sistema - Zahtjevi, metode ispitivanja i vrednovanje usaglašenosti	EN 12380:2002		01/10/2003	01/10/2004
MEST EN 12446:2016 Dimnjaci - Komponente - Betonski elementi spoljašnjeg zida	EN 12446:2011	EN 12446:2003	01/04/2012	01/04/2013
MEST EN 12467:2019 Vlakneno-cementne ravne ploče - Specifikacija za proizvod i metode ispitivanja	EN 12467:2012+A2:2018	MEST EN 12467:2013	20/03/2019	20/03/2020
MEST EN 12566-1:2009 Mali uređaji za prečišćavanje otpadnih voda, za opterećenje do 50 PT - Dio 1: Montažne septičke jame	EN 12566-1:2000		01/12/2004	01/12/2005
	EN 12566-1:2000/A1:2003		01/12/2004	01/12/2005
MEST EN 12566-3:2015 Mali sistemi za prečišćavanje otpadne vode do 50 PT - Dio 3: Pakovana i/ili montažna postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda iz domaćinstva	EN 12566-3:2005+A2:2013	EN 12566-3:2005+A1:2009	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 12566-4:2010 Mali sistemi za prečišćavanje otpadnih voda opterećenja do 50 potrošača - Dio 4: Septičke jame sklopljene na licu mjesta	EN 12566-4:2007		01/01/2009	01/01/2010

od prefabrikovanih elemenata				
MEST EN 12566-6:2014 Mali sistemi za prečišćavanje otpadne vode do 50 PT – Dio 6: Prefabrikovani elementi za prečišćavanje u septičkim jamama	EN 12566-6:2013		01/11/2013	01/11/2014
MEST EN 12566-7:2014 Mali sistemi za prečišćavanje otpadne vode do 50 PT - Dio 7: Prefabrikovane jedinice za tercijski tretman	EN 12566-7:2013		08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 12591:2010 Bitumen i bitumenska veziva - Specifikacije bitumena za asfaltne kolovoze	EN 12591:2009		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 12602:2017 Prefabrikovani armirani elementi od autoklaviranog ćelijastog betona	EN 12602:2016	MEST EN 12602:2015	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 12620:2015 Agregati za beton	EN 12620:2002+A1:2008	EN 12620:2002	01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 12676-1:2009 Sistemi protiv zaslijepljivanja vozača na putevima - Dio 1	EN 12676-1:2000		01/02/2004	01/02/2006
	EN 12676-1:2000/A1:2003		01/02/2004	01/02/2006
MEST EN 12737:2010 Prefabrikovani betonski proizvodi - Podne gredice za staje	EN 12737:2004+A1:2007		01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 12764:2009 Sanitarni uređaji - Specifikacija za hidromasažne kade	EN 12764:2004+A1:2008	EN 12764:2004	01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 12794:2010 Prefabrikovani betonski proizvodi - Šipovi za temeljenje	EN 12794:2005+A1:2007	EN 12794:2005	01/02/2008	01/02/2009
MEST EN 12794:2010/ Cor.1:2010	EN 12794:2005+A1:2007/ AC:2008		01/08/2009	01/08/2009
MEST EN 12809:2011 Kotlovi na čvrsta goriva za upotrebu u domaćinstvu -	EN 12809:2001		01/07/2005	01/07/2007
	EN 12809:2001/AC:2006		01/01/2008	01/01/2008
	EN 12809:2001/A1:2004		01/07/2005	01/07/2007

Nominalna grejna snaga do 50 kW - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 12809:2001/A1:2004/AC:2007		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 12815:2011 Peći na čvrsto gorivo za upotrebu u domaćinstvu - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 12815:2001		01/07/2005	01/07/2007
	EN 12815:2001/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
	EN 12815:2001/A1:2004		01/07/2005	01/07/2007
	EN 12815:2001/A1:2004/AC:2007		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 12839:2012 Prefabrikovani betonski proizvodi - Elementi za ograde	EN 12839:2012	EN 12839:2001	01/10/2012	01/10/2013
MEST EN 12843:2009 Prefabrikovani betonski proizvodi - Stubovi i tornjevi	EN 12843:2004		01/09/2005	01/09/2007
MEST EN 12859:2011 Gipsani blokovi - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja	EN 12859:2011	EN 12859:2008	01/12/2011	01/12/2012
MEST EN 12860:2009 Ljepila na bazi gipsa za gipsane blokove - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja	EN 12860:2001		01/04/2002	01/04/2003
	EN 12860:2001/AC:2002		01/01/2010	01/01/2010
MEST EN 12878:2011 - Pigmenti za bojenje građevinskih materijala na bazi cementa i/ili kreča - Specifikacije i metode ispitivanja,	EN 12878:2005		01/03/2006	01/03/2007
	EN 12878:2005/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 12899-1:2009 Fiksni, vertikalni saobraćajni znakovi na putevima - Dio 1: Fiksni znakovi	EN 12899-1:2007		01/01/2009	01/01/2013
MEST EN 12899-2:2009 Fiksni, vertikalni saobraćajni znakovi na putevima - Dio 2: Saobraćajni stubovi sa unutrašnjim osvjetljenjem	EN 12899-2:2007		01/01/2009	01/01/2013
MEST EN 12899-3:2009 Fiksni, vertikalni saobraćajni znakovi na putevima - Dio 3: Putokazi	EN 12899-3:2007		01/01/2009	01/01/2013

retroreflektujući uređaji na putevima				
MEST EN 12951:2009 Prefabrikovani pribor za krovove - Fiksirane krovne merdevine - Specifikacija proizvoda i metode ispitivanja	EN 12951:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 12966-1:2011 Vertikalni saobraćajni znakovi na putevima - Saobraćajni znakovi sa promjenljivim sadržajem	EN 12966-1:2005+A1:2009		01/08/2010	01/08/2010
MEST EN 13024-2:2009 Staklo u građevinarstvu - Toplo kaljeno borosilikatno bezbjednosno staklo - Dio 2: Vrednovanje usaglašenosti/Standard za proizvod	EN 13024-2:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 13043:2009 Agregati za bitumenske mješavine i obradu površina puteva, aerodroma i drugih saobraćajnih površina	EN 13043:2002		01/07/2003	01/06/2004
	EN 13043:2002/AC:2004		01/06/2006	01/06/2006
MEST EN 13055-1:2009 Laki agregati - Dio 1: Laki agregati za beton, malter i cementni malter	EN 13055-1:2002		01/03/2003	01/06/2004
	EN 13055-1:2002/AC:2004		01/01/2010	01/01/2010
MEST EN 13055-2:2009 Laki agregati - Dio 2: Laki agregati za bitumenske mješavine i obradu površina, kao i za primjenu u nevezanim i vezanim mješavinama	EN 13055-2:2004		01/05/2005	01/05/2006
MEST EN 13063-1:2009 Dimnjaci - Sistemi dimnjaka sa glinenim/keramičkim dimovodima - Dio 1: Zahtjevi i metode ispitivanja postojanosti pri gorenju čađi	EN 13063-1:2005+A1:2007	EN 13063-1:2005	01/05/2008	01/05/2009
MEST EN 13063-2:2009 Dimnjaci - Sistemi dimnjaka sa	EN 13063-2:2005+A1:2007	EN 13063-2:2005	01/05/2008	01/05/2009

glinenim/keramičkim dimovodima - Dio 2: Zahtjevi i metode ispitivanja u vlažnim uslovima				
MEST EN 13063-3:2009 Dimnjaci - Sistemi dimnjaka sa glinenim/keramičkim dimovodima - Dio 3: Zahtjevi i metode ispitivanja za sisteme dimnjaka sa kanalima za dovod vazduha i odvod sagorjelih gasova	EN 13063-3:2007		01/05/2008	01/05/2009
MEST EN 13069:2009 Dimnjaci - Glinene/keramičke spoljne obloge za sistemske dimnjake - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 13069:2005		01/05/2006	01/05/2007
MEST EN 13084-5:2009 Samostojeći dimnjaci - Dio 5: Materijal za zidane dimovode - Specifikacije za proizvod	EN 13084-5:2005		01/04/2006	01/04/2007
	EN 13084-5:2005/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 13084-7:2013 Samostojeći dimnjaci - Dio 7: Specifikacije proizvoda za cilindrične čelične fabrikate za upotrebu u jednozidnim čeličnim dimnjacima i čeličnim vodovima (odvodima)	EN 13084-7:2012	EN 13084-7:2005	01/09/2013	01/09/2013
MEST EN 13101:2009 Stepenice za podzemne ulazne komore - Zahtjevi, označivanje, ispitivanje i vrednovanje usaglašenosti	EN 13101:2002		01/08/2003	01/08/2004
MEST EN 13108-1:2009 Bitumenske mješavine - Specifikacije materijala - Dio 1: Asfalt beton	EN 13108-1:2006		01/03/2007	01/03/2008
	EN 13108-1:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 13108-2:2009 Bitumenske mješavine - Specifikacije materijala -	EN 13108-2:2006		01/03/2007	01/03/2008
	EN 13108-		01/01/2009	01/01/2009

Dio 2: Asfalt beton za vrlo tanke slojeve	2:2006/AC:2008			
MEST EN 13108-3:2009 Bitumenske mješavine - Specifikacije materijala - Dio 3: Meki asfalt	EN 13108-3:2006		01/03/2007	01/03/2008
	EN 13108-3:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 13108-4:2009 Bitumenske mješavine - Specifikacije materijala - Dio 4: Vruće valjani asfalt	EN 13108-4:2006/AC:2008		01/03/2007	01/03/2008
	EN 13108-4:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 13108-5:2009 Bitumenske mješavine - Specifikacija materijala - Dio 5	EN 13108-5:2006		01/03/2007	01/03/2008
	EN 13108-5:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 13108-6:2009 Bitumenske mješavine - Specifikacija materijala - Dio 6: Mastiks asfalt	EN 13108-6:2006		01/03/2007	01/03/2008
	EN 13108-6:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 13108-7:2009 Bitumenske smješe - Specifikacije materijala - Dio 7: Porozni asfalt	EN 13108-7:2006		01/03/2007	01/03/2008
	EN 13108-7:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 13139:2009 Agregati za malter	EN 13139:2002		01/03/2003	01/06/2004
	EN 13139:2002/AC:2004		01/01/2010	01/01/2010
MEST EN 13160-1:2008 Sistemi za detekciju curenja - Dio 1: Osnovni principi	EN 13160-1:2003		01/03/2004	01/03/2005
MEST EN 13162:2016 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Fabrički proizvodi od mineralne vune (MW) - Specifikacija	EN 13162:2012+A1:2015	EN 13162:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 13163:2016 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Fabrički proizvodi od ekspaniranog polistirena (EPS) - Specifikacija	EN 13163:2012+A1:2015	EN 13163:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 13164:2016 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Fabrički proizvodi od ekstrudirane polistirenske pjene	EN 13164:2012+A1:2015	EN 13164:2012	10/07/2015	10/07/2016

(XPS) - Specifikacija				
MEST EN 13165:2017 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Fabrički proizvodi od čvrste poliuretanske pjene (PU) - Specifikacija	EN 13165:2012+A1:2016	MEST EN 13165:2016 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Fabrički proizvodi od čvrste poliuretanske pjene (PU) - Specifikacija EN 13165:2012+A1:2015	14/10/2016	14/10/2017
MEST EN 13166:2017 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Fabrički proizvodi od fenolne pjene (PF) - Specifikacija	EN 13166:2012+A1:2016	MEST EN 13166:2016 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Fabrički proizvodi od fenolne pjene (PF) - Specifikacija EN 13166:2012+A1:2015	14/10/2016	14/10/2017
MEST EN 13167:2016 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Fabrički proizvodi od celularnog (ćelijastog) stakla (CG) - Specifikacija	EN 13167:2012+A1:2015	EN 13167:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 13168:2016 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Fabrički proizvodi od celularnog (ćelijastog) stakla (CG) - Specifikacija	EN 13168:2012+A1:2015	EN 13168:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 13169:2016 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Fabrički proizvedene ploče od ekspandiranog perlita (EPB) - Specifikacija	EN 13169:2012+A1:2015	EN 13169:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 13170:2016 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Fabrički proizvodi od ekspandirane plute (ICB) - Specifikacija	EN 13170:2012+A1:2015	EN 13170:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 13171:2016 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Fabrički proizvodi od drvenih vlakana (WF) -	EN 13171:2012+A1:2015	EN 13171:2012	10/07/2015	10/07/2016

Specifikacija				
MEST EN 13224:2012 Prefabrikovani betonski proizvodi - Rebrasti međuspratni elementi	EN 13224:2011	EN 13224:2004+ A1:2007	01/08/2012	01/08/2013
MEST EN 13225:2014 Prefabrikovani betonski proizvodi - Linijski konstruktivni elementi	EN 13225:2013	EN 13225:2004	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 13229:2009 Ugradni uređaji na čvrsta goriva uključujući otvorena ložišta - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 13229:2001		01/07/2005	01/07/2007
	EN 13229:2001/AC:2006		01/07/2007	01/07/2007
	EN 13229:2001/A1:2003		01/06/2006	01/06/2007
	EN 13229:2001/A2:2004		01/07/2005	01/07/2007
	EN 13229:2001/A2:2004/ AC:2007		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 13240:2009 Grijalice prostora na čvrsto gorivo - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 13240:2001		01/07/2005	01/07/2007
	EN 13240:2001/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
	EN 13240:2001/A2:2004		01/07/2005	01/07/2007
	EN 13240:2001/A2:2004/ AC:2007		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 13241:2017 Industrijska, komercijalna i garažna vrata i kapije - Standard za proizvod, karakteristike performansi	EN 13241:2003+A2:2016	MEST EN 13241- 1:2012 EN 13241-1:2003+ A1:2011	01/11/2016	01/11/2019
MEST EN 13242:2009 Agregati za nevezane i hidraulički vezane materijale za upotrebu u građevinarstvu i izgradnji puteva	EN 13242:2002+A1:2007	EN 13242:2002	01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 13245-2:2012 Plastika - Profili od neplastificiranog polivinil hlorida (PVC-U) za aplikacije u građevinarstvu - Dio 2: Profili od PVC-U i PVC-UE za oblaganje unutrašnjih i spoljnih zidova i plafona	EN 13245-2:2008		01/07/2010	01/07/2012
MEST EN 13245-2:2012/ Cor.1:2012	EN 13245-2:2008/AC:2009		01/07/2010	01/07/2010

MEST EN 13249:2017 Geotekstili i geotekstilu srodni proizvodi - Zahtijevane karakteristike za upotrebu kod izgradnje puteva i drugih saobraćajnih površina (isključujući željezničke pruge i uključujući asfaltne površine	EN 13249:2016	MEST EN 13249:2015	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13250:2017 Geotekstili i geotekstilu srodni proizvodi - Zahtijevane karakteristike za upotrebu kod izgradnje željezničkih pruga	EN 13250:2016	MEST EN 13250:2015	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13251:2017 Geotekstili i geotekstilu srodni proizvodi - Zahtijevane karakteristike za upotrebu kod zemljanih radova, temelja i potpornih konstrukcija	EN 13251:2016	MEST EN 13251:2015	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13252:2017 Geotekstili i geotekstilu srodni proizvodi - Zahtijevane karakteristike za upotrebu kod drenažnih sistema	EN 13252:2016	MEST EN 13252:2015	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13253:2017 Geotekstili i geotekstilu srodni proizvodi - Zahtijevane karakteristike za upotrebu kod zaštitnih radova u borbi protiv erozije (zaštita obale, ozidavanje)	EN 13253:2016	MEST EN 13253:2015	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13254:2017 Geotekstili i geotekstilu srodni proizvodi -	EN 13254:2016	MEST EN 13254:2015	10/03/2017	10/03/2018

Zahtijevane karakteristike za upotrebu u izgradnji akumulacionih jezera i brana				
MEST EN 13255:2017 Geotekstili i geotekstilu srodni proizvodi - Zahtijevane karakteristike za upotrebu u izgradnji kanala	EN 13255:2016	MEST EN 13255:2015	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13256:2017 Geotekstili i geotekstilu srodni proizvodi - Zahtijevane karakteristike za upotrebu kod izgradnje tunela i podzemnih konstrukcija	EN 13256:2016	MEST EN 13256:2015	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13256:2017 Geotekstili i geotekstilu srodni proizvodi - Zahtijevane karakteristike za upotrebu kod izgradnje tunela i podzemnih konstrukcija	EN 13257:2016	MEST EN 13257:2015	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13263-1:2009 Silikatna prašina za beton - Dio 1: Definicije, zahtjevi i kriterijumi usaglašenosti	EN 13263-1:2005+A1:2009	EN 13263-1:2005	01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 13265:2017 Geotekstili i geotekstilu srodni proizvodi - Zahtijevane karakteristike za upotrebu kod izgradnje postrojenja za otpadne vode	EN 13265:2016	MEST EN 13265:2015	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13279-1:2009 Veziva i malteri na bazi gipsa - Dio 1: Definicije i zahtjevi	EN 13279-1:2008	EN 13279-1:2005	01/10/2009	01/10/2010
MEST EN 13282-1:2014 Hidraulična veziva za puteve - Dio 1: Brzo očvršćavajuća	EN 13282-1:2013		01/11/2013	01/11/2014

hidraulična veziva za puteve - Sastav, specifikacije i kriterijumi usaglašenosti				
MEST EN 13310:2012 Kuhinjske sudopere - Funkcionalni zahtjevi i metode ispitivanja	EN 13310:2003		01/02/2004	01/02/2006
MEST EN 13341:2011 Nepokretni termoplastični rezervoari za nadzemno skladištenje ulja za grijanje domaćinstva, kerozina i dizel goriva - Polietilenski rezervoari modelirani duvanjem, rotaciono modelirani rezervoari od polietilena i poliamida 6 dobijenog anjonskom polimerizacijom - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 13341:2005+A1:2011	EN 13341:2005	01/10/2011	01/10/2011
MEST EN 13361:2009 Geosintetičke barijere - Zahtijevane karakteristike za upotrebu u izgradnji akumulacionih jezera i brana	EN 13361:2004		01/09/2005	01/09/2006
	EN 13361:2004/A1:2006		01/06/2007	01/06/2008
MEST EN 13362:2009 Geosintetičke barijere - Zahtijevane karakteristike za upotrebu u izgradnji kanala	EN 13362:2005		01/02/2006	01/02/2007
MEST EN 13383-1:2009 Hidrotehnički kamen - Dio 1: Specifikacija	EN 13383-1:2002		01/03/2003	01/06/2004
	EN 13383-1:2002/AC:2004		01/01/2010	01/01/2010
Granična vrijednost za gustinu utvrđena u klauzuli 5.2 (standard MEST EN 13383-1:2009) isključuje se iz područja primjene upućivanja.				
MEST EN 13407:2009 Zidni pisoari - Funkcionalni zahtjevi i metode ispitivanja	EN 13407:2006		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 13450:2009 Agregati za zastor željezničkih pruga	EN 13450:2002		01/10/2003	01/06/2004
	EN 13450:2002/AC:2004		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 13454-1:2009	EN 13454-1:2004		01/07/2005	01/07/2006

Veziva, kompozitna veziva i fabrički proizvedene mješavine za podne obloge (estrihe) na bazi kalcijum-sulfata - Dio 1: Definicije i zahtjevi				
MEST EN 13479:2018 Potrošni materijali za zavarivanje - Opšti standard za za dodatne materijale i prahove za zavarivanje topljenjem metalnih materijala	EN 13479:2017	MEST EN 13479:2009 EN 13479:2004	09/03/2018	09/03/2019
MEST EN 13491:2009 Geosintetičke barijere - Zahtijevane karakteristike pri upotrebi za zaštitu od tečnosti prilikom izgradnje tunela i podzemnih konstrukcija	EN 13491:2004		01/09/2005	01/09/2006
	EN 13491:2004/A1:2006		01/06/2007	01/06/2008
MEST EN 13492:2009 Geosintetičke barijere - Zahtijevane karakteristike za upotrebu kod izgradnje postrojenja za odlaganje, privremeno skladištenje ili sekundarnu zaštitu tečnog otpada	EN 13492:2004		01/09/2005	01/09/2006
	EN 13492:2004/A1:2006		01/06/2007	01/06/2008
MEST EN 13493:2009 Geosintetičke barijere - Zahtijevane karakteristike pri upotrebi kod izgradnje skladišta i deponija čvrstog otpada	EN 13493:2005		01/03/2006	01/03/2007
MEST EN 13502:2009 Dimnjaci - Zahtjevi i metode ispitivanja za glinene/keramičke kape za dimnjake	EN 13502:2002		01/08/2003	01/08/2004
MEST EN 13561:2009 Spoljašnje roletne i tende - Zahtjevi za performanse (svojstva) uključujući bezbjednost	EN 13561:2004+A1:2008	EN 13561:2004	01/08/2009	01/08/2010
MEST EN 13564-1:2009 Uređaji za sprečavanje poplava u zgradama - Dio 1: Zahtjevi	EN 13564-1:2002		01/05/2003	01/05/2004
MEST EN 13616:2009 Uređaji za sprečavanje	EN 13616:2004		01/05/2005	01/05/2006

prekomjernog punjenja kod statičnih rezervoara za tečna naftna goriva	EN 13616:2004/AC:2006		01/06/2006	01/06/2006
MEST EN 13658-1:2009 Metalne letvice za malterisanje - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja - Dio 1: Unutrašnje malterisanje	EN 13658-1:2005		01/03/2006	01/03/2007
MEST EN 13658-2:2009 Metalne letvice za malterisanje- Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja - Dio 2: Spoljašnje grubo malterisanje	EN 13658-2:2005		01/03/2006	01/03/2007
MEST EN 13659:2009 Kapci i spoljašnje žaluzine - Zahtjevi za performanse (svojstva) uključujući bezbjednost	EN 13659:2004+A1:2008	EN 13659:2004	01/08/2009	01/08/2010
MEST EN 13693:2009 Proizvodi od prefabrikovanog betona - Specijalni elementi za krovove	EN 13693:2004+A1:2009	EN 13693:2004	01/05/2010	01/05/2011
MEST EN 13707:2009 Savitljive trake za hidroizolaciju - Ojačane bitumenske trake za hidroizolaciju krova - Definicije i karakteristike	EN 13707:2004+A2:2009		01/04/2010	01/10/2010
MEST EN 13747:2011 Prefabrikovani betonski proizvodi - Ploče za međuspratne konstrukcije	EN 13747:2005+A2:2010	EN 13747:2005+A1:2008	01/01/2011	01/01/2011
MEST EN 13748-1:2010 Teraco pločice - Dio 1: Teraco pločice za unutrašnju upotrebu	EN 13748-1:2004		01/06/2005	01/10/2006
MEST EN 13748-1:2010/ Cor.1:2010	EN 13748-1:2004/AC:2005		01/06/2005	01/06/2005
MEST EN 13748-1:2010/ A1:2010	EN 13748-1:2004/A1:2005		01/04/2006	01/10/2006
MEST EN 13748-2:2009 Teraco pločice - Dio 2: Teraco pločice za spoljašnju upotrebu	EN 13748-2:2004		01/04/2005	01/04/2006
MEST EN 13808:2014 Bitumen i bitumenska veziva - Okvir za	EN 13808:2013	EN 13808:2005	08/08/2014	08/08/2015

specifikaciju katjonskih bitumenskih emulzija				
MEST EN 13813:2009 Materijal za estrihe i estrihe - Materijal za estrihe - Svojstva i zahtjevi	EN 13813:2002		01/08/2003	01/08/2004
MEST EN 13815:2009 Elementi od livenog gipsa ojačanog vlaknima - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja	EN 13815:2006		01/06/2007	01/06/2008
MEST EN 13830:2009 Viseće fasade - Standard za proizvod	EN 13830:2003		01/12/2004	01/12/2005
MEST EN 13859-1:2011 Savitljive trake za hidroizolaciju - Definicije i karakteristike podložnih traka - Dio 1: Podložne trake za preklopno pokrivanje krovova	EN 13859-1:2010		01/04/2011	01/04/2012
MEST EN 13859-2:2011 Savitljive trake za hidroizolaciju - Definicije i karakteristike podložnih traka - Dio 2: Podložne trake za zidove	EN 13859-2:2010		01/04/2011	01/04/2012
MEST EN 13877-3:2009 Betonski pločnici- Dio 3: Specifikacija za moždanike u betonskim pločnicima	EN 13877-3:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 13915:2009 Prefabrikovani gipsani paneli sa jezgrom od kartonskog saća - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja	EN 13915:2007		01/06/2008	01/06/2009
MEST EN 13924:2010 Bitumen i bitumenska veziva - Specifikacioni okvir za klasifikaciju bitumena - Dio 1: Tvrdi bitumeni za puteve	EN 13924:2006		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 13924:2010/ Cor.1:2010	EN 13924:2006/AC:2006		01/01/2010	01/01/2010
MEST EN 13950:2016 Gipsane ploče za toplotnu i zvučnu izolaciju- Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja	EN 13950:2014	EN 13950:2005	13/02/2015	13/02/2016
MEST EN 13956:2014	EN 13956:2012	EN 13956:2005	01/10/2013	01/10/2013

Savitljive trake za hidroizolaciju - Plastične i gumene trake za hidroizolaciju krova - Definicije i karakteristike				
MEST EN 13963:2009 Materijali za ispunu spojeva gipsanih ploča - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja	EN 13963:2005		01/03/2006	01/03/2007
	EN 13963:2005/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 13964:2016 Spušteni plafoni - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 13964:2014	EN 13964:2004	08/04/2016	08/04/2017
MEST EN 13967:2013 Savitljive trake za hidroizolaciju - Plastične i gumene trake za zaštitu od vlage i vode iz tla - Definicije i karakteristike	EN 13967:2012	EN 13967:2004	01/03/2013	01/07/2013
MEST EN 13969:2009 Savitljive trake za hidroizolaciju - Bitumenske trake za zaštitu od vlage i vode iz tla - Definicije i karakteristike	EN 13969:2004		01/09/2005	01/09/2006
	EN 13969:2004/A1:2006		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 13970:2009 Savitljive trake za hidroizolaciju - Bitumenske obloge nepropusne za vodenu paru - Definicije i karakteristike	EN 13970:2004		01/09/2005	01/09/2006
	EN 13970:2004/A1:2006		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 13978-1:2009 Prefabrikovani betonski proizvodi - Prefabrikovane betonske garaže - Dio 1: Zahtjevi za armirane monolitne garaže ili sastavljene od pojedinačnih sekcija veličine jednog garažnog mjesta	EN 13978-1:2005		01/03/2006	01/03/2008
MEST EN 13984:2014 Savitljive trake za hidroizolaciju - Plastične i gumene obloge nepropusne za vodenu paru - Definicije i karakteristike	EN 13984:2013	EN 13984:2004	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 13986:2016 Ploče na bazi drveta za upotrebu u građevinarstvu - Karakteristike, vrednovanje	EN 13986:2004+A1:2015	MEST EN 13986:2009 EN 13986:2004	13/11/2015	13/11/2016

usaglašenosti označavanje				
MEST EN 14016-1:2009 Veziva za magnezitne estrihe - Kaustični magnezijum i magnezijum hlorid - Dio 1: Definicije, zahtjevi	EN 14016-1:2004		01/12/2004	01/12/2005
MEST EN 14023:2012 Bitumen i bitumenska veziva - Okvirna specifikacija za polimerom modifikovane bitumene	EN 14023:2010		01/01/2011	01/01/2012
MEST EN 14037-1:2017 Slobodno viseće površine za grijanje i hlađenje vodom temperature niže od 120 °C - Dio 1: Montazno pripremljeni plafonski zračači panelni radijatori za grijanje prostora - Tehničke specifikacije i zahtjevi	EN 14037-1:2016	MEST EN 14037- 1:2009 EN 14037-1:2003	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 14041:2009 Elastične, tekstilne i laminatne podne obloge - Osnovne karakteristike	EN 14041:2004		01/01/2006	01/01/2007
	EN 14041:2004/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
EN 14055:2012 Vodokotlići za WC šolje i rezervoare	EN 14055:2010		01/09/2011	01/09/2012
MEST EN 14063-1:2009 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Lakoagregatni proizvodi od ekspanzirane gline oblikovani na licu mjestu - Dio 1: Specifikacija za proizvode u rastresitom stanju prije instalacije	EN 14063-1:2004		01/06/2005	01/06/2006
	EN 14063-1:2004/AC:2006		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 14064-1:2011 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Nevezani proizvodi od mineralne vune (MW) oblikovani na licu mjesta - Dio 1: Specifikacija za nevezane proizvode prije ugradnje	EN 14064-1:2010		01/12/2010	01/12/2011
MEST EN 14080:2014 Drvene konstrukcije - Lamelirane lijepljene drvene konstrukcije i lijepljeno puno drvo	EN 14080:2013	EN 14080:2005	08/08/2014	08/08/2015

MEST EN 14081-1:2012 Drvene konstrukcije - Drvene konstrukcije pravougaonog poprečnog presjeka klasirane prema čvrstoći - Dio 1: Opšti zahtjevi	EN 14081-1:2005+A1:2011	EN 14081-1:2005	01/10/2011	31/12/2011
MEST EN 14178-2:2009 Građevinsko staklo - Osnovni proizvodi od zemnoalkalnog silikatnog stakla - Dio 2: Vrednovanje usaglašenosti/Standard za proizvod	EN 14178-2:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 14179-2:2009 Građevinsko staklo - Toplo kaljeno natrijum- kalcijumovo silikatno bezbjednosno staklo ispitano na upijanje toplote - Dio 2: Vrednovanje usaglašenosti/Standard za proizvod	EN 14179-2:2005		01/03/2006	01/03/2007
MEST EN 14188-1:2009 Smjese za punjenje i zaptivanje spojeva - Dio 1: Specifikacije za vruće primjenjene smjese za zaptivanje	EN 14188-1:2004		01/07/2005	01/01/2007
MEST EN 14188-2:2009 Smjese za punjenje i zaptivanje spojeva - Dio 2: Specifikacije za hladno primjenjene smjese za zaptivanje	EN 14188-2:2004		01/10/2005	01/01/2007
MEST EN 14188-3:2009 Smjese za punjenje i zaptivanje spojeva - Dio 3: Specifikacije za prefabrikovane zaptivke	EN 14188-3:2006		01/11/2006	01/11/2007
MEST EN 14190:2016 Dodatno obradjene gipsane ploče - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja	EN 14190:2014	EN 14190:2005	13/02/2015	13/02/2016
MEST EN 14195:2009 Komponente metalnih ramova za sisteme gipsanih ploča - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja	EN 14195:2005		01/01/2006	01/01/2007
	EN 14195:2005/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 14209:2018	EN 14209:2017	MEST EN	09/03/2018	09/03/2019

Prefabrikovani ugaoni elementi od gipsanih ploča - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja		14209:2009 EN 14209:2005		
MEST EN 14216:2016 Cement - Sastav, specifikacije i kriterijumi usaglašenosti za specijalne cemente sa veoma niskom toplotom hidratacije	EN 14216:2015	EN 14216:2004	08/04/2016	08/04/2017
MEST EN 14229:2012 Drvene konstrukcije - Drveni stubovi za nadzemne vodove	EN 14229:2010		01/09/2011	01/09/2012
MEST EN 14246:2009 Gipsani elementi za spuštene plafone - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja	EN 14246:2006		01/04/2007	01/04/2008
	EN 14246:2006/AC:2007		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 14250:2010 Drvene konstrukcije - Zahtjevi za proizvod za prefabrikovane konstruktivne elemente spojene bušenim metalnim pločama	EN 14250:2010	EN 14250:2004	01/11/2010	01/11/2010
MEST EN 14296:2009 Sanitarna oprema - Zajednički umivaonici	EN 14296:2005		01/03/2006	01/03/2008
MEST EN 14303:2014 Termoizolacioni proizvodi za opremu u zgradama i industrijske instalacije - Fabrički proizvodi od mineralne vune (MW) – Specifikacija	EN 14303:2009+A1:2013	EN 14303:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14304:2014 Termoizolacioni proizvodi za opremu u zgradama i industrijske instalacije - Fabrički proizvodi od savitljive elastomerne pjene (FEF) – Specifikacija	EN 14304:2009+A1:2013	EN 14304:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14305:2014 Termoizolacioni proizvodi za opremu u zgradama i industrijske instalacije - Fabrički proizvodi od pjenastog stakla (CG) - Specifikacija	EN 14305:2009+A1:2013	EN 14305:2009	01/11/2013	01/11/2013

MEST EN 14306:2014 Termoizolacioni proizvodi za opremu u zgradama i industrijske instalacije - Fabrički proizvodi od kalcijum-silikata (CS) – Specifikacija	EN 14306:2009+A1:2013	EN 14306:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14307:2014 Termoizolacioni proizvodi za opremu u zgradama i industrijske instalacije - Fabrički proizvodi od ekstrudirane polistirenske pjene (XPS) – Specifikacija	EN 14307:2009+A1:2013	EN 14307:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14308:2014 Termoizolacioni proizvodi za opremu u zgradama i industrijske instalacije - Fabrički proizvodi od čvrste poliuretanske pjene (PUR) i poliizocijanuratne pjene (PIR) – Specifikacija	EN 14308:2009+A1:2013	EN 14308:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14309:2014 Termoizolacioni proizvodi za opremu u zgradama i industrijske instalacije - Fabrički proizvodi od ekspaniranog polistirena (EPS) – Specifikacija	EN 14309:2009+A1:2013	EN 14309:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14313:2014 Termoizolacioni proizvodi za opremu u zgradama i industrijske instalacije - Fabrički proizvodi od polietilenske pjene (PEF) – Specifikacija	EN 14313:2009+A1:2013	EN 14313:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14314:2014 Termoizolacioni proizvodi za opremu u zgradama i industrijske instalacije - Fabrički proizvodi od fenolne pjene (PF) – Specifikacija	EN 14314:2009+A1:2013	EN 14314:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14315-1:2014 Termoizolacioni proizvodi za zgrade - Proizvodi od čvrste prskane poliuretanske pjene (PUR) i poliizocijanuratne pjene (PIR) oblikovani na mjestu	EN 14315-1:2013		01/11/2013	01/11/2014

primjene - Dio 1: Specifikacija za sistem za dobijanje čvrste pjene prije ugradnje				
MEST EN 14316-1:2009 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Proizvodi za termoizolaciju od ekspandiranog perlita (EP) izrađeni na mjestu ugradnje - Dio 1: Specifikacija za proizvode u čvrstom i rastresitom stanju prije ugradnje	EN 14316-1:2004		01/06/2005	01/06/2006
MEST EN 14317-1:2009 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Proizvodi za termoizolaciju od listastog vermikulita (EV) izrađeni na mjestu ugradnje - Dio 1: Specifikacija za proizvode u čvrstom i rastresitom stanju prije ugradnje	EN 14317-1:2004		01/06/2005	01/06/2006
MEST EN 14318-1:2014 Termoizolacioni proizvodi za zgrade - Proizvodi od čvrste izliveno poliuretanske pjene (PUR) i poliizocijanuratne pjene (PIR) oblikovani na mjestu primjene - Dio 1: Specifikacija za sistem sa izlivenom čvrstom pjenom prije ugradnje	EN 14318-1:2013		01/11/2013	01/11/2014
MEST EN 14319-1:2014 Termoizolacioni proizvodi za za opremu u zgradama i industrijske instalacije - Proizvodi od čvrste izliveno poliuretanske pjene (PUR) i poliizocijanuratne pjene (PIR) oblikovani na mjestu primjene - Dio 1: Specifikacija pjenastog sistema prije ugradnje	EN 14319-1:2013		01/11/2013	01/11/2014
MEST EN 14320-1:2014 Termoizolacioni proizvodi za opremu u zgradama i industrijske instalacije - Proizvodi od čvrste prskane	EN 14320-1:2013		01/11/2013	01/11/2014

poliuretanske pjene (PUR) i poliizocijanuratne pjene (PIR) oblikovani na mjestu primjene - Dio 1: Specifikacija sistema čvrste prskane pjene prije ugradnje				
MEST EN 14321-2:2009 Građevinsko staklo - Toplo kaljeno zemnoalkalno silikatno bezbjednosno staklo - Dio 2: Vrednovanje usaglašenosti/Standard za proizvod	EN 14321-2:2005		01/06/2006	01/06/2007
MEST EN 14339:2009 Podzemni protivpožarni hidranti	EN 14339:2005		01/05/2006	01/05/2007
MEST EN 14342:2016 Drveni podovi i parket - Karakteristike, vrednovanje usaglašenosti i označavanje	EN 14342:2013	EN 14342:2005+A1:2008	08/08/2014	08/08/2015
Klauzula 4.4. standarda EN 14342:2013 isključuje se iz područja primjene objavljenog upućivanja				
MEST EN 14351-1:2017 Prozori i vrata - Standard za proizvod, karakteristike performansi - Dio 1: Prozori i spoljašnja pješačka vrata	EN 14351-1:2006+A2:2016	MEST EN 14351-1:2010 EN 14351-1:2006+A1:2010	01/11/2016	01/11/2019
Rečenica o »sposobnosti ispuštanja« u klauzuli 1., području primjene (standard MEST EN 14351-1:2006+A2:2017) isključuje se iz područja primjene upućivanja.				
MEST EN 14353:2010 Pomoćni i dodatni metalni profili za upotrebu sa gipsanim pločama - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja	EN 14353:2007+A1:2010	EN 14353:2007	01/11/2010	01/11/2010
MEST EN 14374 2009 Drvena građa - Konstrukciona lamelirana drvena građa (LVL) - Zahtjevi	EN 14374:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 14384:2009 Nadzemni protivpožarni hidranti	EN 14384:2005		01/05/2006	01/05/2007
MEST EN 14388:2009 Uređaji za smanjenje saobraćajne buke - Specifikacije	EN 14388:2005		01/05/2006	01/05/2007
	EN 14388:2005/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009

MEST EN 14396:2009 Fiksne merdevine za reviziona okna	EN 14396:2004		01/12/2004	01/12/2005
MEST EN 14399-1:2016 Kompleti za prednapregnute vijčane spojeve nosećih konstrukcija - Dio 1: Opšti zahtjevi	EN 14399-1:2015	MEST EN 14399- 1:2012 EN 14399-1:2005	08/04/2016	08/04/2017
MEST EN 14411:2013 Keramičke pločice - Definicije, klasifikacija, karakteristike, vrednovanje usaglašenosti i označavanje	EN 14411:2012	MEST EN 14411:2009	01/07/2013	01/07/2014
MEST EN 14428:2009 Tuš kabine - Funkcionalni zahtjevi i metode ispitivanja	EN 14428:2004+A1:2008	EN 14428:2004	01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 14449:2010 Građevinsko staklo - Višeslojno staklo i višeslojno bezbjednosno staklo - Vrednovanje usaglašenosti/ Standard za proizvod	EN 14449:2005		01/03/2006	01/03/2007
MEST EN 14449:2010/ Cor.1:2010	EN 14449:2005/AC:2005		01/06/2006	01/06/2006
MEST EN 14471:2016 Dimnjaci - Sistemi dimnjaka sa plastičnim dimovodima - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 14471:2013+A1:2015	EN 14471:2013	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 14496:2009 Ljepila na bazi gipsa za kompozitne panele i gipsane ploče za toplotnu i zvučnu izolaciju - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja	EN 14496:2005		01/09/2006	01/09/2007
MEST EN 14509:2015 Samonoseći izolacioni sendvič-paneli sa dvostranom metalnom oblogom - Fabrički izrađeni proizvodi - Specifikacije	EN 14509:2013	EN 14509:2006	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 14516:2012 Kade za upotrebu u domaćinstvu	EN 14516:2006+A1:2010		01/05/2011	01/05/2012
MEST EN 14527:2012 Tuš kade za upotrebu u domaćinstvu	EN 14527:2006+A1:2010		01/05/2011	01/05/2012
MEST EN 14528:2009	EN 14528:2007	EN 14528:2005	01/01/2008	01/01/2009

Bidei - Funkcionalni zahtjevi i metode ispitivanja				
MEST EN 14545:2010 Drvene konstrukcije - Spojnice (konektori) - Zahtjevi	EN 14545:2008		01/08/2009	01/08/2010
MEST EN 14566:2010 Mehanički pričvršćivači za sisteme gipsanih ploča - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja	EN 14566:2008+A1:2009	EN 14566:2008	01/05/2010	01/11/2010
MEST EN 14592:2013 Drvene konstrukcije - Klinasti elementi za pričvršćivanje - Zahtjevi	EN 14592:2008+A1:2012	EN 14592:2008	01/03/2013	01/07/2013
MEST EN 14604:2009 Alarmni uređaji za detekciju dima	EN 14604:2005		01/05/2006	01/08/2008
	EN 14604:2005/AC:2008		01/08/2009	01/08/2009
MEST EN 14647:2017 Kalcijum-aluminatni cement - Sastav, specifikacije i kriterijumi usaglašenosti	EN 14647:2005		01/08/2006	01/08/2007
	EN 14647:2005/AC:2006		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 14680:2009 Ljepila za termoplastične cijevne sisteme bez pritiska – Specifikacije	EN 14680:2006		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 14688:2009 Sanitarna oprema - Umivaonici - Funkcionalni zahtjevi i metode ispitivanja	EN 14688:2006		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 14695:2010 Savijljive trake za hidroizolaciju - Ojačane bitumenske trake za hidroizolaciju betonskih ploča mostova i drugih betonskih površina - Definicije i karakteristike	EN 14695:2010		01/10/2010	01/10/2011
MEST EN 14716:2009 Zategnuti plafoni - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 14716:2004		01/10/2005	01/10/2006
MEST EN 14782:2010 Samonoseći metalni limovi i trake za pokrivanje krovova, spoljašnja i unutrašnja oblaganja zidova - Specifikacije i zahtjevi za proizvod	EN 14782:2006		01/11/2006	01/11/2007
MEST EN 14783:2015	EN 14783:2013	EN 14783:2006	08/08/2014	08/08/2015

Potpuno oslonjeni nenoseći metalni limovi i trake za pokrivanje krovova, spoljašnja i unutrašnja oblaganja zidova - Specifikacije i zahtjevi za proizvod				
MEST EN 14785:2011 Uređaji za zagrijavanje prostora u domaćinstvu na drvene pelete - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 14785:2006		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 14800:2009 Montažni djelovi rebrastih savitljivih bezbjednosnih metalnih crijeva za priključenje kućnih aparata na gasovita goriva	EN 14800:2007		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 14814:2009 Adhezivi za sisteme cjevovoda od termoplastičnih masa za fluide pod pritiskom - Specifikacija	EN 14814:2007		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 14843:2009 Montažni betonski proizvodi - Stepenice	EN 14843:2007		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 14844:2012 Prefabrikovani betonski proizvodi - Kutijasti propusti	EN 14844:2006+A2:2011	EN 14844:2006+A1:2008	01/09/2012	01/09/2013
MEST EN 14846:2010 Građevinski okovi - Brave i reze - Elektromehaničke brave i prihvatne ploče - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 14846:2008		01/09/2011	01/09/2012
MEST EN 14889-1:2009 Vlakna za beton - Dio 1: Čelična vlakna - Definicije, specifikacije i usaglašenost	EN 14889-1:2006		01/06/2007	01/06/2008
MEST EN 14889-2:2009 Vlakna za beton - Dio 2: Polimerna vlakna - Definicije, specifikacije i usaglašenost	EN 14889-2:2006		01/06/2007	01/06/2008
MEST EN 14891:2013 Vodonepropusni tečni proizvodi za primjenu ispod keramičkih pločica spojenih ljepilima - Zahtjevi, metode ispitivanja, vrednovanje	EN 14891:2012		01/03/2013	01/03/2014

usaglašenosti, klasifikacija i označavanje				
MEST EN 14891:2013/ Cor.1:2015	EN 14891:2012/AC:2012		01/03/2013	01/03/2013
MEST EN 14904:2009 Podloge za sportske terene - Unutrašnje podloge za višenamjensku upotrebu – Specifikacija	EN 14904:2006		01/02/2007	01/02/2008
Napomena 1. iz Priloga ZA.1 normi MEST EN 14904:2009 isključuje se iz područja primjene objavljenog upućivanja.				
MEST EN 14909:2013 Savitljive trake za hidroizolaciju - Plastične i gumene trake za sprečavanje kapilarnog podizanja vlage - Definicije i karakteristike	EN 14909:2012	EN 14909:2006	01/03/2013	01/07/2013
MEST EN 14915:2014 Unutrašnje i spoljašnje obloge od punog drveta - Karakteristike, vrednovanje usaglašenosti i označavanje	EN 14915:2013	EN 14915:2006	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 14933:2010 Termoizolacioni i proizvodi za laku ispunu za primjenu u građevinarstvu - Fabrički proizvodi od ekspaniranog polistirena (EPS) - Specifikacija	EN 14933:2007		01/07/2008	01/07/2009
MEST EN 14934:2010 Termoizolacioni i proizvodi za laku ispunu za primjenu u građevinarstvu - Fabrički proizvodi od ekstrudirane polistirenske pjene (XPS) - Specifikacija	EN 14934:2007		01/07/2008	01/07/2009
MEST EN 14963:2010 Krovni pokrivači - Kontinualni plastični krovni svjetlarnici sa nosećim profilima ili bez njih - Klasifikacija, zahtjevi i metode ispitivanja	EN 14963:2006		01/08/2009	01/08/2012
MEST EN 14964:2010 Kruće podložne trake za preklopno polaganje krovnog pokrivača - Definicije i karakteristike	EN 14964:2006		01/01/2008	01/01/2009

MEST EN 14967:2009 Savitljive trake za hidroizolaciju - Bitumenske trake za zaštitu od vlage i vode - Definicije i karakteristike	EN 14967:2006		01/03/2007	01/03/2008
MEST EN 14989-1:2010 Dimnjaci - Zahtjevi i metode ispitivanja za metalne dimnjake i kanale za dovod vazduha nezavisno od vrste materijala kod uređaja za grijanje sa zatvorenom komorom sagorijevanja - Dio 1: Vertikalni završeci za dovod vazduha/odvod dima za uređaje tipa C6	EN 14989-1:2007		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 14989-2:2010 Dimnjaci - Zahtjevi i metode ispitivanja za metalne dimnjake i kanale za dovod vazduha nezavisno od vrste materijala kod uređaja za grijanje sa zatvorenom komorom sagorijevanja - Dio 2: Kanali za odvod dima i dovod vazduha kod uređaja za grijanje sa zatvorenom komorom sagorijevanja	EN 14989-2:2007		01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 14991:2009 Montažni betonski proizvodi - Elementi za temelje	EN 14991:2007		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 14992:2013 Prefabrikovani betonski proizvodi - Elementi za zidove	EN 14992:2007+A1:2012	EN 14992:2007	01/04/2013	01/07/2013
MEST EN 15037-1:2010 Prefabrikovani betonski proizvodi - Sistemi međuspratnih konstrukcija od greda sa ispunama - Dio 1: Grede	EN 15037-1:2008		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 15037-2:2012 Prefabrikovani betonski proizvodi - Sistemi međuspratnih konstrukcija od greda sa ispunama - Dio 2: Betonski blokovi	EN 15037-2:2009+A1:2011		01/12/2011	01/12/2012
MEST EN 15037-3:2012	EN 15037-3:2009+A1:2011		01/12/2011	01/12/2012

Prefabrikovani betonski proizvodi - Sistemi međuspratnih konstrukcija od greda sa ispunama - Dio 3: Glineni blokovi				
MEST EN 15037-4:2015 Prefabrikovani betonski proizvodi - Sistemi međuspratnih konstrukcija od greda sa ispunama - Dio 4: Blokovi od ekspaniranog polistirena	EN 15037-4:2010+A1:2013	EN 15037-4:2010	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 15037-5:2015 Prefabrikovani betonski proizvodi - Sistemi međuspratnih konstrukcija od greda sa ispunama - Dio 5: Laki blokovi za jednostavnu oplatu	EN 15037-5:2013		08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 15048-1:2012 Kompleti vijčanih spojeva za konstrukcije koje nijesu prednapregnute - Dio 1: Opšti zahtjevi	EN 15048-1:2007		01/01/2008	01/10/2009
MEST EN 15050:2013 Prefabrikovani betonski proizvodi - Elementi za mostove	EN 15050:2007+A1:2012	EN 15050:2007	01/12/2012	01/12/2012
MEST EN 15069:2012 Ventili sa sigurnosnim gasnim priključkom za komplete metalnih creva koji se koriste za priključivanje gasnih aparata u domaćinstvu	EN 15069:2008		01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 15088:2009 Aluminijum i legure aluminijuma - Konstrukcioni proizvodi za građevinske radove - Tehnički uslovi za pregled i isporuku	EN 15088:2005		01/10/2006	01/10/2007
MEST EN 15102:2012 Dekoratívne zidne obloge - Rolne i ploče	EN 15102:2007+A1:2011	EN 15102:2007	01/07/2012	01/07/2012
MEST EN 15129:2011 Anti-seizmički uređaji	EN 15129:2009 Anti-seismic devices		01/08/2010	01/08/2011
MEST EN 15167-1:2009 Mljevena granulísana šljaka visoke peći za upotrebu u betonu, malteru i injekcionoj	EN 15167-1:2006		01/01/2008	01/01/2009

smjesi - Dio 1: Definicije, specifikacije i kriterijumi usaglašenosti				
MEST EN 15250:2009 Uređaji na čvrsta goriva koji postepeno odaju toplotu - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 15250:2007		01/01/2008	01/01/2010
MEST EN 15258:2011 Prefabrikovani betonski proizvodi - Elementi za potporne zidove	EN 15258:2008		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 15274:2016 Ljepila opšte namjene za konstrukcije - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 15274:2015	EN 15274:2007	13/11/2015	13/11/2016
MEST EN 15275:2016 Ljepila za konstrukcije – Karakterizacija anaerobnih ljepila za koaksijalne metalne sklopove u zgradarstvu i građevinsko-inženjerskim konstrukcijama	EN 15275:2015	EN 15275:2007	13/11/2015	13/11/2016
MEST EN 15283-1:2010 Gipsane ploče ojačane vlaknima - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja - Dio 1: Gipsane ploče hrapavih površina ojačane vlaknima	EN 15283-1:2008+A1:2009	EN 15283-1:2008	01/06/2010	01/06/2011
MEST EN 15283-2:2010 Gipsane ploče sa vlaknastim ojačanjem - Definicije, zahtjevi i metode ispitivanja - Dio 1: Gipsane vlaknaste ploče	EN 15283-2:2008+A1:2009	EN 15283-2:2008	01/06/2010	01/06/2011
MEST EN 15285:2009 Aglomerisani kamen - Modularne pločice za podove i stepeništa (unutrašnje i spoljašnje)	EN 15285:2008		01/01/2009	01/01/2010
	EN 15285:2008/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 15286:2015 Vještački kamen - Ploče i pločice za završnu obradu zida (unutrašnju i spoljašnju)	EN 15286:2013		08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 15322:2014 Bitumen i bitumenska veziva - Okvir za specifikaciju razrijeđenih i	EN 15322:2013	EN 15322:2009	08/08/2014	08/08/2015

tečnih bitumenskih veziva				
MEST EN 15368:2011 Hidraulično vezivo za nekonstruktivne primjene - Definicija, specifikacije i kriterijumi usaglašenosti	EN 15368:2008+A1:2010		01/09/2011	01/09/2012
MEST EN 15381:2012 Geotekstili i geotekstilu srodni proizvodi - Zahtijevane karakteristike pri upotrebi u kolovozima i asfaltnim oblogama	EN 15381:2008		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 15382:2015 Geosintetičke barijere - Zahtijevane karakteristike pri upotrebi u saobraćajnoj infrastrukturi	EN 15382:2013	EN 15382:2008	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 15435:2010 Prefabrikovani betonski proizvodi - Šuplji blokovi od običnog i lakog betona - Svojstva i performanse proizvoda	EN 15435:2008		01/02/2009	01/02/2010
MEST EN 15497:2016 Zupčasto spojeno konstrukcijsko monolitno drvo - Zahtjevi za performanse i minimalni zahtjevi za proizvodnju	EN 15497:2014		10/10/2014	10/10/2015
MEST EN 15498:2010 Prefabrikovani betonski proizvodi - Šuplji blokovi od betona sa drvenom strugotinom - Svojstva i performanse proizvoda	EN 15498:2008		01/02/2009	01/02/2010
MEST EN 15501:2014 Termoizolacioni proizvodi za opremu u zgradama i industrijske instalacije - Fabrički proizvodi od ekspaniranog perlita (EP) i listastog vermikulita (EV) – Specifikacija	EN 15501:2013		08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 15599-1:2012 Proizvodi za termoizolaciju za građevinsku opremu i industrijske instalacije - Proizvodi za termoizolaciju od ekspaniranog perlita (EP) izrađeni na mjestu	EN 15599-1:2010		01/04/2011	01/04/2012

ugradnje - Dio 1: Specifikacija za vezane i rasute proizvode prije ugradnje				
MEST EN 15600-1:2012 Proizvodi za termoizolaciju za građevinsku opremu i industrijske instalacije - Proizvodi za termoizolaciju od listastog vermikulita (EV) izrađeni na mjestu ugradnje - Dio 1: Specifikacija za vezane i rasute proizvode prije ugradnje	EN 15600-1:2010		01/04/2011	01/04/2012
MEST EN 15650:2012 Ventilacija u zgradama - Protivpožarne klapne	EN 15650:2010		01/09/2011	01/09/2012
MEST EN 15651-1:2013 Smjese za zaptivanje za nekonstruktivnu upotrebu za spojeve u zgradama i pješačkim stazama - Dio 1: Smjese za zaptivanje za fasadne elemente	EN 15651-1:2012		01/07/2013	01/07/2014
MEST EN 15651-2:2013 Smjese za zaptivanje za nekonstruktivnu upotrebu za spojeve u zgradama i pješačkim stazama - Dio 2: Smjese za zaptivanje za zastakljivanje	EN 15651-2:2012		01/07/2013	01/07/2014
MEST EN 15651-3:2013 Smjese za zaptivanje za nekonstruktivnu upotrebu za spojeve u zgradama i pješačkim stazama - Dio 3: Smjese za zaptivanje za sanitarne spojeve	EN 15651-3:2012		01/07/2013	01/07/2014
MEST EN 15651-4:2013 Smjese za zaptivanje za nekonstruktivnu upotrebu za spojeve u zgradama i pješačkim stazama - Dio 4: Smjese za zaptivanje za pješačke staze	EN 15651-4:2012		01/07/2013	01/07/2014
MEST EN 15681-2:2018 Građevinsko staklo - Osnovni proizvodi od aluminijum-silikatnog stakla - Dio 2: Standard za	EN 15681-2:2017		11/08/2017	11/08/2018

proizvod				
Treća rečenica člana 4.2.2.10 isključena je iz obima objavljene reference				
MEST EN 15682-2:2015 Građevinsko staklo - Alkalno-zemnoalkalno silikatno sigurnosno staklo, dvostruko ojačano toplotnim postupkom - Dio 2: Vrednovanje usaglašenosti / standard za proizvod	EN 15682-2:2013		08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 15683-2:2015 Građevinsko staklo - Kaljeno natrijum-kalcijum silikatno profilisano sigurnosno staklo - Dio 2: Vrednovanje usaglašenosti/standard za proizvod	EN 15683-2:2013		08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 15732:2014 Laki termoizolacioni proizvodi za primjene u građevinarstvu (CEA) - Lakoagregatni proizvodi od ekspandirane gline (LWA)	EN 15732:2012		01/08/2013	01/08/2014
MEST EN 15743:2016 Supersulfatni cement - Sastav, specifikacije i kriterijumi usaglašenosti	EN 15743:2010+A1:2015	EN 15743:2010	13/11/2015	13/11/2016
MEST EN 15814:2015 Polimerom modifikovani bitumenski debeloslojni premaži za hidroizolaciju - Definicije i zahtjevi	EN 15814:2011+A2:2014	EN 15814:2011+A1:20 12	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 15821:2012 Peći za saune na drva sa više ložišta - Zahtjevi i postupci ispitivanja	EN 15821:2010		01/07/2011	01/07/2012
MEST EN 15824:2018 Specifikacija za spoljašnje i unutrašnje maltere na bazi organskih veziva	EN 15824:2017	MEST EN 15824:2010 EN 15824:2009	09/03/2018	09/03/2020
MEST EN 16034:2017 Pješačka, industrijska, komercijalna i garažna vrata i prozori koji se otvaraju - Standard za proizvod, karakteristike performansi - Karakteristike otpornosti na požar i/ili	EN 16034:2014		01/11/2016	01/11/2019

prolaz dima				
NAPOMENA:standard EN 16034:2014 primjenjuje se samo zajedno sa standardom MEST EN 13241:2017 ili sa standardom MEST EN 14351-1:2017				
MEST EN 16069:2016 Proizvodi za termoizolaciju zgrada - Fabrički proizvodi od polietilenske pjene (PEF) - Specifikacija	EN 16069:2012+A1:2015	EN 16069:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 16153:2015 Prozirne višeslojne polikarbonatne sačaste ploče za unutrašnju i spoljašnju upotrebu za krovove, zidove i tavanice - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 16153:2013+A1:2015	EN 16153:2013	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 16240:2015 Prozirne ravne čvrste ploče od polikarbonata (PC) za unutrašnju i spoljašnju upotrebu za krovove, zidove i tavanice - Zahtjevi i metode ispitivanja	EN 16240:2013		10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 50575:2015 Energetski, upravljački i komunikacioni kablovi - Kablovi za opšte primjene u građevinarstvu na koje se odnose zahtjevi za reakciju na požar	EN 50575:2014		10/06/2016	01/07/2017
MEST EN 50575:2015/A1:2016	EN 50575:2014/A1:2016		10/06/2016	01/07/2017

1515.

Na osnovu člana 6 Zakona o građevinskim proizvodima ("Službeni list CG", broj 18/14), Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

PRAVILNIK

O KLASIFIKACIJI GRAĐEVINSKIH PROIZVODA U ODNOSU NA NJIHOVE REAKCIJE I OTPORNOST NA POŽAR*

("Službeni list Crne Gore", br. 073/17 od 03.11.2017)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se klasifikacija građevinskih proizvoda u odnosu na njihovu reakciju i otpornost na požar.

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se i na klasifikaciju otpornosti na požar krovova i krovnih pokrivača kod spoljašnjeg požara i na postupak ispitivanja građevinskih proizvoda u odnosu na njihovu reakciju na požar.

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

- 1) materijal je osnovna supstanca ili ravnomjerno podijeljena smješa supstanci;
- 2) bitni sastavni dio je materijal koji čini veći dio nehomogenog proizvoda, odnosno sloj s masom po jedinici površine $\geq 1,0 \text{ kg/m}^2$ ili debljine $\geq 1,0 \text{ mm}$;
- 3) nebitni sastavni dio je materijal koji ne čini veći dio nehomogenog proizvoda, odnosno sloj s masom po jedinici površine $< 1,0 \text{ kg/m}^2$ i debljine $< 1,0 \text{ mm}$, odnosno dva ili više nebitnih sastavnih dijelova, između kojih dijelova nema bitnih sastavnih dijelova;
- 4) unutrašnji nebitni sastavni dio je nebitni sastavni dio koji je sa obje strane prekriven najmanje jednim bitnim sastavnim dijelom;
- 5) spoljašnji nebitni sastavni dio je nebitni sastavni dio koji sa jedne strane nije prekriven bitnim sastavnim dijelom;
- 6) homogeni proizvod je proizvod koji se sastoji od jednog materijala sa ravnomjernom gustinom i sastavom u cijelom proizvodu; i
- 7) nehomogeni proizvod je proizvod koji ne ispunjava zahtjeve za homogeni proizvod i koji se sastoji od jednog ili više bitnih i/ili nebitnih sastavnih dijelova.

Član 4

Ako krajnja upotreba građevinskog proizvoda može da doprinese nastanku požara ili širenju požara i dima u prostoriji ili van prostorije ili područja u kojem su nastali, svojstvo tog proizvoda u pogledu njegove reakcije na požar razvrstava se u skladu sa klasifikacionim sistemom iz Priloga 1 ovog pravilnika.

Član 5

Građevinski proizvodi, koje zbog slabe zapaljivosti ne treba ispitivati u odnosu na reakciju na požar, pored uslova iz Priloga 2 ovog pravilnika, razvrstavaju se u klasu A1 i A2_{FL}.

Član 6

Klasifikacija građevinskog proizvoda u odnosu na reakciju na požar, vrši se na osnovu ispitivanja izloženosti toplotnom dejstvu jednog gorućeg elementa (u daljem tekstu: SBI test) u skladu sa standardom MEST EN 13823.

Član 7

Građevinski proizvodi, u odnosu na otpornost na požar razvrstavaju se u skladu sa klasifikacijom iz Priloga 3 ovog pravilnika.

Član 8

Ploče na bazi drveta obuhvaćene standardom MEST EN 13986, kao i zidne obloge i lamperija od punog drveta obuhvaćene standardom MEST EN 14915, koje su u skladu sa uslovima iz Priloga 4 ovog pravilnika, odgovaraju klasama svojstava iz Priloga 4 ovog pravilnika, ne ispituje se kada se upotrebljavaju za oblaganje zidova i plafona.

Član 9

Krovovi i krovni pokrivači razvrstavaju se u zavisnosti od ponašanja kod "požara sa spoljašnje strane" u skladu sa Prilogom 5 ovog pravilnika.

Član 10

Građevinski proizvodi i/ili materijali koji se koriste kao krovni pokrivači koji ispunjavaju zahtjeve za "otpornost na požar sa spoljašnje strane" bez potrebe za ispitivanjem, razvrstavaju se u klase u odnosu na klasifikaciju "otpornost na požar sa spoljašnje strane" iz Priloga 6 ovog pravilnika.

Član 11

Građevinski proizvodi i/ili materijali koji se koriste kao krovni pokrivači, a za koje se smatra da ispunjavaju zahtjeve u odnosu na karakteristike ponašanja prilikom "požara sa spoljne strane" bez potrebe za ispitivanjem, dati su u Prilogu 7 ovog pravilnika.

Član 12

Građevinski proizvodi i/ili materijali koji ispunjavaju zahtjeve ponašanja karakterističnih za "reakciju na požar", bez potrebe daljih ispitivanja, dati su u Prilogu 8 ovog pravilnika.

Član 13

Prilozi 1 do 8 sastavni su dio ovog pravilnika.

Član 14

Standardi (eurokodovi) iz Priloga 3 ovog pravilnika, primjenjivaće se nakon njihovog usvajanja kao crnogorskih standarda.

Član 15

Danom početka primjene ovog pravilnika prestaje da se primjenjuje Pravilnik o obaveznom atestiranju elemenata tipskih građevinskih konstrukcija na otpornost prema požaru i o uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlašćene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 24/90).

Član 16

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se nakon isteka dvije godine od dana njegovog stupanja na snagu.

---

*Ovim pravilnikom preneseni su celex: 32016R0364 od 01. jula 2015. godine; 32000D0367 od 03. maja 2000. godine; 32003D0629 od 27. avgusta 2003. godine; 3200D0553 od 06. septembra 2000. godine, 32001D0671 od 21. avgusta 2001. godine, 32005D0823 od 22. novembra 2005. godine, 31996D0603 od 04. oktobra 1996. godine, 32000D0605 od 26. septembra 2000. godine; 32003D0043 od 17. januara 2003. godine; 32007D0348 od 15. maja 2007. godine; 32006D0673 od 05. oktobra 2006. godine; 32003D0593 od 07. avgusta 2003. godine; 32005D0610 od 09. avgusta 2005. godine; 32006D0600 od 04. septembra 2006. godine, 32006D0213 od 06. marta 2006. godine; 3210D0081 od 09. februara 2010. godine; 3210D0082 od 09. februara 2010. godine; 3210D0083 od 09. februara 2010. godine; 32010D0085 od 09. februara 2010. godine; 32010D0737 od 02. decembra 2010. godine; 32010D0738 od 02. decembra 2010. godine, 32014R1291 od 16. jula 2014. godine, 32014R1292 od 17. jula 2014. godine, 32014R1293 od 17. jula 2014. godine; 32017R1227 od 20. marta 2017. godine i 32017R1228 od 20. marta 2017. godine.

Broj: 105-2081/7

Podgorica, 27. oktobra 2017. godine

Ministar,

Pavle Radulović, s.r.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.

Na osnovu člana 26 stav 5 Zakona o građevinskim proizvodima ("Službeni list CG", broj 18/14) Ministarstvo održivog razvoja i turizma, donijelo je

PRAVILNIK

O OBLIKU I SADRŽAJU DOKUMENTA O TEHNIČKOJ OCJENI I NAČINU VOĐENJA EVIDENCIJE IZDATIH DOKUMENATA O TEHNIČKOJ OCJENI GRAĐEVINSKOG PROIZVODA

(Objavljen u "Sl. listu CG", br. 50 od 3. avgusta 2016)

Član 1

Ovim pravilnikom uređuje se oblik i sadržaj dokumenta o tehničkoj ocjeni kao i način vođenja evidencije izdatih dokumenata o tehničkoj ocjeni građevinskog proizvoda.

Član 2

Sadržaj dokumenta o tehničkoj ocjeni dat je u Prilogu 1 "Tehnička ocjena", koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 3

Evidencija izdatih dokumenata o tehničkoj ocjeni (u daljem tekstu: evidencija), vodi se u elektronskom obliku.

Član 4

Evidencija sadrži:

- 1) redni broj i datum upisa;
- 2) broj dokumenta o tehničkoj ocjeni;
- 3) naziv imenovanog tijela koje izdalo dokument o tehničkoj ocjeni;
- 4) trgovački naziv građevinskog proizvoda;
- 5) grupu proizvoda kojoj pripada građevinski proizvod;
- 6) naziv proizvođača i
- 7) namjenu građevinskog proizvoda.

Podaci iz stava 1 ovog člana, objavljuju se na internet stranici Ministarstva.

Član 5

Podaci iz evidencije brišu se danom prestanka važenja dokumenta o tehničkoj ocjeni.

Član 6

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2017. godine.

Broj: 105-1630/3

Podgorica, 27.jula 2016.godine

Ministar, Branimir Gvozdenović, s.r.

TEHNIČKA OCJENA

Br. .... od ..... [datum]

Opšti dio

1. Imenovano tijelo koje izdaje tehničku ocjenu:
.....
2. Trgovački naziv građevinskog proizvoda:
.....
3. Grupa proizvoda kojoj pripada građevinski proizvod:
.....
4. Proizvođač:
.....
5. Pogon (pogoni) za proizvodnju:
.....
6. Tehnička ocjena sadrži ..... stranica, uključujući ..... prilog (priloge) koji je (su) sastavni dio ove ocjene.

Prilog (prilozi) ..... sadrži (sadrže) povjerljive informacije i ne objavljuje (objavljaju) se u tehničkoj ocjeni ako se ta ocjena objavljuje javno.
7. Ova tehnička ocjena izdaje se u skladu s Zakonom o građevinskim proizvodima na osnovu dokumenta o ocjeni .....

Posebni dijelovi

8. Tehnički opis proizvoda:
.....
9. Specifikacija namjene (namjena) u skladu sa primjenjivim tehničkim dokumentom:
.....
10. Svojstva proizvoda i uputstva na metode korišćene za njihovu ocjenu:
.....
11. Primijenjeni sistem za ocjenu i provjeru postojanosti svojstava s uputom na njegovu pravnu osnovu:
.....
12. Tehničke pojedinosti potrebne za sprovođenje sistema za ocjenu i provjeru postojanosti svojstava, kako je predviđeno u primjenljivom dokumentu o ocjeni:
..... izdat u ..... dana ..... / ..... 20....

Izdao:
Prilog (prilozi)